STRABONIS
RERUM
GEOGRAPHICARUM
LIBRI XVII.

AD
OPTIMORUM LIBRORUM FIDEM
ACCURATE EDITI.

EDITIO STEREOTYPA.

TOMUS III.

LIPSIAE
SUMTIBUS ET TYPIS CAR. TAUCHNITII.
1829.

ΤΩΝ

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΟΥ

ΔΩΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ δωδέκατον περιέχει τὰ ὑπόλοιπα τῆς Ποντικῆς χώρας, καὶ ἐφεξῆς Καππαδοκίαν, Γαλατίαν, Βιθυνίαν, Μυσίαν, Φρυγίαν, Μαιονίαν, καὶ πρὸ τούτων Σινωπίδα, πόλιν Ποντικὴν, καὶ Ἡράκλειαν, καὶ Ἀμάσειαν· ἔτι Ἰσαυρίαν, Λυκίαν, Παμφυλίαν, Κιλικίαν μετὰ τῶν παρακειμένων νήσων καὶ ὀρῶν καὶ ποταμῶν.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT I.

Καὶ ἡ Καππαδοκία ἐστὶ πολυμερής τε, καὶ συχνὰς δεδεγμένη τὰς μεταβολάς. Οἱ δ' οὖν ὁμόγλωττοι μάλιστά εἰσιν οἱ ἀφοριζόμενοι πρὸς νότον μὲν τῷ

Κιλικίῳ λεγομένῳ Ταύρῳ, πρὸς ἕω δὲ τῇ Ἀρμενίᾳ, καὶ τῇ Κολχίδι, καὶ τοῖς μεταξὺ ἑτερογλώττοις ἔθνεσι· πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Εὐξείνῳ μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἅλυος· πρὸς δύσιν δὲ τῷ τε τῶν Παφλαγόνων ἔθνει καὶ Γαλατῶν, τῶν τὴν Φρυγίαν μετοικησάντων, μέχρι Λυκαόνων καὶ Κιλίκων, τῶν τὴν τραχεῖαν Κιλικίαν νεμομένων.

Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ὁμογλώττων οἱ παλαιοὶ τοὺς Κατάονας καθ᾽ αὑτοὺς ἔταττον, ἀντιδιαιροῦντες τοῖς Καππάδοξιν, ὡς ἑτεροέθνεσι, καὶ ἐν τῇ διαριθμήσει τῶν ἐθνῶν μετὰ τὴν Καππαδοκίαν ἐτίθεσαν τὴν Καταονίαν, εἶτα τὸν Εὐφράτην καὶ τὰ πέραν ἔθνη, ὥςτε καὶ τὴν Μελιτηνὴν ὑπὸ τῇ Καταονίᾳ τάττειν, ἣ μεταξὺ κεῖται ταύτης τε καὶ τοῦ Εὐφράτου, συνάπτουσα τῇ Κομμαγηνῇ· μέρος τε τῆς Καππαδοκίας ἐστὶ δέκατον, κατὰ τὴν εἰς δέκα στρατηγίας διαίρεσιν τῆς χώρας. Οὕτω γὰρ δὴ οἱ καθ᾽ ἡμᾶς βασιλεῖς οἱ πρὸ Ἀρχελάου διατεταγμένην εἶχον τὴν ἡγεμονίαν τῆς Καππαδοκίας· δέκατον δ᾽ ἐστὶ μέρος καὶ ἡ Καταονία. Καθ᾽ ἡμᾶς δὲ εἶχε στρατηγὸν ἑκατέρα ἴδιον, οὔτε δ᾽ ἐκ τῆς διαλέκτου διαφορᾶς τινος ἐν τούτοις πρὸς τοὺς ἄλλους Καππάδοκας ἐμφαινομένης, οὔτε ἐκ τῆς τῶν ἐθῶν, θαυμαστὸν πῶς ἠφάνισται τελέως τὰ σημεῖα τῆς ἀλλοεθνίας. Ἦσαν δ᾽ οὖν διωρισμένοι· προσεκτήσατο δ᾽ αὐτοὺς Ἀριαράθης ὁ πρῶτος προσαγορευθεὶς Καππαδόκων βασιλεύς.

Ἔστι δ᾽ ὥσπερ Χεῤῥονήσου μεγάλης ἰσθμὸς οὗτος, σφιγγόμενος θαλάτταις δυσὶ, τῇ τε τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου μέχρι τῆς τραχείας Κιλικίας, καὶ τῇ τοῦ

Εὐξείνου μεταξὺ Σινώπης τε καὶ τῆς τῶν Τιβαρηνῶν παραλίας· ἐντὸς δὲ τοῦ ἰσθμοῦ λέγομεν χεῤῥόνησον τὴν προσεσπέριον τοῖς Καππάδοξιν ἅπασαν· ἣν Ἡρόδοτος μὲν ἐντὸς Ἅλυος καλεῖ. Αὕτη γάρ ἐστιν, ἧς ἦρξεν ἁπάσης Κροῖσος· λέγει δ' αὐτὸν ἐκεῖνος τύραννον ἐθνέων τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ. Οἱ δὲ νῦν τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου καλοῦσιν Ἀσίαν, ὁμωνύμως τῇ ὅλῃ ἠπείρῳ ταύτην Ἀσίαν προσαγορεύοντες. Περιέχεται δ' ἐν αὐτῇ πρῶτα μὲν ἔθνη τὰ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς Παφλαγόνες τε, καὶ Φρύγες, καὶ Λυκάονες· ἔπειτα Βιθυνοὶ, καὶ Μυσοὶ, καὶ ἡ Ἐπίκτητος· ἔτι δὲ Τρωὰς, καὶ Ἑλλησποντία· μετὰ δὲ τούτους ἐπὶ θαλάττῃ μὲν Ἑλλήνων οἵ τε Αἰολέες καὶ Ἴωνες, τῶν δ' ἄλλων Κᾶρές τε καὶ Λύκιοι· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ Λυδοί. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἐροῦμεν ὕστερον.

Τὴν δὲ Καππαδοκίαν εἰς δύο σατραπείας μερισθεῖσαν ὑπὸ τῶν Περσῶν παραλαβόντες Μακεδόνες, περιεῖδον, τὰ μὲν ἑκόντες, τὰ δ' ἄκοντες, εἰς βασιλείας ἀντὶ σατραπειῶν περιστᾶσαν· ὧν τὴν μὲν ἰδίως Καππαδοκίαν ὠνόμασαν, καὶ πρὸς τῷ Ταύρῳ, καὶ νὴ Δία μεγάλην Καππαδοκίαν· τὴν δὲ, Πόντον· οἱ δὲ τὴν πρὸς τῷ Πόντῳ Καππαδοκίαν. Τῆς δὲ μεγάλης Καππαδοκίας νῦν μὲν οὐκ ἴσμεν πρώτην διάταξιν· τελευτήσαντος γὰρ τὸν βίον Ἀρχελάου τοῦ βασιλεύσαντος, ἔγνω Καῖσάρ τε καὶ ἡ σύγκλητος, ἐπαρχίαν εἶναι Ῥωμαίων αὐτήν. Ἐπ' ἐκείνου δὲ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων εἰς δέκα στρατηγίας διῃρημένης τῆς χώρας, πέντε μὲν ἐξητάζοντο αἱ-

πρὸς τῷ Ταύρῳ, Μελιτηνὴ καὶ Καταονία καὶ Κιλικία, Τυανῖτίς τε καὶ Γαρσαυρῖτις· πέντε δὲ λοιπαὶ, Λαουινιασηνὴ, Σαργαρανσηνὴ, Σαραουηνὴ, Χαμανηνὴ, Μοριμηνή. Προσεγένετο δ' ὕστερον παρὰ Ῥωμαίων ἐκ τῆς Κιλικίας τοῖς πρὸ Ἀρχελάου καὶ ἑνδεκάτη στρατηγία, ἡ περὶ Καστάβαλά τε καὶ Κύβιστρα μέχρι τῆς Ἀντιπάτρου τοῦ λῃστοῦ Δέρβης, τῷ δὲ Ἀρχελάῳ καὶ ἡ τραχεῖα περὶ Ἐλαιοῦσσαν Κιλικία, καὶ πᾶσα ἡ τὰ πειρατήρια συστησαμένη.

II. *Ἔστι δ' ἡ μὲν Μελιτηνὴ παραπλησία τῇ Κομμαγηνῇ· πᾶσα γάρ ἐστι τοῖς ἡμέροις δένδροις κατάφυτος, μόνη τῆς ἄλλης Καππαδοκίας· ὥςτε καὶ ἔλαιον φέρειν, καὶ τὸν Μοναρίτην οἶνον τοῖς Ἑλληνικοῖς ἐνάμιλλον· ἀντίκειται δὲ τῇ Σωφηνῇ μέσον ἔχουσα τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ αὐτὴ καὶ ἡ Κομμαγηνὴ, ὅμορος οὖσα. Ἔστι δὲ φρούριον ἀξιόλογον τῶν Καππαδόκων ἐν τῇ περαίᾳ, Τόμισα· τοῦτο δ' ἐπράθη μὲν τῷ Σωφήνῃ ταλάντων ἑκατόν· ὕστερον δὲ ἐδωρήσατο Λεύκολλος τῷ Καππάδοκι συστρατεύσαντι ἀριστεῖον κατὰ τὸν πρὸς τὸν Μιθριδάτην πόλεμον.*

Ἡ δὲ Καταονία πλατὺ καὶ κοῖλόν ἐστι πεδίον πάμφορον, πλὴν τῶν ἀειθαλῶν. Περίκειται δ' ὄρη ἄλλα τε καὶ ὁ Ἀμανὸς ἐκ τοῦ πρὸς νότον μέρους, ἀπόσπασμα ὂν τοῦ Κιλικίου Ταύρου· καὶ ὁ Ἀντίταυρος, εἰς τἀναντία ἀπεῤῥωγώς. Ὁ μὲν γὰρ Ἀμανὸς ἐπὶ τὴν Κιλικίαν καὶ τὴν Συριακὴν ἐκτείνεται θάλατταν πρὸς τὴν ἑσπέραν, ἀπὸ τῆς Καταονίας,

καὶ τὸν νότον· τῇ δὲ τοιαύτῃ διαστάσει περικλείει τὸν Ἰσσικὸν κόλπον ἅπαντα, καὶ τὰ μεταξὺ τῶν Κιλίκων πεδία πρὸς τὸν Ταῦρον. Ὁ δ' Ἀντίταυρος ἐπὶ τὰς ἄρκτους ἐγκέκλιται, καὶ μικρὸν ἐπιλαμβάνει τῶν ἀνατολῶν, εἶτ' εἰς τὴν μεσόγαιαν τελευτᾷ.

Ἐν δὲ τῷ Ἀντιταύρῳ τούτῳ βαθεῖς καὶ στενοί εἰσιν αὐλῶνες, ἐν οἷς ἵδρυται τὰ Κόμανα, καὶ τὸ τῆς Ἐνυοῦς ἱερὸν, ὃ ἐκεῖνοι Κόμανα ὀνομάζουσι· πόλις δ' ἐστὶν ἀξιόλογος, πλεῖστον μέντοι τῶν θεοφορήτων πλῆθος, καὶ τὸ τῶν ἱεροδούλων ἐν αὐτῇ. Κατάονες δέ εἰσιν οἱ ἐνοικοῦντες, ἄλλως μὲν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ τεταγμένοι, τοῦ δὲ ἱερέως ὑπακούοντες τὸ πλέον· ὁ δὲ τοῦ θ' ἱεροῦ κύριός ἐστι, καὶ τῶν ἱεροδούλων, οἳ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐπιδημίαν πλείους ἦσαν τῶν ἑξακισχιλίων, ἄνδρες ὁμοῦ γυναιξί. Πρόσκειται δὲ τῷ ἱερῷ καὶ χώρα πολλή· καρποῦται δ' ὁ ἱερεὺς τὴν πρόσοδον· καὶ ἔστιν οὗτος δεύτερος κατὰ τιμὴν τῇ Καππαδοκίᾳ μετὰ τὸν βασιλέα· ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ αὐτοῦ γένους ἦσαν οἱ ἱερεῖς τοῖς βασιλεῦσι. Τὰ δὲ ἱερὰ ταῦτα δοκεῖ Ὀρέστης μετὰ τῆς ἀδελφῆς Ἰφιγενείας κομίσαι δεῦρο ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς Σκυθίας, τὰ τῆς Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος· ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν πένθιμον κόμην ἀποθέσθαι, ἀφ' ἧς καὶ τοὔνομα τῇ πόλει. Διὰ μὲν οὖν τῆς πόλεως ταύτης ὁ Σάρος ῥεῖ ποταμὸς, καὶ διὰ τῶν συναγκειῶν τοῦ Ταύρου διεκπεραιοῦται πρὸς τὰ τῶν Κιλίκων πεδία καὶ τὸ ὑποκείμενον πέλαγος.

Διὰ δὲ τῆς Καταονίας ὁ Πύραμος πλωτὸς, ἐκ μέσου τοῦ πεδίου τὰς πηγὰς ἔχων· ἔστι δὲ βόθρος

ἀξιόλογος, δι' οὗ καθαρόν ἐστι τὸ ὕδωρ ὑποφερόμενον κρυπτῶς μέχρι πολλοῦ διαστήματος ὑπο γῆς, εἶτ' ἀνατέλλον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν· τῷ δὲ καθιέντι ἀκόντιον ἄνωθεν εἰς τὸν βόθρον, ἡ βία τοῦ ὕδατος ἀντιπράττει τοσοῦτον, ὥςτε μόλις βαπτίζεσθαι· ἀπλέτῳ δὲ βάθει καὶ πλάτει πολὺς ἐνεχθεὶς, ἐπειδὰν συνάψῃ τῷ Ταύρῳ, παράδοξον λαμβάνει τὴν συναγωγήν. Παράδοξος δὲ καὶ ἡ διακοπὴ τοῦ ὄρους ἐστὶ, δι' ἧς ἄγεται τὸ ῥεῖθρον. Καθάπερ γὰρ ἐν ταῖς ῥῆγμα λαβούσαις πέτραις καὶ σχισθείσαις δίχα τὰς κατὰ τὴν ἑτέραν ἐξοχὰς ὁμολόγους εἶναι συμβαίνει ταῖς κατὰ τὴν ἑτέραν εἰσοχαῖς οὕτως, ὥςτε κἂν συναρμοσθῆναι δύνασθαι· οὕτως εἴδομεν, καὶ τὰς ὑπερκειμένας τοῦ ποταμοῦ πέτρας ἑκατέρωθεν σχεδόν τι μέχρι τῶν ἀκρωρειῶν ἀνατεινούσας ἐν διαστάσει δυοῖν, ἢ τριῶν πλέθρων, ἀντικείμενα ἐχούσας τὰ κοῖλα ταῖς ἐξοχαῖς. Τὸ δὲ ἔδαφος τὸ μεταξὺ πᾶν πέτρινον, βαθύ τε, καὶ στενὸν τελέως ἔχον διὰ μέσου ῥῆγμα, ὥςτε καὶ κύνα καὶ λαγὼ διάλλεσθαι. Τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ ῥεῖθρον τοῦ ποταμοῦ ἄχρι χείλους πλῆρες, ὀχετοῦ πλάτει προσεοικός· διὰ δὲ τὴν σκολιότητα, καὶ τὴν ἐκ τοσούτου συναγωγὴν, καὶ τὸ διὰ τῆς φάραγγος βάθος εὐθὺς τοῖς πόῤῥωθεν προσιοῦσιν ὁ ψόφος βροντῇ προσπίπτει παραπλήσιος· διεκβαίνων δὲ τὰ ὄρη, τοσαύτην κατάγει χοῦν ἐπὶ τὴν θάλατταν, τὴν μὲν ἐκ τῆς Καταονίας, τὴν δὲ ἐκ τῶν Κιλίκων πεδίων, ὥςτε ἐπ' αὐτῷ καὶ χρησμὸς ἐκπεπτωκὼς φέρεται τοιοῦτος·

Ἔσσεται ἐσσομένοις, ὅτε Πύραμος εὐρυοδίνης,

Ἠϊόνα προχέων, ἱερὴν ἐς Κύπρον ἵκηται.
Παραπλήσιον γάρ τι κἀκεῖ συμβαίνει, καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, τοῦ Νείλου ἀεὶ προσεξηπειροῦντος τὴν θάλατταν τῇ προσχώσει· καθὸ καὶ Ἡρόδοτος μὲν δῶρον τοῦ ποταμοῦ τὴν Αἴγυπτον εἶπεν· ὁ ποιητὴς δὲ τὴν Φάρον πελαγίαν ὑπάρξαι πρότερον οὕτω, νυνὶ πρόςγειον οὖσαν τῇ Αἰγύπτῳ.

Τρίτη δ' ἐστὶν ἱερωσύνη Διὸς Δακίη, οὐ λειπομένη ταύτης, ἀξιόλογος δ' ὅμως. Ἐνταῦθα δ' ἐςὶ λάκκος ἁλμυροῦ ὕδατος, ἀξιολόγου λίμνης ἔχων περίμετρον, ὀφρύσι κλειόμενος ὑψηλαῖς τε καὶ ὀρθίαις, ὥςτ' ἔχειν κατάβασιν κλιμακώδη· τὸ δ' ὕδωρ οὔτ' αὔξεσθαί φασιν, οὔτ' ἀπόῤῥυσιν ἔχειν οὐδαμοῦ φανεράν.

Πόλιν δ' οὔτε τὸ τῶν Καταόνων ἔχει πεδίον, οὔθ' ἡ Μελιτηνή· φρούρια δ' ἐρυμνὰ ἐπὶ τῶν ὀρῶν, τά τε Ἄζαμορα, καὶ τὸ Δασταρκὸν, ὃ περιῤῥεῖται τῷ Καρμάλᾳ ποταμῷ. Ἔχει δὲ καὶ ἱερὸν τὸ τοῦ Καταόνος Ἀπόλλωνος, καθ' ὅλην τιμώμενον τὴν Καππαδοκίαν, ποιησαμένων ἀφιδρύματα ἀπ' αὐτοῦ. Οὐδὲ αἱ ἄλλαι στρατηγίαι πόλεις ἔχουσι, πλὴν δυοῖν. Τῶν δὲ λοιπῶν στρατηγιῶν ἐν μὲν τῇ Σαργαραυσηνῇ πολίχνιον ἐστὶν Ἥρπα, καὶ ποταμὸς Κάρμαλος, ὃς καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Κιλικίαν ἐκδίδωσιν. Ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ὅ τε Ἄργος, ἔρυμα ὑψηλὸν πρὸς τῷ Ταύρῳ, καὶ τὰ Νῶρα, ὃ νῦν καλεῖται Νηροασσὸς, ἐν ᾧ Εὐμενὴς πολιορκούμενος ἀντέσχε πολὺν χρόνον· καθ' ἡμᾶς δὲ Σισίνου ὑπῆρξε χρηματοφυλάκιον, τοῦ ἐπιθεμένου τῇ Καππαδόκων ἀρχῇ.

Τούτου δ' ἦν καὶ τὰ Κάδηνα, βασίλειον καὶ πόλεως κατασκευὴν ἔχον· ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὅρων τῶν Λυκαονικῶν· τὰ γὰρ Σαύηρα κωμόπολις λέγεται ὑπάρξαι ποτὲ καὶ αὕτη μητρόπολις τῆς χώρας. Ἐν δὲ τῇ Μοριμηνῇ τὸ ἱερὸν τοῦ ἐν Οὐηνάσοις Διὸς, ἱεροδούλων κατοικίαν ἔχον τρισχιλίων σχεδόν τι, καὶ χώραν ἱερὰν εὔκαρπον, παρέχουσαν πρόσοδον ἐνιαύσιον ταλάντων πεντεκαίδεκα τῷ ἱερεῖ· καὶ οὗτός ἐστι διὰ βίου, καθάπερ καὶ ὁ ἐν Κομάνοις, καὶ δευτερεύει κατὰ τιμὴν μετ' ἐκεῖνον.

Δύο δὲ ἔχουσι μόνον στρατηγίαι πόλεις, ἡ μὲν Τυανῖτις τὰ Τύανα, ὑποπεπτωκυῖα τῷ Ταύρῳ τῷ κατὰ τὰς Κιλικίας πύλας, καθ' ἃς εὐπετέσταται καὶ κοινόταται πᾶσίν εἰσιν αἱ εἰς τὴν Κιλικίαν καὶ τὴν Συρίαν ὑπερβολαί· καλεῖται δὲ Εὐσέβεια ἡ πρὸς τῷ Ταύρῳ· ἀγαθὴ δὲ καὶ πεδιὰς ἡ πλείστη. Τὰ δὲ Τύανα ἐπίκειται χώματι Σεμιράμιδος τετειχισμένῳ καλῶς. Οὐ πολὺ δ' ἄπωθεν ταύτης ἐστὶ τά τε Καστάβαλα, καὶ τὰ Κύβιστρα, ἔτι μᾶλλον τῷ ὄρει πλησιάζοντα πολίσματα· ὧν ἐν τοῖς Κασταβάλοις ἐστὶ τὸ τῆς Περασίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ὅπου φασὶ τὰς ἱερείας γυμνοῖς τοῖς ποσὶ δι' ἀνθρακιᾶς βαδίζειν ἀπαθεῖς· κἀνταῦθα δέ τινες τὴν αὐτὴν θρυλλοῦσιν ἱστορίαν τὴν περὶ τοῦ Ὀρέστου καὶ τῆς Ταυροπόλου· Περασίαν κεκλῆσθαι φάσκοντες, διὰ τὸ πέραθεν κομισθῆναι. Ἐν μὲν δὴ τῇ Τυανίτιδι στρατηγίᾳ τῶν λεχθεισῶν δέκα ἔστι πόλισμα τὰ Τύανα· τὰς δ' ἐπικτήτους οὐ συναριθμῶ ταύταις, τὰ Καστάβαλα καὶ τὰ Κύβιστρα, καὶ τὰ ἐν τῇ τραχείᾳ Κιλικίᾳ, ἐν

ἡ τὴν Ἐλαιοῦσσαν νησίον εὔκαρπον συνέκτισεν Ἀρχέλαος ἀξιολόγως, καὶ τὸ πλέον ἐνταῦθα διέτριβεν.

Ἐν δὲ τῇ Κιλικίᾳ καλουμένῃ τὰ Μάζακα ἡ μητρόπολις τοῦ ἔθνους· καλεῖται δ' Εὐσέβεια καὶ αὕτη ἐπίκλησιν ἡ πρὸς τῷ Ἀργαίῳ· κεῖται γὰρ ὑπὸ τῷ Ἀργαίῳ ὄρει πάντων ὑψηλοτάτῳ, καὶ ἀνέκλειπτον χιόνι τὴν ἀκρώρειαν ἔχοντι· ἀφ' ἧς φασὶν οἱ ἀναβαίνοντες (οὗτοι δ' εἰσὶν ὀλίγοι) κατοπτεύεσθαι ταῖς αἰθρίαις ἄμφω τὰ πελάγη, τό τε Ποντικὸν, καὶ τὸ Ἰσσικόν. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα ἀφυῆ πρὸς συνοικισμὸν ἔχει πόλεως· ἄνυδρός τε γάρ ἐστι καὶ ἀνοχυρὸς, διά τε τὴν ὀλιγωρίαν τῶν ἡγεμόνων καὶ ἀτείχιστος· τάχα δὲ καὶ ἐπίτηδες, ἵνα μὴ, ὡς ἐρύματι πεποιθότες τῷ τείχει, σφόδρα λῃστεύοιεν πεδίον οἰκοῦντες, λόφους ὑπερδεξίους ἔχον καὶ ἐμβελεῖς· καὶ τὰ κύκλῳ δὲ χωρία ἔχει τελέως ἄφορα καὶ ἀγεώργητα, καίπερ ὄντα πεδινά· ἀλλ' ἔστιν ἀμμώδη καὶ ὑπόπετρα. Μικρὸν δ' ἔτι προϊοῦσι, καὶ πυρίληπτα πεδία, καὶ μεστὰ βάραθρα πυρὸς ἐπὶ σταδίους πολλοὺς, ὥςτε πόῤῥωθεν ἡ κομιδὴ τῶν ἐπιτηδείων. Καὶ τὸ δοκοῦν δὲ πλεονέκτημα παρακείμενον ἔχει κίνδυνον· ἀξύλου γὰρ ὑπαρχούσης σχεδόν τι τῆς συμπάσης Καππαδοκίας, ὁ Ἀργαῖος ἔχει περικείμενον δρυμὸν, ὥςτε ἐγγύθεν ὁ ξυλισμὸς πάρεστιν· ἀλλ' οἱ ὑποκείμενοι τῷ δρυμῷ τόποι, καὶ αὐτοὶ πολλαχοῦ πυρὰ ἔχουσιν· ἅμα δὲ καὶ ὕφυδροί εἰσι ψυχρῷ ὕδατι· οὔτε τοῦ πυρὸς, οὔτε τοῦ ὕδατος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐκκύπτοντος· ὥςτε καὶ ποάζειν τὴν πλείστην. Ἔστι δ' ὅπου καὶ ἑλῶδές ἐστι τὸ ἔδαφος, καὶ νύκτωρ ἐξάπτονται

φλόγες ἀπ᾽ αὐτοῦ. Οἱ μὲν οὖν ἔμπειροι φυλαττόμενοι τὸν ξυλισμὸν ποιοῦνται· τοῖς δὲ πολλοῖς κίνδυνός ἐστι, καὶ μάλιστα τοῖς κτήνεσιν, ἐμπίπτουσιν εἰς ἀδήλους βόθρους πυρός.

Ἔστι δὲ καὶ ποταμὸς ἐν τῷ πεδίῳ τῷ πρὸ τῆς πόλεως, Μέλας καλούμενος, ὅσον τεσσαράκοντα σταδίους διέχων τῆς πόλεως, ἐν ταπεινοτέρῳ τῆς πόλεως χωρίῳ τὰς πηγὰς ἔχων. Ταύτῃ μὲν οὖν ἄχρηστος αὐτοῖς ἐστιν οὐχ ὑπερδέξιον ἔχων τὸ ῥεῦμα. εἰς ἕλη δε καὶ λίμνας διαχεόμενος κακοῖ τὸν ἀέρα τοῦ θέρους τὸν περὶ τὴν πόλιν· καὶ τὸ λατομεῖον δὲ ποιεῖ δύςχρηστον, καίπερ εὔχρηστον ὄν· πλαταμῶνες γάρ εἰσιν, ἀφ᾽ ὧν τὴν ιθίαν ἔχειν ἄφθονον συμβαίνει τοῖς Μαζακηνοῖς πρὸς τὰς οἰκοδομίας· καλυπτόμεναι δ᾽ ὑπὸ τῶν ὑδάτων αἱ πλάκες, ἀντιπράττουσι. Καὶ ταῦτα δ᾽ ἐστὶ τὰ ἕλη πανταχοῦ πυρίληπτα. Ἀριαράθης δ᾽ ὁ βασιλεὺς, τοῦ Μέλανος κατά τινα στενὰ ἔχοντος τὴν εἰς τὸν Εὐφράτην διέξοδον, ἐμφράξας ταῦτα, λίμνην πελαγίαν ἀπέδειξε τὸ πλησίον πεδίον· ἐνταῦθα δὲ νησίδας τινὰς, ὡς τὰς Κυκλάδας, ἀπολαβόμενος διατριβὰς ἐν αὐταῖς ἐποιεῖτο μειρακιώδεις· ἐκραγὲν δ᾽ ἀθρόως τὸ ἔμφραγμα, ἐξέκλυσε πάλιν τὸ ὕδωρ· πληρωθεὶς δ᾽ ὁ Εὐφράτης τῆς τε τῶν Καππαδόκων πολλὴν παρέσυρε, καὶ κατοικίας καὶ φυτείας ἠφάνισε πολλάς· τῆς τε τῶν Γαλατῶν τῶν τὴν Φρυγίαν ἐχόντων οὐκ ὀλίγην ἐλυμήνατο. Ἀντὶ δὲ τῆς βλάβης ἐπράξαντο ζημίαν αὐτὸν τάλαντα τριακόσια, Ῥωμαίοις ἐπιτρέψαντες τὴν κρίσιν. Τὸ δ᾽ αὐτὸ συνέβη καὶ περὶ Ἥρπα· καὶ γὰρ ἐκεῖ τὸ

τοῦ Καρμάλα ῥεῦμα ἐνέφραξεν, εἶτ' ἐκραγέντος τοῦ στομίου, καὶ τῶν Κιλίκων τινὰ χωρία τὰ περὶ Μαλλὸν διαφθείραντος τοῦ ὕδατος, δίκας ἔτισεν τοῖς ἀδικηθεῖσιν.

Ἀφυὲς δ' οὖν κατὰ πολλὰ τὸ τῶν Μαζακηνῶν χωρίον, ὃ πρὸς κατοικίαν μάλιστα οἱ βασιλεῖς ἑλέσθαι δοκοῦσιν, ὅτι τῆς χώρας ἁπάσης τόπος ἦν μεσαίτατος οὗτος τῶν ξύλα ἐχόντων ἅμα, καὶ λίθον πρὸς τὰς οἰκοδομίας, καὶ χόρτον, οὗ πλεῖστον ἐδέοντο κτηνοτροφοῦντες· τρόπον γάρ τινα στρατόπεδον ἦν αὐτοῖς ἡ πόλις. Τὴν δ' ἄλλην ἀσφάλειαν τὴν αὐτῶν τε καὶ σωμάτων ἐκ τῶν ἐρυμάτων εἶχον, τῶν ἐν τοῖς φρουρίοις, ἃ πολλὰ ὑπάρχει· τὰ μὲν βασιλικά, τὰ δὲ τῶν φίλων. Ἀφέστηκε δὲ τὰ Μάζακα τοῦ μὲν Πόντου περὶ ὀκτακοσίους σταδίους πρὸς νότον· τοῦ δ' Εὐφράτου μικρὸν ἐλάττους ἢ διπλασίους· τῶν Κιλικίων δὲ πυλῶν ὁδὸν ἡμερῶν ἕξ, καὶ τοῦ Κυρίνου στρατοπέδου διὰ Τυάνων· κατὰ μέσην δὲ τὴν ὁδὸν κεῖται τὰ Τύανα· διέχει δὲ Κυβίστρων τριακοσίους σταδίους. Χρῶνται δὲ οἱ Μαζακηνοὶ τοῖς Χαρώνδα νόμοις, αἱρούμενοι καὶ νομῳδόν, ὅς ἐστιν αὐτοῖς ἐξηγητὴς τῶν νόμων, καθάπερ οἱ παρὰ Ῥωμαίοις νομικοί. Διέθηκε δὲ φαύλως αὐτοὺς Τιγράνης ὁ Ἀρμένιος, ἡνίκα τὴν Καππαδοκίαν κατέδραμεν· ἅπαντας γὰρ ἀναστάτους ἐποίησεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ τὰ Τιγρανόκερτα ἐκ τούτων συνῴκισε τὸ πλέον· ὕστερον δ' ἐπανῆλθον οἱ δυνάμενοι μετὰ τὴν τῶν Τιγρανοκέρτων ἅλωσιν.

Μέγεθος δὲ τῆς χώρας κατὰ πλάτος μὲν, τὸ ἀπὸ τοῦ Πόντου πρὸς τὸν Ταῦρον, ὅσον χίλιοι καὶ ὀκτακόσιοι στάδιοι· μῆκος δὲ ἀπὸ τῆς Λυκαονίας καὶ Φρυγίας, μέχρι Εὐφράτου πρὸς τὴν ἕω καὶ τὴν Ἀρμενίαν, περὶ τρισχιλίους. Ἀγαθὴ δὲ καὶ καρποῖς, μάλιστα δὲ σίτῳ καὶ βοσκήμασι παντοδαποῖς· νοτιωτέρα δὲ οὖσα τοῦ Πόντου, ψυχροτέρα ἐστίν· ἡ δὲ Βαγαδαονία, καίπερ πεδιὰς οὖσα, καὶ νοτιωτάτη πασῶν· ὑποπέπτωκε γὰρ τῷ Ταύρῳ, καὶ μόλις τῶν καρπίμων τι φέρει δένδρων· ὀναγρόβοτος δ᾽ ἐστὶ καὶ αὕτη, καὶ ἡ πολλὴ τῆς ἄλλης, καὶ μάλιστα ἡ περὶ Γαρσαυρίαν, καὶ Λυκαονίαν, καὶ Μοριμηνήν. Ἐν δὲ τῇ Καππαδοκίᾳ γίνεται καὶ ἡ λεγομένη Σινωπικὴ μίλτος, ἀρίστη τῶν πασῶν· ἐνάμιλλος δ᾽ ἐστὶν αὐτῇ καὶ ἡ Ἰβηρική· ὠνομάσθη δὲ Σινωπικὴ, διότι κατάγειν ἐκεῖσε εἰώθασιν οἱ ἔμποροι, πρὶν ἢ τὸ τῶν Ἐφεσίων ἐμπορεῖον μέχρι τῶν ἐνθάδε ἀνθρώπων διῖχθαι. Λέγεται δὲ καὶ κρυστάλλου πλάκας καὶ ὀνυχίτου λίθου, πλησίον τῆς τῶν Γαλατῶν ὑπὸ τῶν Ἀρχελάου μεταλλευτῶν εὑρέσθαι. Ἦν δέ τις τόπος καὶ λίθου λευκοῦ, τῷ ἐλέφαντι κατὰ τὴν χρόαν ἐμφερὴς, ὥσπερ ἀκόνας τινὰς οὐ μεγάλας ἐκφέρων, ἐξ ὧν τὰ λαβία τοῖς μαχαιρίοις κατεσκεύαζον· ἄλλως δὲ τὰς διόπτρας βώλους μεγάλας ἐκδιδοὺς, ὥςτε καὶ ἔξω κομίζεσθαι. Ὅριον δ᾽ ἐστὶ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Καππαδοκίας ὀρεινή τις παράλληλος τῷ Ταύρῳ, τὴν ἀρχὴν ἔχουσα ἀπὸ τῶν ἑσπερίων ἄκρων τῆς Χαμμανηνῆς, ἐφ᾽ ἧς ἵδρυται φρούριον ἀπότομον Δασμένδα, μέχρι τῶν ἑωθινῶν τῆς Λαουιniασηνῆς. Στρατηγίαι

δ᾽ εἰσὶ τῆς Καππαδοκίας ἥτε Χαμμανηνὴ καὶ ἡ Λαουινιασηνή.

Συνέβη δὲ, ἡνίκα πρῶτον Ῥωμαῖοι τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν διῴκουν, νικήσαντες Ἀντίοχον, φιλίας καὶ συμμαχίας ἐποιοῦντο πρός τε τὰ ἔθνη καὶ τοὺς βασιλέας, τοῖς μὲν ἄλλοις βασιλεῦσιν αὐτοῖς καθ᾽ ἑαυτοὺς δοθῆναι τὴν τιμὴν ταύτην, τῷ δὲ Καππάδοκι καὶ αὐτῷ τε τῷ ἔθνει κοινῇ. Ἐκλιπόντος δὲ τοῦ βασιλικοῦ γένους, οἱ μὲν Ῥωμαῖοι συνεχώρουν αὐτοῖς αὐτονομεῖσθαι κατὰ τὴν συγκειμένην φιλίαν τε καὶ συμμαχίαν πρὸς τὸ ἔθνος· οἱ δὲ πρεσβευσάμενοι τὴν μὲν ἐλευθερίαν παρῃτοῦντο· οὐ γὰρ δύνασθαι φέρειν αὐτὴν ἔφασαν· βασιλέα δ᾽ ἠξίουν αὐτοῖς ἀποδειχθῆναι. Οἱ δὲ θαυμάσαντες, εἴ τινες οὕτως εἶεν ἀπειρηκότες πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, ἐπέτρεψαν αὐτοῖς ἐξ ἑαυτῶν ἑλέσθαι κατὰ χειροτονίαν, ὃν ἂν βούλοιντο· καὶ εἵλοντο Ἀριοβαρζάνην· εἰς τριγονίαν δὲ προελθόντος τοῦ γένους ἐξέλιπε. Κατεστάθη δ᾽ ὁ Ἀρχέλαος, οὐδὲν προσήκων αὐτοῖς, Ἀντωνίου καταστήσαντος. Ταῦτα καὶ περὶ τῆς μεγάλης Καππαδοκίας. Περὶ δὲ τῆς τραχείας Κιλικίας, τῆς προστεθείσης αὐτῇ, βέλτιόν ἐστιν ἐν τῷ περὶ τῆς ὅλης Κιλικίας λόγῳ διελθεῖν.

III. Τοῦ δὲ Πόντου καθίστατο μὲν Μιθριδάτης, ὁ Εὐπάτωρ, βασιλεύς. Εἶχε δὲ τὴν ἀφοριζομένην τῷ Ἅλυϊ μέχρι Τιβαρηνῶν, καὶ Ἀρμενίων, καὶ τὴν ἐντὸς Ἅλυος τὰ μέχρι Ἀμάστρεως καί τινων τῆς Παφλαγονίας μερῶν. Προσεκτήσατο δ᾽ οὗτος καὶ τὴν μέχρι Ἡρακλείας παραλίαν ἐπὶ τὰ δυσμικὰ μέρη,

τῆς Ἡρακλείδου τοῦ Πλατωνικοῦ πατρίδος· ἐπὶ δὲ τἀναντία μέχρι Κολχίδος καὶ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, ἃ δὴ καὶ προσέθηκε τῷ Πόντῳ. Καὶ δὴ καὶ Πομπήϊος καταλύσας ἐκεῖνον, ἐν τούτοις τοῖς ὅροις οὖσαν τὴν χώραν ταύτην παρέλαβε· τὰ μὲν πρὸς Ἀρμενίαν καὶ τὰ περὶ τὴν Κολχίδα τοῖς συναγωνισαμένοις δυνάσταις κατένειμε, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς ἕνδεκα πολιτείας διεῖλε, καὶ τῇ Βιθυνίᾳ προσέθηκεν, ὥστ᾽ ἐξ ἀμφοῖν ἐπαρχίαν γενέσθαι μίαν· μεταξὺ δὲ τῶν μεσογαίων τινὰς βασιλεύεσθαι παρέδωκε τοῖς ἀπὸ Πυλαιμένους, καθάπερ καὶ τοὺς Γαλάτας τοῖς ἀπὸ γένους τετράρχαις. Ὕστερον δ᾽ οἱ τῶν Ῥωμαίων ἡγεμόνες ἄλλους καὶ ἄλλους ἐποιήσαντο μερισμοὺς, βασιλέας τε καὶ δυνάστας καθιστάντες, καὶ πόλεις τὰς μὲν ἐλευθεροῦντες, τὰς δὲ ἐγχειρίζοντες τοῖς δυνάσταις, τὰς δ᾽ ὑπὸ τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων ἐῶντες. Ἡμῖν δ᾽ ἐπιοῦσι τὰ καθέκαστα, ὡς νῦν ἔχει, λεγέσθω, μικρὰ καὶ τῶν προτέρων ἐφαπτομένοις, ὅπου τοῦτο χρήσιμον. Ἀρξώμεθα δὲ ἀπὸ τῆς Ἡρακλείας, ἥπερ δυσμικωτάτη ἐστὶ τούτων τῶν τόπων.

Εἰς δὴ τὸν Εὔξεινον πόντον εἰσπλέουσιν ἐκ τῆς Προποντίδος, ἐν ἀριστερᾷ μὲν τὰ προσεχῆ τῷ Βυζαντίῳ κεῖται, Θρᾳκῶν δ᾽ ἐστί· καλεῖται δὲ τὰ ἀριστερὰ τοῦ πόντου Θρᾳκικά· ἐν δεξιᾷ δὲ τὰ προσεχῆ, Καλχηδόνια. Βιθυνῶν δ᾽ ἐστὶ τὰ πρῶτα· εἶτα Μαριανδυνῶν· τινὲς δὲ καὶ Καυκώνων φασίν· εἶτα Παφλαγόνων μέχρι Ἅλυος· εἶτα Καππαδόκων τῶν πρὸς τῷ Πόντῳ, καὶ τῶν ἑξῆς μέχρι Κολχίδος. Πάντα δὲ ταῦτα καλεῖται τὰ δεξιὰ τοῦ Εὐξείνου Πόν-

του. Ταύτης δὲ τῆς παραλίας ἁπάσης ὑπῆρξεν Εὐπάτωρ, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Κολχίδος μέχρι Ἡρακλείας· τὰ δ᾽ ἐπέκεινα τὰ μέχρι τοῦ στόματος καὶ τῆς Καλχηδόνος τῷ Βιθυνῶν βασιλεῖ συνέμενε. Καταλυθέντων δὲ τῶν βασιλέων, ἐφύλαξαν οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὥςτε τὴν Ἡράκλειαν προσκεῖσθαι τῷ Πόντῳ, τὰ δ᾽ ἐπέκεινα Βιθυνοῖς προςχωρεῖν.

Οἱ μὲν οὖν Βιθυνοὶ, διότι πρότερον Μυσοὶ ὄντες μετωνομάσθησαν οὕτως ἀπὸ τῶν Θρᾳκῶν τῶν ἐποικησάντων, Βιθυνῶν τε καὶ Θυνῶν, ὁμολογεῖται παρὰ τῶν πλείστων· καὶ σημεῖα τίθενται, τοῦ μὲν τῶν Βιθυνῶν ἔθνους, τὸ μέχρι νῦν ἐν τῇ Θρᾴκῃ λέγεσθαί τινας Βιθυνούς· τοῦ δὲ τῶν Θυνῶν, τὴν Θυνιάδα ἀκτὴν τὴν πρὸς Ἀπολλωνίᾳ καὶ Σαλμυδησσῷ. Καὶ οἱ Βέβρυκες δὲ οἱ τούτων προεποικήσαντες τὴν Μυσίαν, Θρᾷκες, ὡς εἰκάζω ἐγώ. Εἴρηται δ᾽, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ Μυσοὶ Θρᾳκῶν ἄποικοί εἰσι τῶν νῦν λεγομένων Μυσῶν. Ταῦτα μὲν οὕτω λέγεται.

Τοὺς δὲ Μαριανδυνοὺς καὶ τοὺς Καύκωνας οὐχ ὁμοίως ἅπαντες λέγουσι· τὴν γὰρ δὴ Ἡράκλειαν ἐν τοῖς Μαριανδυνοῖς ἱδρῦσθαι φασὶ, Μιλησίων κτίσμα· τίνες δὲ, καὶ πόθεν, οὐδὲν εἴρηται, οὐδὲ διάλεκτος, οὐδ᾽ ἄλλη διαφορὰ ἐθνικὴ περὶ τοὺς ἀνθρώπους φαίνεται· παραπλήσιοι δ᾽ εἰσὶ τοῖς Βιθυνοῖς· ἔοικεν οὖν καὶ τοῦτο Θρᾴκιον ὑπάρξαι τὸ φῦλον. Θεόπομπος δὲ Μαριανδυνόν φησι μέρους τῆς Παφλαγονίας ἄρξαντα ὑπὸ πολλῶν δυναστευομένης, ἐπελθόντα τὴν τῶν Βεβρύκων κατασχεῖν· ἣν δ᾽ ἐξέλιπεν, ἐπώνυμον ἑαυτοῦ καταλιπεῖν. Εἴρηται δὲ καὶ

τοῦτο, ὅτι πρῶτοι τὴν Ἡράκλειαν κτίσαντες Μιλήσιοι τοὺς Μαριανδυνοὺς εἱλωτεύειν ἠνάγκασαν, τοὺς προκατέχοντας τὸν τόπον, ὥςτε καὶ πιπράσκεσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν, μὴ εἰς τὴν ὑπερορίαν δέ· συμβῆναι γὰρ ἐπὶ τούτοις, καθάπερ Κρησὶ μὲν ἐθήτευεν ἡ Μνῷα καλουμένη σύνοδος, Θετταλοῖς δὲ οἱ Πενέσται.

Τοὺς δὲ Καύκωνας, οὓς ἱστοροῦσι τὴν ἐφεξῆς οἰκῆσαι παραλίαν τοῖς Μαριανδυνοῖς μέχρι τοῦ Παρθενίου ποταμοῦ, πόλιν ἔχοντας τὸ Τίειον, οἱ μὲν Σκύθας φασὶν, οἱ δὲ τῶν Μακεδόνων τινὰς, οἱ δὲ τῶν Πελασγῶν. Εἴρηται δέ που καὶ περὶ τούτων πρότερον. Καλλισθένης δὲ καὶ ἔγραφε τὰ ἔπη ταῦτα εἰς τὸν διάκοσμον· μετὰ τὸ,

Κρῶμνάν τ᾽, Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους,

τιθεὶς,

Καύκωνας αὖτ᾽ ἦγε Πολυκλέος υἱὸς ἀμύμων,
Οἳ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ᾽ ἔναιον·

παρήκειν γὰρ ἀφ᾽ Ἡρακλείας καὶ Μαριανδυνῶν μέχρι Λευκοσύρων, οὓς καὶ ἡμεῖς Καππάδοκας προςαγορεύομεν· τὸ δὲ τῶν Καυκώνων γένος τὸ περὶ τὸ Τίειον μέχρι Παρθενίου, καὶ τὸ τῶν Ἑνετῶν τὸ συνεχὲς μετὰ τὸν Παρθένιον, τῶν ἐχόντων τὸ Κύτωρον· καὶ νῦν δ᾽ ἔτι Καυκωνίτας εἶναί τινας περὶ τὸν Παρθένιον.

Ἡ μὲν οὖν Ἡράκλεια πόλις ἐστὶν εὐλίμενος, καὶ ἄλλως ἀξιόλογος· ἥγε καὶ ἀποικίας ἔστελλεν· ἐκείνης γὰρ ἥ τε Χεῤῥόνησος ἄποικος, καὶ ἡ Κάλλατις· ἦν τε αὐτόνομος, εἶτα ἐτυραννήθη χρόνους τινάς· εἶτ᾽ ἠλευθέρωσεν ἑαυτὴν πάλιν· ὕστερον δ᾽ ἐβασιλεύθη, γενομένη ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις· ἐδέξατο δ᾽

ἀποικίαν Ῥωμαίων ἐπὶ μέρει τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας. Λαβὼν δὲ παρ᾽ Ἀντωνίου τὸ μέρος τοῦτο τῆς πόλεως Ἀδιατόριξ, ὁ Δομνεκλείου, τετράρχου Γαλατῶν, υἱὸς, ὃ κατεῖχον οἱ Ἡρακλειῶται, μικρὸν πρὸ τῶν Ἀκτιακῶν, ἐπέθετο νύκτωρ τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ ἀπέσφαξεν αὐτοὺς, ἐπιτρέψαντος, ὡς ἔφασκεν ἐκεῖνος, Ἀντωνίου· θριαμβευθεὶς δὲ μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ νίκην, ἐσφάγη μεθ᾽ υἱοῦ. Ἡ δὲ πόλις ἐστὶ τῆς Ποντικῆς ἐπαρχίας τῆς συντεταγμένης τῇ Βιθυνίᾳ.

Μεταξὺ δὲ Χαλκηδόνος καὶ Ἡρακλείας ῥέουσι ποταμοὶ πλείους, ὧν εἰσιν ὅ, τε Ψίλλις, καὶ ὁ Κάλπας, καὶ Σαγγάριος, οὗ μέμνηται καὶ ὁ ποιητής. Ἔχει δὲ τὰς πηγὰς κατὰ Σαγγίαν κώμην, ἀφ᾽ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντά που σταδίων οὗτος Πεσσινοῦντος· διέξεισι δὲ τῆς ἐπικτήτου Φρυγίας τὴν πλείω, μέρος δέ τι καὶ τῆς Βιθυνίας· ὥςτε καὶ τῆς Νικομηδείας ἀποσχεῖν μικρὸν πλείους, ἢ τριακοσίους σταδίους, καθ᾽ οὓς συμβάλλει ποταμὸς αὐτῷ Γάλλος, ἐκ Μόδρων τὰς ἀρχὰς ἔχων, τῆς ἐφ᾽ Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας. Αὕτη δ᾽ ἐστὶν ἡ αὐτὴ τῇ ἐπικτήτῳ, καὶ εἶχον αὐτὴν οἱ Βιθυνοὶ πρότερον. Αὐξηθεὶς δὲ καὶ γενόμενος πλωτὸς, καίπερ πάλαι ἄπλωτος ὢν, τὴν Βιθυνίαν ὁρίζει πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς. Πρόκειται δὲ τῆς παραλίας ταύτης καὶ ἡ Θυνία νῆσος. Ἐν δὲ τῇ Ἡρακλεώτιδι γίνεται τὸ ἀκόνιτον· διέχει δὲ ἡ πόλις αὕτη τοῦ ἱεροῦ τοῦ Χαλκηδονίου σταδίους χιλίους που καὶ πεντακοσίους, τοῦ δὲ Σαγγαρίου πεντακοσίους.

Τὸ δὲ Τίειον ἤδη πολίχνιον οὐδὲν ἔχον μνήμης ἄξιον, πλὴν ὅτι Φιλέταιρος ἐντεῦθεν ἦν ὁ ἀρχηγέτης τοῦ τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων γένους. Εἶθ' ὁ Παρθένιος ποταμὸς διὰ χωρίων ἀνθηρῶν φερόμενος, καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ὀνόματος τούτου τετυχηκώς, ἐν αὐτῇ τῇ Παφλαγονίᾳ τὰς πηγὰς ἔχων. Ἔπειτα ἡ Παφλαγονία καὶ οἱ Ἐνετοί. Ζητοῦσι δέ, τίνας λέγει τοὺς Ἐνετοὺς ὁ ποιητής, ὅταν φῇ·

Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ
Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.

Οὐ γὰρ δείκνυσθαί φασι νῦν Ἐνετοὺς ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ· οἱ δὲ κώμην ἐν τῷ αἰγιαλῷ φασί, δέκα σχοίνους ἀπὸ Ἀμάστρεως διέχουσαν. Ζηνόδοτος δὲ ἐξ Ἐνετῆς γράφει, καὶ φησὶ δηλοῦσθαι τὴν νῦν Ἀμισόν. Ἄλλοι δὲ φῦλόν τι τοῖς Καππάδοξιν ὅμορον στρατεῦσαι μετὰ Κιμμερίων· εἶτ' ἐκπεσεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν. Τὸ δὲ μάλισθ' ὁμολογούμενόν ἐστιν, ὅτι ἀξιολογώτατον ἦν τῶν Παφλαγόνων φῦλον οἱ Ἐνετοί, ἐξ οὗ ὁ Πυλαιμένης ἦν· καὶ δὴ καὶ συνεστράτευσαν αὐτῷ οὗτοι πλεῖστοι· ἀποβαλόντες δὲ τὸν ἡγεμόνα, διέβησαν εἰς τὴν Θρᾴκην μετὰ τὴν Τροίας ἅλωσιν· πλανώμενοι δ' εἰς τὴν νῦν Ἐνετικὴν ἀφίκοντο. Τινὲς δὲ καὶ Ἀντήνορα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ κοινωνῆσαι τοῦ στόλου τούτου φασί, καὶ ἱδρυθῆναι κατὰ τὸν μυχὸν τοῦ Ἀδρίου, καθάπερ ἐμνήσθημεν ἐν τοῖς Ἰταλικοῖς. Τοὺς μὲν οὖν Ἐνετοὺς διὰ τοῦτ' ἐκλιπεῖν εἰκός, καὶ μὴ δείκνυσθαι ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ.

Τοὺς δὲ Παφλαγόνας πρὸς ἕω μὲν ὁρίζει ὁ Ἅλυς ποταμός, ῥέων ἀπὸ μεσημβρίας μεταξὺ Σύρων

τε καὶ Παφλαγόνων· καὶ ἐξίησι, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, εἰς τὸν Εὔξεινον καλεόμενον πόντον, Σύρους λέγοντα τοὺς Καππάδοκας· καὶ γὰρ ἔτι καὶ νῦν Λευκόσυροι καλοῦνται, Σύρων καὶ τῶν ἔξω τοῦ Ταύρου λεγομένων· κατὰ δὲ τὴν πρὸς τοὺς ἐντὸς τοῦ Ταύρου σύγκρισιν, ἐκείνων ἐπικεκαυμένων τὴν χρόαν· τούτοις δὲ μὴ τοιαύτην τὴν ἐπωνυμίαν γενέσθαι συνέβη· καὶ Πίνδαρός φησιν, ὅτι αἱ Ἀμαζόνες Σύριον εὐρυαίχμαν διεῖπον στρατὸν, τὴν ἐν τῇ Θεμισκύρᾳ κατοικίαν οὕτω δηλῶν. Ἡ δὲ Θεμίσκυρά ἐστιν ἡ τῶν Ἀμισηνῶν· αὕτη δὲ Λευκοσύρων τῶν μετὰ τὸν Ἅλυν. Πρὸς ἕω μὲν τοίνυν ὁ Ἅλυς ὅριον τῶν Παφλαγόνων· πρὸς νότον δὲ Φρύγες, καὶ οἱ ἐποικήσαντες Γαλάται· πρὸς δύσιν δὲ Βιθυνοὶ καὶ Μαριανδυνοί· τὸ γὰρ τῶν Καυκώνων γένος ἐξέφθαρται τελέως πάντοθεν· πρὸς ἄρκτον δὲ ὁ Εὔξεινός ἐστι. Τῆς δὲ χώρας ταύτης διῃρημένης εἴς τε τὴν μεσόγαιαν καὶ τὴν ἐπὶ θαλάττῃ, διατείνουσαν ἀπὸ τοῦ Ἅλυος μέχρι Βιθυνίας, ἑκατέραν τὴν μὲν παραλίαν ἕως Ἡρακλείας εἶχεν ὁ Εὐπάτωρ· τῆς δὲ μεσογαίας τὴν μὲν ἐγγυτάτω ἔσχεν, ἧς τινα καὶ πέραν τοῦ Ἅλυος διέτεινε· καὶ μέχρι δεῦρο τοῖς Ῥωμαίοις ἡ Ποντικὴ ἐπαρχία ἀφώρισται. Τὰ λοιπὰ δ᾽ ἦν ὑπὸ δυνάσταις καὶ μετὰ τὴν Μιθριδάτου κατάλυσιν. Περὶ μὲν δὴ τῶν ἐν τῇ μεσογαίᾳ Παφλαγόνων ἐροῦμεν ὕστερον, τῶν μὴ ὑπὸ τῷ Μιθριδάτῃ· νῦν δὲ πρόκειται τὴν ὑπ᾽ ἐκείνῳ χώραν, κληθεῖσαν δὲ Πόντον διελθεῖν.

Μετὰ δὴ τὸν Παρθένιον ποταμόν ἐστιν Ἄμα-

στρις, ὁμώνυμος τῇ συνῳκικυίᾳ πόλις· ἵδρυται δὲ ἐπὶ χεῤῥονήσου λιμένας ἔχουσα τοῦ ἰσθμοῦ ἑκατέρωθεν· ἦν δ' ἡ Ἄμαστρις γυνὴ μὲν Διονυσίου, τοῦ Ἡρακλείας τυράννου, θυγάτηρ δὲ Ὀξυάθρου, τοῦ Δαρείου ἀδελφοῦ, τοῦ κατὰ Ἀλέξανδρον· ἐκείνη μὲν οὖν ἐκ τεττάρων κατοικιῶν συνῴκισε τὴν πόλιν, ἔκ τε Σησάμου, καὶ Κυτώρου, καὶ Κρώμνης (ὧν καὶ Ὅμηρος μέμνηται ἐν τῷ Παφλαγονικῷ διακόσμῳ) τετάρτης δὲ τῆς Τιείου· ἀλλ' αὕτη μὲν ταχὺ ἀπέστη τῆς κοινωνίας, αἱ δὲ ἄλλαι συνέμειναν· ὧν ἡ Σήσαμος ἀκρόπολις τῆς Ἀμάστρεως λέγεται. Τὸ δὲ Κύτωρον ἐμπορεῖον ἦν ποτὲ Σινωπέων· ὠνόμασται δ' ἀπὸ Κυτώρου, τοῦ Φρίξου παιδὸς, ὡς Ἔφορός φησι. Πλείστη δὲ καὶ ἀρίστη πύξος φύεται κατὰ τὴν Ἀμαστριανὴν, καὶ μάλιστα περὶ τὸ Κύτωρον. Ὁ δὲ Αἰγιαλὸς ἔστι μὲν ἠϊὼν μακρὰ πλειόνων, ἢ ἑκατὸν σταδίων· ἔχει δὲ καὶ κώμην ὁμώνυμον, ἧς μέμνηται ὁ ποιητὴς, ὅταν φῇ·

> Κρῶμναν τ' Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.

Γράφουσι δέ τινες,

> Κρῶμναν Κωβίαλόν τε.

Ἐρυθίνους δὲ λέγεσθαί φασι τοὺς νῦν Ἐρυθρίνους ἀπὸ τῆς χρόας· δύο δ' εἰσὶ σκόπελοι. Μετὰ δὲ Αἰγιαλὸν Κάραμβις, ἄκρα μεγάλη πρὸς τὰς ἄρκτους ἀνατεταμένη, καὶ τὴν Σκυθικὴν χεῤῥόνησον. Ἐμνήσθημεν δ' αὐτῆς πολλάκις, καὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῇ Κριοῦ μετώπου, διθάλαττον ποιοῦντος τὸν Εὔξεινον πόντον. Μετὰ δὲ Κάραμβιν Κίνωλις, καὶ Ἀν-

τικίνωλις, καὶ Ἀβώνου τεῖχος, πολίχνιον, καὶ Ἀρμένη, ἐφ᾽ ᾗ παροιμιάζονται·

Ὅστις ἔργον οὐδὲν εἶχεν, Ἀρμένην ἐτείχισεν.

Ἔστι δὲ κώμη τῶν Σινωπέων, ἔχουσα λιμένα.

Εἶτ᾽ αὐτὴ Σινώπη, σταδίους πεντήκοντα τῆς Ἀρμένης διέχουσα, ἀξιολογωτάτη τῶν ταύτῃ πόλεων. Ἔκτισαν μὲν οὖν αὐτὴν Μιλήσιοι· κατασκευασαμένη δὲ ναυτικὸν, ὑπῆρχε τῆς ἐντὸς Κυανέων θαλάττης, καὶ ἔξω δὲ πολλῶν ἀγώνων μετεῖχε τοῖς Ἕλλησιν· αὐτονομηθεῖσα δὲ πολὺν χρόνον, οὐδὲ διὰ τέλους ἐφύλαξε τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ᾽ ἐκ πολιορκίας ἑάλω, καὶ ἐδούλευσε Φαρνάκῃ πρῶτον, ἔπειτα τοῖς διαδεξαμένοις ἐκεῖνον μέχρι τοῦ Εὐπάτορος, καὶ τῶν καταλυσάντων Ῥωμαίων ἐκεῖνον. Ὁ δ᾽ Εὐπάτωρ καὶ ἐγενήθη ἐκεῖ, καὶ ἐτράφη· διαφερόντως δὲ ἐτίμησεν αὐτὴν, μητρόπολίν τε τῆς βασιλείας ὑπέλαβεν. Ἔστι δὲ καὶ φυσικῇ προνοίᾳ κατεσκευασμένη καλῶς. Ἵδρυται γὰρ ἐπὶ αὐχένι χεῤῥονήσου τινός· ἑκατέρωθεν δὲ τοῦ ἰσθμοῦ λιμένες, καὶ ναύσταθμοι, καὶ πηλαμύδια θαυμαστὰ, περὶ ὧν εἰρήκαμεν, ὅτι δευτέραν θήραν οἱ Σινωπεῖς ἔχουσι, τρίτην δ᾽ οἱ Βυζάντιοι· καὶ κύκλῳ δ᾽ ἡ χεῤῥόνησος προβέβληται, ῥαχιώδεις ἀκτὰς ἔχουσα, καὶ κοιλάδας τινὰς, ὡσανεὶ βόθρους πετρίνους, οὓς καλοῦσι χοινικίδας· πληροῦνται δὲ οὗτοι μετεωρισθείσης τῆς θαλάττης· ὡς καὶ διὰ τοῦτο οὐκ εὐπρόσιτον τὸ χωρίον, καὶ, διὰ πᾶσαν τὴν τῆς πέτρας ἐπιφάνειαν, ἐχινώδη καὶ ἀνεπίβατον εἶναι γυμνῷ ποδί· ἄνωθεν μέντοι καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως εὔγαιόν ἐστι τὸ ἔδαφος, καὶ ἀγροκηπίοις

κεκόσμηται πυκνοῖς, πολὺ δὲ μᾶλλον τὰ προάστεια. Αὐτὴ δ' ἡ πόλις τετείχισται καλῶς, καὶ γυμνασίῳ δὲ, καὶ ἀγορᾷ, καὶ στοαῖς κεκόσμηται λαμπρῶς. Τοιαύτη δὲ οὖσα, δὶς ὅμως ἑάλω· πρότερον μὲν τοῦ Φαρνάκου παρὰ δόξαν αἰφνιδίως ἐπιπεσόντος· ὕστερον δὲ ὑπὸ Λευκόλλου, καὶ τοῦ ἐγκαθημένου τυράννου, καὶ ἐντὸς ἅμα, καὶ ἐκτὸς πολιορκουμένη· ὁ γὰρ ἐγκατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως φρούραρχος Βακχίδης, ὑπονοῶν ἀεί τινα προδοσίαν ἐκ τῶν ἔνδοθεν, καὶ πολλὰς αἰκίας καὶ σφαγὰς ποιῶν, ἀπαγορεῦσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησε πρὸς ἄμφω, μήτ' ἀμύνασθαι δυναμένους γενναίως μήτε προσθέσθαι κατὰ συμβάσεις. Ἑάλωσαν οὖν· καὶ τὸν μὲν ἄλλον κόσμον τῆς πόλεως διεφύλαξεν ὁ Λεύκολλος· τὴν δὲ τοῦ Βιλλάρου σφαῖραν ἦρε, καὶ τὸν Αὐτόλυκον, Σθένιδος ἔργον, ὃν ἐκεῖνοι οἰκιστὴν ἐνόμιζον, καὶ ἐτίμων ὡς θεόν· ἦν δὲ καὶ μαντεῖον αὐτοῦ. Δοκεῖ δὲ τῶν τῷ Ἰάσονι συμπλευσάντων εἶναι, καὶ κατασχεῖν τοῦτον τὸν τόπον. Εἶθ' ὕστερον Μιλήσιοι τὴν εὐφυΐαν ἰδόντες, καὶ τὴν ἀσθένειαν τῶν ἐνοικούντων, ἐξιδιάσαντο, καὶ ἐποίκους ἔστειλαν· νυνὶ δὲ καὶ Ῥωμαίων ἀποικίαν δέδεκται, καὶ μέρος τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας ἐκείνων ἐστί. Διέχει δὲ τοῦ μὲν Ἱεροῦ τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους, ἀφ' Ἡρακλείας δὲ δισχιλίους, Καράμβεως δὲ ἑπτακοσίους σταδίους. Ἄνδρας δὲ ἐξήνεγκεν ἀγαθοὺς, τῶν μὲν φιλοσόφων, Διογένη, τὸν Κυνικὸν, καὶ Τιμόθεον, τὸν Πατρίωνα· τῶν δὲ ποιητῶν, Δίφιλον τὸν κωμικόν· τῶν δὲ συγγραφέων, Βάτωνα, τὸν πραγματευθέντα τὰ Περσικά.

Ἐντεῦθεν δ' ἐφεξῆς ἡ τοῦ Ἅλυος ἐκβολὴ ποταμοῦ· ὠνόμασται δ' ἀπὸ τῶν ἁλῶν, ἃς παραῤῥεῖ· ἔχει δὲ τὰς πηγὰς ἐν τῇ μεγάλῃ Καππαδοκίᾳ, τῆς Ποντικῆς πλησίον, κατὰ τὴν Καμισηνήν· ἐνεχθεὶς δ' ἐπὶ δύσιν πολὺς, εἶτ', ἐπιστρέψας πρὸς τὴν ἄρκτον διά τε Γαλατῶν καὶ Παφλαγόνων, ὁρίζει τούτους τε καὶ τοὺς Λευκοσύρους. Ἔχει δὲ καὶ ἡ Σινωπῆτις καὶ ἡ μέχρι Βιθυνίας πᾶσα ὀρεινὴ ὑπερκειμένη τῆς λεχθείσης παραλίας ναυπηγήσιμον ὕλην, ἀγαθὴν καὶ εὐκατακόμιστον. Ἡ δὲ Σινωπῆτις καὶ σφένδαμνον φύει καὶ ὀροκάρυον, ἐξ ὧν τὰς τραπέζας τέμνουσιν· ἅπασα δὲ καὶ ἐλαιόφυτός ἐστιν, ἡ μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης γεωργουμένη.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἅλυος ἡ Γαδιλωνῖτίς ἐστι μέχρι τῆς Σαραμηνῆς, εὐδαίμων χώρα, καὶ πεδιὰς πᾶσα, καὶ πάμφορος· ἔχει δὲ καὶ προβατείαν ὑποδιφθέρου καὶ μαλακῆς ἐρέας, ἧς καθ' ὅλην τὴν Καππαδοκίαν καὶ τὸν Πόντον σφόδρα πολλὴ σπάνις ἐστί· γίνονται δὲ καὶ ζόρκες, ὧν ἀλλαχοῦ σπάνις ἐστί. Ταύτης δὲ τῆς χώρας τὴν μὲν ἔχουσιν Ἀμισηνοὶ, τὴν δ' ἔδωκε Δηϊοτάρῳ Πομπήϊος, καθάπερ καὶ τὰ περὶ τὴν Φαρνακίαν καὶ τὴν Τραπεζουσίαν, μέχρι Κολχίδος καὶ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας· καὶ τούτων ἀπέδειξεν αὐτὸν βασιλέα, ἔχοντα καὶ τὴν πατρῴαν τετραρχίαν τῶν Γαλατῶν, τοὺς Τολιστοβογίους. Ἀποθανόντος δ' ἐκείνου, πολλαὶ διαδοχαὶ τῶν ἐκείνου γεγόνασι.

Μετὰ δὲ τὴν Γαδιλῶνα ἡ Σαραμηνὴ καὶ Ἀμισὸς, πόλις ἀξιόλογος, διέχουσα τῆς Σινώπης περὶ

ἐνναϰοσίους σταδίους. Φησὶ δὲ αὐτὴν Θεόπομπος πρώτους Μιλησίους ϰτίσαι, εἶτα Καππαδόϰων ἄρχοντα· τρίτον δ' ὑπ' Ἀθηνοϰλέους ϰαὶ Ἀθηναίων ἐποιϰισθεῖσαν, Πειραιᾶ μετονομασθῆναι. Καὶ ταύτην δὲ ϰατέσχον οἱ βασιλεῖς· ὁ δ' Εὐπάτωρ ἐϰόσμησεν ἱεροῖς, ϰαὶ προσέϰτισε μέρος. Λεύϰολλος δὲ ϰαὶ ταύτην ἐπολιόρϰησεν· εἶθ' ὕστερον Φαρνάϰης ἐϰ Βοσπόρου διαβάς· ἐλευθερωθεῖσαν δ' ὑπὸ Καίσαρος τοῦ θεοῦ, παρέδωϰεν Ἀντώνιος βασιλεῦσιν· εἶθ' ὁ τύραννος Στράτων ϰαϰῶς αὐτὴν διέθηϰεν· εἶτ' ἠλευθερώθη πάλιν μετὰ τὰ Ἀϰτιαϰὰ ὑπὸ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ, ϰαὶ νῦν εὖ συνέστηϰεν. Ἔχει δὲ τήν τε ἄλλην χώραν ϰαλὴν, ϰαὶ τὴν Θεμίσϰυραν, τὸ τῶν Ἀμαζόνων οἰϰητήριον, ϰαὶ τὴν Σιδηνήν.

Ἔστι δὲ ἡ Θεμίσϰυρα πεδίον, τῇ μὲν ὑπὸ τοῦ πελάγους ϰλυζόμενον, ὅσον ἑξήϰοντα σταδίους τῆς πόλεως διέχον· τῇ δ' ὑπὸ τῆς ὀρεινῆς, εὐδένδρου ϰαὶ διαῤῥύτου ποταμοῖς, αὐτόθεν τὰς πηγὰς ἔχουσιν. Ἐϰ μὲν οὖν τούτων πληρούμενος ἁπάντων εἷς ποταμὸς διέξεισι τὸ πεδίον, Θερμώδων ϰαλούμενος· ἄλλος δὲ τούτῳ πάρισος, ῥέων ἐϰ τῆς ϰαλουμένης Φαναροίας, τὸ αὐτὸ διέξεισι πεδίον· ϰαλεῖται δὲ Ἶρις. Ἔχει δὲ τὰς πηγὰς ἐν αὐτῷ τῷ Πόντῳ· ῥυεὶς δὲ διὰ πόλεως μέσης Κομάνων τῶν Ποντιϰῶν, ϰαὶ διὰ τῆς Δαξιμωνίτιδος, εὐδαίμονος πεδίου, πρὸς δύσιν, εἶτ' ἐπιστρέφει πρὸς τὰς ἄρϰτους παρ' αὐτὰ τὰ Γαζίουρα, παλαιὸν βασίλειον, νῦν δ' ἔρημον· εἶτα ἀναϰάμπτει πάλιν πρὸς ἕω· παραλαβὼν τόν τε Σϰύλαϰα ϰαὶ ἄλλους ποταμοὺς, ϰαὶ παρ' αὐτὸ τῆς

Ἀμασείας ἐνεχθεὶς τεῖχος, τῆς ἡμετέρας πατρίδος, πόλεως ἐρυμνοτάτης, εἰς τὴν Φανάροιαν πρόεισιν· ἐνταῦθα δὲ συμβαλὼν ὁ Λύκος αὐτῷ, τὰς ἀρχὰς ἐξ Ἀρμενίας ἔχων, γίνεται καὶ αὐτὸς Ἶρις· εἶθ' ἡ Θεμίσκυρα ὑποδέχεται τὸ ῥεῦμα, καὶ τὸ Ποντικὸν πέλαγος. Διὰ δὲ τοῦτ' ἔνδροσόν ἐστι καὶ ποάζον ἀεὶ τὸ πεδίον τοῦτο, τρέφειν τε ἀγέλας βοῶν τε ὁμοίως καὶ ἵππων δυνάμενον· σπόρον δὲ πλεῖστον δέχεται τὸν ἐκ τῆς ἐλύμου καὶ κέγχρου, μᾶλλον δὲ ἀνέκλειπτον· αὐχμοῦ γὰρ κρείττων ἐστὶν ἡ εὐϋδρία παντός· ὥστ' οὐδὲ λιμὸς καθικνεῖται τῶν ἀνθρώπων τούτων οὐδ' ἅπαξ· τοσαύτην δ' ὀπώραν ἐκδίδωσιν ἡ παρώρειος τὴν αὐτοφυῆ καὶ ἀγρίαν, σταφυλῆς τε καὶ ὄχνης, καὶ μήλου, καὶ τῶν καρυωδῶν, ὥστε κατὰ πᾶσαν τοῦ ἔτους ὥραν ἀφθόνως εὐπορεῖν τοὺς ἐξιόντας ἐπὶ τὴν ὕλην· τοτὲ μὲν ἔτι κρεμαμένων τῶν καρπῶν ἐν τοῖς δένδρεσι, τοτὲ δ' ἐν τῇ πεπτωκυίᾳ φυλλάδι, καὶ ὑπ' αὐτῇ κειμένων βαθείᾳ, καὶ πολλῇ κεχυμένῃ. Συχναὶ δὲ καὶ θῆραι παντοίων ἀγρευμάτων διὰ τὴν εὐφορίαν τῆς τροφῆς.

Μετὰ δὲ τὴν Θεμίσκυραν ἔστιν ἡ Σιδηνὴ, πεδίον εὔδαιμον, οὐχ ὁμοίως δὲ καὶ κατάῤῥυτον, ἔχον χωρία ἐρυμνὰ ἐπὶ τῇ παραλίᾳ, τήν τε Σίδην, ἀφ' ἧς ὠνομάσθη Σιδηνὴ, καὶ Χάβακα, καὶ Φαῦδα. Μέχρι μὲν δὴ δεῦρο Ἀμισηνή. Ἄνδρες δὲ γεγόνασιν ἄξιοι μνήμης κατὰ παιδείαν ἐνταῦθα· μαθηματικοὶ μὲν, Δημήτριος ὁ τοῦ Ῥαθηνοῦ, καὶ Διονυσιόδωρος, ὁμώνυμος τῷ Ἰκενι γεωμέτρῃ· γραμματικὸς δὲ, Τυραννίων, οὗ ἡμεῖς ἠκροασάμεθα.

Μετὰ δὲ τὴν Σιδηνὴν ἡ Φαρνακία ἐστὶν, ἐρυμνὸν πόλισμα· καὶ μετὰ ταῦτα ἡ Τραπεζοῦς, πόλις Ἑλληνὶς, εἰς ἣν ἀπὸ τῆς Ἀμισοῦ περὶ δισχιλίους καὶ διακοσίους σταδίους ἐστὶν ὁ πλοῦς· εἶτ᾽ ἔνθεν εἰς Φάσιν χίλιοί που καὶ τετταρακόσιοι, ὥςθ᾽ οἱ σύμπαντες ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ μέχρι Φάσιδος περὶ ὀκτακιςχιλίους σταδίους εἰσὶν, ἢ μικρῷ πλείους, ἢ ἐλάττους. Ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ ταύτῃ Ἀμισοῦ πλέουσιν, ἡ Ἡράκλειος ἄκρα πρῶτόν ἐστιν· εἶτα ἄλλη ἄκρα Ἰασόνιον, καὶ ὁ Γενήτης· εἶτα Κύτωρος πολίχνη, ἐξ ἧς συνῳκίσθη ἡ Φαρνακία· εἶτα Ἰσχόπολις, κατερηριμμένη. Εἶτα κόλπος, ἐν ᾧ Κερασοῦς τε καὶ Ἑρμώνασσα, κατοικίαι μέτριαι· εἶτα τῆς Ἑρμωνάσσης πλησίον ἡ Τραπεζοῦς· εἶθ᾽ ἡ Κολχίς· ἐνταῦθα δέ που ἐστὶ καὶ Ζυγόπολίς τις λεγομένη κατοικία. Περὶ μὲν οὖν τῆς Κολχίδος εἴρηται καὶ τῆς ὑπερκειμένης παραλίας.

Τῆς δὲ Τραπεζοῦντος ὑπέρκεινται καὶ τῆς Φαρνακίας Τιβαρηνοί τε καὶ Χαλδαῖοι, καὶ Σάννοι, οὓς πρότερον ἐκάλουν Μάκρωνας, καὶ ἡ Μικρὰ Ἀρμενία· καὶ οἱ Ἀππαΐται δέ πως πλησιάζουσι τοῖς χωρίοις τούτοις, οἱ πρότερον Κερκῖται. Διήκει δὲ διὰ τούτων ὅ, τε Σκυδίσης, ὄρος τραχύτατον, συνάπτον τοῖς Μοσχικοῖς ὄρεσι τοῖς ὑπὲρ τῆς Κολχίδος, οὗ τὰ ἄκρα κατέχουσιν οἱ Ἑπτακωμῆται, καὶ ὁ Παρυάδρης, ὁ μέχρι τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας ἀπὸ τῶν κατὰ Σιδηνὴν καὶ Θεμίσκυραν τόπων διατείνων, καὶ ποιῶν τὸ ἑωθινὸν τοῦ Πόντου πλευρόν. Εἰσὶ δ᾽ ἅπαντες μὲν οἱ ὄρειοι τούτων ἄγριοι τελέως, ὑπερβέβληνται δὲ τοὺς ἄλλους οἱ Ἑπτακωμῆται· τινὲς δὲ καὶ

ἐπὶ δένδρεσιν, ἢ πυργίοις οἰκοῦσι, διὸ καὶ Μοσυνοίκους ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, τῶν πύργων μοσύνων λεγομένων. Ζῶσι δ᾽ ἀπὸ θηρείων σαρκῶν καὶ τῶν ἀκροδρύων· ἐπιτίθενται δὲ καὶ τοῖς ὁδοιπόροῦσι, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἰκρίων. Οἱ δὲ Ἑπτακωμῆται τρεῖς Πομπηΐου σπείρας κατέκοψαν, διεξιούσας τὴν ὀρεινὴν, κεράσαντες κρατῆρας ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ μαινομένου μέλιτος, ὃ φέρουσιν οἱ ἀκρέμονες τῶν δένδρων· πιοῦσι γὰρ καὶ παρακόψασιν ἐπιθέμενοι, ῥᾳδίως διεχειρίσαντο τοὺς ἀνθρώπους. Ἐκαλοῦντο δὲ τούτων τινὲς τῶν βαρβάρων καὶ Βύζηρες.

Οἱ δὲ νῦν Χαλδαῖοι, Χάλυβες τὸ παλαιὸν ὠνομάζοντο, καθ᾽ οὓς μάλιστα ἡ Φαρνακία ἵδρυται, κατὰ θάλατταν μὲν ἔχουσα εὐφυΐαν τὴν ἐκ τῆς πηλαμυδίας· πρώτιστα γὰρ ἁλίσκεται ἐνταῦθα τὸ ὄψον τοῦτο· ἐκ δὲ τῆς γῆς τὰ μέταλλα, νῦν μὲν σιδήρου, πρότερον δὲ καὶ ἀργύρου. Ὅλως δὲ κατὰ τοὺς τόπους τούτους ἡ παραλία στενὴ τελέως ἐστίν· ὑπέρκειται γὰρ εὐθὺς τὰ ὄρη μετάλλων πλήρη καὶ δρυμῶν, γεωργεῖται δ᾽ οὐ πολλά· λείπεται δὴ τοῖς μὲν μεταλλευταῖς ἐκ τῶν μετάλλων ὁ βίος, τοῖς δὲ θαλαττουργοῖς ἐκ τῆς ἁλιείας, καὶ μάλιστα τῶν πηλαμύδων καὶ τῶν δελφίνων· ἐπακολουθοῦντες γὰρ ταῖς ἀγέλαις τῶν ἰχθύων, κορδύλης τε καὶ θύννης, καὶ αὐτῆς τῆς πηλαμύδος, πιαίνονταί τε καὶ εὐάλωτοι γίνονται διὰ τὸ πλησιάζειν τῇ γῇ προαλέστερον δελεαζόμενοι· οὓς μόνοι οὗτοι κατακόπτουσι τοὺς δελφῖνας, καὶ τῷ στέατι πολλῷ χρῶνται πρὸς ἅπαντα,

Τούτους οὖν οἶμαι λέγειν τὸν ποιητὴν Ἁλιζώνους ἐν τῷ μετὰ τοὺς Παφλαγόνας καταλόγῳ·

Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη·

ἤτοι τῆς γραφῆς μετατεθείσης ἀπὸ τοῦ τηλόθεν ἐκ Χαλύβης· ἢ τῶν ἀνθρώπων πρότερον Ἀλύβων λεγομένων ἀντὶ Χαλύβων· οὐ γὰρ νῦν μὲν δυνατὸν γέγονεν ἐκ Χαλύβων Χαλδαίους λεχθῆναι, πρότερον δ' οὐκ ἐνῆν ἀντὶ Ἀλύβων Χάλυβας· καὶ ταῦτα τῶν ὀνομάτων μεταπτώσεις πολλὰς δεχομένων, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς βαρβάροις. Σίντιες γὰρ ἐκαλοῦντό τινες τῶν Θρᾳκῶν, εἶτα Σίντοι, εἶτα Σάϊοι, παρ' οἷς φησὶν Ἀρχίλοχος τὴν ἀσπίδα ῥίψαι·

Ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, ἣν περὶ θάμνον
Ἔντος ἀμώμητον κάλλιπον οὐκ ἐθέλων·

οἱ δ' αὐτοὶ οὗτοι Σάπαι νῦν ὀνομάζονται· πάντες γὰρ οὗτοι περὶ Ἄβδηρα τὴν οἴκησιν εἶχον, καὶ τὰς περὶ Λῆμνον νήσους· ὁμοίως δὲ καὶ Βρίγοι, καὶ Βρίγες, καὶ Φρύγες, οἱ αὐτοί· καὶ Μυσοὶ καὶ Μέρονες, καὶ Μαίονες καὶ Μῄονες. Οὐ χρεία δὲ πλεονάζειν. Ὑπονοεῖ δὲ καὶ ὁ Σκήψιος τὴν τοῦ ὀνόματος μετάπτωσιν ἐξ Ἀλύβων εἰς Χάλυβας· τὰ δ' ἑξῆς καὶ τὰ συνῳδὰ οὐ νοῶν, καὶ μάλιστα ἐκ τίνος Ἀλιζώνους εἴρηκε τοὺς Χάλυβας, ἀποδοκιμάζει τὴν δόξαν· ἡμεῖς δ' ἀντιπαραθέντες τῇ ἡμετέρᾳ τὴν ἐκείνου, καὶ τὰς τῶν ἄλλων ὑπολήψεις σκοπῶμεν.

Οἱ μὲν μεταγράφουσιν Ἀλαζώνων, οἱ δ' Ἀμαζώνων ποιοῦσι· τὸ δ' ἐξ Ἀλύβης, ἐξ Ἀλόπης, ἐξ Ἀλόβης. Τοὺς δὲ Σκύθας Ἀλαζῶνας φάσκοντες ὑπὲρ τὸν

Βορυσθένη, καὶ Καλλιπίδας, καὶ ἄλλα ὀνόματα, ἅπερ Ἑλλάνικός τε, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ Εὔδοξος κατεφλυάρησαν ἡμῶν· τὰς δ' Ἀμαζόνας, μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυδίας, καθάπερ Ἔφορος νομίζει πλησίον Κύμης τῆς πατρίδος αὐτοῦ· καὶ τοῦτο μὲν ἔχεται τινὸς λόγου τυχὸν ἴσως· εἴη γὰρ ἂν λέγων τὴν ὑπὸ τῶν Αἰολέων καὶ Ἰώνων οἰκισθεῖσαν ὕστερον, πρότερον δ' ὑπὸ Ἀμαζόνων· καὶ ἐπωνύμους πόλεις τινὰς εἶναί φασι· καὶ γὰρ Ἔφεσον, καὶ Σμύρναν, καὶ Κύμην, καὶ Μύριναν. Ἡ δὲ Ἀλύβη, ὥς τινες Ἀλόπη, ἢ Ἀλόβη, πῶς ἂν ἐν τοῖς τόποις τούτοις ἐξητάζετο; πῶς δὲ τηλόθεν; πῶς δ' ἡ τοῦ ἀργύρου γενέθλη;

Ταῦτα μὲν ἀπολύεται τῇ μεταγραφῇ· γράφει γὰρ οὕτως·

Αὐτὰρ Ἀμαζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστί.

Ταῦτα δ' ἀπολυσάμενος εἰς ἄλλο ἐμπέπτωκε πλάσμα· οὐδαμοῦ γὰρ ἐνθάδε εὑρίσκεται Ἀλόπη· καὶ ἡ μεταγραφὴ δὲ, παρὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων τῶν ἀρχαίων πίστιν καινοτομουμένη ἐπὶ τοσοῦτον, σχεδιασμῷ ἔοικεν. Ὁ δὲ Σκήψιος οὐδὲ τὴν τούτου δόξαν ἔοικεν ἀποδεξάμενος, οὔτε τῶν περὶ τὴν Παλλήνην τοὺς Ἀλιζώνους ὑπολαβόντων, ὧν ἐμνήσθημεν ἐν τοῖς Μακεδονικοῖς· ὁμοίως διαπορεῖ, καὶ πῶς ἐκ τῶν ὑπὲρ τὸν Βορυσθένην νομάδων ἀφῖχθαι συμμαχίαν τοῖς Τρωσὶ τὶς νομίσειεν· ἐπαινεῖ δὲ μάλιστα τὴν Ἑκαταίου τοῦ Μιλησίου καὶ Μενεκράτους τοῦ Ἐλαΐτου, τῶν Ξενοκράτους γνωρίμων ἀνδρῶν

δόξαν, καὶ τὴν Παλαιφάτου· ὧν ὁ μὲν ἐν γῆς περιόδῳ φησίν· ἐπὶ δ' Ἀλαζίᾳ πόλει ποταμὸς Ὀδρύσσης ῥέων διὰ Μυγδόνης πεδίου ἀπὸ δύσιος ἐκ τῆς λίμνης τῆς Δασκυλίτιδος ἐς Ῥύνδακον ἐσβάλλει· ἔρημον δὲ εἶναι νῦν τὴν Ἀλαζίαν λέγει, κώμας δὲ πολλὰς τῶν Ἀλαζώνων οἰκεῖσθαι, δι' ὧν Ὀδρύσσης ῥεῖ· ἐν δὲ ταύταις τὸν Ἀπόλλωνα τιμᾶσθαι διαφερόντως, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἐφορίαν τῶν Κυζικηνῶν. Ὁ δὲ Μενεκράτης, ἐν τῇ Ἑλλησποντιακῇ περιόδῳ, ὑπερκεῖσθαι λέγει τῶν ὑπὲρ τὴν Μύρλειαν τόπων ὀρεινὴν συνεχῆ, ἣν κατῴκει τὸ τῶν Ἀλιζώνων ἔθνος· δεῖ δὲ, φησὶ, γράφειν ἐν τοῖς λλ· τὸν δὲ ποιητὴν ἐν τῷ ἑνὶ γράφειν διὰ τὸ μέτρον. Ὁ δὲ Παλαίφατός φησιν, ἐξ Ἀμαζόνων τῶν ἐν τῇ Ἀλόπῃ οἰκούντων, νῦν δ' ἐν Ζελείᾳ, τὸν Ὀδίον καὶ τὸν Ἐπίστροφον στρατεῦσαι. Τί οὖν ἄξιον ἐπαινεῖν τὰς τούτων δόξας; χωρὶς γὰρ τοῦ τὴν ἀρχαίαν γραφὴν καὶ τούτους κινεῖν, οὔτε τὰ ἀργύρεια δεικνύουσιν, ὅπου τῆς Μυρλεάτιδος λίμνη ἐστὶν, οὔτε πῶς οἱ ἐνθένδε ἀφιγμένοι εἰς Ἴλιον τηλόθεν ἦσαν, εἰ καὶ δοθείη Ἀλόπην τινὰ γεγονέναι, ἢ Ἀλαζίαν· πολὺ γὰρ δὴ ταῦτα ἐγγυτέρω ἐστὶ τῇ Τρωάδι, ἢ τὰ περὶ Ἔφεσον. Ἀλλ' ὅμως τοὺς περὶ Πύγελα λέγοντας τὰς Ἀμαζόνας, μεταξὺ Ἐφέσου καὶ Μαγνησίας καὶ Πριήνης, φλυαρεῖν φησιν ὁ Δημήτριος· τὸ γὰρ τηλόθεν οὐκ εφαρμόττειν τῷ τόπῳ· ὅπως οὖν μᾶλλον οὐκ ἐφαρμόττει τῷ περὶ τὴν Μυσίαν καὶ Τευθρανίαν.

Νὴ Δία, ἀλλά φασι δεῖν ἔνια καὶ ἀκύρως προστιθέμενα δέχεσθαι, ὡς καί·

Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· καὶ
Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε, τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ· καὶ
Εἵλετο δὲ κληῗδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
Πηνελόπη. —

Δεδόσθω δὴ καὶ τοῦτο· ἀλλ' ἐκεῖνα οὐ δοτέα, οἷς προσέχων ὁ Δημήτριος, οὐδὲ τοῖς ὑπολαβοῦσι, δεῖν ἀκούειν τηλόθεν ἐκ Χαλύβης, πιθανῶς ἀντείρηκε. Συγχωρήσας γὰρ, ὅτι, εἰ καὶ μὴ ἔστι νῦν ἐν τοῖς Χάλυψι τὰ ἀργυρεῖα, ὑπάρξαι γε ἐνεδέχετο· ἐκεῖνα οὐ συγχωρεῖ, ὅτι καὶ ἔνδοξα ἦν, καὶ ἄξια μνήμης, καθάπερ τὰ σιδηρεῖα. Τί δὲ κωλύει, φαίη τις ἄν, ἢ καὶ ἔνδοξα εἶναι, καθάπερ καὶ τὰ σιδηρεῖα; ἢ σιδήρου μὲν εὐπορία τόπον ἐπιφανῆ δύναται ποιεῖν, ἀργύρου δ' οὔτι; εἰ μὴ κατὰ τοὺς ἥρωας, ἀλλὰ καθ' Ὅμηρον εἰς δόξαν ἀφῖκτο τὰ ἀργυρεῖα· ἆρα μέμψαιτό τις ἂν τὴν ἀπόφασιν τοῦ ποιητοῦ; πῶς οὖν εἰς τὸν ποιητὴν ἡ δόξα ἀφίκετο; πῶς δ' ἡ τοῦ ἐν τῇ Τεμέσῃ χαλκοῦ τῇ Ἰταλιώτιδι; πῶς δ' ἡ τοῦ Θηβαϊκοῦ πλούτου τοῦ κατ' Αἴγυπτον; καίτοι διπλάσιον σχεδόν τι διέχοντα τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν, ἢ τῶν Χαλδαίων. Ἀλλ' οὐθ', οἷς συνηγορεῖ, τούτοις ὁμολογεῖ. Τὰ γὰρ περὶ τὴν Σκῆψιν νομοθετῶν, τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, πλησίον τῆς Σκήψεως καὶ τοῦ Αἰσήπου Ἐνέαν κώμην, καὶ Ἀργυρίαν λέγει, καὶ Ἀλαζίαν· ταῦτα μὲν οὖν εἰ καί ἐστι, πρὸς ταῖς πηγαῖς ἂν εἴη τοῦ Αἰσήπου.

Ὁ δὴ Ἑκαταῖος λέγει ἐπέκεινα τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ· ὅ, τε Παλαίφατος πρότερον μὲν Ἀλόπην οἰκεῖν

φήσας, νῦν δὲ Ζέλειαν, οὐδὲν ὅμοιον λέγει τούτοις. Εἰ δ' ἄρα ὁ Μενεκράτης, καὶ οὐδ' οὗτος τὴν Ἀλόπην, ἢ Ἀλόβην, ἢ ὅπως ποτὲ βούλονται γράφειν, φράζει, ἥτις ἐστίν· οὐδ' αὐτὸς ὁ Δημήτριος. Πρὸς Ἀπολλόδωρον δὴ περὶ τῶν αὐτῶν ἐν τῷ Τρωϊκῷ διακόσμῳ διαλεγόμενον, πολλὰ μὲν εἴρηται πρότερον, καὶ νῦν δὲ λεκτέον. Οὐ γὰρ οἴεται δεῖν δέχεσθαι τοὺς Ἀλιζῶνας ἐκτὸς τοῦ Ἅλυος· μηδεμίαν γὰρ συμμαχίαν ἀφῖχθαι τοῖς Τρωσὶν ἐκ τῆς περαίας τοῦ Ἅλυος. Πρῶτον τοίνυν ἀπαιτήσομεν αὐτὸν, τίνες εἰσὶν οἱ ἐντὸς τοῦ Ἅλυος οἱ Ἀλιζῶνες, καὶ

Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.

Οὐ γὰρ ἕξει λέγειν. Ἔπειτα τὴν αἰτίαν, δι' ἣν οὐ συγχωρεῖ καὶ ἐκ τῆς περαίας ἀφῖχθαί τινα συμμαχίαν. Καὶ γὰρ εἰ τὰς ἄλλας ἐντὸς εἶναι τοῦ ποταμοῦ πάσας συμβαίνει, πλὴν τῶν Θρᾳκῶν, μίαν γε ταύτην οὐδὲν ἐκώλυε πέραθεν ἀφῖχθαι ἐκ τῆς ἐπέκεινα τῶν Λευκοσύρων. Ἢ πολεμήσαντας μὲν ἦν δυνατὸν διαβαίνειν ἐκ τῶν τόπων τούτων καὶ τῶν ἐπέκεινα, καθάπερ τὰς Ἀμαζόνας, καὶ Τρῆρας, καὶ Κιμμερίους φασὶ, συμμαχήσαντας δ' ἀδύνατον; Αἱ μὲν οὖν Ἀμαζόνες οὐ συνεμάχουν, διὰ τὸ τὸν Πρίαμον πολεμῆσαι πρὸς αὐτὰς συμμαχοῦντα τοῖς Ἴωσιν·

Ἤματι τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι

(φησὶν ὁ Πρίαμος,)

Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην.

Οἱ θ' ὁμοροῦντες αὐταῖς, οὐδ' οὕτως ἄπωθεν ὄντες, ὥστε χαλεπὴν εἶναι τὴν ἐκεῖθεν μετάπεμψιν, οὐδ' ἔχθρας ὑποκειμένης, οὐδὲν ἐκωλύοντο, οἶμαι, συμμαχεῖν.

Ἀλλ' οὐδὲ δόξαν ἔχει τοιαύτην τῶν παλαιῶν εἰπεῖν, ὡς συμφωνούντων ἁπάντων, μηδένας ἐκ τῆς περαίας τοῦ Ἅλυος κοινωνῆσαι τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Πρὸς τοὐναντίον δὲ μᾶλλον εὕροι τις ἂν μαρτυρίας. Μαιάνδριος γοῦν ἐκ τῶν Λευκοσύρων φησὶ τοὺς Ἐνετοὺς ὁρμηθέντας συμμαχῆσαι τοῖς Τρωσίν· ἐκεῖθεν δὲ μετὰ τῶν Θρᾳκῶν ἀπᾶραι, καὶ οἰκῆσαι περὶ τὸν τοῦ Ἀδρίου μυχόν· τοὺς δὲ μὴ μετασχόντας τῆς στρατείας Ἐνετοὺς, Καππάδοκας γενέσθαι. Συνηγορεῖν δ' ἂν δόξειε τῷ λόγῳ τούτῳ, διότι πᾶσα ἡ πλησίον τοῦ Ἅλυος Καππαδοκία, ὅση παρατείνει τῇ Παφλαγονίᾳ, ταῖς δυσὶ χρῆται διαλέκτοις, καὶ τοῖς ὀνόμασι πλεονάζει τοῖς Παφλαγονικοῖς, Βάγας καὶ Βιάσας, καὶ Αἰνιάτης, καὶ Ῥατώτης, καὶ Ζαρδώκης καὶ Τίβηρος, καὶ Γάσυς καὶ Ὀλίγασυς, καὶ Μάνης· ταῦτα γὰρ ἔν τε τῇ Βαμωνίτιδι, καὶ Πημολίτιδι, καὶ τῇ Γαζαλουΐτιδι, καὶ Γαζακηνῇ, καὶ ἄλλαις πλείσταις χώραις ἐπιπολάζει τὰ ὀνόματα. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἀπολλόδωρος παρατίθησι τὸ τοῦ Ζηνοδότου, ὅτι γράφει·

Ἐξ Ἐνετῆς, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.

Ταύτην δέ φησιν Ἑκαταῖον τὸν Μιλήσιον δέχεσθαι τὴν Ἀμισόν. Ἡ δ' Ἀμισὸς εἴρηται, διότι τῶν Λευκοσύρων ἐστὶ, καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἅλυος.

Εἴρηται δ' αὐτῷ που καὶ, διότι ὁ ποιητὴς ἱστορίαν εἶχε τῶν Παφλαγόνων τῶν ἐν τῇ μεσογαίᾳ, παρὰ τῶν πεζῇ διελθόντων τὴν χώραν· τὴν παραλίαν δ' ἠγνόει, καθάπερ καὶ τὴν ἄλλην τὴν Ποντικήν· ὠνόμαζε γὰρ ἂν αὐτήν. Τοὐναντίον δ' ἐστὶν ἀνασρέ-

ψαντα εἰπεῖν, ἐκ τῆς περιοδείας ὁρμηθέντα τῆς ἀποδοθείσης νυνὶ, ὡς τὴν μὲν παραλίαν πᾶσαν ἐπελήλυθε, καὶ οὐδὲν τῶν ὄντων τότε ἄξιον μνήμης παραλέλοιπεν. Εἰ δ᾽ Ἡράκλειαν, καὶ Ἄμαστριν, καὶ Σινώπην οὐ λέγει, τὰς μήπω συνῳκισμένας, οὐδὲν θαυμαστόν· τῆς δὲ μεσογαίας οὐδὲν ἄτοπον, εἰ μὴ εἴρηκε. Καὶ τὸ μὴ ὀνομάζειν δὲ πολλὰ τῶν γνωρίμων, οὐκ ἀγνοίας ἐστὶ σημεῖον, ὅπερ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐπεσημηνάμεθα. Ἀγνοεῖν γὰρ αὐτὸν πολλὰ τῶν ἐνδόξων ἔφη περὶ τὸν Πόντον, οἷον ποταμοὺς καὶ ἔθνη· ὀνομάσαι γὰρ ἄν. Τοῦτο δ᾽ ἐπὶ μέν τινων σφόδρα σημειωδῶν δοίη τις ἄν, οἷον Σκύθας, καὶ Μαιῶτιν, καὶ Ἴστρον. Οὐ γὰρ διὰ σημείων μὲν τοὺς Νομάδας εἴρηκε γαλακτοφάγους, ἀβίους τε καὶ δικαιοτάτους ἀνθρώπους, καὶ ἔτι ἀγαυοὺς ἱππημολγούς· Σκύθας δὲ οὐκ ἂν εἶπεν ἢ Σαυρομάτας, ἢ Σαρμάτας· εἰ δὴ οὕτως ὠνομάζοντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Οὐδ᾽ ἂν Θρᾳκῶν τε καὶ Μυσῶν μνησθεὶς, τῶν πρὸς τῷ Ἴστρῳ, αὐτὸν παρεσίγησε, μέγιστον τῶν ποταμῶν ὄντα· καὶ ἄλλως ἐπιφόρως ἔχων πρὸς τὸ τοῖς ποταμοῖς ἀφορίζεσθαι τοὺς τόπους. Οὐδ᾽ ἂν Κιμμερίους λέγων παρῆκε τὸν Βόσπορον, ἢ τὴν Μαιῶτιν.

Ἐπὶ δὲ τῶν μὴ οὕτω σημειωδῶν, ἢ μὴ τότε, ἢ μὴ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, τί ἄν τις μέμφοιτο; Οἷον τὸν Τάναϊν δι᾽ οὐδὲν ἄλλο γνωριζόμενον, ἢ διότι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης ὅριόν ἐστιν· ἀλλ᾽ οὔτε τὴν Ἀσίαν, οὔτε τὴν Εὐρώπην ὠνόμαζόν πω οἱ τότε, οὐδὲ διῄρητο οὕτως εἰς τρεῖς ἠπείρους ἡ οἰκουμένη·

ἀνόμασε γὰρ ἄν που διὰ τὸ λίαν σημειῶδες, ὡς καὶ τὴν Λιβύην, καὶ τὸν Λίβα τὸν ἀπὸ τῶν ἑσπερίων τῆς Λιβύης πνέοντα· τῶν δ᾽ ἠπείρων μήπω διωρισμένων, μηδὲ τοῦ Τανάϊδος ἔδει καὶ τῆς μνήμης αὐτοῦ. Πολλὰ δὲ καὶ ἀξιομνημόνευτα μὲν, οὐχ᾽ ὑπέδραμε δέ. Πολὺ γὰρ δὴ καὶ τὸ ἐπελευστικὸν εἶδος ἔν τε τοῖς λόγοις καὶ ἐν ταῖς πράξεσίν ἐστιν. Ἐκ πάντων δὲ τῶν τοιούτων δῆλόν ἐστιν, ὅτι μοχθηρῷ σημείῳ χρῆται πᾶς, ὁ ἐκ τοῦ μὴ λέγεσθαί τι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, ἀγνοεῖσθαι ἐκεῖνο ὑπ᾽ αὐτοῦ τεκμαιρόμενος. Καὶ δεῖ διὰ πλειόνων παραδειγμάτων ἐξελέγχειν αὐτὸ μοχθηρὸν ὄν· πολλῷ γὰρ αὐτῷ κέχρηνται πολλοί· ἀνακρουστέον οὖν αὐτοὺς προφέροντας τὰ τοιαῦτα, εἰ καὶ ταυτολογήσομεν τὸν λόγον. Οἷον ἐπὶ τῶν ποταμῶν εἴ τις λέγοι, τῷ μὴ ὀνομάσθαι ἀγνοεῖσθαι, εὐήθη φήσομεν τὸν λόγον· ὅπου γε οὐδὲ Μέλητα, τὸν παρὰ τὴν Σμύρναν ῥέοντα, ὠνόμακε ποταμὸν, τὴν ὑπὸ τῶν πλείστων λεγομένην αὐτοῦ πατρίδα. Ἕρμον ποταμὸν καὶ Ὕλλον ὠνόμαζεν, οὐδὲ Πακτωλὸν τὸν εἰς ταὐτὸ τούτοις ῥεῖθρον ἐμβάλλοντα, τὴν δ᾽ ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ Τμώλου ἔχοντα, οὐ μέμνηται. Οὐδ᾽ αὐτὴν Σμύρναν λέγει, οὐδὲ τὰς ἄλλας τῶν Ἰώνων πόλεις, καὶ τῶν Αἰολέων τὰς πλείστας, Μίλητον λέγων, καὶ Σάμον, καὶ Λέσβον, καὶ Τένεδον· οὐδὲ Ληθαῖον, τὸν παρὰ Μαγνησίαν ῥέοντα, οὐδὲ δὴ Μαρσύαν, τοὺς εἰς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδόντας· ἐκεῖνον ὀνομάζων, καὶ πρὸς τούτοις,

Ῥῆσόν θ᾽, Ἑπτάπορόν τε, Κάρησόν τε, Ῥοδίον τε,

καὶ τοὺς ἄλλους, ὧν οἱ πλείους ὀχετῶν οὐκ εἰσὶ μεί-

ζους. Πολλάς τε χώρας ὀνομάζων καὶ πόλεις, τοτὲ μὲν καὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ ὄρη συγκαταλέγει, τοτὲ δ᾽ οὔ· τοὺς γοῦν κατὰ τὴν Αἰτωλίαν καὶ τὴν Ἀττικὴν οὐ λέγει, οὐδ᾽ ἄλλους πλείους· ἐπεὶ καὶ τῶν πόῤῥω μεμνημένος, τῶν ἐγγὺς σφόδρα οὐ μέμνηται· οὐ δήπου ἀγνοῶν αὐτοὺς, γνωρίμους τοῖς ἄλλοις ὄντας· οὐδὲ δὴ τοὺς ἐγγὺς ἐπίσης, ὧν τοὺς μὲν ὀνομάζει, τοὺς δὲ οὔ· οἷον Λυκίους μὲν, καὶ Σολύμους, Μίλυας δ᾽ οὒ, οὐδὲ Παμφύλους, οὐδὲ Πισίδας καὶ Παφλαγόνας μὲν, καὶ Φρύγας, καὶ Μυσοὺς, Μαριανδυνοὺς δ᾽ οὒ, οὐδὲ Θυνοὺς, οὐδὲ Βιθυνοὺς, οὐδὲ Βέβρυκας· Ἀμαζόνων τε μέμνηται, Λευκοσύρων δ᾽ οὒ, οὐδὲ Σύρων, οὐδὲ Καππαδόκων, οὐδὲ Λυκαόνων, Φοίνικας, καὶ Αἰγυπτίους, καὶ Αἰθίοπας θρυλλῶν· καὶ Ἀλήϊον μὲν πεδίον λέγει καὶ Ἀρίμους, τὸ δὲ ἔθνος, ἐν ᾧ ταῦτα, σιγᾷ. Ὁ μὲν δὴ τοιοῦτος ἔλεγχος ψευδής ἐστιν· ὁ δ᾽ ἀληθὴς, ὅταν δείκνυται ψεῦδος λεγόμενόν τι. Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐν τῷ τοιούτῳ κατορθῶν ἐδείχθη, οὔτε γε ἐθάῤῥησε πλάσματα λέγειν τοὺς ἀγαυοὺς ἱππημολγοὺς γαλακτοφάγους. Τοσαῦτα καὶ πρὸς Ἀπολλόδωρον· ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὴν ἑξῆς περιήγησιν.

Ὑπὲρ μὲν δὴ τῶν περὶ Φαρνακίαν καὶ Τραπεζοῦντα τόπων οἱ Τιβαρηνοὶ καὶ Χαλδαῖοι μέχρι τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας εἰσίν. Αὕτη δ᾽ ἐστὶν εὐδαίμων ἱκανῶς χώρα· δυνάσται δ᾽ αὐτὴν κατεῖχον ἀεὶ, καθάπερ τὴν Σωφηνήν· τοτὲ μὲν φίλοι τοῖς ἄλλοις Ἀρμενίοις ὄντες, τοτὲ δὲ ἰδιοπραγοῦντες· ὑπηκόους δ᾽ εἶχον καὶ τοὺς Χαλδαίους, καὶ τοὺς Τιβαρηνοὺς, ὥς-

τε μέχρι Τραπεζοῦντος καὶ Φαρνακίας διατείνειν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν. Αὐξηθεὶς δὲ Μιθριδάτης ὁ Εὐπάτωρ, καὶ τῆς Κολχίδος κατέστη κύριος, καὶ τούτων ἁπάντων, Ἀντιπάτρου τοῦ Σίσιδος παραχωρήσαντος αὐτῷ. Ἐπεμελήθη δὲ οὕτω τῶν τόπων τούτων, ὥςτε πέντε καὶ ἑβδομήκοντα φρούρια ἐν αὐτοῖς κατεσκευάσατο, οἷσπερ τὴν πλείστην γάζαν ἐνεχείρησε. Τούτων δ᾽ ἦν ἀξιολογώτατα ταῦτα· Ὕδαρα, καὶ Βασγοιδάριζα, καὶ Σινορία, ἐπιπεφυκὸς τοῖς ὁρίοις τῆς μεγάλης Ἀρμενίας χωρίον· διόπερ Θεοφάνης συνωρίαν παρωνόμασεν. Ἡ γὰρ τοῦ Παρυάδρου πᾶσα ὀρεινὴ τοιαύτας ἐπιτηδειότητας ἔχει πολλὰς, εὔϋδρός τε οὖσα καὶ ὑλώδης, καὶ ἀποτόμοις φάραγξι καὶ κρημνοῖς διειλημμένη πολλαχόθεν· ἐτετείχιστο γοῦν ἐνταῦθα τὰ πλεῖστα τῶν γαζοφυλακίων· καὶ δὴ καὶ τὸ τελευταῖον, εἰς ταύτας κατέφυγε τὰς ἐσχατιὰς τῆς Ποντικῆς βασιλείας ὁ Μιθριδάτης, ἐπιόντος Πομπηΐου, καὶ τῆς Ἀκιλισηνῆς κατὰ Δάστειρα εὔϋδρον ὄρος καταλαβόμενος· πλησίον δ᾽ ἦν καὶ ὁ Εὐφράτης, ὁ διορίζων τὴν Ἀκιλισηνὴν ἀπὸ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας· διέτριψέ τε τέως, ἕως πολιορκούμενος ἠναγκάσθη φυγεῖν διὰ τῶν ὀρῶν εἰς Κολχίδα, κἀκεῖθεν εἰς Βόσπορον. Πομπήϊος δὲ περὶ τὸν τόπον τοῦτον πόλιν ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ μικρᾷ Ἀρμενίᾳ Νικόπολιν, καὶ νῦν συμμένει, καὶ οἰκεῖται καλῶς.

Τὴν μὲν οὖν μικρὰν Ἀρμενίαν ἄλλοτ᾽ ἄλλων ἐχόντων, ὡς ἐβούλοντο Ῥωμαῖοι, τὸ τελευταῖον εἶχεν ὁ Ἀρχέλαος. Τοὺς δὲ Τιβαρηνοὺς καὶ Χαλδαί-

ους, μέχρι Κολχίδος καὶ Φαρνακίας καὶ Τραπεζοῦντος, ἔχει Πυθοδωρὶς, γυνὴ σώφρων καὶ δυνατὴ προΐστασθαι πραγμάτων. Ἔστι δὲ θυγάτηρ Πυθοδώρου τοῦ Τραλλιανοῦ· γυνὴ δ᾽ ἐγένετο Πολέμωνος, καὶ συνεβασίλευσεν ἐκείνῳ χρόνον τινὰ, εἶτα διεδέξατο τὴν ἀρχὴν, τελευτήσαντος ἐν τοῖς Ἀσπουργιανοῖς καλουμένοις τῶν περὶ τὴν Σινδικὴν βαρβάρων· δυεῖν δ᾽ ἐκ τοῦ Πολέμωνος ὄντων υἱῶν καὶ θυγατρὸς, ἡ μὲν ἐδόθη Κότυϊ τῷ Σαπαίῳ· δολοφονηθέντος δὲ ἐχήρευσε, παῖδας ἔχουσα ἐξ αὐτοῦ· δυναστεύει δ᾽ ὁ πρεσβύτατος αὐτῶν· τῶν δὲ τῆς Πυθοδωρίδος υἱῶν ὁ μὲν ἰδιώτης συνδιῴκει τῇ μητρὶ τὴν ἀρχὴν, ὁ δὲ νεωστὶ καθίσταται τῆς μεγάλης Ἀρμενίας βασιλεύς. Αὐτὴ δὲ συνῴκησεν Ἀρχελάῳ, καὶ συνέμεινεν ἐκείνῳ μέχρι τέλους· νῦν δὲ χηρεύει, τά τε λεχθέντα ἔχουσα χωρία, καὶ ἄλλα ἐκείνων χαριέστερα, περὶ ὧν ἐφεξῆς ἐροῦμεν.

Τῇ γὰρ Φαρνακίᾳ συνεχής ἐστιν ἡ Σιδηνὴ, καὶ ἡ Θεμίσκυρα. Τούτων δ᾽ ἡ Φανάροια ὑπέρκειται μέρος ἔχουσα τοῦ Πόντου τὸ κράτιστον· καὶ γὰρ ἐλαιόφυτός ἐστι καὶ εὔοινος, καὶ τὰς ἄλλας ἔχει πάσας ἀρετάς. Ἐκ μὲν τῶν ἑῴων μερῶν προβεβλημένη τὸν Παρυάδρην, παράλληλον αὐτῇ κατὰ μῆκος· ἐκ δὲ τῶν πρὸς δύσιν τὸν Λίθρον, καὶ τὸν Ὄφλιμον. Ἔστι δ᾽ αὐλὼν, καὶ μῆκος ἔχων ἀξιόλογον καὶ πλάτος· διαῤῥεῖ δ᾽ αὐτὴν ἐκ μὲν τῆς Ἀρμενίας ὁ Λύκος· ἐκ δὲ τῶν περὶ Ἀμάσειαν στενῶν ὁ Ἶρις· συμβάλλουσι δ᾽ ἀμφότεροι κατὰ μέσον που τὸν αὐλῶνα· ἐπὶ τῇ συμβολῇ δ᾽ ἵδρυται πόλις, ἣν ὁ μὲν πρῶτος

ὑποβεβλημένος Εὐπατορίαν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ προσηγόρευσε· Πομπήϊος δ᾽ ἡμιτελῆ καταλαβὼν, προσθεὶς χώραν καὶ οἰκήτορας, Μαγνόπολιν προσεῖπεν. Αὕτη μὲν οὖν ἐν μέσῳ κεῖται τῷ πεδίῳ. Πρὸς αὐτῇ δὲ τῇ παρωρείᾳ τοῦ Παρυάδρου Κάβειρα ἵδρυται, ϛαδίοις ἑκατὸν καὶ πεντήκοντά που νοτιωτέρα αὐτῆς ἐστιν· ἐν δὲ τοῖς Καβείροις τὰ βασίλεια Μιθριδάτου κατεσκεύαστο, καὶ ὁ ὑδραλέτης, καὶ τὰ ζώγρια, καὶ αἱ πλησίον θῆραι, καὶ τὰ μέταλλα.

Ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ Καινὸν χωρίον προσαγορευθὲν, ἐρυμνὴ καὶ ἀπότομος πέτρα, διέχουσα τῶν Καβείρων ἔλαττον, ἢ διακοσίους σταδίους· ἔχει δ᾽ ἐπὶ τῇ κορυφῇ πηγὴν ἀναβάλλουσαν πολὺ ὕδωρ, περί τε τὴν ῥίζαν ποταμὸν καὶ φάραγγα βαθεῖαν· τὸ δ᾽ ὕψος ἐξαίσιον τῆς πετρας ἐστὶ τοῦ αὐχένος, ὥϛτ᾽ ἀπολιόρκητός ἐστι· τετείχισται δὲ θαυμαστῶς, πλὴν ὅσον οἱ Ῥωμαῖοι κατέσπασαν· οὕτω δ᾽ ἐστὶν ἅπασα ἡ κύκλῳ κατάδρυμος, καὶ ὀρεινὴ, καὶ ἄνυδρος, ὥϛτ᾽ ἐντὸς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίων μὴ εἶναι δυνατὸν στρατοπεδεύσασθαι. Ἐνταῦθα μὲν ἦν τῷ Μιθριδάτῃ τὰ τιμιώτατα τῶν κειμηλίων, ἃ νῦν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ κεῖται, Πομπηΐου ἀναθέντος. Ταύτην δὴ τὴν χώραν ἔχει πᾶσαν ἡ Πυθοδωρὶς, προσεχῆ οὖσαν τῇ βαρβάρῳ, τῇ ὑπ᾽ αὐτῆς κατεχομένῃ, καὶ τὴν Ζηλῖτιν, καὶ τὴν Μεγαλοπολῖτιν. Τὰ δὲ Κάβειρα, Πομπηΐου σκευάσαντος εἰς πόλιν, καὶ καλέσαντος Διόπολιν, ἐκείνη προσκατεσκεύασε, καὶ Σεβαστὴν μετωνόμασε, βασιλείῳ τε τῇ πόλει χρῆται. Ἔχει δὲ καὶ τὸ ἱερὸν Μηνὸς, Φαρνάκου καλούμενον,

τὴν Ἀμερίαν κωμόπολιν, πολλοὺς ἱεροδούλους ἔχουσαν, καὶ χώραν ἱεράν, ἣν ὁ ἱερωμένος ἀεὶ καρποῦται. Ἐτίμησαν δ' οἱ βασιλεῖς τὸ ἱερὸν τοῦτο οὕτως εἰς ὑπερβολήν, ὥστε τὸν βασιλικὸν καλούμενον ὅρκον τοῦτον ἀπέφηναν τύχην βασιλέως καὶ Μῆνα Φαρνάκου· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο τῆς Σελήνης τὸ ἱερόν, καθάπερ τὸ ἐν Ἀλβανοῖς, καὶ τὸ ἐν Φρυγίᾳ, τό, τε τοῦ Μηνὸς ἐν τῷ ὁμωνύμῳ τόπῳ, καὶ τὸ τοῦ Ἀρκαίου, τὸ πρὸς τῇ Ἀντιοχείᾳ, τῇ πρὸς Πισιδίαν, καὶ τὸ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀντιοχέων.

Ὑπὲρ δὲ τῆς Φαναροίας ἐστὶ τά τε Κόμανα, τὰ ἐν τῷ Πόντῳ, ὁμώνυμα τοῖς ἐν τῇ μεγάλῃ Καππαδοκίᾳ, καὶ τῇ αὐτῇ θεῷ καθιερωμένα, ἀφιδρυθέντα ἐκεῖθεν· σχεδὸν δέ τι καὶ τῇ ἀγωγῇ παραπλησίᾳ κεχρημένα τῶν τε ἱερουργιῶν, καὶ τῶν θεοφοριῶν, καὶ τῆς περὶ τοὺς ἱερέας τιμῆς, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν προτοῦ βασιλέων· ἡνίκα δὶς τοῦ ἔτους κατὰ τὰς ἐξόδους λεγομένας τῆς θεοῦ διάδημα ἐτύγχανε φορῶν ὁ ἱερεύς, καὶ ἦν δεύτερος κατὰ τιμὴν μετὰ τὸν βασιλέα.

Ἐμνήσθημεν δὲ πρότερον Δορυλάου τε τοῦ τακτικοῦ, ὃς ἦν πρόπαππος τῆς μητρὸς ἡμῶν· καὶ ἄλλου Δορυλάου, ὃς ἦν ἐκείνου ἀδελφιδοῦς, υἱὸς δὲ Φιλεταίρου· καὶ διότι ἐκεῖνος τῶν ἄλλων τιμῶν παρα τοῦ Εὐπάτορος τῶν μεγίστων τυχών, καὶ δὴ καὶ τῆς ἐν Κομάνοις ἱερωσύνης, ἐφωράθη τὴν βασιλείαν ἀφιστὰς Ῥωμαίοις. Καταλυθέντος δ' ἐκείνου, συνδιεβλήθη καὶ τὸ γένος. Ὀψὲ δὲ Μοαφέρνης, ὁ θεῖος τῆς μητρὸς ἡμῶν, εἰς ἐπιφάνειαν ἦλθεν ἤδη πρὸς

καταλύσει τῆς βασιλείας, καὶ πάλιν τῷ βασιλεῖ συνητύχησαν καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἐκείνου φίλοι, πλὴν εἴ τινες ἔφθησαν προαποστάντες αὐτοῦ, καθάπερ ὁ πάππος ἡμῶν ὁ πρὸς πατρὸς αὐτῆς, ὃς ἰδὼν τὰ τοῦ βασιλέως κακῶς φερόμενα ἐν τῷ πρὸς Λεύκολλον πολέμῳ, καὶ ἅμα ἠλλοτριωμένος αὐτοῦ δι᾿ ὀργὴν, ὅτι ἀνεψιὸν αὐτοῦ Τίβιον καὶ υἱὸν ἐκείνου Θεόφιλον ἐτύγχανεν ἀπεκτονὼς νεωστὶ, ὥρμησε τιμωρεῖν ἐκείνοις τε καὶ ἑαυτῷ· καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ Λευκόλλου πίστεις, ἀφίστησιν αὐτῷ πεντεκαίδεκα φρούρια· καὶ ἐπαγγελίαι μὲν ἐγένοντο ἀντὶ τούτων μεγάλαι. Ἐπελθὼν δὲ Πομπήϊος ὁ διαδεξάμενος τὸν πόλεμον, πάντας τοὺς ἐκείνῳ τὶ χαρισαμένους ἐχθροὺς ὑπέλαβε, διὰ τὴν γενομένην αὐτῷ πρὸς ἐκεῖνον ἀπέχθειαν· διαπολεμήσας δὲ καὶ ἐπανελθὼν οἴκαδε ἐξενίκησεν, ὥςτε τὰς τιμὰς, ἃς ὑπέσχετο ὁ Λεύκολλος τῶν Ποντικῶν τισι, μὴ κυρῶσαι τὴν σύγκλητον· ἄδικον γὰρ εἶναι, κατορθώσαντος ἑτέρου τὸν πόλεμον, τὰ βραβεῖα ἐπ᾿ ἄλλῳ γενέσθαι, καὶ τὴν τῶν ἀριστείων διανομήν.

Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν βασιλέων οὕτω τὰ Κόμανα διῳκεῖτο, ὡς εἴρηται· παραλαβὼν δὲ Πομπήϊος τὴν ἐξουσίαν, Ἀρχέλαον ἐπέστησεν ἱερέα, καὶ προσώρισεν αὐτῷ χώραν δίσχοινον κύκλῳ, τοῦτο δ᾿ ἐστὶν ἑξήκοντα στάδιοι, πρὸς τῇ ἱερᾷ, προστάξας τοῖς ἐνοικοῦσι πειθαρχεῖν αὐτῷ· τούτων μὲν οὖν ἡγεμὼν ἦν, καὶ τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων ἱεροδούλων κύριος, πλὴν τοῦ πιπράσκειν· ἦσαν δὲ οὐκ ἐλάττους οὐδ᾿ ἐνταῦθα τῶν ἑξακισχιλίων. Ἦν δ᾿ οὗτος Ἀρχέλαος

υἱὸς μὲν τοῦ ὑπὸ Σύλλα καὶ τῆς συγκλήτου τιμηθέντος, φίλος δὲ Γαβινίου τῶν ὑπατικῶν τινος. Ἐκείνου δὲ πεμφθέντος εἰς Συρίαν, ἧκε καὶ αὐτὸς ἐπ᾽ ἐλπίδι τοῦ κοινωνήσειν αὐτῷ παρασκευαζομένῳ πρὸς τὸν Παρθικὸν πόλεμον· οὐκ ἐπιτρεπούσης δὲ τῆς συγκλήτου, ταύτην ἀφεὶς τὴν ἐλπίδα, ἄλλην εὕρατο μείζω. Ἐτύγχανε γὰρ Πτολεμαῖος ὁ τῆς Κλεοπάτρας πατὴρ ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἐκβεβλημένος· θυγάτηρ δ᾽ αὐτοῦ κατεῖχε τὴν βασιλείαν, ἀδελφὴ πρεσβυτέρα τῆς Κλεοπάτρας· ταύτῃ ζητουμένου ἀνδρὸς βασιλικοῦ γένους, ἐνεχείρισεν ἑαυτὸν τοῖς συμπράττουσι, προσποιησάμενος Μιθριδάτου τοῦ Εὐπάτορος υἱὸς εἶναι, καὶ παραδεχθεὶς ἐβασίλευσεν ἓξ μῆνας. Τοῦτον μὲν οὖν ὁ Γαβίνιος ἀνεῖλεν ἐν παρατάξει, κατάγων τὸν Πτολεμαῖον.

Υἱὸς δ᾽ αὐτοῦ τὴν ἱερωσύνην παρέλαβεν· εἶθ᾽ ὕστερον Λυκομήδης, ᾧ καὶ τετράσχοινος ἄλλη προσετέθη· καταλυθέντος δὲ καὶ τούτου, νῦν ἔχει Δύτευτος υἱὸς Ἀδιατόριγος, ὃς δοκεῖ ταύτης τυγχάνειν τῆς τιμῆς παρὰ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ δι᾽ ἀρετήν. Ὁ μὲν γὰρ Καῖσαρ, θριαμβεύσας τὸν Ἀδιατόριγα μετὰ παίδων καὶ γυναικὸς, ἔγνω ἀναιρεῖν μετὰ τοῦ πρεσβυτάτου τῶν παίδων· ἦν δὲ πρεσβύτατος οὗτος· τοῦ δὲ δευτέρου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ φήσαντος εἶναι πρεσβυτάτου πρὸς τοὺς ἀνάγοντας στρατιώτας, ἔρις ἦν ἀμφοτέροις πολὺν χρόνον, ἕως οἱ γονεῖς ἔπεισαν τὸν Δύτευτον, παραχωρῆσαι τῷ νεωτέρῳ τῆς νίκης· αὐτὸν γὰρ ἐν ἡλικίᾳ μᾶλλον ὄντα, ἐπιτηδειότερον κηδεμόνα τῇ μητρὶ ἔσεσθαι καὶ τῷ λειπομένῳ

ἀδελφῷ· οὕτω δὲ τὸν μὲν συναποθανεῖν τῷ πατρί· τοῦτον δὲ σωθῆναι, καὶ τυχεῖν τῆς τιμῆς ταύτης. Αἰσθόμενος γὰρ, ὡς ἔοικε, Καῖσαρ ἤδη τῶν ἀνθρώπων ἀνῃρημένων, ἠχθέσθη· καὶ τούς τε σωζομένους εὐεργεσίας καὶ ἐπιμελείας ἀξίους ὑπέλαβε, δοὺς αὐτοῖς ταύτην τὴν τιμήν.

Τὰ μὲν οὖν Κόμανα εὐανδρεῖ, καὶ ἔστιν ἐμπορεῖον τοῖς ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας ἀξιόλογον· συνέρχονται δὲ κατὰ τὰς ἐξόδους τῆς θεοῦ πανταχόθεν, ἔκ τε τῶν πόλεων καὶ τῆς χώρας, ἄνδρες ὁμοῦ ταῖς γυναιξὶν ἐπὶ τὴν ἑορτήν· καὶ ἄλλοι δὲ κατ' εὐχὴν ἀεί τινες ἐπιδημοῦσι, θυσίας τε ἐπιτελοῦντες τῇ θεῷ. Καὶ εἰσὶν ἁβροδίαιτοι οἱ ἐνοικοῦντες, καὶ οἰνόφυτα τὰ κτήματα αὐτῶν ἐστὶ τὰ πάντα, καὶ πλῆθος γυναικῶν τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τοῦ σώματος, ὧν αἱ πλείους εἰσὶν ἱεραί. Τρόπον γάρ δή τινα μικρὰ Κόρινθος ἐστὶν ἡ πόλις· καὶ γὰρ ἐκεῖ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἑταιρίδων, αἳ τῆς Ἀφροδίτης ἦσαν ἱεραὶ, πολὺς ἦν ὁ ἐπιδημῶν καὶ ἐνεορτάζων τῷ τόπῳ· οἱ δ' ἐμπορικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ τελέως ἐξανηλίσκοντο, ὥστ' ἐπ' αὐτῶν καὶ παροιμίαν ἐκπεσεῖν τοιαύτην·

Οὐ παντὸς ἀνδρὸς εἰς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς.

Τὰ μὲν δὴ Κόμανα τοιαῦτα.

Τὴν δὲ κύκλῳ πᾶσαν ἔχει Πυθοδωρὶς, ἧς ἥ τε Φανάροιά ἐστι, καὶ ἡ Ζηλῖτις, καὶ ἡ Μεγαλοπολῖτις. Περὶ μὲν Φαναροίας εἴρηται. Ἡ δὲ Ζηλῖτις ἔχει πόλιν Ζῆλα, ἐπὶ χώματι Σεμιράμιδος τετειχισμένην, ἔχουσαν τὸ ἱερὸν τῆς Ἀναΐτιδος, ἥνπερ καὶ οἱ Ἀρμένιοι σέβονται. Αἱ μὲν οὖν ἱεροποιΐαι μετὰ μείζονος

ἁγιστείας ἐνταῦθα συντελοῦνται, καὶ τοὺς ὅρκους περὶ τῶν μεγίστων ἐνταῦθα οἱ πολιτικοὶ πάντες ποιοῦνται. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἱεροδούλων καὶ αἱ τῶν ἱερέων τιμαὶ, παρὰ μὲν τοῖς βασιλεῦσι, τὸν αὐτὸν εἶχον τύπον, ὅνπερ προείπομεν· νυνὶ δὲ ἐπὶ τῇ Πυθοδωρίδι πάντ᾽ ἐστίν. Ἐκάκωσαν δὲ πολλοὶ καὶ ἐμείωσαν τό, τε πλῆθος τῶν ἱεροδούλων, καὶ τὴν ἄλλην εὐπορίαν. Ἐμειώθη δὲ καὶ ἡ παρακειμένη χώρα μερισθεῖσα εἰς πλείους δυναστείας, ἡ λεγομένη Ζηλῖτις, ἣ ἔχει πόλιν Ζῆλα ἐπὶ χώματι. Τὸ παλαιὸν μὲν γὰρ οἱ βασιλεῖς, οὐχ ὡς πόλιν, ἀλλ᾽ ὡς ἱερὸν διῴκουν τῶν Περσικῶν θεῶν τὰ Ζῆλα· καὶ ἦν ὁ ἱερεὺς κύριος τῶν πάντων· ᾠκεῖτο δ᾽ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἱεροδούλων, καὶ τοῦ ἱερέως, ὄντος ἐν περιουσίᾳ μεγάλῃ, καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν οὐκ ὀλίγοις χώρα τε ὑπέκειτο ἱερὰ καὶ ἡ τοῦ ἱερέως. Πομπήϊος δὲ πολλὰς ἐπαρχίας προσώρισε τῷ τόπῳ, καὶ πόλιν ὠνόμασε, καὶ ταύτην, καὶ τὴν Μεγαλόπολιν· συνθεὶς ταύτην τε εἰς ἕν, τήν τε Κουλουπηνὴν, καὶ τὴν Καμισηνὴν, ὁμόρους οὔσας τῇ τε μικρᾷ Ἀρμενίᾳ καὶ τῇ Λαουινιασηνῇ, ἐχούσας ὀρυκτοὺς ἅλας, καὶ ἔρυμα ἀρχαῖον, τὰ Κάμισα, νῦν κατεσπασμένον· οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ἡγεμόνες τῶν Ῥωμαίων, τῶν δυοῖν πολιτευμάτων τούτων, τὰ μὲν τοῖς Κομάνων ἱερεῦσι προσένειμαν, τὰ δὲ τῷ Ζήλων ἱερεῖ, τὰ δ᾽ Ἀτεπόριγι δυνάστῃ τινὶ τοῦ τετραρχικοῦ γένους τῶν Γαλατῶν ἀνδρί· τελευτήσαντος δ᾽ ἐκείνου, ταύτην μὲν τὴν μερίδα, οὐ πολλὴν οὖσαν, ὑπὸ Ῥωμαίους εἶναι συμβαίνει καλουμένην ἐπαρχίαν· καὶ ἔστι σύστημα καθ᾽ αὐτὸ τὸ

πολίχνιον συνοικισάντων τὰ Κάρανα, ἀφ' οὗ καὶ ἡ χώρα Καρανῖτις λέγεται· τὰ δὲ λοιπὰ ἔχει Πυθοδωρὶς καὶ ὁ Δύτευτος.

Λείπεται δὲ τοῦ Πόντου τὰ μεταξὺ ταύτης τε τῆς χώρας καὶ τῆς Ἀμισηνῶν καὶ Σινωπέων, πρός τε τὴν Καππαδοκίαν συντείνοντα καὶ Γαλάτας, καὶ Παφλαγόνας. Μετὰ μὲν οὖν τὴν Ἀμισηνῶν μέχρι τοῦ Ἅλυος ἡ Φαζημωνῖτίς ἐστιν, ἣν Πομπήϊος Μεγαλόπολιν ὠνόμασε, κατὰ Φαζημῶνα κώμην ἀποδείξας τὴν κατοικίαν, καὶ προσαγορεύσας Νεάπολιν. Ταύτης δὲ τῆς χώρας τὸ μὲν προσάρκτιον πλευρὸν, ἡ Γαζηλωτὸς συγκλείει, καὶ ἡ τῶν Ἀμισηνῶν· τὸ δὲ ἑσπέριον ὁ Ἅλυς, τὸ δ' ἑῷον ἡ Φανάροια· τὸ δὲ λοιπὸν ἡ ἡμετέρα χώρα ἡ τῶν Ἀμασέων, πολὺ πασῶν πλείστη καὶ ἀρίστη. Τὸ μὲν οὖν πρὸς τῇ Φαναροίᾳ μέρος τῆς Φαζημωνίτιδος λίμνη κατέχει πελαγία τὸ μέγεθος, ἡ Στιφάνη καλουμένη πολύοψος, καὶ κύκλῳ νομὰς ἀφθόνους ἔχουσα καὶ παντοδαπάς· ἐπίκειται δ' αὐτῇ φρούριον ἐρυμνὸν, ἔρημον νῦν, ἡ Κίζαρι, καὶ πλησίον βασίλειον κατεσκευασμένον· ἡ δὲ λοιπὴ ψιλὴ τὸ πλέον καὶ σιτοφόρος χώρα. Ὑπέρκειται δὲ τῆς τῶν Ἀμασέων τά τε θερμὰ ὕδατα τῶν Φαζημωνιτῶν, ὑγιεινὰ σφόδρα, καὶ τὸ Σαγύλιον ἐπὶ ὄρους ὀρθίου καὶ ὑψηλοῦ, πρὸς ὀξεῖαν ἀνατείνοντος ἄκραν, ἔρυμα ἱδρυμένον ἔχον καὶ ὑδρεῖον δαψιλὲς, ὃ νῦν ὠλιγώρηται· τοῖς δὲ βασιλεῦσιν ἦν χρήσιμον εἰς πολλά. Ἐνταῦθα δὲ ἑάλω καὶ διεφθάρη ὑπὸ τῶν Φαρνάκου τοῦ βασιλέως παίδων Ἀρσάκης, δυναστεύων καὶ νεωτερίζων, ἐπιτρέψαντος οὐδενὸς τῶν

ἡγεμόνων· ἑάλω δὲ οὐ βίᾳ, τοῦ ἐρύματος ληφθέντος ὑπὸ Πολέμωνος καὶ Λυκομήδους, βασιλέων ἀμφοῖν, ἀλλὰ λιμῷ· ἀνέφυγε γὰρ εἰς τὸ ὄρος παρασκευῆς χωρὶς, εἰργόμενος τῶν πεδίων· εὗρε δὲ καὶ τὰ ὑδρεῖα ἐμπεφραγμένα πέτραις ἠλιβάτοις· . . . . οὕτω γὰρ διετέτακτο Πομπήϊος, κατασπᾷν κελεύσας τὰ φρούρια, καὶ μὴ ἐᾷν χρήσιμα τοῖς ἀναφεύγειν εἰς αὐτὰ βουλομένοις ληστηρίων χάριν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν οὕτω διέταξε τὴν Φαζημωνῖτιν· οἱ δ᾽ ὕστερον βασιλεῦσι καὶ ταύτην ἔνειμαν.

Ἡ δ᾽ ἡμετέρα πόλις κεῖται μὲν ἐν φάραγγι βαθείᾳ καὶ μεγάλῃ, δι᾽ ἧς ὁ Ἶρις φέρεται ποταμός· κατεσκεύασται δὲ θαυμαστῶς προνοίᾳ τε καὶ φύσει, πόλεως ἅμα τε καὶ φρουρίου παρέχεσθαι χρείαν δυναμένη· πέτρα γὰρ ὑψηλὴ καὶ περίκρημνος, κατεῤῥωγυῖα ἐπὶ τὸν ποταμὸν, τῇ μὲν ἔχουσα τὸ τεῖχος ἐπὶ τῷ χείλει τοῦ ποταμοῦ καθ᾽ ὃ ἡ πόλις συνῴκισται· τῇ δ᾽ ἀνατρέχον ἑκατέρωθεν ἐπὶ τὰς κορυφάς· δύο δ᾽ εἰσὶ συμφυεῖς ἀλλήλαις, πεπυργωμέναι παγκάλως· ἐν δὲ τῷ περιβόλῳ τούτῳ βασίλειά τ᾽ ἐστὶ καὶ βασιλέων μνήματα· αἱ κορυφαὶ δ᾽ ἔχουσιν αὐχένα παντάπασι στενὸν, πέντε ἢ ἓξ σταδίων ἑκατέρωθεν τὸ ὕψος, ἀπὸ τῆς ποταμίας ἀναβαίνοντι καὶ τῶν προαστείων· ἀπὸ δὲ τοῦ αὐχένος ἐπὶ τὰς κορυφὰς ἄλλη σταδιαία λείπεται πρόσβασις ὀξεῖα, καὶ πάσης βίας κρείττων· ἐκεῖ δὲ καὶ ὑδρεῖα ἐντὸς ἀναφαίρετα, συρίγγων τετμημένων δυεῖν, τῆς μὲν ἐπὶ τὸν ποταμὸν, τῆς δ᾽ ἐπὶ τὸν αὐχένα· ἐπέζευκται δὲ γέφυρα τῷ ποταμῷ, μία μὲν ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ

τὸ προάστειον, ἄλλη δ᾽ ἀπὸ τοῦ προαστείου πρὸς τὴν ἔξω χώραν· κατὰ γὰρ τὴν γέφυραν ταύτην ἀπολήγει τὸ ὄρος τὸ τῆς πέτρας ὑπερκείμενον. Αὐλὼν δ᾽ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ διήκων, οὐ πλατὺς τὸ πρῶτον τελέως, ἔπειτα πλατύνεται, καὶ ποιεῖ τὸ Χιλιόκωμον καλούμενον πεδίον· εἶθ᾽ ἡ Διακοπηνὴ καὶ ἡ Πιμωλισηνὴ χώρα εὐδαίμων πᾶσα μέχρι τοῦ Ἅλυος. Ταῦτα μὲν τὰ ἀρκτικὰ μέρη τῆς τῶν Ἀμασέων χώρας, μῆκος ὅσον πεντακοσίων σταδίων· ἔπειθ᾽ ἑξῆς ἡ λοιπὴ πολὺ ταύτης ἐπιμηκεστέρα μέχρι τοῦ Βαβανόμου καὶ τῆς Ξιμηνῆς, ἥπερ καὶ αὐτὴ καθήκει μέχρι πρὸς τὸν Ἅλυν· τοῦτο μὲν δὴ τὸ μῆκος. Πλάτος δὲ τὸ ἀπὸ τῶν ἄρκτων πρὸς νότον ἐπί τε τὴν Ζηλῖτιν καὶ τὴν μεγάλην Καππαδοκίαν μέχρι τῶν Τρόκμων. Εἰσὶ δ᾽ ἐν τῇ Ξιμηνῇ ἅλες ὀρυκτοὶ, ἀφ᾽ ὧν εἰκάζουσιν εἰρῆσθαι Ἅλυν τὸν ποταμόν. Ἔστι δὲ καὶ ἐρύματα κατεσκαμμένα πλείω ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ, καὶ ἔρυμος γῆ πολλὴ διὰ τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον. Ἔστι μέντοι πᾶσα εὔδενδρος, ἡδ᾽ ἱππόβοτος, καὶ τοῖς ἄλλοις θρέμμασι πρόσφορος· ἅπασα δ᾽ οἰκήσιμος καλῶς. Ἐδόθη δὲ καὶ ἡ Ἀμάσεια βασιλεῦσι· νῦν δ᾽ ἐπαρχία ἐστί.

Λοιπὴ δ᾽ ἐστὶν ἡ ἐκτὸς Ἅλυος χώρα τῆς Ποντικῆς ἐπαρχίας, ἡ περὶ τὸν Ὄλγασσυν συναφὴς τῇ Σινωπίδι. Ἔστι δ᾽ ὁ Ὄλγασσυς ὄρος σφόδρα ὑψηλὸν καὶ δύσβατον· καὶ ἱερὰ τοῦ ὄρους τούτου πανταχοῦ καθιδρυμένα ἔχουσιν οἱ Παφλαγόνες. Περιοικεῖται δ᾽ ἱκανῶς χώρα ἀγαθὴ, ἥ τε Βλαηνὴ καὶ ἡ Δομανῖτις, δι᾽ ἧς Ἀμνίας ῥεῖ ποταμός. Ἐνταῦθα

Μιθριδάτης ὁ Εὐπάτωρ τὰς Νικομήδους τοῦ Βιθυνοῦ δυνάμεις ἄρδην ἠφάνισεν, οὐδ᾽ αὐτὸς παρατυχὼν, ἀλλὰ διὰ τῶν στρατηγῶν· καὶ ὁ μὲν φεύγων μετ᾽ ὀλίγων εἰς τὴν οἰκείαν ἐσώθη, κἀκεῖθεν εἰς Ἰταλίαν ἔπλευσεν· ὁ δ᾽ ἠκολούθησε, καὶ τήν τε Βιθυνίαν εἷλεν ἐξ ἐφόδου, καὶ τὴν Ἀσίαν κατέσχε μέχρι Καρίας καὶ Λυκίας. Κἀνταῦθα δ᾽ ἀπεδείχθη πόλις ἡ Πομπηϊούπολις· ἐν δὲ τῇ πόλει ταύτῃ τὸ Σανδαρακούργιον οὐ πολὺ ἄπωθεν Πιμωλίσων, φρουρίου βασιλικοῦ κατεσκαμμένου, ἀφ᾽ οὗ ἡ χώρα ἡ ἑκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ καλεῖται Πιμωλισηνή. Τὸ δὲ Σανδαρακούργιον ὄρος κοῖλόν ἐστιν, ἐκ τῆς μεταλλείας ὑπεληλυθότων αὐτὸ τῶν ἐργαζομένων διώρυξι μεγάλαις· εἰργάζοντο δὲ δημοσίως ἀεὶ, μεταλλευταῖς χρώμενοι τοῖς ἀπὸ κακουργίας ἀγοραζομένοις ἀνδραπόδοις· πρὸς γὰρ τῷ ἐπιπόνῳ τοῦ ἔργου, καὶ θανάσιμον καὶ δύσοιστον εἶναι τὸν ἀέρα φασὶ, τὸν ἐν τοῖς μετάλλοις, διὰ τὴν βαρύτητα τῆς τῶν βώλων ὀδμῆς, ὥςτε ὠκύμορα εἶναι τὰ σώματα. Καὶ δὴ καὶ ἐκλιπέσθαι συμβαίνει πολλάκις τὴν μεταλλείαν διὰ τὸ ἀλυσιτελές· πλειόνων μὲν, ἢ διακοσίων ὄντων τῶν ἐργαζομένων, συνεχῶς δὲ νόσοις καὶ φθοραῖς δαπανωμένων. Τοσαῦτα καὶ περὶ τοῦ Πόντου εἰρήσθω.

Μετὰ δὲ τὴν Πομπηϊούπολιν ἡ λοιπὴ τῆς Παφλαγονίας ἐστὶ τῆς μεσογαίας μέχρι Βιθυνίας ἰοῦσι πρὸς δύσιν. Ταύτης δὲ, καίπερ ὀλίγης οὔσης, μικρὸν μὲν πρὸ ἡμῶν ἦρχον πλείους· νῦν δ᾽ ἔχουσι Ῥωμαῖοι, τοῦ γένους τῶν βασιλέων ἐκλιπόντος. Ὀνομάζουσι δ᾽ οὖν τὴν ὅμορον τῇ Βιθυνίᾳ Τιμωνῖτιν, καὶ

τὴν Γεζατόριγος, καὶ Μαρμωλῖτίν τε καὶ Σανισηνὴν, καὶ Ποταμίαν· ἦν δέ τις καὶ Κινιστηνὴ, ἐν ᾗ τὰ Κιμίατα φρούριον ἐρυμνὸν, ὑποκείμενον τῇ τοῦ Ὀλγάσσυος ὀρεινῇ, ᾧ χρησάμενος ὁρμητηρίῳ Μιθριδάτης, ὁ Κτίστης προσαγορευθεὶς, κατέστη τοῦ Πόντου κύριος· καὶ οἱ ἀπ᾽ αὐτοῦ τὴν διαδοχὴν ἐφύλαξαν μέχρι τοῦ Εὐπάτορος. Ὕστατος δὲ τῆς Παφλαγονίας ἦρξε Δηϊόταρος, Κάστορος υἱὸς, ὁ προσαγορευθεὶς φιλάδελφος, τὸ Μορζέως βασίλειον ἔχων τὰ Γάγγρα, πολισμάτιον ἅμα καὶ φρούριον.

Εὔδοξος δ᾽ ὀρυκτοὺς ἰχθῦς ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ λέγων ἐν ξηροῖς τόποις, οὐ διορίζει τὸν τόπον· ἐν ὑγροῖς δὲ περὶ τὴν Ἀσκανίαν λίμνην φησὶ τὴν ὑπὸ Κίῳ, λέγων οὐδὲν σαφές. Ἐπεὶ δὲ καὶ τὴν ὅμορον τῷ Πόντῳ Παφλαγονίαν ἐκτιθέμεθα, τοῖς δὲ Παφλαγόσιν ὁμοροῦσιν οἱ Βιθυνοὶ πρὸς δύσιν, πειρασόμεθα καὶ τὰ τούτων ἐπελθεῖν· ἔπειτα λαβόντες ἀρχὴν ἄλλην ἔκ τε τούτων, καὶ τῶν Παφλαγόνων, τὰ ἑξῆς τούτων τὰ πρὸς νότον μέχρι τοῦ Ταύρου συνυφανοῦμεν, τὰ παράλληλα τῷ Πόντῳ καὶ τῇ Καππαδοκίᾳ· τοιαύτην γάρ τινα ὑπογράφει τάξιν καὶ μερισμὸν ἡ τῶν τόπων φύσις.

IV. Τὴν δὲ Βιθυνίαν ἀπὸ μὲν τῆς ἀνατολῆς ὁρίζουσι Παφλαγόνες τε καὶ Μαριανδυνοὶ, καὶ τῶν Ἐπικτήτων τινές· ἀπὸ δὲ τῶν ἄρκτων ἡ Ποντικὴ θάλαττα ἡ ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Σαγγαρίου μέχρι τοῦ στόματος τοῦ κατὰ Βυζάντιον καὶ Χαλκηδόνα· ἀπὸ δὲ δύσεως ἡ Προποντίς· πρὸς νότον δ᾽ ἥ τε Μυσία καὶ

Ἐπίκτητος καλουμένη Φρυγία, ἡ δ' αὐτὴ καὶ Ἑλλησποντιακὴ Φρυγία καλουμένη.

Ταύτης δ' ἐπὶ μὲν τῷ στόματι τοῦ Πόντου Χαλκηδὼν ἵδρυται, Μεγαρέων κτίσμα, καὶ κώμη Χρυσόπολις, καὶ τὸ ἱερὸν τὸ Χαλκηδόνιον· ἔχει δ' ἡ χώρα μὲν μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης κρήνην Ἀζαριτίαν, τρέφουσαν κροκοδείλους μικρούς· ἔπειτ' ἐκδέχεται τῶν Χαλκηδόνων ἠϊὼν, ὁ Ἀστακηνὸς καλούμενος κόλπος, μέρος ὢν τῆς Προποντίδος, ἐν ᾧ ἡ Νικομήδεια ἔκτισται, ἐπώνυμος ἑνὸς τῶν Βιθυνικῶν βασιλέων, τοῦ κτίσαντος αὐτήν· πολλοὶ δ' ὁμωνύμως ὠνομάσθησαν, καθάπερ Πτολεμαῖοι διὰ τὴν τοῦ πρώτου δόξαν. Ἦν δ' ἐν αὐτῷ τῷ κόλπῳ καὶ Ἀστακὸς πόλις, Μεγαρέων κτίσμα, καὶ Ἀθηναίων, καὶ μετὰ ταῦτα Δοιδαλσοῦ, ἀφ' ἧς καὶ ὁ κόλπος ὠνομάσθη· κατεσκάφη δ' ὑπὸ Λυσιμάχου· τοὺς δ' οἰκήτορας μετήγαγεν εἰς Νικομήδειαν ὁ κτίσας αὐτήν.

Τῷ δ' Ἀστακηνῷ κόλπῳ ἄλλος συνεχής ἐστιν, εἰσέχων μάλιστα πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον, ἐν ᾧ Προυσιάς ἐστιν ἡ Κίος πρότερον ὀνομασθεῖσα· κατέσκαψε δὲ τὴν Κίον ὁ Φίλιππος, ὁ Δημητρίου μὲν υἱὸς, Περσέως δὲ πατὴρ, ἔδωκε δὲ Προυσίᾳ τῷ Ζήλᾳ, συγκατασκάψαντι καὶ ταύτην, καὶ Μύρλειαν ἀστυγείτονα πόλιν, πλησίον δὲ καὶ Προυσιάδος οὖσαν· ἀναλαβὼν δ' ἐκεῖνος ἐκ τῶν ἐρειπίων αὐτὰς, ἐπωνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ μὲν Προυσιάδα πόλιν τὴν Κίον, τὴν δὲ Μύρλειαν Ἀπάμειαν ἀπὸ τῆς γυναικός. Οὗτος δ' ἐστὶν ὁ Προυσίας ὁ καὶ Ἀννίβαν δεξάμενος, ἀναχωρήσαντα δεῦρο μετὰ τὴν Ἀντιόχου ἧτταν, καὶ

τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας ἀναστὰς κατὰ συμβάσεις τοῖς Ἀτταλικοῖς· ἣν οἱ μὲν πρότερον ἐκάλουν μικρὰν Φρυγίαν, ἐκεῖνοι δ' Ἐπίκτητον ὠνόμασαν· ὑπέρκειται δὲ τῆς Προυσιάδος ὄρος, ὃ καλοῦσιν Ἀργανθώνιον. Ἐνταῦθα δὲ μυθεύουσι, τὸν Ὕλαν, ἕνα τῶν Ἡρακλέους ἑταίρων, συμπλεύσαντα ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς αὐτῷ, ἐξιόντα δὲ ἐπὶ ὑδρείαν ὑπὸ νυμφῶν ἁρπαγῆναι. Κῖον δὲ, καὶ τοῦτον Ἡρακλέους ἑταῖρον καὶ σύμπλουν, ἐπανελθόντα ἐκ Κόλχων αὐτόθι καταμεῖναι, καὶ κτίσαι τὴν πόλιν ἐπώνυμον αὐτοῦ. Καὶ νῦν δ' ἔτι καὶ ἑορτή τις ἄγεται παρὰ τοῖς Προυσιεῦσιν καὶ ὀρειβάσια θιασευόντων καὶ καλούντων Ὕλαν, ὡς ἂν κατὰ ζήτησιν τὴν ἐκείνου πεποιημένων τὴν ἐπὶ τὰς ὕλας ἔξοδον. Πολιτευσάμενοι δὲ πρὸς Ῥωμαίους οἱ Προυσιεῖς εὐνοϊκῶς, ἐλευθερίας ἔτυχον. Οἱ δ' Ἀπαμιεῖς ἀποικίαν ἐδέξαντο Ῥωμαίων. Προῦσα δὲ ἐπὶ τῷ Ὀλύμπῳ ἵδρυται τῷ Μυσίῳ, πόλις εὐνομουμένη, τοῖς τε Φρυξὶν ὅμορος καὶ τοῖς Μυσοῖς, κτίσμα Προυσίου τοῦ πρὸς Κροῖσον πολεμήσαντος.

Διορίσαι δὲ τοὺς ὅρους χαλεπὸν τούς τε Βιθυνῶν, καὶ Μυσῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ ἔτι Δολιόνων τῶν περὶ Κύζικον, καὶ Μυγδόνων, καὶ Τρώων· καὶ διότι μὲν δεῖ εἶναι ἕκαστον τῶν φύλων χωρὶς, ὁμολογεῖται. Καὶ ἐπί τε τῶν Φρυγῶν καὶ τῶν Μυσῶν καὶ παροιμιάζονται.

Χωρὶς τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὁρίσματα,

διορίσασθαι δὲ χαλεπόν. Αἴτιον δὲ, τὸ τοὺς ἐπήλυδας στρατιώτας καὶ βαρβάρους ὄντας μὴ βεβαίως

κατέχειν τὴν κρατηθεῖσαν, ἀλλὰ πλάνητας εἶναι τὸ πλέον, ἐκβάλλοντας καὶ ἐκβαλλομένους. Ἅπαντα δὲ τὰ ἔθνη ταῦτα Θρᾴκιά τις εἰκάζοι ἄν, διὰ τὸ τὴν περαίαν νέμεσθαι τούτους, καὶ διὰ τὸ μὴ πολὺ ἐξαλλάττειν ἀλλήλων ἑκατέρους.

Ὅμως δ᾽ ἐφ᾽ ὅσον εἰκάζειν οἷόν τε, τῆς μὲν Βιθυνίας μέσην ἄν τις θείη καὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Αἰσήπου τὴν Μυσίαν, ἁπτομένην τῆς θαλάττης, καὶ διήκουσαν μέχρι τοῦ Ὀλύμπου, σχεδὸν δὲ παντός· κύκλῳ δὲ τὴν Ἐπίκτητον κειμένην ἐν τῇ μεσογαίᾳ, θαλάττης οὐδαμοῦ ἁπτομένην, διατείνουσαν δὲ μέχρι τῶν ἑῴων μερῶν τῆς Ἀσκανίας λίμνης τε καὶ χώρας· ὁμωνύμως γὰρ τῇ λίμνῃ καὶ ἡ χώρα ἐλέγετο· καὶ ἦν αὐτῆς τὸ μὲν Φρύγιον, τὸ δὲ Μύσιον· ἀπωτέρω δὲ τῆς Τροίας τὸ Φρύγιον. Καὶ δὴ καὶ οὕτως δεκτέον τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ, ὅταν φῇ·

Φόρκυς δ᾽ αὖ Φρύγας ἦγε, καὶ Ἀσκάνιος θεοειδής,
Τῆλ᾽ ἐξ Ἀσκανίας. —

τῆς Φρυγιακῆς, ὡς οὔσης ἐγγυτέρω ἄλλης Ἀσκανίας τῆς Μυσιακῆς πρὸς τῇ νῦν Νικαίᾳ, ἧς μέμνηται, ὅταν φῇ·

Πάλμυν, Ἀσκάνιόν τε, Μόρυν θ᾽ υἷ᾽ Ἱπποτίωνος,
Μυσῶν ἀγχεμάχων ἡγήτορα —
Οἵ ῥ᾽ ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοί.

Οὐ θαυμαστὸν δ᾽, εἰ τῶν Φρυγῶν εἰπών τινα ἡγεμόνα Ἀσκάνιον ἐξ Ἀσκανίας ἥκοντα, καὶ Μυσῶν τινὰ λέγει ἡγεμόνα Ἀσκάνιον καὶ ἐξ Ἀσκανίας ἥκοντα

πολλὴ γὰρ ἡ ὁμωνυμία παρ' αὐτῷ, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν ποταμῶν, καὶ λιμνῶν, καὶ χωρίων ἐπίκλησις.

Καὶ τὸν Αἴσηπον δὲ τῶν Μυσῶν ὅριον παραδίδωσιν αὐτὸς ὁ ποιητής· τὴν γὰρ ὑπὲρ τοῦ Ἰλίου παρωρείαν τῆς Τροίας καταλέξας, τὴν ὑπ' Αἰνείᾳ, ἣν Δαρδανίαν ἐκάλεσε, τίθησιν ἐφεξῆς πρὸς ἄρκτον καὶ τὴν Λυκίαν, τὴν ὑπὸ Πανδάρῳ, ἐν ᾗ ἡ Ζέλεια· καὶ φησίν·

Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
Ἀφνειοὶ πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο
Τρῶες. —

Ἴδῃ δὲ Ζέλεια ὑποπέπτωκε πρὸς θαλάττῃ· ἐπὶ δὲ τὸ τοῦ Αἰσήπου τὸ τῆς Ἀδραστείας πεδίον, καὶ Τήρεια, καὶ ἡ Πιτύα, καὶ καθόλου ἡ νῦν Κυζικηνὴ ἡ πρὸς Πριάπῳ, ἣν ἐφεξῆς καταλέγει· εἶτα ἀνακάμπτει πάλιν ἐπὶ τὰ πρὸς ἕω μέρη, καὶ τὰ ἐπέκεινα, ὥςτε ἐμφαίνει τὴν μέχρι Αἰσήπου, πέρας ἡγούμενος τῆς Τρωάδος τὸ ἀρκτικὸν καὶ ἑῷον. Ἀλλὰ μὴν μετά γε τὴν Τρωάδα ἡ Μυσία ἐστὶ καὶ ὁ Ὄλυμπος. Ἡ μὲν οὖν παλαιὰ μνήμη τοιαύτην τινὰ ὑπαγορεύει τὴν τῶν ἐθνῶν θέσιν. Αἱ δὲ νῦν μεταβολαὶ τὰ πολλὰ ἐξήλλαξαν, ἄλλοτ' ἄλλων ἐπικρατούντων, καὶ τὰ μὲν συγχεόντων, τὰ δὲ διασπώντων. Καὶ γὰρ Φρύγες ἐπεκράτησαν καὶ Μυσοὶ μετὰ τὴν Τροίας ἅλωσιν· εἶθ' ὕστερον Λυδοὶ, καὶ μετ' ἐκείνους Αἰολεῖς καὶ Ἴωνες· ἔπειτα Πέρσαι καὶ Μακεδόνες· τελευταῖοι δὲ Ῥωμαῖοι, ἐφ' ὧν ἤδη καὶ τὰς διαλέκτους καὶ τὰ ὀνόματα ἀποβεβλήκασιν οἱ πλεῖστοι, γεγονότος ἑτέρου τινὸς μερισμοῦ τῆς χώρας, οὗ μᾶλλον

φροντίσαι δεῖ τὰ νῦν ὡς οἷόν τε λέγοντας, τῇ δὲ ἀρχαιολογίᾳ μετρίως προσέχοντας.

Ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῆς Βιθυνίας, τό, τε Βιθυνιόν ἐστιν ὑπερκείμενον τοῦ Τιείου, καὶ ἔχον τὴν περὶ Σάλωνα χώραν ἀρίστην βουβοσίοις, ὅθεν ἐστὶν ὁ Σαλωνίτης τυρός. Καὶ Νίκαια ἡ μητρόπολις τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τῇ Ἀσκανίᾳ λίμνῃ· περίκειται δὲ κύκλῳ πεδίον μέγα καὶ σφόδρα εὔδαιμον, οὐ πάνυ δὲ ὑγιεινὸν τοῦ θέρους· κτίσμα Ἀντιγόνου μὲν πρῶτον τοῦ Φιλίππου, ὃς αὐτὴν Ἀντιγονίαν προσεῖπεν· εἶτα Λυσιμάχου, ὃς ἀπὸ τῆς γυναικὸς μετωνόμασε Νίκαιαν· ἦν δ᾽ αὕτη θυγάτηρ Ἀντιπάτρου. Ἔστι δὲ τῆς πόλεως ἑκκαιδεκαστάδιος ὁ περίβολος ἐν τετραγώνῳ σχήματι· ἔστι δὲ καὶ τετράπυλος ἐν πεδίῳ κείμενος ἐῤῥυμοτομημένος πρὸς ὀρθὰς γωνίας, ὥστ᾽ ἀφ᾽ ἑνὸς λίθου κατὰ μέσον ἱδρυμένου τὸ γυμνάσιον τὰς τέτταρας ὁρᾶσθαι πύλας. Μικρὸν δ᾽ ὑπὲρ τῆς Ἀσκανίας λίμνης Ὀτροία πολίχνη, πρὸς τοῖς ὅροις ἤδη τῆς Βιθυνίας τῆς πρὸς ἕω· εἰκάζουσι δ᾽ ἀπὸ Ὀτρέως Ὀτροίαν καλεῖσθαι [πρότερον].

Ὅτι δ᾽ ἦν κατοικία Μυσῶν ἡ Βιθυνία, πρῶτον μαρτυρήσει Σκύλαξ ὁ Καρυανδεύς, φήσας, περιοικεῖν τὴν Ἀσκανίαν λίμνην Φρύγας καὶ Μυσούς· ἔπειτα Διονύσιος ὁ τὰς κτίσεις συγγράψας, ὅτι τὰ κατὰ Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον στενά, ἃ νῦν Θρᾴκιος Βόσπορος καλεῖται, πρότερόν φησι Μύσιον Βόσπορον προσαγορεύεσθαι· τοῦτο δ᾽ ἄν τις καὶ τοῦ Θρᾷκας εἶναι τοὺς Μυσοὺς μαρτύριον θείη· ὅ, τε Εὐφορίων

— Μυσοῖο παρ᾽ ὕδασιν Ἀσκανίοιο

λέγων· καὶ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος,

Οἳ καὶ ἐπ' Ἀσκανίων δώματ' ἔχουσι ῥοῶν
Λίμνης Ἀσκανίης ἐπὶ χείλεσιν· ἔνθα Δολίων
Υἱὸς Σιληνοῦ νάσσατο καὶ Μελίης.

τὸ αὐτὸ ἐκμαρτυροῦσιν, οὐδαμοῦ τῆς Ἀσκανίας λίμνης εὑρισκομένης, ἀλλ' ἐνταῦθα μόνον.

Ἄνδρες δ' ἀξιόλογοι κατὰ παιδείαν γεγόνασιν ἐν τῇ Βιθυνίᾳ, Ξενοκράτης τε ὁ φιλόσοφος, καὶ Διονύσιος ὁ διαλεκτικὸς, καὶ Ἵππαρχος, καὶ Θεοδόσιος, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μαθηματικοὶ, Κλεοφάνης τε ῥήτωρ, ὁ Μυρλεανὸς, Ἀσκληπιάδης τε ἰατρὸς, ὁ Προυσιεύς.

Πρὸς νότον δ' εἰσὶ τοῖς Βιθυνοῖς οἱ περὶ τὸν Ὄλυμπον Μυσοὶ, οὓς Ὀλυμπηνοὺς καλοῦσί τινες, οἱ δ' Ἑλλησποντίους· καὶ ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγία· τοῖς δὲ Παφλαγόσι Γαλάται· ἀμφοτέρων τε τούτων ἔτι πρὸς νότον ἡ μεγάλη Φρυγία καὶ Λυκαονία μέχρι τοῦ Ταύρου τοῦ Κιλικίου καὶ τοῦ Πισιδικοῦ. Ἐπεὶ δὲ τὰ τῇ Παφλαγονίᾳ συνεχῆ παράκειται τῷ Πόντῳ, καὶ τῇ Καππαδοκίᾳ, καὶ τοῖς ἤδη περιωδευμένοις ἔθνεσιν, οἰκεῖον ἂν εἴη τὰ τούτοις γειτονοῦντα μέρη προσαποδοῦναι πρῶτον, ἔπειτα τοὺς ἑξῆς τόπους παραδεῖξαι.

V. Πρὸς νότον τοίνυν εἰσὶ τοῖς Παφλαγόσι Γαλάται· τούτων δ' ἐστὶν ἔθνη τρία· δύο μὲν τῶν ἡγεμόνων ἐπώνυμα, Τρόκμοι, καὶ Τολιστοβόγιοι· τὸ τρίτον δ' ἀπὸ τοῦ ἐν Κελτικῇ ἔθνους Τεκτόσαγες. Κατέσχον δὲ τὴν χώραν ταύτην οἱ Γαλάται πλανηθέντες πολὺν χρόνον, καὶ καταδραμόντες τὴν ὑπὸ τοῖς Ἀττα-

λικοῖς βασιλεῦσι χώραν, καὶ τοῖς Βιθυνοῖς, ἕως παρ' ἑκόντων ἔλαβον τὴν νῦν Γαλατίαν καὶ Γαλλογραικίαν λεγομένην. Ἀρχηγὸς δὲ μάλιστα δοκεῖ τῆς περαιώσεως τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν γενέσθαι Λεονόριος. Τριῶν δὲ ὄντων ἐθνῶν ὁμογλώττων, καὶ κατ' ἄλλο οὐδὲν ἐξηλλαγμένων, ἕκαστον διελόντες εἰς τέτταρας μερίδας, τετραρχίαν ἑκάστην ἐκάλεσαν, τετράρχην ἔχουσαν ἴδιον, καὶ δικαστὴν ἕνα, καὶ στρατοφύλακα ἕνα, ὑπὸ τῷ τετράρχῃ τεταγμένους, ὑποστρατοφύλακας δὲ δύο. Ἡ δὲ τῶν δώδεκα τετραρχῶν βουλὴ ἄνδρες ἦσαν τριακόσιοι· συνήγοντο δὲ εἰς τὸν καλούμενον Δρυναίμετον. Τὰ μὲν οὖν φονικὰ ἡ βουλὴ ἔκρινε· τὰ δὲ ἄλλα οἱ τετράρχαι καὶ οἱ δικασταί. Πάλαι μὲν οὖν ἦν τοιαύτη τις ἡ διάταξις· καθ' ἡμᾶς δὲ εἰς τρεῖς, εἶτ' εἰς δύο ἡγεμόνας, εἶτα εἰς ἕνα ἧκεν ἡ δυναστεία, εἰς Δηϊόταρον, εἶτα ἐκεῖνον διεδέξατο Ἀμύντας· νῦν δ' ἔχουσι Ῥωμαῖοι, καὶ ταύτην, καὶ τὴν ὑπὸ τῷ Ἀμύντᾳ γενομένην πᾶσαν εἰς μίαν συναγαγόντες ἐπαρχίαν.

Ἔχουσι δὲ οἱ μὲν Τρόκμοι τὰ πρὸς τῷ Πόντῳ καὶ τῇ Καππαδοκίᾳ· ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ κράτιστα, ὧν νέμονται Γαλάται· φρούρια δ' αὐτοῖς τετείχισται τρία, Ταουΐα, ἐμπορεῖον τῶν ταύτῃ, ὅπου ὁ τοῦ Διὸς κολοσσὸς χαλκοῦς, καὶ τέμενος αὐτοῦ ἄσυλον· καὶ Μιθριδάτιον, ὃ ἔδωκε Πομπήϊος Βογοδιατάρῳ, τῆς Ποντικῆς βασιλείας ἀφορίσας· τρίτον δέ πως Δανάλα, ὅπου τὸν σύλλογον ἐποιήσαντο Πομπήϊός τε καὶ Λεύκολλος· ὁ μὲν, ἥκων ἐπὶ τὴν τοῦ πολέμου διαδοχὴν, ὁ δὲ, παραδιδοὺς τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἀπαί-

ρων ἐπὶ τὸν θρίαμβον. Τρόκμοι μὲν δὴ ταῦτ' ἔχουσι τὰ μέρη. Τεκτόσαγες δὲ τὰ πρὸς τῇ μεγάλῃ Φρυγίᾳ, τῇ κατὰ τὴν Πεσσινοῦντα καὶ Ὀρκαορικούς· τούτων δ' ἦν φρούριον Ἄγκυρα, ὁμώνυμος τῇ πρὸς Λυδίαν περὶ Βλαῦδον πολίχνῃ Φρυγιακῇ. Τολιστοβόγιοι δὲ ὅμοροι Βιθυνοῖς εἰσι καὶ τῇ Ἐπικτήτῳ καλουμένῃ Φρυγίᾳ· φρούρια δ' αὐτῶν ἐστι τό, τε Βλούκιον καὶ τὸ Πήϊον· ὧν τὸ μὲν ἦν βασίλειον Δηϊοτάρου, τὸ δὲ γαζοφυλάκιον.

Πεσσινοῦς δ' ἐστὶν ἐμπορεῖον τῶν ταύτῃ μεγίστων, ἱερὸν ἔχον τῆς μητρὸς τῶν θεῶν, σεβασμοῦ μεγάλου τυγχάνον· καλοῦσι δ' αὐτὴν Ἄγδιστιν. Οἱ δ' ἱερεῖς τὸ παλαιὸν μὲν δυνάσται τινὲς ἦσαν, ἱερωσύνην καρπούμενοι μεγάλην· νυνὶ δὲ τούτων μὲν αἱ τιμαὶ πολὺ μεμείωνται, τὸ δ' ἐμπορεῖον συμμένει· κατεσκεύασται δ' ὑπὸ τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων ἱεροπρεπῶς τὸ τέμενος, ναῷ τε καὶ στοαῖς λευκολίθοις· ἐπιφανὲς δ' ἐποίησαν Ῥωμαῖοι τὸ ἱερόν, ἀφίδρυμα ἐνθένδε τῆς θεοῦ μεταπεμψάμενοι κατὰ τοὺς τῆς Σιβύλλης χρησμούς· καθάπερ καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ. Ἔστι δὲ καὶ ὄρος ὑπερκείμενον τῆς πόλεως, τὸ Δίνδυμον, ἀφ' οὗ ἡ Δινδυμηνή, καθάπερ ἀπὸ τῶν Κυβέλων ἡ Κυβέλη. Πλησίον δὲ καὶ ὁ Σαγγάριος ποταμὸς ποιεῖται τὴν ῥύσιν· ἐπὶ δὲ τούτῳ τὰ παλαιὰ τῶν Φρυγῶν οἰκητήρια Μίδου, καὶ ἔτι πρότερον Γορδίου, καὶ ἄλλων τινῶν, οὐδ' ἴχνη σώζοντα πόλεων, ἀλλὰ κῶμαι, μικρῷ μείζους τῶν ἄλλων· οἷον ἐστὶ τὸ Γόρδιον καὶ Γορβειοῦς, τὸ τοῦ Κάστορος βασίλειον τοῦ Σαωκονδαρίου,

ἐν ᾧ γαμβρὸν ὄντα τοῦτον ἀπέσφαξε Δηϊόταρος, καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ· τὸ δὲ φρούριον κατέσπασε, καὶ διελυμήνατο τὸ πλεῖστον τῆς κατοικίας.

Μετὰ δὲ τὴν Γαλατίαν πρὸς νότον ἥ τε λίμνη ἐστὶν ἡ Τάττα, παρακειμένη τῇ μεγάλῃ Καππαδοκίᾳ τῇ κατὰ τοὺς Μοριμηνοὺς, μέρος δ' οὖσα τῆς μεγάλης Φρυγίας· καὶ ἡ συνεχὴς ταύτῃ μέχρι τοῦ Ταύρου, ἧς τὴν πλείστην Ἀμύντας εἶχεν. Ἡ μὲν οὖν Τάττα ἁλοπήγιόν ἐστιν αὐτοφυές· οὕτω δὲ περιπήττεται ῥᾳδίως τὸ ὕδωρ παντὶ τῷ βαπτισθέντι εἰς αὐτὸ, ὥστε στεφάνους ἁλῶν ἀνέλκουσιν, ἐπειδὰν καθῶσι κύκλον σχοίνινον· τά τε ὄρνεα ἁλίσκεται τὰ προσαψάμενα τῷ πτερώματι τοῦ ὕδατος παραχρῆμα πίπτοντα διὰ τὴν περίπηξιν τῶν ἁλῶν. Ἥ τε δὴ Τάττα ἐστὶ, καὶ τὰ περὶ Ὀρκαορικοὺς, καὶ Πιγνισόν.

VI. *Καὶ τὰ τῶν Λυκαόνων ὀροπέδια ψυχρὰ, καὶ ψιλὰ, καὶ ὀναγρόβοτα, ὑδάτων τε σπάνις πολλή· ὅπου δὲ καὶ εὑρεῖν δυνατὸν, βαθύτατα φρέατα τῶν πάντων· καθάπερ ἐν Σοάτροις, ὅπου καὶ πιπράσκεται τὸ ὕδωρ· ἔστι δὲ κωμόπολις Γαρσαβόρων πλησίον· ὅμως δὲ καίπερ ἄνυδρος οὖσα ἡ χώρα, πρόβατα ἐκτρέφει θαυμαστῶς, τραχείας δὲ ἐρέας· καί τινες ἐξ αὐτῶν τούτων μέγιστον πλοῦτον ἐκτήσαντο. Ἀμύντας δ' ὑπὲρ τριακοσίας ἔσχε ποίμνας ἐν τοῖς τόποις τούτοις. Εἰσὶ δὲ καὶ λίμναι, Κώραλις μὲν ἡ μείζων, ἡ δ' ἐλάττων Τρωγῖτις. Ἐνταῦθα δέ που καὶ τὸ Ἰκόνιόν ἐστι, πολίχνιον εὖ συνῳκισμένον, καὶ χώραν εὐτυχεστέραν ἔχον τῆς λεχθείσης ὀναγροβότου· τοῦτο δ' εἶχε Πολέμων. Πλησιάζει*

δ᾽ ἤδη τούτοις τοῖς τόποις ὁ Ταῦρος, ὁ τὴν Καππαδοκίαν ὁρίζων, καὶ τὴν Λυκαονίαν πρὸς τοὺς ὑπερκειμένους Κίλικας τοὺς Τραχειώτας. Λυκαόνων τε καὶ Καππαδόκων ὅριόν ἐστι τὸ μεταξὺ Κοροπασσοῦ κώμης Λυκαόνων, καὶ Γαρεαθύρων πολιχνίου Καππαδόκων. Ἔστι δὲ τὸ μεταξὺ διάστημα τῶν φρουρίων τούτων ἑκατὸν εἴκοσί που στάδιοι.

Τῆς δὲ Λυκαονίας ἐστὶ καὶ ἡ Ἰσαυρικὴ πρὸς αὐτῷ τῷ Ταύρῳ· εἶτα Ἰσαυρία κώμας δύο ἔχουσα ὁμωνύμους· τὴν μὲν Παλαιὰν καλουμένην, τὴν δὲ Εὐερκῆ· ὑπήκοοι δ᾽ ἦσαν ταύταις καὶ ἄλλαι κῶμαι συχναί· λῃστῶν δ᾽ ἅπασαι κατοικίαι. Παρέσχον δὲ καὶ Ῥωμαίοις πράγματα, καὶ τῷ Ἰσαυρικῷ προσαγορευθέντι Πουβλίῳ Σερβιλίῳ, ὃν ἡμεῖς εἴδομεν· ὃς καὶ ταῦτα ὑπέταξε Ῥωμαίοις, καὶ τὰ πολλὰ τῶν πειρατῶν ἐρύματα ἐξεῖλε, τὰ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ.

Τῆς δ᾽ Ἰσαυρικῆς ἐστιν ἐν πλευραῖς ἡ Δέρβη, μάλιστα τῇ Καππαδοκίᾳ ἐπιπεφυκὸς τὸ τοῦ Ἀντιπάτρου τυραννεῖον τοῦ Δερβήτου· τοῦ δ᾽ ἦν καὶ τὰ Λάρανδα· ἐφ᾽ ἡμῶν δὲ καὶ τὰ Ἴσαυρα καὶ τὴν Δέρβην Ἀμύντας εἶχεν, ἐπιθέμενος τῷ Δερβήτῃ, καὶ ἀνελὼν αὐτόν· τὰ δ᾽ Ἴσαυρα παρὰ τῶν Ῥωμαίων λαβών· καὶ δὴ βασίλειον ἑαυτῷ κατεσκεύασεν ἐνταῦθα, τὴν παλαιὰν Ἰσαυρίαν ἀνατρέψας. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χωρίῳ καινὸν τεῖχος οἰκοδομῶν οὐκ ἔφθη συντελέσας, ἀλλὰ διέφθειραν αὐτὸν οἱ Κίλικες, ἐμβάλλοντα εἰς τοὺς Ὁμοναδεῖς, καὶ ἐξ ἐνέδρας ληφθέντα.

Τὴν γὰρ Ἀντιόχειαν ἔχων τὴν πρὸς τῇ Πισιδίᾳ

μέχρι Ἀπολλωνιάδος, τῆς πρὸς Ἀπαμείᾳ τῇ Κιβωτῷ, καὶ τῆς παρωρείου τινὰ, καὶ τὴν Λυκαονίαν, ἐπειρᾶτο τοὺς ἐκ τοῦ Ταύρου κατατρέχοντας Κίλικας καὶ Πισίδας τὴν χώραν ταύτην, Φρυγῶν οὖσαν καὶ Κιλίκων, ἐξαιρεῖν· καὶ πολλὰ χωρία ἐξεῖλεν ἀπόρθητα πρότερον ὄντα, ὧν καὶ Κρήμνα· τὸ δὲ Σανδάλιον οὐδ᾽ ἐνεχείρησε βίᾳ προσάγεσθαι, μεταξὺ κείμενον τῆς τε Κρήμνης καὶ Σαγαλασσοῦ· τὴν μὲν οὖν Κρήμναν ἄποικοι Ῥωμαίων ἔχουσιν.

Σαγαλασσὸς δ᾽ ἐστὶν ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἡγεμόνι τῶν Ῥωμαίων, ὑφ᾽ ᾧ καὶ ἡ Ἀμύντου βασιλεία πᾶσα· διέχει δ᾽ Ἀπαμείας ἡμέρας ὁδόν· κατάβασιν ἔχουσα σχεδόν τι καὶ τριάκοντα σταδίων ἀπὸ τοῦ ἐρύματος· καλοῦσι δ᾽ αὐτὴν καὶ Σελγησσόν· ταύτην δὲ τὴν πόλιν καὶ Ἀλέξανδρος εἷλεν. Ὁ δ᾽ οὖν Ἀμύντας, τὴν μὲν Κρήμναν εἷλεν· εἰς δὲ τοὺς Ὁμοναδέας παρελθὼν, οἳ ἐνομίζοντο ἀληπτότατοι, καὶ καταστὰς ἤδη κύριος τῶν πλείστων χωρίων, ἀνελὼν καὶ τὸν τύραννον αὐτὸν, ἐξ ἀπάτης ἐλήφθη διὰ τῆς τοῦ τυράννου γυναικός. Καὶ τοῦτον μὲν ἐκεῖνοι διέφθειραν. Ἐκείνους δὲ Κυρίνιος ἐξεπόρθησε λιμῷ, καὶ τετρακισχιλίους ἄνδρας ἐζώγρησε, καὶ συνῴκισεν εἰς τὰς ἐγγὺς πόλεις· τὴν δὲ χώραν ἀπέλιπεν ἔρημον τῶν ἐν ἀκμῇ. Ἔστι δὲ καὶ ἐν ὑψηλοῖς τοῦ Ταύρου μέρεσι κρημνοῖς ἀποτόμοις σφόδρα καὶ τὸ πλέον ἀβάτοις ἐν μέσῳ κοῖλον καὶ εὔγεων πεδίον, εἰς αὐλῶνας πλείους διῃρημένον· τοῦτο δὲ γεωργοῦντες, ᾤκουν ἐν ταῖς ὑπερκειμέναις ὀφρύσιν, ἢ σπηλαίοις· τὰ πολλὰ δ᾽ ἔνοπλοι ἦσαν, καὶ κατέτρεχον τὴν ἀλλοτρίαν, ἔχον-

τες ὄρη τειχίζοντα τὴν χώραν αὐτῶν. Συναφεῖς δ' εἰσὶ τούτοις οἵ τι ἄλλοι Πισίδαι, καὶ οἱ Σελγεῖς οἵπερ εἰσὶν ἀξιολογώτατοι τῶν Πισιδῶν.

VII. Τὸ μὲν οὖν πλέον αὐτῶν μέρος τὰς ἀκρωρείας τοῦ Ταύρου κατέχει· τινὲς δὲ καὶ ὑπὲρ Σίδης καὶ Ἀσπένδου, Παμφυλικῶν πόλεων, κατέχουσι γεώλοφα χωρία, ἐλαιόφυτα πάντα· τὰ δ' ὑπὲρ τούτων, ὀρεινὰ ἤδη, Κατεννεῖς, ὅμοροι Σελγεῦσι καὶ Ὁμοναδεῦσι. Σαγαλασσεῖς δ' ἐπὶ τὰ ἐντὸς τὰ πρὸς τῇ Μιλυάδι.

Φησὶ δ' Ἀρτεμίδωρος τῶν Πισιδικῶν πόλεις εἶναι Σέλγην, Σαγαλασσὸν, Πεδνηλισσὸν, Ἀδαδάτην, Βρίαδα, Κρήμναν, Πιτυασσὸν, Ἄμβλαδα, Ἀνάβουρα, Σίνδα, Ἀαρασσὸν, Ταρβασσὸν, Τερμησσόν· τούτων δ' οἱ μέν εἰσι τελείως ὀρεινοὶ, οἱ δὲ καὶ μέχρι τῶν ὑπωρειῶν καθήκοντες ἐφ' ἑκάτερα, ἐπί τε τὴν Παμφυλίαν καὶ τὴν Μιλυάδα καθήκοντες Φρυξὶ καὶ Λυδοῖς καὶ Καρσὶν ὅμοροι, πᾶσιν εἰρηνικοῖς ἔθνεσι, καίπερ προσβόῤῥοις οὖσιν. Οἱ δὲ Πάμφυλοι, πολὺ τοῦ Κιλικίου φύλου μετέχοντες, οὐ τελέως ἀφεῖνται τῶν ληστρικῶν ἔργων, οὐδὲ τοὺς ὁμόρους ἐῶσι καθ' ἡσυχίαν ζῆν, καίπερ τὰ νότια μέρη τῆς ὑπωρείας τοῦ Ταύρου κατέχοντες. Εἰσὶ δὲ τοῖς Φρυξὶν ὅμοροι καὶ τῇ Καρίᾳ Τάβαι, καὶ Σίνδα, καὶ Ἄμβλαδα, ὅθεν καὶ ὁ Ἀμβλαδεὺς οἶνος ἐκφέρεται, πρὸς διαίτας ἰατρικὰς ἐπιτήδειος. Τῶν δ' οὖν ὀρεινῶν, ὡς εἰπεῖν, Πισιδῶν, οἱ μὲν ἄλλοι κατὰ τυραννίδας μεμερισμένοι, καθάπερ οἱ Κίλικες, ληστρικῶς ἤσκηνται· φασὶ δ' αὐτοῖς τῶν Λελέγων συγκαταμι-

χθῆναί τινας τὸ παλαιὸν, πλάνητας ἀνθρώπους, καὶ συμμεῖναι διὰ τὴν ὁμοιοτροπίαν αὐτόθι.

Σέλγη δὲ καὶ ἐξ ἀρχῆς μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐκτίσθη πόλις· καὶ ἔτι πρότερον ὑπὸ Κάλχαντος· ὕστερον δὲ καθ' αὑτὴν ἔμεινεν αὐξηθεῖσα ἐκ τοῦ πολιτεύεσθαι νομίμως, ὥςτε καὶ δισμυρίανδρός ποτε εἶναι. Θαυμαστὴ δ' ἐστὶν ἡ φύσις τῶν τόπων. Ἐν γὰρ ταῖς ἀκρωρείαις τοῦ Ταύρου χώρα μυριάδας τρέφειν δυναμένη, σφόδρα εὔκαρπός ἐστιν, ὥςτε καὶ ἐλαιόφυτα εἶναι πολλὰ χωρία καὶ εὐάμπελα, νομάς τε ἀφθόνους ἀνεῖσθαι παντοδαποῖς βοσκήμασι· κύκλῳ δ' ὑπέρκεινται δρυμοὶ ποικίλης ὕλης. Πλεῖστος δ' ὁ στύραξ φύεται παρ' αὐτοῖς, δένδρον οὐ μέγα ὀρθηλόν· ἀφ' οὗ καὶ τὰ στυράκινα ἀκοντίσματα, ἐοικότα τοῖς κρανεΐνοις· ἐγγίνεται δ' ἐν τοῖς στελέχεσι ξυλοφάγου τι σκώληκος εἶδος, ὃ μέχρι τῆς ἐπιφανείας διαφαγὸν τὸ ξύλον, τὸ μὲν πρῶτον πιτύροις, ἢ πρίσμασιν ἐοικός τι ψῆγμα προχεῖ, καὶ σωρὸς συνίσταται πρὸς τῇ ῥίζῃ· μετὰ δὲ ταῦτα ἀπολείβεταί τις ὑγρασία, δεχομένη πῆξιν ῥᾳδίαν παραπλησίαν τῇ κόμμει· ταύτης δὲ τὸ μὲν ἐπὶ τὸ ψῆγμα πρὸς τῇ ῥίζῃ καταμιχθὲν, ἀναμίγνυται τούτῳ τε καὶ τῇ γῇ, πλὴν ὅσον τὸ μὲν ἐν ἐπιπολῇ συστὰν διαμένει καθαρόν· τὸ δ' ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ στελέχους, καθ' ἣν ῥεῖ, πήττεται, καὶ τοῦτο καθαρόν· ποιοῦσι δὲ καὶ ἐκ τοῦ μὴ καθαροῦ μίγμα ξυλομιγές τι καὶ γεωμιγὲς, εὐωδέστερον τοῦ καθαροῦ, τῇ δ' ἄλλῃ δυνάμει λειπόμενον· λανθάνει δὲ τοὺς πολλούς· ᾧ πλείστῳ χρῶνται θυμιάματι οἱ δεισιδαίμονες.

Ἐπαινεῖταί δὲ καὶ ἡ Σελγικὴ ἶρις, καὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς ἄλειμμα. Ἔχει δ' ὀλίγας προσβάσεις περὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν τὴν Σελγέων ὀρεινὴν, κρημνῶν καὶ χαραδρῶν οὖσαν πλήρη, ἃς ποιοῦσιν ἄλλοι τε ποταμοὶ, καὶ ὁ Εὐρυμέδων, καὶ ὁ Κέστρος, ἀπὸ τῶν Σελγικῶν ὀρῶν εἰς τὴν Παμφυλίαν ἐκπίπτοντες θάλατταν· γέφυραι δ' ἐπίκεινται ταῖς ὁδοῖς. Διὰ τὴν ἐρυμνότητα οὔτε πρότερον, οὔθ' ὕστερον, οὐδ' ἅπαξ οἱ Σελγεῖς ὑπ' ἄλλοις ἐγένοντο· ἀλλὰ τὴν μὲν ἄλλην χώραν ἀδεῶς ἐκαρποῦντο, ὑπὲρ δὲ τῆς κάτω τῆς τε ἐν τῇ Παμφυλίᾳ καὶ τῆς ἐντὸς τοῦ Ταύρου διεμάχοντο πρὸς τοὺς βασιλέας ἀεί· πρὸς δὲ τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ τακτοῖς τισι κατεῖχον τὴν χώραν· πρὸς Ἀλέξανδρον δὲ πρεσβευσάμενοι δέχεσθαι τὰ προστάγματα εἶπον κατὰ φιλίαν· νῦν δὲ ὑπήκοοι τελέως γεγόνασι· καὶ εἰσὶν ἐν τῇ ὑπὸ Ἀμύντᾳ τεταγμένῃ πρότερον.

VIII. Τοῖς δὲ Βιθυνοῖς ὁμοροῦσι πρὸς νότον, ὡς ἔφην, οἱ περὶ τὸν Ὄλυμπον, τὸν Μύσιον, προσαγορευόμενοι Μυσοί τε καὶ Φρύγες. Ἑκάτερον δὲ τὸ ἔθνος διττόν ἐστι. Φρυγία τε γὰρ ἡ μὲν καλεῖται μεγάλη, ἧς ὁ Μίδας ἐβασίλευσε, καὶ ἧς μέρος οἱ Γαλάται κατέσχον· ἡ δὲ μικρὰ, ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ, καὶ ἡ περὶ τὸν Ὄλυμπον, ἡ καὶ Ἐπίκτητος λεγομένη. Μυσία τε ὁμοίως, ἥ τε Ὀλυμπηνὴ, συνεχὴς οὖσα τῇ Βιθυνίᾳ καὶ τῇ Ἐπικτήτῳ, ἣν ἔφη Ἀρτεμίδωρος ἀπὸ τῶν πέραν Ἴστρου Μυσῶν ἀπῳκίσθαι, καὶ ἡ περὶ τὸν Κάϊκον καὶ τὴν Περγαμηνὴν μέχρι Τευθρανίας καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ.

Οὕτω δ᾽ ἐνήλλακται ταῦτα ἐν ἀλλήλοις, ὥς πολλάκις λέγομεν, ὥςτε καὶ τὴν περὶ τὴν Σίπυλον Φρυγίαν οἱ παλαιοὶ καλοῦσιν, ἄδηλον, εἴτε τῆς μεγάλης, εἴτε τῆς μικρᾶς μέρος οὖσαν· ᾗ καὶ τὸν Τάνταλον Φρύγα, καὶ τὸν Πέλοπα, καὶ τὴν Νιόβην· ὁποτέρως δ᾽ ἂν ἔχοι, ἥγε ἐπάλλαξις φανερά. Ἡ γὰρ Περγαμηνὴ καὶ ἡ Ἐλαΐτις, καθ᾽ ἣν ὁ Κάϊκος ἐκπίπτει, καὶ ἡ μεταξὺ τούτων Τευθρανία, ἐν ᾗ Τεύθρας καὶ ἡ τοῦ Τηλέφου ἐκτροφὴ, ἀνὰ μέσον ἐστὶ τοῦ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς περὶ Σίπυλον καὶ Μαγνησίαν, τὴν ὑπ᾽ αὐτῷ χώραν· ὥσθ᾽, ὅπερ ἔφην, ἔργον διορίσαι

Χωρὶς τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὁρίσματα.

Καὶ οἱ Λυδοὶ καὶ οἱ Μαίονες, οὓς Ὅμηρος καλεῖ Μῄονας, ἐν συγχύσει πώς εἰσι, καὶ πρὸς τούτους καὶ πρὸς ἀλλήλους, ὅτι οἱ μὲν τοὺς αὐτοὺς, οἱ δ᾽ ἑτέρους φασί· πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι τοὺς Μυσοὺς οἱ μὲν Θρᾷκας, οἱ δὲ Λυδοὺς εἰρήκασι, κατ᾽ αἰτίαν παλαιὰν ἱστοροῦντες, ἣν Ξάνθος, ὁ Λυδὸς, γράφει καὶ Μενεκράτης, ὁ Ἐλαΐτης· ἐτυμολογοῦντες καὶ τὸ ὄνομα τὸ τῶν Μυσῶν, ὅτι τὴν ὀξύην οὕτως ὀνομάζουσιν οἱ Λυδοί· πολλὴ δ᾽ ἡ ὀξύη κατὰ τὸν Ὄλυμπον, ὅπου ἐκτεθῆναί φασι τοὺς δεκατευθέντας· ἐκείνων δὲ ἀπογόνους εἶναι τοὺς ὕστερον Μυσοὺς, ἀπὸ τῆς ὀξύης οὕτω προσαγορευθέντας· μαρτυρεῖν δὲ καὶ τὴν διάλεκτον· μιξολύδιον γάρ πως εἶναι καὶ μιξοφρύγιον· τέως μὲν γὰρ οἰκεῖν αὐτοὺς περὶ τὸν Ὄλυμπον. Τῶν δὲ Φρυγῶν ἐκ τῆς Θρᾴκης περαιωθέντων, εἵλοντο τόν τε τῆς Τροίας ἄρχοντα, καὶ τῆς πλησίον γῆς· ἐκείνους μὲν ἐνταῦθα οἰκῆσαι· τοὺς

δὲ Μυσοὺς ὑπὲρ τὰς τοῦ Καΐκου πηγὰς πλησίον Λυδῶν.

Συνεργεῖ δὲ πρὸς τὰς τοιαύτας μυθοποιΐας ἥ τε σύγχυσις τῶν ἐνταῦθα ἐθνῶν, καὶ ἡ εὐδαιμονία τῆς χώρας τῆς ἐντὸς Ἅλυος, μάλιστα δὲ τῆς παραλίας, δι' ἣν ἐπιθέσεις ἐγένοντο αὐτῇ πολλαχόθεν, καὶ διὰ παντὸς ἐκ τῆς περαίας, ἢ καὶ ἐπ' ἀλλήλους ἰόντων τῶν ἐγγύς. Μάλιστα μὲν οὖν κατὰ τὰ Τρωϊκὰ καὶ μετὰ ταῦτα γενέσθαι τὰς ἐφόδους καὶ τὰς μεταναστάσεις συνέβη, τῶν τε βαρβάρων ἅμα καὶ τῶν Ἑλλήνων, ὁρμῇ τινι χρησαμένων πρὸς τὴν τῆς ἀλλοτρίας κατάκτησιν· ἀλλὰ καὶ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν ἦν ταῦτα. Τό, τε γὰρ τῶν Πελασγῶν ἦν φῦλον, καὶ τὸ τῶν Καυκώνων καὶ Λελέγων. Εἴρηται δ', ὅτι πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐτύγχανε τὸ παλαιὸν πλανώμενα, ἅπερ ποιεῖ τοῖς Τρωσὶ συμμαχοῦντα ὁ ποιητής, οὐκ ἐκ τῆς περαίας. Τά τε περὶ τῶν Φρυγῶν καὶ τῶν Μυσῶν λεγόμενα πρεσβύτερα τῶν Τρωϊκῶν ἐστιν. Οἱ δὴ διττοὶ Λύκιοι τοῦ αὐτοῦ γένους ὑπόνοιαν παρέχουσιν, ἢ τῶν Τρωϊκῶν, ἢ τῶν πρὸς Καρίαν τοὺς ἑτέρους ἀποικισάντων. Τάχα δὲ καὶ ἐπὶ τῶν Κιλίκων τὸ αὐτὸ συνέβη· διττοὶ γὰρ καὶ οὗτοι· οὐ μὴν ἔχομέν γε τοιαύτην λαβεῖν μαρτυρίαν, ὅτι καὶ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν ἦσαν ἤδη οἱ νῦν Κίλικες· ὅ, τε Τήλεφος ἐκ τῆς Ἀρκαδίας ἀφῖχθαι νομίζοιτ' ἂν μετὰ τῆς μητρός· γάμῳ δὲ τῷ ταύτης ἐξοικειωσάμενος τὸν ὑποδεξάμενον αὐτὸν Τεύθραντα, ἐνομίσθη τε ἐκείνου, καὶ παρέλαβε τὴν Μυσῶν ἀρχήν.

Καὶ οἱ Κᾶρες δὲ νησιῶται πρότερον ὄντες καὶ

Λέλεγες, ὥς φασιν, ἠπειρῶται γεγόνασι, προσλαβόντων Κρητῶν· οἳ καὶ τὴν Μίλητον ἔκτισαν, ἐκ τῆς ἐν Κρήτῃ Μιλήτου Σαρπηδόνα λαβόντες κτίστην· καὶ τοὺς Τερμίλας κατῴκισαν ἐν τῇ νῦν Λυκίᾳ· τούτους δ' ἀγαγεῖν ἀποίκους ἐκ Κρήτης Σαρπηδόνα, Μίνω καὶ Ῥαδαμάνθυος ἀδελφὸν ὄντα, καὶ ὀνομάσαι Τερμίλας τοὺς πρότερον Μιλύας, ὥς φησιν Ἡρόδοτος· ἔτι δὲ πρότερον Σολύμους· ἐπελθόντα δὲ τὸν Πανδίονος Λύκον, ἀφ' ἑαυτοῦ προσαγορεῦσαι τοὺς αὐτοὺς Λυκίους. Οὗτος μὲν οὖν ὁ λόγος ἀποφαίνει τοὺς αὐτοὺς Σολύμους τε καὶ Λυκίους· ὁ δὲ ποιητὴς χωρίζει· Βελλεροφόντης γοῦν ὡρμημένος ἐκ τῆς Λυκίας,

— Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι.

Ἴσανδρον δὲ ὡσαύτως υἱὸν αὐτοῦ,

Ἄρης, ὥς φησι, μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε·

καὶ τὸν Σαρπηδόνα δὲ ἐπιχώριόν τινα λέγει.

Ἀλλὰ τό γε ἆθλον προκεῖσθαι κοινὸν τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας, ἧς λέγω, τοῖς ἰσχύουσιν ἐκ πολλῶν βεβαιοῦται· καὶ κατὰ τὰ Τρωϊκά, ὅπου καὶ Ἀμαζόνες κατεθάῤῥησαν αὐτῆς· ἐφ' ἃς ὅ τε Πρίαμος στρατεῦσαι λέγεται, καὶ ὁ Βελλεροφόντης. Καὶ πόλεις τὸ πάλαι ὁμολογοῦνται ἐπώνυμοι αὐτῶν. Ἐν δὲ τῷ Ἰλιακῷ πεδίῳ κολώνη τίς ἐστιν,

Ἣν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·

ἣν ἱστοροῦσι μίαν εἶναι τῶν Ἀμαζόνων, ἐκ τοῦ ἐπιθέτου τεκμαιρόμενοι· εὐσκάρθμους γὰρ ἵππους λέγεσθαι διὰ τὸ τάχος· κἀκείνην οὖν πολύσκαρθμον διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἡνιοχείας τάχος· καὶ ἡ Μυρίνα οὖν

ἐπώνυμος ταύτης λέγεται. Καὶ αἱ ἐγγὺς δὲ νῆσοι ταῦτ᾽ ἔπαθον διὰ τὴν ἀρετήν· ὧν Ῥόδος καὶ Κῶς, ὅτι πρὸ τῶν Τρωϊκῶν ἤδη ὑφ᾽ Ἑλλήνων ᾠκοῦντο, καὶ ὑφ᾽ Ὁμήρου σαφῶς ἐκμαρτυρεῖται.

Μετὰ δὲ τὰ Τρωϊκὰ αἵ τε τῶν Ἑλλήνων ἀποικίαι, καὶ αἱ Τρηρῶν, καὶ αἱ Κιμμερίων ἔφοδοι, καὶ Λυδῶν, καὶ μετὰ ταῦτα Περσῶν, καὶ Μακεδόνων, τὸ τελευταῖον Γαλατῶν, ἐτάραξαν πάντα καὶ συνέχεαν. Γέγονε δὲ ἡ ἀσάφεια, οὐ διὰ τὰς μεταβολὰς μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς τῶν συγγραφέων ἀνομολογίας, περὶ τῶν αὐτῶν οὐ τὰ αὐτὰ λεγόντων· τοὺς μὲν Τρῶας καλούντων Φρύγας, καθάπερ οἱ τραγικοὶ, τοὺς δὲ Λυκίους Κᾶρας, καὶ ἄλλους οὕτως. Οἱ δὲ Τρῶες οὕτως ἐκ μικρῶν αὐξηθέντες, ὥςτε καὶ βασιλεῖς βασιλέων εἶναι, παρέσχον καὶ τῷ ποιητῇ λόγον, τίνα χρὴ καλεῖν Τροίαν, καὶ τοῖς ἐξηγουμένοις ἐκεῖνον. Λέγει μὲν γὰρ καὶ κοινῶς ἅπαντας Τρῶας, τοὺς συμπολεμήσαντας αὐτοῖς, ὥσπερ καὶ Δαναοὺς καὶ Ἀχαιοὺς τοὺς ἐναντίους· ἀλλ᾽ οὐ δήπου Τροίαν ἐροῦμεν, νὴ Δία, καὶ τὴν Παφλαγονίαν, οὐδὲ τὴν Καρίαν, ἢ τὴν ὅμορον αὐτῇ Λυκίαν. Λέγω δ᾽, ὅταν φῇ,

Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ᾽ ἐνοπῇ τ᾽ ἴσαν· —

ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων,

Οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί.

Καὶ ἄλλως δὲ λέγει πολλαχῶς. Ὅμως δὲ, καίπερ τοιούτων ὄντων, πειρατέον διαιτᾷν ἕκαστα εἰς δύναμιν· ὅ, τι δ᾽ ἂν διαφύγοι τῆς παλαιᾶς ἱστορίας, τοῦτο μὲν ἐατέον, (οὐ γὰρ ἐνταῦθα τὸ τῆς γεωγραφίας ἔργον) τὰ δὲ νῦν ὄντα λεκτέον.

Ἔστι τοίνυν ὄρη δύο ὑπερκείμενα τῆς Προποντίδος, ὅ, τε Ὄλυμπος ὁ Μύσιος καὶ ἡ Ἴδη. Τῷ μὲν οὖν Ὀλύμπῳ τὰ τῶν Βιθυνῶν ὑποπέπτωκε· τῆς δὲ Ἴδης μεταξὺ καὶ τῆς θαλάττης ἡ Τροία κεῖται, συνάπτουσα τῷ ὄρει· περὶ μὲν οὖν ταύτης ἐροῦμεν ὕστερον, καὶ τῶν συνεχῶν αὐτῇ πρὸς νότον· νῦν δὲ περὶ τῶν Ὀλυμπηνῶν καὶ τῶν ἐφεξῆς μέχρι τοῦ Ταύρου παραλλήλων τοῖς προεφωδευμένοις λέγωμεν. Ἔστι τοίνυν ὁ Ὄλυμπος κύκλῳ μὲν οὐ συνοικούμενος· ἐν δὲ τοῖς ὕψεσι δρυμοὺς ἐξαισίους ἔχων, καὶ λῃστήρια δυναμένους ἐκτρέφειν, τόπους εὐερκεῖς· ἐν οἷς καὶ τύραννοι συνίστανται πολλάκις, οἱ δυνάμενοι συμμεῖναι πολὺν χρόνον· καθάπερ Κλέων ὁ καθ᾽ ἡμᾶς τῶν λῃστηρίων ἡγεμών.

Οὗτος δ᾽ ἦν μὲν ἐκ Γόρδου κώμης, ἣν ὕστερον αὐξήσας ἐποίησε πόλιν, καὶ προσηγόρευσεν Ἰουλιόπολιν· λῃστηρίῳ δ᾽ ἐχρῆτο καὶ ὁρμητηρίῳ κατ᾽ ἀρχὰς τῷ καρτερωτάτῳ τῶν χωρίων, ὄνομα Καλλυδίῳ· ὑπῆρξε δ᾽ Ἀντωνίῳ μὲν χρήσιμος, ἐπελθὼν ἐπὶ τοὺς ἀργυρολογοῦντας Λαβιήνῳ, καθ᾽ ὃν χρόνον ἐκεῖνος τὴν Ἀσίαν κατέσχε, καὶ κωλύσας τὰς παρασκευάς· ἐν δὲ τοῖς Ἀκτιακοῖς ἀποστὰς Ἀντωνίου, τοῖς Καίσαρος προσέθετο στρατηγοῖς, καὶ ἐτιμήθη πλέον, ἢ κατ᾽ ἀξίαν, προσλαβὼν τοῖς παρ᾽ Ἀντωνίου δοθεῖσι καὶ τὰ παρὰ τοῦ Καίσαρος· ὥστ᾽ ἀντὶ λῃστοῦ δυνάστου περιέκειτο σχῆμα· ἱερεὺς μὲν ὢν τοῦ Ἀβρεττηνοῦ Διὸς, Μυσίου θεοῦ, μέρος δ᾽ ἔχων ὑπήκοον τῆς Μωρηνῆς· Μυσία δέ ἐστι καὶ αὕτη, καθάπερ ἡ Ἀβρεττηνή· λαβὼν δὲ ὕστατα καὶ τὴν ἐν τῷ Πόντῳ

τῶν Κομάνων ἱερωσύνην, εἰς ἣν κατελθὼν, ἐντὸς μηνιαίου χρόνου κατέστρεψε τὸν βίον· νόσος δ' ἐξήγαγεν αὐτὸν ὀξεῖα· εἴτ' ἄλλως ἐπιπεσοῦσα ἐκ τῆς ἄδην πλησμονῆς· εἴθ', ὡς ἔφασαν οἱ περὶ τὸ ἱερὸν, κατὰ μῆνιν τῆς θεοῦ· ἐν γὰρ τῷ περιβόλῳ τοῦ τεμένους ἡ οἴκησίς ἐστιν, ἥ τε τοῦ ἱερέως καὶ τῆς ἱερείας· τὸ δὲ τέμενος χωρὶς τῆς ἄλλης ἁγιστείας διαφανέστατα τῆς τῶν ὑείων κρεῶν βρώσεως καθαρεύει, ὅπου γε καὶ ἡ ὅλη πόλις· οὐδ' εἰσάγεται εἰς αὐτὴν ὗς· ὁ δ' ἐν τοῖς πρώτοις τὸ ληστρικὸν ἦθος ἐπεδείξατο εὐθὺς κατὰ τὴν πρώτην εἴσοδον τῇ παραβάσει τούτου τοῦ ἔθους· ὥσπερ οὐχ ἱερεὺς εἰσεληλυθὼς, ἀλλὰ διαφθορεὺς τῶν ἱερῶν.

Ὁ μὲν δὴ Ὄλυμπος τοιόςδε. Περιοικεῖται δὲ πρὸς ἄρκτον μὲν ὑπὸ τῶν Βιθυνῶν, καὶ Μυγδόνων, καὶ Δολιόνων· τὸ δὲ λοιπὸν ἔχουσι Μυσοὶ καὶ Ἐπίκτητοι. Δολίονας μὲν οὖν μάλιστα καλοῦσι τοὺς περὶ Κύζικον ἀπὸ Αἰσήπου ἕως Ῥυνδάκου καὶ τῆς Δασκυλίτιδος λίμνης· Μυγδόνας δὲ, τοὺς ἐφεξῆς τούτοις, μέχρι τῆς Μυρλεανῶν χώρας· ὑπέρκεινται δὲ τῆς Δασκυλίτιδος ἄλλαι δύο λίμναι μεγάλαι, ἥ τε Ἀπολλωνιᾶτις, ἥ τε Μιλητοπολῖτις· πρὸς μὲν οὖν τῇ Δασκυλίτιδι Δασκύλειον πόλις· πρὸς δὲ τῇ Μιλητοπολίτιδι Μιλητόπολις· πρὸς δὲ τῇ τρίτῃ Ἀπολλωνια ἐπὶ Ῥυνδάκῳ λεγομένη· τὰ πλεῖστα δὲ τούτων ἐστὶ Κυζικηνῶν νυνί.

Ἔστι δὲ νῆσος ἐν τῇ Προποντίδι ἡ Κύζικος συναπτομένη γεφύραις δυσὶ πρὸς τὴν ἤπειρον, ἀρετῇ μὲν κρατίστη, μεγέθει δὲ ὅσον πεντακοσίων σταδίων

τὴν περίμετρον· ἔχει δὲ ὁμώνυμον πόλιν πρὸς αὐταῖς ταῖς γεφύραις, καὶ λιμένας δύο κλειστους, καὶ νεωσοίκους πλείους τῶν διακοσίων· τῆς δὲ πόλεως τὸ μὲν ἔστιν ἐν ἐπιπέδῳ, τὸ δὲ πρὸς ὄρει· καλεῖται δ' Ἄρκτων ὄρος· ὑπέρκειται δ' ἄλλο Δίνδυμον μονοφυὲς, ἱερὸν ἔχον τῆς Δινδυμήνης μητρὸς θεῶν, ἵδρυμα τῶν Ἀργοναυτῶν. Ἔστι δ' ἐνάμιλλος ταῖς πρώταις τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἡ πόλις, μεγέθει τε καὶ κάλλει, καὶ εὐνομίᾳ πρός τε εἰρήνην καὶ πόλεμον· ἔοικέ τε τῷ παραπλησίῳ τύπῳ κοσμεῖσθαι, ὥςπερ ἡ τῶν Ῥοδίων, καὶ Μασσαλιωτῶν, καὶ Καρχηδονίων τῶν πάλαι. Τὰ μὲν οὖν πολλὰ ἐῶ· τρεῖς δ' ἀρχιτέκτονας τοὺς ἐπιμελουμένους οἰκοδομημάτων τε δημοσίων, καὶ ὀργάνων, τρεῖς δὲ καὶ θησαυροὺς κέκτηται, τὸν μὲν ὅπλων, τὸν δ' ὀργάνων, τὸν δὲ σίτου· ποιεῖ δὲ τὸν σῖτον ἄσηπτον ἡ Χαλκιδικὴ μιγνυμένη. Ἐπεδείξαντο δὲ τὴν ἐκ τῆς παρασκευῆς ταύτης ὠφέλειαν ἐν τῷ Μιθριδατικῷ πολέμῳ. Ἐπελθόντος γὰρ αὐτοῖς ἀδοκήτως τοῦ βασιλέως πεντεκαίδεκα μυριάσι, καὶ ἵππῳ πολλῇ, καὶ κατασχόντος τὸ ἀντικείμενον ὄρος, ὃ καλοῦσιν Ἀδραστείας, καὶ τὸ προάστειον, ἔπειτα καὶ διάραντος εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως αὐχένα, καὶ προσμαχομένου πεζῇ τε καὶ κατὰ θάλατταν τετρακοσίαις ναυσὶν, ἀντέσχον πρὸς ἅπαντα οἱ Κυζικηνοὶ, ὥςτε καὶ ἐγγὺς ἦλθον τοῦ ζωγρίᾳ λαβεῖν τὸν βασιλέα ἐν τῇ διώρυγι ἀντιδιορύττοντες· ἀλλ' ἔφθη φυλαξάμενος καὶ ἀναλαβὼν ἑαυτὸν ἔξω τοῦ ὀρύγματος· ὀψὲ δὲ ἴσχυσεν εἰςπέμψαι τινὰς νύκτωρ ἐπικούρους ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς Λεύκολλος· ὤνησε

δὲ καὶ λιμὸς τῷ τοσούτῳ πλήθει τῆς στρατείας ἐπιπεσὼν, ὃν οὐ προείδετο ὁ βασιλεὺς, ὡς ἀπῆλθε πολλοὺς ἀποβαλών. Ῥωμαῖοι δ᾽ ἐτίμησαν τὴν πόλιν· καὶ ἔστιν ἐλευθέρα μέχρι νῦν, καὶ χώραν ἔχει πολλὴν τὴν μὲν ἐκ παλαιοῦ, τὴν δὲ τῶν Ῥωμαίων προσθέντων· καὶ γὰρ τῆς Τρωάδος ἔχουσι τὰ πέραν τοῦ Αἰσήπου, τὰ περὶ τὴν Ζέλειαν, καὶ τὸ τῆς Ἀδραστείας πεδίον· καὶ τῆς Δασκυλίτιδος λίμνης τὰ μὲν ἔχουσι ἐκεῖνοι, τὰ δὲ Βυζάντιοι· πρὸς δὲ τῇ Δολιονίδι καὶ τῇ Μυγδονίδι νέμονται πολλὴν μέχρι τῆς Μιλητοπολίτιδος λίμνης, καὶ τῆς Ἀπολλωνιάτιδος αὐτῆς· δι᾽ ὧν χωρίων καὶ ὁ Ῥύνδακος ῥεῖ ποταμὸς, τὰς ἀρχὰς ἔχων ἐκ τῆς Ἀζανίτιδος· προσλαβὼν δὲ καὶ ἐκ τῆς Ἀβρεττηνῆς Μυσίας ἄλλους τε καὶ Μάκεστον ἀπ᾽ Ἀγκύρας τῆς Ἀβασίτιδος ἐκδίδωσιν εἰς τὴν Προποντίδα κατὰ Βέσβικον νῆσον. Ἐν ταύτῃ δὴ τῇ νήσῳ τῶν Κυζικηνῶν ὄρος ἐστὶν εὔδενδρον Ἀρτάκη· καὶ νησίον ὁμώνυμον πρόκειται τούτου· καὶ πλησίον ἀκρωτήριον Μέλανος καλούμενον ἐν παράπλῳ τοῖς εἰς Πρίαπον κομιζομένοις ἐκ τῆς Κυζίκου.

Τῆς δ᾽ ἐπικτήτου Φρυγίας Ἀζανοί τέ εἰσι, καὶ Νακόλεια, καὶ Κοτιάειον, καὶ Μιδάειον, καὶ Δορύλαιον πόλεις, καὶ Κάδοι· τοὺς δὲ Κάδους ἔνιοι τῆς Μυσίας φασίν. Ἡ δὲ Μυσία κατὰ τὴν μεσόγαιαν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπηνῆς ἐπὶ τὴν Περγαμηνὴν καθήκει, καὶ τὸ Καΐκου λεγόμενον πεδίον· ὥςτε μεταξὺ κεῖσθαι τῆς τε Ἴδης καὶ τῆς Κατακεκαυμένης, ἣν οἱ μὲν Μυσίαν, οἱ δὲ Μαιονίαν φασίν.

Ὑπὲρ δὲ τῆς Ἐπικτήτου πρὸς νότον ἐστὶν ἡ με-

γάλη Φρυγία, λιποῦσα ἐν ἀριστερᾷ τὴν Πεσσινοῦντα, καὶ τὰ περὶ Ὀρκαορικοὺς, καὶ Λυκαονίαν· ἐν δεξιᾷ δὲ Μαίονας, καὶ Λυδοὺς, καὶ Κᾶρας· ἐν ᾗ ἐστιν ἥτε παρώρειος λεγομένη Φρυγία, καὶ ἡ πρὸς Πισιδίαν, καὶ τὰ περὶ Ἀμόριον, καὶ Εὐμένειαν, καὶ Σύνναδα· εἶτα Ἀπάμεια ἡ Κιβωτὸς λεγομένη, καὶ Λαοδίκεια, αἵπερ εἰσὶ μέγισται τῶν κατὰ τὴν Φρυγίαν πόλεων· περίκειται δὲ ταύταις καὶ πολίσματα, Ἀφροδισιὰς, Κολοσσαὶ, Θεμισώνιον, Σαναὸς, Μητρόπολις, Ἀπολλωνιάς· ἔτι δὲ ἀπωτέρω τούτων Πέλται, Ταβέαι, Εὐκαρπία, Λυσιάς.

Ἡ μὲν οὖν παρώρεια ὀρεινήν τινα ἔχει ῥάχιν, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἐκτεινομένην ἐπὶ δύσιν· ταύτῃ δ᾽ ἑκατέρωθεν ὑποπέπτωκε τὶ πεδίον μέγα, καὶ πόλεις πλησίον αὐτῆς, πρὸς ἄρκτον μὲν Φιλομήλιον, ἐκ θατέρου δὲ μέρους Ἀντιόχεια, ἡ πρὸς Πισιδίᾳ καλουμένη· ἡ μὲν, ἐν πεδίῳ κειμένη πᾶσα, ἡ δ᾽ ἐπὶ λόφου, ἔχουσα ἐποικίαν Ῥωμαίων. Ταύτην δ᾽ ᾤκισαν Μάγνητες οἱ πρὸς Μαιάνδρῳ. Ῥωμαῖοι δ᾽ ἠλευθέρωσαν τῶν βασιλέων, ἡνίκα τὴν ἄλλην Ἀσίαν Εὐμένει παρέδοσαν τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου· ἦν δὲ ἐνταῦθα καὶ ἱερωσύνη τις Μηνὸς Ἀρκαίου, πλῆθος ἔχουσα ἱεροδούλων, καὶ χωρίων ἱερῶν· κατελύθη δὲ μετὰ τὴν Ἀμύντου τελευτὴν ὑπὸ τῶν πεμφθέντων ἐπὶ τὴν ἐκείνου κληρονομίαν. Σύνναδα δ᾽ ἔστιν οὐ μεγάλη πόλις· πρόκειται δ᾽ αὐτῆς ἐλαιόφυτον πεδίον, ὅσον ἑξήκοντα σταδίων· ἐπέκεινα δ᾽ ἐστὶ Δοκιμία κώμη, καὶ τὸ λατόμιον τοῦ Συνναδικοῦ λίθου· οὕτω μὲν Ῥω-

μαῖοι καλοῦσιν· οἱ δ᾽ ἐπιχώριοι Δοκιμίτην, καὶ Δοκιμαῖον· κατ᾽ ἀρχὰς μὲν μικρὰς βώλους ἐκδιδόντος τοῦ μετάλλου· διὰ δὲ τὴν νυνὶ πολυτέλειαν τῶν Ῥωμαίων κίονες ἐξαιροῦνται μονόλιθοι μεγάλοι, πλησιάζοντες τῷ ἀλαβαστρίτῃ λίθῳ κατὰ τὴν ποικιλίαν· ὥςτε, καίπερ πολλῆς οὔσης τῆς ἐπὶ θάλατταν ἀγωγῆς τῶν τηλικούτων φορτίων, ὅμως καὶ κίονες καὶ πλάκες εἰς Ῥώμην κομίζονται θαυμασταὶ κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κάλλος.

Ἀπάμεια δ᾽ ἐστὶν ἐμπορεῖον μέγα τῆς ἰδίως λεγομένης Ἀσίας, δευτερεῦον μετὰ τὴν Ἔφεσον· αὕτη γὰρ καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ὑποδοχεῖον κοινόν ἐστιν. Ἵδρυται δὲ ἡ Ἀπάμεια ἐπὶ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Μαρσύου ποταμοῦ· καὶ ῥεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως ὁ ποταμὸς, τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τῆς πόλεως ἔχων· κατενεχθεὶς δ᾽ ἐπὶ τὸ προάστειον σφοδρῷ καὶ κατωφερεῖ τῷ ῥεύματι, συμβάλλει πρὸς τὸν Μαίανδρον, προσειληφότα καὶ ἄλλον ποταμὸν Ὀργᾶν, δι᾽ ὁμαλοῦ φερόμενον πρᾷον καὶ μαλακόν· ἐντεῦθεν δ᾽ ἤδη μέγας γενόμενος Μαίανδρος, τέως μὲν διὰ τῆς Φρυγίας φέρεται· ἔπειτα διορίζει τὴν Καρίαν καὶ τὴν Λυδίαν κατὰ τὸ Μαιάνδρου καλούμενον πεδίον, σκολιὸς ὢν εἰς ὑπερβολὴν, ὥςτε ἐξ ἐκείνου τὰς σκολιότητας ἁπάσας μαιάνδρους καλεῖσθαι· τελευτῶν δὲ κατὰ Καρίαν αὐτὴν διαῤῥεῖ τὴν ὑπὸ τῶν Ἰώνων νῦν κατεχομένην, καὶ μεταξὺ Μιλήτου καὶ Πριήνης ποιεῖται τὰς ἐκβολάς. Ἄρχεται δὲ ἀπὸ Κελαινῶν λόφου τινὸς, ἐν ᾧ πόλις ἦν ὁμώνυμος τῷ λόφῳ· ἐντεῦθεν δ᾽ ἀναστήσας τοὺς ἀνθρώ-

πους ὁ Σωτὴρ Ἀντίοχος εἰς τὴν νῦν Ἀπάμειαν τῆς μητρὸς ἐπώνυμον τὴν πόλιν ἀπέδειξεν Ἀπάμας· ἣ θυγάτηρ μὲν ἦν Ἀρταβάζου· δεδομένη δ' ἐτύγχανε πρὸς γάμον Σελεύκῳ τῷ Νικάτορι. Ἐνταῦθα δὴ μυθεύεται τὰ περὶ τὸν Ὄλυμπον, καὶ τὸν Μαρσύαν, καὶ τὴν ἔριν, ἣν ἤρισεν ὁ Μαρσύας πρὸς Ἀπόλλωνα. Ὑπέρκειται δὲ καὶ λίμνη φύουσα κάλαμον, τὸν εἰς τὰς γλώττας τῶν αὐλῶν ἐπιτήδειον· ἐξ ἧς ὑπολείβεσθαί φασι τὰς πηγὰς ἀμφοτέρας, τήν τε τοῦ Μαρσύου, καὶ τὴν τοῦ Μαιάνδρου.

Ἡ δὲ Λαοδίκεια, μικρὰ πρότερον οὖσα, αὔξησιν ἔλαβεν ἐφ' ὑμῶν καὶ τῶν ἡμετέρων πατέρων, καίτοι κακωθεῖσα ἐκ πολιορκίας ἐπὶ Μιθριδάτου τοῦ Εὐπάτορος· ἀλλ' ἡ τῆς χώρας ἀρετὴ, καὶ τῶν πολιτῶν τινες εὐτυχήσαντες, μεγάλην ἐποίησαν αὐτήν. Ἱέρων μὲν πρότερον, ὃς πλειόνων, ἢ δισχιλίων ταλάντων κληρονομίαν κατέλιπε τῷ δήμῳ, πολλοῖς τ' ἀναθήμασιν ἐκόσμησε τὴν πόλιν. Ζήνων δὲ ὁ ῥήτωρ ὕστερον, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Πολέμων, ὃς καὶ βασιλείας ἠξιώθη διὰ τὰς ἀνδραγαθίας ὑπ' Ἀντωνίου μὲν πρότερον, ὑπὸ Καίσαρος δὲ τοῦ Σεβαστοῦ μετὰ ταῦτα. Φέρει δ' ὁ περὶ τὴν Λαοδίκειαν τόπος προβάτων ἀρετὰς, οὐκ εἰς μαλακότητας μόνον τῶν ἐρίων, ᾗ καὶ τῶν Μιλησίων διαφέρει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κοραξὴν χρόαν, ὥστε καὶ προσοδεύονται λαμπρῶς ἀπ' αὐτῶν· ὥσπερ καὶ οἱ Κολοσσηνοὶ ἀπὸ τοῦ ὁμωνύμου χρώματος πλησίον οἰκοῦντες. Ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ Κάπρος, καὶ ὁ Λύκος συμβάλλει τῷ Μαιάνδρῳ ποταμῷ, ποταμὸς εὐμεγέθης· ἀφ' οὗ

καὶ ἡ πρὸς τῷ Λύκῳ Λαοδίκεια λέγεται. Ὑπέρκειται δὲ τῆς πόλεως ὄρος Κάδμος, ἐξ οὗ καὶ ὁ Λύκος ῥεῖ· καὶ ἄλλος ὁμώνυμος τῷ ὄρει. Τὸ πλέον δ᾽ οὗτος ὑπὸ γῆς ῥυεὶς, εἶτ᾽ ἀνακύψας συνέπεσεν εἰς ταὐτὸ τοῖς ἄλλοις ποταμοῖς, ἐμφαίνων ἅμα τὸ πολύτρητον τῆς χώρας, καὶ τὸ εὔσειστον· εἰ γάρ τις ἄλλη, καὶ ἡ Λαοδίκεια εὔσειστος, καὶ τῆς πλησιοχώρου πλέον.

Κάρουρα δὲ ὅριον ἐστὶ τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Καρίας· κώμη δ᾽ ἐστὶν αὕτη πανδοχεῖα ἔχουσα καὶ ζεστῶν ὑδάτων ἐκβολάς· τὰς μὲν ἐν τῷ ποταμῷ Μαιάνδρῳ, τὰς δ᾽ ὑπὲρ τοῦ χείλους. Καὶ δήποτέ φασι πορνοβοσκὸν αὐλισθέντα ἐν τοῖς πανδοχείοις σὺν πολλῷ πλήθει γυναικῶν, νύκτωρ γενομένου σεισμοῦ, συναφανισθῆναι πάσαις. Σχεδὸν δέ τοι εὔσειστός ἐστι καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὸν Μαίανδρον χώρα, καὶ ὑπόνομος πυρί τε καὶ ὕδατι μέχρι τῆς μεσογαίας. Διατέτακε γὰρ ἀπὸ τῶν πεδίων ἀρξαμένη πᾶσα ἡ τοιαύτη κατασκευὴ τῆς χώρας εἰς τὰ Χαρώνεια, τό τε ἐν Ἱεραπόλει, καὶ τὰ ἐν Ἀχαράκοις τῆς Νυσαΐδος, καὶ τὸ περὶ Μαγνησίαν καὶ Μυοῦντα. Εὔθρυπτός τε γάρ ἐστιν ἡ γῆ καὶ ψαθυρὰ, πλήρης τε ἁλμυρίδων καὶ εὐεκπύρωτός ἐστι. Τάχα δὲ καὶ ὁ Μαίανδρος διὰ τοῦτο σκολιὸς, ὅτι πολλὰς μεταπτώσεις λαμβάνει τὸ ῥεῖθρον· καὶ πολλὴν χοῦν κατάγων, ἄλλοτ᾽ ἄλλῳ μέρει τῶν αἰγιαλῶν προστίθησι· τὸ δὲ πρὸς τὸ πέλαγος βιασάμενος ἐξωθεῖ· καὶ δὴ καὶ τὴν Πριήνην ἐπὶ θαλάττῃ πρότερον οὖσαν, μεσόγαιαν πεποίηκε τετταράκοντα σταδίων προσχώματι.

Καὶ ἡ Κατακεκαυμένη δὲ, ἥπερ ὑπὸ Λυδῶν καὶ Μυσῶν κατέχεται, διὰ τοιαῦτά τινα τῆς προσηγορίας τετύχηκε ταύτης· ἥ τε Φιλαδέλφεια, ἡ πρὸς αὐτῇ πόλις, οὐδὲ τοὺς τοίχους ἔχει πιστοὺς, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν τρόπον τινὰ σαλεύονται, καὶ διΐστανται· διατελοῦσι δὲ προσέχοντες τοῖς πάθεσι τῆς γῆς, καὶ ἀρχιτεκτονοῦντες πρὸς αὐτήν. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ πόλεων Ἀπάμεια μὲν καὶ πρὸ τῆς Μιθριδάτου στρατείας ἐσείσθη πολλάκις· καὶ ἔδωκεν ἐπελθὼν ὁ βασιλεὺς ἑκατὸν τάλαντα εἰς ἐπανόρθωσιν, ὁρῶν ἀνατετραμμένην τὴν πόλιν. Λέγεται δὲ καὶ ἐπ' Ἀλεξάνδρου παραπλήσια συμβῆναι· διόπερ εἰκός ἐστι, καὶ τὸν Ποσειδῶνα τιμᾶσθαι παρ' αὐτοῖς, καίπερ μεσογαίοις οὖσι· καὶ ἀπὸ Κελαινοῦ τοῦ Ποσειδῶνος ἐκ Κελαινοῦς, μιᾶς τῶν Δαναΐδων, γενομένου κεκλῆσθαι τὴν πόλιν ἐπώνυμον· ἢ διὰ τῶν λίθων καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἐκπυρώσεων μελανίαν. Καὶ τὰ περὶ Σίπυλον δὲ καὶ τὴν ἀνατροπὴν αὐτοῦ μῦθον οὐ δεῖ τίθεσθαι. Καὶ γὰρ νῦν τὴν Μαγνησίαν, τὴν ὑπ' αὐτῷ, κατέβαλον σεισμοί· ἡνίκα καὶ Σάρδεις καὶ τῶν ἄλλων τὰς ἐπιφανεστάτας κατὰ πολλὰ μέρη διελυμήναντο· ἐπηνώρθωσε δ' ὁ ἡγεμὼν, χρήματα ἐπιδοὺς, καθάπερ καὶ πρότερον ἐπὶ τῆς γενομένης συμφορᾶς Τραλλιανοῖς, (ἡνίκα τὸ γυμνάσιον καὶ ἄλλα μέρη συνέπεσεν) ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ τούτοις, καὶ Λαοδικεῦσιν.

Ἀκούειν δ' ἐστὶ καὶ τῶν παλαιῶν συγγραφέων· οἷα φησὶν ὁ τὰ Λύδια συγγράψας Ξάνθος, διηγούμενος, οἷαι μεταβολαὶ κατέσχον πολλάκις τὴν χώραν

ταύτην, ὧν ἐμνήσθη μέν που καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν. Καὶ δὴ καὶ τὰ περὶ τὸν Τυφῶνα πάθη ἐνταῦθα μυθεύουσι, καὶ τοὺς Ἀρίμους, καὶ τὴν Κατακεκαυμένην ταύτην εἶναί φασιν· οὐκ ὀκνοῦσι δὲ καὶ τὰ μεταξὺ Μαιάνδρου καὶ Λυδῶν ἅπανθ᾿ ὑπονοεῖν τοιαῦτα, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν, καὶ τοὺς πολλαχοῦ κευθμῶνας τῆς γῆς. Ἡ δὲ μεταξὺ Λαοδικείας καὶ Ἀπαμείας λίμνη καὶ βορβορώδη καὶ ὑπόνομον τὴν ἀποφορὰν ἔχει, πελαγία οὖσα· φασὶ δὲ καὶ δίκας εἶναι τῷ Μαιάνδρῳ, μεταφέροντι τὰς χώρας, ὅταν περικρουσθῶσιν οἱ ἀγκῶνες· ἁλόντος δὲ τὰς ζημίας ἐκ τῶν πορθμικῶν διαλύεσθαι τελῶν.

Μεταξὺ δὲ τῆς Λαοδικείας καὶ τῶν Καρούρων ἱερόν ἐστι Μηνὸς Κάρου καλούμενον, τιμώμενον ἀξιολόγως. Συνέστηκε δὲ καθ᾿ ἡμᾶς διδασκαλεῖον Ἡροφίλιον ἰατρῶν μέγα ὑπὸ Ζεύξιδος· καὶ μετὰ ταῦτα Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλαλήθους· καθάπερ ἐπὶ τῶν πατέρων τῶν ἡμετέρων ἐν Σμύρνῃ τὸ τῶν Ἐρασιστρατείων ὑπὸ Ἱκεσίου· νῦν δ᾿ οὐχ ὁμοίως τι συμβαίνει. Λέγεται δὲ τινὰ φῦλα Φρύγια, οὐδαμοῦ δεικνύμενα· ὥσπερ οἱ Βερέκυντες· καὶ Ἀλκμὰν λέγει,

Φρύγιον ηὔλησε μέλος τὸ Κερβήσιον.

καὶ βόθυνός τις λέγεται Κερβήσιος, ἔχων ὀλεθρίους ἀποφοράς· ἀλλ᾿ οὗτός γε δείκνυται· οἱ δ᾿ ἄνθρωποι οὐκέθ᾿ οὕτω λέγονται. Αἰσχύλος δὲ συγχεῖ ἐν τῇ Νιόβῃ· φησὶ γὰρ ἐκείνη μνησθήσεσθαι τῶν περὶ Τάνταλον,

Οἷς ἐν Ἰδαίῳ πάγῳ Διὸς πατρῴου βωμός ἐστι

Καὶ πάλιν,

Σίπυλον Ἰδαίαν ἀνὰ χθόνα.

Καὶ ὁ Τάνταλος λέγει,

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεχ' ἡμερῶν ὁδὸν,
Βερέκυντα χῶρον, ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος,
Ἴδη τε μυκηθμοῖσι καὶ βρυχήμασιν
Βρέμουσι μήλων, πᾶν δ' ὀρεχθέει πέδον.

ΤΩΝ
ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΤΟΥ
ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ τρισκαιδέκατον περιέχει τῆς Ἀσίας τὴν ἀπὸ τῆς Προποντίδος κάτωθεν ἀπὸ Κυζίκου ἀρχομένην, καὶ ἐφεξῆς τὴν ταύτῃ παραλίαν πᾶσαν, καὶ εἴ τινες νῆσοι ὑπάρχουσιν· ἐγχρονίζει δὲ μάλιστα τῇ Τροίᾳ, εἰ καὶ ἔρημος, διὰ τὸ ἐπίσημον αὐτῆς καὶ πολυθρύλλητον ἐκ τοῦ πολέμου.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT I.

Μέχρι μὲν δεῦρο ἀφωρίσθω τὰ περὶ τῆς Φρυγίας. Ἐπανιόντες δὲ πάλιν ἐπὶ τὴν Προποντίδα, καὶ τὴν ἐφεξῆς τῷ Αἰσήπῳ παραλίαν, τὴν αὐτὴν τῆς περιο-

δείας τάξιν ἀποδώσομεν. Ἔστι δὲ Τρωὰς πρώτη τῆς παραλίας ταύτης, ἧς τὸ πολυθρύλλητον, καίπερ ἐν ἐρειπίοις καὶ ἐν ἐρημίᾳ λειπομένης, ὅμως πολυλογίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν παρέχει τῇ γραφῇ. Πρὸς τοῦτο δὲ συγγνώμης δεῖ καὶ παρακλήσεως, ὅπως τὴν αἰτίαν τοῦ μήκους μὴ ἡμῖν μᾶλλον ἀνάπτοιεν οἱ ἐντυγχάνοντες, ἢ τοῖς σφόδρα ποθοῦσι τὴν τῶν ἐνδόξων καὶ παλαιῶν γνῶσιν· προσλαμβάνει δὲ τῷ μήκει καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐποικισάντων τὴν χώραν Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων, καὶ οἱ συγγραφεῖς, οὐχὶ τὰ αὐτὰ γράφοντες περὶ τῶν αὐτῶν, οὐδὲ σαφῶς πάντα· ὧν ἐν τοῖς πρώτοις ἐστὶν Ὅμηρος, εἰκάζειν περὶ τῶν πλείστων παρέχων. Δεῖ δὲ καὶ τὰ τούτου διαιτᾷν καὶ τὰ τῶν ἄλλων, ὑπογράψαντας πρότερον ἐν κεφαλαίῳ τὴν τῶν τόπων φύσιν.

Ἀπὸ δὲ τῆς Κυζικηνῆς καὶ τῶν περὶ Αἴσηπον τόπων καὶ Γράνικον, μέχρι Ἀβύδου καὶ Σηστοῦ, τὴν τῆς Προποντίδος παραλίαν εἶναι συμβαίνει· ἀπὸ δὲ Ἀβύδου μέχρι Λεκτοῦ τὰ περὶ Ἴλιον, καὶ Τένεδον, καὶ Ἀλεξάνδρειαν τὴν Τρωάδα· πάντων δὴ τούτων ὑπέρκειται ἡ Ἴδη τὸ ὄρος, μέχρι Λεκτοῦ καθήκουσα· ἀπὸ Λεκτοῦ δὲ μέχρι Καΐκου ποταμοῦ καὶ τῶν Κανῶν λεγομένων ἐστὶ τὰ περὶ Ἄσσον, καὶ Ἀδραμύττιον, καὶ Ἀταρνέα, καὶ Πιτάνην, καὶ τὸν Ἐλαΐτικὸν κόλπον· οἷς πᾶσιν ἀντιπαρήκει ἡ τῶν Λεσβίων νῆσος· εἶθ᾽ ἑξῆς τὰ περὶ Κύμην, μέχρις Ἕρμου καὶ Φωκαίας, ἥπερ ἀρχὴ μὲν τῆς Ἰωνίας ἐστὶ, πέρας δὲ τῆς Αἰολίδος. Τοιούτων δὲ τῶν τόπων ὄντων, ὁ μὲν ποιητὴς ἀπὸ τῶν περὶ Αἴσηπον τόπων, καὶ τῶν περὶ

τὴν νῦν Κυζικηνὴν χώραν, ὑπαγορεύει μάλιστα τοὺς Τρῶας ἄρξαι μέχρι τοῦ Καΐκου ποταμοῦ διῃρημένους κατὰ δυναστείας εἰς ὀκτὼ μερίδας, ἢ καὶ ἐννέα· τὸ δὲ τῶν ἄλλων ἐπικούρων πλῆθος ἐν τοῖς συμμάχοις διαριθμεῖται.

Οἱ δ᾽ ὕστερον τοὺς ὅρους οὐ τοὺς αὐτοὺς λέγουσι, καὶ τοῖς ὀνόμασι χρῶνται διηλλαγμένως, αἱρέσεις νέμοντες πλείους. Μάλιστα δὲ αἱ τῶν Ἑλλήνω ἀποικίαι παρεσχήκασι λόγον· ἧττον μὲν ἡ Ἰωνική· πλείονι γὰρ διέστηκε τῆς Τρωάδος· ἡ δὲ τῶν Αἰολέων παντάπασι· καθ᾽ ὅλην γὰρ ἐσκεδάσθη ἀπὸ τῆς Κυζικηνῆς μέχρι τοῦ Καΐκου, καὶ ἐπέλαβεν ἔτι πλέον τὴν μεταξὺ τοῦ Καΐκου καὶ τοῦ Ἕρμου ποταμοῦ. Τέτρασι γὰρ δὴ γενεαῖς πρεσβυτέραν φασὶ τὴν Αἰολικὴν ἀποικίαν τῆς Ἰωνικῆς· διατριβὰς δὲ λαβεῖν καὶ χρόνους μακροτέρους. Ὀρέστην μὲν γὰρ ἄρξαι τοῦ στόλου· τούτου δ᾽ ἐν Ἀρκαδίᾳ τελευτήσαντος τὸν βίον, διαδέξασθαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πενθίλον, καὶ προελθεῖν μέχρι Θρᾴκης, ἑξήκοντα ἔτεσι τῶν Τρωϊκῶν ὕστερον, ὑπ᾽ αὐτὴν τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν εἰς Πελοπόννησον κάθοδον· εἶτ᾽ Ἀρχέλαον, υἱὸν ἐκείνου, περαιῶσαι τὸν Αἰολικὸν στόλον εἰς τὴν νῦν Κυζικηνὴν, τὴν περὶ τὸ Δασκύλιον. Γρᾶν δὲ, τὸν υἱὸν τούτου τὸν νεώτατον, προελθόντα μέχρι τοῦ Γρανίκου ποταμοῦ, καὶ παρεσκευασμένον ἄμεινον περαιῶσαι τὸ πλέον τῆς στρατιᾶς εἰς Λέσβον, καὶ κατασχεῖν αὐτήν. Κλεύην δὲ, τὸν Δώρου, καὶ Μαλαὸν, καὶ αὐτοὺς ἀπογόνους ὄντας Ἀγαμέμνονος, συναγαγεῖν μὲν τὴν στρατιὰν κατὰ τὸν αὐτὸν χρό-

νον, καθ᾽ ὃν καὶ Πενθίλος· ἀλλὰ τὸν μὲν τοῦ Πενθίλου στόλον φθῆναι περαιωθέντα ἐκ τῆς Θρᾴκης εἰς τὴν Ἀσίαν· τούτους δὲ περὶ τὴν Λοκρίδα καὶ τὸ Φρίκιον ὄρος διατρίψαι πολὺν χρόνον· ὕστερον δὲ διαβάντας κτίσαι τὴν Κύμην, τὴν Φρικωνίδα κληθεῖσαν ἀπὸ τοῦ Λοκρικοῦ ὄρους.

Τῶν Αἰολέων τοίνυν καθ᾽ ὅλην σκεδασθέντων τὴν χώραν, ἣν ἔφαμεν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λέγεσθαι Τρωϊκὴν, οἱ δ᾽ ὕστερον οἱ μὲν, πᾶσαν Αἰολίδα προσαγορεύουσιν, οἱ δὲ, μέρος· καὶ Τροίαν, οἱ μὲν ὅλην, οἱ δὲ, μέρος αὐτῆς, οὐδὲν ὅλως ἀλλήλοις ὁμολογοῦντες. Εὐθὺς γὰρ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν Προποντίδα τόπων ὁ μὲν Ὅμηρος ἀπὸ τοῦ Αἰσήπου τὴν ἀρχὴν ποιεῖται τῆς Τρῳάδος· Εὔδοξος δὲ ἀπὸ Πριάπου καὶ Ἀρτάκης, τοῦ ἐν τῇ Κυζικηνῶν νήσῳ χωρίου ἀνταίροντος τῷ Πριάπῳ, συστέλλων ἐπ᾽ ἔλαττον τοὺς ὅρους. Δαμάστης δ᾽ ἔτι μᾶλλον συστέλλει ἀπὸ Παρίου. Καὶ γὰρ οὗτος μὲν ἕως Λεκτοῦ προάγει· ἄλλοι δ᾽ ἄλλως. Χάρων δ᾽ ὁ Λαμψακηνὸς τριακοσίους ἄλλους ἀφαιρεῖ σταδίους, ἀπὸ Πρακτίου ἀρχόμενος· τοσοῦτοι γάρ εἰσιν ἀπὸ Παρίου εἰς Πράκτιον· ἕως μέντοι Ἀδραμυττίου πρόεισι. Σκύλαξ δὲ ὁ Καρυανδεὺς ἀπὸ Ἀβύδου ἄρχεται. Ὁμοίως δὲ τὴν Αἰολίδα. Ἔφορος μὲν λέγει ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Κύμης· ἄλλοι δ᾽ ἄλλως.

Τοπογραφεῖ δὲ κάλλιστα τὴν ὄντως λεγομένην Τροίαν ἡ τῆς Ἴδης θέσις, ὄρους ὑψηλοῦ, βλέποντος πρὸς δύσιν καὶ τὴν ταύτῃ θάλατταν, μικρὰ δ᾽ ἐπιστραφέντος καὶ πρὸς ἄρκτον καὶ τὴν ταύτῃ παρα-

λίαν. Ἔστι δὲ αὕτη μὲν τῆς Προποντίδος ἀπὸ τῶν περὶ Ἄβυδον στενῶν ἐπὶ τὸν Αἴσηπον καὶ τὴν Κυζικηνήν· ἡ δ᾽ ἑσπερία θάλαττα ὅ, τε Ἑλλήσποντός ἐστιν, ἐν ᾧ καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Πολλοὺς δ᾽ ἔχουσα πρόποδας ἡ Ἴδη καὶ σκολοπενδρώδης οὖσα τὸ σχῆμα, ἐσχάτοις ἀφορίζεται τούτοις, τῷ τε περὶ τὴν Ζέλειαν ἀκρωτηρίῳ, καὶ τῷ καλουμένῳ Λεκτῷ, τῷ μὲν τελευτῶντι εἰς τὴν μεσόγαιαν μικρὸν ὑπὲρ τῆς Κυζικηνῆς· καὶ δὴ καὶ ἔστι νῦν ἡ Ζέλεια τῶν Κυζικηνῶν· τὸ δὲ Λεκτὸν εἰς τὸ πέλαγος καθήκει τὸ Αἰγαῖον, ἐν παράπλῳ κείμενον τοῖς ἐκ Τενέδου πλέουσιν εἰς Λέσβον.

Ἴδην δ᾽ ἵκανον πολυπίδακα μητέρα θηρῶν,
Λεκτὸν, ὅθι πρῶτον λιπέτην ἅλα —

[Ὕπνος καὶ ἡ Ἥρα.] οἰκείως τοῦ ποιητοῦ φράζοντος τὸ Λεκτόν· καὶ γὰρ ὅτι τῆς Ἴδης ἐστὶ τὸ Λεκτὸν, καὶ διότι πρώτη ἀπόβασις ἐκ θαλάττης αὕτη τοῖς ἐπὶ τὴν Ἴδην ἀνιοῦσιν, εἴρηκεν ὀρθῶς· καὶ τὸ πολυπίδακα· εὐυδρότατον γὰρ κατὰ ταῦτα μάλιςα τὸ ὄρος· δηλοῖ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ποταμῶν,

Ὅσσοι ἀπ᾽ Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
Ῥῆσός θ᾽ Ἑπτάπορός τε —

καὶ οἱ ἑξῆς, οὓς ἐκεῖνος εἴρηκε, καὶ ἡμῖν νυνὶ πάρεστιν ὁρᾷν· τοὺς δὴ πρόποδας τοὺς ἐσχάτους ἐφ᾽ ἑκάτερα ὁρᾷ οὕτως τὸ Λεκτὸν καὶ τὴν Ζέλειαν· οἰκείως τούτων καὶ τὴν ἀκρώρειαν ἀφορίζει Γάργαρον, ἄκρον ἕτερον· καὶ γὰρ νῦν Γάργαρον ἐν τοῖς ἄνω μέρεσι τῆς Ἴδης δείκνυται τόπος, ἀφ᾽ οὗ τὰ νῦν Γάργαρα πόλις Αἰολική. Ἐντὸς μὲν οὖν τῆς Ζελείας καὶ τοῦ

Λεκτοῦ πρῶτά ἐστιν ἀπὸ τῆς Προποντίδος ἀρξαμένοις μέχρι τῶν κατ᾽ Ἄβυδον στενῶν· εἶτ᾽ ἔξω τῆς Προποντίδος τὰ μέχρι Λεκτοῦ.

Κάμψαντι δὲ τὸ Λεκτὸν ἀναχεῖται κόλπος μέγας, ὃν ἡ Ἴδη ποιεῖ, πρὸς τὴν ἤπειρον ἀποχωροῦσα ἀπὸ τοῦ Λεκτοῦ, καὶ αἱ Κάναι, τὸ ἐκ θατέρου μέρους ἀντικείμενον ἀκρωτήριον τῷ Λεκτῷ· καλοῦσι δ᾽ οἱ μὲν Ἰδαῖον κόλπον, οἱ δ᾽ Ἀδραμυττηνόν. Ἐν τούτῳ δὲ αἱ τῶν Αἰολέων πόλεις μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἕρμου, καθάπερ εἰρήκαμεν. Εἴρηται δὲ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ὅτι τοῖς ἐκ Βυζαντίου πλέουσι πρὸς νότον ἐπ᾽ εὐθείας ἐστὶν ὁ πλοῦς, πρῶτον ἐπὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον διὰ μέσης τῆς Προποντίδος, ἔπειτα ἡ παραλία τῆς Ἀσίας μέχρι Καρίας. Ταύτην δὴ φυλάττοντας χρὴ τὴν ὑπόθεσιν ἀκούειν τῶν ἑξῆς, κἂν λέγωμεν κόλπους τινὰς ἐν αὐτῇ τῇ παραλίᾳ, τάς τε ἄκρας δεῖ νοεῖν, τὰς ποιούσας αὐτοὺς, ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς κειμένας, ὥςπερ τινὸς μεσημβρινῆς.

Ἐκ δὴ τῶν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγομένων εἰκάζουσιν οἱ φροντίσαντες περὶ τούτων πλέον τι, πᾶσαν τὴν παραλίαν ταύτην ὑπὸ τοῖς Τρωσὶ γεγονέναι, διῃρημένην μὲν εἰς δυναστείας ἐννέα, ὑπὸ δὲ τῷ Πριάμῳ τεταγμένην κατὰ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον, καὶ λεγομένην Τροίαν· δῆλον δ᾽ ἐκ τῶν κατὰ μέρος. Οἱ γὰρ περὶ τὸν Ἀχιλλέα τειχήρεις ὁρῶντες τοὺς Ἰλιέας κατ᾽ ἀρχὰς, ἔξω ποιεῖσθαι τὸν πόλεμον ἐπεχείρησαν, καὶ περιϊόντες ἀφαιρεῖσθαι τὰ κύκλῳ.

Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ᾽ ἀνθρώπων.

Πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον.

Τροίαν γὰρ λέγει τὴν πεπορθημένην ἤπειρον· πεπόρθηται δὲ ἐν ἄλλοις τόποις καὶ τὰ ἀντικείμενα τῇ Λέσβῳ, τὰ περὶ Θήβην, καὶ Λυρνησσὸν, καὶ Πήδασον τὴν τῶν Λελέγων, καὶ ἔτι ἡ τοῦ Εὐρυπύλου τοῦ Τηλέφου παιδός.

Ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
ὁ Νεοπτόλεμος
Ἥρω Εὐρύπυλον.

Ταῦτα δὴ πεπορθῆσθαι λέγει, καὶ αὐτὴν τὴν Λέσβον·

— ὅτε Λέσβον ἐΰ κτιμένην ἕλεν αὐτός.

Καὶ

Πέρσε δὲ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον.

Καὶ

Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης.

Ἐκ μὲν Λυρνησσοῦ ἡ Βρισηῒς ἑάλω·

Τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο —

ἧς ἐν τῇ ἁλώσει τὸν Μύνητα καὶ τὸν Ἐπίστροφον πεσεῖν φησιν, ὡς ἡ Βρισηῒς θρηνοῦσα τὸν Πάτροκλον δηλοῖ·

Οὐδὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
Κλαίειν —

ἐμφαίνει γὰρ τὴν Λυρνησσὸν λέγων πόλιν θείοιο Μύνητος, ὡς ἂν δυναστευομένην ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐνταῦθα πεσεῖν αὐτὸν μαχόμενον· ἐκ δὲ τῆς Θήβης ἡ Χρυσηῒς ἐλήφθη·

Ὠιχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος·

ἐκ δὲ τῶν ἀχθέντων ἐκεῖθεν φησὶν εἶναι τὴν Χρυσηΐδα. Οὐκ οἴονται δὲ δεῖν ἐξ εὐθείας ἀκούειν

— Σὺ μὲν ἐν Τροίῃ. —
Αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν (ἢ Θήβηθεν) —
Ἀνδρομάχη θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων.

Δευτέρα οὖν αὕτη δυναστεία Τρωϊκὴ μετὰ τὴν ὑπὸ Μύνητι. Οἰκείως δὲ τούτοις καὶ τὸ ὑπὸ τῆς Ἀνδρομάχης λεχθὲν οὕτως·

Ἕκτορ, ἐγὼ δύστηνος· ἰῇ ἄρα γεινόμεθ' αἴσῃ
Ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου ἐνὶ οἴκῳ,
Αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν.

ἀλλὰ καθ' ὑπερβατόν· Ἀμφότερ' ἐν Τροίῃ, σὺ μὲν Πριάμου ἐνὶ οἴκῳ, Αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσι. Τρίτη δ' ἐστὶν ἡ τῶν Λελέγων, καὶ αὕτη Τρωϊκή.

Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει·

οὗ τῇ θυγατρὶ συνελθὼν Πρίαμος γεννᾷ τὸν Λυκάονα καὶ Πολύδωρον· καὶ μὴν οἵ γε ὑπὸ τῷ Ἕκτορι ἐν τῷ καταλόγῳ ταττόμενοι, λέγονται Τρῶες.

Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.

Εἶθ' ὑπὸ τῷ Αἰνείᾳ.

Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐΰς πάϊς Ἀγχίσαο.

Καὶ οὗτοι Τρῶες· φησὶ γοῦν·

Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε. —

Εἶθ' ὑπὸ Πανδάρῳ Λύκιοι, οὓς καὶ αὐτοὺς καλεῖ Τρῶας.

Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,

Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖτ᾽ ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάνδαρος.

Ἕκτη δ᾽ αὕτη δυναστεία. Καὶ μὴν οἵ γε μεταξὺ τοῦ Αἰσήπου καὶ Ἀβύδου Τρῶες· ὑπὸ μὲν γὰρ τῷ Ἀσίῳ ἐστὶ τὰ περὶ Ἄβυδον.

Οἳ δ᾽ ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν, καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν αὖθ᾽ Ὑρτακίδης ἦρχ᾽ Ἄσιος. —

Ἀλλ᾽ ἐν Ἀβύδῳ μὲν υἱὸς τοῦ Πριάμου διέτριβεν, ἵππους νέμων, πατρῴας δηλονότι.

Ἀλλ᾽ υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα·
Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ᾽ ἵππων ὠκειάων.

Ἐν δὲ Περκώτῃ υἱὸς Ἱκετάονος ἐβουνόμει, οὐκ ἀλλοτρίας οὐδ᾽ οὗτος βοῦς.

— πρῶτον δ᾽ Ἱκεταονίδην ἐνένιπτεν
Ἴφθιμον Μελάνιππον· ὁ δ᾽ ὄφρα μὲν εἰλίποδας βοῦς
Βόσκ᾽ ἐν Περκώτῃ. —

ὥςτε καὶ αὕτη ἂν εἴη Τρωὰς καὶ ἡ ἐφεξῆς ἕως Ἀδραστείας· ἦρχον γὰρ αὐτῆς Τὶε δύω Μέροπος Περκωσίου. — Πάντες μὲν δὴ Τρῶες οἱ ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Ἀδραστείας, δίχα μέντοι διῃρημένοι, οἱ μὲν ὑπὸ τῷ Ἀσίῳ, οἱ δ᾽ ὑπὸ τοῖς Μεροπίδαις· καθάπερ καὶ ἡ τῶν Κιλίκων διττὴ, ἡ μὲν Θηβαϊκὴ, ἡ δὲ Λυρνησσίς· ἐν αὐτῇ δ᾽ ἂν λεχθείη ἡ ὑπὸ Εὐρυπύλῳ ἐφεξῆς οὖσα τῇ Λυρνησσίδι. Ὅτι δὲ τούτων ἁπάντων ἦρχεν ὁ Πρίαμος, οἱ τοῦ Ἀχιλλέως λόγοι πρὸς τὸν Πρίαμον σαφῶς ἐμφανίζουσι.

Καί σε, γέρον, τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι,
Ὅσσον Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος ἐντὸς ἐέργει,
Καὶ Φρυγίη καθύπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων.

Τότε μὲν οὖν τοιαῦτα ὑπῆρχεν. Ὕστερον δὲ ἠκολούθησαν μεταβολαὶ παντοῖαι. Τὰ μὲν γὰρ περὶ Κύζικον Φρύγες ἐπῴκησαν ἕως Πρακτίου· τὰ δὲ περὶ Ἄβυδον Θρᾷκες· ἔτι δὲ πρότερον τούτων ἀμφοῖς Βέβρυκες καὶ Δρύοπες· τὰ δ᾽ ἑξῆς Τρῆρες, καὶ οὗτοι Θρᾷκες· τὸ δὲ Θήβης πεδίον Λυδοὶ, οἱ τότε Μῄονες, καὶ Μυσῶν οἱ περιγενόμενοι τῶν ὑπὸ Τηλέφῳ πρότερον καὶ Τεύθραντι. Οὕτω δὴ τοῦ ποιητοῦ τὴν Αἰολίδα καὶ τὴν Τροίαν εἰς ἓν συντιθέντος, καὶ τῶν Αἰολέων τὴν ἀπὸ τοῦ Ἕρμου πᾶσαν μέχρι τῆς κατὰ Κύζικον παραλίας κατασχόντων καὶ πόλεις κτισάντων, οὐδ᾽ ἂν ἡμεῖς ἀτόπως περιοδεύσαιμεν, εἰς ταὐτὸ συντιθέντες τήν τε Αἰολίδα νῦν ἰδίως λεγομένην, τὴν ἀπὸ τοῦ Ἕρμου μέχρι Λεκτοῦ καὶ τὴν ἐφεξῆς μέχρι τοῦ Αἰσήπου. Ἐν γὰρ τοῖς καθ᾽ ἕκαστα διακρινοῦμεν πάλιν, παρατιθέντες ἅμα τοῖς νῦν οὖσι τὰ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα.

Ἔστιν οὖν μετὰ τὴν τῶν Κυζικηνῶν πόλιν καὶ τὸν Αἴσηπον ἀρχὴ τῆς Τρῳάδος καθ᾽ Ὅμηρον. Λέγει δ᾽ ἐκεῖνος μὲν οὕτω περὶ αὐτῆς·

Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης
Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο
Τρῶες, τῶν αὖθ᾽ ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάνδαρος.

Τούτους δὲ ἐκάλει καὶ Λυκίους. Ἀφνειοὺς δὲ ἀπὸ

τῆς Ἀφνίτιδος νομίζουσι λίμνης· καὶ γὰρ οὕτω καλεῖται ἡ Δασκυλῖτις.

Ἡ μὲν δὴ Ζέλεια ἐν τῇ παρωρείᾳ τῇ ὑστάτῃ τῆς Ἴδης ἐστὶν, ἀπέχουσα Κυζίκου μὲν σταδίους ἐνενήκοντα καὶ ἑκατόν· τῆς δ' ἐγγυτάτω θαλάττης, καθ' ἣν ἐκδίδωσιν Αἴσηπος, ὅσον ὀγδοήκοντα. Ἐπιμερίζει δὲ συνεχῶς τὰ κατὰ τὴν παραλίαν τὴν μετὰ τὸν Αἴσηπον.

Οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ,
Τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου. —

Ταῦτα δὲ τὰ χωρία τῇ Ζελείᾳ μὲν ὑποπέπτωκε· ἔχουσι δὲ Κυζικηνοί τε καὶ Πριαπηνοὶ μέχρι καὶ τῆς παραλίας. Περὶ μὲν οὖν τὴν Ζέλειαν ὁ Τάρσιός ἐστι ποταμὸς, εἴκοσιν ἔχων διαβάσεις τῇ αὐτῇ ὁδῷ· καθάπερ ὁ Ἑπτάπορος, ὅν φησιν ὁ ποιητής· ὁ δ' ἐκ Νικομηδείας εἰς Νίκαιαν τέτταρας καὶ εἴκοσι· [πολλοὺς δὲ] καὶ ὁ ἐκ Φολόης εἰς τὴν Ἠλείαν σκάρθων πέντε καὶ εἴκοσι· πολλοὺς δὲ καὶ ὁ ἐκ Κοσκινίων εἰς Ἀλάβανδα· πέντε δὲ καὶ ἑβδομήκοντα ὁ ἐκ Τυάνων εἰς Σόλους διὰ τοῦ Ταύρου.

Ὑπὲρ δὲ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Αἰσήπου σχεδόν τι ..... σταδίοις κολωνός ἐστιν, ἐφ' ᾧ τάφος δείκνυται Μέμνονος τοῦ Τιθωνοῦ· πλησίον δ' ἐστὶ καὶ ἡ Μέμνονος κώμη· τοῦ δὲ Αἰσήπου καὶ τοῦ Πριάπου μεταξὺ ὁ Γράνικος ῥεῖ, τὰ πολλὰ δι' Ἀδραστείας πεδίου· ἐφ' ᾧ Ἀλέξανδρος τοὺς Δαρείου σατράπας ἀνὰ κράτος ἐνίκησε συμβαλὼν, καὶ πᾶσαν τὴν ἐντὸς τοῦ

Ταύρου καὶ τοῦ Εὐφράτου παρέλαβεν. Ἐπὶ δὲ Γρανίκῳ πόλις ἦν Σιδηνὴ, χώραν ἔχουσα πολλὴν ὁμώνυμον· κατέσπασται δὲ νῦν. Ἐν δὲ τῇ μεθορίᾳ τῆς Κυζικηνῆς καὶ τῆς Πριαπηνῆς ἐστὶ τὰ Ἁρπαγεῖα τόπος, ἐξ οὗ τὸν Γανυμήδην μυθεύουσιν ἡρπάχθαι· ἄλλοι δὲ περὶ Δαρδάνιον ἄκραν, πλησίον Δαρδάνου.

Πρίαπος δ' ἐστὶ πόλις ἐπὶ θαλάττῃ καὶ λιμήν· κτίσμα δ' οἱ μὲν Μιλησίων φασὶν, οἵπερ καὶ Ἄβυδον καὶ Προκόννησον συνῴκισαν κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν· οἱ δὲ Κυζικηνῶν· ἐπώνυμος δ' ἐστὶ τοῦ Πριάπου τιμωμένου παρ' αὐτοῖς· εἴτ' ἐξ Ὀρνεῶν τῶν περὶ Κόρινθον μετενηνεγμένου τοῦ ἱεροῦ· εἴτε τῷ λέγεσθαι Διονύσου καὶ Νύμφης τὸν θεὸν, ὁρμησάντων ἐπὶ τὸ τιμᾶν αὐτὸν τῶν ἀνθρώπων, ἐπειδὴ σφόδρα εὐάμπελός ἐστιν ἡ χώρα καὶ αὕτη καὶ ἐφεξῆς ὅμορος, ἥ τε τῶν Παριανῶν, καὶ ἡ τῶν Λαμψακηνῶν. Ὁ γοῦν Ξέρξης τῷ Θεμιστοκλεῖ εἰς οἶνον ἔδωκε τὴν Λάμψακον. Ἀπεδείχθη δὲ θεὸς οὗτος ἀπὸ τῶν νεωτέρων· οὐδὲ γὰρ Ἡσίοδος οἶδε Πρίαπον, ἀλλ' ἔοικε τοῖς Ἀττικοῖς Ὀρθάνῃ καὶ Κονισάλῳ, καὶ Τύχωνι, καὶ τοῖς τοιούτοις.

Ἐκαλεῖτο δ' ἡ χώρα αὕτη Ἀδράστεια καὶ Ἀδραστείας πεδίον· κατὰ ἔθος τι οὕτω λεγόντων τὸ αὐτὸ χωρίον διττῶς, ὡς καὶ Θήβην καὶ Θήβης πεδίον, καὶ Μυγδονίαν καὶ Μυγδονίας πεδίον. Φησὶ δὲ καὶ Καλλισθένης, ἀπὸ Ἀδράστου βασιλέως, ὃς πρῶτος Νεμέσεως ἱερὸν ἱδρύσατο, καλεῖσθαι Ἀδράστειαν. Ἡ μὲν οὖν πόλις μεταξὺ Πριάπου καὶ Παρίου· ἔχουσα ὑποκείμενον πεδίον ὁμώνυμον, ἐν ᾧ καὶ μαντεῖον ἦν

Ἀπόλλωνος Ἀκταίου καὶ Ἀρτέμιδος κατὰ τὴν Πυκάτην· εἰς δὲ Πάριον μετηνέχθη πᾶσα ἡ κατασκευὴ καὶ λιθία κατασπασθέντος τοῦ ἱεροῦ· καὶ ᾠκοδομήθη ἐν τῷ Παρίῳ βωμὸς, Ἑρμοκρέοντος ἔργον, πολλῆς μνήμης ἄξιον κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κάλλος· τὸ δὲ μαντεῖον ἐξηλείφθη, καθάπερ καὶ τὸ ἐν Ζελείᾳ. Ἐνταῦθα μὲν οὖν οὐδὲν ἱερὸν Ἀδραστείας δείκνυται, οὐδὲ δὴ Νεμέσεως. Περὶ δὲ Κύζικόν ἐστιν Ἀδραστείας ἱερόν. Ἀντίμαχος δ᾽ οὕτω φησίν·

Ἔστι δέ τις Νέμεσις μεγάλη θεὸς, ἣ τάδε πάντα
Πρὸς μακάρων ἔλαχε· βωμὸν δέ οἱ εἵσατο πρῶτος
Ἄδρηστος, ποταμοῖο παρὰ ῥόον Αἰσήποιο,
Ἔνθα τετίμηταί τε καὶ Ἀδρήστεια καλεῖται.

Ἔστι δὲ καὶ τὸ Πάριον πόλις ἐπὶ θαλάττῃ, λιμένα ἔχουσα μείζω τῆς Πριάπου· καὶ ηὐξημένη γε ἐκ ταύτης· θεραπεύοντες γὰρ οἱ Παριανοὶ τοὺς Ἀτταλικοὺς, ὑφ᾽ οἷς ἐτέτακτο ἡ Πριαπηνὴ, πολλὴν αὐτῆς ἀπετέμοντο, ἐπιτρεπόντων ἐκείνων. Ἐνταῦθα μυθεύουσι τοὺς Ὀφιογενεῖς συγγένειάν τινα ἔχειν πρὸς τοὺς ὄφεις· φασὶ δ᾽ αὐτῶν τοὺς ἄῤῥενας τοῖς ἐχιοδήκτοις ἄκος εἶναι, συνεχῶς ἐφαπτομένους, ὥσπερ τοὺς ἐπῳδοὺς, πρῶτον μὲν τὸ πελίωμα εἰς ἑαυτοὺς μεταφέροντας, εἶτα καὶ τὴν φλεγμονὴν παύοντας καὶ τὸν πόνον. Μυθεύουσι δὲ καὶ τὸν ἀρχηγέτην τοῦ γένους ἥρωά τινα μεταβαλεῖν ἐξ ὄφεως· τάχα δὲ τῶν Ψύλλων τις ἦν τῶν Λιβυκῶν· εἰς δὲ τὸ γένος διέτεινεν ἡ δύναμις μέχρι ποσοῦ. Κτίσμα δ᾽ ἐστὶ τὸ Πάριον Μιλησίων καὶ Ἐρυθραίων καὶ Παρίων.

Πιτύα δ᾽ ἐστὶν ἐν Πιτυοῦντι τῆς Παριανῆς,

ὑπερκείμενον ἔχουσα πιτυῶδες ὄρος· μεταξὺ δὲ κεῖται Πριάπου καὶ Παρίου, κατὰ Λίνον χωρίον ἐπὶ θαλάττῃ, ὅπου οἱ Λινούσιοι κοχλίαι ἄριστοι τῶν πάντων ἁλίσκονται.

Ἐν δὲ τῷ παράπλῳ τῷ ἀπὸ Παρίου εἰς Πρίαπον ἥ τε παλαιὰ Προκόννησός ἐστι, καὶ ἡ νῦν Προκόννησος, πόλιν ἔχουσα καὶ μέταλλον μέγα λευκοῦ λίθου σφόδρα ἐπαινούμενον· τὰ γοῦν κάλλιστα τῶν ταύτῃ πόλεων ἔργα, ἐν δὲ τούτοις πρῶτον τὰ ἐν Κυζίκῳ ταύτης ἐστὶ τῆς λίθου. Ἐντεῦθεν ἐστὶν Ἀριστέας, ὁ ποιητὴς τῶν Ἀριμασπείων καλουμένων ἐπῶν, ἀνὴρ γόης, εἴ τις ἄλλος.

Τὸ δὲ Τηρείης ὄρος, οἱ μὲν τὰ ἐν Πειρωσσῷ ὄρη φασὶ, ἃ ἔχουσιν οἱ Κυζικηνοὶ τῇ Ζελείᾳ προσεχῆ, ἐν οἷς βασιλικὴ θήρα κατεσκεύαστο τοῖς Λυδοῖς, καὶ Πέρσαις ὕστερον· οἱ δ᾽ ἀπὸ τετταράκοντα τῆς Λαμψάκου σταδίων δεικνύουσι λόφον, ἐφ᾽ ᾧ μητρὸς θεῶν ἱερόν ἐστιν, ἅγιον τῆς Ῥείης ἐπικαλούμενον.

Καὶ ἡ Λάμψακος δ᾽ ἐπὶ θαλάττῃ πόλις ἐστὶν εὐλίμενος καὶ ἀξιόλογος, συμμένουσα καλῶς, ὥςπερ καὶ ἡ Ἄβυδος· διέχει δ᾽ αὐτῆς ὅσον ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίους· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Πιτύουσα, καθάπερ καὶ τὴν Χίον φασίν· ἐν δὲ τῇ περαίᾳ τῆς Χεῤῥονήσου πολίχνιόν ἐστι Καλλίπολις· κεῖται δ᾽ ἐπ᾽ ἀκτῆς ἐκκειμένης πολὺ πρὸς τὴν Ἀσίαν κατὰ τὴν Λαμψακηνῶν πόλιν, ὥςτε τὸ δίαρμα μὴ πλέον εἶναι τετταράκοντα σταδίων.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Λαμψάκου καὶ Παρίου Παισὸς ἦν πόλις καὶ ποταμός· κατέσπαστο δ᾽ ἡ πόλις·

οἱ δὲ Παισηνοὶ μετῴκησαν εἰς Λάμψακον, Μιλησιων ὄντες ἄποικοι καὶ αὐτοὶ, καθάπερ καὶ οἱ Λαμψακηνοί. Ὁ δὲ ποιητὴς εἴρηκεν ἀμφοτέρως, καὶ προσθεὶς τὴν πρώτην συλλαβήν·

— καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ.

καὶ ἀφελών·

— ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
Ναῖε πολυκτήμων. —

Καὶ ὁ ποταμὸς νῦν οὕτω καλεῖται. Μιλησίων δ' εἰσὶ καὶ αἱ Κολωναὶ, αἱ ὑπὲρ Λαμψάκου ἐν τῇ μεσογαίᾳ τῆς Λαμψακηνῆς· ἄλλαι δ' εἰσὶν ἐπὶ τῇ ἐκτὸς Ἑλλησποντίᾳ θαλάττῃ, Ἰλίου διέχουσαι σταδίους τετταράκοντα πρὸς τοῖς ἑκατόν· ἐξ ὧν τὸν Κύκνον φασίν. Ἀναξιμένης δὲ καὶ ἐν τῇ Ἐρυθραίᾳ φησὶ λέγεσθαι Κολωνὰς, καὶ ἐν τῇ Φωκίδι, καὶ ἐν Θετταλίᾳ. Ἐν δὲ τῇ Παριανῇ ἐστὶν Ἰλιοκολώνη. Ἐν δὲ τῇ Λαμψακηνῇ τόπος εὐάμπελος Γεργίθιον· ἦν δὲ καὶ πόλις Γέργιθα, ἐκ τῶν ἐν τῇ Κυμαίᾳ Γεργίθων· ἦν γὰρ κἀκεῖ πόλις πληθυντικῶς καὶ θηλυκῶς λεγομένη αἱ Γέργιθες· ὅθενπερ ὁ Γεργίθιος ἦν Κεφάλων· καὶ νῦν ἔτι δείκνυται τόπος ἐν τῇ Κυμαίᾳ Γεργίθιον πρὸς Λαρίσσῃ. Ἐκ Παρίου μὲν οὖν ὁ γλωσσογράφος κληθεὶς ἦν Νεοπτόλεμος, μνήμης ἄξιος· ἐκ Λαμψάκου δὲ Χάρων τε ὁ συγγραφεὺς, καὶ Ἀδείμαντος, καὶ Ἀναξιμένης ὁ ῥήτωρ, καὶ Μητρόδωρος, ὁ τοῦ Ἐπικούρου ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς δ' Ἐπίκουρος τρόπον τινὰ Λαμψακηνὸς ὑπῆρξε, διατρίψας ἐν Λαμψάκῳ, καὶ φίλοις χρησάμενος τοῖς ἀρίστοις τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τοῖς περὶ Ἰδομενέα καὶ Λεοντέα.

Ἐντεῦθεν δὲ μετήνεγκεν Ἀγρίππας τὸν πεπτωκότα λέοντα, Λυσίππου ἔργον· ἀνέθηκε δὲ ἐν τῷ ἄλσει τῷ μεταξὺ τῆς λίμνης καὶ τοῦ Εὐρίπου.

Μετὰ δὲ Λάμψακον ἐστὶν Ἄβυδος καὶ τὰ μεταξὺ χωρία, περὶ ὧν οὕτως εἴρηκε συλλαβὼν ὁ ποιητὴς καὶ τὴν Λαμψακηνὴν καὶ τῆς Παριανῆς τινά· οὔπω γὰρ ἦσαν αὗται αἱ πόλεις κατὰ τὰ Τρωϊκά.

Οἵ δ᾽ ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην·
Τῶν αὖθ᾽ Ὑρτακίδης ἦρχ᾽ Ἄσιος —

φησὶν,

— ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.

Οὕτω δ᾽ εἰπὼν ἔοικε τὸ βασίλειον ἀποφαίνειν τοῦ Ἀσίου τὴν Ἀρίσβην, ὅθεν ἥκειν αὐτὸν φησίν· ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος. Οὕτω δ᾽ ἀφανῆ τὰ χωρία ταῦτά ἐστιν, ὥςτε οὐδ᾽ ὁμολογοῦσι περὶ αὐτῶν οἱ ἱστοροῦντες· πλὴν ὅτι περὶ Ἄβυδόν ἐστι, καὶ Λάμψακον καὶ Πάριον, καὶ ὅτι ἡ Παλαιπερκώτη μετωνομάσθη ὁ τόπος.

Τῶν δὲ ποταμῶν τὸν μὲν Σελλήεντα φησὶν ὁ ποιητὴς πρὸς τῇ Ἀρίσβῃ ῥεῖν· εἴπερ ὁ Ἄσιος Ἀρίσβηθέν τε ἧκε, καὶ ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος· ὁ δὲ Πράκτιος ποταμὸς μέν ἐστι, πόλις δ᾽ οὐχ εὑρίσκεται, ὥς τινες ἐνόμισαν· ῥεῖ δὲ καὶ οὗτος μεταξὺ Ἀβύδου καὶ Λαμψάκου· τὸ οὖν

— καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,

οὕτω δεκτέον, ὡς περὶ ποταμοῦ· καθάπερ κἀκεῖνα·

Οἵ τ᾽ ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον.

καί,

Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ ἔργ' ἐνέμοντο.

Ἦν δὲ καὶ ἐν Λέσβῳ πόλις Ἀρίσβα, ἧς τὴν χώραν ἔχουσι Μηθυμναῖοι· ἔστι δὲ καὶ ποταμὸς Ἄρισβος ἐν Θρᾴκῃ, ὡς εἴρηται, καὶ τούτου πλησίον οἱ Κεβρήνιοι Θρᾷκες. Πολλαὶ δ' ὁμωνυμίαι Θρᾳξὶ καὶ Τρωσίν· οἷον Σκαιοὶ Θρᾷκές τινες, καὶ Σκαιὸς ποταμός, καὶ Σκαιὸν τεῖχος, καὶ ἐν Τροίᾳ Σκαιαὶ πύλαι. Ξάνθιοι Θρᾷκες, Ξάνθος ποταμὸς ἐν Τροίᾳ. Ἄρισβος, ὁ ἐμβάλλων εἰς τὸν Ἕβρον· Ἀρίσβη ἐν Τροίᾳ. Ῥῆσος ποταμὸς ἐν Τροίᾳ, Ῥῆσος δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν Θρᾳκῶν. Ἔστι δὲ καὶ τῷ Ἀσίῳ ὁμώνυμος ἕτερος παρὰ τῷ ποιητῇ Ἄσιος,

— ὃς μήτρως ἦν Ἕκτορος ἱπποδάμοιο,
Αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος
Ὃς Φρυγίην ναίεσκε ῥοῇς ἐπὶ Σαγγαρίοιο.

Ἄβυδος δὲ Μιλησίων ἐστὶ κτίσμα, ἐπιτρέψαντος Γύγου, τοῦ Λυδῶν βασιλέως· ἦν γὰρ ὑπ' ἐκείνῳ τὰ χωρία, καὶ ἡ Τρῳὰς ἅπασα· (ὀνομάζεται δὲ καὶ ἀκρωτήριόν τι πρὸς Δαρδάνῳ Γύγας) ἐπίκειται δὲ τῷ στόματι τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου· διέχει δὲ τὸ ἴσον Λαμψάκου καὶ Ἰλίου, σταδίους περὶ ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ τὸ ἑπταστάδιον, ὅπερ ἔζευξε Ξέρξης, τὸ διορίζον τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν. Καλεῖται δ' ἡ ἄκρα τῆς Εὐρώπης Χεῤῥόνησος διὰ τὸ σχῆμα, ἡ ποιοῦσα τὰ στενὰ τὰ κατὰ τὸ ζεῦγμα· ἀντίκειται δὲ τὸ ζεῦγμα τῇ Ἀβύδῳ. Σηστὸς δὲ ἀρίστη τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ πόλεων· διὰ δὲ τὴν γειτοσύνην ὑπὸ τῷ

αὐτῷ ἡγεμόνι καὶ αὕτη ἐτέτακτο, οὔπω ταῖς ἠπείροις διοριζόντων τῶν τότε τὰς ἡγεμονίας. Ἡ μὲν οὖν Ἄβυδος καὶ ἡ Σηστὸς διέχουσιν ἀλλήλων τριάκοντά που σταδίους ἐκ λιμένος εἰς λιμένα· τὸ δὲ ζεῦγμα ἐστὶ μικρὸν ἀπὸ τῶν πόλεων παραλλάξαντι, ἐξ Ἀβύδου μὲν ὡς ἐπὶ τὴν Προποντίδα, ἐκ δὲ Σηστοῦ εἰς τοὐναντίον· ὀνομάζεται δὲ πρὸς τῇ Σηστῷ τόπος Ἀποβάθρα, καθ᾽ ὃν ἐζεύγνυτο ἡ σχεδία. Ἔστι δὲ ἡ Σηστὸς ἐνδοτέρω κατὰ τὴν Προποντίδα ὑπερδέξιος τοῦ ῥοῦ τοῦ ἐξ αὐτῆς· διὸ καὶ εὐπετέστερον ἐκ τῆς Σηστοῦ διαίρουσι παραλλαξάμενοι μικρὸν ἐπὶ τὸν τῆς Ἡροῦς πύργον, κἀκεῖθεν ἀφιέντες τὰ πλοῖα συμπράττοντος τοῦ ῥοῦ πρὸς τὴν περαίωσιν· τοῖς δ᾽ ἐξ Ἀβύδου περαιουμένοις παραλλακτέον ἐστὶν εἰς τἀναντία, ὀκτώ που σταδίους ἐπὶ πύργον τινὰ κατ᾽ ἀντικρὺ τῆς Σηστοῦ, ἔπειτα διαίρειν πλάγιον, καὶ μὴ τελέως ἔχουσιν ἐναντίον τὸν ῥοῦν. Ὤικουν δὲ τὴν Ἄβυδον μετὰ τὰ Τρωϊκὰ Θρᾷκες· εἶτα Μιλήσιοι. Τῶν δὲ πόλεων ἐμπρησθεισῶν ὑπὸ Δαρείου, τοῦ Ξέρξου πατρὸς τῶν κατὰ τὴν Προποντίδα, ἐκοινώνησε καὶ ἡ Ἄβυδος τῆς αὐτῆς συμφορᾶς· ἐνέπρησε δὲ πυθόμενος μετὰ τὴν ἀπὸ τῶν Σκυθῶν ἐπάνοδον, τοὺς νομάδας παρασκευάζεσθαι διαβαίνειν ἐπ᾽ αὐτὸν, κατὰ τιμωρίαν, ὧν ἔπαθον· δεδιὼς, μὴ αἱ πόλεις πορθμεῖα παράσχοιεν τῇ στρατιᾷ. Συνέβη δὲ πρὸς ταῖς ἄλλαις μεταβολαῖς καὶ τῷ χρόνῳ, καὶ τοῦτο αἴτιον τῆς συγχύσεως τῶν τόπων. Περὶ δὲ Σηστοῦ καὶ τῆς ὅλης Χεῤῥονήσου προείπομεν ἐν τοῖς περὶ τῆς Θρᾴκης τόποις. Φησὶ δὲ τὴν Σηστὸν Θεόπομπος βραχεῖαν μὲν,

εὐερκῆ δέ· καὶ σκέλει διπλέθρῳ συνάπτειν πρὸς τὸν λιμένα· καὶ διὰ ταῦτ' οὖν, καὶ διὰ τὸν ῥοῦν κυρίαν εἶναι τῶν παρόδων.

Ὑπέρκειται δὲ τῆς τῶν Ἀβυδηνῶν χώρας ἐν τῇ Τρωάδι τὰ Ἄστυρα, ἃ νῦν μὲν Ἀβυδηνῶν ἐστι, κατεσκαμμένη πόλις, πρότερον δὲ ἦν καθ' αὑτὸ, χρυσεῖα ἔχοντα, ἃ νῦν σπάνιά ἐστιν ἐξαναλωμένα· καθάπερ τὰ ἐν τῷ Τμώλῳ τὰ περὶ τὸν Πακτωλόν. Ἀπὸ Ἀβύδου δὲ ἐπὶ Αἴσηπὸν περὶ ἑπτακοσίους φασὶ ςαδίους, εὐθυπλοίᾳ δὲ ἐλάττους.

Ἔξω δὲ Ἀβύδου τὰ περὶ τὸ Ἴλιόν ἐστι, τά τε παράλια ἕως Λέκτου, καὶ τὰ ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ, καὶ τὰ παρώρεια τῆς Ἴδης, τὰ ὑπὸ τῷ Αἰνείᾳ. Διττῶς δὲ ταῦτ' ὀνομάζει ὁ ποιητής· τότε μὲν οὕτω λέγων·

Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐὺς πάϊς Ἀγχίσαο·

Δαρδανίους καλῶν· τότε δὲ Δαρδάνους·

Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί.

Εἰκὸς δ' ἐνταῦθα ἱδρῦσθαι τὸ παλαιὸν τὴν λεγομένην ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Δαρδανίαν.

Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς·
Κτίσσε δὲ Δαρδανίην.

Νῦν μὲν γὰρ οὐδ' ἴχνος πόλεως σώζεται αὐτόθι.

Εἰκάζει δὲ Πλάτων μετὰ τοὺς κατακλυσμοὺς τρία πολιτείας εἴδη συνίστασθαι· πρῶτον μὲν τὸ ἐπὶ τὰς ἀκρωρείας ἁπλοῦν τε, καὶ ἄγριον, δεδιότων τὰ ὕδατα ἐπιπολάζοντα ἀκμὴν ἐν τοῖς πεδίοις· δεύτερον δὲ τὸ ἐν ταῖς ὑπωρείαις, θαῤῥούντων ἤδη κατὰ μικρὸν, ἅτε δὴ καὶ τῶν πεδίων ἀρχομένων ἀναψύ-

χεσθαι· τρίτον δὲ τὸ ἐν τοῖς πεδίοις. Λέγοι δ᾽ ἄν τις καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον ἴσως, καὶ πλείω· ὕστατον δὲ τὸ ἐν τῇ παραλίᾳ καὶ ἐν ταῖς νήσοις, λελυμένου παντὸς τοῦ τοιούτου φόβου. Τὸ γὰρ μᾶλλον καὶ ἧττον θαῤῥεῖν πλησιάζειν τῇ θαλάττῃ, πλείους ἂν ὑπογράφοι διαφορὰς πολιτειῶν καὶ ἠθῶν, καὶ ἅπερ τῶν ἀγαθῶν τε αἴτιά πως καὶ τῶν ἀγρίων ἐπὶ τὸ ἥμερον τῶν δευτέρων ὑποβεβηκότων. Ἔστι δέ τις διαφορὰ καὶ παρὰ τούτους, τῶν ἀγροίκων, καὶ μεσαγροίκων, καὶ πολιτικῶν· ἀφ᾽ ὧν ἤδη καὶ ἐπὶ τὸ ἀστεῖον καὶ ἄριστον ἦθος ἐτελεύτησεν ἡ τῶν ὀνομάτων κατ᾽ ὀλίγον μετάληψις, καὶ κατὰ τὴν τῶν ἠθῶν ἐπὶ τὸ κρεῖττον μετάστασιν, παρὰ τὰς τῶν τόπων καὶ τῶν βίων μεταβολάς. Ταύτας δὴ τὰς διαφορὰς ὑπογράφειν φησὶ τὸν ποιητὴν ὁ Πλάτων· τῆς μὲν πρώτης πολιτείας παράδειγμα τιθέντα τὸν τῶν Κυκλώπων βίον, αὐτοφυεῖς νεμομένων καρποὺς, καὶ τὰς ἀκρωρείας κατεχόντων ἐν σπηλαίοις τισίν.

Ἀλλὰ τά γ᾽ ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται (φησὶν) αὐτοῖς.

Τοῖσιν δ᾽ οὐκ ἀγοραὶ βουληφόροι, οὔτε θέμιστες·
Ἀλλ᾽ οἵ γ᾽ ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
Παίδων, ἠδ᾽ ἀλόχων.

Τοῦ δὲ δευτέρου τὸν ἐκ τοῦ Δαρδάνου.

Κτίσσε δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ οὔπω Ἴλιος ἱρὴ
Ἐν πεδίῳ πεπόλιστο, πόλις μερόπων ἀνθρώπων,

Ἀλλ' ἔθ' ὑπωρείας ᾤκεον πολυπιδάκου Ἴδης.

Τοῦ δὲ τρίτου ἐπὶ τοῦ Ἴλου, τὸν ἐν τοῖς πεδίοις. Τοῦτον γὰρ παραδιδόασι τοῦ Ἰλίου κτίστην, ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν λαβεῖν τὴν πόλιν· εἰκὸς δὲ καὶ διὰ τοῦτο ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ τεθάφθαι αὐτὸν, ὅτι πρῶτος ἐθάῤῥησεν ἐν τοῖς πεδίοις θέσθαι τὴν κατοικίαν·

Οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο
Μέσσον καππεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο.

Οὐδ' οὗτος δὲ τελείως ἐθάῤῥησεν· οὐ γὰρ ἐνταῦθα ἵδρυσε τὴν πόλιν, ὅπου νῦν ἐστιν· ἀλλὰ σχεδόν τι τριάκοντα σταδίοις ἀνωτέρω πρὸς ἕω καὶ πρὸς τὴν Ἴδην καὶ τὴν Δαρδανίαν, κατὰ τὴν νῦν καλουμένην Ἰλιέων κώμην. Οἱ δὲ νῦν Ἰλιεῖς φιλοδοξοῦντες καὶ θέλοντες εἶναι ταύτην τὴν παλαιὰν, παρεσχήκασι λόγον τοῖς ἐκ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως τεκμαιρομένοις· οὐ γὰρ ἔοικεν αὕτη εἶναι ἡ καθ' Ὅμηρον. Καὶ ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσι, πλείους μεταβεβληκέναι τόπους τὴν πόλιν· ὕστατα δ' ἐνταῦθα συμμεῖναι κατὰ χρησμὸν μάλιστα. Τὰς δὴ τοιαύτας μεταβάσεις, εἰς τὰ κάτω μέρη τὰς τότε συμβαινούσας, ὑπολαμβάνω καὶ βίων καὶ πολιτειῶν ὑπογράφειν διαφοράς. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ ἄλλοτε ἐπισκεπτέον.

Τὴν δὲ τῶν Ἰλιέων πόλιν τὴν νῦν τέως μὲν κώμην εἶναι φασὶ, τὸ ἱερὸν ἔχουσαν τῆς Ἀθηνᾶς μικρὸν καὶ εὐτελές. Ἀλέξανδρον δὲ ἀναβάντα μετὰ τὴν ἐπὶ Γρανίκῳ νίκην, ἀναθήμασί τε κοσμῆσαι τὸ ἱερὸν, καὶ προσαγορεῦσαι πόλιν, καὶ οἰκοδομίαις ἀναλαβεῖν προστάξαι τοῖς ἐπιμεληταῖς, ἐλευθέραν τε κρῖ-

ναι καὶ ἄφορον· ὕστερον δὲ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν Περσῶν ἐπιστολὴν καταπέμψαι φιλάνθρωπον, ὑπισχνούμενον πόλιν τε ποιῆσαι μεγάλην, καὶ ἱερὸν ἐπισημότατον, καὶ ἀγῶνα ἀποδείξειν ἱερόν. Μετὰ δὲ τὴν ἐκείνου τελευτὴν Λυσίμαχος μάλιστα τῆς πόλεως ἐπεμελήθη, καὶ νεὼν κατεσκεύασε, καὶ τεῖχος περιεβάλετο ὅσον τετταράκοντα σταδίων· συνῴκισέ τε εἰς αὐτὴν τὰς κύκλῳ πόλεις ἀρχαίας, ἤδη κεκακωμένας· ὅτε καὶ Ἀλεξανδρείας ἤδη ἐπεμελήθη· συνῳκισμένης μὲν ἤδη ὑπ᾽ Ἀντιγόνου, καὶ προσηγορευμένης Ἀντιγονίας, μεταβαλούσης δὲ τοὔνομα. Ἔδοξε γὰρ εὐσεβὲς εἶναι τοὺς Ἀλέξανδρον διαδεξαμένους ἐκείνου πρότερον κτίζειν ἐπωνύμους πόλεις, εἶθ᾽ ἑαυτῶν· καὶ δὴ καὶ συνέμεινε, καὶ αὔξησιν ἔσχε· νῦν δὲ καὶ Ῥωμαίων ἀποικίαν δέδεκται, καὶ ἔστι τῶν ἐλλογίμων πόλεων.

Καὶ τὸ Ἴλιον δ᾽, ὃ νῦν ἐστι, κωμόπολίς τις ἦν, ὅτε πρῶτον Ῥωμαῖοι τῆς Ἀσίας ἐπέβησαν, καὶ ἐξέβαλον Ἀντίοχον τὸν μέγαν ἐκ τῆς ἐντὸς τοῦ Ταύρου. Φησὶ γοῦν Δημήτριος ὁ Σκήψιος, μειράκιον ἐπιδημήσας εἰς τὴν πόλιν κατ᾽ ἐκείνους τοὺς καιροὺς, οὕτως ὠλιγωρημένην ἰδεῖν τὴν κατοικίαν, ὥστε μηδὲ κεραμωτὰς ἔχειν τὰς στέγας. Ἡγησιάναξ δὲ τοὺς Γαλάτας περαιωθέντας ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἀναβῆναι μὲν εἰς τὴν πόλιν δεομένους ἐρύματος· παραχρῆμα δ᾽ ἐκλιπεῖν διὰ τὸ ἀτείχιστον· ὕστερον δ᾽ ἐπανόρθωσιν ἔσχε πολλήν. Εἶτ᾽ ἐκάκωσαν αὐτὴν πάλιν οἱ μετὰ Φιμβρίου Ῥωμαῖοι, λαβόντες ἐκ πολιορκίας, ἐν τῷ Μιθριδατικῷ πολέμῳ. Συνεπέμφθη δὲ ὁ Φιμβρίας

ὑπάτῳ Οὐαλερίῳ Φλάκκῳ ταμίας, προχειρισθέντι ἐπὶ τὸν Μιθριδάτην· καταστασιάσας δὲ καὶ ἀνελὼν τὸν ὕπατον κατὰ Βιθυνίαν, αὐτὸς κατεστάθη κύριος τῆς στρατιᾶς· καὶ προελθὼν εἰς Ἴλιον, οὐ δεχομένων αὐτὸν τῶν Ἰλιέων, ὡς ληστήν, μάντει προςφέρει, καὶ ἑνδεκαταίους αἱρεῖ· καυχωμένου δ', ὅτι, ἣν Ἀγαμέμνων πόλιν δεκάτῳ ἔτει μόλις εἷλε τὸν χιλιόναυν στόλον ἔχων, καὶ τὴν σύμπασαν Ἑλλάδα συστρατεύουσαν, ταύτην αὐτὸς ἑνδεκάτῃ ἡμέρᾳ χειρώσαιτο, εἶπέ τις τῶν Ἰλιέων· Οὐ γὰρ ἦν Ἕκτωρ, ὁ ὑπερμαχῶν τῆς πόλεως. Τοῦτον μὲν οὖν ἐπελθὼν Σύλλας κατέλυσε, καὶ τὸν Μιθριδάτην κατὰ συμβάσεις εἰς τὴν οἰκείαν ἀπέπεμψε· τοὺς δ' Ἰλιέας παρεμυθήσατο πολλοῖς ἐπανορθώμασι. Καθ' ἡμᾶς μέντοι Καῖσαρ ὁ θεὸς πολὺ πλέον αὐτῶν προυνόησε, ζηλώσας ἅμα καὶ Ἀλέξανδρον. Ἐκεῖνος γὰρ κατὰ συγγενείας ἀνανέωσιν ὥρμησε προνοεῖν αὐτῶν, ἅμα καὶ φιλόμηρος ὤν. Φέρεται γοῦν τις διόρθωσις τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, ἡ ἐκ τοῦ νάρθηκος λεγομένη, τοῦ Ἀλεξάνδρου μετὰ τῶν περὶ Καλλισθένην καὶ Ἀνάξαρχον ἐπελθόντος καὶ σημειωσαμένου τινά, ἔπειτα καταθέντος εἰς νάρθηκα, ὃν εὗρεν ἐν τῇ Περσικῇ γάζῃ πολυτελῶς κατεσκευασμένον. Κατά τε δὴ τὸν τοῦ ποιητοῦ ζῆλον καὶ κατὰ τὴν συγγένειαν τὴν ἀπὸ τῶν Αἰακιδῶν, τῶν ἐν Μολοττοῖς βασιλευσάντων, παρ' οἷς καὶ τὴν Ἀνδρομάχην ἱστοροῦσι βασιλεῦσαι, τὴν Ἕκτορος γενομένην γυναῖκα, ἐφιλοφρονεῖτο πρὸς τοὺς Ἰλιέας ὁ Ἀλέξανδρος· ὁ δὲ Καῖσαρ καὶ φιλαλέξανδρος ὤν, καὶ τῆς πρὸς τοὺς Ἰλι-

ἑας συγγενείας γνωριμώτατα ἔχων τεκμήρια, ἐπεῤ-ῥώσθη πρὸς τὴν εὐεργεσίαν νεανικῶς· γνωριμώτερα δὲ, πρῶτον μὲν ὅτι Ῥωμαῖος. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τόν τ' Αἰνείαν ἀρχηγέτην ἡγοῦνται· ἔπειτά τε Ἰούλιος ἀπὸ Ἰούλου τινὸς τῶν προγόνων· ἐκεῖνος δ' ἀπὸ Ἰούλου τὴν προσωνυμίαν ἔσχε ταύτην, τῶν ἀπογόνων εἷς ὢν τῶν ἀπὸ Αἰνείου. Χώραν τε δὴ προσένειμεν αὐτοῖς, καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀλειτουργησίαν αὐτοῖς συνεφύλαξε, καὶ μέχρι νῦν συμμένουσιν ἐν τούτοις. Ὅτι δ' οὐκ ἐνταῦθα ἵδρυται τὸ παλαιὸν Ἴλιον καθ' Ὅμηρον σκοποῦσιν, ἐκ τῶν τοιῶνδε τεκμαίρονται. Πρότερον δὲ ὑπογραπτέον τοὺς τόπους ἀπὸ τῆς παραλίας ἀρξαμένους, ἀφ' ἧσπερ ἐλίπομεν.

Ἔστι τοίνυν μετ' Ἄβυδον ἥ τε Δαρδανὶς ἄκρα, ἧς μικρῷ πρότερον ἐμνήσθημεν, καὶ ἡ πόλις ἡ Δάρδανος, διέχουσα τῆς Ἀβύδου ἑβδομήκοντα σταδίους. Μεταξὺ δὲ ὁ Ῥοδίος ἐκπίπτει ποταμὸς, καθ' ὃν ἐν τῇ Χεῤῥονήσῳ τὸ Κυνὸς σῆμά ἐστιν, ὅ φασιν Ἑκάβης εἶναι τάφον· οἱ δὲ τὸν Ῥοδίον εἰς τὸν Αἴσηπον ἐμβάλλειν φασίν· εἷς δ' ἐστὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγομένων καὶ οὗτος·

Ῥῆσός θ', Ἑπτάπορός τε, Κάρησός τε, Ῥοδίος τε.

Ἡ δὲ Δάρδανος κτίσμα ἀρχαῖον· οὕτω δ' εὐκαταφρόνητον, ὥςτε πολλάκις οἱ βασιλεῖς οἱ μὲν μετῴκιζον αὐτὴν εἰς Ἄβυδον, οἱ δὲ ἀνῴκιζον πάλιν εἰς τὸ ἀρχαῖον κτίσμα. Ἐνταῦθα δὲ συνῆλθον Σύλλας τε Κορνήλιος ὁ τῶν Ῥωμαίων ἡγεμὼν, καὶ Μιθριδάτης, ὁ κληθεὶς Εὐπάτωρ· καὶ συνέβησαν πρὸς ἀλλήλους ἐπὶ καταλύσει τοῦ πολέμου.

Πλησίον δ' ἐστὶ τὸ Ὀφρύνιον, ἐφ' ᾧ τὸ τοῦ Ἕκτορος ἄλσος ἐν περιφανεῖ τόπῳ· καὶ ἐφεξῆς λίμνη Πτελεώς.

Εἶτα Ῥοίτειον πόλις ἐπὶ λόφῳ κειμένη, καὶ τῷ Ῥοιτείῳ συνεχὴς ἠϊὼν ἀλιτενής, ἐφ' ᾗ Αἰάντειον, μνῆμα καὶ ἱερὸν Αἴαντος, καὶ ἀνδριάς· ὃν ἄραντος Ἀντωνίου κομισθέντα εἰς Αἴγυπτον, ἀπέδωκε τοῖς Ῥοιτειεῦσι πάλιν, καθάπερ καὶ ἄλλοις ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ. Τὰ γὰρ κάλλιστα ἀναθήματα ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων ἱερῶν ὁ μὲν ἦρε, τῇ Αἰγυπτίᾳ χαριζόμενος, ὁ δὲ τοῖς θεοῖς ἀπέδωκε.

Μετὰ δὲ τὸ Ῥοίτειόν ἐστι τὸ Σίγειον, κατεσπασμένη πόλις, καὶ τὸ ναύσταθμον καὶ ὁ Ἀχαιῶν λιμήν, καὶ τὸ Ἀχαϊκὸν στρατόπεδον, καὶ ἡ Στομαλίμνη καλουμένη, καὶ αἱ τοῦ Σκαμάνδρου ἐκβολαί. Συμπεσόντες γὰρ ὅ, τε Σιμόεις καὶ ὁ Σκάμανδρος ἐν τῷ πεδίῳ, πολλὴν καταφέροντες ἰλὺν, προσχοῦσι τὴν παραλίαν, καὶ τυφλὸν στόμα τε καὶ λιμνοθαλάττας, καὶ ἕλη ποιοῦσι. Κατὰ δὲ τὴν Σιγειάδα ἄκραν ἐστὶν ἐν τῇ Χεῤῥονήσῳ τὸ Πρωτεσίλεων, καὶ ἡ Ἐλεοῦσσα, περὶ ὧν εἰρήκαμεν ἐν τοῖς Θρᾳκίοις.

Ἔστι δὲ τὸ μῆκος τῆς παραλίας ταύτης, ἀπὸ τοῦ Ῥοιτείου μέχρι Σιγείου καὶ τοῦ Ἀχιλλέως μνήματος εὐθυπλοούντων ἑξήκοντα σταδίων· ὑποπέπτωκε δὲ τῷ Ἰλίῳ πᾶσα, τῷ μὲν νῦν κατὰ τὸν Ἀχαιῶν λιμένα, ὅσον δώδεκα σταδίους διέχουσα, τῷ δὲ προτέρῳ, τριάκοντα ἄλλοις σταδίοις ἀνωτέρω πρὸς τὸ κατὰ τὴν Ἴδην μέρος. Τοῦ μὲν οὖν Ἀχιλλέως καὶ ἱερόν ἐστι καὶ μνῆμα πρὸς τῷ Σιγείῳ· Πατρόκλου δὲ

καὶ Ἀντιλόχου μνήματα· καὶ ἐναγίζουσιν οἱ Ἰλιεῖς πᾶσι καὶ τούτοις καὶ τῷ Αἴαντι. Ἡρακλέα δ' οὐ τιμῶσιν, αἰτιώμενοι τὴν ὑπ' αὐτοῦ πόρθησιν. Ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν, φαίη τις ἂν, οὕτως ἐπόρθησεν, ὥςτ' ἀπολιπεῖν τοῖς ὕστερον ἐκπορθήσουσι κεκακωμένην μὲν, πόλιν δέ. Διὸ καὶ οὕτως εἴρηκεν ὁ ποιητής·

Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.

Ἡ γὰρ χηρεία λειπανδρία τίς ἐστιν, οὐκ ἀφανισμὸς τέλειος· οὗτοι δ' ἠφάνισαν τελέως, οἷς ἐναγίζειν ἀξιοῦσι, καὶ τιμᾷν ὡς θεούς· εἰ μὴ τοῦτ' αἰτιάσαιντο, διότι οὗτοι μὲν δίκαιον πόλεμον ἐξήνεγκαν, ἐκεῖνος δὲ ἄδικον, ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος· πρὸς τοῦτο δὲ πάλιν ἀντιτίθεται μῦθος· οὐ γὰρ ἕνεκα ἵππων, ἀλλὰ μισθοῦ ὑπὲρ τῆς Ἡσιόνης καὶ τοῦ κήτους. Ἀλλ' ἐάσωμεν ταῦτα· εἰς γὰρ μύθων ἀνασκευὰς ἐκπίπτει· τάχα δὲ λανθάνουσί τινες ἡμᾶς αἰτίαι πιστότεραι, δι' ἃς τοῖς Ἰλιεῦσιν ἐπῆλθε, τοὺς μὲν τιμᾷν, τοὺς δὲ μή. Ἔοικε δὲ ὁ ποιητὴς μικρὰν ἀποφαίνειν τὴν πόλιν ἐν τῷ περὶ Ἡρακλέους λόγῳ, εἴπερ

Ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν. —

Καὶ φαίνεται ὁ Πρίαμος τῷ τοιούτῳ λόγῳ μέγας ἐκ μικροῦ γεγονὼς, καὶ βασιλεὺς βασιλέων, ὡς ἔφαμεν. Μικρὸν δὲ προελθοῦσιν ἀπὸ τῆς παραλίας ταύτης, ἔστι τὸ Ἀχαΐιον, ἤδη τῆς Τενεδίων περαίας ὑπάρχον.

Τοιούτων δὲ τῶν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ τόπων ὄντων, ὑπέρκειται τούτων τὸ Τρωϊκὸν πεδίον μέχρι τῆς Ἴδης ἀνῆκον ἐπὶ πολλοὺς σταδίους, κατὰ τὸ πρὸς ἕω μέρος. Τούτου δ' ἡ μὲν παρώρειός ἐστι στενὴ, τῇ μὲν

ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν τεταμένη μέχρι τῶν κατὰ Σκῆψιν τόπων, τῇ δ᾽ ἐπὶ τὰς ἄρκτους μέχρι τῶν κατὰ Ζέλειαν Λυκίων. Ταύτην δ᾽ ὁ ποιητὴς ὑπ᾽ Αἰνείᾳ τάττει καὶ τοῖς Ἀντηνορίδαις, καλεῖ δὲ Δαρδανίαν. Ὑπὸ δὲ ταύτῃ Κεβρηνία πεδιὰς ἡ πλείστη, παράλληλός πως τῇ Δαρδανίᾳ· ἦν δὲ καὶ πόλις ποτὲ Κεβρηνή. Ὑπονοεῖ δ᾽ ὁ Δημήτριος μέχρι δεῦρο διατείνειν τὴν περὶ τὸ Ἴλιον χώραν τὴν ὑπὸ τῷ Ἕκτορι, ἀνήκουσαν ἀπὸ τοῦ ναυστάθμου μέχρι Κεβρηνίας· τάφον τε γὰρ Ἀλεξάνδρου δείκνυσθαί φησιν αὐτόθι, καὶ Οἰνώνης, ἣν ἱστοροῦσι γυναῖκα γεγονέναι τοῦ Ἀλεξάνδρου, πρὶν Ἑλένην ἁρπάσαι· λέγειν δὲ καὶ τὸν ποιητήν,

Κεβριόνην νόθον υἱὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο·

ὃν εἰκὸς εἶναι ἐπώνυμον τῆς χώρας, ἢ καὶ πόλεως, ὅπερ πιθανώτερον· τὴν δὲ Κεβρηνίαν διήκειν μέχρι τῆς Σκηψίας· ὅριον δ᾽ εἶναι τὸν Σκάμανδρον μέσον αὐτῶν ῥέοντα· ἔχθραν δ᾽ ἀεὶ καὶ πόλεμον εἶναι τοῖς τε Κεβρηνοῖς καὶ τοῖς Σκηψίοις, ἕως Ἀντίγονος αὐτοὺς συνῴκισεν εἰς τὴν τότε μὲν Ἀντιγονίαν, νῦν δὲ Ἀλεξάνδρειαν· τοὺς μὲν οὖν Κεβρηνιέας ξυμμεῖναι τοῖς ἄλλοις ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ· τοὺς δὲ Σκηψίους ἐπανελθεῖν εἰς τὴν οἰκείαν, ἐπιτρέψαντος Λυσιμάχου.

Ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ τοὺς τόπους Ἰδαίας ὀρεινῆς δύο φησὶν ἀγκῶνας ἐκτείνεσθαι πρὸς θάλατταν, τὸν μὲν εὐθὺ Ῥοιτείου, τὸν δὲ Σιγείου, ποιοῦντας ἐξ ἀμφοῖν γραμμὴν ἡμικυκλιώδη· τελευτᾷν δ᾽ ἐν τῷ πεδίῳ, τοσοῦτον ἀπέχοντας τῆς θαλάττης, ὅσον τὸ νῦν Ἴλιον. Τοῦτο μὲν δὴ μεταξὺ τῆς τελευτῆς τῶν

λεχθέντων ἀγκώνων εἶναι· τὸ δὲ παλαιὸν κτίσμα μεταξὺ τῆς ἀρχῆς· μεταλαμβάνεσθαι δ' ἐντὸς τό, τε Σιμοείσιον πεδίον, δι' οὗ ὁ Σιμόεις φέρεται, καὶ τὸ Σκαμάνδριον, δι' οὗ Σκάμανδρος ῥεῖ. Τοῦτο δὲ καὶ ἰδίως Τρωϊκὸν λέγεται, καὶ τοὺς πλείστους ἀγῶνας ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα ἀποδίδωσι· πλατύτερον γάρ ἐστι, καὶ τοὺς ὀνομαζομένους τόπους ἐνταῦθα δεικνυμένους ὁρῶμεν, τὸν Ἐρινεὸν, τὸν τοῦ Αἰσυήτου τάφον, τὴν Βατίειαν, τὸ τοῦ Ἴλου σῆμα. Οἱ δὲ ποταμοὶ ὅ, τε Σκάμανδρος καὶ ὁ Σιμόεις, ὁ μὲν τῷ Σιγείῳ πλησιάσας, ὁ δὲ τῷ Ῥοιτείῳ, μικρὸν ἔμπροσθεν τοῦ νῦν Ἰλίου συμβάλλουσιν, εἶτ' ἐπὶ τὸ Σίγειον ἐκδιδόασι, καὶ ποιοῦσι τὴν Στομαλίμνην καλουμένην. Διείργει δ' ἑκάτερον τῶν λεχθέντων πεδίων ἀπὸ θατέρου μέγας τις αὐχὴν τῶν εἰρημένων ἀγκώνων, ἐπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ νῦν Ἰλίου τὴν ἀρχὴν ἔχων, συμφυὴς αὐτῷ, γινόμενος ἕως τῆς Κεβρηνίας, καὶ ἀποτελῶν τὸ Υ γράμμα πρὸς τοὺς ἑκατέρωθεν ἀγκῶνας.

Ὑπὲρ δὲ τούτου μικρὸν ἡ τῶν Ἰλιέων κώμη ἐστὶν, ἐν ᾗ νομίζεται τὸ παλαιὸν Ἴλιον ἱδρῦσθαι πρότερον, τριάκοντα σταδίοις διέχον ἀπὸ τῆς νῦν πόλεως. Ὑπὲρ δὲ τῆς Ἰλιέων κώμης δέκα σταδίους ἐστὶν ἡ Καλλικολώνη, λόφος τις, παρ' ὃν ὁ Σιμόεις ῥεῖ, πενταστάδιον ἔχων· γίνεται οὖν εὔλογον, πρῶτον μὲν τὸ ἐπὶ τοῦ Ἄρεος·

Ὦρτο δ' Ἄρης ἑτέρωθεν ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσος,
Ὀξὺ κατ' ἀκροτάτης πόλιος Τρώεσσι κελεύων,
Ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.

Τῆς γὰρ μάχης ἐπὶ τῷ Σκαμανδρίῳ πεδίῳ συντελου-

μένης, πιθανῶς ἂν ὁ Ἄρης ἄλλοτε μὲν τὴν ἐγκέλευσιν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ποιοῖτο, ἄλλοτε δ' ἐκ τῶν πλησίον τόπων τοῦ τε Σιμόεντος καὶ τῆς Καλλικολώνης, μέχρι οὗ εἰκὸς καὶ τὴν μάχην παρατετάσθαι· τετταράκοντα δὲ σταδίους διεχούσης τῆς Καλλικολώνης ἀπὸ τοῦ νῦν Ἰλίου, τί χρήσιμον, ἐπὶ τοσοῦτον μεταλαμβάνεσθαι τοὺς τόπους, ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις οὐ διέτεινε; τό, τε πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, οἰκειότερόν ἐστι τῷ παλαιῷ κτίσματι· πλησίον γάρ ἐστι τὸ πεδίον, ἡ Θύμβρα, καὶ ὁ δι' αὐτοῦ ῥέων ποταμὸς Θύμβριος, ἐμβάλλων εἰς τὸν Σκάμανδρον, κατὰ τὸ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερόν· τοῦ δὲ νῦν Ἰλίου καὶ πεντήκοντα σταδίους διέχει. Ὅ, τε Ἐρινεὸς τραχύς τις τόπος καὶ ἐρινεώδης, τῷ μὲν ἀρχαίῳ κτίσματι ὑποπέπτωκεν· ὥςτε τό,

Λαὸν δὲ στῆσον παρ' Ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος·

οἰκείως ἂν λέγοι ἡ Ἀνδρομάχη· τῆς δὲ νῦν πόλεως πάμπολυ ἀπέοικε· καὶ ὁ φηγὸς δὲ μικρὸν κατωτέρω ἐστὶ τοῦ ἐρινεοῦ, ἐφ' οὗ φησιν ὁ Ἀχιλλεύς·

— ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
Οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν' Ἕκτωρ,
Ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας, καὶ φηγὸν ἵκανεν.

Καὶ μὴν τό γε Ναύσταθμον τὸ νῦν ἔτι λεγόμενον πλησίον οὕτως ἐστὶ τῆς νῦν πόλεως, ὥςτε θαυμάζειν εἰκότως ἄν τινα, τῶν μὲν τῆς ἀπονοίας, τῶν δὲ τοὐναντίον τῆς ἀψυχίας· ἀπονοίας μὲν, εἰ εἰς

τοσοῦτον χρόνον ἀτείχιστον αὐτὸ εἶχον, πλησίον οὔσης τῆς πόλεως καὶ τοσούτου πλήθους, τοῦ τ᾽ ἐν αὐτῇ καὶ τοῦ ἐπικουρικοῦ· νεωστὶ γὰρ γεγονέναι φησὶ τὸ τεῖχος· ἢ οὐδ᾽ ἐγένετο· ὁ δὲ πλάσας ποιητὴς ἠφάνισεν, ὡς Ἀριστοτέλης φησίν· ἀψυχίας δὲ, εἰ, γενομένου τοῦ τείχους, ἐτειχομάχουν, ὡς εἰσέπεσον εἰς αὐτὸ τὸ ναύσταθμον, καὶ προσεμάχοντο ταῖς ναυσίν· ἀτείχιστον δὲ ἔχοντες, οὐκ ἐθάῤῥουν προσιόντες πολιορκεῖν, μικροῦ τοῦ διαστήματος ὄντος· ἔστι γὰρ τὸ ναύσταθμον πρὸς Σιγείῳ· πλησίον δὲ καὶ ὁ Σκάμανδρος ἐκδίδωσι, διέχων τοῦ Ἰλίου σταδίους εἴκοσιν. Εἰ δὲ φήσει τις, τὸν νῦν λεγόμενον Ἀχαιῶν λιμένα εἶναι τὸ ναύσταθμον, ἐγγυτέρω τινὰ λέξει τόπον, ὅσον δώδεκα σταδίους διεστῶτα τῆς πόλεως ἐπὶ θαλάττῃ, πεδίον νῦν προστιθεὶς, διότι τοῦτο πᾶν πρόχωμα τῶν ποταμῶν ἐστι, τὸ πρὸ τῆς πόλεως ἐπὶ θαλάττῃ πεδίον· ὥςτε, εἰ δωδεκαστάδιόν ἐστι νῦν τὸ μεταξὺ, τότε καὶ τῷ ἡμίσει ἔλαττον ὑπῆρχε. Καὶ ἡ διήγησις δ᾽ ἡ πρὸς τὸν Εὔμαιον ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως διασκευασθεῖσα, μέγα ἐμφαίνει τὸ διάστημα τὸ μέχρι τῆς πόλεως ἀπὸ τοῦ ναυστάθμου,

Ὡς ὅθ᾽ ὑπὸ Τροίῃ λόχον ἤγομεν. —

φησὶ γὰρ ὑποβάς·

Λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν. —

Ἐπί τε τὴν κατασκοπὴν πέμπονται γνωσόμενοι, πότερον μενοῦσι παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν πολὺ ἀπεσπασμένοι τοῦ οἰκείου τείχους.

Ἠὲ πόλινδε

Ἂψ ἀναχωρήσουσι. —

Καὶ ὁ Πολυδάμας·

Ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, φίλοι· κέλομαι γὰρ ἔγωγε
Ἄστυδε νῦν ἰέναι· —
— ἑκὰς δ᾽ ἀπὸ τείχεός εἰμεν.

Παρατίθησι δ᾽ ὁ Δημήτριος καὶ τὴν Ἀλεξανδρινὴν Ἑστιαίαν μάρτυρα, τὴν συγγράψασαν περὶ τῆς Ὁμήρου Ἰλιάδος, πυνθανομένην, εἰ περὶ τὴν νῦν πόλιν ὁ πόλεμος συνέστη, καὶ τὸ Τρωϊκὸν πεδίον, ὃ μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ τῆς θαλάττης ὁ ποιητὴς φράζει· τὸ μὲν γὰρ πρὸ τῆς νῦν πόλεως ὁρώμενον, πρόχωμα εἶναι τῶν ποταμῶν, ὕστερον γεγονός.

Ὅ, τε Πολίτης,

Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
Τύμβῳ ἐπ᾽ ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,

μάταιος ἦν. Καὶ γὰρ εἰ ἐπ᾽ ἀκροτάτῳ, ὅμως πολὺ ἂν μείζονος ὕψους τῆς ἀκροπόλεως ἐσκόπευεν, ἐξ ἴσου σχεδόν τι διαστήματος, μὴ δεόμενος μηδὲν τῆς ποδωκείας τοῦ ἀσφαλοῦς χάριν· πέντε γὰρ διέχει σταδίους ὁ νῦν δεικνύμενος τοῦ Αἰσυήτου τάφος κατὰ τὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὁδόν. Οὐδ᾽ ἡ τοῦ Ἕκτορος δὲ περιδρομὴ ἡ περὶ τὴν πόλιν ἔχει τι εὔλογον· οὐ γάρ ἐστι περίδρομος ἡ νῦν, διὰ τὴν συνεχῆ ῥάχιν· ἡ δὲ παλαιὰ ἔχει περιδρομήν.

Οὐδὲν δ᾽ ἴχνος σώζεται τῆς ἀρχαίας πόλεως· εἰκότως· ἅτε γὰρ ἐκπεπορθημένων τῶν κύκλῳ πόλεων, οὐ τελέως δὲ κατεσπασμένων, ταύτης δ᾽ ἐκ βάθρων ἀνατετραμμένης, οἱ λίθοι πάντες εἰς τὴν ἐκείνων ἀνάληψιν μετηνέχθησαν. Ἀρχαιάνακτα γοῦν φασὶ τὸν Μιτυληναῖον ἐκ τῶν ἐκεῖθεν λίθων τὸ Σίγειον

τειχίσαι. Τοῦτο δὲ κατέσχον μὲν Ἀθηναῖοι, Φρύνωνα τὸν Ὀλυμπιονίκην πέμψαντες, Λεσβίων ἐπιδικαζομένων σχεδόν τι τῆς πάσης Τρωάδος· ὧν δὴ καὶ κτίσματά εἰσιν αἱ πλεῖσται τῶν κατοικιῶν, αἱ μὲν συμμένουσαι καὶ νῦν, αἱ δ' ἠφανισμέναι. Πιττακὸς δ' ὁ Μιτυληναῖος, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν λεγομένων, πλεύσας ἐπὶ τὸν Φρύνωνα στρατηγὸν διεπολέμει τέως διατιθεὶς, καὶ πάσχων κακῶς· (ὅτε καὶ Ἀλκαῖος φησὶν ὁ ποιητὴς, ἔν τινι ἀγῶνι κακῶς φερόμενον ἑαυτὸν, τὰ ὅπλα ῥίψαντα φυγεῖν· λέγει δὲ πρός τινα κήρυκα, κελεύσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ, Ἀλκαῖος σῶος ἄροι ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί·) ὕστερον δ' ἐκ μονομαχίας προσκαλεσαμένου τοῦ Φρύνωνος, ἁλιευτικὴν ἀναλαβὼν σκευὴν συνέδραμε, καὶ τῷ μὲν ἀμφιβλήστρῳ περιέβαλε, τῇ τριαίνῃ δὲ καὶ τῷ ξιφιδίῳ ἔπειρε καὶ ἀνεῖλε. Μένοντος δ' ἔτι τοῦ πολέμου, Περίανδρος διαιτητὴς αἱρεθεὶς ὑπὸ ἀμφοῖν, ἔλυσε τὸν πόλεμον.

Τίμαιον δὲ ψεύσασθαι φησὶν ὁ Δημήτριος, ἱστοροῦντα ἐκ τῶν λίθων τῶν ἐξ Ἰλίου Περίανδρον περιτειχίσαι τὸ Ἀχίλλειον τοῖς Ἀθηναίοις, βοηθοῦντα τοῖς περὶ Πιττακόν· ἐπιτειχισθῆναι μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν Μιτυληναίων τὸν τόπον τοῦτον τῷ Σιγείῳ, οὐ μὴν ἐκ λίθων τοιούτων, οὐδ' ὑπὸ τοῦ Περιάνδρου. Πῶς γὰρ ἂν αἱρεθῆναι διαιτητὴν τὸν προσπολεμοῦντα; Ἀχίλλειον δ' ἐστὶν ὁ τόπος, ἐν ᾧ τὸ Ἀχιλλέως μνῆμα, κατοικία μικρά. Κατέσκαπται δὲ καὶ τὸ Σίγειον ὑπὸ τῶν Ἰλιέων διὰ τὴν ἀπείθειαν· ὑπ' ἐκείνοις γὰρ ἦν ὕστερον ἡ παραλία πᾶσα ἡ μέχρι Δαρ-

δάνου, καὶ νῦν ὑπ᾽ ἐκείνοις ἐστί. Τὸ δὲ παλαιὸν ὑπὸ τοῖς Αἰολεῦσιν ἦν τὰ πλεῖστα· ὥστε Ἔφορος οὐκ ὀκνεῖ, πᾶσαν τὴν ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Κύμης καλεῖν Αἰολίδα. Θουκυδίδης δέ φησιν, ἀφαιρεθῆναι τὴν Τροίαν ὑπὸ Ἀθηναίων τοὺς Μιτυληναίους, ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ τῷ Παχητίῳ.

Λέγουσι δ᾽ οἱ νῦν Ἰλιεῖς καὶ τοῦτο, ὡς οὐδὲ τελέως συνέβαινεν ἠφανίσθαι τὴν πόλιν κατὰ τὴν ἅλωσιν ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, οὐδ᾽ ἐξηλείφθη οὐδέποτε. Αἱ γοῦν Λοκρίδες παρθένοι, μικρὸν ὕστερον ἀρξάμεναι, ἐπέμποντο κατ᾽ ἔτος. Καὶ ταῦτα δ᾽ οὐχ Ὁμηρικά. Οὔτε γὰρ τῆς Κασάνδρας φθορὰν οἶδεν Ὅμηρος· ἀλλ᾽ ὅτι μὲν παρθένος ἦν ὑπ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον λέγει·

Πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα, Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα,
Ὅς ῥα νέον πτολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει.
Ἤτεε γὰρ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Κασσάνδρην, ἀνάεδνον· —

βίας δὲ οὐδὲ μέμνηται, οὐδ᾽ ὅτι ἡ φθορὰ τοῦ Αἴαντος ἐν τῇ ναυαγίᾳ διὰ μῆνιν Ἀθηνᾶς συνέβη, ἢ κατὰ τοιαύτην αἰτίαν, ἀλλ᾽ ἀπεχθανόμενον μὲν τῇ Ἀθηνᾷ κατὰ τὸ κοινὸν εἴρηκεν· (ἁπάντων γὰρ εἰς τὸ ἱερὸν ἀσεβησάντων, ἅπασιν ἐμήνιεν·) ἀπολέσθαι δὲ ὑπὸ Ποσειδῶνος μεγαλοῤῥημονήσαντα. Τὰς δὲ Λοκρίδας πεμφθῆναι, Περσῶν ἤδη κρατούντων, συνέβη.

Οὕτω μὲν δὴ λέγουσιν οἱ Ἰλιεῖς. Ὅμηρος δὲ ῥητῶς τὸν ἀφανισμὸν τῆς πόλεως εἴρηκεν·

Ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ᾽ ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή. —
Ἦ γὰρ καὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν.

Εἴπερ βουλῇ καὶ μύθοισι,

Πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ.

Καὶ τὰ τοιαῦτα δὲ τοῦ αὐτοῦ τίθενται τεκμήρια, οἷον, ὅτι τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ξόανον νῦν μὲν ἑστηκὸς ὁρᾶται, Ὅμηρος δὲ καθήμενον ἐμφαίνει· πέπλον γὰρ κελεύει

Θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν. —

[ὡς καὶ,

Μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέζεσθαι φίλον υἱόν.]

Βέλτιον γὰρ οὕτως, ἢ ὥς τινες δέχονται, ἀντὶ τοῦ, παρὰ τοῖς γόνασι θεῖναι, παρατιθέντες τό·

Ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ·

ἀντὶ τοῦ παρ' ἐσχάρῃ· τίς γὰρ ἂν νοηθείη πέπλου ἀνάθεσις παρὰ τοῖς γόνασι; Καὶ οἱ τὴν προσῳδίαν δὲ διαστρέφοντες, γουνάσιν, ὡς θυιάσιν, ὁποτέρως ἂν δέξωνται, ἀπεραντολογοῦσιν, εἶθ' ἱκετεύοντές τε φρένας. Πολλὰ δὲ τῶν ἀρχαίων τῆς Ἀθηνᾶς ξοάνων καθήμενα δείκνυται, καθάπερ ἐν Φωκαίᾳ, Μασσαλίᾳ, Ῥώμῃ, Χίῳ, καὶ ἄλλαις πλείοσιν. Ὁμολογοῦσι δὲ καὶ οἱ νεώτεροι τὸν ἀφανισμὸν τῆς πόλεως, ὧν ἐστι καὶ Λυκοῦργος ὁ ῥήτωρ. Μνησθεὶς γὰρ τῆς Ἰλιέων πόλεως φησί· τις οὐκ ἀκήκοεν, ὡς ἅπαξ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατεσκάφη, ἀοίκητον οὖσαν;

Εἰκάζουσι δὲ, τοὺς ὕστερον ἀνακτίσαι διανοουμένους οἰωνίσασθαι τὸν τόπον ἐκεῖνον, εἴτε διὰ τὰς συμφορὰς, εἴτε καὶ καταρασαμένου τοῦ Ἀγαμέμνονος κατὰ παλαιὸν ἔθος. (καθάπερ καὶ ὁ Κροῖσος ἐξελὼν τὴν Σιδηνὴν, εἰς ἣν ὁ τύραννος κατέφυγε Γλαυκίας, ἀρὰς ἔθετο κατὰ τῶν τειχιούντων πάλιν τὸν τόπον·) ἐκείνου μὲν οὖν ἀποστῆναι τοῦ χωρίου,

ἕτερον δὲ τειχίσαι. Πρῶτοι μὲν οὖν Ἀστυπαλαιεῖς, οἱ τὸ Ῥοίτειον κατασχόντες, συνῴκισαν πρὸς τῷ Σιμόεντι Πόλιον, ὃ νῦν καλεῖται Πόλισμα· οὐκ ἐν εὐερκεῖ τόπῳ· διὸ κατεσπάσθη ταχέως. Ἐπὶ δὲ τῶν Λυδῶν ἡ νῦν ἐκτίσθη κατοικία, καὶ τὸ ἱερόν· οὐ μὴν πόλις γε ἦν· ἀλλὰ πολλοῖς χρόνοις ὕστερον, καὶ κατ' ὀλίγον, ὡς εἴρηται, τὴν αὔξησιν ἔσχεν. Ἑλλάνικος δὲ χαριζόμενος τοῖς Ἰλιεῦσιν, οἷος ὁ ἐκείνου μῦθος, συνηγορεῖ τῷ τὴν αὐτὴν εἶναι πόλιν τὴν νῦν τῇ τότε. Τὴν δὲ χώραν, ἀφανισθείσης τῆς πόλεως, οἱ τὸ Σίγειον καὶ τὸ Ῥοίτειον ἔχοντες διενείμαντο, καὶ τῶν ἄλλων ὡς ἕκαστοι τῶν πλησιοχώρων, ἀπέδοσαν δ' ἀνοικισθείσης.

Πολυπίδακον δὲ τὴν Ἴδην ἰδίως οἴονται λέγεσθαι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐξ αὐτῆς ῥεόντων ποταμῶν· καθ' ἃ μάλιστα ἡ Δαρδανικὴ ὑποπέπτωκεν αὐτῇ, καὶ μέχρι Σκήψεως· καὶ τὰ περὶ Ἴλιον. Ἔμπειρος δ' ὢν τῶν τόπων, ὡς ἂν ἐπιχώριος ἀνὴρ ὁ Δημήτριος, τότε μὲν οὕτως λέγει περὶ αὐτῶν. Ἔστι γὰρ λόφος τις τῆς Ἴδης Κότυλος· ὑπέρκειται δ' οὗτος ἑκατόν που καὶ εἴκοσι σταδίοις Σκήψεως· ἐξ οὗ ὅ, τε Σκάμανδρος ῥεῖ καὶ ὁ Γράνικος, καὶ Αἴσηπος· οἱ μὲν πρὸς ἄρκτον καὶ τὴν Προποντίδα, ἐκ πλειόνων πηγῶν συλλειβόμενοι, ὁ δὲ Σκάμανδρος ἐπὶ δύσιν ἐκ μιᾶς πηγῆς· πᾶσαι δ' ἀλλήλαις πλησιάζουσιν ἐν εἴκοσι σταδίων περιεχόμεναι διαστήματι· πλεῖστον δ' ἀφέστηκεν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τὸ τοῦ Αἰσήπου τέλος, σχεδόν τι καὶ πεντακοσίους σταδίους. Παρέχει δὲ λόγον, ὥς φησιν ὁ ποιητὴς,

Κρουνὼ δ' ἵκανον καλλιῤῥόω, ἔνθα δὲ πηγαὶ
Δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος.
Ἡ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει, (ὅ ἐστι θερμῷ)

ἐπιφέρει δέ·

ἀμφὶ δὲ καπνὸς
Γίνεται ἐξ αὐτῆς, ὡσεὶ πυρός —.
Ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει, εἰκυῖα χαλάζῃ,
Ἢ χιόνι ψυχρῇ —.

Οὔτε γὰρ θερμὰ νῦν ἐν τῷ τόπῳ εὑρίσκεται, οὐδ' ἡ τοῦ Σκαμάνδρου πηγὴ ἐνταῦθα, ἀλλ' ἐν τῷ ὄρει· καὶ μία, ἀλλ' οὐ δύο. Τὰ μὲν οὖν θερμὰ ἐκλελεῖφθαι εἰκός· τὸ δὲ ψυχρὸν κατὰ διάδυσιν ὑπεκρέον, ἐκ τοῦ Σκαμάνδρου κατὰ τοῦτο ἀνατέλλειν τὸ χωρίον, ἢ καί, διὰ τὸ πλησίον εἶναι τοῦ Σκαμάνδρου, καὶ τοῦτο τὸ ὕδωρ λέγεσθαι τοῦ Σκαμάνδρου πηγήν· οὕτω γὰρ λέγονται πλείους πηγαὶ τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ.

Συμπίπτει δ' εἰς αὐτὸν ὁ Ἄνδριος ἀπὸ τῆς Καρησηνῆς, ὀρεινῆς τινος πολλαῖς κώμαις συνῳκισμένης, καὶ γεωργουμένης καλῶς, παρακειμένης τῇ Δαρδανικῇ μέχρι τῶν περὶ Ζέλειαν καὶ Πιτύειαν τόπων· ὠνομάσθαι δὲ τὴν χώραν φασὶν ἀπὸ τοῦ Καρήσου ποταμοῦ, ὃν ὠνόμασεν ὁ ποιητής·

Ῥῆσός θ' Ἑπτάπορός τε Κάρησός τε Ῥοδίος τε·

τὴν δὲ πόλιν κατεσπάσθαι τὴν ὁμώνυμον τῷ ποταμῷ. Πάλιν δ' οὗτός φησιν· ὁ μὲν Ῥῆσος ποταμὸς νῦν καλεῖται Ῥοείτης· εἰ μὴ ἄρα ὁ εἰς τὸν Γράνικον ἐμβάλλων Ῥῆσός ἐστιν. Ἑπτάπορος δέ, ὃν καὶ Πολύπορον λέγουσιν, ἑπτάκις διαβαινόμενος ἐκ

τῶν περὶ τὴν Καλὴν πεύκην χωρίων ἐπὶ Κελαινὰς κώμην ἰοῦσι, καὶ τὸ Ἀσκλήπιον, ἵδρυμα Λυσιμάχου. Περὶ δὲ τῆς Καλῆς πεύκης Ἄτταλος ὁ πρῶτος βασιλεύσας οὕτως γράφει· τὴν μὲν περίμετρον εἶναί φησι ποδῶν τεττάρων καὶ εἴκοσι, τὸ δὲ ὕψος ἀπὸ μὲν ῥίζης διήκειν καὶ ἕως ἐπὶ ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ πόδας· εἶτ' εἰς τρία σχιζομένην ἴσον ἀλλήλων διέχοντα, εἶτα πάλιν συναγομένην εἰς μίαν κορυφὴν, ἀποτελοῦσαν τότε πᾶν ὕψος δυοῖν πλέθρων, καὶ πεντεκαίδεκα πηχῶν· Ἀδραμυττίου δὲ διέχει πρὸς ἄρκτον ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα σταδίους. Κάρησος δ' ἀπὸ Μαλοῦντος ῥεῖ, τόπου τινὸς κειμένου μεταξὺ Παλαισκήψεως καὶ Ἀχαιΐου τῆς Τενεδίων περαίας· ἐμβάλλει δὲ εἰς τὸν Αἴσηπον. Ῥοδίος δὲ ἀπὸ Κλεανδρίας καὶ Γόρδου, ἃ διέχει τῆς Καλῆς πεύκης ἑξήκοντα σταδίους· ἐμβάλλει δ' εἰς τὸν Αἴνιον.

Τοῦ δ' αὐλῶνος τοῦ περὶ τὸν Αἴσηπον ἐν τῇ ἀριστερᾷ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ πρῶτον ἐστὶ Πολίχνα, τειχῆρες χωρίον, εἶθ' ἡ Παλαίσκηψις, εἶτ' Ἀλιζώνιον, τοῦτ' ἤδη πεπλασμένον πρὸς τὴν τῶν Ἀλιζώνων ὑπόθεσιν, περὶ ὧν εἰρήκαμεν· εἶτα Κάρησος ἐρήμη, καὶ ἡ Καρησηνὴ, καὶ ὁμώνυμος ποταμὸς, ποιῶν καὶ αὐτὸς αὐλῶνα ἀξιόλογον, ἐλάττω δὲ τοῦ περὶ τὸν Αἴσηπον. Τὰ δ' ἑξῆς ἤδη τὰ τῆς Ζελείας ἐστὶ πεδία, καὶ ὀροπέδια καλῶς γεωργούμενα· ἐν δεξιᾷ δὲ τοῦ Αἰσήπου μεταξὺ Πολίχνας τε καὶ Παλαισκήψεως ἡ Νέα Κώμη, καὶ ἀργύρια, καὶ τοῦτο πάλιν τακτέον πλάσμα [τὰ ἀργύρια] πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ὅπως σωθείη τό·

— ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.

Ἡ οὖν Ἀλύβη ποῦ, ἢ Ἀλόπη, ἢ ὅπως βούλονται παρονομάζειν; ἐχρῆν γὰρ καὶ τοῦτο πλάσαι παρατριψαμένους τὸ μέτωπον, καὶ μὴ χωλὸν ἐᾶν, καὶ ἕτοιμον πρὸς ἔλεγχον ἅπαξ ἤδη ἀποτετολμηκότας. Ταῦτα μὲν οὖν ἔνστασιν ἔχει τοιαύτην. Τἄλλα δὲ ὑπολαμβάνομεν, ἢ τά τε πλεῖστα δεῖν προσέχειν, ὡς ἀνδρὶ ἐμπείρῳ καὶ ἐντοπίῳ, φροντίσαντί τε περὶ τούτων τοσοῦτον, ὥςτε τριάκοντα βίβλους συγγράψαι στίχων ἐξήγησιν μικρῷ πλειόνων ἑξήκοντα, τοῦ καταλόγου τῶν Τρώων. Φησὶ γοῦν τὴν Παλαίσκηψιν τῆς μὲν Αἰνείας διέχειν πεντήκοντα σταδίους, τοῦ δὲ ποταμοῦ τοῦ Αἰσήπου τριάκοντα· ἀπὸ δὲ τῆς Παλαισκήψεως ταύτης διατεῖναι τὴν ὁμωνυμίαν καὶ εἰς ἄλλους πλείους τόπους. Ἐπάνιμεν δὲ ἐπὶ τὴν παραλίαν, ὅθέν περ ἀπελίπομεν.

Ἔστι δ' ἡ μετὰ τὴν Σιγειάδα ἄκραν καὶ τὸ Ἀχίλλειον ἡ Τενεδίων περαία, τὸ Ἀχαΐον καὶ αὐτὴ ἡ Τένεδος, οὐ πλείους τῶν τετταράκοντα σταδίων διέχουσα τῆς ἠπείρου· ἔχει δὲ τὴν περίμετρον ὅσον ὀγδοήκοντα σταδίων, καὶ πόλιν Αἰολίδα, καὶ λιμένας δύο, καὶ ἱερὸν τοῦ Σμινθέως Ἀπόλλωνος· καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς μαρτυρεῖ·

Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ.

Περίκειται δ' αὐτῇ νησία πλείω, καὶ δὴ καὶ δύο, ἃ καλοῦσι Καλύδνας, κειμένας κατὰ τὸν ἐπὶ Λέκτον πλοῦν· καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Τένεδον Κάλυδνάν τινες εἶπον, ἄλλοι δὲ Λεύκοφρυν· εἰσὶ καὶ ἕτερα νησία πε-

ρὶ αὐτήν. Μυθεύουσι δ᾽ ἐν αὐτῇ τὰ περὶ τὸν Τέννην, ἀφ᾽ οὗ καὶ τοὔνομα τῇ νήσῳ, καὶ τὰ περὶ τὸν Κύκνον, Θρᾷκα τὸ γένος, πατέρα δ᾽, ὥς τινες, τοῦ Τέννου, βασιλέα δὲ Κολωνῶν.

Ἦν δὲ τῷ Ἀχαιΐῳ συνεχὴς ἥ τε Λάρισσα, καὶ Κολωναὶ, τῆς Δίας οὖσαι πρότερον, καὶ ἡ νῦν Χρύσα, ἐφ᾽ ὕψους τινὸς πετρώδους ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἱδρυμένη, καὶ ἡ Ἁμαξιτὸς, ἡ τῷ Λεκτῷ ὑποκειμένη συνεχής· νῦν δ᾽ ἡ Ἀλεξάνδρεια συνεχής ἐστι τῷ Ἀχαιΐῳ· τὰ δὲ πολίσματα ἐκεῖνα συνῳκισμένα τυγχάνει, καθάπερ καὶ ἄλλα πλείω τῶν φρουρίων, εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν· ὧν καὶ Κεβρήνη, καὶ Νεανδρία ἐστὶ, καὶ τὴν χώραν ἔχουσιν ἐκεῖνοι· ὁ δὲ τόπος, ἐν ᾧ νῦν κεῖται ἡ Ἀλεξάνδρεια, Σιγία ἐκαλεῖτο.

Ἐν δὲ τῇ Χρύσῃ ταύτῃ καὶ τὸ τοῦ Σμινθέως Ἀπόλλωνός ἐστιν ἱερὸν, καὶ τὸ σύμβολον, τὸ τὴν ἐτυμότητα τοῦ ὀνόματος σῶζον, ὁ μῦς ὑπόκειται τῷ ποδὶ τοῦ ξοάνου. Σκόπα δ᾽ ἐστὶν ἔργα, τοῦ Παρίου· συνοικειοῦσι δὲ καὶ τὴν ἱστορίαν εἰς τὸν μῦθον τούτῳ τῷ τρόπῳ τὴν περὶ τῶν μυῶν. Τοῖς γὰρ ἐκ τῆς Κρήτης ἀφιγμένοις Τεύκροις (οὓς πρῶτος παρέδωκε Καλλῖνος, ὁ τῆς ἐλεγείας ποιητής· ἠκολούθησαν δὲ πολλοὶ) χρησμὸς ἦν, αὐτόθι ποιήσασθαι τὴν μονὴν, ὅπου ἂν οἱ γηγενεῖς αὐτοῖς ἐπιθῶνται· συμβῆναι δὲ τοῦτ᾽ αὐτοῖς φασι περὶ Ἁμαξιτόν· νύκτωρ γὰρ πολὺ πλῆθος τῶν ἀρουραίων μυῶν ἐξανθῆσαν διαφαγεῖν, ὅσα σκύτινα τῶν τε ὅπλων καὶ τῶν χρηστηρίων· τοὺς δὲ αὐτόθι μεῖναι· τούτους δὲ καὶ τὴν Ἴδην ἀπὸ τῆς ἐν Κρήτῃ κατονομάσαι. Ἡρακλείδης δ᾽ ὁ

Ποντικὸς πληθύοντάς φησι μύας περὶ τὸ ἱερὸν νομισθῆναί τε ἱεροὺς, καὶ τὸ ξόανον οὕτω κατασκευασθῆναι βεβηκὸς ἐπὶ τῷ μυΐ. Ἄλλοι δ᾽ ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀφῖχθαί τινα Τεῦκρόν φασιν ἐκ δήμου Τρώων, ὃς νῦν ὁ Ξυπετεὼν λέγεται· Τεύκρους δὲ μηδένας ἐλθεῖν ἐκ τῆς Κρήτης. Τῆς δὲ πρὸς τοὺς Ἀττικοὺς ἐπιπλοκῆς τῶν Τρώων τιθέασι σημεῖον, καὶ τὸ παρ᾽ ἀμφοτέροις Ἐριχθόνιόν τινα γενέσθαι τῶν ἀρχηγετῶν. Λέγουσι μὲν οὖν οὕτως οἱ νεώτεροι. Τοῖς δ᾽ Ὁμήρου μᾶλλον ἔπεσι συμφωνεῖ τὰ ἐν τῷ Θήβης πεδίῳ, καὶ τῇ αὐτόθι Χρύσῃ ἱδρυμένῃ ποτὲ δεικνύμενα ἴχνη· περὶ ὧν αὐτίκα ἐροῦμεν. Πολλαχοῦ δ᾽ ἐστὶ τὸ τοῦ Σμινθέως ὄνομα· καὶ γὰρ περὶ αὐτὴν τὴν Ἁμαξιτὸν χωρὶς τοῦ κατὰ τὸ ἱερὸν Σμινθίου, δύο τόποι καλοῦνται Σμίνθια· καὶ ἄλλοι δ᾽ ἐν τῇ πλησίον Λαρισσαίᾳ· καὶ ἐν τῇ Παριανῇ δ᾽ ἐστὶ χωρίον τὰ Σμίνθια καλούμενον, καὶ ἐν Ῥόδῳ, καὶ ἐν Λίνδῳ, καὶ ἄλλοθι δὲ πολλαχοῦ· καλοῦσι δὲ νῦν τὸ ἱερὸν Σμίνθιον. Χωρὶς δὲ καὶ τὸ Ἁλήσιον πεδίον οὐ μέγα ἐν τοῖς τοῦ Λεκτοῦ, καὶ τὸ Τραγασαῖον ἁλοπήγιον αὐτόματον τοῖς ἐτησίαις πηγνύμενον πρὸς Ἁμαξιτῷ. Ἐπὶ δὲ τῷ Λεκτῷ βωμὸς τῶν δώδεκα θεῶν δείκνυται· καλοῦσι δ᾽ Ἀγαμέμνονος ἵδρυμα· ἐν ἐπόψει δὲ τῷ Ἰλίῳ ἐστὶ τὰ χωρία ταῦτα, ὡς ἐν διακοσίοις σταδίοις, ἢ μικρῷ πλείοσιν· ὡς δ᾽ αὕτως καὶ τὰ περὶ Ἄβυδον ἐκ θατέρου μέρους, μικρὸν δ᾽ ὅμως ἐγγυτέρω ἡ Ἄβυδος.

Κάμψαντι δὲ τὸ Λεκτὸν, ἐλλογιμώταται πόλεις τῶν Αἰολέων, καὶ ὁ Ἀδραμυττηνὸς κόλπος ἐκδέχεται, ἐν ᾧ τοὺς πλείους τῶν Λελέγων κατοικίζων ὁ ποιη-

της φαίνεται, καὶ τοὺς Κίλικας διττοὺς ὄντας. Ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ τῶν Μιτυληναίων ἐστὶν αἰγιαλὸς, κώμας τινὰς ἔχων τῶν κατὰ τὴν ἤπειρον τῶν Μιτυληναίων. Τὸν δὲ αὐτὸν κόλπον καὶ Ἰδαῖον λέγουσιν· ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ Λεκτοῦ ῥάχις, ἀνατείνουσα πρὸς τὴν Ἴδην, ὑπέρκειται τῶν πρώτων τοῦ κόλπου μερῶν· ἐν οἷς πρῶτον τοὺς Λέλεγας ὁ ποιητὴς ἱδρυμένους πεποίηκεν.

Εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν καὶ πρότερον· καὶ νῦν δὲ προςληπτέον, ὅτι Πήδασόν τινα λέγει πόλιν αὐτῶν ὑπὸ Ἄλτῃ τεταγμένην·

Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει,
Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ἐπὶ Σατνιόεντι.

Καὶ νῦν ὁ τόπος δείκνυται τῆς πόλεως ἔρημος. Γράφουσι δέ τινες οὐκ εὖ ὑπὸ Σατνιόεντι, ὡς ὑπὸ ὄρει Σατνιόεντι κειμένης τῆς πόλεως· οὐδὲν δ᾽ ἐστὶν ὄρος ἐνταῦθα Σατνιόεις προσαγορευόμενον, ἀλλὰ ποταμὸς, ἐφ᾽ ᾧ ἵδρυται ἡ πόλις· νῦν δ᾽ ἐστὶν ἐρήμη. Ὀνομάζει δὲ τὸν ποταμὸν ὁ ποιητής·

Σάτνιον οὔτασε δουρὶ μετάλμενος ὀξυόεντι,
Ἠνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε Νηῒς ἀμύμων
Ἤνοπι βουκολέοντι παρ᾽ ὄχθαις Σατνιόεντος.

Καὶ πάλιν,

Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋῤῥείταο παρ᾽ ὄχθαις,
Πήδασον αἰπεινήν. —

Σατιόεντα δ᾽ ὕστερον εἶπον· οἱ δὲ Σαφνιόεντα· ἔςι δὲ χείμαῤῥος μέγας· ἄξιον δὲ μνήμης πεποίηκεν ὀνομάζων ὁ ποιητὴς αὐτόν. Οὗτοι δ᾽ οἱ τόποι συνεχεῖς εἰσι τῇ Δαρδανίᾳ καὶ τῇ Σκηψίᾳ, ὥςπερ ἄλλη τις Δαρδανία, ταπεινοτέρα δέ.

Ἀσσίων δ᾽ ἐστὶ νῦν καὶ Γαργαρέων ἕως τῆς κατὰ Λέσβον θαλάττης περιεχόμενα τῇ τε Ἀντανδρίᾳ, καὶ τῇ Κεβρηνίων, καὶ Νεανδριέων, καὶ Ἁμαξιτέων. Τῆς μὲν γὰρ Ἁμαξιτοῦ Νεανδριεῖς ὑπέρκεινται, καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐντὸς Λεκτοῦ μεσογαιότεροί τε καὶ πλησιαίτεροι τῷ Ἰλίῳ· διέχουσι γὰρ ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ςαδίους. Τούτων δὲ καθύπερθε Κεβρήνιοι· τούτων δὲ Δαρδάνιοι μέχρι Παλαισκήψεως καὶ αὐτῆς τῆς Σκήψεως. Τὴν δὲ Ἄντανδρον Ἀλκαῖος μὲν καλεῖ Λελέγων πόλιν·

Πρῶτα μὲν καὶ Ἄντανδρος Λελέγων πόλις.

Ὁ δὲ Σκήψιος ἐν ταῖς παρακειμέναις τίθησιν, ὥςτ᾽ ἐκπίπτοι ἂν εἰς τὴν τῶν Κιλίκων· οὗτοι γάρ εἰσι συνεχεῖς τοῖς Λέλεξι μᾶλλόν πως, τὸ νότιον πλευρὸν τῆς Ἴδης ἀφορίζοντες· ταπεινοὶ δ᾽ ὅμως καὶ οὗτοι, καὶ οἱ τῇ παραλίᾳ συνάπτοντες μᾶλλον τῇ κατὰ Ἀδραμύττιον. Μετὰ γὰρ τὸ Λεκτὸν τὸ Πολυμήδιόν ἐστι χωρίον τι ἐν τετταράκοντα σταδίοις· εἶτ᾽ ἐν ὀγδοήκοντα Ἄσσος, μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάσσης· εἶτ᾽ ἐν ἑκατὸν καὶ τετταράκοντα τὰ Γάργαρα· κεῖται δὲ τὰ Γάργαρα ἐπ᾽ ἄκρας, ποιούσης τὸν ἰδίως Ἀδραμυττηνὸν καλούμενον κόλπον. Λέγεται γὰρ καὶ πᾶσα ἡ ἀπὸ Λεκτοῦ μέχρι Κανῶν παραλία τῷ αὐτῷ τούτῳ ὀνόματι, ἐν ᾧ καὶ ὁ Ἐλαϊτικὸς περιλαμβάνεται· ἰδίως μέντοι φασὶ τοῦτον Ἀδραμυττηνὸν, τὸν κλειόμενον ὑπὸ ταύτης τε τῆς ἄκρας, ἐφ᾽ ᾗ τὰ Γάργαρα, καὶ τῆς Πυῤῥᾶς ἄκρας προσαγορευομένης· ἐφ᾽ ᾗ καὶ Ἀφροδίσιον ἵδρυται. Πλάτος δὲ τοῦ στόματος ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἄκρας ἐπὶ τὴν ἄκραν, δίαρμα

ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίων. Ἐντὸς δὲ ἥ τε Ἄντανδρός ἐστιν, ὑπερκείμενον ἔχουσα ὄρος, ὃ καλοῦσι Ἀλεξάνδρειαν· ὅπου τὰς θεὰς κριθῆναί φασιν ὑπὸ τοῦ Πάριδος· καὶ ὁ Ἀσπανεὺς, τὸ ὑλοτόμιον τῆς Ἰδαίας ὕλης· ἐνταῦθα γὰρ διατίθενται κατάγοντες τοῖς δεομένοις. Εἶτα Ἄστυρα, κώμη καὶ ἄλσος τῆς Ἀστυρηνῆς Ἀρτέμιδος ἅγιον. Πλησίον δ᾽ εὐθὺς τὸ Ἀδραμύττιον, Ἀθηναίων ἄποικος πόλις, ἔχουσα καὶ λιμένα, καὶ ναύσταθμον· ἔξω δὲ τοῦ κόλπου καὶ τῆς Πυῤῥᾶς ἄκρας ἥ τε Κισθηνη ἐστὶ πόλις ἔρημος, ἔχουσα λιμένα. Ὑπὲρ αὐτῆς ἐν τῇ μεσογαίᾳ τό, τε τοῦ χαλκοῦ μέταλλον, καὶ Περπερῆνα καὶ Τράριον, καὶ ἄλλαι τοιαῦται κατοικίαι. Ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ τῇ ἐφεξῆς αἱ τῶν Μιτυληναίων κῶμαι, Κορυφαντίς τε καὶ Ἡράκλεια· καὶ μετὰ ταῦτα Ἄττεα· εἶτ᾽ Ἀταρνεὺς, καὶ Πιτάνη, καὶ αἱ τοῦ Καΐκου ἐκβολαί· ταῦτα δ᾽ ἤδη τοῦ Ἐλαϊτῶν κόλπου· καὶ ἔστιν ἐν τῇ περαίᾳ ἡ Ἐλαία, καὶ ὁ λοιπὸς μέχρι Κανῶν κόλπος. Λέγωμεν δὲ ἀναλαβόντες περὶ τῶν καθ᾽ ἕκαστα πάλιν, εἴ τι παραλέλειπται μνήμης ἄξιον, καὶ πρῶτον περὶ τῆς Σκήψεως.

Ἔστι δ᾽ ἡ μὲν Παλαίσκηψις ἐπάνω Κέβρηνος κατὰ τὸ μετεωρότατον τῆς Ἴδης ἐγγὺς Πολίχνης· ἐκαλεῖτο δὲ τότε Σκῆψις, εἴτ᾽ ἄλλως, εἴτ᾽ ἀπὸ τοῦ περίσκεπτον εἶναι τὸν τόπον· εἰ δεῖ τὰ παρὰ τοῖς βαρβάροις ἐν τῷ τότε ὀνόματα ταῖς Ἑλληνικαῖς ἐτυμολογεῖσθαι φωναῖς· ὕστερον δὲ κατωτέρω σταδίοις ἑξήκοντα εἰς τὴν νῦν Σκῆψιν μετῳκίσθησαν ὑπὸ Σκαμανδρίου τε τοῦ Ἕκτορος, καὶ Ἀσκανίου τοῦ Αἰ-

νείου παιδός· καὶ δύο γένη ταῦτα βασιλεῦσαι πολὺν χρόνον ἐν τῇ Σκήψει λέγεται· μετὰ ταῦτα δ' εἰς ὀλιγαρχίαν μετέστησαν, εἶτα Μιλησίοις συνεπολιτεύθησαν αὐτοῖς, καὶ δημοκρατικῶς ᾤκουν· οἱ δ' ἀπὸ τοῦ γένους οὐδὲν ἧττον ἐκαλοῦντο βασιλεῖς, ἔχοντες τινὰς τιμάς· εἶτ' εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν συνεπόλισε τοὺς Σκηψίους Ἀντίγονος· εἶτ' ἀπέλυσε Λυσίμαχος, καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκείαν,

Οἴεται δ' ὁ Σκήψιος καὶ βασίλειον τοῦ Αἰνείου γεγονέναι τὴν Σκῆψιν, μέσην οὖσαν τῆς τε ὑπὸ τῷ Αἰνείᾳ καὶ Λυρνησσοῦ, εἰς ἣν φυγεῖν εἴρηται διωκόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως· φησὶ γοῦν ὁ Ἀχιλλεύς·

Ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε πέρ σε, βοῶν ἄπο, μοῦνον ἐόντα,
Σεῦα κατ' Ἰδαίων ὀρέων ταχέεσσι πόδεσσι,
Κεῖθεν δ' ἐς Λυρνησσὸν ὑπέκφυγες· αὐτὰρ ἐγὼ τὴν
Πέρσα, μεθορμηθεὶς —.

Οὐχ ὁμολογεῖ δὲ τῷ περὶ τῶν ἀρχηγετῶν τῆς Σκήψεως λόγῳ τῷ λεχθέντι νῦν τὰ περὶ τοῦ Αἰνείου θρυλλούμενα. Περιγενέσθαι γὰρ δὴ τοῦτόν φασιν ἐκ τοῦ πολέμου διὰ τὴν πρὸς Πρίαμον δυσμένειαν·

Αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίῳ,
Οὕνεκ' ἄρ', ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν, οὔ τι τίεσκε.

Τοὺς δὲ συνάρχοντας Ἀντηνορίδας καὶ αὐτὸν τὸν Ἀντήνορα διὰ τὴν Μενελάου παρ' αὐτῷ ξενίαν. Σοφοκλῆς γοῦν ἐν τῇ ἁλώσει τοῦ Ἰλίου παρδαλέαν φησὶ πρὸ τῆς θύρας τοῦ Ἀντήνορος προτεθῆναι σύμβολον τοῦ ἀπόρθητον ἐαθῆναι τὴν οἰκίαν. Τὸν μὲν οὖν Ἀντήνορα καὶ τοὺς παῖδας μετὰ τῶν παραγενο-

μένων Ἑνετῶν εἰς τὴν Θρᾴκην περισωθῆναι· κᾀκεῖθεν διαπεσεῖν εἰς τὴν λεγομένην κατὰ τὸν Ἀδρίαν Ἑνετικήν· τὸν δὲ Αἰνείαν μετ' Ἀγχίσου τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ παιδὸς Ἀσκανίου λαὸν ἀθροίσαντα πλεῦσαι· καὶ οἱ μὲν οἰκῆσαι περὶ τὸν Μακεδονικὸν Ὄλυμπόν φασιν· οἱ δὲ περὶ Μαντίνειαν τῆς Ἀρκαδίας κτίσαι Καπύας, ἀπὸ Κάπυος θέμενον τοὔνομα τῷ πολίσματι· οἱ δ' εἰς Αἰγέσταν κατᾶραι τῆς Σικελίας σὺν Ἐλύμῳ Τρωΐ, καὶ Ἔρυκα, καὶ Λιλύβαιον κατασχεῖν, καὶ ποταμοὺς περὶ Αἰγέσταν προσαγορεῦσαι, Σκάμανδρον καὶ Σιμόεντα· ἔνθεν δ' εἰς τὴν Λατίνην ἐλθόντα μεῖναι κατά τι λόγιον τὸ κελεῦον μένειν, ὅπου ἂν τὴν τράπεζαν καταφάγοι· συμβῆναι δὲ τῆς Λατίνης περὶ τὸ Λαουΐνιον τοῦτο, ἄρτου μεγάλου τεθέντος ἀντὶ τραπέζης κατὰ ἀπορίαν, καὶ ἅμα ἀναλωθέντος τοῖς ἐπ' αὐτῷ κρέασιν. Ὅμηρος μέντοι συνηγορεῖν οὐδετέροις ἔοικεν, οὐδὲ τοῖς περὶ τῶν ἀρχηγετῶν τῆς Σκήψεως λεχθεῖσιν. Ἐμφαίνει γὰρ μεμενηκότα τὸν Αἰνείαν ἐν τῇ Τροίᾳ, καὶ διαδεδεγμένον τὴν ἀρχήν, καὶ παραδεδωκότα παισὶ παίδων τὴν διαδοχὴν αὐτῆς, ἠφανισμένου τοῦ τῶν Πριαμιδῶν γένους·

Ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἤχθηρε Κρονίων.
Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει,
Καὶ παῖδες παίδων, τοί κεν μετόπισθε γένωνται.

Οὕτω δ' οὐδ' ἡ τοῦ Σκαμανδρίου διαδοχὴ σώζοιτ' ἄν. Πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖς ἑτέροις διαφωνεῖ τοῖς μέχρι καὶ Ἰταλίας αὐτοῦ τὴν πλάνην λέγουσι, καὶ αὐτόθι ποιοῦσι τὴν καταστροφὴν τοῦ βίου. Τινὲς δὲ γράφουσιν·

Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο γένος πάντεσσιν ἀνάξει,

Καὶ παῖδες παίδων —
τοὺς Ῥωμαίους λέγοντες.

Ἐκ δὲ τῆς Σκήψεως οἵ τε Σωκρατικοὶ γεγόνασιν, Ἔραστος καὶ Κορίσκος, καὶ ὁ τοῦ Κορίσκου υἱὸς Νηλεὺς, ἀνὴρ καὶ Ἀριστοτέλους ἠκροαμένος καὶ Θεοφράστου, διαδεδεγμένος δὲ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Θεοφράστου, ἐν ᾗ ἦν καὶ ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους· ὁ γὰρ Ἀριστοτέλης τὴν ἑαυτοῦ Θεοφράστῳ παρέδωκεν· ᾧπερ καὶ τὴν σχολὴν ἀπέλιπε, πρῶτος, ὧν ἴσμεν, συναγαγὼν βιβλία, καὶ διδάξας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέας βιβλιοθήκης σύνταξιν. Θεόφραστος δὲ Νηλεῖ παρέδωκεν· ὁ δ' εἰς Σκῆψιν κομίσας τοῖς μετ' αὐτὸν παρέδωκεν ἰδιώταις ἀνθρώποις, οἳ κατάκλειστα εἶχον τὰ βιβλία, οὐδ' ἐπιμελῶς κείμενα· ἐπειδὴ δὲ ᾔσθοντο τὴν σπουδὴν τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων, ὑφ' οἷς ἦν ἡ πόλις, ζητούντων βιβλία εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἐν Περγάμῳ βιβλιοθήκης, κατὰ γῆς ἔκρυψαν ἐν διώρυγί τινι· ὑπὸ δὲ νοτίας καὶ σητῶν κακωθέντα, ὀψέ ποτε ἀπέδοντο οἱ ἀπὸ τοῦ γένους Ἀπελλίκοντι τῷ Τηΐῳ πολλῶν ἀργυρίων τά τε Ἀριστοτέλους καὶ τὰ τοῦ Θεοφράστου βιβλία· ἦν δὲ ὁ Ἀπελλίκων φιλόβιβλος μᾶλλον, ἢ φιλόσοφος· διὸ καὶ ζητῶν ἐπανόρθωσιν τῶν διαβρωμάτων, εἰς ἀντίγραφα καινὰ μετήνεγκε τὴν γραφὴν ἀναπληρῶν οὐκ εὖ, καὶ ἐξέδωκεν ἁμαρτάδων πλήρη τὰ βιβλία. Συνέβη δὲ τοῖς ἐκ τῶν περιπάτων, τοῖς μὲν πάλαι τοῖς μετὰ Θεόφραστον, ὅλως οὐκ ἔχουσι τὰ βιβλία, πλὴν ὀλίγων, καὶ μάλιστα τῶν ἐξωτερικῶν, μηδὲν ἔχειν φιλοσοφεῖν πραγματικῶς, ἀλλὰ θέσεις ληκυθίζειν· τοῖς δ' ὕστερον,

ἀφ' οὗ τὰ βιβλία ταῦτα προῆλθεν, ἄμεινον μὲν ἐκείνων φιλοσοφεῖν καὶ Ἀριστοτελίζειν, ἀναγκάζεσθαι μέντοι τὰ πολλὰ εἰκότα λέγειν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν. Πολὺ δὲ εἰς τοῦτο καὶ ἡ Ῥώμη προσελά βετο. Εὐθὺς γὰρ μετὰ τὴν Ἀπελλίκοντος τελευτὴν, Σύλλας εἷλε τὴν Ἀπελλίκοντος βιβλιοθήκην ὁ τὰς Ἀθήνας ἑλών· δεῦρο δὲ κομισθεῖσαν Τυραννίων τε ὁ γραμματικὸς διεχειρίσατο φιλαριστοτέλης ὢν, θεραπεύσας τὸν ἐπὶ τῆς βιβλιοθήκης· καὶ βιβλιοπῶλαί τινες γραφεῦσι φαύλοις χρώμενοι, καὶ οὐκ ἀντιβάλλοντες, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει τῶν εἰς πρᾶσιν γραφομένων βιβλίων καὶ ἐνθάδε, καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἀπόχρη.

Ἐκ δὲ τῆς Σκήψεως καὶ ὁ Δημήτριός ἐστιν, οὗ μεμνήμεθα πολλάκις, ὁ τὸν Τρωϊκὸν διάκοσμον ἐξηγησάμενος γραμματικὸς, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γεγονὼς Κράτητι καὶ Ἀριστάρχῳ· καὶ μετὰ τοῦτον Μητρόδωρος, ἀνὴρ ἐκ τοῦ φιλοσόφου μεταβεβληκὼς ἐπὶ τὸν πολιτικὸν βίον, καὶ ῥητορεύων τὸ πλέον ἐν τοῖς συγγράμμασιν· ἐχρήσατο δὲ φράσεώς τινι χαρακτῆρι καινῷ, καὶ κατεπλήξατο πολλούς· διὰ δὲ τὴν δόξαν ἐν Χαλκηδόνι γάμου λαμπροῦ πένης ὢν ἔτυχε, καὶ ἐχρημάτιζε Χαλκηδόνιος· Μιθριδάτην δὲ θεραπεύσας τὸν Εὐπάτορα, συναπῆρεν εἰς τὸν Πόντον ἐκείνῳ μετὰ τῆς γυναικὸς, καὶ ἐτιμήθη διαφερόντως, ταχθεὶς ἐπὶ τῆς δικαιοδοσίας, ἐφ' ἧς οὐκ ἦν τῷ κριθέντι βουλὴ τῆς δίκης ἐπὶ τὸν βασιλέα. Οὐ μέντοι διηυτύχησεν, ἀλλ' ἐμπεσὼν εἰς ἔχθραν ἀδικωτέρων ἀνθρώπων, ἀπέστη τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν

πρὸς Τιγράνην τὸν Ἀρμένιον πρεσβείαν· ὁ δ᾽ ἄκοντα ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Εὐπάτορι, φεύγοντι ἤδη τὴν προγονικὴν βασιλείαν· κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν κατέστρεψε τὸν βίον, εἴθ᾽ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, εἴθ᾽ ὑπὸ νόσου· λέγεται γὰρ ἀμφότερα. Περὶ μὲν τῶν Σκηψίων ταῦτα.

Μετὰ δὲ Σκῆψιν Ἄνδειρα καὶ Πιονία, καὶ ἡ Γαργαρίς. Ἔστι δὲ λίθος περὶ τὰ Ἄνδειρα, ὃς καιόμενος σίδηρος γίνεται· εἶτα μετὰ γῆς τινος καμινευθεὶς ἀποστάζει ψευδάργυρον, ἣ προσλαβοῦσα χαλκὸν τὸ καλούμενον γίνεται κρᾶμα, ὅ τινες ὀρείχαλκον καλοῦσι· γίνεται δὲ ψευδάργυρος καὶ περὶ τὸν Τμῶλον. Ταῦτα δ᾽ ἐστὶ τὰ χωρία, ἃ οἱ Λέλεγες κατεῖχον· ὡς δ᾽ αὔτως καὶ τὰ περὶ Ἄσσον.

Ἔστι δὲ ἡ Ἄσσος ἐρυμνὴ καὶ εὐτειχὴς ἀπὸ θαλάσσης καὶ τοῦ λιμένος, ὀρθίαν καὶ μακρὰν ἀνάβασιν ἔχουσα· ὥστ᾽ ἐπ᾽ αὐτῆς οἰκείως εἰρῆσθαι δοκεῖ τὸ τοῦ Στρατονίκου τοῦ κιθαριστοῦ·

Ἄσσον ἴθ᾽, ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ᾽ ἵκηαι.

Ὁ δὲ λιμὴν χώματι κατεσκεύασται μεγάλῳ. Ἐντεῦθεν ἦν Κλεάνθης, ὁ στωϊκὸς φιλόσοφος, ὁ διαδεξάμενος τὴν Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως σχολὴν, καταλιπὼν δὲ Χρυσίππῳ τῷ Σολεῖ· ἐνταῦθα δὲ καὶ Ἀριστοτέλης διέτριψε διὰ τὴν πρὸς Ἑρμείαν τὸν τύραννον κηδείαν. Ἦν δὲ Ἑρμείας εὐνοῦχος, τραπεζίτου τινὸς οἰκέτης· γενόμενος δ᾽ Ἀθήνησιν ἠκροάσατο καὶ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους· ἐπανελθὼν δὲ, τῷ δεσπότῃ συνετυράννησε, πρῶτον ἐπιθεμένῳ τοῖς περὶ Ἀταρνέα καὶ Ἄσσον χωρίοις· ἔπειτα διεδέξατο ἐκεῖ-

νον, καὶ μετεπέμψατο τόν τε Ἀριστοτέλην καὶ Ξενοκράτην, καὶ ἐπεμελήθη αὐτῶν· τῷ δ' Ἀριστοτέλει καὶ θυγατέρα ἀδελφοῦ συνῴκισε. Μέμνων δὲ ὁ Ῥόδιος ὑπηρετῶν τότε τοῖς Πέρσαις καὶ στρατηγῶν, προςποιησάμενος φιλίαν, καλεῖ πρὸς ἑαυτὸν ξενίας τε ὀνόματι καὶ πραγμάτων προσποιητῶν χάριν· συλλαβὼν δ' ἀνέπεμψεν ὡς τὸν βασιλέα, κἀκεῖ κρεμασθεὶς ἀπώλετο· οἱ φιλόσοφοι δ' ἐσώθησαν, φεύγοντες τὰ χωρία, ἃ οἱ Πέρσαι κατέσχον.

Φησὶ δὲ Μυρσίλος Μηθυμναίων κτίσμα εἶναι τὴν Ἄσσον· Ἑλλάνικος δὲ Αἰολίδα φησίν· ὥς τε καὶ τὰ Γάργαρα καὶ ἡ Λαμπωνία Αἰολέων. Ἀσσίων γάρ ἐστι κτίσμα τὰ Γάργαρα, οὐκ εὖ συνοικούμενα· ἐποίκους γὰρ οἱ βασιλεῖς εἰσήγαγον ἐκ Μιλήτου πόλεως, ἐρημώσαντες ἐκείνην, ὥςτε ἡμιβαρβάρους γενέσθαι φησὶ Δημήτριος αὐτοὺς ὁ Σκήψιος ἀντὶ Αἰολέων. Καθ' Ὅμηρον μέντοι ταῦτα πάντα ἦν Λελέγων, οὓς τινὲς μὲν Κᾶρας ἀποφαίνουσιν, Ὅμηρος δὲ χωρίζει.

Πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες, καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες.

Ἕτεροι μὲν τοίνυν τῶν Καρῶν ὑπῆρξαν· ᾤκουν δὲ μεταξὺ τῶν ὑπὸ τῷ Αἰνείᾳ καὶ τῶν καλουμένων ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Κιλίκων· ἐκπορθηθέντες δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως μετέστησαν εἰς τὴν Καρίαν, καὶ κατέσχον τὰ περὶ τὴν νῦν Ἁλικαρνασσὸν χωρία. Ἡ μέντοι νῦν ἐκλειφθεῖσα ὑπ' αὐτῶν πόλις Πήδασος οὐκέτ' ἐστίν.

Ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῶν Ἁλικαρνασσίων τὰ Πήδασα ὑπ' αὐτῶν ὀνομασθέντα ἦν πόλις, καὶ ἡ νῦν

χώρα Πηδασὶς λέγεται. Φασὶ δ᾽ ἐν αὐτῇ καὶ ὀκτὼ πόλεις ᾠκῆσθαι ὑπὸ τῶν Λελέγων πρότερον εὐανδρησάντων, ὥςτε καὶ τῆς Καρίας κατασχεῖν τῆς μέχρι Μύνδου καὶ Βαργυλίων· καὶ τῆς Πισιδίας ἀποτεμέσθαι πολλήν. Ὕστερον δ᾽ ἅμα τοῖς Καρσὶ στρατευόμενοι κατεμερίσθησαν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἠφανίσθη τὸ γένος· τῶν δ᾽ ὀκτὼ πόλεων τὰς ἓξ Μαύσωλος εἰς μίαν τὴν Ἁλικαρνασσὸν συνήγαγεν, ὡς Καλλισθένης ἱστορεῖ· Σουάγελα δὲ καὶ Μύνδον διεφύλαξε. Τοῖς δὲ Πηδασεῦσι τούτοις φησὶν Ἡρόδοτος, ὅτε μέλλοι τι ἀνεπιτήδειον ἔσεσθαι καὶ τοῖς περιοίκοις, τὴν ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς πώγωνα σχεῖν· τρὶς δὲ συμβῆναι τοῦτο αὐτοῖς. Πήδασον δὲ καὶ ἐν τῇ νῦν Στρατονικέων πολίχνιόν ἐστιν. Ἐν ὅλῃ δὲ Καρίᾳ καὶ ἐν Μιλήτῳ Λελέγων τάφοι, καὶ ἐρύματα, καὶ ἴχνη κατοικιῶν δείκνυται.

Μετὰ δὲ τοὺς Λέλεγας τὴν ἑξῆς παραλίαν ᾤκουν Κίλικες καθ᾽ Ὅμηρον, ἣν δὴ νῦν ἔχουσιν Ἀδραμυττηνοί τε καὶ Ἀταρνεῖται, καὶ Πιταναῖοι μέχρι τῆς ἐκβολῆς τοῦ Καΐκου. Διῄρηντο δ᾽ εἰς δύο δυναστείας οἱ Κίλικες, καθάπερ εἴπομεν, τήν τε ὑπὸ τῷ Ἠετίωνι, καὶ τὴν ὑπὸ τῷ Μύνητι.

Τοῦ μὲν οὖν Ἠετίωνος λέγει πόλιν Θήβην·

Ὠιχόμεθ᾽ ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος.

Τούτου καὶ τὴν Χρύσαν τὴν ἔχουσαν τὸ ἱερὸν τοῦ Σμινθέως Ἀπόλλωνος ἐμφαίνει, εἴπερ ἡ Χρυσηῒς ἐκ τῆς Θήβης ἑάλω.

Ὠιχόμεθα γάρ (φησιν) ἐς Θήβην·

Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.
Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον.

Τοῦ δὲ Μύνητος τὴν Λυρνησσόν· ἐπειδὴ

Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης,

τόν τε Μύνητα καὶ τὸν Ἐπίστροφον ἀνεῖλεν Ἀχιλλεύς· ὥςτε, ὅταν φῇ ἡ Βρισηΐς·

Οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος·

οὐ τὴν Θήβην λέγοι ἄν· αὕτη γὰρ Ἠετίωνος· ἀλλὰ τὴν Λυρνησσόν· ἀμφότεραι δ' ἦσαν ἐν τῷ κληθέντι μετὰ ταῦτα Θήβης πεδίῳ, ὃ διὰ τὴν ἀρετὴν περιμάχητον γενέσθαι φασὶ Μυσοῖς μὲν καὶ Λυδοῖς τοῖς πρότερον, τοῖς δ' Ἕλλησιν ὕστερον, τοῖς ἐποικήσασιν ἐκ τῆς Αἰολίδος καὶ τῆς Λέσβου. Ἔχουσι δὲ νῦν Ἀδραμυττηνοὶ τὸ πλέον· ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ Θήβη καὶ ἡ Λυρνησσὸς, ἐρυμνὸν χωρίον· ἔρημοι δ' ἀμφότεραι· διέχουσι δὲ Ἀδραμυττίου σταδίους ἡ μὲν ἑξήκοντα, ἡ δὲ ὀγδοήκοντα ὀκτὼ, καὶ ἐπὶ θάτερα.

Ἐν δὲ τῇ Ἀδραμυττηνῇ ἐστι καὶ ἡ Χρύσα καὶ ἡ Κίλλα· πλησίον οὖν τῆς Θήβης ἐστὶ νῦν Κίλλα τις τόπος λεγόμενος, ἐν ᾧ Κιλλαίου Ἀπόλλωνός ἐςιν ἱερόν· παραῤῥεῖ δ' αὐτῷ ἐξ Ἴδης φερόμενος ὁ Κίλλος ποταμός· ταῦτα δ' ἐστὶ κατὰ τὴν Ἀντανδρίαν· καὶ τὸ ἐν Λέσβῳ δὲ Κίλλαιον ἀπὸ ταύτης τῆς Κίλλης ὠνόμασται· ἔστι δὲ καὶ Κίλλαιον ὄρος μεταξὺ Γαργάρων καὶ Ἀντάνδρου. Φησὶ δὲ Δάης ὁ Κολωνεὺς ἐν Κολωναῖς ἱδρυθῆναι πρῶτον ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος πλευσάντων Αἰολέων τὸ τοῦ Κιλλαίου Ἀπόλλω-

νος ἱερόν· καὶ ἐν Χρύσῃ δὲ λέγουσι Κίλλαιον Ἀπόλλωνα ἱδρῦσθαι· ἄδηλον, εἴτε τὸν αὐτὸν τῷ Σμινθεῖ, εἴθ' ἕτερον.

Ἡ δὲ Χρύσα ἐπὶ θαλάττῃ πολίχνιον ἦν, ἔχον λιμένα· πλησίον δὲ ὑπέρκειται ἡ Θήβη· ἐνταῦθα δὲ ἦν καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Σμινθέως Ἀπόλλωνος καὶ ἡ Χρυσηΐς· ἠρήμωται δὲ νῦν τὸ χωρίον τελέως· εἰς δὲ τὴν νῦν Χρύσαν τὴν κατὰ Ἁμαξιτὸν μεθίδρυται τὸ ἱερὸν τῶν Κιλίκων, τῶν μὲν εἰς τὴν Παμφυλίαν ἐκπεσόντων, τῶν δὲ εἰς Ἁμαξιτόν. Οἱ δ' ἀπειρότεροι τῶν παλαιῶν ἱστοριῶν ἐνταῦθα τὸν Χρύσην καὶ τὴν Χρυσηΐδα γεγονέναι φασὶ, καὶ τὸν Ὅμηρον τούτου τοῦ τόπου μεμνῆσθαι. Ἀλλ' οὔτε λιμήν ἐστιν ἐνταῦθα· ἐκεῖνος δέ φησιν·

Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο.

Οὔτ' ἐπὶ θαλάττῃ τὸ ἱερόν ἐστιν· ἐκεῖνος δ' ἐπὶ θαλάττῃ ποιεῖ τὸ ἱερόν·

Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο·
Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει.

Οὐδὲ Θήβης πλησίον· ἐκεῖνος δε πλησίον· ἐκεῖθεν γοῦν ἁλοῦσαν λέγει τὴν Χρυσηΐδα. Ἀλλ' οὐδὲ Κίλλα τόπος οὐδεὶς ἐν τῇ Ἀλεξανδρέων χώρᾳ δείκνυται, οὐδὲ Κιλλαίου Ἀπόλλωνος ἱερόν· ὁ δὲ ποιητὴς συζεύγνυσιν·

—Ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην. —

Ἐν δὲ τῷ Θήβης πεδίῳ δείκνυται πλησίον· ὅ, τε πλοῦς

ἀπὸ μὲν τῆς Κιλικίου Χρύσης ἐπὶ τὸν ναύσταθμον, ἑπτακοσίων που σταδίων ἐστὶν ἡμερήσιός πως, ὅσον φαίνεται πλεύσας ὁ Ὀδυσσεύς. Ἐκβὰς γὰρ εὐθὺς παρίστησι τὴν θυσίαν τῷ θεῷ, καὶ τῆς ἑσπέρας ἐπιλαβούσης μένει αὐτόθι· πρωῒ δὲ ἀποπλεῖ· ἀπὸ Ἁμαξιτοῦ δὲ τὸ τρίτον μόλις τοῦ λεχθέντος διαστήματός ἐστιν, ὥςτε παρῆν τῷ Ὀδυσσεῖ αὐθημερὸν ἀναπλεῖν ἐπὶ τὸν ναύσταθμον τελέσαντι τὴν θυσίαν. Ἔστι δὲ καὶ Κίλλου μνῆμα περὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Κιλλαίου Ἀπόλλωνος χῶμα μέγα· ἡνίοχον δὲ τοῦτον Πέλοπός φασιν ἡγησάμενον τῶν τόπων, ἀφ᾽ οὗ ἴσως ἡ Κιλικία, ἢ ἔμπαλιν.

Τὰ οὖν περὶ τοὺς Τεύκρους καὶ τοὺς μύας, ἀφ᾽ ὧν ὁ Σμινθεὺς, ἐπειδὴ σμίνθιοι οἱ μύες, δεῦρο μετενεκτέον. Παραμυθοῦνται δὲ τὴν ἀπὸ μικρῶν ἐπίκλησιν τοιούτοις τισί. Καὶ γὰρ ἀπὸ τῶν παρνόπων, οὓς οἱ Οἰταῖοι κόρνοπας λέγουσι, Κορνοπίωνα τιμᾶσθαι παρ᾽ ἐκείνοις Ἡρακλέα ἀπαλλαγῆς ἀκρίδων χάριν· Ἰποκτόνον δὲ παρ᾽ Ἐρυθραίοις τοῖς τὸν Μελιοῦντα οἰκοῦσιν· ὅτι φθαρτικὸς τῶν ἀμπελοφάγων ἰπῶν· καὶ δὴ παρ᾽ ἐκείνοις μόνοις τῶν Ἐρυθραίων τὸ θηρίον τοῦτο μὴ γενέσθαι. Ῥόδιοι δὲ Ἐρυθιβίου Ἀπόλλωνος ἔχουσιν ἐν τῇ χώρᾳ ἱερὸν, τὴν ἐρυσίβην καλοῦντες ἐρυθίβην· παρ᾽ Αἰολεῦσι δὲ τοῖς ἐν Ἀσίᾳ μείς τις καλεῖται Πορνοπίων, οὕτω τοὺς πάρνοπας καλούντων Βοιωτῶν, καὶ θυσία συντελεῖται Πορνοπίωνι Ἀπόλλωνι.

Μυσία μὲν οὖν ἐστιν ἡ περὶ τὸ Ἀδραμύττιον· ἦν δέ ποτε ὑπὸ Λυδοῖς, καὶ νῦν Πύλαι Λύδιαι κα-

λοῦνται ἐν Ἀδραμυττίῳ, Λυδῶν, ὥς φασι, τὴν πόλιν ἐκτικότων. Μυσίας δὲ Ἄστυρα τὴν πλησίον κώμην φασίν. Ἦν δὲ πολίχνη ποτὲ, ἐν ᾗ τὸ τῆς Ἀστυρηνῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἐν ἄλσει, προστατούμενον μεθ᾽ ἁγιστείας ὑπ᾽ Ἀντανδρίων, οἷς μᾶλλον γειτνιᾷ· διέχει δὲ τῆς παλαιᾶς Χρύσης εἴκοσι σταδίους, καὶ αὐτῆς ἐν ἄλσει τὸ ἱερὸν ἐχούσης. Αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ Ἀχίλλειος χάραξ· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ ἀπὸ πεντήκοντα σταδίων ἐστὶν ἡ Θήβη ἔρημος, ἥν φησιν ὁ ποιητὴς ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ· οὔτε δὲ Πλάκος, ἢ Πλὰξ ἐκεῖ τι λέγεται, οὔθ᾽ ὕλη ὑπέρκειται· καίτοι πρὸς τῇ Ἴδῃ. Ἀστύρων δ᾽ ἡ Θήβη διέχει εἰς ἑβδομήκοντα σταδίους, Ἀνδείρων δὲ ἑξήκοντα· πάντα δὲ ταῦτά ἐστι τὰ ὀνόματα τόπων ἐρήμων, ἢ φαύλως οἰκουμένων, ἢ ποταμῶν χειμάῤῥων· τεθρύλληται δὲ διὰ τὰς παλαιὰς ἱστορίας.

Πόλεις δ᾽ εἰσὶν ἀξιόλογοι Ἄσσος τε καὶ Ἀδραμύττιον. Ἠτύχησε δὲ τὸ Ἀδραμύττιον ἐν τῷ Μιθριδατικῷ πολέμῳ· τὴν γὰρ βουλὴν ἀπέσφαξε τῶν πολιτῶν Διόδωρος στρατηγὸς, χαριζόμενος τῷ βασιλεῖ· προσποιούμενος δ᾽ ἅμα τῶν τε ἐξ ἀκαδημίας φιλοσόφων εἶναι, καὶ δίκας λέγειν, καὶ σοφιστεύειν τὰ ῥητορικά· καὶ δὴ καὶ συναπῆρεν εἰς τὸν Πόντον τῷ βασιλεῖ· καταλυθέντος δὲ τοῦ βασιλέως, ἔτισε δίκας τοῖς ἀδικηθεῖσιν· ἐγκλημάτων γὰρ ἐπενεχθέντων ἅμα πολλῶν, ἀπεκαρτέρησεν αἰσχρῶς, οὐ φέρων τὴν δυσφημίαν, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει. Ἀνὴρ δὲ Ἀδραμυττηνὸς ῥήτωρ ἐπιφανὴς γεγένηται Ξενοκλῆς, τοῦ μὲν Ἀσιανοῦ χαρακτῆρος, ἀγωνιστὴς δὲ, εἴ τις

ἄλλος, καὶ εἰρηκὼς ὑπὲρ τῆς Ἀσίας ἐπὶ τῆς συγκλήτου, καθ᾽ ὃν καιρὸν αἰτίαν εἶχε Μιθριδατισμοῦ.

Πρὸς δὲ τοῖς Ἀστύροις λίμνη καλεῖται Σάπρα βαραθρώδης εἰς ῥαχιώδη τῆς θαλάττης αἰγιαλὸν τὸ ἔκρηγμα ἔχουσα. Ὑπὸ δὲ τοῖς Ἀνδείροις ἱερόν ἐστι μητρὸς θεῶν Ἀνδειρηνῆς ἅγιον, καὶ ἄντρον ὑπόνομον μέχρι Παλαιᾶς. Ἔστι δ᾽ ἡ Παλαιὰ κατοικία τις οὕτω καλουμένη, διέχουσα τῶν Ἀνδείρων ἑκατὸν καὶ τριάκοντα σταδίους· ἔδειξε δὲ τὴν ὑπονομὴν χίμαρος ἐμπεσὼν εἰς τὸ στόμα, καὶ ἀνευρεθεὶς τῇ ὑστεραίᾳ κατὰ Ἄνδειρα ὑπὸ τοῦ ποιμένος κατὰ τύχην ἐπὶ θυσίαν ἥκοντος. Ἀταρνεὺς δ᾽ ἐστὶ τὸ τοῦ Ἑρμείου τυραννεῖον· εἶτα Πιτάνη, πόλις Αἰολική, δύο ἔχουσα λιμένας· καὶ ὁ παραῤῥέων αὐτὴν ποταμὸς Εὔηνος, ἐξ οὗ τὸ ὑδραγωγεῖον πεποίηται τοῖς Ἀδραμυττηνοῖς. Ἐκ δὲ τῆς Πιτάνης ἐστὶν Ἀρκεσίλαος, ὁ ἐκ τῆς ἀκαδημίας, Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως συσχολαστὴς παρὰ Πολέμωνι. Καλεῖται δὲ καὶ ἐν τῇ Πιτάνῃ τὶς τόπος ἐπὶ θαλάττῃ Ἀταρνεὺς ὑπὸ τῇ Πιτάνῃ, κατὰ τὴν καλουμένην νῆσον Ἐλαιοῦσσαν. Φασὶ δ᾽ ἐν τῇ Πιτάνῃ τὰς πλίνθους ἐπιπολάζειν ἐν τοῖς ὕδασι, καθάπερ καὶ ἐν τῇ Τυῤῥηνίᾳ νησὶς πέπονθε· κουφοτέρα γὰρ ἡ γῆ τοῦ ἐπισόγκου ὕδατός ἐστιν, ὥςτ᾽ ἐποχεῖσθαι. Ἐν Ἰβηρίᾳ δέ φησιν ἰδεῖν Ποσειδώνιος ἔκ τινος γῆς ἀργιλώδους, ᾗ τὰ ἀργυρώματα ἐκμάττεται, πλίνθους πηγνυμένας καὶ ἐπιπλεούσας. Μετὰ δὲ τὴν Πιτάνην ὁ Κάϊκος εἰς τὸν Ἐλαΐτην καλούμενον κόλπον ἐν τριάκοντα σταδίοις ἐκδίδωσιν. Ἐν δὲ τῷ πέραν τοῦ Καΐκου, δώδεκα διέχουσα τοῦ

ποταμοῦ σταδίους, Ἐλαία πόλις Αἰολική, καὶ αὕτη Περγαμηνῶν ἐπίνειον, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίους διέχουσα τοῦ Περγάμου.

Εἶτ᾽ ἐν ἑκατὸν σταδίοις ἡ Κάνη, τὸ ἀνταῖρον ἀκρωτήριον τῷ Λεκτῷ, καὶ ποιοῦν τὸν Ἀδραμυττηνὸν κόλπον, οὗ μέρος καὶ ὁ Ἐλαϊτικός ἐστι. Κάναι δὲ πολίχνιον Λοκρῶν, τῶν ἐκ Κύνου, κατὰ τὰ ἄκρα τῆς Λέσβου τὰ νοτιώτατα, κείμενον ἐν τῇ Καναίᾳ· αὕτη δὲ μέχρι τῶν Ἀργινουσσῶν διήκει καὶ τῆς ὑπερκειμένης ἄκρας, ἣν Αἰγᾶ τινὲς ὀνομάζουσιν ὁμωνύμως τῷ ζώῳ· δεῖ δὲ μακρῶς τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἐκφέρειν Αἰγᾶν, ὡς Ἀκτᾶν, καὶ Ἀρχᾶν· οὕτω γὰρ καὶ τὸ ὄρος ὅλον ὠνομάζετο, ὃ νῦν Κάνην καὶ Κάνας λέγουσι. Κύκλῳ δὲ περὶ τὸ ὄρος πρὸς νότον μὲν καὶ δύσιν ἡ θάλασσα· πρὸς ἕω δὲ τὸ Καΐκου πεδίον ὑπόκειται, πρὸς ἄρκτον δὲ ἡ Ἐλαΐτις· αὐτὸ δὲ καθ᾽ αὑτὸ ἱκανῶς συνέσταλται· προσνεύει δὲ καὶ ἐπὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ὅθεν αὐτῷ καὶ τοὔνομα· ὕστερον δὲ αὐτὸ τὸ ἀκρωτήριον Αἰγᾶ κεκλῆσθαι, ὡς Σαπφώ φησι· τὸ δὲ λοιπὸν Κάνη καὶ Κάναι.

Μεταξὺ δὲ Ἐλαίας τε καὶ Πιτάνης, καὶ Ἀταρνέως δὲ, καὶ Περγάμου Τευθρανία ἐστὶ, διέχουσα οὐδὲ μιᾶς αὐτῶν ὑπὲρ ἑβδομήκοντα σταδίους ἐντὸς τοῦ Καΐκου· καὶ ὁ Τεύθρας Κιλίκων καὶ Μυσῶν ἱστόρηται βασιλεύς. Εὐριπίδης δ᾽ ὑπὸ Ἀλέου φησὶ, τοῦ τῆς Αὔγης πατρὸς εἰς λάρνακα τὴν Αὔγην καταπεθεῖσαν ἅμα τῷ παιδὶ Τηλέφῳ καταποντωθῆναι, φωράσαντος τὴν ἐξ Ἡρακλέους φθοράν. Ἀθηνᾶς δὲ προνοίᾳ τὴν λάρνακα περαιωθεῖσαν ἐκπεσεῖν εἰς

τὸ στόμα τοῦ Καΐκου· τὸν δὲ Τεύθραντα, ἀναλαβόντα τὰ σώματα, τῇ μὲν ὡς γαμετῇ χρήσασθαι, τῷ δ' ὡς ἑαυτοῦ παιδί. Τοῦτο μὲν οὖν μῦθος· ἄλλην δέ τινα δεῖ γεγονέναι συντυχίαν, δι' ἣν ἡ τοῦ Ἀρκάδος θυγάτηρ τῷ Μυσῶν βασιλεῖ συνῆλθε, καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς διεδέξατο τὴν ἐκείνου βασιλείαν. Πεπίστευται δ' οὖν, ὅτι καὶ ὁ Τεύθρας καὶ ὁ Τήλεφος ἐβασίλευσαν τῆς χώρας τῆς περὶ τὴν Τευθρανίαν καὶ τὸν Κάϊκον· ὁ δὲ ποιητὴς ἐπὶ τοσοῦτον μέμνηται μόνον τῆς ἱστορίας ταύτης·

Ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
Ἥρω' Εὐρύπυλον· πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Κήτειοι κτείνοντο γυναίων εἵνεκα δώρων·

αἴνιγμά τι τιθεὶς ἡμῖν μᾶλλον, ἢ λέγων τὶ σαφές. Οὔτε γὰρ τοὺς Κητείους ἴσμεν, οὕστινας δέξασθαι δεῖ, οὔτε τὸ γυναίων εἵνεκα δώρων· ἀλλὰ καὶ οἱ γραμματικοὶ μυθάρια παραβάλλοντες, εὑρεσιλογοῦσι μᾶλλον, ἢ λύουσι τὰ ζητούμενα.

Ἐάσθω δὲ ταῦτα· ἐκεῖνο δ', ὅπερ ἐστὶ μᾶλλον ἐν φανερῷ, λαβόντες λέγωμεν· ὅτι ἐν τοῖς περὶ τὸν Κάϊκον τόποις φαίνεται βεβασιλευκὼς καθ' Ὅμηρον ὁ Εὐρύπυλος· ὥστ' ἴσως καὶ τῶν Κιλίκων μέρος τι ἦν ὑπ' αὐτῷ, καὶ οὐ δύο δυναστεῖαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τρεῖς ὑπῆρξαν ἐν αὐτοῖς. Τῷ δὲ λόγῳ τούτῳ συνηγορεῖ, τὸ ἐν τῇ Ἐλαΐτιδι χειμαῤῥῶδες ποτάμιον δείκνυσθαι Κήτειον· ἐμπίπτει δ' οὗτος εἰς ἄλλον ὅμοιον, εἶτ' ἄλλον· καταστρέφουσι δὲ εἰς τὸν Κάϊκον· ὁ δὲ Κάϊκος οὐκ ἀπὸ τῆς Ἴδης ῥεῖ, καθάπερ εἴρηκε Βακχυλίδης· οὐθ' ὡς Εὐριπίδης τὸν Μαρσύαν φησὶ τὰς διωνομασμένας

Ναίειν Κελαινὰς ἐσχάτοις Ἴδης τόποις·

πολὺ γὰρ τῆς Ἴδης ἄπωθεν αἱ Κελαιναί· πολὺ δὲ καὶ αἱ τοῦ Καΐκου πηγαί· δείκνυνται γὰρ ἐν πεδίῳ. Τῆμνον δ' ἐστὶν ὄρος, ὃ διορίζει τοῦτό τε καὶ τὸ καλούμενον Ἀπίας πεδίον, ὃ ὑπέρκειται ἐν τῇ μεσογαίᾳ τοῦ Θήβης πεδίου· ῥεῖ δ' ἐκ τοῦ Τήμνου ποταμὸς Μύσιος, ἐμβάλλων εἰς τὸν Κάϊκον ὑπὸ ταῖς πηγαῖς αὐτοῦ· ἀφ' οὗ δέχονταί τινες εἰπεῖν Αἰσχύλον κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἐν Μυρμιδόσι προλόγου·

Ἰὼ Κάϊκε Μύσιαί τ' ἐπιῤῥοαί.

Ἐγγὺς δὲ τῶν πηγῶν κώμη Γέργηθά ἐστιν, εἰς ἣν μετῴκισεν Ἄτταλος τοὺς ἐν τῇ Τρωάδι, τὸ χωρίον ἐξελών.

II. Ἐπεὶ δὲ τῇ παραλίᾳ τῇ ἀπὸ Λεκτοῦ μέχρι Κανῶν ἀντιπαρατέταται ἡ νῆσος Λέσβος, λόγου ἀξία πλείστου· περίκειται δὲ αὐτῇ καὶ νησία, τὰ μὲν ἔξωθεν, τὰ δὲ καὶ ἐν τῇ μεταξὺ αὐτῆς τε καὶ τῆς ἠπείρου· καιρὸς ἤδη περὶ τούτων εἰπεῖν· καὶ γὰρ ταῦτά ἐστιν Αἰολικά, σχεδὸν δέ τι καὶ μητρόπολις ἡ Λέσβος ὑπάρχει τῶν Αἰολικῶν πόλεων. Ἀρκτέον δ', ἀφ' ὧνπερ καὶ τὴν παραλίαν ἐπήλθομεν τὴν κατ' αὐτήν.

Ἀπὸ Λεκτοῦ τοίνυν ἐπὶ Ἄσσον πλέουσιν ἀρχὴ τῆς Λεσβίας ἐστὶ, κατὰ Σίγριον τὸ πρὸς ἄρκτον αὐτῆς ἄκρον. Ἐνταῦθα δέ που καὶ Μήθυμνα πόλις Λεσβίων ἐστὶ ἀπὸ ἑξήκοντα σταδίων τῆς ἐκ Πολυμηδίου πρὸς τὴν Ἄσσον παραλίας. Οὔσης δὲ τῆς περιμέτρου σταδίων χιλίων ἑκατὸν, ἣν ἡ σύμπασα ἐκπληροῖ νῆσος, τὰ καθέκαστα οὕτως ἔχει· ἀπὸ Μηθύμνης εἰς Μαλίαν τὸ νοτιώτατον ἄκρον ἐν δεξιᾷ

ἔχουσι τὴν νῆσον, καθ' ὃ αἱ Κάναι μάλιστα ἀντίκεινται τῇ νήσῳ καὶ συναπαρτίζουσι, στάδιοί εἰσι τριακόσιοι τετταράκοντα· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ Σίγριον, ὅπερ ἐστὶ τῆς νήσου τὸ μῆκος, πεντακόσιοι ἑξήκοντα· εἶτ' ἐπὶ τὴν Μηθυμναίαν, διακόσιοι δέκα. Μιτυλήνη δὲ κεῖται μεταξὺ Μηθύμνης καὶ τῆς Μαλίας ἡ μεγίστη πόλις, διέχουσα τῆς Μαλίας ἑβδομήκοντα σταδίων, τῶν δὲ Κανῶν ἑκατὸν εἴκοσιν, ὅσων καὶ τῶν Ἀργινουσσῶν· αἳ τρεῖς μέν εἰσιν οὐ μεγάλαι νῆσοι, πλησιάζουσι δὲ τῇ ἠπείρῳ, παρακείμεναι δὲ ταῖς Κάναις. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Μιτυλήνης καὶ τῆς Μηθύμνης κατὰ κώμην τῆς Μηθυμναίας, καλουμένην Αἴγειρον, στενωτάτη ἐστὶν ἡ νῆσος, ὑπέρβασιν ἔχουσα εἰς τὸν Πυῤῥαῖον Εὔριπον σταδίων εἴκοσιν. Ἵδρυται δ' ἡ Πύῤῥα ἐν τῷ ἑσπερίῳ πλευρῷ τῆς Λέσβου, διέχουσα τῆς Μαλίας ἑκατόν. Ἔχει δ' ἡ Μιτυλήνη λιμένας δύο· ὧν ὁ νότιος κλειστὸς τριήρεσι, καὶ ναυσὶ πεντήκοντα· ὁ δὲ βόρειος μέγας καὶ βαθὺς, χώματι σκεπαζόμενος· πρόκειται δ' ἀμφοῖν νησίον, μέρος τῆς πόλεως ἔχον αὐτόθι συνοικούμενον· κατεσκεύασται δὲ τοῖς πᾶσι καλῶς.

Ἄνδρας δὲ ἔσχεν ἐνδόξους τὸ παλαιὸν μὲν Πιττακὸν, ἕνα τῶν ἑπτὰ σοφῶν, καὶ τὸν ποιητὴν Ἀλκαῖον, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀντιμενίδαν, ὅν φησιν Ἀλκαῖος Βαβυλωνίοις συμμαχοῦντα, τελέσαι μέγαν ἆθλον, καὶ ἐκ πόνων αὐτοὺς ῥύσασθαι, κτείναντα ἄνδρα μαχάταν, ὥς φησι, βασιλήων παλαιστὰν, ἀπολιπόντα μόνον ἀνίαν τ' ἀχέων ἀποπέμπων. Συνήκμασε δὲ τούτοις καὶ ἡ Σαπφὼ, θαυμαστόν τι χρῆ

μα· οὐ γὰρ ἴσμεν ἐν τῷ τοσούτῳ χρόνῳ τῷ μνημονευομένῳ φανεῖσάν τινα γυναῖκα ἐνάμιλλον, οὐδὲ κατὰ μικρὸν, ἐκείνῃ ποιήσεως χάριν. Ἐτυραννήθη δὲ ἡ πόλις κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ὑπὸ πλειόνων διὰ τὰς διχοστασίας· καὶ τὰ στασιωτικὰ καλούμενα τοῦ Ἀλκαίου ποιήματα περὶ τούτων ἐστίν· ἐν δὲ τοῖς τυράννοις καὶ ὁ Πιττακὸς ἐγένετο. Ἀλκαῖος μὲν οὖν ὁμοίως ἐλοιδορεῖτο καὶ τούτῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, Μυρσίλῳ καὶ Μεγαλαγύρῳ, καὶ τοῖς Κλεανακτίδαις, καὶ ἄλλοις τισὶν, οὐδ᾽ αὐτὸς καθαρεύων τῶν τοιούτων νεωτερισμῶν. Πιττακὸς δ᾽ εἰς μὲν τὴν τῶν δυναστειῶν κατάλυσιν ἐχρήσατο τῇ μοναρχίᾳ καὶ αὐτός· καταλύσας δὲ ἀπέδωκε τὴν αὐτονομίαν τῇ πόλει. Ὕστερον δ᾽ ἐγένετο χρόνοις πολλοῖς Διοφάνης ὁ ῥήτωρ· καθ᾽ ἡμᾶς δὲ Ποτάμων, καὶ Λεσβοκλῆς, καὶ Κριναγόρας, καὶ ὁ συγγραφεὺς Θεοφάνης. Οὗτος δὲ καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ ὑπῆρξε, καὶ Πομπηΐῳ τῷ Μάγνῳ κατέστη φίλος, μάλιστα διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτὴν, καὶ πάσας συγκατώρθωσεν αὐτῷ τὰς πράξεις· ἀφ᾽ ὧν τήν τε πατρίδα ἐκόσμησε, τὰ μὲν δι᾽ ἐκείνου, τὰ δὲ δι᾽ ἑαυτοῦ· καὶ ἑαυτὸν πάντων Ἑλλήνων ἐπιφανέστατον ἀνέδειξεν· υἱόν τε ἀπέλιπε Μάρκον Πομπήϊον, ὃν τῆς Ἀσίας ἐπίτροπον κατέστησέ ποτε Καῖσαρ ὁ Σεβαστός· καὶ νῦν ἐν τοῖς πρώτοις ἐξετάζεται τῶν Τιβερίου φίλων. Ἀθηναῖοι δ᾽ ἐκινδύνευσαν μὲν ἀνηκέστῳ ψόγῳ περιπεσεῖν, ψηφισάμενοι Μιτυληναίους ἡβηδὸν ἀποσφαγῆναι· μετέγνωσαν δὲ, καὶ ἔφθη μιᾷ θᾶττον ἡμέρᾳ τὸ ψήφισμα ἀφιγμένον ὡς τοὺς στρατηγοὺς, πρὶν ἢ πρᾶξαι τὸ προσταχθέν.

Ἡ δὲ Πύῤῥα κατέστραπται· τὸ δὲ προάστειον οἰκεῖται, καὶ ἔχει λιμένα, ὅθεν εἰς Μιτυλήνην ὑπέρβασις σταδίων ὀγδοήκοντα. Εἶτ᾽ Ἐρεσσός ἐστι μετὰ τὴν Πύῤῥαν· ἵδρυται δ᾽ ἐπὶ λόφου, καθήκει τε ἐπὶ θάλατταν· εἶτ᾽ ἐπὶ τὸ Σίγριον ἐντεῦθεν στάδιοι εἰκοσιοκτώ· ἐξ Ἐρεσσοῦ δ᾽ ἦσαν Θεόφραστός τε, καὶ Φανίας, οἱ ἐκ τῶν περιπάτων φιλόσοφοι, Ἀριστοτέλους γνώριμοι. Τύρταμος δ᾽ ἐκαλεῖτο ἔμπροσθεν ὁ Θεόφραστος, μετωνόμασε δ᾽ αὐτὸν ὁ Ἀριστοτέλης Θεόφραστον· ἅμα μὲν φεύγων τὴν τοῦ προτέρου ὀνόματος κακοφωνίαν, ἅμα δὲ τὸν τῆς φράσεως αὐτοῦ ζῆλον ἐπισημαινόμενος· ἅπαντας μὲν γὰρ λογίους ἐποίησε τοὺς μαθητὰς Ἀριστοτέλης, λογιώτατον δὲ Θεόφραστον. Ἄντισσα δ᾽ ἐφεξῆς ἐστι τῷ Σιγρίῳ πόλις, ἔχουσα λιμένα. Ἔπειτα Μήθυμνα. Ἐντεῦθεν δ᾽ ἦν Ἀρίων, ὁ ἐπὶ τῷ δελφῖνι μυθευόμενος ὑπὸ τῶν περὶ Ἡρόδοτον εἰς Ταίναρον σωθῆναι, καταποντωθεὶς ὑπὸ τῶν λῃστῶν· οὗτος μὲν οὖν κιθαρῳδός. Καὶ Τέρπανδρον δὲ τῆς αὐτῆς μουσικῆς τεχνίτην γεγονέναι φασὶ καὶ τῆς αὐτῆς νήσου, τὸν πρῶτον ἀντὶ τῆς τετραχόρδου λύρας ἑπταχόρδῳ χρησάμενον· καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ἀναφερομένοις ἔπεσιν εἰς αὐτὸν λέγεται·

Σοὶ δ᾽ ἡμεῖς τετράγηρυν ἀποστρέψαντες ἀοιδὴν,
Ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους.

Καὶ Ἑλλάνικος δὲ Λέσβιος συγγραφεὺς, καὶ Καλλίας, ὁ τὴν Σαπφὼ καὶ τὸν Ἀλκαῖον ἐξηγησάμενος.

Κατὰ δὲ τὸν πορθμὸν τὸν μεταξὺ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Λέσβου νησία ἐστὶ περὶ εἴκοσι· ὡς δὲ Τιμο-

σθένης φησὶ, τετταράκοντα· καλοῦνται δ᾽ Ἑκατόννησοι συνθέτως, ὡς Πελοπόννησος, κατὰ ἔθος τι τοῦ Ν γράμματος πλεονάζοντος ἐν τοῖς τοιούτοις, ὡς Μυόννησος, καὶ Προκόννησος λέγεται, καὶ Ἀλόννησος· ὥςτε Ἑκατόννησοι εἰσὶν, οἷον Ἀπολλώννησοι. Ἕκατος γὰρ ὁ Ἀπόλλων· παρὰ πᾶσαν γὰρ τὴν παραλίαν ταύτην ὁ Ἀπόλλων ἐκτετίμηται μέχρι Τενέδου, Σμινθεὺς, ἢ Κιλλαῖος καλούμενος, ἢ Γρυνεὺς, ἢ τινα ἄλλην ἐπωνυμίαν ἔχων. Πλησίον δὲ τούτων ἐστὶ καὶ ἡ Πορδοσελήνη, πόλιν ὁμώνυμον ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ· καὶ πρὸ τῆς πόλεως ταύτης ἄλλη νῆσος μείζων αὐτῆς, καὶ πόλις ὁμώνυμος ἔρημος, ἱερὸν ἔχουσα Ἀπόλλωνος.

Τὰς δὲ δυσφημίας τῶν ὀνομάτων φυγόντες τινὲς, ἐνταῦθα μὲν Ποροσελήνην δεῖν λέγειν φασί· τὸ δ᾽ Ἀσπόρδηνον ὄρος τὸ περὶ Πέργαμον, τραχὺ καὶ λυπρὸν ὂν, Ἀσπόρηνον· καὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐνταῦθα τῆς μητρὸς τῶν θεῶν Ἀσπορηνῆς. Τί οὖν φήσομεν τὴν Πόρδαλιν, καὶ τὸν Σαπέρδην, καὶ τὸν Περδίκκαν, καὶ τὸ Σιμωνίδου·

Σὺν πορδάκοισιν ἐκπεσόντες ἱμάσιν·

ἀντὶ τοῦ διαβρόχοις· καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ που κωμῳδίᾳ·

Πόρδακον τὸ χωρίον,

τὸ λιμνάζον. Διέχει δ᾽ ἡ Λέσβος τὸ ἴσον ἀπὸ τῆς Τενέδου καὶ Λήμνου, καὶ Χίου σχεδόν τι τῶν πεντακοσίων ἐνδοτέρω σταδίων.

III. Τοιαύτης δὲ τῆς πρὸς τοὺς Τρῶας οἰκειότητος ὑπαρχούσης τοῖς τε Λέλεξι, καὶ τοῖς Κίλιξι, ζη-

τοῦσιν αἰτίαν, δι' ἣν οὐ συγκαταλέγονται καὶ οὗτοι ἐν τῷ καταλόγῳ. Εἰκὸς δὲ διὰ τὴν τῶν ἡγεμόνων διαφθορὰν καὶ τὴν τῶν πόλεων ἐκπόρθησιν, ὀλίγους ὑπολειφθέντας τοὺς Κίλικας ὑπὸ τῷ Ἕκτορι τάττεσθαι. Ὅ, τε γὰρ Ἠετίων καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ λέγονται πρὸ τοῦ καταλόγου διαφθαρῆναι·

Ἤτοι μὲν πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον. —
Οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
Οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι ἄϊδος εἴσω.
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.

Ὡς δ' αὕτως καὶ οἱ ὑπὸ Μύνητι τούς τε ἡγεμόνας ἀποβεβλήκασι, καὶ τὴν πόλιν.

Κὰδ' δὲ Μύνητ' ἔβαλε καὶ Ἐπίστροφον, —
— πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος.

Τοὺς δὲ Λέλεγας τοῖς μὲν ἀγῶσι παρόντας ποιεῖ, ὅταν τε οὕτω λέγῃ,

Πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες, καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες. —

Καὶ πάλιν,

Σάτνιον οὔτασε δουρὶ —
Ἠνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε Νηῒς ἀμύμων
Ἤνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος.

Οὐ γὰρ οὕτως ἐξελελοίπεσαν τελέως, ὥστε μὴ καὶ καθ' αὑτοὺς ἔχειν τὶ σύστημα, ἅτε τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἔτι περιόντος,

Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει·

καὶ τῆς πόλεως οὐ τελέως ἠφανισμένης· ἐπιφέρει γὰρ,

Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ὑπὸ Σατνιόεντι.

Ἐν μέντοι τῷ καταλόγῳ παραλέλοιπεν αὐτοὺς, οὐχ ἱκανὸν ἡγούμενος τὸ σύστημα, ὥςτ' ἐν καταλόγῳ τάττεσθαι· ἢ καὶ ὑπὸ τῷ Ἕκτορι καὶ τούτους συγκαταλέγων, οὕτως ὄντας οἰκείους. Ὁ γὰρ Λυκάων φησὶν ἀδελφὸς ὢν Ἕκτορος,

— μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
Γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος,
Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει.

Ταῦτα μὲν οὖν τοιαύτην τινὰ ἔχει τὴν εἰκοτολογίαν.

Εἰκοτολογεῖν δ' ἐστὶ, κἂν εἴ τις τὸν ἀκριβῆ ζητῇ κατὰ τὸν ποιητὴν ὅρον, μέχρι τίνος οἱ Κίλικες διέτεινον καὶ οἱ Πελασγοὶ, καὶ ἔτι οἱ μεταξὺ τούτων Κήτειοι λεγόμενοι, οἱ ὑπὸ τῷ Εὐρυπύλῳ. Περὶ μὲν οὖν τῶν Κιλίκων καὶ τῶν ὑπ' Εὐρυπύλῳ τὰ ἐνόντα εἴρηται, καὶ διότι τὰ περὶ τὸν Κάϊκον μάλιστα περατοῦνται. Τοὺς δὲ Πελασγοὺς εὔλογον τούτοις ἐφεξῆς τιθέναι, ἔκ τε τῶν ὑφ' Ὁμήρου λεγομένων, καὶ ἐκ τῆς ἄλλης ἱστορίας. Ὁ μὲν γὰρ οὕτω φησίν·

Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
Τῶν, οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·
Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε, Πύλαιός τ', ὄζος Ἄρηος,
Υἷε δύο Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.

Ἐξ ὧν πλῆθός τε ἐμφαίνει ἀξιόλογον τὸ τῶν Πελασγῶν· οὐ γὰρ φῦλον, ἀλλὰ φῦλα ἔφη, καὶ τὴν οἴκησιν ἐν Λαρίσσῃ φράζει. Πολλαὶ μὲν οὖν αἱ Λάρισσαι· δεῖ δὲ τῶν ἐγγύς τινα δέξασθαι· μάλιστα δ' ἂν τὴν περὶ Κύμην ὑπολάβοι τις ὀρθῶς· τριῶν γὰρ οὐσῶν, ἡ μὲν καθ' Ἁμαξιτὸν ἐν ὄψει τελέως τῷ Ἰλίῳ,

καὶ ἐγγὺς σφόδρα ἐν διακοσίοις που σταδίοις· ὥστ᾽ οὐκ ἂν λέγοιτο πιθανῶς ὁ Ἱππόθοος πεσεῖν ἐν τῷ ὑπὲρ Πατρόκλου ἀγῶνι

Τῆλ᾽ ἀπὸ Λαρίσσης. —

ταύτης γε· ἀλλὰ μᾶλλον τῆς περὶ Κύμην· χίλιοι γάρ που στάδιοι μεταξύ· τρίτη δὲ Λάρισσα, κώμη τῆς Ἐφεσίας ἐν τῷ Καϋστρίῳ πεδίῳ· ἥν φασι πόλιν ὑπάρξαι πρότερον, ἔχουσαν καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος Λαρισσηνοῦ, πλησιάζουσαν τῷ Τμώλῳ μᾶλλον, ἢ τῇ Ἐφέσῳ· ταύτης γὰρ ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα διέχει σταδίους, ὥστε ὑπὸ τοῖς Μήοσιν ἄν τις τάττοι ταύτην. Ἐφέσιοι δ᾽ αὐξηθέντες ὕστερον πολλὴν τῆς τῶν Μηόνων, οὓς νῦν Λυδοὺς φαμεν, ἀπετέμοντο· ὥστ᾽ οὐδ᾽ αὕτη ἂν ἡ τῶν Πελασγῶν Λάρισσα εἴη· ἀλλ᾽ ἐκείνη μᾶλλον. Καὶ γὰρ τῆς μὲν ἐν τῇ Καϋστριανῇ Λαρίσσης οὐδὲν ἔχομεν τεκμήριον ἰσχυρὸν, ὡς ἦν ἤδη τότε· οὐδὲ γὰρ τῆς Ἐφέσου. Τῆς δὲ περὶ τὴν Κύμην μαρτύριόν ἐστι πᾶσα ἡ Αἰολικὴ ἱστορία, μικρὸν ὕστερον τῶν Τρωϊκῶν γενομένη.

Φασὶ γὰρ τοὺς ἐκ τοῦ Φρικίου τοῦ ὑπὲρ Θερμοπυλῶν Λοκρικοῦ ὄρους ὁρμηθέντας, κατᾶραι μὲν εἰς τὸν τόπον, ὅπου νῦν ἡ Κύμη ἐστί· καταλαβόντας δὲ τοὺς Πελασγοὺς, κεκακωμένους ὑπὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, κατέχοντας δ᾽ ὅμως ἔτι τὴν Λάρισσαν, διέχουσαν τῆς Κύμης ὅσον ἑβδομήκοντα σταδίους, ἐπιτειχίσαι αὐτοῖς τὸ νῦν ἔτι λεγόμενον Νέον τεῖχος, ἀπὸ τριάκοντα σταδίων τῆς Λαρίσσης· ἐλθόντας δὲ κτίσαι τὴν Κύμην, καὶ τοὺς περιγενομένους ἀνθρώπους ἐκεῖσε ἀνοικίσαι· ἀπὸ δὲ τοῦ Λοκρικοῦ ὄρους

τήν τε Κύμην Φρικωνίδα καλοῦσιν, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Λάρισσαν· ἐρήμη δ᾽ ἐστὶ νῦν. Ὅτι δ᾽ οἱ Πελασγοὶ μέγα ἦν ἔθνος, καὶ ἐκ τῆς ἄλλης ἱστορίας οὕτως ἐκμαρτυρεῖσθαί φασι. Μενεκράτης γοῦν ὁ Ἐλαΐτης ἐν τοῖς περὶ κτίσεων φησὶ τὴν παραλίαν τὴν νῦν Ἰωνικὴν πᾶσαν, ἀπὸ Μυκάλης ἀρξαμένην, ὑπὸ Πελασγῶν οἰκεῖσθαι πρότερον, καὶ τὰς πλησίον νήσους. Λέσβιοι δ᾽ ὑπὸ Πυλαίῳ τετάχθαι λέγουσι σφᾶς, τῷ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγομένῳ τῷ τῶν Πελασγῶν ἄρχοντι· ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ παρ᾽ αὐτοῖς ὄρος ἔτι Πύλαιον καλεῖσθαι. Καὶ Χῖοι δὲ οἰκιστὰς ἑαυτῶν Πελασγούς φασι, τοὺς ἐκ τῆς Θετταλίας. Πολύπλανον δὲ καὶ ταχὺ τὸ ἔθνος πρὸς ἐπαναστάσεις, ηὐξήθη τε ἐπὶ πολὺ, καὶ ἀθρόαν ἔλαβε τὴν ἔκλειψιν, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν τῶν Αἰολέων καὶ τῶν Ἰώνων περαίωσιν εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ἴδιον δέ τι τοῖς Λαρισσαίοις συνέβη, τοῖς τε Καϋστρινοῖς, καὶ τοῖς Φρικωνεῦσι, καὶ τρίτοις, τοῖς ἐν Θετταλίᾳ· ἅπαντες γὰρ ποταμόχωστον τὴν χώραν ἔσχον· οἱ μὲν ὑπὸ τοῦ Καΰστρου, οἱ δ᾽ ὑπὸ τοῦ Ἕρμου, οἱ δ᾽ ὑπὸ τοῦ Πηνειοῦ. Ἐν δὲ τῇ Φρικωνίδι Λαρίσσῃ τετιμῆσθαι λέγεται Πίασος, ὅν φασιν, ἄρχοντα Πελασγῶν, ἐρασθῆναι τῆς θυγατρὸς Λαρίσσης· βιασάμενον δ᾽ αὐτὴν, τίσαι τῆς ὕβρεως δίκην. Κύψαντα γὰρ εἰς πίθον οἴνου καταμαθοῦσαν, τῶν σκελῶν λαβομένην ἐξᾶραι, καὶ καθεῖναι αὐτὸν εἰς τὸν πίθον. Τὰ μὲν οὖν ἀρχαῖα τοιαῦτα.

Ταῖς δὲ νῦν Αἰολικαῖς πόλεσιν ἔτι καὶ τὰς Αἰγὰς προσληπτέον, καὶ τὴν Τῆμνον, ὅθεν ἦν Ἑρμαγό-

ρας, ὁ τὰς ῥητορικὰς τέχνας συγγράψας· ἵδρυνται δ' αἱ πόλεις αὗται κατὰ τὴν ὀρεινὴν τὴν ὑπερκειμένην τῆς τε Κυμαίας, καὶ τῆς Φωκαέων καὶ Σμυρναίων γῆς, παρ' ἣν ὁ Ἕρμος ῥεῖ. Οὐκ ἄπωθεν δὲ τούτων τῶν πόλεων οὐδ' ἡ Μαγνησία ἐστὶν ἡ ὑπὸ Σιπύλῳ, ἐλευθέρα πόλις ὑπὸ Ῥωμαίων κεκριμένη. Καὶ ταύτην δ' ἐκάκωσαν οἱ νεωστὶ γενόμενοι σεισμοί. Εἰς δὲ τἀναντία τὰ ἐπὶ τὸν Κάϊκον νεύοντα, ἀπὸ Λαρίσσης μὲν διαβάντι τὸν Ἕρμον εἰς Κύμην, ἑβδομήκοντα στάδιοι· ἐντεῦθεν δ' εἰς Μύριναν τετταράκοντα στάδιοι· τὸ δ' ἴσον ἐντεῦθεν εἰς Γρύνιον· κἀκεῖθεν εἰς Ἐλαίαν· ὡς δ' Ἀρτεμίδωρος, ἀπὸ τῆς Κύμης εἰσὶν Ἄδαι, εἶτ' ἄκρα μετὰ τετταράκοντα σταδίους, ἣν καλοῦσιν Ὕδραν, ἡ ποιοῦσα τὸν κόλπον τὸν Ἐλαϊτικὸν, πρὸς τὴν ἀπεναντίον ἄκραν Ἁρματοῦντα. Τοῦ μὲν οὖν στόματος τὸ πλάτος περὶ ὀγδοήκοντα σταδίους ἐστὶν ἐγκολπίζοντι· Μυρίνα ἐν ἑξήκοντα σταδίοις Αἰολὶς πόλις, ἔχουσα λιμένα· εἶτ' Ἀχαιῶν λιμὴν, ὅπου οἱ βωμοὶ τῶν δώδεκα θεῶν· εἶτα πολίχνιον Μυριναῖον, Γρύνιον, καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος, καὶ μαντεῖον ἀρχαῖον, καὶ νεὼς πολυτελὴς λίθου λευκοῦ· στάδιοι δ' ἐπ' αὐτὴν τετταράκοντα· εἶθ' ἑβδομήκοντα εἰς Ἐλαίαν, λιμένα ἔχουσαν καὶ ναύσταθμον τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων, Μενεσθέως κτίσμα, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀθηναίων, τῶν συστρατευσάντων ἐπὶ Ἴλιον. Τὰ δ' ἑξῆς εἴρηται τὰ περὶ Πιτάνην, καὶ Ἀταρνέα, καὶ τἄλλα τὰ ταύτῃ.

Μεγίστη δέ ἐστι τῶν Αἰολικῶν καὶ ἀρίστη Κύμη, καὶ σχεδὸν μητρόπολις αὕτη τε καὶ ἡ Λέσβος

τῶν ἄλλων πόλεων περὶ τριάκοντά που τὸν ἀριθμὸν, ὧν ἐκλελοίπασιν οὐκ ὀλίγαι. Σκώπτεται δ' εἰς ἀναισθησίαν ἡ Κύμη κατὰ τοιαύτην τινὰ, ὥς φασιν ἔνιοι, δόξαν, ὅτι τριακοσίοις ἔτεσιν ὕστερον τῆς κτίσεως ἀπέδοντο τοῦ λιμένος τὰ τέλη· πρότερον δ' οὐκ ἐκαρποῦτο τὴν πρόσοδον ταύτην ὁ δῆμος· κατέσχεν οὖν δόξα, ὡς ὀψὲ ᾐσθημένων, ὅτι ἐπὶ θαλάττῃ πόλιν οἰκοῖεν. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος, ὅτι δανεισάμενοι χρήματα δημοσίᾳ, τὰς στοὰς ὑπέθεντο· εἶτ' οὐκ ἀποδιδόντες κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν, εἴργοντο τῶν περιπάτων· ὅτε μέντοι ὄμβρος εἴη, κατ' αἰδῶ τινα κηρύττοιεν οἱ δανεισταὶ, κελεύοντες ὑπὸ τὰς στοὰς ὑπέρχεσθαι· τοῦ δὴ κήρυκος οὕτω φθεγγομένου· Ὑπὸ τὰς στοὰς ὑπέλθετε· ἐκπεσεῖν λόγον, ὡς Κυμαίων οὐκ αἰσθανομένων, ὡς ἐν τοῖς ὄμβροις ὑπὸ τὰς στοὰς ὑπελθετέον, ἂν μὴ σημάνῃ τις αὐτοῖς διὰ κηρύγματος. Ἀνὴρ δ' ἄξιος μνήμης ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως ἀναντιλέκτως μέν ἐστιν Ἔφορος, τῶν Ἰσοκράτους γνωρίμων, τοῦ ῥήτορος, ὁ τὴν ἱστορίαν συγγράψας καὶ τὰ περὶ τῶν εὑρημάτων· καὶ ἔτι πρότερος τούτου Ἡσίοδος ὁ ποιητής· αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Δῖος μετῴκησεν εἰς Βοιωτοὺς, Κύμην Αἰολίδα προλιπών·

Νάσσατο δ' ἄγχ' Ἑλικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ
Ἄσκρῃ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέ ποτ' ἐσθλῇ.

Ὅμηρος δ' οὐχ ὁμολογουμένως· πολλοὶ γὰρ ἀμφισβητοῦσιν αὐτοῦ· τὸ δ' ὄνομα ἀπὸ Ἀμαζόνος τῇ

πόλει τεθεῖσθαι· καθάπερ καὶ τῇ Μυρίνῃ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ κειμένης ὑπὸ τῇ Βατιείᾳ·

Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατιειαν κικλήσκουσιν.

Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης.

Σκώπτεται δὲ καὶ ὁ Ἔφορος, διότι τῆς πατρίδος οὐκ ἔχων ἔργα φράζειν ἐν τῇ διαριθμήσει τῶν ἄλλων πράξεων, οὐ μὴν οὐδ᾽ ἂν ἀμνημόνευτον αὐτὴν εἶναι θέλων, οὕτως ἐπιφωνεῖ· Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Κυμαῖοι τὰς ἡσυχίας ἦγον. Ἐπεὶ δὲ διεληλύθαμεν τὴν Τρωϊκὴν ἅμα καὶ τὴν Αἰολικὴν παραλίαν, ἐφεξῆς ἂν εἴη τὴν μεσόγαιαν ἐπιδραμεῖν μέχρι τοῦ Ταύρου, φυλάσσοντας τὴν αὐτὴν τῆς ἐφόδου τάξιν.

IV. Ἔχει δέ τινα ἡγεμονίαν πρὸς τοὺς τόπους τούτους τὸ Πέργαμον, ἐπιφανὴς πόλις, καὶ πολὺν συνευτυχήσασα χρόνον τοῖς Ἀτταλικοῖς βασιλεῦσι· καὶ δὴ καὶ ἔνθεν ἀρκτέον τῆς ἑξῆς περιοδείας· καὶ πρῶτον περὶ τῶν βασιλέων, ὁπόθεν ὡρμήθησαν, καὶ εἰς ἃ κατέστρεψαν, ἐν βραχέσι δηλωτέον. Ἦν μὲν δὴ τὸ Πέργαμον Λυσιμάχου γαζοφυλάκιον τοῦ Ἀγαθοκλέους, ἑνὸς τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων αὐτὴν τὴν ἄκραν τοῦ ὄρους συνοικουμένην ἔχον· ἔστι δὲ στροβιλοειδὲς τὸ ὄρος εἰς ὀξεῖαν κορυφὴν ἀπολῆγον. Ἐπεπίστευτο δὲ τὴν φυλακὴν τοῦ ἐρύματος τούτου καὶ τῶν χρημάτων (ἦν δὲ τάλαντα ἐννακισχίλια) Φιλέταιρος ἀνὴρ Τυανεὺς θλιβίας ἐκ παιδός· συνέβη γὰρ ἔν τινι ταφῇ θέας οὔσης, καὶ πολλῶν παρόντων, ἀποληφθεῖσαν ἐν τῷ ὄχλῳ τὴν κομίζουσαν τροφὸν τὸν Φιλέταιρον ἔτι νήπιον, συνθλιβῆναι μέχρι τοσοῦδε, ὥστε πηρωθῆναι τὸν παῖδα. Ἦν μὲν δὴ εὐνοῦχος,

τραφεὶς δὲ καλῶς ἐφάνη τῆς πίστεως ταύτης ἄξιος. Τέως μὲν οὖν εὔνους διέμεινεν τῷ Λυσιμάχῳ· διενεχθεὶς δὲ πρὸς Ἀρσινόην τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, διαβάλλουσαν αὐτὸν, ἀπέστησε τὸ χωρίον, καὶ πρὸς τοὺς καιροὺς ἐπολιτεύετο, ὁρῶν ἐπιτηδείους, πρὸς νεωτερισμόν· ὅ, τε γὰρ Λυσίμαχος κακοῖς οἰκείοις περιπεσὼν, ἠναγκάσθη τὸν υἱὸν ἀνελεῖν Ἀγαθοκλέα· Σέλευκός τε ἐπελθὼν ὁ Νικάτωρ, ἐκεῖνόν τε κατέλυσε, καὶ αὐτὸς κατελύθη δολοφονηθεὶς ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Κεραυνοῦ. Τοιούτων δὲ θορύβων ὄντων, διεγένετο μένων ἐπὶ τοῦ ἐρύματος ὁ εὐνοῦχος, καὶ πολιτευόμενος δι᾽ ὑποσχέσεων καὶ τῆς ἄλλης θεραπείας ἀεὶ πρὸς τὸν ἰσχύοντα καὶ ἐγγὺς παρόντα· διετέλεσε γοῦν ἔτη εἴκοσι κύριος ὢν τοῦ φρουρίου καὶ τῶν χρημάτων.

Ἦσαν δὲ αὐτῷ δύο ἀδελφοὶ, πρεσβύτερος μὲν Εὐμένης, νεώτερος δὲ Ἄτταλος· ἐκ μὲν οὖν τοῦ Εὐμένους ἐγένετο τῷ πατρὶ ὁμώνυμος Εὐμένης, ὅςπερ καὶ διεδέξατο τὸ Πέργαμον, καὶ ἦν ἤδη δυνάστης τῶν κύκλῳ χωρίων· ὥςτε καὶ περὶ Σάρδεις ἐνίκησε μάχῃ συμβαλὼν Ἀντίοχον τὸν Σελεύκου· δύο δὲ καὶ εἴκοσιν ἄρξας ἔτη, τελευτᾷ τὸν βίον. Ἐκ δὲ Ἀττάλου καὶ Ἀντιοχίδος, τῆς Ἀχαιοῦ, γεγονὼς Ἄτταλος διεδέξατο τὴν ἀρχὴν, καὶ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς οὗτος πρῶτος, νικήσας Γαλάτας μάχῃ μεγάλῃ. Οὗτος δὲ καὶ Ῥωμαίοις κατέστη φίλος, καὶ συνεπολέμησε πρὸς Φίλιππον μετὰ τοῦ Ῥοδίων ναυτικοῦ· γηραιὸς δὲ ἐτελεύτα βασιλεύσας ἔτη τρία καὶ τετταράκοντα, κατέλιπε δὲ τέτταρας υἱοὺς ἐξ Ἀπολλωνίδος Κυζικηνῆς

γυναικός, Εὐμένη, Ἄτταλον, Φιλέταιρον, Ἀθηναῖον. Οἱ μὲν οὖν νεώτεροι διετέλεσαν ἰδιῶται· τῶν δ' ἄλλων ὁ πρεσβύτερος Εὐμένης ἐβασίλευσε· συνεπολέμησε δὲ οὗτος Ῥωμαίοις πρός τε Ἀντίοχον τὸν μέγαν καὶ πρὸς Περσέα· καὶ ἔλαβε παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἅπασαν τὴν ὑπ' Ἀντιόχῳ τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου. Πρότερον δ' ἦν τὰ περὶ Πέργαμον οὐ πολλὰ χωρία μέχρι τῆς θαλάττης τῆς κατὰ τὸν Ἐλαΐτην κόλπον καὶ τὸν Ἀδραμυττηνόν. Κατεσκεύασε δ' οὗτος τὴν πόλιν, καὶ τὸ Νικηφόριον ἄλσος κατεφύτευσε, καὶ ἀναθήματα, καὶ βιβλιοθήκας, καὶ τὴν ἐπὶ τοσόνδε κατοικίαν τοῦ Περγάμου τὴν νῦν οὖσαν ἐκεῖνος προσεφιλοκάλησε· βασιλεύσας δὲ ἔτη τετταράκοντα καὶ ἐννέα, ἀπέλιπεν υἱῷ τὴν ἀρχὴν Ἀττάλῳ, γεγονότι ἐκ Στρατονίκης τῆς Ἀριαράθου θυγατρὸς τοῦ Καππαδόκων βασιλέως. Ἐπίτροπον δὲ κατέστησε καὶ τοῦ παιδὸς νέου τελέως ὄντος καὶ τῆς ἀρχῆς τὸν ἀδελφὸν Ἄτταλον. Ἓν δὲ καὶ εἴκοσιν ἔτη βασιλεύσας γέρων οὗτος τελευτᾷ, κατορθώσας πολλά· καὶ γὰρ Δημήτριον τὸν Σελεύκου συγκατεπολέμησεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Ἀντιόχου· καὶ συνεμάχησε Ῥωμαίοις ἐπὶ τὸν Ψευδοφίλιππον· ἐχειρώσατο δὲ καὶ Διήγυλιν τὸν Καινῶν βασιλέα στρατεύσας εἰς τὴν Θρᾴκην· ἀνεῖλε δὲ καὶ Προυσίαν, ἐπισυστήσας αὐτῷ Νικομήδη τὸν υἱόν· κατέλιπε δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τῷ ἐπιτροπευθέντι Ἀττάλῳ· βασιλεύσας δὲ οὗτος ἔτη πέντε, καὶ κληθεὶς Φιλομήτωρ, ἐτελεύτα νόσῳ τὸν βίον· κατέλιπε δὲ κληρονόμους Ῥωμαίους· οἱ δ' ἐπαρχίαν ἀπέδειξαν τὴν χώραν, Ἀσίαν προσαγορεύσαντες, ὁμώνυμον τῇ

ἠπείρῳ. Παραῤῥεῖ δ' ὁ Κάϊκος τὸ Πέργαμον διὰ τοῦ Καΐκου πεδίου προσαγορευομένου, σφόδρα εὐδαίμονα γῆν διεξιὼν, σχεδὸν δέ τοι καὶ τὴν ἀρίστην τῆς Μυσίας.

Ἄνδρες δ' ἐγένοντο ἐλλόγιμοι καθ' ἡμᾶς Περγαμηνοὶ Μιθριδάτης τε ὁ Μηνοδότου υἱὸς, καὶ Ἀδοβογίωνος (ὃς τοῦ τετραρχικοῦ τῶν Γαλατῶν γένους ἦν,) ἣν καὶ παλλακεῦσαι τῷ βασιλεῖ Μιθριδάτῃ φασίν· ὅθεν καὶ τοὔνομα τῷ παιδὶ θέσθαι, τῶν ἐπιτηδείων προσποιησαμένων, ἐκ τοῦ βασιλέως αὐτὸν γεγονέναι. Οὗτος γοῦν Καίσαρι τῷ θεῷ γενόμενος φίλος, εἰς τοσόνδε προῆλθε τιμῆς, ὥστε καὶ τετράρχης ἀπεδείχθη ἀπὸ τοῦ μητρῴου γένους, καὶ βασιλεὺς ἄλλων τε καὶ τοῦ Βοσπόρου· κατελύθη δ' ὑπὸ Ἀσάνδρου, τοῦ καὶ Φαρνάκην ἀνελόντος τὸν βασιλέα, καὶ κατασχόντος τὸν Βόσπορον. Οὗτός τε δὴ ὀνόματος ἠξίωται μεγάλου· καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ ῥήτωρ, ὁ τὰς τέχνας συγγράψας, καὶ τὴν Ἀπολλοδώρειον αἵρεσιν παραγαγὼν, εἴ τις ποτ' ἐστί· πολλὰ γὰρ ἐπεκράτει· μείζονα δὲ, ἢ καθ' ἡμᾶς, ἔχοντα τὴν κρίσιν· ὧν ἐστι καὶ ἡ Ἀπολλοδώρειος αἵρεσις καὶ ἡ Θεοδώρειος. Μάλιστα δὲ ἐξῆρε τὸν Ἀπολλόδωρον ἡ τοῦ Καίσαρος φιλία τοῦ Σεβαστοῦ, διδάσκαλον τῶν λόγων γενόμενον· μαθητὴν δ' ἔσχεν ἀξιόλογον Διονύσιον, τὸν ἐπικληθέντα Ἀττικὸν, πολίτην αὐτοῦ· καὶ γὰρ σοφιστὴς ἦν ἱκανὸς, καὶ συγγραφεὺς, καὶ λογογράφος.

Προϊόντι δ' ἀπὸ τοῦ πεδίου καὶ τῆς πόλεως ἐπὶ μὲν τὰ πρὸς ἕω μέρη, πόλις ἐστὶν Ἀπολλωνία, μετεω-

ροις ἐπικειμένη τόποις· ἐπὶ δὲ τὸν νότον ὀρεινὴ ῥάχις ἐστὶν, ἣν ὑπερβᾶσι καὶ βαδίζουσιν ἐπὶ Σάρδεις, πόλις ἐστὶν ἐν ἀριστερᾷ Θυάτειρα, κατοικία Μακεδόνων, ἣν Μυσῶν ἐσχάτην τινές φασιν. Ἐν δεξιᾷ δ' Ἀπολλωνὶς, διέχουσα Περγάμου τριακοσίους σταδίους, τοὺς δὲ ἴσους καὶ τῶν Σάρδεων· ἐπώνυμος δ' ἐστὶ τῆς Κυζικηνῆς Ἀπολλωνίδος· εἶτ' ἐκδέχεται τὸ Ἕρμου πεδίον καὶ Σάρδεις· τὰ δὲ προσάρκτια τῷ Περγάμῳ τὰ πλεῖστα ὑπὸ Μυσῶν ἔχεται τὰ ἐν δεξιᾷ τῶν Ἀβλίτων λεγομένων, οἷς συνάπτει ἡ Ἐπίκτητος μέχρι Βιθυνίας.

Αἱ δὲ Σάρδεις πόλις ἐστὶ μεγάλη, νεωτέρα μὲν τῶν Τρωϊκῶν, ἀρχαία δ' ὅμως, ἄκραν εὐερκῆ ἔχουσα· βασίλειον δ' ὑπῆρξε τῶν Λυδῶν, οὓς ὁ ποιητὴς καλεῖ Μήονας, οἱ δ' ὕστερον Μαίονας· οἱ μὲν τοὺς αὐτοὺς τοῖς Λυδοῖς, οἱ δ' ἑτέρους ἀποφαίνοντες· τοὺς δ' αὐτοὺς ἄμεινόν ἐστι λέγειν. Ὑπέρκειται δὲ τῶν Σάρδεων ὁ Τμῶλος, εὔδαιμον ὄρος, ἐν τῇ ἀκρωρείᾳ σκοπὴν ἔχον ἐξέδραν λευκοῦ λίθου, Περσῶν ἔργον, ἀφ' οὗ κατοπτεύεται τὰ κύκλῳ πεδία, καὶ μάλιστα τὸ Καϋστριανόν· περιοικοῦσι δὲ Λυδοὶ, καὶ Μυσοὶ, καὶ Μακεδόνες. Ῥεῖ δ' ὁ Πακτωλὸς ἀπὸ τοῦ Τμώλου, καταφέρων τὸ παλαιὸν ψῆγμα χρυσοῦ πολὺ, ἀφ' οὗ τὸν Κροίσου λεγόμενον πλοῦτον, καὶ τῶν προγόνων αὐτοῦ διονομασθῆναί φασι· νῦν δ' ἐκλέλοιπε τὸ ψῆγμα. Καταφέρεται δ' ὁ Πακτωλὸς εἰς τὸν Ἕρμον, εἰς ὃν καὶ ὁ Ὕλλος ἐμβάλλει, Φρύγιος νυνὶ καλούμενος· συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκδι-

δόασι θάλατταν, ὡς Ἡρόδοτός φησιν. Ἅπτεται δὲ καὶ Μυσίας ὁ Ἕρμος, ἐξ ὄρους ἱεροῦ τῆς Δινδυμήνης· καὶ διὰ τῆς Κατακεκαυμένης εἰς τὴν Σαρδιανὴν φέρεται κατὰ τὰ συνεχῆ πεδία, ὡς εἴρηται, μέχρι τῆς θαλάττης. Ὑπόκειται δὲ τῇ πόλει τό τε Σαρδιανὸν πεδίον καὶ τὸ τοῦ Κύρου, καὶ τὸ τοῦ Ἕρμου, καὶ τὸ Καϋστριανὸν, συνεχῆ τε ὄντα, καὶ πάντων ἄριστα πεδίων. Ἐν δὲ σταδίοις τετταράκοντα ἀπὸ τῆς πόλεως ἐστὶν ἡ Γυγαία μὲν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγομένη, Κολόη δ' ὕστερον μετονομασθεῖσα, ὅπου τὸ ἱερὸν τῆς Κολοηνῆς Ἀρτέμιδος, μεγάλην ἁγιστείαν ἔχον. Φασὶ δ' ἐνταῦθα χορεύειν καλάθους κατὰ τὰς ἑορτάς· οὐκ οἶδ' ὅπως ποτὲ παραδοξολογοῦντες μᾶλλον, ἢ ἀληθεύοντες.

Κειμένων δ' οὕτω πως τῶν ἐπῶν παρ' Ὁμήρῳ·

Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Υἷε Πυλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.

προσγράφουσί τινες τούτῳ τέταρτον ἔπος·

Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.

Οὐδεμία δ' εὑρίσκεται Ὕδη ἐν τοῖς Λυδοῖς. Οἱ δὲ καὶ τὸν Τυχίον ἐνθένδε ποιοῦσιν, ὅν φησιν ὁ ποιητής·

Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος Ὕδῃ ἔνι. —

Προστιθέασι δὲ καὶ, ὅτι δρυμώδης ὁ τόπος καὶ κεραυνοβόλος, καὶ ὅτι ἐνταῦθα οἱ Ἄριμοι· καὶ οὕτως γὰρ,

Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·

ἐπεισφέρουσι,

Χώρῳ ἐνὶ δρυόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.

Ἄλλοι δ' ἐν Κιλικίᾳ, τινὲς δ' ἐν Συρίᾳ πλάττουσι

τὸν μῦθον τοῦτον. Οἱ δ' ἐν Πιθηκούσσαις, οἳ καὶ τοὺς πιθήκους φασὶ παρὰ τοῖς Τυῤῥηνοῖς ἀρίμους καλεῖσθαι· οἱ δὲ τὰς Σάρδεις Ὕδην ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ τὴν ἀκρόπολιν αὐτῆς. Πιθανωτάτους δ' ὁ Σκήψιος ἡγεῖται τοὺς ἐν τῇ Κατακεκαυμένῃ τῆς Μυσίας τοὺς Ἀρίμους τιθέντας. Πίνδαρος δὲ συνοικειοῖ τοῖς ἐν τῇ Κιλικίᾳ τὰ ἐν Πιθηκούσσαις, ἅπερ ἐστὶ πρὸ τῆς Κυμαίας, καὶ τὰ ἐν Σικελίᾳ· καὶ γὰρ τῇ Αἴτνῃ φησὶν ὑποκεῖσθαι τὸν Τυφῶνα·

— τόν ποτε
Κιλίκιον θρέψεν πολυώ-
νυμον ἄντρον· νῦν γε μὰν
Ταί θ' ὑπὲρ Κύμας ἁλιερκέες ὄχθαι
Σικελία τ' αὐτοῦ πιέζει
Στέρνα λαχνάεντα.

Καὶ πάλιν,

Κείνῳ μὲν Αἴτνα δεσμὸς ὑπερφίαλος
Ἀμφίκειται.

Καὶ πάλιν,

Ἀλλ' οἷος ἄπλατον κεράϊζες θεῶν
Τυφῶνα πεντηκοντακέφαλον ἀνάγκᾳ, Ζεῦ πάτερ,
Ἐν Ἀρίμοις ποτέ.

Οἱ δὲ τοὺς Σύρους Ἀρίμους δέχονται, οὓς νῦν Ἀραμαίους λέγουσι· τοὺς δὲ Κίλικας τοὺς ἐν τῇ Τροίᾳ μεταναστάντας εἰς Συρίαν ἀνῳκισμένους, ἀποτεμέσθαι παρὰ τῶν Σύρων τὴν νῦν λεγομένην Κιλικίαν. Καλλισθένης δ' ἐγγὺς τοῦ Καλυκάδνου καὶ τῆς Σαρπηδόνος ἄκρας παρ' αὐτὸ τὸ Κωρύκιον ἄντρον εἶναι τοὺς Ἀρίμους, ἀφ' ὧν τὰ ἐγγὺς ὄρη λέγεσθαι Ἄριμα.

Περίκειται δὲ τῇ λίμνῃ Κολόῃ τὰ μνήματα τῶν βασιλέων. Πρὸς δὲ ταῖς Σάρδεσίν ἐστι τὸ τοῦ Ἀλυάττου ἐπὶ κρηπῖδος ὑψηλῆς χῶμα μέγα, ἐργασθὲν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῆς πόλεως, οὗ τὸ πλεῖστον ἔργον αἱ παιδίσκαι συνετέλεσαν· λέγει δ' ἐκεῖνος, καὶ πορνεύεσθαι πάσας· τινὲς δὲ καὶ πόρνης μνῆμα λέγουσι τὸν τάφον. Χειροποίητον δὲ τὴν λίμνην ἔνιοι ἱστοροῦσι τὴν Κολόην πρὸς τὰς ἐκδοχὰς τῶν πλημμυρίδων, αἳ συμβαίνουσι τῶν ποταμῶν πληρουμένων. Ὕπαιπα δὲ πόλις ἐστὶ καταβαίνουσιν ἀπὸ τοῦ Τμώλου πρὸς τὸ τοῦ Καΰστρου πεδίον.

Φησὶ δὲ Καλλισθένης, ἁλῶναι τὰς Σάρδεις ὑπὸ Κιμμερίων πρῶτον, εἶθ' ὑπὸ Τρηρῶν καὶ Λυκίων, ὅπερ καὶ Καλλῖνον δηλοῦν, τὸν τῆς ἐλεγείας ποιητήν· ὕστατα δὲ τὴν ἐπὶ Κύρου καὶ Κροίσου γενέσθαι ἅλωσιν. Λέγοντος δὲ τοῦ Καλλίνου τὴν ἔφοδον τῶν Κιμμερίων ἐπὶ τοὺς Ἠσιονῆας γεγονέναι, καθ' ἣν αἱ Σάρδεις ἑάλωσαν, εἰκάζουσιν οἱ περὶ τὸν Σκήψιον ἰαστὶ λέγεσθαι Ἠσιονεῖς τοὺς Ἀσιονεῖς· τάχα γὰρ ἡ Μῃονία, φησὶν, Ἀσία ἐλέγετο· καθ' ὃ καὶ Ὅμηρος εἴρηκεν,

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.

Ἀναληφθεῖσα δ' ἀξιολόγως ὕστερον διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας ἡ πόλις, καὶ οὐδεμιᾶς λειπομένη τῶν ἀστυγειτόνων, νεωστὶ ὑπὸ σεισμῶν ἀπέβαλε πολλὴν τῆς κατοικίας. Ἡ δὲ τοῦ Τιβερίου πρόνοια, τοῦ καθ' ἡμᾶς ἡγεμόνος, καὶ ταύτην καὶ τῶν ἄλλων συχνὰς ἀνέλαβε ταῖς εὐεργεσίαις, ὅσαι περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐκοινώνησαν τοῦ αὐτοῦ πάθους.

Ἄνδρες δ᾽ ἀξιόλογοι γεγόνασι τοῦ αὐτοῦ γένους, Διόδωροι δύο οἱ ῥήτορες. ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐκαλεῖτο Ζωνᾶς, ἀνὴρ πολλοὺς ἀγῶνας ἠγωνισμένος ὑπὲρ τῆς Ἀσίας· κατὰ δὲ τὴν Μιθριδάτου τοῦ βασιλέως ἔφοδον αἰτίαν ἐσχηκὼς, ὡς ἀφιστὰς παρ᾽ αὐτοῦ τὰς πόλεις, ἀπελύσατο τὰς διαβολὰς ἀπολογησάμενος· τοῦ δὲ νεωτέρου φίλου ἡμῖν γενομένου καὶ ἱστορικὰ συγγράμματά ἐστι, καὶ μέλη, καὶ ἄλλα ποιήματα, τὴν ἀρχαίαν γραφὴν ἐμφαίνοντα ἱκανῶς. Ξάνθος δὲ ὁ παλαιὸς συγγραφεὺς Λυδὸς μὲν λέγεται· εἰ δὲ ἐκ Σάρδεων, οὐκ ἴσμεν.

Μετὰ δὲ Λυδοὺς εἰσὶ οἱ Μυσοὶ, καὶ πόλις Φιλαδέλφεια σεισμῶν πλήρης. Οὐ γὰρ διαλείπουσιν οἱ τοῖχοι διϊστάμενοι, καὶ ἄλλοτ᾽ ἄλλο μέρος τῆς πόλεως κακοπαθοῦν· οἰκοῦσιν οὖν ὀλίγοι τὴν πόλιν διὰ τοῦτο· οἱ δὲ πολλοὶ καταβιοῦσιν ἐν τῇ χώρᾳ γεωργοῦντες, ἔχοντες εὐδαίμονα γῆν· ἀλλὰ καὶ τῶν ὀλίγων θαυμάζειν ἐστὶν, ὅτι οὕτω φιλοχωροῦσιν, ἐπισφαλεῖς τὰς οἰκήσεις ἔχοντες· ἔτι δ᾽ ἄν τις μᾶλλον θαυμάσειε τῶν κτισάντων αὐτήν.

Μετὰ δὲ ταῦτ᾽ ἐστὶν ἡ Κατακεκαυμένη λεγομένη χώρα, μῆκος μὲν καὶ πεντακοσίων σταδίων, πλάτος δὲ τετρακοσίων, εἴτε Μυσίαν χρὴ καλεῖν, εἴτε Μῃονίαν· λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως· ἅπασα ἄδενδρος, πλὴν ἀμπέλου, τῆς τὸν Κατακεκαυμενίτην φερούσης οἶνον, οὐδενὸς τῶν ἐλλογίμων ἀρετῇ λειπόμενον. Ἔστι δὲ ἡ ἐπιφάνεια τεφρώδης τῶν πεδίων· ἡ δ᾽ ὀρεινὴ καὶ πετρώδης, μέλαινα, ὡς ἂν ἐξ ἐπικαύσεως. Εἰκάζουσι μὲν οὖν τινες, ἐκ κεραυνοβολιῶν καὶ πρη-

στήρων συμβῆναι τοῦτο· καὶ οὐκ ὀκνοῦσι τὰ περὶ τὸν Τυχῶνα ἐνταῦθα μυθολογεῖν. Ξάνθος δὲ καὶ Ἀριμοῦν τινα λέγει τῶν τόπων τούτων βασιλέα. Οὐκ εὔλογον δὲ, ὑπὸ τοιούτων παθῶν τὴν τοσαύτην χώραν ἐμπρησθῆναι ἀθρόως, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὸ γηγενοῦς πυρός· ἐκλιπεῖν δὲ νῦν τὰς πηγάς· δείκνυνται δὲ καὶ βόθροι τρεῖς, οὓς φύσας καλοῦσιν, ὅσον τετταράκοντα ἀλλήλων διεστῶτες σταδίους· ὑπέρκεινται δὲ λόφοι τραχεῖς, οὓς εἰκὸς ἐκ τῶν ἀναφυσηθέντων σεσωρεῦσθαι μύδρων. Τὸ δ᾽ εὐάμπελον τὴν τοιαύτην ὑπάρχειν γῆν, λάβοι τις ἂν καὶ ἐκ τῆς Καταναίας τῆς χωσθείσης τῇ σποδῷ, καὶ νῦν ἀποδιδούσης οἶνον δαψιλῆ καὶ καλόν. Ἀστεϊζόμενοι δέ τινες, εἰκότως πυριγενῆ τὸν Διόνυσον λέγεσθαί φασιν, ἐκ τῶν τοιούτων χωρίων τεκμαιρόμενοι.

Τὰ δ᾽ ἑξῆς ἐπὶ τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις, ἐμπλοκὰς ἔχει μέχρι πρὸς τὸν Ταῦρον, ὥςτε καὶ τὰ Φρύγια, καὶ τὰ Λύδια, καὶ τὰ Καρικὰ, καὶ ἔτι τὰ τῶν Μυσῶν, δυσδιάκριτα εἶναι, παραπίπτοντα εἰς ἄλληλα· εἰς δὲ τὴν σύγχυσιν ταύτην οὐ μικρὰ συλλαμβάνει τὸ τοὺς Ῥωμαίους μὴ κατὰ φῦλα διελεῖν αὐτοὺς, ἀλλὰ ἕτερον τρόπον διατάξαι τὰς διοικήσεις, ἐν αἷς τὰς ἀγοραίους ποιοῦνται καὶ τὰς δικαιοδοσίας. Ὁ μέν γε Τμῶλος ἱκανῶς συνῆπται, καὶ περιγραφὴν ἔχει μετρίαν, ἐν αὐτοῖς ἀφοριζόμενος τοῖς Λυδίοις μέρεσιν· ἡ δὲ Μεσσωγὶς εἰς τὸ ἀντικείμενον μέρος διατείνει μέχρι Μυκάλης, ἀπὸ Κελαινῶν ἀρξάμενον, ὥς φησι Θεόπομπος· ὥςτε τὰ μὲν αὐτοῦ Φρύγες κατέχουσι, τὰ πρὸς ταῖς Κελαι-

ναῖς καὶ τῇ Ἀπαμείᾳ· τὰ δὲ Μυσοὶ καὶ Λυδοὶ, τὰ δὲ Κᾶρες καὶ Ἴωνες. Οὕτω δὲ καὶ οἱ ποταμοὶ, καὶ μάλιστα ὁ Μαίανδρος, τὰ μὲν διορίζοντες τῶν ἐθνῶν, δι᾽ ὧν δὲ μέσοι φερόμενοι, δύσληπτον ποιοῦσι τἀκριβές· καὶ περὶ τῶν πεδίων δὲ τῶν ἐφ᾽ ἑκάτερα τῆς τε ὀρεινῆς καὶ τῆς ποταμίας ὁ αὐτὸς λόγος. Οὐδ᾽ ἡμῖν ἴσως ἐπὶ τοσοῦτον φροντιστέον, ὡς ἄρα κενῇ χωρομετροῦσιν, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον ὑπογραπτέον, ὅσον καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν παραδεδώκασι.

Τῷ δὴ Καϋστριανῷ πεδίῳ μεταξὺ πίπτοντι τῆς τε Μεσσωγίδος καὶ τοῦ Τμώλου, συνεχές ἐστι πρὸς ἕω τὸ Κιλβιανὸν πεδίον, πολύ τε καὶ συνοικούμενον εὖ, καὶ χώραν ἔχον σπουδαίαν. Εἶτα τὸ Ὑρκάνιον πεδίον, Περσῶν ἐπονομασάντων, καὶ ἐποίκους ἀγαγόντων ἐκεῖθεν· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ Κύρου πεδίον, ὃ Πέρσαι κατωνόμασαν· εἶτα τὸ Πελτινὸν πεδίον, ἤδη Φρύγιον, καὶ τὸ Κιλλάνιον, καὶ τὸ Ταβηνὸν, ἔχον τὰς πολίχνας μιξοφρυγίους, ἐχούσας τι καὶ Πισιδικὸν, ἀφ᾽ ὧν αὐτὰ κατωνομάσθη.

Ὑπερβάλλουσι δὲ τὴν Μεσσωγίδα τὴν μεταξὺ Καρῶν τε καὶ τῆς Νυσαΐδος, ἥ ἐστι χώρα κατὰ τοῦ Μαιάνδρου πέραν μέχρι τῆς Κιβυράτιδος καὶ τῆς Καβαλίδος, πόλεις εἰσὶ, πρὸς μὲν τῇ Μεσσωγίδι καταντικρὺ Λαοδικείας, Ἱεράπολις, ὅπου τὰ θερμὰ ὕδατα καὶ τὸ Πλουτώνιον, ἄμφω παραδοξολογίαν τινὰ ἔχοντα. Τὸ μὲν γὰρ ὕδωρ εἰς πῶρον οὕτω ῥαδίως μεταβάλλει πηττόμενον, ὥστ᾽ ὀχετοὺς ἐπάγοντες, φραγμοὺς ἀπεργάζονται μονολίθους. Τὸ δὲ Πλουτώνιον ὑπ᾽ ὀφρύϊ μικρᾷ τῆς ὑπερκειμένης ὀρει-

νῆς στόμιόν ἐστι σύμμετρον, ὅσον ἄνθρωπον δέξασθαι δυνάμενον, βεβάθυται δ' ἐπὶ πολύ· πρόκειται δὲ τούτου δρυφράκτωμα τετράγωνον, ὅσον ἡμιπλέθρου τὴν περίμετρον· τοῦτο δὲ πλῆρές ἐστιν ὁμιχλώδους παχείας ἀχλύος, ὥςτε μόγις τοὔδαφος καθορᾶν. Τοῖς μὲν οὖν κύκλῳ πλησιάζουσι πρὸς τὸν δρύφρακτον ἄλυπός ἐστιν ὁ ἀὴρ, καθαρεύων ἐκείνης τῆς ἀχλύος ἐν ταῖς νηνεμίαις· συμμένει γὰρ ἐντὸς τοῦ περιβόλου· τῷ δ' εἴσω παριόντι ζώῳ θάνατος παραχρῆμα ἀπαντᾷ· ταῦροι γοῦν εἰσαχθέντες πίπτουσι, καὶ ἐξέλκονται νεκροί· ἡμεῖς δὲ στρουθία ἐπέμψαμεν, καὶ ἔπεσον εὐθὺς ἐκπνεύσαντα· οἱ δ' ἀπόκοποι Γάλλοι παρίασιν ἀπαθεῖς, ὥςτε καὶ μέχρι τοῦ στομίου πλησιάζειν, καὶ ἐγκύπτειν, καὶ καταδύνειν μέχρι ποσοῦ συνέχοντας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ πνεῦμα· ἑωρῶμεν γὰρ ἐκ τῆς ὄψεως, ὡς ἂν πνιγώδους τινὸς πάθους ἔμφασιν, εἴτε πάντων οὕτω πεπηρωμένων τοῦτο, εἴτε μόνον τῶν περὶ τὸ ἱερὸν καὶ εἴτε θείᾳ προνοίᾳ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐνθουσιασμῶν εἰκὸς, εἴτε ἀντιδότοις τισὶ δυνάμεσι τούτου συμβαίνοντος. Τὸ δὲ τῆς ἀπολιθώσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ ποταμῶν φασι συμβαίνειν, καίπερ ὄντων ποτίμων. Ἔστι δὲ καὶ πρὸς βαφὴν ἐρίων θαυμαστῶς σύμμετρον τὸ κατὰ τὴν Ἱεράπολιν ὕδωρ, ὥςτε τὰ ἐκ τῶν ῥιζῶν βαπτόμενα ἐνάμιλλα εἶναι τοῖς ἐκ τῆς κόκκου καὶ ταῖς ἁλουργέσιν· οὕτω δ' ἐστὶν ἄφθονον τὸ πλῆθος τοῦ ὕδατος, ὥςτε ἡ πόλις μεστὴ τῶν αὐτομάτων βαλανείων ἐστί.

Μετὰ δὲ τὴν Ἱεράπολιν τὰ πέραν τοῦ Μαιάν-

δρου, τὰ μὲν περὶ Λαοδίκειαν, καὶ Ἀφροδισιάδα, καὶ τὰ μέχρι Καρούρων, εἴρηται. Τὰ δ᾽ ἑξῆς ἐστὶ τὰ μὲν πρὸς δύσιν, ἡ τῶν Ἀντιοχέων πόλις τῶν ἐπὶ Μαιάνδρῳ, τῆς Καρίας ἤδη· τὰ δὲ πρὸς νότον ἡ Κίβυρά ἐστιν ἡ μεγάλη, καὶ ἡ Σίνδη, καὶ ἡ Καβαλὶς, μέχρι τοῦ Ταύρου καὶ τῆς Λυκίας. Ἡ μὲν οὖν Ἀντιόχεια μετρία πόλις ἐστὶν, ἐπ᾽ αὐτῷ κειμένη τῷ Μαιάνδρῳ κατὰ τὸ πρὸς τῇ Φρυγίᾳ μέρος· ἐπέζευκται δὲ γέφυρα· χώραν δ᾽ ἔχει πολλὴν ἐφ᾽ ἑκάτερα τοῦ ποταμοῦ πᾶσαν εὐδαίμονα· πλείστην δὲ φέρει τὴν καλουμένην Ἀντιοχικὴν ἰσχάδα· τὴν δὲ αὐτὴν καὶ τρίφυλλον ὀνομάζουσιν· εὔσειστος δὲ καὶ οὗτός ἐστιν ὁ τόπος· σοφιστὴς δὲ παρὰ τούτοις ἔνδοξος γεγένηται Διοτρέφης, οὗ διήκουσεν Ὑβρέας, ὁ καθ᾽ ἡμᾶς γενόμενος μέγιστος ῥήτωρ.

Σολύμους δ᾽ εἶναί φασι τοὺς Καβαλεῖς· τῆς γοῦν Τερμησσέως ἄκρας ὁ ὑπερκείμενος λόφος καλεῖται Σόλυμος· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ Τερμησσεῖς Σόλυμοι καλοῦνται. Πλησίον δ᾽ ἐστὶ καὶ ὁ τοῦ Βελλεροφόντου χάραξ, καὶ ὁ Ἰσάνδρου τάφος τοῦ υἱοῦ, πεσόντος ἐν τῇ πρὸς Σολύμους μάχῃ. Ταῦτα δ᾽ ἑκάστοις ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγομένοις ὁμολογεῖται· περὶ μὲν γὰρ τοῦ Βελλεροφόντου φησὶν οὕτω·

Δεύτερον αὖ Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι·

περὶ δὲ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ·

Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανεν.

Ἡ δὲ Τερμησσός ἐστι Πισιδικὴ πόλις, ἡ μάλιστα καὶ ἔγγιστα ὑπερκειμένη τῆς Κιβύρας.

Λέγονται δὲ ἀπόγονοι Λυδῶν οἱ Κιβυράται τῶν κατασχόντων τὴν Καβαλίδα· ὕστερον δὲ Πισιδῶν τῶν ὁμόρων οἰκισάντων καὶ μετακτισάντων εἰς ἕτερον τόπον εὐερκέστατον ἐν κύκλῳ σταδίων περὶ ἑκατόν. Ηὐξήθη δὲ διὰ τὴν εὐνομίαν· καὶ αἱ κῶμαι παρεξέτειναν ἀπὸ Πισιδίας καὶ τῆς ὁμόρου Μιλυάδος ἕως Λυκίας καὶ τῆς Ῥοδίων περαίας· προςγενομένων δὲ τριῶν πόλεων ὁμόρων, Βουβῶνος, Βαλβούρων, Οἰνοάνδων, τετράπολις τὸ σύστημα ἐκλήθη, μίαν ἑκάστης ψῆφον ἐχούσης, δύο δὲ τῆς Κιβύρας· ἔστελλε γὰρ αὕτη πεζῶν μὲν τρεῖς μυριάδας, ἱππέας δὲ δισχιλίους· ἐτυραννεῖτο δ᾽ ἀεί· σωφρόνως δ᾽ ὅμως· ἐπὶ Μοαγέτου δ᾽ ἡ τυραννὶς τέλος ἔσχε, καταλύσαντος αὐτὴν Μουρηνᾶ, καὶ Λυκίοις προσορίσαντος τὰ Βάλβουρα καὶ τὴν Βουβῶνα· οὐδὲν δ᾽ ἧττον ἐν ταῖς μεγίσταις ἐξετάζεται διοικήσεσι τῆς Ἀσίας ἡ Κιβυρατική. Τέτταρσι δὲ γλώτταις ἐχρῶντο οἱ Κιβυράται, τῇ Πισιδικῇ, τῇ Σολύμων, τῇ Ἑλληνίδι, τῇ Λυδῶν· ταύτης δὲ οὐδ᾽ ἴχνος ἐστὶν ἐν Λυδίᾳ· ἴδιον δ᾽ ἐστὶν ἐν Κιβύρᾳ τὸ τὸν σίδηρον τορεύεσθαι ῥᾳδίως. Μιλύα δ᾽ ἐστὶν ἡ ἀπὸ τῶν κατὰ Τερμησσὸν στενῶν, καὶ τῆς εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ Ταύρου ὑπερθέσεως δι᾽ αὐτῶν ἐπὶ Ἴσινδα παρατείνουσα ὀρεινὴ μέχρι Σαγαλασσοῦ καὶ τῆς Ἀπαμέων χώρας.

ΤΩΝ

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΟΥ

ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ τεσσαρεσκαιδέκατον περιέχει τὰς Κυκλάδας νήσους καὶ τὴν ἀντίπεραν χώραν, ἐν ᾗ Παμφυλία, Ἰσαυρία, Κιλικία, Λυκία, Πισιδία ἕως Σελευκείας τῆς Συρίας, καὶ τῆς Ἀσίας τῆς ἰδίως λεγομένης Ἰωνίας.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT I.

Λοιπὸν δ᾽ ἐστὶν εἰπεῖν περὶ Ἰώνων καὶ Καρῶν, καὶ τῆς ἔξω τοῦ Ταύρου παραλίας, ἣν ἔχουσι Λύκιοί τε καὶ Παμφύλιοι, καὶ Κίλικες· οὕτω γὰρ ἂν ἔχοι τέλος

ἡ πᾶσα τῆς χεῤῥονήσου περιήγησις, ἧς ἰσθμὸν ἔφαμεν τὴν ὑπέρβασιν τὴν ἐκ τῆς Ποντικῆς θαλάττης ἐπὶ τὴν Ἰσσικήν.

Ἔστι δὲ τῆς Ἰωνίας ὁ μὲν περίπλους, ὁ παρὰ γῆν, σταδίων που τρισχιλίων τετρακοσίων τριάκοντα, καὶ διὰ τοὺς κόλπους, καὶ διὰ τὸ χεῤῥονησίζειν ἐπὶ πλεῖον τὴν χώραν· τὸ δ᾽ ἐπ᾽ εὐθείας μῆκος οὐ πολύ. Αὐτὸ οὖν τὸ ἐξ Ἐφέσου μέχρι Σμύρνης, ὁδὸς μέν ἐστιν ἐπ᾽ εὐθείας τριακόσιοι εἴκοσι στάδιοι· εἰς γὰρ Μητρόπολιν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι στάδιοι, οἱ λοιποὶ δὲ εἰς Σμύρναν· περίπλους δὲ μικρὸν ἀπολείπων τῶν δισχιλίων καὶ διακοσίων. Ἔστι δὴ οὖν ἀπὸ τοῦ Ποσειδίου, τοῦ Μιλησίων, καὶ τῶν Καρικῶν ὅρων μέχρι Φωκαίας καὶ τοῦ Ἕρμου τὸ πέρας τῆς Ἰωνικῆς παραλίας.

Ταύτης δὲ φησὶ Φερεκύδης Μίλητον μὲν, καὶ Μυοῦντα, καὶ τὰ περὶ Μυκάλην καὶ Ἔφεσον, Κᾶρας ἔχειν πρότερον· τὴν δ᾽ ἑξῆς παραλίαν μέχρι Φωκαίας, καὶ Χίου, καὶ Σάμου, ἧς Ἀγκαῖος ἦρχε, Λέλεγας· ἐκβληθῆναι δ᾽ ἀμφοτέρους ὑπὸ τῶν Ἰώνων, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Καρίας ἐκπεσεῖν. Ἄρξαι δέ φησιν Ἄνδροκλον τῆς τῶν Ἰώνων ἀποικίας, ὕστερον τῆς Αἰολικῆς, υἱὸν γνήσιον Κόδρου τοῦ βασιλέως Ἀθηνῶν· γενέσθαι τοῦτον Ἐφέσου κτίστην· διόπερ τὸ βασίλειον τῶν Ἰώνων ἐκεῖ συστῆναί φασι· καὶ ἔτι νῦν οἱ ἐκ τοῦ γένους ὀνομάζονται βασιλεῖς, ἔχοντές τινας τιμὰς, προεδρίαν τε ἐν ἀγῶσι, καὶ πορφύραν ἐπίσημον τοῦ βασιλικοῦ γένους, σκίπωνα ἀντὶ σκήπτρου, καὶ τὰ ἱερὰ τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος.

Καὶ Μίλητον δ᾽ ἔκτισεν Νηλεὺς ἐκ Πύλου τὸ γένος ὤν· οἵ τε Μεσσήνιοι, καὶ οἱ Πύλιοι συγγένειάν τινα προσποιοῦνται, καθ᾽ ἣν καὶ Μεσσήνιον τὸν Νέστορα οἱ νεώτεροί φασι ποιηταὶ, καὶ τοῖς περὶ Μέλανθον τὸν Κόδρου πατέρα πολλοὺς καὶ τῶν Πυλίων συνεξᾶραί φασιν εἰς τὰς Ἀθήνας· τοῦτον δὴ πάντα τὸν λαὸν μετὰ τῶν Ἰώνων κοινῇ στεῖλαι τὴν ἀποικίαν· τοῦ δὲ Νηλέως ἐπὶ τῷ Ποσειδίῳ βωμὸς ἵδρυμα δείκνυται. Κυδρῆλος δὲ νόθος υἱὸς Κόδρου Μυοῦντα κτίζει. Ἀνδρόπομπος δὲ Λέβεδον, καταλαβόμενος τόπον τινὰ Ἄρτιν. Κολοφῶνα δ᾽ Ἀνδραίμων Πύλιος, ὥς φησι καὶ Μίμνερμος ἐν Ναννοῖ. Πριήνην δ᾽ Αἴπυτος ὁ Νηλέως, εἶθ᾽ ὕστερον Φιλώτας ἐκ Θηβῶν λαὸν ἀγαγών. Τέω δὲ Ἀθάμας μὲν πρότερον, διόπερ Ἀθαμαντίδα καλεῖ αὐτὴν Ἀνακρέων· κατὰ δὲ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν, Ναῦκλος υἱὸς Κόδρου νόθος, καὶ μετὰ τοῦτον Ἄποικος καὶ Δάμασος Ἀθηναῖοι· καὶ Γέρης ἐκ Βοιωτῶν. Ἐρύθρας δὲ, Κνῶπος· καὶ οὗτος υἱὸς Κόδρου νόθος. Φωκαίαν δ᾽ οἱ μετὰ Φιλογένους Ἀθηναῖοι. Κλαζομένας δὲ Πάραλος. Χίον δὲ Ἐγέρτιος, σύμμικτον ἐπαγόμενος πλῆθος. Σάμον δὲ Τεμβρίων, εἶθ᾽ ὕστερον Προκλῆς.

Αὗται μὲν δώδεκα Ἰωνικαὶ πόλεις· προσελήφθη δὲ χρόνοις ὕστερον καὶ Σμύρνα, εἰς τὸ Ἰωνικὸν ἐναγαγόντων Ἐφεσίων· ἦσαν γὰρ αὐτοῖς σύνοικοι τὸ παλαιὸν, ἡνίκα καὶ Σμύρνα ἐκαλεῖτο ἡ Ἔφεσος· καὶ Καλλῖνός που οὕτως ὠνόμασεν αὐτὴν, Σμυρναίους τοὺς Ἐφεσίους καλῶν ἐν τῷ πρὸς Δία λόγῳ·

Σμυρναίους δ᾽ ἐλέησον. —

καὶ πάλιν

Μνῆσαι δ' εἴκοτέ τοι μηρία καλὰ βοῶν.

Σμύρνα δ' ἦν Ἀμαζὼν, ἡ κατασχοῦσα τὴν Ἔφεσον· ἀφ' ἧς τοὔνομα καὶ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τῇ πόλει, ὡς καὶ ἀπὸ Σισύρβης Σισυρβῖταί τινες τῶν Ἐφεσίων ἐλέγοντο· καὶ τόπος δέ τις τῆς Ἐφέσου Σμύρνα ἐκαλεῖτο, ὡς δηλοῖ Ἱππώναξ·

Ὤικει δ' ὄπισθε τῆς πόληος ἐν Σμύρνῃ
Μεταξὺ Τρηχείης τε καὶ Λέπρης ἀκτῆς.

Ἐκαλεῖτο γὰρ Λέπρη μὲν ἀκτὴ ὁ Πριὼν, ὁ ὑπερκείμενος τῆς νῦν πόλεως, ἔχων μέρος τοῦ τείχους αὐτῆς· τὰ γοῦν ὄπισθεν τοῦ Πριῶνος κτήματα ἔτι νυνὶ λέγεται ἐν τῇ Ὀπισθολεπρίᾳ. Τραχεῖα δ' ἐκαλεῖτο ἡ ὑπὲρ τὸν Κορησσὸν παρώρειος. Ἡ δὲ πόλις ἦν τὸ παλαιὸν παρὰ τὸ Ἀθήναιον, τὸ νῦν ἔξω τῆς πόλεως ὂν, κατὰ τὴν καλουμένην Ὑπέλαιον· ὥςτε ἡ Σμύρνα ἦν κατὰ τὸ νῦν γυμνάσιον· ὄπισθεν μὲν τῆς νῦν πόλεως, μεταξὺ δὲ Τρηχείης τε καὶ Λέπρης ἀκτῆς. Ἀπελθόντες δὲ παρὰ τῶν Ἐφεσίων οἱ Σμυρναῖοι, στρατεύουσιν ἐπὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ νῦν ἐστὶν ἡ Σμύρνα, Λελέγων κατεχόντων· ἐκβαλόντες δ' αὐτοὺς, ἔκτισαν τὴν παλαιὰν Σμύρναν, διέχουσαν τῆς νῦν περὶ εἴκοσι σταδίους. Ὕστερον δὲ ὑπὸ Αἰολέων ἐκπεσόντες κατέφυγον εἰς Κολοφῶνα, καὶ μετὰ τῶν ἐνθένδε ἐπιόντες, τὴν σφετέραν ἀπέλαβον· καθάπερ καὶ Μίμνερμος ἐν τῇ Ναννοῖ φράζει, μνησθεὶς τῆς Σμύρνης, ὅτι περιμάχητος ἀεί·

Ἡμεῖς δ' αἰπὺ Πύλον Νηλήϊον ἄστυ λιπόντες,
Ἱμερτὴν Ἀσίην νηυσὶν ἀφικόμεθα.

Ἐς δ' ἄρα τὴν Κολοφῶνα βίην ὑπέροπλον ἔχοντες,
Ἑζόμεθ' ἀργαλέης ὕβριος ἡγεμόνες.
Κεῖθεν δ' Ἀστύεντος ἀπορνύμενοι ποταμοῖο
Θεῶν βουλῇ Σμύρναν εἵλομεν Αἰολίδα.

Ταῦτα μὲν περὶ τούτων· ἐφοδευτέον δὲ πάλιν τὰ καθ' ἕκαστα, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν ἡγεμονικωτέρων τόπων ποιησαμένους, ἀφ' ὧνπερ καὶ πρῶτον αἱ κτίσεις ἐγένοντο· λέγω δὲ τῶν περὶ Μίλητον καὶ Ἔφεσον· αὗται γὰρ ἄρισται πόλεις καὶ ἐνδοξόταται.

Μετὰ δὲ τὸ Ποσείδιον τὸ Μιλήσιον ἑξῆς ἐστι τὸ μαντεῖον τοῦ Διδυμέως Ἀπόλλωνος, τὸ ἐν Βραγχίδαις, ἀναβάντι ὅσον ὀκτωκαίδεκα σταδίους· ἐνεπρήσθη δ' ὑπὸ Ξέρξου, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ πλὴν τοῦ ἐν Ἐφέσῳ· οἱ δὲ Βραγχίδαι τοὺς θησαυροὺς τοῦ θεοῦ παραδόντες τῷ Πέρσῃ φεύγοντι συναπῆραν, τοῦ μὴ τῖσαι δίκας τῆς ἱεροσυλίας καὶ τῆς προδοσίας. Ὕστερον δ' οἱ Μιλήσιοι μέγιστον νεων τῶν πάντων κατεσκεύασαν· διέμεινε δὲ χωρὶς ὀροφῆς διὰ τὸ μέγεθος· κώμης γοῦν κατοικίαν ὁ τοῦ σηκοῦ περίβολος δέδεκται, καὶ ἄλσος ἐντός τε καὶ ἐκτὸς πολυτελές· ἄλλοι δὲ σηκοὶ τὸ μαντεῖον καὶ τὰ ἱερὰ συνέχουσιν. Ἐνταῦθα δὲ μυθεύεται τὰ περὶ τὸν Βράγχον, καὶ τὸν ἔρωτα τοῦ Ἀπόλλωνος. Κεκόσμηται δ' ἀναθήμασι τῶν ἀρχαίων τεχνῶν πολυτελέστατα· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ τὴν πόλιν οὐ πολλὴ ὁδός ἐστιν, οὐδὲ πλοῦς.

Φησὶ δ' Ἔφορος, τὸ πρῶτον κτίσμα εἶναι Κρητικόν, ὑπὲρ τῆς θαλάττης τετειχισμένον, ὅπου νῦν ἡ παλαιὰ Μίλητός ἐστι, Σαρπηδόνος ἐκ Μιλήτου τῆς

Κρητικῆς ἀγαγόντος οἰκήτορας, καὶ θεμένου τοὔνομα τῇ πόλει τῆς ἐκεῖ πόλεως ἐπώνυμον, κατεχόντων πρότερον τὸν τόπον Λελέγων· τοὺς δὲ περὶ Νηλέα ὕστερον τὴν νῦν τειχίσαι πόλιν. Ἔχει δὲ τέτταρας λιμένας ἡ νῦν, ὧν ἕνα καὶ στόλῳ ἱκανόν. Πολλὰ δὲ τῆς πόλεως ἔργα ταύτης· μέγιστον δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀποικιῶν· ὅ, τε γὰρ Εὔξεινος πόντος ὑπὸ τούτων συνῴκισται πᾶς, καὶ ἡ Προποντὶς, καὶ ἄλλοι πλείους τόποι. Ἀναξιμένης γοῦν ὁ Λαμψακηνὸς οὕτω φησὶν, ὅτι καὶ Ἴκαρον τὴν νῆσον καὶ Λέρον Μιλήσιοι συνῴκισαν, καὶ περὶ Ἑλλήσποντον ἐν μὲν τῇ χεῤῥονήσῳ Λίμνας, ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ Ἄβυδον, Ἄρισβαν, Παισόν· ἐν δὲ τῇ Κυζικηνῶν νήσῳ, Ἀρτάκην, Κύζικον· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῆς Τρωάδος, Σκῆψιν· ἡμεῖς δ᾽ ἐν τοῖς καθ᾽ ἕκαστα λέγομεν καὶ τὰς ἄλλας τὰς ὑπὸ τούτου παραλελειμμένας. Οὔλιον δ᾽ Ἀπόλλωνα καλοῦσί τινα καὶ Μιλήσιοι καὶ Δήλιοι, οἷον ὑγιαστικὸν καὶ παιωνικόν· τὸ γὰρ οὔλειν, ὑγιαίνειν· ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ οὐλὴ, καὶ τό·

Οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε. —

Ἰατικὸς γὰρ ὁ Ἀπόλλων· καὶ ἡ Ἄρτεμις ἀπὸ τοῦ ἀρτεμέας ποιεῖν· καὶ ὁ Ἥλιος δὲ καὶ ἡ Σελήνη συνοικειοῦνται τούτοις, ὅτι τῆς περὶ τοὺς ἀέρας εὐκρασίας αἴτιοι· καὶ τὰ λοιμικὰ δὲ πάθη καὶ τοὺς αὐτομάτους θανάτους τούτοις ἀνάπτουσι τοῖς θεοῖς.

Ἄνδρες δ᾽ ἄξιοι μνήμης ἐγένοντο ἐν τῇ Μιλήτῳ Θαλῆς τε εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, ὁ πρῶτος φυσιολογίας ἄρξας ἐν τοῖς Ἕλλησι, καὶ μαθηματικῆς· καὶ ὁ τούτου μαθητὴς Ἀναξίμανδρος, καὶ ὁ τούτου πάλιν

Ἀναξιμένης· ἔτι δ' Ἑκαταῖος, ὁ τὴν ἱστορίαν συντάξας· καθ' ἡμᾶς δὲ Αἰσχίνης, ὁ ῥήτωρ, ὃς ἐν φυγῇ διετέλεσε, παῤῥησιασάμενος πέρα τοῦ μετρίου πρὸς Πομπήϊον Μάγνον. Ἠτύχησε δ' ἡ πόλις, ἀποκλείσασα Ἀλέξανδρον, καὶ βίᾳ ληφθεῖσα, καθάπερ καὶ Ἁλικαρνασσός· ἔτι δὲ πρότερον ὑπὸ Περσῶν· καί φησί γε Καλλισθένης, ὑπ' Ἀθηναίων χιλίαις δραχμαῖς ζημιωθῆναι Φρύνιχον, τὸν τραγικὸν, διότι δρᾶμα ἐποίησε Μιλήτου ἅλωσιν ὑπὸ Δαρείου. Πρόκειται δ' ἡ Λάδη νῆσος πλησίον, καὶ περὶ τὰς Τραγαίας νησία, ὑφόρμους ἔχοντα λησταῖς.

Ἑξῆς δ' ἐστὶν ὁ Λατμικὸς κόλπος, ἐν ᾧ Ἡράκλεια, ἡ ὑπὸ Λάτμῳ λεγομένη πολίχνιον, ὕφορμον ἔχον· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Λάτμος ὁμωνύμως τῷ ὑπερκειμένῳ ὄρει· ὅπερ Ἑκαταῖος μὲν ἐμφαίνει τὸ αὐτὸ εἶναι νομίζων τῷ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Φθιρῶν ὄρει λεγομένῳ, (ὑπὲρ γὰρ τῆς Λάτμου φησὶ τὸ Φθιρῶν ὄρος κεῖσθαι) τινὲς δὲ τὸ Γρίον φασὶν, ὡς ἂν παράλληλον τῷ Λάτμῳ, ἀνῆκον ἀπὸ τῆς Μιλησίας πρὸς ἕω, διὰ τῆς Καρίας μέχρι Εὐρώμου καὶ Χαλκητόρων· ὑπέρκειται δὲ ταύτης ἐν ὕψει. Μικρὸν δ' ἄπωθεν διαβάντι πρὸς τῷ Λάτμῳ ποταμίσκον δείκνυται τάφος Ἐνδυμίωνος ἔν τινι σπηλαίῳ· εἶτα ἀφ' Ἡρακλείας ἐπὶ Πύῤῥαν πολίχνην πλοῦς ἑκατόν που σταδίων.

Μικρὸν δὲ πλέον τὸ ἀπὸ Μιλήτου εἰς Ἡρακλείαν ἐγκολπίζοντι· εὐθυπλοία δ' εἰς Πύῤῥαν ἐκ Μιλήτου τριάκοντα, τοσαύτην ἔχει μακροπορίαν ὁ παρὰ γῆν πλοῦς. Ἀνάγκη δ' ἐπὶ τῶν ἐνδόξων τόπων ὑπομένειν τὸ περισκελὲς τῆς τοιαύτης γεωγραφίας.

Ἐκ δὲ Πύῤῥας ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Μαιάνδρου, πεντήκοντα· τεναγώδης δ' ὁ τόπος καὶ ἑλώδης· ἀναπλεύσαντι δ' ὑπηρετικοῖς σκάφεσι τριάκοντα σταδίους πόλις Μυοῦς, μία τῶν Ἰάδων τῶν δώδεκα, ἣ νῦν δι' ὀλιγανδρίαν Μιλησίοις συμπεπόλισται. Ταύτην ὄψον λέγεται Θεμιστοκλεῖ δοῦναι Ξέρξης, ἄρτον δὲ Μαγνησίαν, οἶνον δὲ Λάμψακον.

Ἔνθεν ἐν σταδίοις τέσσαρσι κώμη Καρικὴ Θυμβρία, παρ' ἣν ἄορνόν ἐστι σπήλαιον ἱερὸν, Χαρώνιον λεγόμενον, ὀλεθρίους ἔχον ἀποφοράς. Ὑπέρκειται δὲ Μαγνησία ἡ πρὸς Μαιάνδρῳ, Μαγνήτων ἀποικία τῶν ἐν Θετταλίᾳ καὶ Κρητῶν, περὶ ἧς αὐτίκα ἐροῦμεν.

Μετὰ δὲ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Μαιάνδρου ὁ κατὰ Πριήνην ἐστὶν αἰγιαλός· ὑπὲρ αὐτοῦ δ' ἡ Πριήνη, καὶ ἡ Μυκάλη τὸ ὄρος, εὔθηρον καὶ εὔδενδρον. Ἐπίκειται δὲ τῇ Σαμίᾳ, καὶ ποιεῖ πρὸς αὐτὴν ἐπέκεινα τῆς Τρωγιλίου καλουμένης ἄκρας, ὅσον ἑπταστάδιον πορθμόν. Λέγεται δ' ὑπό τινων ἡ Πριήνη Κάδμη, ἐπειδὴ Φιλώτας, ὁ ἐπικτίσας αὐτὴν, Βοιώτιος ὑπῆρχεν· ἐκ Πριήνης δ' ἦν Βίας, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, περὶ οὗ φησιν οὕτως Ἱππώναξ· Καὶ δικάσασθαι Βίαντος τοῦ Πριηνέως κρέσσων.

Τῆς δὲ Τρωγιλίου πρόκειται νησίον ὁμώνυμον· ἐντεῦθεν δὲ τῷ ἐγγυτάτῳ δίαρμά ἐστιν ἐπὶ Σούνιον σταδίων χιλίων ἑξακοσίων, κατ' ἀρχὰς μὲν Σάμον ἐν δεξιᾷ ἔχοντι καὶ Ἰκαρίαν, καὶ Κορασσίας· τοὺς δὲ Μελαντίους σκοπέλους ἐξ εὐωνύμων· τὸ λοιπὸν δὲ διὰ μέσων τῶν Κυκλάδων νήσων. Καὶ αὐτὴ δ' ἡ Τρωγίλιος ἄκρα πρόπους τις τῆς Μυκάλης ἐστί. Τῇ

Μυκάλη δ' ὄρος ἄλλο πρόσκειται τῆς Ἐφεσίας Πακτύης. Καὶ ἡ Μεσσωγὶς δὲ εἰς αὐτὴν καταστρέφει.

Ἀπὸ δὲ τῆς Τρωγιλίου στάδιοι τετταράκοντα εἰς τὴν Σάμον· βλέπει δὲ πρὸς νότον καὶ αὐτὴ καὶ ὁ λιμὴν, ἔχων ναύσταθμον. Ἔστι δ' αὐτῆς ἐν ἐπιπέδῳ τὸ πλέον ὑπὸ τῆς θαλάττης κλυζόμενον· μέρος δέ τι καὶ εἰς τὸ ὄρος ἀνέχει τὸ ὑπερκείμενον. Ἐν δεξιᾷ μὲν οὖν προσπλέουσι πρὸς τὴν πόλιν ἐστὶ τὸ Ποσείδιον, ἄκρα ἡ ποιοῦσα πρὸς τὴν Μυκάλην τὸν ἑπταστάδιον πορθμόν· ἔχει δὲ νεὼν Ποσειδῶνος· πρόκειται δ' αὐτοῦ νησίδιον ἡ Ναρθηκίς. Ἐπ' ἀριστερᾷ δὲ τὸ προάστειον τὸ πρὸς τῷ Ἡραίῳ, καὶ ὁ Ἴμβρασος ποταμὸς, καὶ τὸ Ἡραῖον, ἀρχαῖον ἱερὸν, καὶ νεὼς μέγας, ὃς νῦν πινακοθήκη ἐστί· χωρὶς δὲ τοῦ πλήθους τῶν ἐνταῦθα κειμένων πινάκων, ἄλλαι πινακοθῆκαι, καὶ ναΐσκοι τινές εἰσι, πλήρεις τῶν ἀρχαίων τεχνῶν· τό, τε ὕπαιθρον ὁμοίως μεστόν ἐστι τῶν ἀρίστων ἀνδριάντων· ὧν τρία Μύρωνος ἔργα κολοσσικὰ ἱδρυμένα ἐπὶ μιᾶς βάσεως· ἃ ἦρε μὲν Ἀντώνιος, ἀνέθηκε δὲ πάλιν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ εἰς τὴν αὐτὴν βάσιν τὰ δύο, τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὸν Ἡρακλέα· τὸν δὲ Δία εἰς τὸ Καπετώλιον μετήνεγκε, κατασκευάσας αὐτῷ ναΐσκον.

Περίπλους δ' ἐστὶ τῆς Σαμίων νήσου σταδίων ἑξακοσίων. Ἐκαλεῖτο δὲ Παρθενία πρότερον οἰκούντων Καρῶν· εἶτα Ἀνθεμὶς, εἶτα Μελάμφυλος, εἶτα Σάμος, εἴτ' ἀπό τινος ἐπιχωρίου Ἥρωος, εἴτ' ἐξ Ἰθάκης καὶ Κεφαλληνίας ἀποικίσαντος. Καλεῖται μὲν οὖν καὶ ἄκρα τις Ἄμπελος βλέπουσά πως

πρὸς τὸ τῆς Ἰκαρίας Δρέπανον· ἀλλὰ καὶ τὸ ὄρος ἅπαν, ὃ ποιεῖ τὴν ὅλην νῆσον ὀρεινὴν, ὁμωνύμως λέγεται. Ἔστι δ᾽ οὐκ εὔοινος, καίπερ εὐοινουσῶν τῶν κύκλῳ νήσων, καὶ τῆς ἠπείρου σχεδόν τι τῆς προσεχοῦς πάσης τοὺς ἀρίστους ἐκφερούσης οἴνους· οἷον Χίου, καὶ Λέσβου, καὶ Κῶ. Καὶ μὴν καὶ ὁ Ἐφέσιος καὶ Μητροπολίτης ἀγαθοὶ, ἥ τε Μεσσωγὶς, καὶ ὁ Τμῶλος, καὶ ἡ Κατακεκαυμένη, καὶ Κνίδος, καὶ Σμύρνα, καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι τόποι διαφόρως χρηστοινοῦσιν, ἢ πρὸς ἀπόλαυσιν, ἢ πρὸς διαίτας ἰατρικάς. Περὶ μὲν οἴνους οὐ πάνυ εὐτυχεῖ Σάμος· τὰ δ᾽ ἄλλα εὐδαίμων, ὡς δῆλον ἔκ τε τοῦ περιμάχητον γενέσθαι, καὶ ἐκ τοῦ τοὺς ἐπαινοῦντας μὴ ὀκνεῖν, ἐφαρμόττειν αὐτῇ τὴν λέγουσαν παροιμίαν, ὅτι φέρει καὶ ὀρνίθων γάλα, καθάπερ που καὶ Μένανδρος ἔφη. Τοῦτο δὲ καὶ τὸ τῶν τυραννίδων αἴτιον αὐτῇ κατέστη, καὶ τῆς πρὸς Ἀθηναίους ἔχθρας.

Αἱ μὲν οὖν τυραννίδες ἤκμασαν κατὰ Πολυκράτην μάλιστα, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Συλοσῶντα· ἦν δ᾽ ὁ μὲν καὶ τύχῃ καὶ δυνάμει λαμπρὸς, ὥστε καὶ θαλαττοκρατῆσαι· τῆς δ᾽ εὐτυχίας αὐτοῦ σημεῖον τιθέασιν, ὅτι ῥίψαντος εἰς τὴν θάλατταν ἐπίτηδες τὸν δακτύλιον λίθου καὶ γλύμματος πολυτελοῦς, ἀνήνεγκε μικρὸν ὕστερον τῶν ἁλιέων τις τὸν καταπιόντα ἰχθῦν αὐτόν· ἀνατμηθέντος δ᾽ εὑρέθη ὁ δακτύλιος· πυθόμενον δὲ τοῦτο τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα φασὶ μαντικῶς πως ἀποφθέγξασθαι, ὡς ἐν βραχεῖ καταστρέψει τὸν βίον εἰς οὐκ εὐτυχὲς τέλος ὁ τοσοῦτον ἐξηρμένος ταῖς εὐπραγίαις· καὶ δὴ καὶ

συμβῆναι τοῦτο· ληφθέντα γὰρ ἐξ ἀπάτης ὑπὸ τοῦ σατράπου τῶν Περσῶν κρεμασθῆναι. Τούτῳ συνεβίωσεν Ἀνακρέων, ὁ μελοποιὸς, καὶ δὴ καὶ πᾶσα ἡ ποίησις πλήρης ἐστὶ τῆς περὶ αὐτοῦ μνήμης. Ἐπὶ τούτου δὲ καὶ Πυθαγόραν ἱστοροῦσι φυομένην ἰδόντα τὴν τυραννίδα, ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἀπελθεῖν εἰς Αἴγυπτον καὶ Βαβυλῶνα, φιλομαθίας χάριν. Ἐπανιόντα δ' ἐκεῖθεν, ὁρῶντα ἔτι συμμένουσαν τὴν τυραννίδα· πλεύσαντα εἰς Ἰταλίαν, ἐκεῖ διατελέσαι τὸν βίον. Περὶ Πολυκράτους μὲν ταῦτα.

Συλοσῶν δ' ἀπελείφθη μὲν ἰδιώτης ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ. Δαρείῳ δὲ τῷ Ὑστάσπεως χαρισάμενος ἐσθῆτα, ἧς ἐπεθύμησεν ἐκεῖνος φοροῦντα ἰδὼν (οὔπω δὲ ἐβασίλευε τότε) βασιλεύσαντος ἀντέλαβε δῶρον, τὴν τυραννίδα. Πικρῶς δ' ἦρξεν, ὥςτε καὶ ἐλειπάνδρησεν ἡ πόλις· κἀκεῖθεν ἐκπεσεῖν συνέβη τὴν παροιμίαν·

Ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη.

Ἀθηναῖοι δὲ πρότερον μὲν πέμψαντες στρατηγὸν Περικλέα, καὶ σὺν αὐτῷ Σοφοκλέα, τὸν ποιητὴν, πολιορκίᾳ κακῶς διέθηκαν ἀπειθοῦντας τοὺς Σαμίους· ὕστερον δὲ καὶ κληρούχους ἔπεμψαν δισχιλίους ἐξ ἑαυτῶν, ὧν ἦν καὶ Νεοκλῆς, ὁ Ἐπικούρου τοῦ φιλοσόφου πατὴρ, γραμματοδιδάσκαλος, ὥς φασι· καὶ δὴ καὶ τραφῆναί φασιν ἐνθάδε, καὶ ἐν Τέῳ, καὶ ἐφηβεῦσαι Ἀθήνῃσι· γενέσθαι δ' αὐτῷ συνέφηβον Μένανδρον, τὸν κωμικόν· Σάμιος δ' ἦν καὶ Κρεώφυλος, ὅν φασι δεξάμενον ξενίᾳ ποτὲ Ὅμη-

ρον, λαβεῖν δῶρον τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ποιήματος, ὃ καλοῦσιν Οἰχαλίας ἅλωσιν. Καλλίμαχος δὲ τοὐναντίον ἐμφαίνει δι' ἐπιγράμματός τινος, ὡς ἐκείνου μὲν ποιήσαντος, λεγομένου δ' Ὁμήρου διὰ τὴν λεγομένην ξενίαν.

Τοῦ Σαμίου πόνος εἰμὶ, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ὅμηρον
Δεξαμένου· κλαίω δ' Εὔρυτον, ὅσσ' ἔπαθεν,
Καὶ ξανθὴν Ἰόλειαν. Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι
Γράμμα· Κρεωφύλῳ, Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα.

Τινὲς δὲ διδάσκαλον Ὁμήρου τοῦτόν φασιν· οἱ δ' οὐ τοῦτον, ἀλλ' Ἀριστέαν τὸν Προκοννήσιον.

Παράκειται δὲ τῇ Σάμῳ νῆσος ἡ Ἰκαρία, ἀφ' ἧς τὸ Ἰκάριον πέλαγος. Αὕτη δ' ἐπώνυμός ἐστιν Ἰκάρου, παιδὸς τοῦ Δαιδάλου, ὅν φασι τῷ πατρὶ κοινωνήσαντα τῆς φυγῆς, ἡνίκα ἀμφότεροι πτερωθέντες ἀπῆραν ἐκ Κρήτης, πεσεῖν ἐνθάδε, μὴ κρατήσαντα τοῦ δρόμου· μετεωρισθέντι γὰρ πρὸς τὸν ἥλιον ἐπὶ πλέον, περιῤῥυῆναι τὰ πτερὰ, τακέντος τοῦ κηροῦ. Τριακοσίων δ' ἐστὶ τὴν περίμετρον σταδίων ἡ νῆσος ἅπασα, καὶ ἀλίμενος, πλὴν ὑφόρμων, ὧν ὁ κάλλιστος Ἱστοὶ λέγονται· ἄκρα δ' ἐστὶν ἀνατείνουσα πρὸς ζέφυρον. Ἔστι δὲ καὶ Ἀρτέμιδος ἱερὸν, καλούμενον Ταυροπόλιον, ἐν τῇ νήσῳ, καὶ πολισμάτιον Οἰνόη, καὶ ἄλλο Δράκανον, ὁμώνυμον τῇ ἄκρᾳ, ἐφ' ᾗ ἵδρυται, πρόσορμον ἔχον· ἡ δὲ ἄκρα διέχει τῆς Σαμίων ἄκρας, τῆς Κανθαρίου καλουμένης, ὀγδοήκοντα σταδίους, ὅπερ ἐστὶν ἐλάχιστον δίαρμα τὸ μεταξύ. Νυνὶ μέντοι λειπανδροῦσαν Σάμιοι νέμονται τὰ πολλὰ βοσκημάτων χάριν.

Μετὰ δὲ τὸν Σάμιον πορθμὸν, τὸν πρὸς Μυκάλῃ, πλέουσιν εἰς Ἔφεσον ἐν δεξιᾷ ἐστιν ἡ Ἐφεσίων παραλία· μέρος δέ τι ἔχουσιν αὐτῆς καὶ οἱ Σάμιοι. Πρῶτον δ᾽ ἐστὶν ἐν τῇ παραλίᾳ τὸ Πανιώνιον, τρισὶ σταδίοις ὑπερκείμενον τῆς θαλάσσης, ὅπου τὰ Πανιώνια, κοινὴ πανήγυρις τῶν Ἰώνων, συντελεῖται τῷ Ἑλικωνίῳ Ποσειδῶνι καὶ θυσία· ἱερῶνται δὲ Πριηνεῖς· εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς. Εἶτα Νεάπολις, ἡ πρότερον μὲν ἦν Ἐφεσίων, νῦν δὲ Σαμίων, διαλλαξαμένων πρὸς τὸ Μαραθήσιον, τὸ ἐγγυτέρω πρὸς τὸ ἀπωτέρω· εἶτα Πύγελα πολίχνιον, ἱερὸν ἔχον Ἀρτέμιδος Μουνυχίας, ἵδρυμα Ἀγαμέμνονος, οἰκούμενον ὑπὸ μέρους τῶν ἐκείνου λαῶν· πυγαλίας γάρ τινας καὶ γενέσθαι, καὶ κληθῆναι· κάμνοντας δ᾽ ὑπὸ τοῦ πάθους καταμεῖναι, καὶ τυχεῖν οἰκείου τοῦδε τοῦ ὀνόματος τὸν τόπον. Εἶτα λιμὴν Πάνορμος καλούμενος, ἔχων ἱερὸν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος· εἶθ᾽ ἡ πόλις. Ἐν δὲ τῇ αὐτῇ παραλίᾳ μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐστὶ καὶ ἡ Ὀρτυγία, διαπρεπὲς ἄλσος παντοδαπῆς ὕλης, κυπαρίττου δὲ τῆς πλείστης. Διαῤῥεῖ δὲ ὁ Κέγχριος ποταμὸς, οὗ φασι νίψασθαι τὴν Λητὼ μετὰ τὰς ὠδῖνας. Ἐνταῦθα γὰρ μυθεύουσι τὴν λοχείαν καὶ τὴν τροφὸν, τὴν Ὀρτυγίαν, καὶ τὸ ἄδυτον, ἐν ᾧ ἡ λοχεία, καὶ τὴν πλησίον ἐλαίαν, ᾗ πρῶτον ἐπαναπαύσασθαί φασι τὴν θεὸν ἀπολυθεῖσαν τῶν ὠδίνων Ὑπέρκειται δὲ τοῦ ἄλσους ὄρος, ὁ Σολμισσὸς, ὅπου στάντας φασὶ τοὺς Κουρῆτας τῷ ψόφῳ τὴν Ἥραν τῶν ὅπλων ἐκπλῆξαι, ζηλοτύπως ἐφεδρεύουσαν, καὶ

λαθεῖν συμπράξαντας τὴν λοχείαν τῇ Λητοῖ. Ὄντων δ' ἐν τῷ τόπῳ πλειόνων ναῶν, τῶν μὲν ἀρχαίων, τῶν δ' ὕστερον γενομένων, ἐν μὲν τοῖς ἀρχαίοις ἀρχαῖά ἐστι ξόανα, ἐν δὲ τοῖς ὕστερον σκολιὰ ἔργα· ἡ μὲν Λητὼ, σκῆπτρον ἔχουσα, ἡ δ' Ὀρτυγία παρέστηκεν, ἑκατέρᾳ τῇ χειρὶ παιδίον ἔχουσα. Πανήγυρις δ' ἐνταῦθα συντελεῖται κατ' ἔτος· ἔθει δέ τινι οἱ νέοι φιλοκαλοῦσι, μάλιστα περὶ τὰς ἐνταῦθα εὐωχίας λαμπρυνόμενοι· τότε δὲ καὶ τῶν Κουρήτων ἀρχεῖον συνάγει συμπόσια, καὶ τινὰς μυστικὰς θυσίας ἐπιτελεῖ.

Τὴν δὲ πόλιν ᾤκουν μὲν Κᾶρές τε καὶ Λέλεγες· ἐκβαλὼν δ' ὁ Ἄνδροκλος τοὺς πλείστους, ᾤκισεν ἐκ τῶν συνελθόντων αὐτῷ περὶ τὸ Ἀθήναιον καὶ τὴν Ὑπέλαιον, προσπεριλαβὼν καὶ τῆς περὶ τὸν Κορησσὸν παρωρείας. Μέχρι μὲν δὴ τῶν κατὰ Κροῖσον οὕτως ᾠκεῖτο· ὕστερον δ' ἀπὸ τῆς παρωρείου καταβάντες, περὶ τὸ νῦν ἱερὸν ᾤκησαν μέχρι Ἀλεξάνδρου. Λυσίμαχος δὲ τὴν νῦν πόλιν τειχίσας, ἀηδῶς τῶν ἀνθρώπων μεθισταμένων, τηρήσας καταῤῥάκτην ὄμβρον, συνήργησε καὶ αὐτὸς, καὶ τοὺς ῥινούχους ἐνέφραξεν, ὥστε κατακλῦσαι τὴν πόλιν· οἱ δὲ μετέστησαν ἄσμενοι. Ἐκάλεσε δὲ Ἀρσινόην ἀπὸ τῆς γυναικὸς τὴν πόλιν· ἐπεκράτησε μέντοι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. Ἦν δὲ γερουσία καταγραφομένη· τούτοις δὲ συνῄεσαν οἱ ἐπίκλητοι καλούμενοι· καὶ διῴκουν πάντα.

Τὸν δὲ νεὼν τῆς Ἀρτέμιδος πρῶτος μὲν Χερσίφρων ἠρχιτεκτόνησεν, εἶτ' ἄλλος ἐποίησε μείζω· ὡς

δὲ τοῦτον Ἡρόστρατός τις ἐνέπρησεν, ἄλλον ἀμείνω κατεσκεύασαν, συνενέγκαντες τὸν τῶν γυναικῶν κόσμον, καὶ τὰς ἰδίας οὐσίας, διαθέμενοι δὲ καὶ τοὺς προτέρους κίονας· τούτων δὲ μαρτυρία ἐστὶ τὰ γενηθέντα τότε ψηφίσματα· ἅπερ ἀγνοοῦντά φησιν ὁ Ἀρτεμίδωρος τὸν Ταυρομενίτην Τίμαιον, καὶ ἄλλως βάσκανον ὄντα, καὶ συκοφάντην (διὸ καὶ Ἐπιτίμαιον κληθῆναι) λέγειν, ὡς ἐκ τῶν Περσικῶν παρακαταθηκῶν ἐποιήσαντο τοῦ ἱεροῦ τὴν ἐπισκευήν· οὔτε δὲ ὑπάρξαι παρακαταθήκας τότε, εἴτε ὑπῆρξαν, συνεμπεπρῆσθαι τῷ ναῷ· μετὰ δὲ τὴν ἔμπρησιν τῆς ὀροφῆς ἠφανισμένης, ἐν ὑπαίθρῳ τῷ σηκῷ τινὰ ἂν ἐθελῆσαι παρακαταθήκην κειμένην ἔχειν. Ἀλέξανδρον δὴ τοῖς Ἐφεσίοις ὑποσχέσθαι τὰ γεγονότα καὶ τὰ μέλλοντα ἀναλώματα, ἐφ᾽ ᾧ τε τὴν ἐπιγραφὴν αὐτὸν ἔχειν· τοὺς δὲ μὴ ἐθελῆσαι· πολὺ μᾶλλον οὐκ ἂν ἐθελήσαντας ἐξ ἱεροσυλίας καὶ ἀποστερήσεως φιλοδοξεῖν· ἐπαινεῖ τε τὸν εἰπόντα τῶν Ἐφεσίων πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς οὐ πρέπει θεῷ θεοῖς ἀναθήματα κατασκευάζειν.

Μετὰ δὲ τὴν τοῦ νεὼ συντέλειαν, ὅν φησιν εἶναι Χειροκράτους ἔργον· (τοῦ δ᾽ αὐτοῦ καὶ τὴν Ἀλεξανδρείας κτίσιν) τὸν δ᾽ αὐτὸν ὑποσχέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τὸν Ἄθω διασκευάσειν εἰς αὐτὸν, ὡσανεὶ ἐκ πρόχου τινὸς εἰς φιάλην καταχέοντα σπονδὴν, ποιήσαντα πόλεις δύο, τὴν μὲν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους, τὴν δ᾽ ἐν ἀριστερᾷ, ἀπὸ δὲ τῆς ἑτέρας εἰς τὴν ἑτέραν ῥέοντα ποταμόν. Μετὰ δ᾽ οὖν τὸν νεὼν τὸ τῶν ἄλλων ἀναθημάτων πλῆθος εὑρέσθαι τῇ ἐκτιμήσει τῶν δη-

μιουργῶν· τὸν δὲ δὴ βωμὸν εἶναι τῶν Πραξιτέλους ἔργων ἅπαντα σχεδόν τι πλήρη. Ἡμῖν δ' ἐδείκνυτο καὶ τῶν Θράσωνός τινα, οὗπερ καὶ τὸ Ἑκατήσιόν ἐστι καὶ ἡ κρήνη· Πηνελόπεια καὶ ἡ πρεσβῦτις ἡ Εὐρύκλεια. Ἱερέας δ' εὐνούχους εἶχον, οὓς ἐκάλουν Μεγαλοβύζους, καὶ ἀλλαχόθεν μετιόντες ἀεὶ τινὰς ἀξίους τῆς τοιαύτης προστασίας· καὶ ἦγον ἐν τιμῇ μεγάλῃ· συνιερᾶσθαι δὲ τούτοις ἐχρῆν παρθένους. Νυνὶ δὲ τὰ μὲν φυλάττεται τῶν νομίμων, τὰ δ' ἧττον. Ἄσυλον δὲ μένει τὸ ἱερὸν καὶ νῦν, καὶ πρότερον· τῆς δ' ἀσυλίας τοὺς ὅρους ἀλλαγῆναι συνέβη πολλάκις· Ἀλεξάνδρου μὲν ἐπὶ στάδιον ἐκτείναντος· Μιθριδάτου δὲ τόξευμα ἀφέντος ἀπὸ τῆς γωνίας τοῦ κεράμου καὶ δόξαντος ὑπερβαλέσθαι μικρὰ τὸ στάδιον· Ἀντωνίου δὲ διπλασιάσαντος τοῦτο, καὶ συμπεριλαβόντος τῇ ἀσυλίᾳ μέρος τι τῆς πόλεως, ἐφάνη δὲ τοῦτο βλαβερὸν, καὶ ἐπὶ τοῖς κακούργοις ποιοῦν τὴν πόλιν, ὥστ' ἠκύρωσεν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ.

Ἔχει δ' ἡ πόλις καὶ νεώρια καὶ λιμένα· βραχύστομον δ' ἐποίησαν οἱ ἀρχιτέκτονες, συνεξαπατηθέντες τῷ κελεύσαντι βασιλεῖ. Οὗτος δ' ἦν Ἄτταλος, ὁ Φιλάδελφος. Οἰηθεὶς γὰρ οὗτος, βαθὺν τὸν εἴσπλουν ὁλκάσι μεγάλαις ἔσεσθαι, καὶ αὐτὸν τὸν λιμένα τεναγώδη ὄντα πρότερον, διὰ τὰς ἐκ τοῦ Καΰστρου προσχώσεις, ἐὰν παραβληθῇ χῶμα τῷ στόματι, πλατεῖ τελέως ὄντι, ἐκέλευσε γενέσθαι τὸ χῶμα. Συνέβη δὲ τοὐναντίον. Ἐντὸς γὰρ ἡ χοῦς εἰργομένη, τεναγίζειν μᾶλλον ἐποίησε τὸν λιμένα σύμπαντα μέχρι τοῦ στόματος· πρότερον δ' ἱκανῶς

αἱ πλημμυρίδες καὶ ἡ παλίῤῥοια τοῦ πελάγους ἀφῄρει τὴν χοῦν, καὶ ἀνέσπα πρὸς τὸ ἐκτός. Ὁ μὲν οὖν λιμὴν τοιοῦτος. Ἡ δὲ πόλις τῇ πρὸς τὰ ἄλλα εὐκαιρίᾳ τῶν τόπων αὔξεται καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, ἐμπόριον οὖσα μέγιστον τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου.

Ἄνδρες δ᾽ ἀξιόλογοι γεγόνασιν ἐν αὐτῇ· τῶν μὲν παλαιῶν Ἡράκλειτός τε, ὁ σκοτεινὸς καλούμενος, καὶ Ἑρμόδωρος· περὶ οὗ ὁ αὐτὸς οὗτός φησιν· Ἄξιον Ἐφεσίοις ἡβηδὸν ἀπάγξασθαι, οἵτινες Ἑρμόδωρον ἄνδρα ἑωϋτῶν ὀνήϊστον ἐξέβαλον, φάντες, Ἡμέων μηδεὶς ὀνήϊστος ἔστω· εἰ δὲ μὴ, ἄλλῃ τε καὶ μετ᾽ ἄλλων. Δοκεῖ δ᾽ οὗτος ὁ ἀνὴρ νόμους τινὰς Ῥωμαίοις συγγράψαι. Καὶ Ἱππῶναξ δ᾽ ἐστὶν ὁ ποιητὴς ἐξ Ἐφέσου, καὶ Παῤῥάσιος ὁ ζωγράφος καὶ Ἀπελλῆς. Τῶν δὲ νεωτέρων Ἀλέξανδρος ῥήτωρ, ὁ Λύχνος προσαγορευθεὶς, ὃς καὶ ἐπολιτεύσατο, καὶ συνέγραψεν ἱστορίαν, καὶ ἔπη κατέλιπεν, ἐν οἷς τά τε οὐράνια διατίθεται, καὶ τὰς ἠπείρους γεωγραφεῖ, καθ᾽ ἑκάστην ἐκδοὺς ποιήματα.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Καΰστρου λίμνη ἐστὶν ἐκ τοῦ πελάγους ἀναχεομένη· καλεῖται δὲ Σελινουσία· καὶ ἐφεξῆς ἄλλη σύῤῥους αὐτῇ, μεγάλας ἔχουσαι προσόδους· ἃς οἱ βασιλεῖς μὲν, ἱερὰς οὔσας, ἀφείλοντο τὴν Θεόν· Ῥωμαῖοι δ᾽ ἀπέδοσαν· πάλιν δ᾽ οἱ δημοσιῶναι βιασάμενοι περιέστησαν εἰς ἑαυτοὺς τὰ τέλη· πρεσβεύσας δὲ ὁ Ἀρτεμίδωρος, ὥς φησι, τάς τε λίμνας ἀπέλαβε τῇ θεῷ· καὶ τὴν Ἡρακλεῶτιν ἀφισταμένην ἐξενίκησε κριθεὶς ἐν Ῥώμῃ·

ἀντὶ δὲ τούτων εἰκόνα χρυσῆν ἀνέστησεν ἡ πόλις ἐν τῷ ἱερῷ. Τῆς δὲ λίμνης ἐν τῷ κοιλοτάτῳ βασιλέως ἐστὶν ἱερόν· φασὶ δ᾽ Ἀγαμέμνονος ἵδρυμα.

Εἶτα τὸ Γαλλήσιον ὄρος καὶ ἡ Κολοφὼν, πόλις Ἰωνικὴ, καὶ τὸ πρὸ αὐτῆς ἄλσος τοῦ Κλαρίου Ἀπόλλωνος, ἐν ᾧ καὶ μαντεῖον ἦν ποτε παλαιόν. Λέγεται δὲ Κάλχας ὁ μάντις μετ᾽ Ἀμφιλόχου τοῦ Ἀμφιαράου κατὰ τὴν ἐκ Τροίας ἐπάνοδον πεζῇ δεῦρο ἀφικέσθαι· περιτυχὼν δ᾽ ἑαυτοῦ κρείττονι μάντει κατὰ τὴν Κλάρον, Μόψῳ τῷ Μαντοῦς, τῆς Τειρεσίου θυγατρὸς, διὰ λύπην ἀποθανεῖν. Ἡσίοδος μὲν οὖν οὕτω πως διασκευάζει τὸν μῦθον· προτεῖναι γάρ τι τοιοῦτο τῷ Μόψῳ τὸν Κάλχαντα·

Θαῦμά μ᾽ ἔχει κατὰ θυμὸν, ὅσους ἐρινειὸς ὀλύνθους
Οὗτος ἔχει, μικρός περ ἐὼν, εἴποις ἂν ἀριθμόν

τὸν δ᾽ ἀποκρίνασθαι·

Μύριοί εἰσιν ἀριθμὸν, ἀτὰρ μέτρον γε μέδιμνος·
Εἷς δὲ περισσεύει, τὸν ἐπελθέμεν οὐκ ἂν δύναιο.
Ὣς φάτο· καί σφιν ἀριθμὸς ἐτήτυμος εἴδετο μέτρου.
Καὶ τότε δὴ Κάλχανθ᾽ ὕπνος θανάτοιο κάλυψε.

Φερεκύδης δέ φησιν, ὗν προβαλεῖν ἔγκυον τὸν Κάλχαντα, καὶ ἐρωτῆσαι, πόσους ἔχει χοίρους· τὸν δ᾽ εἰπεῖν, ὅτι τρεῖς, ὧν ἕνα θῆλυν· ἀληθεύσαντος δ᾽ ἀποθανεῖν ὑπὸ λύπης. Οἱ δὲ τὸν μὲν Κάλχαντα προβαλεῖν τὴν ὗν φασι· τὸν δὲ, ἐρινεόν· καὶ τὸν μὲν εἰπεῖν τἀληθὲς, τὸν δὲ μή· ἀποθανεῖν δὲ ὑπὸ λύπης καὶ κατά τι λόγιον. Λέγει δ᾽ αὐτὸ Σοφοκλῆς ἐν

Ἑλένης ἀπαιτήσει, ὡς εἱμαρμένον εἴη ἀποθανεῖν, ὅταν κρείττονι ἑαυτοῦ μάντει περιτύχῃ· οὗτος δὲ καὶ εἰς Κιλικίαν μεταφέρει τὴν ἔριν, καὶ τὸν θάνατον τοῦ Κάλχαντος. Τὰ μὲν παλαιὰ τοιαῦτα.

Ἐκτήσαντο δέ ποτε καὶ ναυτικὴν ἀξιόλογον δύναμιν Κολοφώνιοι καὶ ἱππικὴν, ἐν ᾗ τοσοῦτον διέφερον τῶν ἄλλων, ὥσθ᾽, ὅπου ποτὲ ἐν τοῖς δυσκαταλύτοις πολέμοις τὸ ἱππικὸν τῶν Κολοφωνίων ἐπικουρήσειε, λύεσθαι τὸν πόλεμον· ἀφ᾽ οὗ καὶ τὴν παροιμίαν ἐκδοθῆναι τὴν λέγουσαν· Τὸν Κολοφῶνα ἐπέθηκεν, ὅταν τέλος ἐπιτεθῇ βέβαιον τῷ πράγματι. Ἄνδρες δ᾽ ἐγένοντο Κολοφώνιοι τῶν μνημονευομένων, Μίμνερμος αὐλητὴς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐλεγείας· καὶ Ξενοφάνης, ὁ φυσικὸς, ὁ τοὺς σίλλους ποιήσας διὰ ποιημάτων· λέγει δὲ Πίνδαρος καὶ Πολύμναστόν τινα τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ἐλλογίμων·

Φθέγμα μὲν πάγκοινον ἔγνω-
κας Πολυμνάστου Κολοφωνίου ἀνδρός·

καὶ Ὅμηρον δέ τινες ἐντεῦθεν εἶναί φασιν. Εὐθυπλοίᾳ μὲν οὖν ἑβδομήκοντα στάδιοί εἰσιν ἐξ Ἐφέσου· ἐγκολπίζοντι δὲ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι.

Μετὰ δὲ Κολοφῶνα ὄρος Κοράκιον, καὶ νησίον ἱερὸν Ἀρτέμιδος, εἰς ὃ διανηχομένας τίκτειν τὰς ἐλάφους πεπιστεύκασιν. Εἶτα Λέβεδος, διέχουσα Κολοφῶνος ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίους· ἐνταῦθα τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν ἡ σύνοδος καὶ κατοικία τῶν ἐν Ἰωνίᾳ μέχρι Ἑλλησπόντου, ἐν ᾗ πανήγυρίς τε καὶ ἀγῶνες κατ᾽ ἔτος συντελοῦνται τῷ Διονύσῳ. Εν Τέῳ δὲ ᾤκουν πρότερον τῇ ἐφεξῆς πόλει τῶν Ἰω-

νων· ἐμπεσούσης δὲ στάσεως, εἰς Ἔφεσον κατέφυγον. Ἀττάλου δ᾽ εἰς Μυόννησον αὐτοὺς καταστήσαντος μεταξὺ Τέω καὶ Λεβέδου, πρεσβεύονται Τήϊοι, δεόμενοι Ῥωμαίων, μὴ περιϊδεῖν ἐπιτειχιζομένην σφίσι τὴν Μυόννησον· οἱ δὲ μετέστησαν εἰς Λέβεδον, δεξαμένων τῶν Λεβεδίων ἀσμένως διὰ τὴν κατέχουσαν αὐτοὺς ὀλιγανδρίαν. Καὶ Τέως δὲ Λεβέδου διέχει ἑκατὸν εἴκοσι στάδια. Μεταξὺ δὲ νῆσος Ἀσπίς· οἱ δ᾽ Ἀρκόννησον καλοῦσι· καὶ ἡ Μυόννησος δὲ ἐφ᾽ ὕψους χεῤῥονησιάζοντος κατοικεῖται.

Καὶ ἡ Τέως δὲ ἐπὶ χεῤῥονήσῳ ἵδρυται, λιμένα ἔχουσα· ἔνθεν δ᾽ ἐστὶν Ἀνακρέων, ὁ μελοποιός, ἐφ᾽ οὗ Τήϊοι, τὴν πόλιν ἐκλιπόντες, εἰς Ἄβδηρα ἀπῴκησαν, Θρᾳκίαν πόλιν, οὐ φέροντες τὴν τῶν Περσῶν ὕβριν· ἀφ᾽ οὗ καὶ τοῦτ᾽ εἴρηται·

Ἄβδηρα, καλὴ Τηΐων ἀποικία.

Πάλιν δ᾽ ἐπανῆλθόν τινες αὐτῶν χρόνῳ ὕστερον· εἴρηται δὲ καὶ περὶ Ἀπελλίκοντος, ὅτι Τήϊος ἦν κἀκεῖνος· γέγονε δὲ καὶ συγγραφεὺς Ἑκαταῖος ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως. Ἔστι καὶ ἄλλος λιμὴν ὁ πρόσβορος ἀπὸ τριάκοντα σταδίων τῆς πόλεως, Χεῤῥαΐδαι.

Εἶτα Χαλκιδεῖς, καὶ ὁ τῆς Χεῤῥονήσου ἰσθμὸς τῆς Τηΐων καὶ Ἐρυθραίων· ἐντὸς μὲν οὖν τοῦ ἰσθμοῦ οἰκοῦσιν οὗτοι· ἐπ᾽ αὐτῷ δὲ τῷ ἰσθμῷ Τήϊοι καὶ Κλαζομένιοι· τὸ μὲν γὰρ νότιον τοῦ ἰσθμοῦ πλευρὸν ἔχουσι Τήϊοι, τοὺς Χαλκιδέας· τὸ δὲ πρόσβορον Κλαζομένιοι, καθὸ συνάπτουσι τῇ Ἐρυθραίᾳ. Κεῖται δ᾽ ὑπόκρημνος ὁ τόπος ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τοῦ ἰσθμοῦ, ἐντὸς μὲν ἀπολαμβάνων τὴν Ἐρυθραίαν, ἐκτὸς δὲ

τὴν τῶν Κλαζομενίων. Ὑπέρκειται δὲ τῶν Χαλκιδέων ἄλσος καθιερωμένον Ἀλεξάνδρῳ, τῷ Φιλίππου· καὶ ἀγὼν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἰώνων Ἀλεξάνδρεια καταγγέλλεται, συντελούμενος ἐνταῦθα. Ἡ δ' ὑπέρβασις τοῦ ἰσθμοῦ, τοῦ ἀπο τοῦ Ἀλεξανδρείου καὶ τῶν Χαλκιδέων μέχρι τοῦ ὑποκρήμνου πεντήκοντά εἰσι στάδιοι· ὁ δὲ περίπλους πλείους, ἢ χίλιοι. Κατὰ μέσον δέ που τὸν περίπλουν αἱ Ἐρυθραὶ, πόλις Ἰωνικὴ, λιμένα ἔχουσα, καὶ νησίδας προκειμένας τέτταρας Ἵππους καλουμένας. Πρὶν δ' ἐλθεῖν ἐπὶ τὰς Ἐρυθρὰς, πρῶτον μέν γ' Ἔραι πολίχνιόν ἐστι Τηΐων.

Εἶτα Κώρυκος ὄρος ὑψηλὸν, καὶ λιμὴν ὑπ' αὐτῷ Κασύστης, καὶ ἄλλος Ἐρυθρᾶς λιμὴν καλούμενος, καὶ ἐφεξῆς πλείους ἕτεροι. Φασὶ δὲ, τὸν παράπλουν τοῦ Κωρύκου πάντα ληστήριον ὑπάρξαι τῶν Κωρυκαίων καλουμένων, εὑραμένων τρόπον καινὸν τῆς ἐπιβουλῆς τῶν πλοϊζομένων· κατεσπαρμένους γὰρ ἐν τοῖς λιμέσι τοῖς καθορμιζομένοις ἐμπόροις προσφοιτᾷν καὶ ὠτακουστεῖν, τί φέροιεν, καὶ ποῦ πλέοιεν· εἶτα συνελθόντας ἀναχθεῖσι τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτίθεσθαι καὶ καθαρπάζειν· ἀφ' οὗ δὴ πάντα τὸν πολυπράγμονα, καὶ κατακούειν ἐπιχειροῦντα τῶν λάθρα καὶ ἐν ἀποῤῥήτῳ διαλεγομένων, Κωρυκαῖον καλοῦμεν· καὶ ἐν παροιμίᾳ φαμέν·

Τοῦ δ' ἄρ' ὁ Κωρυκαῖος ἠκροάζετο,

ὅταν δοκῇ τις πράττειν δι' ἀποῤῥήτων, ἢ λαλεῖν, μὴ λανθάνῃ δὲ διὰ τοὺς κατασκοποῦντας, καὶ φιλοπευστοῦντας τὰ μὴ προσήκοντα.

Μετὰ δὲ Κώρυκον Ἁλόννησος νησίον· εἶτα τὸ

Ἄργεννον, ἄκρα τῆς Ἐρυθραίας, πλησιάζουσα μάλιστα τῷ Χίων Ποσειδίῳ, ποιοῦντι πορθμὸν ὅσον ἑξήκοντα σταδίων. Μεταξὺ δὲ τῶν Ἐρυθρῶν καὶ τοῦ ὑποκρήμνου Μίμας ἐστὶν ὄρος ὑψηλὸν, εὔθηρον, πολύδενδρον· εἶτα κώμη Κυβελία καὶ ἄκρα Μέλαινα καλουμένη, μύλων ἔχουσα λατόμιον.

Ἐκ δ' Ἐρυθρῶν Σίβυλλά ἐστιν ἔνθους καὶ μαντικὴ γυνὴ τῶν ἀρχαίων τις· κατ' Ἀλέξανδρον δὲ ἄλλη ἦν τὸν αὐτὸν τρόπον μαντικὴ, καλουμένη Ἀθηναῒς, ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως· καὶ καθ' ἡμᾶς Ἡρακλείδης Ἡρόφιλος ἰατρὸς, συσχολαστὴς Ἀπολλωνίου τοῦ Μυός.

Ἡ δὲ Χίος τὸν μὲν περίπλουν ἐστὶ σταδίων ἐνακοσίων παρὰ γῆν φερομένῳ· πόλιν δ' ἔχει εὐλίμενον καὶ ναύσταθμον ναυσὶν ὀγδοήκοντα. Ἐν δὲ τῷ περίπλῳ δεξιὰν τὴν νῆσον ἔχοντι ἀπὸ τῆς πόλεως, πρῶτον μέν ἐστι τὸ Ποσείδιον, εἶτα Φάναι, λιμὴν βαθὺς, καὶ νεὼς Ἀπόλλωνος, καὶ ἄλσος φοινίκων· εἶτα Νότιον, ὕφορμος αἰγιαλός· εἶτα Λαΐους, καὶ οὗτος ὕφορμος αἰγιαλὸς, ὅθεν εἰς τὴν πόλιν ἑξήκοντα σταδίων ἰσθμός· περίπλους δὲ τριακοσίων ἑξήκοντα, ὃν ἐπήλθομεν. Εἶτα Μέλαινα ἄκρα, καθ' ἣν τὰ Ψύρα νῆσος ἀπὸ πεντήκοντα σταδίων τῆς ἄκρας ὑψηλὴ, πόλιν ὁμώνυμον ἔχουσα· κύκλος δὲ τῆς νήσου τετταράκοντα στάδιοι. Εἶθ' ἡ Ἀριουσία χώρα, τραχεῖα καὶ ἀλίμενος, σταδίων ὅσον τριακοσίων, οἶνον ἄριστον φέρουσα τῶν Ἑλληνικῶν. Εἶτα τὸ Πελιναῖον ὄρος ὑψηλότατον τῶν ἐν τῇ νήσῳ. Ἔχει δ' ἡ νῆσος καὶ Λατόμιον μαρμάρου λίθου. Ἄνδρες δὲ

Χῖοι γεγόνασιν ἐλλόγιμοι, Ἴων τε ὁ τραγικὸς, καὶ Θεόπομπος ὁ συγγραφεὺς, καὶ Θεόκριτος ὁ σοφιστής· οὗτοι δὲ καὶ ἀντεπολιτεύσαντο ἀλλήλοις. Ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ Ὁμήρου Χῖοι, μαρτύριον μὲν τοὺς Ὁμηρίδας καλουμένους, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐκείνου γένους, προχειριζόμενοι, ὧν καὶ Πίνδαρος μέμνηται·

Ὅθεν περ καὶ Ὁμηρίδαι
Ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' ἀοιδοί.

Ἐκέκτηντο δὲ καὶ ναυτικόν ποτε Χῖοι, καὶ ἀνθήπτοντο τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς καὶ ἐλευθερίας. Ἐκ Χίου δ' ἐς Λέσβον νότῳ τετρακόσιοί που στάδιοι.

Ἐκ δὲ τοῦ ἀποκρήμνου Χύτριόν ἐστι τόπος, ἐν ᾧ πρότερον ἵδρυντο Κλαζομεναί· εἶθ' ἡ νῦν πόλις, νησία ἔχουσα προκείμενα ὀκτὼ γεωργούμενα. Κλαζομένιος δ' ἦν ἀνὴρ ἐπιφανὴς Ἀναξαγόρας ὁ φυσικὸς, Ἀναξιμένους ὁμιλητὴς τοῦ Μιλησίου· διήκουσαν δὲ τούτου Ἀρχέλαος ὁ φυσικὸς, καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητής. Εἶθ' ἱερὸν Ἀπόλλωνος καὶ θερμὰ ὕδατα· καὶ ὁ Σμυρναίων κόλπος, καὶ ἡ πόλις.

Ἑξῆς δὲ ἄλλος κόλπος, ἐν ᾧ ἡ παλαιὰ Σμύρνα, ἀπὸ εἴκοσι σταδίων τῆς νῦν. Λυδῶν δὲ κατασπασάντων τὴν Σμύρναν, περὶ τετρακόσια ἔτη διετέλεσεν οἰκουμένη κωμηδόν· εἶτα ἀνήγειρεν αὐτὴν Ἀντίγονος, καὶ μετὰ ταῦτα Λυσίμαχος, καὶ νῦν ἔστι καλλίστη πασῶν· μέρος μέν τι ἔχουσα ἐπ' ὄρει τετειχισμένον, τὸ δὲ πλέον ἐν πεδίῳ πρὸς τῷ λιμένι, καὶ πρὸς τῷ Μητρώῳ, καὶ πρὸς τῷ γυμνασίῳ. Ἔστι δ' ἡ ῥυμοτομία διάφορος ἐπ' εὐθειῶν εἰς δύναμιν· καὶ αἱ ὁδοὶ λιθόστρωτοι, στοαί τε μεγάλαι τετράγωνοι,

ἐπίπεδοί τε, καὶ ὑπερῷοι· ἔστι δὲ καὶ βιβλιοθήκη καὶ τὸ Ὁμήρειον, στοὰ τετράγωνος, ἔχουσα νεὼν Ὁμήρου καὶ ξόανον· μεταποιοῦνται γὰρ καὶ οὗτοι διαφερόντως τοῦ ποιητοῦ· καὶ δὴ καὶ νόμισμά τι χαλκοῦν παρ' αὐτοῖς Ὁμήρειον λέγεται. Ῥεῖ δὲ πλησίον τοῦ τείχους ὁ Μέλης ποταμός. Ἔστι δὲ πρὸς τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ τῆς πόλεως καὶ λιμὴν κλειστός. Ἓν δ' ἐλάττωμα τῶν ἀρχιτεκτόνων οὐ μικρὸν, ὅτι τὰς ὁδοὺς στορεννύντες, ὑποῤῥύσεις οὐκ ἔδωκαν αὐταῖς, ἀλλ' ἐπιπολάζει τὰ σκύβαλα, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ὄμβροις ἐπαφιεμένων τῶν παρασκευῶν. Ἐνταῦθα Δολοβέλλας Τρεβώνιον ἐκπολιορκήσας ἀνεῖλεν, ἕνα τῶν δολοφονησάντων Καίσαρα, τὸν θεὸν, καὶ τῆς πόλεως παρέλυσε πολλὰ μέρη.

Μετὰ δὲ Σμύρναν αἱ Λεῦκαι πολίχνιον, ὃ ἀπέστησεν Ἀριστόνικος μετὰ τὴν Ἀττάλου, τοῦ Φιλομήτορος, τελευτὴν, δοκῶν τοῦ γένους εἶναι τοῦ τῶν βασιλέων, καὶ διανοούμενος εἰς ἑαυτὸν ποιεῖσθαι τὴν ἀρχήν· ἐντεῦθεν μὲν οὖν ἐξέπεσεν ἡττηθεὶς ναυμαχίᾳ περὶ τὴν Κυμαίαν ὑπὸ Ἐφεσίων· εἰς δὲ τὴν μεσόγαιαν ἰὼν, ἤθροισε διὰ ταχέων πλῆθος ἀπόρων τε ἀνθρώπων καὶ δούλων, ἐπ' ἐλευθερίᾳ κατακεκλημένων, οὓς Ἡλιοπολίτας ἐκάλεσε. Πρῶτον μὲν οὖν παρεισέπεσεν εἰς Θυάτειρα, εἶτ' Ἀπολλωνίδα ἔσχεν, εἶτ' ἄλλων ἐφίετο φρουρίων. Οὐ πολὺν δὲ διεγένετο χρόνον, ἀλλ' εὐθὺς αἵ τε πόλεις ἔπεμψαν πλῆθος, καὶ Νικομήδης ὁ Βιθυνὸς ἐπεκούρησε, καὶ οἱ τῶν Καππαδόκων βασιλεῖς. Ἔπειτα πρέσβεις Ῥωμαίων πέντε ἧκον, καὶ μετὰ ταῦτα στρατεία καὶ ὕπατος

Πόπλιος Κράσσος· καὶ μετὰ ταῦτα Μάρκος Περπέρνας, ὃς καὶ κατέλυσε τὸν πόλεμον, ζωγρίᾳ λαβὼν τὸν Ἀριστόνικον, καὶ ἀναπέμψας εἰς Ῥώμην. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κατέστρεψε τὸν βίον, Περπέρναν δὲ νόσος διέφθειρε, Κράσσος δὲ περὶ Λεύκας, ἐπιθεμένων τινῶν, ἔπεσεν ἐν μάχῃ. Μάνιος δὲ Ἀκύλλιος, ἐπελθὼν ὕπατος μετὰ δέκα πρεσβευτῶν, διέταξε τὴν ἐπαρχίαν εἰς τὸ νῦν ἔτι συμμένον τῆς πολιτείας σχῆμα. Μετὰ δὲ Λεύκας Φώκαια ἐν κόλπῳ. Περὶ δὲ ταύτης εἰρήκαμεν ἐν τῷ περὶ Μασσαλίας λόγῳ. Εἶθ' οἱ ὅροι τῶν Ἰώνων καὶ τῶν Αἰολέων. Εἴρηται δὲ καὶ περὶ τούτων. Ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῆς Ἰωνικῆς παραλίας λοιπά ἐστι τὰ περὶ τὴν ὁδὸν τὴν ἐξ Ἐφέσου μέχρι Ἀντιοχείας καὶ τοῦ Μαιάνδρου. Ἔστι δὲ καὶ τὰ χωρία ταῦτα Λυδοῖς καὶ Καρσὶν ἐπίμικτα καὶ τοῖς Ἕλλησι.

Πρώτη δ' ἐστὶν ἐξ Ἐφέσου Μαγνησία, πόλις Αἰολὶς, λεγομένη δὲ ἐπὶ Μαιάνδρῳ· πλησίον γὰρ αὐτοῦ ἵδρυται· πολὺ δὲ πλησιαίτερον ὁ Ληθαῖος ἐμβάλλων εἰς τὸν Μαίανδρον, τὴν δ' ἀρχὴν ἔχων ἀπὸ Πακτύου, τοῦ τῶν Ἐφεσίων ὄρους· ἕτερος δ' ἐστὶ Ληθαῖος ὁ ἐν Γορτύνῃ, καὶ ὁ περὶ Τρίκκην, ἐφ' ᾧ ὁ Ἀσκληπιὸς γεννηθῆναι λέγεται, καὶ ἔτι ἐν τοῖς Ἑσπερίταις Λίβυσι. Κεῖται δ' ἐν πεδίῳ, πρὸς ὄρει καλουμένῳ Θώρακι ἡ πόλις, ἐφ' ᾧ σταυρωθῆναί φασι Δαφίταν τὸν γραμματικὸν, λοιδορήσαντα τοὺς βασιλέας διὰ στίχου·

Πορφύρεοι μώλωπες, ἀποῤῥινήματα γάζης
Λυσιμάχου, Λυδῶν ἄρχετε καὶ Φρυγίης.

Καὶ λόγιον δ' ἐκπεσεῖν αὐτῷ λέγεται, φυλάττεσθαι τὸν Θώρακα.

Δοκοῦσι δ' εἶναι Μάγνητες Δελφῶν ἀπόγονοι, τῶν ἐποικησάντων τὰ Δίδυμα ὄρη ἐν Θετταλίᾳ, περὶ ὧν φησιν Ἡσίοδος·

Ἢ οἵη Διδύμους ἱεροὺς ναίουσα κολωνοὺς,
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ πολυβότρυος ἄντ' Ἀμύροιο,
Νίψατο Βοιβιάδος λίμνης πόδα παρθένος ἀδμής.

Ἐνταῦθα δ' ἦν καὶ τὸ τῆς Δινδυμήνης ἱερὸν μητρὸς θεῶν· ἱερᾶσθαι δ' αὐτοῦ τὴν Θεμιστοκλέους γυναῖκα, οἱ δὲ θυγατέρα παραδιδόασι· νῦν δ' οὐκ ἔστι τὸ ἱερὸν, διὰ τὸ τὴν πόλιν εἰς ἄλλον μετῳκίσθαι τόπον· ἐν δὲ τῇ νῦν πόλει τὸ τῆς Λευκοφρυήνης ἱερόν ἐςιν Ἀρτέμιδος, ὃ τῷ μὲν μεγέθει τοῦ ναοῦ καὶ τῷ πλήθει τῶν ἀναθημάτων λείπεται τοῦ ἐν Ἐφέσῳ· τῇ δ' εὐρυθμίᾳ καὶ τῇ τέχνῃ τῇ περὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ σηκοῦ πολὺ διαφέρει· καὶ τῷ μεγέθει ὑπεραίρει πάντας τοὺς ἐν Ἀσίᾳ πλὴν δυοῖν, τοῦ ἐν Ἐφέσῳ, καὶ τοῦ ἐν Διδύμοις. Καὶ τὸ παλαιὸν δὲ συνέβη τοῖς Μάγνησιν ὑπὸ Τρηρῶν ἄρδην ἀναιρεθῆναι, Κιμμερικοῦ ἔθνους, εὐτυχήσαντος πολὺν χρόνον· τῷ δ' ἑξῆς ἔτει Μιλησίους κατασχεῖν τὸν τόπον. Καλλῖνος μὲν οὖν ὡς εὐτυχούντων ἔτι τῶν Μαγνήτων μέμνηται, καὶ κατορθούντων ἐν τῷ πρὸς Ἐφεσίους πολέμῳ. Ἀρχίλοχος δὲ ἤδη φαίνεται γνωρίζων τὴν γενομένην αὐτοῖς συμφοράν·

Κλαίειν τὰ Θασίων, οὐ τὰ Μαγνήτων κακά·

ἐξ οὗ καὶ τὸ νεώτερον εἶναι τοῦ Καλλίνου τεκμαίρεσθαι πάρεστιν. Ἄλλης δέ τινος ἐφόδου τῶν Κιμμερίων μέμνηται πρεσβυτέρας ὁ Καλλῖνος, ἐπὰν φῇ·

Νῦν δ' ἐπὶ Κιμμερίων στρατὸς ἔρχεται ὀβριμοέργων·

ἐν ᾗ τὴν Σάρδεων ἅλωσιν δηλοῖ.

Ἄνδρες δ' ἐγένοντο γνώριμοι Μάγνητες, Ἡγησίας τε ὁ ῥήτωρ, ὃς ἦρξε μάλιστα τοῦ Ἀσιανοῦ λεγομένου ζήλου, παραφθείρας τὸ καθεστηκὸς ἔθος τὸ Ἀττικόν· καὶ Σῖμος ὁ μελοποιὸς, καὶ αὐτὸς παραφθείρας τὴν τῶν προτέρων μελοποιῶν ἀγωγὴν, καὶ τὴν Σιμῳδίαν εἰσαγαγών· καθάπερ ἔτι μᾶλλον Λυσιῳδοὶ καὶ Μαγῳδοί· καὶ Κλεόμαχος ὁ πύκτης, ὃς εἰς ἔρωτα ἐμπεσὼν κιναίδου τινὸς καὶ παιδίσκης, ὑπὸ κιναίδῳ τρεφομένης, ἀπεμιμήσατο τὴν ἀγωγὴν τῶν παρὰ τοῖς κιναίδοις διαλέκτων καὶ τῆς ἠθοποιΐας· ἦρξε δὲ Σωτάδης μὲν πρῶτος τοῦ κιναιδολογεῖν· ἔπειτα Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλός· ἀλλ' οὗτοι μὲν ἐν ψιλῷ λόγῳ· μετὰ μέλους δὲ Λύσις, καὶ ἔτι πρότερος τούτου ὁ Σῖμος. Ἀναξήνορα δὲ, τὸν κιθαρῳδὸν, ἐξῆρε μὲν καὶ τὰ θέατρα· ἀλλ' ἔτι μάλιστα Ἀντώνιος, ὅν γε καὶ τεττάρων πόλεων ἀπέδειξε φορολόγον, στρατιώτας αὐτῷ συστήσας. Καὶ ἡ πατρὶς δ' ἱκανῶς αὐτὸν ηὔξησε, πορφύραν ἐνδύσασα ἱερωμένην τοῦ Σωσιπόλιδος Διός· καθάπερ καὶ ἡ γραπτὴ εἰκὼν ἐμφανίζει ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ. Ἔστι δὲ καὶ χαλκῆ εἰκὼν ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐπιγραφὴν ἔχουσα·

Ἤτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῇ.

Οὐ στοχασάμενος δ' ὁ ἐπιγράψας, τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ δευτέρου ἔπους παρέλιπε, τοῦ πλάτους τῆς βάσεως μὴ συνεξαρκοῦντος· ὥςτε τῆς πόλεως

ἀμαθίαν καταγινώσκειν παρέσχε διὰ τὴν ἀμφιβολίαν τὴν παρὰ τὴν γραφὴν, εἴτε τὴν ὀνομαστικὴν δέχοιτο πτῶσιν τῆς ἐσχάτης προσηγορίας, εἴτε τὴν δοτικήν· πολλοὶ γὰρ χωρὶς τοῦ ι γράφουσι τὰς δοτικὰς, καὶ ἐκβάλλουσί γε τὸ ἔθος φυσικὴν αἰτίαν οὐκ ἔχον.

Μετὰ δὲ Μαγνησίαν ἡ ἐπὶ Τράλλεις ἐστὶν ὁδὸς, ἐν ἀριστερᾷ μὲν τὴν Μεσσωγίδα ἔχουσιν, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὁδῷ καὶ ἐν δεξιᾷ τὸ Μαιάνδρου πεδίον, Λυδῶν ἅμα καὶ Καρῶν νεμομένων καὶ Ἰώνων, Μιλησίων τε καὶ Μυουσίων, ἔτι δὲ Αἰολέων τῶν ἐν Μαγνησίᾳ· ὁ δ' αὐτὸς τρόπος καὶ τῆς τοποθεσίας καὶ μέχρι Νύσης καὶ Ἀντιοχείας. Ἵδρυται δ' ἡ μὲν τῶν Τραλλιανῶν πόλις ἐπὶ τραπεζίου τινὸς, ἄκραν ἔχοντος ἐρυμνήν· καὶ τὰ κύκλῳ δ' ἱκανῶς εὐερκῆ· συνοικεῖται δὲ καλῶς, εἴ τις ἄλλη τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, ὑπὸ εὐπόρων ἀνθρώπων, καὶ ἀεί τινες ἐξ αὐτῶν εἰσὶν οἱ πρωτεύοντες κατὰ τὴν ἐπαρχίαν, οὓς Ἀσιάρχας καλοῦσιν· ὧν Πυθόδωρός τε ἦν ἀνὴρ Νυσαεὺς τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐκεῖσε μεταβεβηκὼς διὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ἐν τῇ πρὸς Πομπήϊον φιλίᾳ διαπρέπων μετ' ὀλίγων· περιεβέβλητο δὲ καὶ οὐσίαν βασιλικὴν πλειόνων, ἢ δισχιλίων ταλάντων, ἣν ὑπὸ Καίσαρος τοῦ θεοῦ πραθεῖσαν διὰ τὴν πρὸς Πομπήϊον φιλίαν ἐξωνησάμενος, οὐχ ἧττω τοῖς παισὶ κατέλιπε· τούτου δ' ἐστὶ θυγάτηρ Πυθοδωρὶς, ἡ νῦν βασιλεύουσα ἐν τῷ Πόντῳ, περὶ ἧς εἰρήκαμεν. Οὗτος δὴ καθ' ἡμᾶς ἤκμασε· καὶ Μηνόδωρος, ἀνὴρ λόγιος καὶ ἄλλως σεμνὸς, καὶ βαρὺς, ἔχων τὴν ἱερωσύνην τοῦ Διὸς τοῦ

Λαρισσαίου· κατεστασιάσθη δ' ὑπὸ τῶν Δομιτίου τοῦ Ἀηνοβάρβου φίλων, καὶ ἀνεῖλεν αὐτὸν ἐκεῖνος, ὡς ἀφιστάντα τὸ ναυτικὸν, πιστεύσας τοῖς ἐνδειξαμένοις. Ἐγένοντο δὲ καὶ ῥήτορες ἐπιφανεῖς, Διονυσοκλῆς τε, καὶ μετὰ ταῦτα Δάμασος ὁ Σκόμβρος Κτίσμα δέ φασιν εἶναι τὰς Τράλλεις Ἀργείων καί τινῶν Θρᾳκῶν, ἀφ' ὧν τοὔνομα. Τυραννηθῆναι δ' ὀλίγον συνέπεσε χρόνον τὴν πόλιν ὑπὸ τῶν Κρατίππου παίδων κατὰ τὰ Μιθριδατικά.

Νύσα δ' ἵδρυται πρὸς τῇ Μεσσωγίδι τὸ πλέον τῷ ὄρει προσανακεκλιμένη· ἔστι δ' ὥσπερ δίπολις· διαιρεῖ γὰρ αὐτὴν χαράδρα τις, ποιοῦσα φάραγγα, ἧς τὸ μὲν γέφυραν ἐπικειμένην ἔχει, συνάπτουσαν τὰς δύο πόλεις· τὸ δ' ἀμφιθεάτρῳ κεκόσμηται, κρυπτὴν ἔχον τὴν ὑπόῤῥυσιν τῶν χαραδρωδῶν ὑδάτων· τῷ δὲ θεάτρῳ δύο ἄκραι, ὧν τῇ μὲν ὑπόκειται τὸ γυμνάσιον τῶν νέων, τῇ δ' ἀγορὰ καὶ τὸ γεροντικόν· πρὸς δὲ νότον ὑποπέπτωκε τῇ πόλει τὸ πεδίον, καθάπερ καὶ ταῖς Τράλλεσιν.

Ἐν δὲ τῇ ὁδῷ τῇ μεταξὺ τῶν Τράλλεων καὶ τῆς Νύσης, κώμη τῶν Νυσαέων ἐστὶν οὐκ ἄπωθεν τῆς πόλεως Ἀχάρακα, ἐν ᾗ τὸ Πλουτώνιον, ἔχον καὶ ἄλσος πολυτελὲς, καὶ νεὼν Πλούτωνός τε, καὶ Κόρης, καὶ τὸ Χαρώνιον ἄντρον ὑπερκείμενον τοῦ ἄλσους θαυμαστὸν τῇ φύσει· λέγουσι γὰρ δὴ καὶ τοὺς νοσώδεις καὶ προσέχοντας ταῖς τῶν θεῶν τούτων θεραπείαις, φοιτᾷν ἐκεῖσε, καὶ διαιτᾶσθαι ἐν τῇ κώμῃ πλησίον τοῦ ἄντρου παρὰ τοῖς ἐμπείροις τῶν ἱερέων, οἳ ἐγκοιμῶνταί τε ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ διατάττου-

σιν ἐκ τῶν ὀνείρων τὰς θεραπείας. Οὗτοι δ' εἰσὶ καὶ οἱ ἐγκαλοῦντες τὴν τῶν θεῶν ἰατρείαν· ἄγουσι δὲ πολλάκις εἰς τὸ ἄντρον, καὶ ἱδρύουσι μενόντας καθ' ἡσυχίαν ἐκεῖ, καθάπερ ἐν φωλεῷ σιτίων χωρὶς ἐπὶ πλείους ἡμέρας. Ἔστι δ' ὅτε καὶ ἰδίοις ἐνυπνίοις οἱ νοσηλευόμενοι προσέχουσι, μυσταγωγοῖς δ' ὅμως καὶ συμβούλοις ἐκείνοις χρῶνται, ὡς ἂν ἱερεῦσι· τοῖς δ' ἄλλοις ἄδυτός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ὀλέθριος. Πανήγυρις δ' ἐν τοῖς Ἀχαράκοις συντελεῖται κατ' ἔτος· καὶ τότε μάλιστα ὁρᾷν ἐστι καὶ ἀκούειν περὶ τῶν τοσούτων τοὺς πανηγυρίζοντας· τότε δὴ καὶ περὶ μεσημβρίαν ὑπολαβόντες ταῦρον οἱ ἐκ τοῦ γυμνασίου νέοι καὶ ἔφηβοι, γυμνοὶ ὑπαληλιμμένοι, μετὰ σπουδῆς ἀνακομίζουσιν εἰς τὸ ἄντρον· ἀφεθεὶς δὲ, μικρὸν προσελθὼν πίπτει, καὶ ἔκπνους γίνεται.

Ἀπὸ δὲ τριάκοντα σταδίων τῆς Νύσης ὑπερβᾶσι Τμῶλον τὸ ὄρος καὶ τὴν Μεσσωγίδα ἐπὶ τὰ πρὸς τὸν νότον μέρη, καλεῖται τόπος Λειμὼν, εἰς ὃν ἐξοδεύουσι πανηγυριοῦντες Νυσαεῖς τε καὶ οἱ κύκλῳ πάντες· οὐ πόῤῥω δὲ τούτου στόμιόν ἐστιν ἱερὸν τῶν αὐτῶν θεῶν, ὅ φασι καθήκειν μέχρι τῶν Ἀχαράκων. Τοῦτον δὲ τὸν λειμῶνα ὀνομάζειν τὸν ποιητήν φασιν, ὅταν φῇ,

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, —

δεικνύντες Καϋστρίου καὶ Ἀσίου τινὸς ἡρῷα, καὶ τὸν Κάϋστρον πλησίον ἀποῤῥέοντα.

Ἱστοροῦσι δὲ τρεῖς ἀδελφοὺς, Ἄθυμβρόν τε, καὶ Ἀθύμβραδον, καὶ Ὕδρηλον, ἐλθόντας ἐκ Λακεδαίμονος, τὰς ἐπωνύμους ἑαυτῶν κτίσαι πόλεις· λει-

τανδρῆσαι δ' ὕστερον· ἐξ ἐκείνων δὲ συνοικισθῆναι τὴν Νύσαν· καὶ νῦν Ἄθυμβρον ἀρχηγέτην νομίζουσιν οἱ Νυσαεῖς.

Περίκεινται δὲ ἀξιόλογοι κατοικίαι πέραν τοῦ Μαιάνδρου, Κοσκινία, καὶ Ὀρθωσία· ἐντὸς δὲ Βρίουλα, Μάσταυρα, Ἀχάρακα, καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐν τῷ ὄρει τὰ Ἀρόματα, συστέλλοντες τὸ ο γράμμα· ὅθεν ἄριστος Μεσσωγίτης οἶνος ὁ Ἀρομεύς.

Ἄνδρες δὲ γεγόνασιν ἔνδοξοι Νυσαεῖς, Ἀπολλώνιός τε ὁ Στωϊκὸς φιλόσοφος, τῶν Παναιτίου γνωρίμων ἄριστος, καὶ Μενεκράτης, Ἀριστάρχου μαθητής· καὶ Ἀριστόδημος, ἐκείνου υἱὸς, οὗ διηκούσαμεν ἡμεῖς ἐσχατόγηρω νέοι παντελῶς ἐν τῇ Νύσῃ· καὶ Σώστρατος δὲ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀριστοδήμου, καὶ ἄλλος Ἀριστόδημος, ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ὁ παιδεύσας Μάγνον τὸν Πομπήϊον, ἀξιόλογοι γεγόνασι γραμματικοί· ὁ δ' ἡμέτερος καὶ ἐῤῥητόρευε καὶ ἐν τῇ Ῥόδῳ, καὶ ἐν τῇ πατρίδι δύο σχολὰς συνεῖχε, πρωῒ μὲν τὴν ῥητορικὴν, δείλης δὲ τὴν γραμματικὴν σχολήν· ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τῶν Μάγνου παίδων ἐπιστατῶν ἠρκεῖτο τῇ γραμματικῇ σχολῇ.

II. Τὰ δὲ πέραν ἤδη τοῦ Μαιάνδρου, τὰ λειπόμενα τῆς περιοδείας, πάντα ἐστὶ Καρικά, οὐκέτι τοῖς Λυδοῖς ἐπιμεμιγμένων ἐνταῦθα τῶν Καρῶν, ἀλλ' ἤδη καθ' αὑτοὺς ὄντων· πλὴν εἴ τι Μιλήσιοι καὶ Μυούσιοι τῆς παραλίας ἀποτέτμηνται. Ἀρχὴ μὲν οὖν τῆς παραλίας ἐστὶν ἡ τῶν Ῥοδίων περαία πρὸς θαλάττης· τέλος δὲ τὸ Ποσείδιον τῶν Μιλησίων· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τὰ ἄκρα τοῦ Ταύρου μέχρι Μαιάνδρου.

Λέγουσι γὰρ ἀρχὴν εἶναι τοῦ Ταύρου τὰ ὑπερκείμενα ὄρη τῶν Χελιδονίων καλουμένων νήσων, αἵπερ ἐν μεθορίῳ τῆς Παμφυλίας καὶ τῆς Λυκίας πρόκεινται· ἐντεῦθεν γὰρ ἐξαίρεται πρὸς ὕψος ὁ Ταῦρος· τὸ δ' ἀληθὲς καὶ τὴν Λυκίαν ἅπασαν ὀρεινὴ ῥάχις τοῦ Ταύρου διείργει πρὸς τὰ ἐκτὸς, καὶ τὸ νότιον μέρος ἀπὸ τῶν Κιβυρατικῶν μέχρι τῆς περαίας τῶν Ῥοδίων. Κἀνταῦθα δ' ἐστὶ συνεχὴς ὀρεινή· πολὺ μέντοι ταπεινοτέρα, καὶ οὐκ ἔτι τοῦ Ταύρου νομίζεται· οὐδὲ τὰ μὲν ἐκτὸς αὐτοῦ, τὰ δ' ἐντὸς, διὰ τὸ σποράδας εἶναι τὰς ἐξοχὰς καὶ τὰς εἰσοχὰς, ἐπίσης τε πλάτος καὶ μῆκος τῆς χώρας ἁπάσης, καὶ μηδὲν ἔχειν ὅμοιον διατειχίσματι. Ἔστι δ' ἅπας μὲν ὁ περίπλους κατακολπίζοντι σταδίων τετρακισχιλίων ἐννακοσίων· αὐτὸς δὲ ὁ τῆς περαίας τῶν Ῥοδίων ἐγγὺς χιλίων καὶ πεντακοσίων.

Ἀρχὴ δὲ τὰ Δαίδαλα τῆς Ῥοδίας χωρίον· πέρας δὲ τὸ καλούμενον ὄρος Φοίνιξ, καὶ τοῦτο τῆς Ῥοδίας. Πρόκειται δ' Ἐλαιοῦσσα νῆσος διέχουσα τῆς Ῥόδου σταδίους ἑκατὸν εἴκοσι. Μεταξὺ δὲ πρῶτον μὲν ἀπὸ Δαιδάλων πλέουσιν ἐπὶ τὴν δύσιν ἐπ' εὐθείας τῇ ἐκ Κιλικίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Λυκίας παραλίᾳ, κόλπος ἐστὶν εὐλίμενος, Γλαῦκος καλούμενος· εἶτα τὸ Ἀρτεμίσιον ἄκρα καὶ ἱερόν· εἶτα τὸ Λητῷον ἄλσος· ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ καὶ τῆς θαλάττης ἐν ἑξήκοντα σταδίοις Κάλυμνα πόλις· εἶτα Καῦνος, καὶ ποταμὸς πλησίον Κάλβις βαθὺς, ἔχων εἰςαγωγήν· καὶ μεταξὺ Πίσιλις.

Ἔχει δ' ἡ πόλις νεώρια καὶ λιμένα κλειστόν·

ὑπέρκειται δὲ τῆς πόλεως ἐν ὕψει φρούριον, Ἴμβρος. Τῆς δὲ χώρας εὐδαίμονος οὔσης, ἡ πόλις τοῦ θέρους ὁμολογεῖται παρὰ πάντων εἶναι δυσάερος, καὶ τοῦ μετοπώρου, διὰ τὰ καύματα καὶ τὴν ἀφθονίαν τῶν ὡραίων· καὶ δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα διηγημάτια θρυλλεῖται· ὅτι Στρατόνικος ὁ κιθαριστὴς ἰδὼν ἐπιμελῶς χλωροὺς τοὺς Καυνίους, τοῦτ᾿ εἶναι ἔφη τὸ τοῦ ποιητοῦ·

Οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

Μεμφομένων δὲ, ὡς σκώπτοιτο αὐτῷ ἡ πόλις ὡς νοσερά· ἐγὼ, ἔφη, ταύτην θαῤῥήσαιμ᾿ ἂν λέγειν νοσερὰν, ὅπου καὶ οἱ νεκροὶ περιπατοῦσιν; Ἀπέστησαν δέ ποτε Καύνιοι τῶν Ῥοδίων· κριθέντες δ᾿ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων ἀπελήφθησαν πάλιν· καὶ ἔστι λόγος Μόλωνος κατὰ Καυνίων. Φασὶ δ᾿ αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Καρσὶν, ἀφῖχθαι δὲ Κρῆτας, καὶ χρῆσθαι νόμοις ἰδίοις.

Ἑξῆς δὲ Φύσκος πολίχνη, λιμένα ἔχουσα, καὶ ἄλσος Λητῷον· εἶτα Λώρυμα, παραλία τραχεῖα, καὶ ὄρος ὑψηλότατον τῶν ταύτῃ· ἐπ᾿ ἄκρῳ δὲ φρούριον ὁμώνυμον τῷ ὄρει Φοίνιξ· πρόκειται δ᾿ ἡ Ἐλαιοῦσσα νῆσος ἐν τέτρασι σταδίοις κύκλον ἔχουσα ὅσον ὀκτωστάδιον.

Ἡ δὲ τῶν Ῥοδίων πόλις κεῖται μὲν ἐπὶ τοῦ ἑωθινοῦ ἀκρωτηρίου· λιμέσι δὲ, καὶ ὁδοῖς, καὶ τείχεσι, καὶ τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ τοσοῦτον διαφέρει τῶν ἄλλων, ὥστ᾿ οὐκ ἔχομεν εἰπεῖν ἑτέραν, ἀλλ᾿ οὐδὲ πάρισον, μή τί γε κρείττω ταύτης τῆς πόλεως. Θαυμαστὴ δὲ καὶ ἡ εὐνομία καὶ ἡ ἐπιμέλεια πρός

τε τὴν ἄλλην πολιτείαν, καὶ τὰ ναυτικά, ἀφ᾽ ἧς ἐθαλασσοκράτησε πολὺν χρόνον, καὶ τὰ ληστήρια καθεῖλε, καὶ Ῥωμαίοις ἐγένετο φίλη, καὶ τῶν βασιλέων τοῖς φιλορωμαίοις τε καὶ φιλέλλησιν· ἀφ᾽ ὧν αὐτόνομός τε διετέλεσε, καὶ πολλοῖς ἀναθήμασιν ἐκοσμήθη· ἃ κεῖται τὰ μὲν πλεῖστα ἐν τῷ Διονυσίῳ καὶ τῷ γυμνασίῳ, ἄλλα δ᾽ ἐν ἄλλοις τόποις. Ἄριστα δὲ, ὅ, τε τοῦ ἡλίου κολοσσὸς, ὅν φησιν ὁ ποιήσας τὸ ἰαμβεῖον, ὅτι

— Ἑπτάκις δέκα
Χάρης ἐποίει πηχέων ὁ Λίνδιος.

Κεῖται δὲ νῦν ὑπὸ σεισμοῦ πεσὼν, περικλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων· οὐκ ἀνέστησαν δ᾽ αὐτὸν κατά τι λόγιον· τοῦτο δὲ δὴ τῶν ἀναθημάτων κράτιστον τῶν γοῦν ἑπτὰ θεαμάτων ὁμολογεῖται. Καὶ αἱ τοῦ Πρωτογένους γραφαί· ὅ, τε Ἰάλυσος καὶ ὁ Σάτυρος παρεστὼς στύλῳ· ἐπὶ δὲ τῷ στύλῳ πέρδιξ ἐφειστήκει· πρὸς ὃν οὕτως ἐκεχήνεσαν, ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι, νεωστὶ ἀνακειμένου τοῦ πίνακος, ὥςτ᾽ ἐκεῖνον ἐθαύμαζον, ὁ δὲ Σάτυρος παρεωρᾶτο, καίτοι σφόδρα κατωρθωμένος· ἐξέπληττον δ᾽ ἔτι μᾶλλον οἱ περδικοτρόφοι, κομίζοντες τοὺς τιθασσοὺς, καὶ τιθέντες καταντικρύ· ἐφθέγγοντο γὰρ πρὸς τὴν γραφὴν οἱ πέρδικες, καὶ ὠχλαγώγουν. Ὁρῶν δὲ ὁ Πρωτογένης τὸ ἔργον πάρεργον γεγονὸς, ἐδεήθη τῶν τοῦ τεμένους προεστώτων ἐπιτρέψαι, παρελθόντα ἐξαλεῖψαι τὸν ὄρνιν, καὶ ἐποίησε. Δημοκηδεῖς δ᾽ εἰσὶν οἱ Ῥόδιοι, καίπερ οὐ δημοκρατούμενοι, συνέχειν δ᾽ ὅμως βουλόμενοι τὸ τῶν πενήτων πλῆθος. Σιταρκεῖ-

ται δὲ δὴ ὁ δῆμος, καὶ οἱ εὔποροι τοὺς ἐνδεεῖς ὑπολαμβάνουσιν ἔθει τινὶ πατρίῳ· λειτουργίαι τέ τινές εἰσιν ὀψωνιαζόμενοι, ὥσθ' ἅμα τόν τε πένητα ἔχειν τὴν διατροφὴν, καὶ τὴν πόλιν τῶν χρειῶν μὴ καθυστερεῖν, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς ναυστολίας. Τῶν δὲ ναυστάθμων τινὰ καὶ κρυπτὰ ἦν, καὶ ἀπόῤῥητα τοῖς πολλοῖς· τῷ δὲ κατοπτεύσαντι, ἢ παρελθόντι εἴσω, θάνατος ὥριστο ἡ ζημία. Κἀνταῦθα δὲ, ὥσπερ ἐν Μασσαλίᾳ καὶ Κυζίκῳ, τὰ περὶ τοὺς ἀρχιτέκτονας καὶ τὰς ὀργανοποιΐας καὶ θησαυροὺς ὅπλων τε καὶ τῶν ἄλλων ἐσπούδασται διαφερόντως· καὶ ἔστι γε τῶν παρ' ἄλλοις μᾶλλον.

Δωριεῖς δ' εἰσὶν, ὥσπερ καὶ Ἁλικαρνασσεῖς, καὶ Κνίδιοι, καὶ Κῷοι. Οἱ γὰρ Δωριεῖς, οἱ τὰ Μέγαρα κτίσαντες μετὰ τὴν Κόδρου τελευτὴν, οἱ μὲν ἔμειναν αὐτόθι, οἱ δὲ σὺν Ἀλθαιμένει τῷ Ἀργείῳ τῆς εἰς Κρήτην ἀποικίας ἐκοινώνησαν, οἱ δ' εἰς τὴν Ῥόδον καὶ τὰς λεχθείσας ἀρτίως πόλεις ἐμερίσθησαν. Ταῦτα δὲ νεώτερα τῶν ὑφ' Ὁμήρου λεγομένων ἐστί. Κνίδος μὲν γὰρ καὶ Ἁλικαρνασσὸς οὐδ' ἦν πω. Ῥόδος δ' ἦν καὶ Κῶς, ἀλλ' ᾠκεῖτο ὑφ' Ἡρακλειδῶν. Τληπόλεμος μὲν οὖν ἀνδρωθείς·

Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
Ἤδη γηράσκοντα, Λικύμνιον. —
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας
Βῆ φεύγων.

Εἶτά φησιν·

Εἰς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν. —

N 2

Καὶ τὰς πόλεις ὀνομάζει τὰς τότε,

Λίνδον, Ἰηλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον,

τῆς Ῥοδίων πόλεως οὔπω συνῳκισμένης. Οὐδαμοῦ δὴ ἐνταῦθα Δωριέας ὀνομάζει, ἀλλ᾽ ἢ ἄρα Αἰολέας ἐμφαίνει καὶ Βοιωτοὺς, εἴπερ ἐκεῖ ἡ κατοικία τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Λικυμνίου· εἰ δ᾽, ὥσπερ καὶ ἄλλοι φασὶν, ἐξ Ἄργους καὶ Τίρυνθος ἀπῆρεν ὁ Τληπόλεμος, οὐδ᾽ οὕτω Δωρικὴ γίνεται ἡ ἐκεῖθεν ἀποικία· πρὸ γὰρ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου γεγένηται. Καὶ

Τῶν δ᾽ αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,

Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος·

καὶ οὗτοι τὸ Αἰολικὸν μᾶλλον, ἢ τὸ Δωρικὸν γένος ἐμφαίνοντες.

Ἐκαλεῖτο δ᾽ ἡ Ῥόδος πρότερον Ὀφιοῦσσα καὶ Σταδία, εἶτα Τελχινὶς, ἀπὸ τῶν οἰκησάντων Τελχίνων τὴν νῆσον· οὓς οἱ μὲν βασκάνους φασὶ καὶ γόητας, θείῳ καταῤῥαίνοντας τὸ τῆς στυγὸς ὕδωρ, ζώων τε καὶ φυτῶν ὀλέθρου χάριν· οἱ δὲ τέχναις διαφέροντας τοὐναντίον ὑπὸ τῶν ἀντιτέχνων βασκανθῆναι, καὶ τῆς δυσφημίας τυχεῖν ταύτης· ἐλθεῖν δ᾽ ἐκ Κρήτης εἰς Κύπρον πρῶτον, εἶτ᾽ εἰς Ῥόδον· πρώτους δ᾽ ἐργάσασθαι σίδηρόν τε καὶ χαλκόν· καὶ δὴ καὶ τὴν ἅρπην τῷ Κρόνῳ δημιουργῆσαι. Εἴρηται μὲν οὖν καὶ πρότερον περὶ αὐτῶν· ἀλλὰ ποιεῖ τὸ πολύμυθον, ἀναλαμβάνειν πάλιν, ἀναπληροῦντας, εἴ τι παρελίπομεν.

Μετὰ δὲ τοὺς Τελχῖνας οἱ Ἡλιάδαι μυθεύον

ται κατασχεῖν τὴν νῆσον, ὧν ἔνιοι Κερκάφου καὶ Κυδίππης γενέσθαι παῖδας, τοὺς τὰς πόλεις κτίσαντας, ἐπωνύμους αὑτῶν·

Λίνδον, Ἰηλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον·

ἔνιοι δὲ τὸν Τληπόλεμον κτίσαι φασὶ, θέσθαι δὲ τὰ ὀνόματα ὁμωνύμως τῶν Δαναοῦ θυγατέρων τισίν.

Ἡ δὲ νῦν πόλις ἐκτίσθη κατὰ τὰ Πελοποννησιακὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχιτέκτονος, ὥς φασιν, ὑφ᾽ οὗ καὶ ὁ Πειραιεύς· οὐ συμμένει δ᾽ ὁ Πειραιεὺς, κακωθεὶς ὑπό τε Λακεδαιμονίων πρότερον τῶν τὰ σκέλη καθελόντων, καὶ ὑπὸ Σύλλα, τοῦ Ῥωμαίων ἡγεμόνος.

Ἱστοροῦσι δὲ καὶ ταῦτα περὶ τῶν Ῥοδίων, ὅτι οὐ μόνον, ἀφ᾽ οὗ χρόνου συνῴκησαν τὴν νῦν πόλιν, εὐτύχουν κατὰ θάλατταν· ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς Ὀλυμπιακῆς θέσεως συχνοῖς ἔτεσιν ἔπλεον πόῤῥω τῆς οἰκείας ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων· ἀφ᾽ οὗ καὶ μέχρι Ἰβηρίας ἔπλευσαν, κἀκεῖ μὲν τὴν Ῥόδην ἔκτισαν, ἣν ὕστερον Μασσαλιῶται κατέσχον· ἐν δὲ τοῖς Ὀπικοῖς τὴν Παρθενόπην· ἐν δὲ Δαυνίοις μετὰ Κώων Ἐλπίας. Τινὲς δὲ μετὰ τὴν ἐκ Τροίας ἔφοδον τὰς Γυμνησίας νήσους ὑπ᾽ αὐτῶν κτισθῆναι λέγουσιν· ὧν τὴν μείζω φησὶ Τίμαιος μεγίστην εἶναι μετὰ τὰς ἑπτὰ, Σαρδὼ, Σικελίαν, Κύπρον, Κρήτην, Εὔβοιαν, Κύρνον, Λέσβον· οὐτ᾽ ἀληθῆ λέγων· πολὺ γὰρ ἄλλαι μείζους. Φασὶ δὲ τοὺς Γυμνῆτας ὑπὸ Φοινίκων Βαλεαρίδας λέγεσθαι, διὰ τὸ τὰς γυμνασίας βαλεαρίδας λεχθῆναι. Τινὲς δὲ τῶν Ῥοδίων καὶ περὶ Σύβαριν ᾤκησαν κατὰ τὴν Χωνίαν. Ἔοικε

δὲ καὶ ὁ ποιητὴς μαρτυρεῖν, τὴν ἐκ παλαιοῦ παροῦσαν τοῖς Ῥοδίοις εὐδαιμονίαν, εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης κτίσεως τῶν τριῶν πόλεων.

Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδ᾽ ἐφίληθεν
Ἐκ Διὸς, ὅςτε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει,
Καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.

Οἱ δ᾽ εἰς μῦθον ἀνήγαγον τὸ ἔπος, καὶ χρυσὸν ὑσθῆναί φασιν ἐν τῇ νήσῳ κατὰ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς γένεσιν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς, ὡς εἴρηκε Πίνδαρος. Ἡ δὲ νῆσος κύκλον ἔχει σταδίων ἐννακοσίων εἴκοσιν.

Ἔστι δὲ πρώτη μὲν Λίνδος ἀπὸ τῆς πόλεως πλέουσιν ἐν δεξιᾷ ἔχουσι τὴν νῆσον, πόλις ἐπὶ ὄρους ἱδρυμένη, πολὺ πρὸς μεσημβρίαν ἀνατείνουσα, καὶ πρὸς Ἀλεξάνδρειαν μάλιστα· ἱερὸν δὲ ἐστὶν Ἀθηνᾶς Λινδίας αὐτόθι ἐπιφανὲς, τῶν Δαναΐδων ἵδρυμα. Πρότερον μὲν οὖν καθ᾽ αὑτοὺς ἐπολιτεύοντο οἱ Λίνδιοι, καθάπερ καὶ Καμειρεῖς καὶ Ἰαλύσιοι· μετὰ ταῦτα δὲ συνῆλθον ἅπαντες εἰς τὴν Ῥόδον. Ἐντεῦθεν δ᾽ ἐστὶν εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, Κλεόβουλος.

Μετὰ δὲ Λίνδον Ἰξία χωρίον καὶ Μνασύριον· εἶθ᾽ ὁ Ἀτάβυρις, ὄρος τῶν ἐνταῦθα ὑψηλότατον, ἱερὸν Διὸς Ἀταβυρίου· εἶτα Κάμειρος· εἶτ᾽ Ἰαλυσὸς κώμη, καὶ ὑπὲρ αὐτὴν ἀκρόπολίς ἐστιν Ὀχύρωμα καλουμένη· εἶθ᾽ ἡ τῶν Ῥοδίων πόλις ἐν ὀγδοήκοντά που σταδίοις. Μεταξὺ δ᾽ ἐστὶ τὸ Θοάντιον, ἀκτή τις, ἧς μάλιστα πρόκεινται αἱ Σποράδες αἱ περὶ τὴν Χαλκίαν, ὧν ἐμνήσθημεν πρότερον.

Ἄνδρες δ᾽ ἐγένοντο μνήμης ἄξιοι πολλοὶ στρατηλάται τε καὶ ἀθληταὶ, ὧν εἰσὶ καὶ οἱ Παναιτίου τοῦ

φιλοσόφου πρόγονοι· τῶν δὲ πολιτικῶν καὶ τῶν περὶ λόγους καὶ φιλοσοφίας ὅ, τε Παναίτιος αὐτὸς, καὶ Στρατοκλῆς, καὶ Ἀνδρόνικος ὁ ἐκ τῶν περιπάτων, καὶ Λεωνίδης ὁ στωϊκός· ἔτι δὲ πρότερον Πραξιφάνης, καὶ Εὔδημος, καὶ Ἱερώνυμος. Ποσειδώνιος δ᾽ ἐπολιτεύσατο μὲν ἐν Ῥόδῳ καὶ ἐσοφίστευσεν· ἦν δ᾽ Ἀπαμεὺς ἐκ τῆς Συρίας· καθάπερ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μαλακὸς καὶ Μόλων· ἦσαν γὰρ Ἀλαβανδεῖς, Μενεκλέους μαθηταὶ τοῦ ῥήτορος. Ἐπεδήμησε δὲ πρότερον Ἀπολλώνιος, ὀψὲ δ᾽ ἧκεν ὁ Μόλων, καὶ ἔφη πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνος· Ὀψὲ μολών· ἀντὶ τοῦ ἐλθών· καὶ Πείσανδρος δ᾽ ὁ τὴν Ἡράκλειαν γράψας, ποιητὴς Ῥόδιος, καὶ Σιμμίας ὁ γραμματικὸς, καὶ Ἀριστοκλῆς, ὁ καθ᾽ ἡμᾶς. Διονύσιος δὲ ὁ Θρᾷξ, καὶ Ἀπολλώνιος, ὁ τοὺς Ἀργοναύτας ποιήσας, Ἀλεξανδρεῖς μέν· ἐκαλοῦντο δὲ Ῥόδιοι. Περὶ μὲν Ῥόδου ἀποχρώντως εἴρηται.

Πάλιν δὲ τῆς Καρικῆς παραλίας τῆς μετὰ τὴν Ῥόδον, ἀπὸ Ἐλεοῦντος καὶ τῶν Λωρύμων, καμπτήρ τις ἐπὶ τὰς ἄρκτους ἐστὶ, καὶ λοιπὸν ἐπ᾽ εὐθείας ὁ πλοῦς μέχρι τῆς Προποντίδος, ὡς ἂν μεσημβρινήν τινα ποιῶν γραμμὴν ὅσον πεντακισχιλίων σταδίων, ἢ μικρὸν ἀπολείπουσαν. Ἐνταῦθα δ᾽ ἐστὶν ἡ λοιπὴ τῆς Καρίας, καὶ Ἴωνες, καὶ Αἰολεῖς, καὶ Τροία, καὶ τὰ περὶ Κύζικον καὶ Βυζάντιον. Μετὰ δ᾽ οὖν τὰ Λώρυμα τὸ Κυνὸς σῆμά ἐστι, καὶ Σύμη νῆσος.

Εἶτα Κνίδος, δύο λιμένας ἔχουσα, ὧν τὸν ἕτερον κλειστὸν τριηρικὸν καὶ ναύσταθμον ναυσὶν εἴκοσι. Πρόκειται δ᾽ ἡ νῆσος ἑπταστάδιός πως τὴν περίμε-

τρον, ὑψηλὴ, θεατροειδὴς, συναπτομένη χώμασι πρὸς τὴν ἤπειρον, καὶ ποιοῦσα δίπολιν τρόπον τινὰ τὴν Κνίδον· πολὺ γὰρ μέρος αὐτῆς οἰκεῖ τὴν νῆσον, σκεπάζουσαν ἀμφοτέρους τοὺς λιμένας. Κατ' αὐτὴν δ' ἐστὶν ἡ Νίσυρος πελαγία. Ἄνδρες δ' ἀξιόλογοι Κνίδιοι, πρῶτον μὲν Εὔδοξος, ὁ μαθηματικὸς, τῶν Πλάτωνος ἑταίρων· εἶτ' Ἀγαθαρχίδης, ὁ ἐκ τῶν περιπάτων, ἀνὴρ συγγραφεύς· καθ' ἡμᾶς δὲ Θεόπομπος, ὁ Καίσαρος τοῦ θεοῦ φίλος, τῶν μεγάλα δυναμένων, καὶ υἱὸς Ἀρτεμίδωρος. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ Κτησίας, ὁ ἰατρεύσας μὲν Ἀρταξέρξην, συγγράψας δὲ τὰ Ἀσσυριακὰ καὶ τὰ Περσικά. Εἶτα μετὰ Κνίδον Κέραμος καὶ Βάργασα, πολίχνια ὑπὲρ θαλάττης.

Εἶθ' Ἁλικαρνασσὸς, τὸ βασίλειον τῶν τῆς Καρίας δυναστῶν, Ζεφυρία καλουμένη πρότερον. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶν ὅ, τε τοῦ Μαυσώλου τάφος, τῶν ἑπτὰ θεαμάτων ἔργον, ὅπερ Ἀρτεμισία τῷ ἀνδρὶ κατεσκεύασε· καὶ ἡ Σαλμακὶς κρήνη, διαβεβλημένη, οὐκ οἶδ' ὁπόθεν, ὡς μαλακίζουσα τοὺς πιόντας ἀπ' αὐτῆς. Ἔοικε δ' ἡ τρυφὴ τῶν ἀνθρώπων αἰτιᾶσθαι τοὺς ἀέρας, ἢ τὰ ὕδατα· τρυφῆς δ' αἴτια οὐ ταῦτα, ἀλλὰ πλοῦτος καὶ ἡ περὶ τὰς διαίτας ἀκολασία. Ἔχει δ' ἀκρόπολιν ἡ Ἁλικαρνασσός· πρόκειται δ' αὐτῆς ἡ Ἀρκόννησος. Οἰκισταὶ δ' αὐτῆς ἐγένοντο ἄλλοι τε καὶ Ἄνθης μετὰ Τροιζηνίων. Ἄνδρες δὲ γεγόνασιν ἐξ αὐτῆς Ἡρόδοτός τε ὁ συγγραφεὺς, ὃν ὕστερον Θούριον ἐκάλεσαν, διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας· καὶ Ἡράκλειτος

ὁ ποιητὴς, ὁ Καλλιμάχου ἑταῖρος· καὶ καθ' ἡμᾶς Διονύσιος ὁ συγγραφεύς.

Ἔπταισε δὲ καὶ αὕτη ἡ πόλις βίᾳ ληφθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. Ἑκατόμνῳ γὰρ τῷ Καρῶν βασιλεῖ ἦσαν υἱοὶ τρεῖς, Μαύσωλος, καὶ Ἱδριεὺς, καὶ Πιξώδαρος, καὶ θυγατέρες δύο, ὧν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ἀρτεμισίᾳ Μαύσωλος συνῴκησε ὁ πρεσβύτατος τῶν ἀδελφῶν· ὁ δὲ δεύτερος Ἱδριεὺς Ἄδᾳ τῇ ἑτέρᾳ ἀδελφῇ· ἐβασίλευε δὲ Μαύσωλος· τελευτῶν δ' ἄτεκνος, τὴν ἀρχὴν κατέλιπε τῇ γυναικὶ, ὑφ' ἧς αὐτῷ κατεσκευάσθη ὁ λεχθεὶς τάφος· φθίσει δ' ἀποθανούσης διὰ πένθος τοῦ ἀνδρὸς, Ἱδριεὺς ἦρξε· καὶ τοῦτον ἡ γυνὴ Ἄδα διεδέξατο, νόσῳ τελευτήσαντα· ἐξέβαλε δὲ ταύτην Πιξώδαρος, ὁ λοιπὸς τῶν Ἑκατόμνου παίδων. Περσίσας δὲ μεταπέμπεται σατράπην ἐπὶ κοινωνίᾳ τῆς ἀρχῆς· ἀπελθόντος δ' ἐκ τοῦ ζῆν καὶ τούτου, κατεῖχεν ὁ σατράπης τὴν Ἁλικαρνασσόν. Ἐπελθόντος δὲ Ἀλεξάνδρου, πολιορκίαν ὑπέμεινεν, ἔχων Ἄδαν γυναῖκα, ἥτις θυγάτηρ ἦν Πιξωδάρου ἐξ Ἀφνηΐδος Καππαδοκίσσης γυναικός. Ἡ δὲ τοῦ Ἑκατόμνου θυγάτηρ Ἄδα, ἣν ὁ Πιξώδαρος ἐξέβαλεν, ἱκετεύει τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ πείθει κατάγειν αὐτὴν εἰς τὴν ἀφαιρεθεῖσαν βασιλείαν, ὑποσχομένη ἐπὶ τὰ ἀφεστῶτα συμπράξειν αὐτῷ· τοὺς γὰρ ἔχοντας οἰκείους ὑπάρχειν αὐτῇ· παρεδίδου δὲ καὶ τὰ Ἄλινδα, ἐν οἷς διέτριβεν αὐτή. Ἐπαινέσας δὲ, καὶ βασίλισσαν ἀναδείξας, ἁλούσης τῆς πόλεως πλὴν τῆς ἄκρας (διττὴ δ' ἦν ἐκείνη,) πολιορκεῖν ἔδωκεν· ἑάλω δὲ ὀλί-

γῳ ὕστερον καὶ ἡ ἄκρα, πρὸς ὀργὴν ἤδη καὶ ἀπέχθειαν τῆς πολιορκίας γενομένης.

Ἑξῆς δ' ἐστὶν ἄκρα Τερμέριον Μυνδίων, καθ' ἣν ἀντίκειται τῆς Κῴας ἄκρα Σκανδαρία, διέχουσα τῆς ἠπείρου σταδίους τετταράκοντα· ἔστι δὲ καὶ χωρίον Τέρμερον ὑπὲρ τῆς Κῴας.

Ἡ δὲ τῶν Κῴων πόλις ἐκαλεῖτο τὸ παλαιὸν Ἀστυπάλαια, καὶ ᾤκεῖτο ἐν ἄλλῳ τόπῳ ὁμοίως ἐπὶ θαλάττῃ· ἔπειτα διὰ στάσιν μετῴκησαν εἰς τὴν νῦν πόλιν περὶ τὸ Σκανδάριον, καὶ μετωνόμασαν Κῶν ὁμωνύμως τῇ νήσῳ. Ἡ μὲν οὖν πόλις οὐ μεγάλη, κάλλιστα δὲ πασῶν συνῳκισμένη, καὶ ἰδέσθαι τοῖς καταπλέουσιν ἡδίστη. Τῆς δὲ νήσου τὸ μέγεθος ὅσον πεντακοσίων σταδίων καὶ πεντήκοντα· εὔκαρπος δὲ πᾶσα, οἴνῳ δὲ καὶ ἀρίστη, καθάπερ Χίος καὶ Λέσβος· ἔχει δὲ πρὸς νότον μὲν ἄκραν τὸν Λακητῆρα, ἀφ' οὗ ἑξήκοντα εἰς Νίσυρον· πρὸς δὲ τῷ Λακητηρίῳ χωρίῳ Ἁλίσαρνα· ἀπὸ δύσεως δὲ τὸ Δρέκανον, καὶ κώμην καλουμένην Στομαλίμνην· τοῦτο μὲν οὖν ὅσον διακοσίους ἀπέχει τῆς πόλεως σταδίους· ὁ δὲ Λακητὴρ προσλαμβάνει πέντε καὶ τριάκοντα τῷ μήκει τοῦ πλοῦ. Ἐν δὲ τῷ προαστείῳ τὸ Ἀσκληπιεῖόν ἐστι, σφόδρα ἔνδοξον καὶ πολλῶν ἀναθημάτων μεστὸν ἱερὸν, ἐν οἷς ἐστι καὶ ὁ Ἀπελλοῦ Ἀντίγονος. Ἦν δὲ καὶ ἡ ἀναδυομένη Ἀφροδίτη, ἣ νῦν ἀνάκειται τῷ θεῷ Καίσαρι ἐν Ῥώμῃ τοῦ Σεβαστοῦ ἀναθέντος τῷ πατρὶ τὴν ἀρχηγέτιν τοῦ γένους αὐτοῦ· φασὶ δὲ τοῖς Κῴοις ἀντὶ τῆς γραφῆς ἑκατὸν ταλάντων ἄφεσιν γενέσθαι τοῦ προσταχθέντος φόρου. Φασὶ δ' Ἱππο-

κράτην μάλιστα ἐκ τῶν ἀνακειμένων ἐνταῦθα θεραπειῶν γυμνάσασθαι τὰ περὶ τὰς διαίτας· οὗτός τε δή ἐστι τῶν ἐνδόξων Κῷος ἀνὴρ, καὶ Σῖμος ὁ ἰατρὸς, Φιλητᾶς τε ποιητὴς ἅμα καὶ κριτικός· καὶ καθ' ἡμᾶς Νικίας, ὁ καὶ τυραννήσας Κῴων· καὶ Ἀρίστων, ὁ ἀκροασάμενος τοῦ περιπατητικοῦ καὶ κληρονομήσας ἐκεῖνον· ἐντεῦθεν δ' ἦν καὶ Θεόμνηστος, ὁ ψάλτης ἐν ὀνόματι, ὃς καὶ ἀντεπολιτεύσατο τῷ Νικίᾳ.

Ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ τῆς ἠπείρου κατὰ τὴν Μυνδίαν, Ἀστυπάλαιά ἐστιν ἄκρα, καὶ Ζεφύριον· εἶτ' εὐθὺς ἡ Μύνδος, λιμένα ἔχουσα, καὶ μετὰ ταύτην Βαργύλια, καὶ αὕτη πόλις· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Καρύανδα λιμὴν, καὶ νῆσος ὁμώνυμος ταύτῃ, ἣν ᾤκουν Καρυανδεῖς. Ἐντεῦθεν δ' ἦν καὶ Σκύλαξ, ὁ παλαιὸς συγγραφεύς. Πλησίον δ' ἐστὶ τῶν Βαργυλίων τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν τῆς Κινδυάδος, ὅπερ πεπιστεύκασι περιΰεσθαι· ἦν δέ ποτε καὶ χωρίον Κινδύη. Ἐκ δὲ τῶν Βαργυλίων ἀνὴρ ἐλλόγιμος ἦν ὁ Ἐπικούρειος Πρώταρχος, ὁ Δημητρίου καθηγησάμενος, τοῦ Λάκωνος προσαγορευθέντος.

Εἶτ' Ἰασὸς ἐπὶ νήσῳ κεῖται προςκειμένῃ τῇ ἠπείρῳ· ἔχει δὲ λιμένα, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου τοῖς ἐνθάδε ἐκ τῆς θαλάττης· εὐοψεῖ γάρ, χώραν τ' ἔχει παράλυπρον· καὶ δὴ καὶ διηγήματα τοιαῦτα πλάττουσιν εἰς αὐτήν. Κιθαρῳδοῦ γὰρ ἐπιδεικνυμένου, τέως μὲν ἀκροᾶσθαι πάντας· ὡς δ' ὁ κώδων ὁ κατὰ τὴν ὀψοπωλίαν ἐψόφησε, καταλιπόντας ἀπελθεῖν ἐπὶ τὸ ὄψον, πλὴν ἑνὸς δυσκώφου· τὸν οὖν κιθαρῳδὸν προσιόντα εἰπεῖν, ὅτι, ὦ ἄνθρωπε, πολλήν σοι

χάριν οἶδα τῆς πρὸς ἐμὲ τιμῆς καὶ φιλομουσίας· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ἅμα τῷ κώδωνος ἀκοῦσαι, ἀπιόντες οἴχονται· ὁ δέ· Τί λέγεις; ἔφη, ἤδη γὰρ ὁ κώδων ἐψόφηκεν; εἰπόντος δὲ, Ναὶ, εὖ σοι εἴη, ἔφη· καὶ ἀναστὰς, ἀπῆλθε καὶ αὐτός. Ἐντεῦθεν δ' ἦν ὁ διαλεκτικὸς Διόδωρος, ὁ Κρόνος προσαγορευθεὶς, κατ' ἀρχὰς μὲν ψευδῶς· Ἀπολλώνιος γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ Κρόνος, ὁ ἐπιστατήσας ἐκείνου· μετήνεγκαν δ' ἐπ' αὐτὸν διὰ τὴν ἀδοξίαν τοῦ κατ' ἀλήθειαν Κρόνου.

Μετὰ δ' Ἰασὸν τὸ τῶν Μιλησίων Ποσείδιόν ἐστιν. Ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ καὶ τρεῖς εἰσι πόλεις ἀξιόλογοι, Μύλασα, Στρατονίκεια, Ἀλάβανδα· αἱ δὲ ἄλλαι περιπόλιοι τούτων, ἢ τῶν παραλίων, ὧν εἰσιν Ἀμυζὼν, Ἡράκλεια, Εὔρωμος, Χαλκήτορα· τούτων μὲν οὖν ἐλάττων λόγος.

Τὰ δὲ Μύλασα ἵδρυται ἐν πεδίῳ σφόδρα εὐδαίμονι. Ὑπέρκειται δὲ κατὰ κορυφὴν ὄρος αὐτοῦ, λατόμιον λευκοῦ λίθου κάλλιστον ἔχον· τοῦτο μὲν ὄφελός ἐστιν οὐ μικρὸν τὴν λιθίαν πρὸς τὰς οἰκοδομίας ἄφθονεν καὶ ἐγγύθεν ἔχον, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς τῶν ἱερῶν, καὶ τῶν ἄλλων δημοσίων ἔργων κατασκευάς· τοὶ γάρ τοι στοαῖς τε καὶ ναοῖς, εἴ τις ἄλλη, κεκόσμηται παγκάλως. Θαυμάζειν δ' ἐστὶ τῶν ὑποβαλόντων οὕτως ἀλόγως τὸ κτίσμα ὀρθίῳ καὶ ὑπερδεξίῳ κρημνῷ· καὶ δὴ καὶ τῶν ἡγεμόνων τις εἰπεῖν λέγεται, θαυμάσας τὸ πρᾶγμα· ταύτην γὰρ ἔφη τὴν πόλιν ὁ κτίσας, εἰ μὴ ἐφοβεῖτο, ἄρ' οὐδ' ᾐσχύνετο. Ἔχουσι δ' οἱ Μυλασεῖς ἱερὰ δύο, τοῦ Διὸς, τοῦ τε Ὠσογὼ καλουμένου, καὶ Λαβρανδη-

νοῦ· τὸ μὲν ἐν τῇ πόλει· τὰ δὲ Λάβρανδα κώμη ἐστὶν ἐν τῷ ὄρει κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τὴν ἐξ Ἀλαβάνδων εἰς τὰ Μύλασα, ἄπωθεν τῆς πόλεως· ἐνταῦθα Διός ἐστιν νεὼς ἀρχαῖος καὶ ξόανον Διὸς Στρατίου· τιμᾶται δ' ὑπὸ τῶν κύκλῳ καὶ ὑπὸ τῶν Μυλασέων· ὁδός τε ἔστρωται σχεδόν τι ἑξήκοντα σταδίων μέχρι τῆς πόλεως, ἱερὰ καλουμένη, δι' ἧς πομποστολεῖται τὰ ἱερά· ἱερῶνται δ' οἱ ἐπιφανέστατοι τῶν πολιτῶν ἀεὶ διὰ βίου. Ταῦτα μὲν οὖν ἴδια τῆς πόλεως. Τρίτον δ' ἐστὶν ἱερὸν τοῦ Καρίου Διὸς κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, οὗ μέτεστι καὶ Λυδοῖς καὶ Μυσοῖς ὡς ἀδελφοῖς. Ἱστορεῖται δὲ κώμη ὑπάρξαι τὸ παλαιόν, πατρὶς δὲ καὶ βασίλειον τῶν Καρῶν τῶν περὶ τῷ Ἑκατόμνῳ· πλησιάζει δὲ μάλιστα τῇ κατὰ Φύσκον θαλάττῃ ἡ πόλις, καὶ τοῦτ' ἐστὶν αὐτοῖς ἐπίνειον.

Ἀξιολόγους δ' ἔσχεν ἄνδρας καθ' ἡμᾶς τὰ Μύλασα, ῥήτοράς τε ἅμα καὶ δημαγωγοὺς τῆς πόλεως, Εὐθύδημόν τε, καὶ Ὑβρέαν. Ὁ μὲν οὖν Εὐθύδημος ἐκ προγόνων παραλαβὼν οὐσίαν τε μεγάλην καὶ δόξαν, προσθεὶς καὶ τὴν δεινότητα, οὐκ ἐν τῇ πατρίδι μόνον μέγας ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῆς πρώτης ἠξιοῦτο τιμῆς. Ὑβρέᾳ δ' ὁ πατήρ, ὡς αὐτὸς διηγεῖτο ἐν τῇ σχολῇ, καὶ παρὰ τῶν πολιτῶν ὡμολόγητο, ἡμίονον κατέλιπε ξυλοφοροῦντα, καὶ ἡμιονηγόν· διοικούμενος δ' ὑπὸ τούτων ὀλίγον χρόνον, Διοτρεφοῦς τοῦ Ἀντιοχέως ἀκροασάμενος ἐπανῆλθε, καὶ τῷ ἀγορανομίῳ παρέδωκεν ἑαυτόν· ἐνταῦθα δὲ κυλινδηθεὶς καὶ χρηματισάμενος μικρά, ὥρμησεν ἐπὶ τὸ πολιτεύεσθαι καὶ τοῖς ἀγοραίοις συνακολουθεῖν

Ταχὺ δὲ αὔξησιν ἔσχε καὶ ἐθαυμάσθη, ἔτι μὲν Εὐθυδήμου ζῶντος, ἀλλὰ τελευτήσαντος μάλιστα, κύριος γενόμενος τῆς πόλεως. Ζῶν δ᾽ ἐπεκράτει πολὺ ἐκεῖνος, δυνατὸς ὢν ἅμα καὶ χρήσιμος τῇ πόλει, ὥςτ᾽, εἰ καί τι τυραννικὸν προσῆν, τοῦτ᾽ ἀπελύετο, τῷ παρακολουθεῖν τὸ χρήσιμον. Ἐπαινοῦσι γοῦν τοῦτο τοῦ Ὑβρέου, ὅπερ δημηγορῶν ἐπὶ τελευτῆς εἶπεν· Εὐθύδημε, κακὸν εἶ τῆς πόλεως ἀναγκαῖον· οὔτε γὰρ μετὰ σοῦ δυνάμεθα ζῆν, οὔτ᾽ ἄνευ σοῦ. Αὐξηθεὶς οὖν ἐπὶ πολὺ, καὶ δόξας καὶ πολίτης ἀγαθὸς εἶναι καὶ ῥήτωρ, ἔπταισεν ἐν τῇ πρὸς Λαβιῆνον ἀντιπολιτείᾳ. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι μεθ᾽ ὅπλων ἐπιόντι καὶ Παρθικῆς συμμαχίας, ἤδη τῶν Παρθυαίων τὴν Ἀσίαν ἐχόντων, εἶξαν, ἅτε ἄοπλοι καὶ εἰρηνικοί· Ζήνων δ᾽ ὁ Λαοδικεὺς καὶ Ὑβρέας οὐκ εἶξαν, ἀμφότεροι ῥήτορες, ἀλλὰ ἀπέστησαν τὰς ἑαυτῶν πόλεις· ὁ δ᾽ Ὑβρέας καὶ προσπαρώξυνε φωνῇ τινι μειράκιον εὐερέθιστον καὶ ἀνοίας πλῆρες. Ἐκείνου γὰρ ἀνειπόντος ἑαυτὸν Παρθικὸν αὐτοκράτορα· οὐκοῦν, ἔφη, κἀγὼ λέγω ἐμαυτὸν Καρικὸν αὐτοκράτορα. Ἐκ τούτου δὲ ἐπὶ τὴν πόλιν ὥρμησε, τάγματα ἔχων ἤδη συντεταγμένα Ῥωμαίων, τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ· αὐτὸν μὲν οὖν οὐ κατέλαβε, παραχωρήσαντα εἰς Ῥόδον· τὴν δ᾽ οἰκίαν αὐτοῦ διελυμήνατο, πολυτελεῖς ἔχουσαν κατασκευὰς, καὶ διήρπασεν· ὡς δ᾽ αὕτως καὶ τὴν πόλιν ὅλην ἐκάκωσεν. Ἐκλιπόντος δ᾽ ἐκείνου τὴν Ἀσίαν, ἐπανῆλθε, καὶ ἀνέλαβεν ἑαυτόν τε, καὶ τὴν πόλιν. Περὶ μὲν οὖν Μυλασῶν ταῦτα.

Στρατονίκεια δ᾽ ἐστὶ κατοικία Μακεδόνων· ἐκο-

σμήθη δὲ καὶ αὕτη κατασκευαῖς πολυτελέσιν ὑπὸ τῶν βασιλέων. Ἔστι δ᾽ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Στρατονικέων δύο ἱερά, ἐν μὲν Λαγίνοις τὸ τῆς Ἑκάτης ἐπιφανέστατον, πανηγύρεις μεγάλας συνάγον κατ᾽ ἐνιαυτόν· ἐγγὺς δὲ τῆς πόλεως τὸ τοῦ Χρυσαορέως Διὸς κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, εἰς ὃ συνίασι θύσοντές τε, καὶ βουλευσόμενοι περὶ τῶν κοινῶν· καλεῖται δὲ τὸ σύστημα αὐτῶν Χρυσαορέον, συνεστηκὸς ἐκ κωμῶν· οἱ δὲ πλείστας παρεχόμενοι κώμας, προέχουσι τῇ ψήφῳ, καθάπερ Κεραμιεῖται· καὶ Στρατονικεῖς δὲ τοῦ συστήματος μετέχουσιν, οὐκ ὄντες τοῦ Καρικοῦ γένους, ἀλλ᾽ ὅτι κώμας ἔχουσι τοῦ Χρυσαορικοῦ συστήματος. Κἀνταῦθα δ᾽ ἀνὴρ ἀξιόλογος γεγένηται ῥήτωρ Μένιππος κατὰ τοὺς πατέρας ἡμῶν, Κατόκας ἐπικαλούμενος, ὃν μάλιστα ἐπαινεῖ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ῥητόρων, ὧν ἠκροάσατο Κικέρων, ὥς φησιν ἔν τινι γραφῇ αὐτὸς, συγκρίνων Ξενοκλεῖ καὶ τοῖς κατ᾽ ἐκεῖνον ἀκμάζουσιν. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Στρατονίκεια, ἡ πρὸς τῷ Ταύρῳ καλουμένη, πολίχνιον προσκείμενον τῷ ὄρει.

Ἀλάβανδα δὲ καὶ αὕτη μὲν ὑπόκειται λόφοις δυσὶ συγκειμένοις οὕτως, ὥστ᾽ ὄψιν παρέχεσθαι κανθηλίου κατεστρωμένου. Καὶ δὴ καὶ ὁ Μαλακὸς Ἀπολλώνιος σκώπτων τὴν πόλιν εἴς τε ταῦτα, καὶ εἰς τὸ τῶν σκορπίων πλῆθος, ἔφη αὐτὴν εἶναι σκορπίων κανθήλιον κατεστρωμένον· μεστὴ δ᾽ ἐστὶ καὶ αὕτη καὶ ἡ τῶν Μυλασέων πόλις τῶν θηρίων τούτων, καὶ ἡ μεταξὺ πᾶσα ὀρεινή· τρυφητῶν δ᾽ ἐστὶν ἀνθρώπων καὶ καπυριστῶν, ἔχουσα ψαλτρίας πολλάς. Ἀν-

δρες δ' ἐγένοντο λόγου ἄξιοι δύο ῥήτορες ἀδελφοὶ Ἀλαβανδεῖς, Μενεκλῆς τε, οὗ ἐμνήσθημεν μικρὸν ἐπάνω, καὶ Ἱεροκλῆς καὶ οἱ μετοικήσαντες εἰς τὴν Ῥόδον, ὅ, τε Ἀπολλώνιος, καὶ ὁ Μόλων.

Πολλῶν δὲ λόγων εἰρημένων περὶ Καρῶν, ὁ μάλισθ' ὁμολογούμενός ἐστιν οὗτος, ὅτι οἱ Κᾶρες ὑπὸ Μίνω ἐτάττοντο, τότε Λέλεγες καλούμενοι, καὶ τὰς νήσους ᾤκουν· εἶτ' ἠπειρῶται γενόμενοι, πολλὴν τῆς παραλίας καὶ τῆς μεσογαίας κατέσχον, τοὺς προκατέχοντας ἀφελόμενοι· καὶ οὗτοι δ' ἦσαν οἱ πλείους Λέλεγες καὶ Πελασγοί· πάλιν δὲ τούτους ἀφείλοντο μέρος οἱ Ἕλληνες, Ἴωνές τε, καὶ οἱ Δωριεῖς. Τοῦ δὲ περὶ τὰ στρατιωτικὰ ζήλου τά τε ὄχανα ποιοῦνται τεκμήρια, καὶ τὰ ἐπίσημα, καὶ τοὺς λόφους· ἅπαντα μὲν γὰρ λέγεται Καρικά· Ἀνακρέων μέν γε φησίν·

Διὰ δεῦτε Καρικοῦ εὐεργέος ὀχάνου
Χεῖρα τιθέμεναι.

Ὁ δ' Ἀλκαῖος,

Λόφον τε σείων Καρικόν.

Τοῦ ποιητοῦ δ' εἰρηκότος οὑτωσί·

Μάσθλης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων·

οὐκ ἔχει λόγον, πῶς τοσαῦτα εἰδὼς ἔθνη βάρβαρα, μόνους εἴρηκε βαρβαροφώνους τοὺς Κᾶρας, βαρβάρους δ' οὐδένας; Οὔτ' οὖν Θουκυδίδης ὀρθῶς· οὐδὲ γὰρ λέγεσθαί φησι βαρβάρους, διὰ τὸ μηδὲ Ἕλληνάς πω ἀντίπαλον εἰς ἓν ὄνομα ἀποκεκρίσθαι· τό, τε γὰρ μήτε Ἕλληνάς πω, ψεῦδος αὐτὸς ὁ ποιητὴς ἀπελέγχει·

Ἀνδρὸς, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον
Ἄργος.

Καὶ πάλιν·

Εἴτ' ἐθέλῃς τερφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

Μὴ λεγομένων τε βαρβάρων, πῶς ἔμελλεν εὖ λεχθήσεσθαι τὸ βαρβαροφώνων; Οὔτε δὴ οὗτος εὖ· οὔτ' Ἀπολλόδωρος, ὁ γραμματικὸς, ὅτι τῷ κοινῷ ὀνόματι ἰδίως καὶ λοιδόρως ἐχρῶντο οἱ Ἕλληνες κατὰ τῶν Καρῶν, καὶ μάλιστα οἱ Ἴωνες, μισοῦντες αὐτοὺς διὰ τὴν ἔχθραν καὶ τὰς συνεχεῖς στρατείας· ἐχρῆν γὰρ οὕτω βαρβάρους ὀνομάζειν. Ἡμεῖς δὲ ζητοῦμεν, διὰ τί βαρβαροφώνους καλεῖ, βαρβάρους δ' οὐδ' ἅπαξ. Ὅτι, φησὶ, τὸ πληθυντικὸν εἰς τὸ μέτρον οὐκ ἐμπίπτει, διὰ τοῦτ' οὐκ εἴρηκε βαρβάρους. Ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ πτῶσις οὐκ ἐμπίπτει· ἡ δ' ὀρθὴ οὐ διαφέρει τῆς Δάρδανοι·

Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι. —

Τοιοῦτον δὲ καὶ τό·

Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι. —

Οὐδέ γε ὅτι τραχυτάτη ἡ γλῶττα τῶν Καρῶν· οὐ γάρ ἐστιν· ἀλλὰ καὶ πλεῖστα Ἑλληνικὰ ὀνόματα ἔχει καταμεμιγμένα, ὥς φησι Φίλιππος, ὁ τὰ Καρικὰ γράψας. Οἶμαι δὲ, τὸ βάρβαρον κατ' ἀρχὰς ἐκπεφωνῆσθαι οὕτως κατ' ὀνοματοποιΐαν ἐπὶ τῶν δυσεκφόρως, καὶ σκληρῶς, καὶ τραχέως λαλούντων· ὡς τὸ βατταρίζειν, καὶ τραυλίζειν, καὶ ψελλίζειν· εὐφυέστατοι γάρ ἐσμεν τὰς φωνὰς ταῖς ὁμοίαις φωναῖς κατονομάζειν διὰ τὸ ὁμογενὲς ἤδη· καὶ πλεονάζουσι μὲν ἐνταῦθα αἱ ὀνοματοποιΐαι, οἷον τὸ κελαρύζειν, καὶ κλαγγὴ δὲ, καὶ ψόφος, καὶ βοὴ, καὶ κρότος· ὧν

τὰ πλεῖστα ἤδη καὶ κυρίως ἐκφέρεται· πάντων δὴ τῶν παχυστομούντων οὕτω βαρβάρων λεγομένων, ἐφάνη τὰ τῶν ἀλλοεθνῶν στόματα τοιαῦτα· λέγω δὲ τὰ τῶν μὴ Ἑλλήνων. Ἐκείνους οὖν ἰδίως ἐκάλεσαν βαρβάρους, ἐν ἀρχαῖς μὲν κατὰ τὸ λοίδορον, ὡς ἂν παχυστόμους, ἢ τραχυστόμους· εἶτα κατεχρησάμεθα, ὡς ἐθνικῷ κοινῷ ὀνόματι ἀντιδιαιροῦντες πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Καὶ γὰρ δὴ τῇ πολλῇ συνηθείᾳ καὶ ἐπιπλοκῇ τῶν βαρβάρων οὐκ ἔτι ἐφαίνετο κατὰ παχυστομίαν καὶ ἀφυΐαν τινὰ τῶν φωνητηρίων ὀργάνων τοῦτο συμβαῖνον, ἀλλὰ κατὰ τὰς τῶν διαλέκτων ἰδιότητας. Ἄλλη δέ τις ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διαλέκτῳ ἀνεφάνη κακοστομία καὶ οἷον βαρβαροστομία, εἴ τις ἑλληνίζων μὴ κατορθοίη, ἀλλ' οὕτω λέγοι τὰ ὀνόματα, ὡς οἱ βάρβαροι, οἱ εἰσαγόμενοι εἰς τὸν ἑλληνισμὸν, οὐκ ἰσχύοντες ἀρτιστομεῖν, ὡς οὐδ' ἡμεῖς ἐν ταῖς ἐκείνων διαλέκτοις. Τοῦτο δὲ μάλιστα συνέβη τοῖς Καρσί. Τῶν γὰρ ἄλλων οὐκ ἐπιπλεκομένων πως σφόδρα τοῖς Ἕλλησιν, οὐδ' ἐπιχειρούντων Ἑλληνικῶς ζῆν, ἢ μανθάνειν τὴν ἡμετέραν διάλεκτον, πλὴν εἴ τινες σπάνιοι καὶ κατὰ τύχην ἐπεμίχθησαν, καὶ κατ' ἄνδρα ὀλίγοι τῶν Ἑλλήνων τισίν· οὗτοι δὲ καθ' ὅλην ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, μισθοῦ στρατεύοντες. Ἤδη οὖν τὸ βαρβαρόφωνον ἐπ' ἐκείνων πυκνὸν ἦν, ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα αὐτῶν στρατείας· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεπόλασε πολὺ μᾶλλον, ἀφ' οὗ τάς τε νήσους μετὰ τῶν Ἑλλήνων ᾤκησαν, κἀκεῖθεν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐκπεσόντες, οὐδ' ἐνταῦθα χωρὶς Ἑλλήνων οἰκεῖν ἠδύναντο, ἐπιδιαβάντων τῶν

Ἰώνων καὶ τῶν Δωριέων. Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ τὸ Βαρβαρίζειν λέγεται· καὶ γὰρ τοῦτο ἐπὶ τῶν κακῶς Ἑλληνιζόντων εἰώθαμεν λέγειν, οὐκ ἐπὶ τῶν Καριστὶ λαλούντων. Οὕτως οὖν καὶ τὸ βαρβαροφωνεῖν καὶ τοὺς βαρβαροφώνους δεκτέον, τοὺς κακῶς Ἑλληνίζοντας· ἀπὸ δὲ τοῦ Καρίζειν καὶ τὸ Βαρβαρίζειν μετήνεγκαν εἰς τὰς περὶ Ἑλληνισμοῦ τέχνας· καὶ τὸ σολοικίζειν, εἴτ' ἀπὸ Σόλων, εἴτ' ἄλλως τοῦ ὀνόματος τούτου πεπλασμένου.

Φησὶ δὲ Ἀρτεμίδωρος, ἀπὸ Φύσκου τῆς Ῥοδίων Περαίας ἰοῦσιν εἰς Ἔφεσον μέχρι μὲν Λαγίνων ὀκτακοσίους εἶναι καὶ πεντήκοντα σταδίους· ἐντεῦθεν δ' εἰς Ἀλάβανδα πεντήκοντα ἄλλους καὶ διακοσίους· εἰς δὲ Τράλλεις ἑκατὸν ἑξήκοντα· ἀλλ' ἡ εἰς Τράλλεις ἐστὶ διαβάντι τὸν Μαίανδρον κατὰ μέσην που τὴν ὁδὸν, ὅπου τῆς Καρίας οἱ ὅροι. Γίνονται δ' οἱ πάντες ἀπὸ Φύσκου ἐπὶ τὸν Μαίανδρον κατὰ τὴν εἰς Ἔφεσον ὁδὸν, χίλιοι ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Πάλιν ἀπὸ τοῦ Μαιάνδρου τῆς Ἰωνίας ἐφεξῆς μῆκος ἐπιόντι κατὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν, ἀπὸ μὲν τοῦ ποταμοῦ εἰς Τράλλεις, ὀγδοήκοντα· εἶτ' εἰς Μαγνησίαν, ἑκατὸν τετταράκοντα· εἰς Ἔφεσον δ' ἑκατὸν εἴκοσιν· εἰς δὲ Σμύρναν, τριακόσιοι εἴκοσιν· εἰς δὲ Φώκαιαν καὶ τοὺς ὅρους τῆς Ἰωνίας ἐλάττους τῶν διακοσίων· ὥστε τὸ ἐπ' εὐθείας μῆκος τῆς Ἰωνίας εἴη ἂν κατὰ ταὐτὸ, ἢ μικρῷ πλέον τῶν ὀκτακοσίων. Ἐπεὶ δὲ κοινή τις ὁδὸς τέτριπται ἅπασι τοῖς ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς ὁδοιποροῦσιν ἐξ Ἐφέσου, καὶ ταύτῃ μὲν ἔπεισιν. Ἐπὶ μὲν τὰ Κάρουρα τῆς Καρίας ὅριον πρὸς τὴν Φρυ-

γίαν διὰ Μαγνησίας καὶ Τραλλέων, Νύσης Ἀντιοχείας ὁδὸς ἑπτακοσίων τετταράκοντα σταδίων. Ἐντεῦθεν δὲ ἡ Φρυγία διὰ Λαοδικείας, καὶ Ἀπαμείας, καὶ Μητροπόλεως, καὶ Χελιδονίων· ἐπὶ μὲν οὖν τὴν ἀρχὴν τῆς παρωρείου, τοὺς Ὅλμους, στάδιοι περὶ ἐννακοσίους καὶ εἴκοσι ἐκ τῶν Καρούρων· ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς τῇ Λυκαονίᾳ πέρας τῆς παρωρείου τὸ Τυριαῖον διὰ Φιλομηλίου μικρῷ πλείους τῶν πεντακοσίων. Εἶθ' ἡ Λυκαονία μέχρι Κοροπασσοῦ διὰ Λαοδικείας τῆς Κατακεκαυμένης ὀκτακόσιοι τετταράκοντα· ἐκ δὲ Κοροπασσοῦ τῆς Λυκαονίας εἰς Γαρσάουρα, πολίχνιον τῆς Καππαδοκίας, ἐπὶ τῶν ὅρων αὐτῆς ἱδρυμένον, ἑκατὸν εἴκοσιν· ἐντεῦθεν δ' εἰς Μάζακα τὴν μητρόπολιν τῶν Καππαδοκῶν διὰ Σοάνδου καὶ Σαδακόρων ἑξακόσιοι ὀγδοήκοντα· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ τὸν Εὐφράτην μέχρι Τομισοῦ χωρίου τῆς Σωφηνῆς διὰ Ἡρφῶν πολίχνης χίλιοι τετρακόσιοι τετταράκοντα. Τὰ δ' ἐπ' εὐθείας τούτοις μέχρι τῆς Ἰνδικῆς, τὰ αὐτὰ κεῖται καὶ παρὰ τῷ Ἀρτεμιδώρῳ, ἅπερ καὶ παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει. Λέγει δὲ καὶ Πολύβιος, περὶ τῶν ἐκεῖ μάλιστα δεῖν πιστεύειν ἐκείνῳ. Ἄρχεται δ' ἀπὸ Σαμοσάτων τῆς Κομμαγηνῆς, ἣ πρὸς τῇ διαβάσει καὶ τῷ Ζεύγματι κεῖται· εἰς δὲ Σαμόσατα ἀπὸ τῶν ὁρῶν τῆς Καππαδοκίας τῶν περὶ Τόμισα ὑπερθέντι τὸν Ταῦρον σταδίους εἴρηκε τετρακοσίους καὶ πεντήκοντα.

III. Μετὰ δὲ τὴν Ῥοδίων Περαίαν, ἧς ὅριον τὰ Δαίδαλα, ἐφεξῆς πλέουσι πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον, ἡ Λυκία κεῖται μέχρι Παμφυλίας· εἶθ' ἡ Παμφυλία

μέχρι Κιλίκων τῶν τραχέων· εἶθ' ἡ τούτων μέχρι τῶν ἄλλων Κιλίκων τῶν περὶ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον· ταῦτα δ' ἐστὶ μέρη μὲν τῆς Χεῤῥονήσου, ἧς τὸν ἰσθμὸν ἔφαμεν τὴν ἀπὸ Ἰσσοῦ ὁδὸν μέχρι Ἀμισοῦ, ἢ Σινώπης, ὥς τινες. Ἡ ἐκτὸς δὲ τοῦ Ταύρου ἐν στενῇ παραλίᾳ τῇ ἀπὸ Λυκίας μέχρι τῶν περὶ Σόλους τόπων, τῇ νῦν Πομπηϊουπόλει. Ἔπειτα ἤδη εἰς πεδία ἀναπέπταται ἡ κατὰ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον παραλία ἀπὸ Σόλων καὶ Ταρσοῦ ἀρξαμένη. Ταύτην οὖν ἐπελθοῦσιν ὁ πᾶς περὶ τῆς χεῤῥονήσου λόγος ἔσται περιωδευμένος· εἶτα μεταβησόμεθα ἐπὶ τἄλλα μέρη τῆς Ἀσίας, τὰ ἐκτὸς τοῦ Ταύρου. Τελευταῖα δ' ἐκθήσομεν τὰ περὶ τὴν Λιβύην.

Μετὰ τοίνυν Δαίδαλα τὰ τῶν Ῥοδίων, ὄρος ἐστὶ τῆς Λυκίας ὁμώνυμον αὐτοῖς Δαίδαλα, ἀφ' οὗ λαμβάνει τὴν ἀρχὴν ὁ παράπλους ἅπας ὁ Λυκιακός· σταδίων μὲν χιλίων ἑπτακοσίων εἴκοσι. Τραχὺς δὲ καὶ χαλεπὸς, ἀλλ' εὐλίμενος σφόδρα, καὶ ὑπὸ ἀνθρώπων συνοικούμενος σωφρόνων· ἐπεὶ ἥ γε τῆς χώρας φύσις παραπλησία καὶ τοῖς Παμφύλοις ἐστὶ, καὶ τοῖς Τραχειώταις Κίλιξιν. Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ὁρμητηρίοις ἐχρήσαντο τοῖς τόποις πρὸς τὰ ληστήρια, αὐτοὶ πειρατεύοντες, ἢ τοῖς πειραταῖς λαφυροπώλια καὶ ναύσταθμα παρέχοντες. Ἐν Σίδῃ γοῦν πόλει τῆς Παμφυλίας τὰ ναυπήγια συνίστατο τοῖς Κίλιξιν· ὑπὸ κήρυκά τε ἐπώλουν ἐκεῖ τοὺς ἁλόντας ἐλευθέρους ὁμολογοῦντες. Λύκιοι δ' οὕτω πολιτικῶς καὶ σωφρόνως ζῶντες διετέλεσαν, ὥστ', ἐκείνων διὰ τὰς εὐτυχίας θαλασσοκρατησάντων μέχρι τῆς Ἰταλίας, ὅμως

ὑπ᾽ οὐδενὸς ἐξήρθησαν αἰσχροῦ κέρδους, ἀλλ᾽ ἔμειναν ἐν τῇ πατρίῳ διοικήσει τοῦ Λυκιακοῦ συστήματος.

Εἰσὶ δὲ τρεῖς καὶ εἴκοσι πόλεις, αἱ τῆς ψήφου μετέχουσαι· συνέρχονται δὲ ἐξ ἑκάστης πόλεως εἰς κοινὸν συνέδριον, ἣν ἂν δοκιμάσωσι πόλιν ἑλόμενοι· τῶν δὲ πόλεων αἱ μέγισταί μὲν τριῶν ψήφων ἐστὶν ἑκάστη κυρία· αἱ δὲ μέσαι δυοῖν· αἱ δ᾽ ἄλλαι μιᾶς· ἀνάλογον δὲ καὶ τὰς εἰσφορὰς εἰσφέρουσι, καὶ τὰς ἄλλας λειτουργίας. Ἓξ δὲ τὰς μεγίστας ἔφη ὁ Ἀρτεμίδωρος, Ξάνθον, Πάταρα, Πίναρα, Ὄλυμπον, Μύρα, Τλῶν, κατὰ τὴν θέσιν τὴν εἰς Κίβυραν κειμένην. Ἐν δὲ τῷ συνεδρίῳ πρῶτον μὲν Λυκιάρχης αἱρεῖται, εἶτ᾽ ἄλλαι ἀρχαὶ αἱ τοῦ συστήματος· δικαστήριά τε ἀποδείκνυται κοινῇ· καὶ περὶ πολέμου δὲ, καὶ εἰρήνης, καὶ συμμαχίας ἐβουλεύοντο πρότερον· νῦν δ᾽ οὐκ εἰκὸς, ἀλλ᾽ ἐπὶ τοῖς Ῥωμαίοις ταῦτ᾽ ἀνάγκη κεῖσθαι, πλὴν εἰ ἐκείνων ἐπιτρεψάντων, ἢ ὑπὲρ αὐτῶν εἴη χρήσιμον· ὁμοίως δὲ καὶ δικασταὶ καὶ ἄρχοντες ἀνάλογον ταῖς ψήφοις ἐξ ἑκάστης προχειρίζονται πόλεως. Οὕτω δ᾽ εὐνομουμένοις αὐτοῖς συνέβη παρὰ Ῥωμαίοις ἐλευθέροις διατελέσαι, τὰ πάτρια νέμουσι, τοὺς δὲ λῃστὰς ἐπιδεῖν ἄρδην ἠφανισμένους, πρότερον μὲν ὑπὸ Σερουϊλίου τοῦ Ἰσαυρικοῦ, καθ᾽ ὃν χρόνον καὶ τὰ Ἴσαυρα ἐκεῖνος καθεῖλεν· ὕστερον δὲ Πομπηΐου τοῦ Μάγνου, πλείω τῶν χιλίων καὶ τριακοσίων σκαφῶν ἐμπρήσαντος, τὰς δὲ κατοικίας ἐκκόψαντος· τῶν δὲ περιγενομένων ἀνθρώπων ἐν ταῖς μάχαις, τοὺς μὲν καταγαγόντος εἰς Σόλους, ἣν ἐκεῖνος Πομπηϊούπολιν ὠνόμασε· τοὺς

δ' εἰς Δύμην λειπανδρήσασαν, ἣν νυνὶ Ῥωμαίων ἀποικία νέμεται. Οἱ ποιηταὶ δὲ, μάλιστα οἱ τραγικοὶ, συγχέοντες τὰ ἔθνη, καθάπερ τοὺς Τρῶας, καὶ τοὺς Μυσοὺς, καὶ τοὺς Λυδοὺς, Φρύγας προσαγορεύουσιν, οὕτω καὶ τοὺς Λυκίους Κᾶρας.

Μετὰ δ' οὖν τὰ Δαίδαλα ὁ τῶν Λυκίων ὄρος, οὗ πλησίον ἐστὶ Τελμισσὸς, πολίχνη Λυκίων, καὶ Τελμισσὶς ἄκρα, λιμένα ἔχουσα. Ἔλαβε δὲ τὸ χωρίον τοῦτο παρὰ Ῥωμαίων Εὐμένης ἐν τῷ Ἀντιοχικῷ πολέμῳ· καταλυθείσης δὲ τῆς βασιλείας, ἀπέλαβον πάλιν οἱ Λύκιοι.

Εἶθ' ἑξῆς ὁ Ἀντίκραγος, ὄρθιον ὄρος, ἐφ' ᾧ Καρμυλησσὸς χωρίον, ἐν φαραγγίῳ κείμενον, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Κράγος, ἔχων ἄκρας ὀκτὼ καὶ πόλιν ὁμώνυμον. Περὶ ταῦτα μυθεύεται τὰ ὄρη τὰ περὶ τῆς Χιμαίρας· ἔστι δ' οὐκ ἄπωθεν καὶ ἡ Χίμαιρα φάραγξ τις, ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀνατείνουσα. Ὑπόκειται δὲ τῷ Κράγῳ Πίναρα ἐν μεσογαίᾳ, τῶν μεγίστων οὖσα πόλεων ἐν τῇ Λυκίᾳ. Ἐνταῦθα δὲ Πάνδαρος τιμᾶται, τυχὸν ἴσως ὁμώνυμος τῷ Τρωϊκῷ·

Ὡς καὶ Πανδαρέου κούρη χλωρηῒς ἀηδών.

Καὶ γὰρ τοῦτον ἐκ Λυκίας φασίν.

Εἶθ' ὁ Ξάνθος ποταμὸς, ὃν Σίρβην ἐκάλουν οἱ πρότερον· ἀναπλεύσαντι δ' ὑπηρετικοῖς δέκα σταδίοις, τὸ Λητῶόν ἐστιν· ὑπὲρ δὲ τοῦ ἱεροῦ προελθόντι ἑξήκοντα, ἡ πόλις ἡ τῶν Ξανθίων ἐστὶ, μεγίστη τῶν ἐν Λυκίᾳ. Μετὰ δὲ τὸν Ξάνθον Πάταρα, καὶ αὕτη μεγάλη πόλις, λιμένα ἔχουσα καὶ ἱερὰ πολλὰ, κτίσμα Πατάρου. Πτολεμαῖος δ' ὁ Φιλάδελφος ἐπι-

σκευάσας Ἀρσινόην ἐκάλεσε τὴν ἐν Λυκίᾳ· ἐπεκράτησε δὲ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὄνομα.

Εἶτα Μύρα ἐν εἴκοσι σταδίοις ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐπὶ μετεώρου λόφου. Εἶθ' ἡ ἐκβολὴ τοῦ Λιμύρου ποταμοῦ, καὶ ἀνιόντι πεζῇ σταδίους εἴκοσι τὰ Λίμυρα πολίχνη. Μεταξὺ δ' ἐν τῷ λεχθέντι παράπλῳ νησία πολλὰ καὶ λιμένες, ὧν καὶ Μεγίστη νῆσος καὶ πόλις ὁμώνυμος, ἡ Κισθήνη. Ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ χωρία Φελλὸς, καὶ Ἀντίφελλος, καὶ ἡ Χίμαιρα, ἧς ἐμνήσθημεν ἐπάνω.

Εἶθ' Ἱερὰ ἄκρα καὶ αἱ Χελιδόνιαι, τρεῖς νῆσοι τραχεῖαι, πάρισοι τὸ μέγεθος, ὅσον πέντε σταδίοις ἀλλήλων διέχουσαι· τῆς δὲ γῆς ἀφεστᾶσιν ἑξαστάδιον· μία δ' αὐτῶν καὶ πρόσορμον ἔχει. Ἐντεῦθεν νομίζουσιν οἱ πολλοὶ, τὴν ἀρχὴν λαμβάνειν τὸν Ταῦρον, διά τε τὴν ἄκραν ὑψηλὴν οὖσαν, καὶ καθήκουσαν ἀπὸ τῶν Πισιδικῶν ὀρῶν τῶν ὑπερκειμένων τῆς Παμφυλίας, καὶ διὰ τὰς προκειμένας νήσους, ἐχούσας ἐπιφανές τι σημεῖον ἐν τῇ θαλάττῃ, κρασπέδου δίκην. Τὸ δ' ἀληθὲς ἀπὸ τῆς Ῥοδίων Περαίας ἐπὶ τὰ πρὸς Πισιδίαν μέρη συνεχής ἐστιν ἡ ὀρεινή· καλεῖται δὲ καὶ αὕτη Ταῦρος. Δοκοῦσι δὲ καὶ αἱ Χελιδόνιαι κατὰ Κάνωβόν πως πίπτειν· τὸ δὲ δίαρμα λέγεται τετρακισχιλίων σταδίων. Ἀπὸ δὲ τῆς Ἱερᾶς ἄκρας ἐπὶ τὴν Ὀλβίαν, λείπονται στάδιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα ἑπτά· ἐν τούτοις δ' ἐστὶν ἥ τε Κράμβουσα καὶ ὁ Ὄλυμπος, πόλις μεγάλη, καὶ ὄρος ὁμώνυμον, ὃ καὶ Φοινικοῦς καλεῖται· εἶτα Κώρυκος αἰγιαλός.

Εἶτα Φασηλὶς, τρεῖς ἔχουσα λιμένας, πόλις ἀξιόλογος καὶ λίμνη. Ὑπέρκειται δ' αὐτῆς τὰ Σόλυμα ὄρος, καὶ Τερμησσὸς, Πισιδικὴ πόλις, ἐπικειμένη τοῖς στενοῖς, δι' ὧν ὑπέρβασίς ἐστιν εἰς τὴν Μιλυάδα. Καὶ ὁ Ἀλέξανδρος διὰ τοῦτο ἐξεῖλεν αὐτὴν, ἀνοῖξαι βουλόμενος τὰ στενά. Περὶ Φασηλίδα δ' ἐστὶ τὰ κατὰ θάλατταν στενὰ, δι' ὧν Ἀλέξανδρος παρήγαγε τὴν στρατιάν. Ἔστι δ' ὄρος Κλίμαξ καλούμενον· ἐπίκειται δὲ τῷ Παμφυλίῳ πελάγει, στενὴν ἀπολείπων πάροδον ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ, ταῖς μὲν νηνεμίαις γυμνουμένην, ὥςτε εἶναι βάσιμον τοῖς ὁδεύουσι· πλημμύροντος δὲ τοῦ πελάγους, ὑπὸ τῶν κυμάτων καλυπτομένην ἐπὶ πολύ· ἡ μὲν οὖν διὰ τοῦ ὄρους ὑπέρβασις, περίοδον ἔχει καὶ προσάντης ἐστὶ, τῷ δ' αἰγιαλῷ χρῶνται κατὰ τὰς εὐδίας. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἰς χειμέριον ἐμπεσὼν καιρὸν, καὶ τὸ πλέον ἐπιτρέπων τῇ τύχῃ, πρὶν ἀνεῖναι τὸ κῦμα, ὥρμησε, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν ὕδασι γενέσθαι τὴν πορείαν συνέβη, μέχρι ὀμφαλοῦ βαπτιζομένων. Ἔστι μὲν οὖν καὶ αὕτη ἡ πόλις Λυκιακὴ, ἐπὶ τῶν ὁρῶν ἱδρυμένη τῶν πρὸς Παμφυλίαν· τοῦ δὲ κοινοῦ τῶν Λυκίων οὐ μετέχει, καθ' αὑτὴν δὲ συνέστηκεν.

Ὁ μὲν οὖν ποιητὴς ἑτέρους τῶν Λυκίων ποιεῖ τοὺς Σολύμους· ὑπὸ γὰρ τοῦ τῶν Λυκίων βασιλέως πεμφθεὶς ὁ Βελλεροφόντης ἐπὶ δεύτερον τοῦτον ἆθλον,

— Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισιν.

Οἱ δὲ τοὺς Λυκίους πρότερον Σολύμους καλεῖσθαι φάσκοντες, ὕστερον δὲ Τερμίλας, ἀπὸ τῶν ἐκ Κρήτης

συγκατελθόντων τῷ Σαρπηδόνι· μετὰ δὲ ταῦτα Λυκίους, ἀπὸ Λύκου τοῦ Πανδίονος, ὃν ἐκπεσόντα τῆς οἰκείας ἐδέξατο Σαρπηδὼν ἐπὶ μέρει τῆς ἀρχῆς, οὐχ ὁμολογούμενα λέγουσιν Ὁμήρῳ· βελτίους δ᾽ οἱ φάσκοντες, λέγεσθαι Σολύμους ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, τοὺς νῦν Μιλύας προσαγορευομένους, περὶ ὧν εἰρήκαμεν.

IV. Μετὰ Φασηλίδα δ᾽ ἐστὶν ἡ Ὀλβία, τῆς Παμφυλίας ἀρχὴ, μέγα ἔρυμα, καὶ μετὰ ταύτην ὁ Καταῤῥάκτης λεγόμενος, ἀφ᾽ ὑψηλῆς πέτρας καταῤῥάττων ποταμὸς πολὺς καὶ χειμαῤῥώδης, ὥστε πόῤῥωθεν ἀκούεσθαι τὸν ψόφον. Εἶτα πόλις Ἀττάλεια, ἐπώνυμος τοῦ κτίσαντος Φιλαδέλφου, καὶ οἰκίσαντος εἰς Κώρυκον πολίχνιον ἄλλην κατοικίαν, ὅμορον καὶ μικρὸν περίβολον περιθέντος. Φασὶ δ᾽ ἐν τῷ μεταξὺ Φασηλίδος καὶ Ἀτταλείας δείκνυσθαι Θήβην τε καὶ Λυρνησσὸν, ἐκπεσόντων ἐκ τοῦ Θήβης πεδίου τῶν Τρωϊκῶν Κιλίκων εἰς τὴν Παμφυλίαν ἐκ μέρους, ὡς εἴρηκε Καλλισθένης.

Εἶθ᾽ ὁ Κέστρος ποταμὸς, ὃν ἀναπλεύσαντι σταδίους ἑξήκοντα Πέργη πόλις· καὶ πλησίον ἐπὶ μετεώρου τόπου τὸ τῆς Περγαίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ἐν ᾧ πανήγυρις κατ᾽ ἔτος συντελεῖται. Εἶθ᾽ ὑπὲρ τῆς θαλάττης ὅσον τετταράκοντα σταδίοις πόλις ἐστὶν ὑψηλὴ, ὡς τοῖς ἐκ Πέργης ἔποπτος· εἶτα λίμνα εὐμεγέθης Καπρία· καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Εὐρυμέδων ποταμὸς, ὃν ἀναπλεύσαντι ἑξήκοντα σταδίους Ἄσπενδος πόλις, εὐανδροῦσα ἱκανῶς, Ἀργείων κτίσμα· ὑπέρκειται δὲ ταύτης Πεδνηλισσός· εἶτ᾽ ἄλλος ποταμὸς,

καὶ νησία προκείμενα πολλά· εἶτα Σίδη, Κυμαίων ἄποικος· ἔχει δ' Ἀθηνᾶς ἱερόν. Πλησίον δ' ἐστὶ καὶ ἡ Κυβυρατῶν παραλία τῶν μικρῶν· εἶθ' ὁ Μέλας ποταμὸς καὶ ὕφορμος· εἶτα Πτολεμαῒς πόλις· καὶ μετὰ ταῦθ' οἱ ὅροι τῆς Παμφυλίας· καὶ τὸ Κορακήσιον, ἀρχὴ τῆς τραχείας Κιλικίας. Ὁ δὲ παράπλους ἅπας ὁ Παμφύλιος στάδιοί εἰσιν ἑξακόσιοι τεσσαράκοντα.

Φησὶ δὲ Ἡρόδοτος, τοὺς Παμφύλους τῶν μετὰ Ἀμφιλόχου καὶ Κάλχαντος εἶναι λαῶν, μιγάδων τινῶν ἐκ Τροίας συνακολουθησάντων· τοὺς μὲν δὴ πολλοὺς ἐνθάδε καταμεῖναι, τινὰς δὲ σκεδασθῆναι πολλαχοῦ τῆς γῆς. Καλλῖνος δὲ τὸν μὲν Κάλχαντα ἐν Κλάρῳ τελευτῆσαι τὸν βίον φησί· τοὺς δὲ λαοὺς μετὰ Μόψου τὸν Ταῦρον ὑπερθέντας, τοὺς μὲν ἐν Παμφυλίᾳ μεῖναι, τοὺς δ' ἐν Κιλικίᾳ μερισθῆναι καὶ Συρίᾳ, μέχρι καὶ Φοινίκης.

V. Τῆς δὲ Κιλικίας, τῆς ἔξω τοῦ Ταύρου, ἡ μὲν λέγεται τραχεῖα, ἡ δὲ πεδιάς· τραχεῖα μὲν, ἧς ἡ παραλία στενή ἐστι, καὶ οὐδὲν, ἢ σπανίως ἔχει τι χωρίον ἐπίπεδον· καὶ ἔτι ἧς ὑπέρκειται ὁ Ταῦρος, οἰκούμενος κακῶς μέχρι καὶ τῶν προσβόρων πλευρῶν τῶν περὶ Ἴσαυρα, καὶ τοὺς Ὁμοναδέας μέχρι τῆς Πισιδίας· καλεῖται δ' ἡ αὐτὴ Τραχειῶτις, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες Τραχειῶται. Πεδιὰς δὲ δὴ ἀπὸ Σόλων καὶ Ταρσοῦ μέχρι Ἰσσοῦ, καὶ ἔτι ὧν ὑπέρκεινται κατὰ τὸ πρόσβορον τοῦ Ταύρου πλευρὸν Καππάδοκες· αὕτη γὰρ ἡ χώρα τὸ πλέον πεδίων εὐπορεῖ καὶ χώρας ἀγαθῆς. Ἐπεὶ δὲ τούτων τὰ μέν ἐστιν ἐντὸς

τοῦ Ταύρου, τὰ δ' ἐκτός· περὶ μὲν τῶν ἐντὸς εἴρηται· περὶ δὲ τῶν ἐκτὸς λέγωμεν, ἀπὸ τῶν Τραχειωτῶν ἀρξάμενοι.

Πρῶτον τοίνυν ἐστὶ τῶν Κιλίκων φρούριον τὸ Κορακήσιον, ἱδρυμένον ἐπὶ πέτρας ἀποῤῥῶγος, ᾧ ἐχρήσατο Διόδοτος, ὁ Τρύφων προσαγορευθεὶς, ὁρμητηρίῳ, καθ' ὃν καιρὸν ἀπέστησε τὴν Συρίαν τῶν βασιλέων, καὶ διεπολέμει πρὸς ἐκείνους, τοτὲ μὲν κατορθῶν, τοτὲ δὲ πταίων. Τοῦτον μὲν οὖν Ἀντίοχος ὁ Δημητρίου κατακλείσας εἴς τι χωρίον, ἠνάγκασε διεργάσασθαι τὸ σῶμα. Τοῖς δὲ Κίλιξιν ἀρχὴ τοῦ τὰ πειρατικὰ συνίστασθαι Τρύφων αἴτιος κατέστη, καὶ ἡ τῶν βασιλέων οὐδένεια, τῶν τότε ἐκ διαδοχῆς ἐπιστατούντων τῆς Συρίας ἅμα καὶ τῆς Κιλικίας· τῷ γὰρ ἐκείνου νεωτερισμῷ συνενεωτέρισαν καὶ ἄλλοι· διχοστατοῦντές τε ἀδελφοὶ πρὸς ἀλλήλους, ὑποχείριον ἐποίουν τὴν χώραν τοῖς ἐπιτιθεμένοις. Ἡ δὲ τῶν ἀνδραπόδων ἐξαγωγὴ προὐκαλεῖτο μάλιστα εἰς τὰς κακουργίας, ἐπικερδεστάτη γενομένη· καὶ γὰρ ἡλίσκοντο ῥᾳδίως· καὶ τὸ ἐμπορεῖον οὐκ ἄπωθεν παντελῶς ἦν μέγα καὶ πολυχρήματον, ἡ Δῆλος, δυναμένη μυριάδας ἀνδραπόδων αὐθημερὸν καὶ δέξασθαι, καὶ ἀποπέμψαι· ὥςτε καὶ παροιμίαν γενέσθαι διὰ τοῦτο· Ἔμπορε, κατάπλευσον, ἐξελοῦ, πάντα πέπραται. Αἴτιον δ', ὅτι πλούσιοι γενόμενοι Ῥωμαῖοι μετὰ τὴν Καρχηδόνος καὶ Κορίνθου κατασκαφὴν, οἰκετίαις ἐχρῶντο πολλαῖς· ὁρῶντες δὲ τὴν εὐπέτειαν οἱ λησταὶ ταύτην, ἐξήνθησαν ἀθρόως αὐτοὶ, καὶ λῃϊζόμενοι, καὶ σώματ' ἐμποροῦντες. Συν-

ἦρχον δ' εἰς ταῦτα καὶ οἱ τῆς Κύπρου καὶ οἱ τῆς Αἰγύπτου βασιλεῖς, ἐχθροὶ τοῖς Σύροις ὄντες· οὐδ' οἱ Ῥόδιοι δὲ φίλοι ἦσαν αὐτοῖς, ὥστ' οὐδὲν ἐβοήθουν· ἅμα δὲ καὶ οἱ λῃσταὶ προσποιούμενοι σώματ' ἐμπορεῖν, ἄληκτον τὴν κακουργίαν εἶχον. Ἀλλ' οὐδὲ Ῥωμαῖοί πω τοσοῦτον ἐφρόντιζον τῶν ἔξω τοῦ Ταύρου, ἀλλ' ἔπεμψαν μὲν καὶ Σκιπίωνα τὸν Αἰμιλιανὸν, ἐπισκεψόμενον τὰ ἔθνη καὶ τὰς πόλεις, καὶ πάλιν ἄλλους τινάς· ἔγνωσαν δὲ κακίᾳ τῶν ἀρχόντων συμβαῖνον τοῦτο, εἰ καὶ τὴν κατὰ γένος διαδοχὴν τὴν ἀπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, αὐτοὶ κεκυρωκότες, ᾐδοῦντο ἀφαιρεῖσθαι. Τοῦτο δὲ συμβὰν τῆς μὲν χώρας ἐποίησε κυρίους Παρθυαίους, οἳ τὰ πέραν τοῦ Εὐφράτου κατέσχον· τὸ τελευταῖον δὲ καὶ Ἀρμενίους, οἳ καὶ τὴν ἐκτὸς τοῦ Ταύρου προσέλαβον μέχρι καὶ Φοινίκης· καὶ τοὺς βασιλέας κατέλυσαν εἰς δύναμιν, καὶ τὸ γένος αὐτῶν σύμπαν, τὴν δὲ θάλατταν τοῖς Κίλιξι παρέδωκαν. Εἶθ' αὐξηθέντας ἠναγκάσθησαν καταλύειν Ῥωμαῖοι πολέμῳ καὶ μετὰ στρατιᾶς, οὓς αὐξομένους οὐκ ἐκώλυσαν. Ὀλιγωρίαν μὲν οὖν αὐτῶν χαλεπὸν καταγνῶναι· πρὸς ἑτέροις δὲ ὄντες τοῖς ἐγγυτέρω, καὶ κατὰ χεῖρα μᾶλλον, οὐχ οἷοί τε ἦσαν τὰ ἀπωτέρω σκοπεῖν. Ταῦτα μὲν οὖν ἔδοξεν ἡμῖν ἐν παρεκβάσει διὰ βραχέων εἰπεῖν.

Μετὰ δὲ τὸ Κορακήσιον Σύεδρα πόλις, εἶθ' Ἁμαξία ἐπὶ βουνοῦ κατοικία τις, ὕφορμον ἔχουσα, ὅπου κατάγεται ἡ ναυπηγήσιμος ὕλη. Κέδρος δ' ἐστὶν ἡ πλείστη· καὶ δοκεῖ ταῦτα τὰ μέρη πλεονε-

κτεῖν τῇ τοιαύτῃ ξυλείᾳ· καὶ διὰ τοῦτ' Ἀντώνιος τὰ χωρία ταῦτα τῇ Κλεοπάτρᾳ προσένειμεν, ἐπιτήδεια ὄντα πρὸς τὰς τῶν στόλων κατασκευάς. Εἶτα Λαέρτης φρούριον ἐπὶ λόφου μαστοειδοῦς, ὕφορμον ἔχον· εἶτα Σελινοῦς ποταμός· εἶτα Κράγος, πέτρα περίκρημνος πρὸς θαλάττῃ· εἶτα Χαραδροῦς ἔρυμα, καὶ αὐτὸ ὕφορμον ἔχον. Ὑπέρκειται δ' ὄρος Ἄνδρικλος, καὶ παράπλους τραχὺς, Πλατανιστὸς καλούμενος· εἶτ' Ἀνεμούριον ἄκρα, καθ' ἣν ἡ ἤπειρος ἐγγυτάτω τῆς Κυπρίας ἐστὶν ἐπὶ Κρομμύου ἄκραν, ἐν διάρματι σταδίων τριακοσίων πεντήκοντα. Εἰς μὲν οὖν τὸ Ἀνεμούριον ἀπὸ τῶν ὅρων τῆς Παμφυλίας ὁ Κιλίκιος παράπλους σταδίων ἐστὶν ὀκτακοσίων εἴκοσι· λοιπὸς δ' ἐστὶ μέχρι Σόλων ὅσον πεντακοσίων παράπλους σταδίων. Ἐν τούτῳ δ' ἐστὶν Νάγιδος πόλις πρῶτον μετὰ τὸ Ἀνεμούριον· εἶτ' Ἀρσινόη πρόσορμον ἔχουσα· εἶτα τόπος Μελανία, καὶ Κελένδερις πόλις, λιμένα ἔχουσα. Τινὲς δὲ ταύτην ἀρχὴν τίθενται τῆς Κιλικίας, οὐ τὸ Κορακήσιον, ὧν ἐστι καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος· καί φησιν, ἀπὸ μὲν τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος εἶναι τρισχιλίους ἐννακοσίους σταδίους εἰς Ὀρθωσίαν· ἐπὶ δὲ τὸν Ὀρόντην ποταμὸν χίλια ἑκατὸν τριάκοντα· ἐπὶ δὲ τὰς πύλας ἑξῆς πεντακόσια εἰκοσιπέντε· ἐπὶ δὲ τοὺς ὅρους τῶν Κιλίκων χίλια διακόσια ἑξήκοντα.

Εἶθ' Ὅλμοι, ὅπου πρότερον ᾤκουν οἱ νῦν Σελευκεῖς· κτισθείσης δ' ἐπὶ τῷ Καλυκάδνῳ τῆς Σελευκείας, ἐκεῖ μετῳκίσθησαν. Εὐθὺς γάρ ἐστιν ἡ τοῦ Καλυκάδνου ἐκβολὴ κάμψαντι ἠϊόνα, ποιοῦσαν

ἄκραν, ἣ καλεῖται Σαρπηδών. Πλησίον ἐστὶ τοῦ Καλυκάδνου καὶ τὸ Ζεφύριον, καὶ αὕτη ἄκρα· ἔχει δὲ ὁ ποταμὸς ἀνάπλουν εἰς τὴν Σελεύκειαν πόλιν εὖ συνοικουμένην, καὶ πολὺ ἀφεστῶσαν τοῦ Κιλικίου καὶ Παμφυλίου τρόπου. Ἐνταῦθα ἐγένοντο καθ' ἡμᾶς ἄνδρες ἀξιόλογοι τῶν ἐκ τοῦ περιπάτου φιλοσόφων, Ἀθήναιός τε καὶ Ξέναρχος, ὧν ὁ μὲν Ἀθήναιος καὶ ἐπολιτεύσατο, καὶ ἐδημαγώγησε χρόνον τινὰ ἐν τῇ πατρίδι· εἶτ' ἐμπεσὼν εἰς τὴν Μουρῆνα φιλίαν, ἐκείνῳ συνεάλω φεύγων, φωραθείσης τῆς κατὰ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ συσταθείσης ἐπιβουλῆς· ἀναίτιος δὲ φανεὶς, ἀφείθη ὑπὸ Καίσαρος. Ὡς δ' ἐπανιόντα εἰς Ῥώμην ἠσπάζοντο, καὶ ἐπυνθάνοντο οἱ πρῶτοι ἐντυγχάνοντες, τὸ τοῦ Εὐριπίδου ἔφη·

Ἥκω, νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
Λιπών. —

Ὀλίγον δ' ἐπιβιοὺς χρόνον, ἐν συμπτώσει τῆς οικίας, ἐν ᾗ ᾤκει, διεφθάρη, νύκτωρ γενομένῃ. Ξέναρχος δὲ, οὗ ἠκροασάμεθα ἡμεῖς, ἐν οἴκῳ μὲν οὐ πολὺ διέτριψεν· ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ καὶ Ἀθήνησι, καὶ τὸ τελευταῖον ἐν Ῥώμῃ τὸν παιδευτικὸν βίον ἑλόμενος· χρησάμενος δὲ καὶ τῇ Ἀρείου φιλίᾳ, καὶ μετὰ ταῦτα τῇ τοῦ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ, διετέλεσε μέχρι γήρως ἐν τιμῇ ἀγόμενος· μικρὸν δὲ πρὸ τῆς τελευτῆς πηρωθεὶς τὴν ὄψιν, κατέστρεψε νόσῳ τὸν βίον.

Μετὰ δὲ τὸν Καλύκαδνον ἡ Ποικίλη λεγομένη πέτρα, κλίμακα ἔχουσα λατομητὴν, ἐπὶ Σελεύκειαν ἄγουσαν. Εἶτ' Ἀνεμούριον ἄκρα, ὁμώνυμος τῇ προ-

τέρα, καὶ Κράμβουσα νῆσος, καὶ Κώρυκος ἄκρα, ὑπὲρ ἧς ἐν εἴκοσι σταδίοις ἐστὶ τὸ Κωρύκιον ἄντρον, ἐν ᾧ ἡ ἀρίστη κρόκος φύεται. Ἔστι δὲ κοιλὰς μεγάλη κυκλοτερὴς, ἔχουσα περικειμένην ὀφρὺν πετρώδη, πανταχόθεν ἱκανῶς ὑψηλήν· καταβάντι δ᾽ εἰς αὐτὴν ἀνώμαλόν ἐστιν ἔδαφος, καὶ τὸ πολὺ πετρῶδες μεστὸν δὲ τῆς θαμνώδους ὕλης ἀειθαλοῦς τε καὶ ἡμέρου· παρέσπαρται δὲ καὶ τὰ ἐδάφη τὰ φέροντε τὴν κρόκον. Ἔστι δὲ καὶ ἄντρον αὐτόθι, ἔχον πηγὴν μεγάλην, ποταμὸν ἐξιεῖσαν καθαροῦ τε καὶ διαφανοῦς ὕδατος, εὐθὺς καταπίπτοντα ὑπὸ γῆν· ἐνεχθεὶς δ᾽ ἀφανὴς, ἔξεισιν εἰς τὴν θάλατταν· καλοῦσι δὲ Πικρὸν ὕδωρ.

Εἶθ᾽ ἡ Ἐλαιοῦσσα νῆσος μετὰ Κώρυκον, προσκειμένη τῇ ἠπείρῳ, ἣν συνῴκισεν Ἀρχέλαος, καὶ κατεσκευάσατο βασίλειον, λαβὼν τὴν Τραχῶτιν Κιλικίαν ὅλην, πλὴν Σελευκείας· καθ᾽ ὃν τρόπον καὶ Ἀμύντας πρότερον εἶχε, καὶ ἔτι πρότερον Κλεοπάτρα. Εὐφυοῦς γὰρ ὄντος τοῦ τόπου πρὸς τὰ λῃστήρια, καὶ κατὰ γῆν, καὶ κατὰ θάλατταν (κατὰ γῆν μὲν, διὰ τὸ μέγεθος τῶν ὀρῶν, καὶ τῶν ὑπερκειμένων ἐθνῶν, πεδία καὶ γεώργια ἐχόντων μεγάλα, καὶ εὐκατατρόχαστα· κατὰ θάλατταν δὲ, διὰ τὴν εὐπορίαν τῆς τε ναυπηγησίμου ὕλης, καὶ τῶν λιμένων, καὶ ἐρυμάτων, καὶ ὑποδεκτηρίων) ἐδόκει πρὸς ἅπαν τὸ τοιοῦτο βασιλεύεσθαι μᾶλλον τοὺς τόπους, ἢ ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις ἡγεμόσιν εἶναι, τοῖς ἐπὶ τὰς κρίσεις πεμπομένοις· οἳ μήδ᾽ ἀεὶ παρεῖναι ἔμελλον, μήτε μεθ᾽ ὅπλων. Οὕτω μὲν Ἀρχέλαος

ἔλαβε πρὸς τῇ Καππαδοκίᾳ τὴν Τραχεῖαν Κιλικίαν. Εἰσὶ δ᾽ ὅροι ταύτης μεταξὺ Σόλων τε καὶ Ἐλαιούσσης ὁ Λάμος ποταμὸς, καὶ κώμη ὁμώνυμος.

Κατὰ δὲ τὰς ἀκρωρείας τοῦ Ταύρου τὸ Ζηνικέτου πειρατήριόν ἐστιν ὁ Ὄλυμπος, ὄρος τε καὶ φρούριον ὁμώνυμον, ἀφ᾽ οὗ κατοπτεύεται πᾶσα Λυκία, καὶ Παμφυλία, καὶ Πισιδία· ἁλόντος δὲ τοῦ ὄρους ὑπὸ τοῦ Ἰσαυρικοῦ, ἐνέπρησεν ἑαυτὸν πανοίκιον. Τούτου δ᾽ ἦν καὶ ὁ Κώρυκος, καὶ ἡ Φασηλὶς, καὶ πολλὰ τῶν Παμφύλων χωρία· πάντα δ᾽ εἷλεν ὁ Ἰσαυρικός.

Μετὰ δὲ Λάμον Σόλοι πόλις ἀξιόλογος, τῆς ἄλλης Κιλικίας ἀρχὴ, τῆς περὶ τὸν Ἰσσὸν, Ἀχαιῶν καὶ Ῥοδίων κτίσμα τῶν ἐκ Λίνδου· εἰς ταύτην λειπανδρήσασαν Πομπήϊος Μάγνος κατῴκισε τοὺς περιγενομένους τῶν πειρατῶν, οὓς μάλιστα ἔγνω σωτηρίας καὶ προνοίας τινὸς ἀξίους· καὶ μετωνόμασε Πομπηϊούπολιν. Γεγόνασι δ᾽ ἄνδρες ἐνθένδε τῶν ὀνομαστῶν, Χρύσιππός τε ὁ στωϊκὸς φιλόσοφος, πατρὸς ὢν Ταρσέως ἐκεῖθεν μετοικήσαντος· καὶ Φιλήμων, ὁ κωμικὸς ποιητὴς, καὶ Ἄρατος, ὁ τὰ φαινόμενα συγγράψας ἐν ἔπεσι.

Εἶτα Ζεφύριον ὁμώνυμον τῷ πρὸς Καλυκάδνῳ. Εἶτ᾽ Ἀγχιάλη, μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης κτίσμα Σαρδαναπάλου, φησὶν Ἀριστόβουλος· ἐνταῦθα δ᾽ εἶναι μνῆμα τοῦ Σαρδαναπάλου, καὶ τύπον λίθινον, συμβάλλοντα τοὺς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλους, ὡς ἂν ἀποκροτοῦντα· ἔνιοι δὲ καὶ ἐπιγραφὴν εἶναί φασι Ἀσσυρίοις γράμμασι τοιάνδε· ΣΑΡΔΑΝΑΠΑ-

ΛΟΣ Ὁ ΑΝΑΚΥΝΔΑΡΑΞΕΩ ΠΑΙΣ, ΑΓΧΙΑΛΗΝ ΚΑΙ ΤΑΡΣΟΝ ΕΔΕΙΜΕΝ ἩΜΕΡΗΙ ΜΙΗΙ· ΕΣΘΙΕ, ΠΙΝΕ, ΠΑΙΖΕ. ὩΣ ΤΑΛΛΑ ΤΟΥΤΟΥ ΟΥΚ ΑΞΙΑ· τοῦ ἀποκροτήματος.

Εὖ εἰδὼς, ὅτι θνητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε
Τερπόμενος θαλίῃσι· θανόντι τοι οὔ τις ὄνησις.
Καὶ γὰρ ἐγὼ σποδός εἰμι, Νίνου μεγάλης βασιλεύσας·
Ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον καὶ ἐφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτος
Τέρπν' ἔπαθον, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.
Ἥδε σοφὴ βιότοιο παραίνεσις ἀνθρώποισιν.

Μέμνηται δὲ καὶ Χοιρίλος τούτων· καὶ δὴ καὶ περιφέρεται τὰ ἔπη ταυτὶ,

Ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον καὶ ἐφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτος
Τέρπν' ἔπαθον, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.

Ὑπέρκειται δὲ τὰ Κυΐνδα τῆς Ἀγχιάλης ἔρυμα, ᾧ ἐχρήσαντό ποτε οἱ Μακεδόνες γαζοφυλακίῳ· ἦρε δὲ τὰ χρήματα Εὐμένης, ἀποστὰς Ἀντιγόνου. Ἔτι δ' ὕπερθε τούτου τε καὶ τῶν Σόλων ὀρεινή ἐστιν, ἐν ᾗ Ὄλβη πόλις, Διὸς ἱερὸν ἔχουσα, Αἴαντος ἵδρυμα τοῦ Τεύκρου· καὶ ὁ ἱερεὺς δυνάστης ἐγίνετο τῆς Τραχειώτιδος· εἶτ' ἐπέθεντο τῇ χώρᾳ τύραννοι πολλοὶ, καὶ συνέστη τὰ λῃστήρια. Μετὰ δὲ τὴν τούτων κατάλυσιν ἐφ' ἡμῶν ἤδη τὴν τοῦ Τεύκρου δυναστείαν ταύτην ἐκάλουν, τὴν δ' αὐτὴν καὶ ἱερω-

σύνην· καὶ οἱ πλεῖστοί γε τῶν ἱερευσαμένων ὠνομάζοντο Τεῦκροι, ἢ Αἴαντες. Εἰσιοῦσα δὲ Ἄβα κατ᾽ ἐπιγαμίαν εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ἡ Ζηνοφάνους θυγάτηρ, ἑνὸς τῶν τυράννων, αὐτὴ κατέσχε τὴν ἀρχὴν, προλαβόντος τοῦ πατρὸς ἐν ἐπιτρόπου σχήματι· ὕστερον δὲ καὶ Ἀντώνιος καὶ Κλεοπάτρα κατεχαρίσαντο ἐκείνῃ, θεραπείαις ἐκλιπαρηθέντες· ἔπειθ᾽ ἡ μὲν κατελύθη, τοῖς δ᾽ ἀπὸ τοῦ γένους διέμεινεν ἡ ἀρχή. Μετὰ δὲ τὴν Ἀγχιάλην αἱ τοῦ Κύδνου ἐκβολαὶ κατὰ τὸ Ῥῆγμα καλούμενον. Ἔστι δὲ λιμνάζων τόπος, ἔχων καὶ παλαιὰ νεώρια, εἰς ὃν ἐμπίπτει ὁ Κύδνος, ὁ διαῤῥέων μέσην τὴν Ταρσὸν, τὰς ἀρχὰς ἔχων ἀπὸ τοῦ ὑπερκειμένου τῆς πόλεως Ταύρου· καὶ ἔστιν ἐπίνειον ἡ λίμνη τῆς Ταρσοῦ.

Μέχρι μὲν δὴ δεῦρο ἡ παραλία πᾶσα ἀπὸ τῆς Ῥοδίων Περαίας ἀρξαμένη πρὸς ἰσημερινὰς ἀνατολὰς, ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων ἐκτείνεται δύσεων· εἶτ᾽ ἐπὶ τὴν χειμερινὴν ἀνατολὴν ἐπιστρέφει μέχρι Ἰσσοῦ, κἀντεῦθεν ἤδη καμπὴν λαμβάνει πρὸς νότον μέχρι Φοινίκης· τὸ δὲ λοιπὸν πρὸς δύσιν μέχρι στηλῶν τελευτᾷ. Τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς ὁ ἰσθμὸς τῆς περιωδευμένης Χεῤῥονήσου οὗτός ἐστιν ὁ ἀπὸ Ταρσοῦ καὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Κύδνου μέχρι Ἀμισοῦ· τὸ γὰρ ἐλάχιστον ἐξ Ἀμισοῦ διάστημα ἐπὶ τοὺς Κιλίκων ὅρους τοῦτ᾽ ἔστιν· ἐντεῦθεν δὲ ἑκατὸν εἴκοσίν εἰσιν εἰς Ταρσὸν στάδιοι· κἀκεῖθεν οὐ πλείους πέντε ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Κύδνου. Καὶ μὴν ἐπί γε Ἰσσὸν καὶ τὴν κατ᾽ αὐτὴν θάλατταν οὔτ᾽ ἄλλη ὁδὸς συντομωτέρα ἐστὶν ἐξ Ἀμισοῦ τῆς διὰ Ταρσοῦ· οὔτ᾽ ἐκ Ταρσοῦ

ἐπὶ Ἰσσὸν ἐγγυτέρω ἐστὶν, ἢ ἐπὶ Κύδνον, ὥςτε δῆλον, ὅτι ταῖς μὲν ἀληθείαις οὗτος ἂν εἴη ὁ ἰσθμός. Λέγεται δ' ὅμως ὁ μέχρι τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου παρὰ κλεπτόντων διὰ τὸ σημειῶδες. Διὰ δὲ τοῦτ' αὐτὸ καὶ τὴν ἐκ τῆς Ῥοδίας γραμμὴν, ἣν μέχρι τοῦ Κύδνου κατηγάγομεν, τὴν αὐτὴν ἀποφαινόμενοι τῇ μέχρι Ἰσσοῦ, οὐδὲν παρὰ τοῦτο ποιούμενοι· καὶ τὸν Ταῦρόν φαμεν διήκειν ἐπ' εὐθείας τῆδε τῇ γραμμῇ μέχρι τῆς Ἰνδικῆς.

Ἡ δὲ Ταρσὸς κεῖται μὲν ἐν πεδίῳ, κτίσμα δ' ἐστὶ τῶν μετὰ Τριπτολέμου πλανηθέντων Ἀργείων κατὰ ζήτησιν Ἰοῦς· διαῤῥεῖ δ' αὐτὴν μέσην ὁ Κύδνος παρ' αὐτὸ τὸ γυμνάσιον τῶν νέων· ἅτε δὴ τῆς πηγῆς οὐ πολὺ ἄπωθεν οὔσης, καὶ τοῦ ῥείθρου διὰ φάραγγος βαθείας ἰόντος, εἶτ' εὐθὺς εἰς τὴν πόλιν ἐκπίπτοντος. Ψυχρόν τε καὶ ταχὺ τὸ ῥεῦμά ἐστιν, ὅθεν καὶ τοῖς παχυνευροῦσι καὶ ποδαγριζομένοις κτήνεσι καὶ ἀνθρώποις ἐπικουρεῖ.

Τοσαύτη δὲ τοῖς ἐνθάδε ἀνθρώποις σπουδὴ πρός τε φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἐγκύκλιον ἅπασαν παιδείαν γέγονεν, ὥσθ' ὑπερβέβληνται καὶ Ἀθήνας, καὶ Ἀλεξάνδρειαν, καὶ εἴ τινα ἄλλον τόπον δυνατὸν εἰπεῖν, ἐν ᾧ σχολαὶ καὶ διατριβαὶ τῶν φιλοσόφων [καὶ τῶν λόγων] γεγόνασι. Διαφέρει δε τοσοῦτον, ὅτι ἐνταῦθα μὲν οἱ φιλομαθοῦντες ἐπιχώριοι πάντες εἰσὶ, ξένοι δ' οὐκ ἐπιδημοῦσι ῥᾳδίως· οὐδ' αὐτοὶ οὗτοι μένουσιν αὐτόθι, ἀλλὰ καὶ τελειοῦνται ἐκδημήσαντες, καὶ τελειωθέντες ξενιτεύουσιν ἡδέως, κατέρχονται δ' ὀλίγοι. Ταῖς δ' ἄλλαις πό-

λεσιν, ἃς ἀρτίως εἶπον, πλὴν Ἀλεξανδρείας, συμβαίνει τἀναντία· φοιτῶσι γὰρ εἰς αὐτὰς πολλοὶ, καὶ διατρίβουσιν αὐτόθι ἄσμενοι· τῶν δ᾽ ἐπιχωρίων οὐ πολλοὺς, οὔτ᾽ ἂν ἔξω φοιτῶντας ἴδοις κατὰ φιλομάθειαν, οὔτ᾽ αὐτόθι περὶ τοῦτο σπουδάζοντας. Ἀλεξανδρεῦσι δ᾽ ἀμφότερα συμβαίνει· καὶ γὰρ δέχονται πολλοὺς τῶν ξένων, καὶ ἐκπέμπουσι τῶν ἰδίων οὐκ ὀλίγους· καί εἰσι σχολαὶ παρ᾽ αὐτοῖς παντοδαπαὶ τῶν ἄλλων περὶ λόγους τεχνῶν· καὶ τἄλλα τ᾽ εὐανδρεῖ καὶ πλεῖστον δύναται, τὸν τῆς μητροπόλεως ἐπέχουσα λόγον.

Ἄνδρες δ᾽ ἐξ αὐτῆς γεγόνασι τῶν μὲν στωϊκῶν Ἀντίπατρός τε καὶ Ἀρχέδημος, καὶ Νέστωρ· ἔτι δ᾽ Ἀθηνόδωροι δύο· ὧν ὁ μὲν, Κορδυλίων καλούμενος, συνεβίωσε Μάρκῳ Κάτωνι, καὶ τελευτᾷ παρ᾽ ἐκείνῳ· ὁ δὲ τοῦ Σάνδωνος, ὃν καὶ Κανανίτην φασὶν ἀπὸ κώμης τινὸς, Καίσαρος καθηγήσατο, καὶ τιμῆς ἔτυχε μεγάλης· κατιών τε εἰς τὴν πατρίδα ἤδη γηραιὸς, κατέλυσε τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν, κακῶς φερομένην ὑπό τε ἄλλων καὶ Βοηθοῦ, κακοῦ μὲν ποιητοῦ, κακοῦ δὲ πολίτου, δημοκοπίαις ἰσχύσαντος τὸ πλέον. Ἐπῆρε δ᾽ αὐτὸν καὶ Ἀντώνιος, κατ᾽ ἀρχὰς ἀποδεξάμενος τὸ γραφὲν εἰς τὴν ἐν Φιλίπποις νίκην ἔπος· καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ εὐχέρεια ἡ ἐπιπολάζουσα παρὰ τοῖς Ταρσεῦσι, ὥστ᾽ ἀπαύστως σχεδιάζειν παρὰ χρῆμα πρὸς τὴν δεδομένην ὑπόθεσιν, καὶ δὴ καὶ γυμνασιαρχίαν ὑποσχόμενος Ταρσεῦσι τοῦτον ἀντὶ γυμνασιάρχου κατέστησε, καὶ τὰ ἀναλώματα ἐπίστευσεν αὐτῷ. Ἐφωράθη δὲ νοσφισάμενος τά τε

ἄλλα καὶ τοὔλαιον· ἐλεγχόμενος δ᾽ ὑπὸ τῶν κατηγόρων ἐπὶ τοῦ Ἀντωνίου, παρῃτεῖτο τὴν ὀργὴν σὺν ἄλλοις καὶ ταῦτα λέγων, ὅτι, ὥςπερ Ὅμηρος ἐξύμνησεν Ἀχιλλέα, καὶ Ἀγαμέμνονα, καὶ Ὀδυσσέα, οὕτως ἐγώ σε· οὐ δίκαιος οὖν εἰμι, εἰς τοιαύτας ἄγεσθαι διαβολὰς ἐπὶ σοῦ. Παραλαβὼν οὖν ὁ κατήγορος τὸν λόγον· ἀλλ᾽ Ὅμηρος μὲν, ἔφη, ἔλαιον μὲν Ἀγαμέμνονος οὐκ ἔκλεψεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ Ἀχιλλέως· σὺ δέ· ὥςτε δώσεις δίκην. Διακρουσάμενος δ᾽ οὖν θεραπείαις τισὶ τὴν ὀργὴν, οὐδὲν ἧττον διετέλεσεν ἄγων καὶ φέρων τὴν πόλιν μέχρι τῆς καταστροφῆς τοῦ Ἀντωνίου. Τοιαύτην δὲ τὴν πόλιν καταλαβὼν ὁ Ἀθηνόδωρος, τέως μὲν ἐπεχείρει λόγῳ μετάγειν κἀκεῖνον καὶ τοὺς συστρατιώτας· ὡς δ᾽ οὐκ ἀπείχοντο ὕβρεως οὐδεμιᾶς, ἐχρήσατο τῇ δοθείσῃ ὑπὸ τοῦ Καίσαρος ἐξουσίᾳ, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς, καταγνοὺς φυγήν. Οἱ δὲ πρῶτον μὲν κατετοιχογράφησαν αὐτοῦ τοιαῦτα·

Ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ μέσων, πορδαὶ δὲ γερόντων.

Ἐπεὶ δ᾽ ἐκεῖνος ἐν παιδιᾶς μέρει δεξάμενος, ἐκέλευσε παρεπιγράψαι, — βρονταὶ δὲ γερόντων· καταφρονήσας δέ τις τοῦ ἐπιεικοῦς, εὔλυτον τὸ κοιλίδιον ἔχων, προσέῤῥανε πολὺ τῇ θύρᾳ καὶ τῷ τοίχῳ, νύκτωρ παριὼν τὴν οἰκίαν. Ὁ δὲ τῆς στάσεως κατηγορῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, τὴν νόσον τῆς πόλεως, ἔφη, καὶ τὴν καχεξίαν πολλαχόθεν σκοπεῖν ἔξεστι, καὶ δὴ καὶ ἐκ τῶν διαχωρημάτων. Οὗτοι μὲν Στωϊκοὶ ἄνδρες. Ἀκαδημαϊκὸς δὲ Νέστωρ ὁ καθ᾽ ἡμᾶς, ὁ Μαρκέλλου καθηγησάμενος, τοῦ Ὀκταουΐας παιδὸς, τῆς

Καίσαρος ἀδελφῆς. Καὶ οὗτος δὲ προέστη τῆς πολιτείας, διαδεξάμενος τὸν Ἀθηνόδωρον, καὶ διετέλεσε τιμώμενος παρά τε τοῖς ἡγεμόσι, καὶ ἐν τῇ πόλει.

Τῶν δ᾽ ἄλλων φιλοσόφων,

Οὕς κεν εὖ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην,

Πλουτιάδης τε ἐγένετο, καὶ Διογένης τῶν περιπολιζόντων, καὶ σχολὰς διατιθεμένων εὐφυῶς· ὁ δὲ Διογένης καὶ ποιήματα ὥςπερ ἀπεφοίβαζε, τεθείσης ὑποθέσεως, τραγικὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Γραμματικοὶ δὲ, ὧν καὶ συγγράμματά ἐστιν, Ἀρτεμίδωρός τε, καὶ Διόδωρος· ποιητὴς δὲ τραγῳδίας ἄριστος τῶν τῆς Πλειάδος καταριθμουμένων, Διονυσίδης. Μάλιστα δ᾽ ἡ Ῥώμη δύναται διδάσκειν τὸ πλῆθος τῶν ἐκ τῆςδε τῆς πόλεως φιλολόγων. Ταρσέων γὰρ καὶ Ἀλεξανδρέων ἐστὶ μεστή. Τοιαύτη μὲν ἡ Ταρσός.

Μετὰ δὲ τὸν Κύδνον ὁ Πύραμος ἐκ τῆς Καταονίας ῥέων, οὗπερ καὶ πρότερον ἐμνήσθημεν. Φησὶ δ᾽ Ἀρτεμίδωρος, ἐντεῦθεν εἰς Σόλους εὐθυπλοίᾳ σταδίους εἶναι πεντακοσίους. Πλησίον δὲ καὶ Μαλλὸς, ἐφ᾽ ὕψους κειμένη, κτίσμα Ἀμφιλόχου καὶ Μόψου, τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Μαντοῦς, περὶ ὧν πολλὰ μυθολογεῖται· καὶ δὴ καὶ ἡμεῖς ἐμνήσθημεν αὐτῶν ἐν τοῖς περὶ Κάλχαντος λόγοις, καὶ τῆς ἔριδος, ἣν ἤρισαν περὶ τῆς μαντικῆς ὅ, τε Κάλχας, καὶ ὁ Μόψος· ταύτην γὰρ τὴν ἔριν μεταφέρουσιν ἔνιοι, καθάπερ καὶ Σοφοκλῆς, εἰς τὴν Κιλικίαν· καλέσας ἐκεῖνος αὐτὴν Παμφυλίαν τραγικῶς, καθάπερ καὶ τὴν Κιλικίαν Καρίαν, καὶ τὴν Τροίαν, καὶ Λυκίαν καὶ Φρυγίαν· καὶ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Κάλχαντος ἐνταῦθα

παραδιδόασιν ἄλλοι τε, καὶ Σοφοκλῆς. Οὐ μόνον δὲ τὴν περὶ τῆς μαντικῆς ἔριν μεμυθεύκασιν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχῆς. Τὸν γὰρ Μόψον φασὶ καὶ τὸν Ἀμφίλοχον ἐκ Τροίας ἐλθόντας κτίσαι Μαλλόν· εἶτ' Ἀμφίλοχον εἰς Ἄργος ἐλθεῖν· δυσαρεστήσαντα δὲ τοῖς ἐκεῖ, πάλιν ἀναστρέψαι δεῦρο· ἀποκλειόμενον δὲ τῆς κοινωνίας, συμβαλεῖν εἰς μονομαχίαν πρὸς τὸν Μόψον· πεσόντας δὲ ἀμφοτέρους, ταφῆναι μὴ ἐν ἐπόψει ἀλλήλοις· καὶ νῦν οἱ τάφοι δείκνυνται περὶ Μάγαρσα τοῦ Πυράμου πλησίον. Ἐντεῦθεν δ' ἦν Κράτης ὁ γραμματικὸς, οὗ φησι γενέσθαι μαθητὴς Παναίτιος.

Ὑπέρκειται δὲ τῆς παραλίας ταύτης Ἀλήϊον πεδίον, δι' οὗ Φιλώτας διήγαγεν Ἀλεξάνδρῳ τὴν ἵππον, ἐκείνου τὴν φάλαγγα ἀγαγόντος ἐκ τῶν Σόλων διὰ τῆς παραλίας καὶ τῆς Μαλλώτιδος ἐπί τε Ἰσσὸν καὶ τὰς Δαρείου δυνάμεις. Φασὶ δὲ καὶ ἐναγίσαι τῷ Ἀμφιλόχῳ τὸν Ἀλέξανδρον διὰ τὴν ἐξ Ἄργους συγγένειαν. Ἡσίοδος δ' ἐν Σόλοις ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἀναιρεθῆναι τὸν Ἀμφίλοχόν φησιν· οἱ δὲ περὶ τὸ Ἀλήϊον πεδίον· οἱ δ' ἐν Συρίᾳ ἀπὸ τοῦ Ἀληΐου, ἀπιόντα διὰ τὴν ἔριν.

Μετὰ δὲ Μαλλὸν Αἰγαῖαι πολίχνιον, ὕφορμον ἔχον· εἶτ' Ἀμανίδες πύλαι, ὕφορμον ἔχουσαι, εἰς ἃς τελευτᾷ τὸ Ἀμανὸν ὄρος ἀπὸ τοῦ Ταύρου καθῆκον, ὃ τῆς Κιλικίας ὑπέρκειται κατὰ τὸ πρὸς ἕω μέρος, ἀεὶ μὲν ὑπὸ πλειόνων δυναστευόμενον τυράννων, ἐχόντων ἐρύματα· καθ' ἡμᾶς δὲ κατέστη κύριος πάντων ἀνὴρ ἀξιόλογος, καὶ βασιλεὺς ὑπὸ Ῥωμαίων

ὠνομάσθη διὰ τὰς ἀνδραγαθίας Ταρκονδίμοτος, καὶ τὴν διαδοχὴν τοῖς μετ' αὐτὸν παρέδωκε.

Μετὰ δὲ Αἰγαίας Ἰσσὸς πολίχνιον, ὕφορμον ἔχων, καὶ ποταμὸς Πίναρος. Ἐνταῦθα ὁ ἀγὼν συνέπεσεν Ἀλεξάνδρῳ καὶ Δαρείῳ· καὶ ὁ κόλπος εἴρηται Ἰσσικός· ἐν αὐτῷ δὲ πόλις Ῥωσὸς, καὶ Μυρίανδρος ἑτέρα πόλις, καὶ Ἀλεξάνδρεια, καὶ Νικόπολις, καὶ Μόψου ἑστία· καὶ αἱ Πύλαι λεγόμεναι, ὅριον Κιλίκων τε καὶ Σύρων. Ἐν δὲ τῇ Κιλικίᾳ ἐστὶ καὶ τὸ τῆς Σαρπηδονίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν καὶ μαντεῖον· τοὺς δὲ χρησμοὺς ἔνθεοι προθεσπίζουσιν.

Μετὰ δὲ τὴν Κιλικίαν πρώτη πόλις ἐστὶ τῶν Σύρων, Σελεύκεια ἡ ἐν Πιερίᾳ, καὶ πλησίον Ὀρόντης ἐκδίδωσι ποταμός. Ἔστι δ' ἀπὸ Σελευκείας εἰς Σόλους ἐπ' εὐθείας πλοῦς ὀλίγον ἀπολείπων τῶν χιλίων σταδίων.

Τῶν δ' ἐν Τροίᾳ Κιλίκων, ὧν Ὅμηρος μέμνηται, πολὺ διεστώτων ἀπὸ τῶν ἔξω τοῦ Ταύρου Κιλίκων, οἱ μὲν ἀποφαίνουσιν ἀρχηγέτας τοὺς ἐν τῇ Τροίᾳ τούτων, καὶ δεικνύουσί τινας τόπους κἀνταῦθα, ὥσπερ ἐν τῇ Παμφυλίᾳ Θήβην καὶ Λυρνησσόν· οἱ δ' ἔμπαλιν καὶ Ἀλήϊόν τι πεδίον κἀκεῖ δεικνύουσι. Περιωδευμένων δὲ καὶ τῶν ἔξω τοῦ Ταύρου μερῶν τῆς προειρημένης Χεῤῥονήσου, προσθετέον ἐστὶ καὶ ταῦτα.

Ὁ γὰρ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ νεῶν ἔτι καὶ τοιαῦτα λέγει· τοὺς γὰρ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπικούρους τῶν Τρώων ἅπαντας κατηριθμεῖσθαί φησιν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τῆς χεῤῥονήσου κατοίκους ὄντας, ἧς ὁ στε-

νώτατος ἰσθμός ἐστι τὸ μεταξὺ τοῦ κατὰ Σινώπην μυχοῦ καὶ Ἰσσοῦ· αἱ δ᾽ ἐκτὸς πλευραὶ, φησὶ, τριγωνοειδοῦς οὔσης, εἰσὶ μὲν ἄνισοι· παρήκουσι δὲ ἡ μὲν ἀπὸ Κιλικίας ἐπὶ Χελιδονίας, ἡ δ᾽ ἐνθένδε ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Εὐξείνου, ἡ δ᾽ ἐπὶ Σινώπην πάλιν ἐνθένδε. Τὸ μὲν οὖν μόνους τοὺς ἐν τῇ χεῤῥονήσῳ, διὰ τῶν αὐτῶν ἐλέγχοιτ᾽ ἂν ψεῦδος ὂν, δι᾽ ὧν ἠλέγξαμεν πρότερον, μὴ μόνους τοὺς ἐντὸς Ἅλυος. Οἱ γὰρ περὶ Φαρνακίαν τόποι, ἐν οἷς τοὺς Ἁλιζώνους ἔφαμεν, ὥσπερ ἔξω τοῦ Ἅλυός εἰσιν, οὕτω καὶ ἔξω τοῦ ἰσθμοῦ, εἴπερ καὶ τῶν στενῶν τῶν μεταξὺ Σινώπης καὶ Ἰσσοῦ· καὶ οὐ τούτων γε μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν κατ᾽ ἀλήθειαν στενῶν τῶν μεταξὺ Ἀμισοῦ τε καὶ Ἰσσοῦ· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος ὀρθῶς ἀφώρισται τὸν ἰσθμὸν, καὶ τὰ κατ᾽ αὐτὸν στενὰ ἐκεῖνα ἀντὶ τούτων τιθείς. Πάντων δ᾽ εὐηθέστατον τὸ, τὴν χεῤῥόνησον τριγωνοειδῆ φήσαντα, τρεῖς ἀποφαίνεσθαι τὰς ἔξω πλευράς. Ὁ γὰρ τὰς ἔξω λέγων πλευρὰς, ἔοικεν ὑπεξαιρουμένῳ τὴν κατὰ τὰ στενὰ, ὡς καὶ ταύτην οὖσαν πλευρὰν, οὐκ ἔξω δὲ, οὐδ᾽ ἐπὶ θαλάττῃ. Εἰ μὲν τοίνυν τὰ στενὰ ταῦτα οὕτως ἦν συνηγμένα, ὥστε μικρὸν ἀπολείπειν τοῦ συνάπτειν ἐπ᾽ ἀλλήλαις τήν τε ἐπὶ Ἰσσὸν καὶ τὴν ἐπὶ Σινώπην πίπτουσαν πλευρὰν, ἐνεχώρει ἂν τριγωνοειδῆ λέγεσθαι τὴν χεῤῥόνησον· νῦν δέ γε τρισχιλίους σταδίους ἀπολειπόντων μεταξὺ τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ λεγομένων στενῶν, ἀμαθία τὸ λέγειν τριγωνοειδὲς τὸ τοιοῦτον τετράπλευρον, οὐδὲ χωρογραφικόν. Ὁ δὲ καὶ χωρογραφίαν ἐξέδωκεν ἐν κωμικῷ μέτρῳ, Γῆς περίοδον ἐπιγράψας. Μένει δ᾽ ἡ αὐτὴ

ἀμαθία, κἂν εἰς τοὐλάχιστον καταγάγῃ διάστημά τις τὸν ἰσθμὸν, ὅσον εἰρήκασιν οἱ πλεῖστον ψευσάμενοι τὸ ἥμισυ τοῦ παντός· ὅσον εἴρηκε καὶ Ἀρτεμίδωρος χιλίους καὶ πεντακοσίους σταδίους· οὐδὲ γὰρ τοῦτο συναγωγήν πω τριγωνοειδοῦς ποιεῖ σχήματος. Ἀλλ' οὐδὲ τὰς πλευρὰς ὀρθῶς διῄρηται τὰς ἔξω, τὴν ἀπὸ Ἰσσοῦ μέχρι Χελιδονίων εἰπών· λοιπὴ γάρ ἐστιν ὅλη ἐπ' εὐθείας ἡ Λυκιακὴ παραλία ταύτῃ, καὶ ἡ τῶν Ῥοδίων Περαία μέχρι Φύσκου· ἐντεῦθεν δὲ καμπὴν λαβοῦσα ἡ ἤπειρος, ἄρχεται τὴν δευτέραν, καὶ δυσμικὴν ποιεῖ πλευρὰν ἄχρι Προποντίδος καὶ Βυζαντίου.

Φήσαντος δὲ τοῦ Ἐφόρου, διότι τὴν χεῤῥόνησον κατοικεῖ ταύτην ἑκκαίδεκα γένη, τρία μὲν Ἑλληνικὰ, τὰ δὲ λοιπὰ βάρβαρα χωρὶς τῶν μιγάδων, ἐπὶ θαλάττῃ μὲν Κίλικες καὶ Λύκιοι, καὶ Πάμφυλοι, καὶ Βιθυνοὶ, καὶ Παφλαγόνες, καὶ Μαριανδυνοὶ, καὶ Τρῶες, καὶ Κᾶρες· Πισίδαι δὲ καὶ Μυσοὶ, καὶ Χάλυβες, καὶ Φρύγες, καὶ Μιλύαι ἐν τῇ μεσογαίᾳ διαιτῶν ταῦτα ὁ Ἀπολλόδωρος, ἑπτακαιδέκατόν φησιν εἶναι τὸ τῶν Γαλατῶν, ὃ νεώτερόν ἐστι τοῦ Ἐφόρου. Τῶν δ' εἰρημένων τὰ μὲν Ἑλληνικὰ μήπω κατὰ τὰ Τρωϊκὰ κατῳκίσθαι, τὰ δὲ βάρβαρα πολλὴν ἔχειν σύγχυσιν διὰ τὸν χρόνον· καταλέγεσθαι δ' ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τό, τε τῶν Τρωϊκῶν, καὶ τῶν νῦν ὀνομαζομένων Παφλαγόνων, καὶ Μυσῶν, καὶ Καρῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Κιλίκων, Μῄονας ἀντὶ Λυδῶν, καὶ ἄλλους ἀγνῶτας, οἷον Ἁλιζῶνας καὶ Καύκωνας· ἐκτὸς δὲ τοῦ καταλόγου Κητείους τε καὶ

Σολύμους, καὶ Κίλικας τοὺς ἐκ Θήβης πεδίου, καὶ Λέλεγας· Παμφύλους δὲ καὶ Βιθυνοὺς, καὶ Μαριανδυνοὺς, καὶ Πισίδας, καὶ Χάλυβας, καὶ Μιλύας, καὶ Καππάδοκας μὴδ᾽ ὠνομάσθαι· τοὺς μὲν, διὰ τὸ μηδέπω τοὺς τόπους κατῳκηκέναι τούτους· τοὺς δὲ, διὰ τὸ ἑτέροις γένεσι περιέχεσθαι, ὡς Ἰδριεῖς μὲν καὶ Τερμίλαι Καρσί· Δολίονες δὲ καὶ Βέβρυκες Φρυξί.

Φαίνεται δ᾽ οὔτε τοῦ Ἐφόρου τὴν ἀπόφασιν διαιτῶν ἱκανῶς, τά τε τοῦ ποιητοῦ ταράττων καὶ καταψευδόμενος. Ἐφόρου τε γὰρ τοῦτο πρῶτον ἀπαιτεῖν ἐχρῆν, τί δὴ τοὺς Χάλυβας τίθησιν ἐντὸς τῆς χεῤῥονήσου, τοσοῦτον ἀφεστῶτας καὶ Σινώπης καὶ Ἀμισοῦ πρὸς ἕω; Οἱ γὰρ λέγοντες τὸν ἰσθμὸν τῆς χεῤῥονήσου ταύτης τὴν ἀπὸ Ἰσσοῦ γραμμὴν ἐπὶ τὸν Εὔξεινον, ὡς ἂν μεσημβρινήν τινα τιθέασι ταύτην, οἱ μὲν, εἶναι νομίζουσι τὴν ἐπὶ Σινώπης, οἱ δὲ, τὴν ἐπ᾽ Ἀμισοῦ· ἐπὶ δὲ τῶν Χαλύβων οὐδείς· λοξὴ γάρ ἐστι τελείως. Ὁ γὰρ δὴ διὰ Χαλύβων μεσημβρινὸς διὰ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας γράφοιτ᾽ ἂν καὶ τοῦ Εὐφράτου, τὴν Καππαδοκίαν ὅλην ἐντὸς ἀπολαμβάνων, καὶ τὴν Κομμαγηνὴν, καὶ τὸν Ἀμανὸν, καὶ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον. Εἰ δ᾽ οὖν καὶ τὴν λοξὴν γραμμὴν ὁρίζειν τὸν ἰσθμὸν συγχωρήσαιμεν, τὰ πλεῖστά γε τούτων, καὶ μάλιστα ἡ Καπποδοκία ἐντὸς ἀπολαμβάνοιτ᾽ ἂν, καὶ ὁ νῦν ἰδίως λεγόμενος Πόντος, τῆς Καππαδοκίας μέρος ὢν, τῆς πρὸς τῷ Εὐξείνῳ· ὥστ᾽ εἰ τοὺς Χάλυβας τῆς χεῤῥονήσου θετέον μέρη, πολὺ μᾶλλον τοὺς Κατάονας, καὶ Καππάδοκας ἀμφοτέ-

ρους, καὶ Λυκάονας δὲ, οὓς καὶ αὐτοὺς παρῆκε. Διὰ τί δ' ἐν τοῖς μεσογαίοις ἔταξε τοὺς Χάλυβας, οὓς ὁ ποιητὴς Ἀλιζώνους ἐκάλεσεν, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ἀπεδείξαμεν; Ἄμεινον γὰρ ἦν διελεῖν, καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ φάναι, τοὺς δὲ ἐν τῇ μεσογαίᾳ· ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς Καππαδοκίας ποιητέον καὶ τῆς Κιλικίας. Ὁ δὲ, τὴν μὲν οὐδ' ὠνόμασε· τοὺς Κίλικας δε τοὺς ἐπὶ τῇ θαλάττῃ μόνον εἴρηκεν. Οἱ οὖν ἐπ' Ἀντιπάτρῳ τῷ Δερβήτῃ, καὶ οἱ Ὁμοναδεῖς, καὶ ἄλλοι πλείους, οἱ συνάπτοντες τοῖς Πισίδαις,

— Οἳ οὐκ ἴσασι θάλατταν
Ἀνέρες, οὐδ' ἔθ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσι,

τίν' ἂν λάβωσι τάξιν; ἀλλ' οὐδὲ Λυδοὺς, οὐδὲ Μῄονας εἴρηκεν, εἴτε δύο, εἴθ' οἱ αὐτοί εἰσι· καὶ εἴτε καθ' ἑαυτοὺς, εἴτ' ἐν ἑτέρῳ γένει περιεχομένους. Οὕτω γὰρ ἐπίσημον ἔθνος οὐκ ἀποκρύψαι δυνατὸν, οὔτε μὴ λέγων περὶ αὐτοῦ μηδὲν, οὐκ ἂν δόξειε παραλιπεῖν τὶ τῶν κυριωτάτων;

Τίνες δ' εἰσὶν οἱ μιγάδες; Οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν παρὰ τοὺς λεχθέντας τόπους, ἢ ὠνομάσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ἢ παραλελεῖφθαι ἄλλους, οὓς ἀποδώσομεν τοῖς μιγάσιν, οὐδέ γε αὐτῶν τινας τούτων, ὧν ἢ εἶπεν, ἢ παρέλιπε. Καὶ γὰρ εἰ κατεμίχθησαν, ἀλλ' ἡ ἐπικράτεια πεποίηκεν ἢ Ἕλληνας, ἢ βαρβάρους· τρίτον δὲ γένος οὐδὲν ἴσμεν τὸ μικτόν.

Πῶς δὲ τρία γένη τῶν Ἑλλήνων ἐστὶ τὰ τὴν χεῤῥόνησον οἰκοῦντα; εἰ γὰρ, ὅτι τὸ παλαιὸν οἱ αὐτοὶ ἦσαν Ἴωνες καὶ Ἀθηναῖοι, λεγέσθωσαν καὶ οἱ Δωριεῖς, καὶ οἱ Αἰολεῖς οἱ αὐτοὶ, ὥστε δύο ἔθνη γίνοιτ'

ἄν· εἰ δὲ διαιρετέον κατὰ τὰ ὕστερα ἔθνη, καθάπερ καὶ τὰς διαλέκτους, τέτταρα ἂν εἴη καὶ τὰ ἔθνη, καθάπερ καὶ αἱ διάλεκτοι. Οἰκοῦσι δὲ τὴν χεῤῥόνησον ταύτην, καὶ μάλιστα κατὰ τὸν τοῦ Ἐφόρου διορισμὸν, οὐκ Ἴωνες μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι, καθάπερ ἐν τοῖς καθ᾿ ἕκαστα δεδήλωται. Τοιαῦτα μὲν δὴ πρὸς τὸν Ἔφορον διαπορεῖν ἄξιον. Ἀπολλόδωρος δὲ τούτων μὲν ἐφρόντισεν οὐδέν· τοῖς δὲ ἑκκαίδεκα ἔθνεσι προστίθησιν ἑπτακαιδέκατον, τὸ τῶν Γαλατῶν, ἄλλως μὲν χρήσιμον λεχθῆναι, πρὸς δὲ τὴν δίαιταν τῶν τοῦ Ἐφόρου λεγομένων, ἢ παραλειπομένων οὐ δέον· εἴρηκε δὲ τὴν αἰτίαν αὐτὸς, ὅτι ταῦτα πάντα νεώτερα τῆς ἐκείνου ἡλικίας.

Μεταβὰς δ᾿ ἐπὶ τὸν ποιητὴν, τοῦτο μὲν ὀρθῶς λέγει, διότι πολλὴ σύγχυσις γεγένηται τῶν βαρβάρων ἐθνῶν ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν ἐς τὰ νῦν διὰ τὰς μεταπτώσεις· καὶ γὰρ προσγέγονέ τινα, καὶ ἐλλέλοιπε, καὶ διέσπασται, καὶ συνῆκται εἰς ἕν. Οὐκ εὖ δὲ τὴν αἰτίαν διττὴν ἀποφαίνει, δι᾿ ἣν οὐ μέμνηταί τινων ὁ ποιητής· ἢ τῷ μήπω τότ᾿ οἰκεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ἔθνους τούτου, ἢ τῷ ἐν ἑτέρῳ γένει περιέχεσθαι. Τὴν γὰρ Καππαδοκίαν οὐκ εἴρηκεν, οὐδὲ τὴν Καταονίαν, ὡς δ᾿ αὔτως τὴν Λυκαονίαν, δι᾿ οὐδέτερον τούτων· οὐ γὰρ ἔχομεν τοιαύτην ἱστορίαν ἐπ᾿ αὐτῶν οὐδεμίαν. Γελοῖόν τε, τὸ τοὺς Καππάδοκας καὶ Λυκάονας διὰ τί μὲν Ὅμηρος παρέλιπε, φροντίσαι καὶ ἀπολογήσασθαι· διὰ τί δ᾿ Ἔφορος παρῆλθε, παρελθεῖν καὶ αὐτόν· καὶ ταῦτα παραθέμενον πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀνδρὸς, πρὸς τὸ ἐξετάσαι καὶ δι-

αιτῆσαι· καὶ, διότι μὲν Μήονας ἀντὶ Λυδῶν Ὅμηρος εἶπε, διδάξαι· ὅτι δ᾽ οὔτε Λυδοὺς, οὔτε Μήονας εἴρηκεν Ἔφορος, μὴ ἐπισημήνασθαι.

Φήσας δὲ ἀγνώτων τινῶν μεμνῆσθαι τὸν ποιητὴν, Καύκωνας μὲν ὀρθῶς λέγει, καὶ Σολύμους, καὶ Κητείους, καὶ Λέλεγας, καὶ Κίλικας τοὺς ἐκ Θήβης πεδίου· τοὺς δ᾽ Ἁλιζῶνας αὐτὸς πλάττει, μᾶλλον δ᾽ οἱ πρῶτοι τοὺς Ἁλιζῶνας ἀγνοήσαντες, τίνες εἰσὶ, καὶ μεταγράφοντες πλεοναχῶς, καὶ πλάττοντες τὴν τοῦ ἀργύρου γενέθλην, καὶ ἄλλα πολλὰ μεγάλα, ἐκλελυμένα ἅπαντα. Πρὸς ταύτην δὲ τὴν φιλοτιμίαν κἀκείνας συνήγαγον τὰς ἱστορίας, ἃς ὁ Σκήψιος τίθησι παρὰ Καλλισθένους λαβὼν καὶ ἄλλων τινῶν, οὐ καθαρευόντων τῆς περὶ τῶν Ἁλιζώνων ψευδοδοξίας· ὡς ὁ μὲν Ταντάλου πλοῦτος καὶ τῶν Πελοπιδῶν, ἀπὸ τῶν περὶ Φρυγίαν καὶ Σίπυλον μετάλλων ἐγένετο· ὁ δὲ Κάδμου, περὶ Θρᾴκην καὶ τὸ Παγγαῖον ὄρος· ὁ δὲ Πριάμου, ἐκ τῶν ἐν Ἀστύροις περὶ Ἄβυδον χρυσείων, ὧν καὶ νῦν ἔτι μικρὰ λείπεται· πολλὴ δ᾽ ἡ ἐκβολὴ καὶ τὰ ὀρύγματα σημεῖα τῆς πάλαι μεταλλείας· ὁ δὲ Μίδου ἐκ τῶν περὶ τὸ Βέρμιον ὄρος· ὁ δὲ Γύγου, καὶ Ἀλυάττου, καὶ Κροίσου, ἀπὸ τῶν ἐν Λυδίᾳ τῆς μεταξὺ Ἀταρνέως τε καὶ Περγάμου πολίχνης ἐρήμης, ἐκμεταλλευόμενα ἐχούσης τὰ χωρία.

Ἔτι καὶ ταῦτα μέμψαιτο ἄν τις τοῦ Ἀπολλοδώρου, ὅτι τῶν νεωτέρων καινοτομούντων πολλὰ παρὰ τὰς Ὁμηρικὰς ἀποφάσεις, εἰωθὼς ταῦτ᾽ ἐλέγχειν ἐπὶ πλέον, ἐνταῦθα οὐκ ὠλιγώρηκε μόνον, ἀλ-

λὰ καὶ τἀναντία εἰς ἓν συνάγει τὰ μὴ ὡσαύτως λεγόμενα. Ὁ μὲν γὰρ Ξάνθος ὁ Λυδὸς μετὰ τὰ Τρωϊκὰ φησὶν ἐλθεῖν τοὺς Φρύγας ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν ἀριστερῶν τοῦ Πόντου· ἀγαγεῖν δ᾽ αὐτοὺς Σκαμάνδριον ἐκ Βερεκύντων καὶ Ἀσκανίας. Ἐπιλέγει δὲ τούτοις ὁ Ἀπολλόδωρος, ὅτι τῆς Ἀσκανίας ταύτης μνημονεύει καὶ Ὅμηρος, ἧς ὁ Ξάνθος·

Φόρκυς δὲ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς,
Τῆλ᾽ ἐξ Ἀσκανίης.

Ἀλλ᾽ εἰ οὕτως ἔχει, ἡ μὲν μετανάστασις ὕστερον ἂν εἴη τῶν Τρωϊκῶν γεγονυῖα· ἐν δὲ τοῖς Τρωϊκοῖς τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐπικουρικὸν ἧκεν ἐκ τῆς περαίας ἐκ τῶν Βερεκύντων καὶ τῆς Ἀσκανίας. Τίνες οὖν Φρύγες ἦσαν;

Οἵ ῥα τότ᾽ ἐστρατόωντο παρ᾽ ὄχθας Σαγγαρίοιο,

ὅτε ὁ Πρίαμος,

— ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην,

φησί; Πῶς δὲ ἐκ μὲν Βερεκύντων μετεπέμπετο Φρύγας ὁ Πρίαμος, πρὸς οὓς οὐδὲν ἦν αὐτῷ συμβόλαιον; τοὺς δ᾽ ὁμόρους, καὶ οἷς αὐτὸς πρότερον ἐπεκούρησε, παρέλιπεν; Οὕτω δὲ περὶ τῶν Φρυγῶν εἰπὼν, ἐπιφέρει καὶ τὰ περὶ τῶν Μυσῶν οὐχ᾽ ὁμολογούμενα τούτοις· λέγεσθαι γάρ φησι καὶ τῆς Μυσίας κώμην Ἀσκανίαν περὶ λίμνην ὁμώνυμον, ἐξ ἧς καὶ τὸν Ἀσκάνιον ποταμὸν ῥεῖν, οὗ μνημονεύει καὶ Εὐφορίων·

— Μυσοῖο παρ᾽ ὕδασιν Ἀσκανίοιο.

καὶ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος·

Οἳ καὶ ἐπ᾽ Ἀσκανίῳ δώματ᾽ ἔχουσι ῥόῳ,

Λίμνης Ἀσκανίης ἐπὶ χείλεσι· ἔνθα Δολίων
Υἱὸς Σιληνοῦ νάσσατο καὶ Μελίης.

Καλοῦσι δὲ, φησὶ, Δολιονίδα καὶ Μυσίαν τὴν περὶ Κύζικον ἰόντι εἰς Μιλητούπολιν. Εἰ οὖν οὕτως ἔχει ταῦτα, καὶ ἐκμαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν δεικνυμένων νῦν, καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν, τί ἐκώλυε τὸν Ὅμηρον ταύτης μεμνῆσθαι τῆς Ἀσκανίας, ἀλλὰ μὴ τῆς ὑπὸ Ξάνθου λεγομένης; Εἴρηται δὲ καὶ πρότερον περὶ τούτων ἐν τῷ περὶ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν λόγῳ· ὥστε ἐχέτω πέρας.

VI. *Λοιπὸν δὲ, τὴν πρὸς νότου παρακειμένην τῇ χεῤῥονήσῳ ταύτῃ περιοδεῦσαι νῆσον τὴν Κύπρον. Εἴρηται δ', ὅτι ἡ περιεχομένη θάλαττα, ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου, καὶ Φοινίκης, καὶ Συρίας, καὶ τῆς λοιπῆς παραλίας μέχρι τῆς Ῥοδίων, σύνθετός πώς ἐστιν ἔκ τε τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου, καὶ τοῦ κατὰ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον. Ἐν δὲ ταύτῃ ἐστὶν ἡ Κύπρος νῆσος, τὰ μὲν προσάρκτια μέρη συνάπτοντα ἔχουσα τῇ Τραχείᾳ Κιλικίᾳ, καθ' ἃ δὴ καὶ προσεχεστάτη τῇ ἠπείρῳ ἐστί· τὰ δὲ ἑῷα τῷ Ἰσσικῷ κόλπῳ, τὰ δ' ἑσπέρια τῷ Παμφυλίῳ κλυζόμενα πελάγει, τὰ δὲ νότια τῷ Αἰγυπτίῳ. Τοῦτο μὲν οὖν σύῤῥουν ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῷ Λιβυκῷ καὶ τῷ Καρπαθίῳ πελάγει· ἀπὸ δὲ τῶν νοτίων καὶ τῶν ἑῴων μερῶν ἥ τε Αἴγυπτός ἐστι, καὶ ἡ ἐφεξῆς παραλία μέχρι Σελευκείας τε καὶ Ἰσσοῦ· πρὸς ἄρκτον δ' ἥ τε Κύπρος καὶ τὸ Παμφύλιον πέλαγος. Τοῦτο δὲ ἀπὸ μὲν τῶν ἄρκτων περιέχεται τοῖς τε ἄκροις τῆς Τραχείας Κιλικίας, καὶ τῆς Παμφυλίας, καὶ*

Λυκίας μέχρι τῆς Ῥοδίας· ἀπὸ δὲ τῆς δύσεως, τῇ Ῥοδίων νήσῳ· ἀπὸ δὲ τῆς ἀνατολῆς, τῇ Κύπρῳ τῇ κατὰ Πάφον καὶ τὸν Ἀκάμαντα· ἀπὸ δὲ τῆς μεσημβρίας σύῤῥουν ἐστὶ τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει.

Ἔστι δὲ ὁ μὲν κύκλος τῆς Κύπρου σταδίων τρισχιλίων καὶ τετρακοσίων εἴκοσι κατακολπίζοντι· μῆκος δὲ ἀπὸ τῶν Κλειδῶν ἐπὶ τὸν Ἀκάμαντα πεζῇ σταδίων χιλίων τετρακοσίων ὁδεύοντι ὑπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν. Εἰσὶ δὲ αἱ μὲν Κλεῖδες νησία δύο προκείμενα τῇ Κύπρῳ κατὰ τὰ ἑωθινὰ μέρη τῆς νήσου, τὰ διέχοντα τοῦ Πυράμου σταδίους ἑπτακοσίους· ὁ δ' Ἀκάμας ἐστὶν ἄκρα δύο μαστοὺς ἔχουσα καὶ ὕλην πολλήν, κείμενος μὲν ἐπὶ τῶν ἑσπερίων τῆς νήσου μερῶν, ἀνατείνων δὲ πρὸς ἄρκτους, ἐγγυτάτω μὲν πρὸς Σελινοῦντα τῆς Τραχείας Κιλικίας ἐν διάρματι σταδίων χιλίων· πρὸς Σίδην δὲ τῆς Παμφυλίας χιλίων καὶ ἑξακοσίων· πρὸς δὲ Χελιδονίας χιλίων ἐννακοσίων. Ἔστι δὲ ἑτερόμηκες τὸ ὅλον τῆς νήσου σχῆμα, καί που καὶ ἰσθμοὺς ποιεῖ κατὰ τὰς τὸ πλάτος διοριζούσας πλευράς· ἔχει δὲ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα, ὡς ἐν βραχέσιν εἰπεῖν, οὕτως, ἀρξαμένοις ἀπὸ τοῦ προσεχεστάτου σημείου τῇ ἠπείρῳ.

Ἔφαμεν δέ που κατὰ τὸ Ἀνεμούριον, ἄκραν τῆς Τραχείας Κιλικίας, ἀντικεῖσθαι τὸ τῶν Κυπρίων ἀκρωτήριον, τὴν Κρομμύου ἄκραν, ἐν τριακοσίοις καὶ πεντήκοντα σταδίοις· ἐντεῦθεν δ' ἤδη δεξιὰν τὴν νῆσον ἔχουσιν, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τὴν ἤπειρον, πρὸς ἄρκτον ὁ πλοῦς ἐστι καὶ πρὸς ἕω καὶ πρὸς τὰς Κλεῖδας εὐθύπλοια σταδίων ἑπτακοσίων. Ἐν δὲ τῷ με-

ταξὺ Λάπαθός τε ἐστὶ πόλις, ὕφορμον ἔχουσα καὶ νεώρια, Λακώνων κτίσμα καὶ Πραξάνδρου· καθ' ἣν ἦν Νάγιδος· εἶτ' Ἀφροδίσιον, καθ' ὃ στενὴ ἡ νῆσος· εἰς γὰρ Σαλαμῖνα ὑπέρβασις σταδίων ἑβδομήκοντα· εἶθ' Ἀχαιῶν ἀκτὴ, ὅπου Τεῦκρος προσωρμίσθη πρῶτον, κτίσας Σαλαμῖνα, τὴν ἐν Κύπρῳ, ἐκβληθεὶς, ὥς φασιν, ὑπὸ τοῦ πατρὸς Τελαμῶνος· εἶτα Καρπασία πόλις, λιμένα ἔχουσα· κεῖται δὲ κατὰ τὴν ἄκραν τὴν Σαρπηδόνα· ἐκ δὲ τῆς Καρπασίας ὑπέρβασίς ἐστιν ἰσθμοῦ τριάκοντα σταδίων πρὸς τὰς νήσους τὰς Καρπασίας, καὶ τὸ νότιον πέλαγος· εἶτ' ἄκρα καὶ ὄρος· ἡ δ' ἀκρώρεια καλεῖται Ὄλυμπος, ἔχουσα Ἀφροδίτης Ἀκραίας ναὸν, ἄδυτον γυναιξὶ καὶ ἀόρατον. Πρόκεινται δὲ πλησίον αἱ Κλεῖδες καὶ ἄλλαι δὲ πλείους· εἶθ' αἱ Καρπασίαι νῆσοι· καὶ μετὰ ταύτας ἡ Σαλαμὶς, ὅθεν ἦν Ἄριστος ὁ συγγραφεύς· εἶτ' Ἀρσινόη πόλις καὶ λιμήν· εἶτ' ἄλλος λιμὴν Λεύκολλα· εἶτ' ἄκρα Πηδάλιον, εἰς ἣν ὑπέρκειται λόφος τραχὺς, ὑψηλὸς, τραπεζοειδὴς, ἱερὸς Ἀφροδίτης, εἰς ὃν ἀπὸ Κλειδῶν στάδιοι ἑξακόσιοι ὀγδοήκοντα· εἶτα κολπώδης καὶ τραχὺς παράπλους ὁ πλείων εἰς Κίτιον· ἔχει δὲ λιμένα κλειστόν· ἐντεῦθέν ἐστι Ζήνων τε ὁ τῆς στωϊκῆς αἱρέσεως ἀρχηγέτης, καὶ Ἀπολλώνιος ἰατρός· ἐντεῦθεν εἰς Βηρυτὸν στάδιοι χίλιοι πεντακόσιοι. Εἶτ' Ἀμαθοῦς πόλις· καὶ μεταξὺ πολίχνη, Παλαιὰ καλουμένη, καὶ ὄρος μαστοειδὲς Ὄλυμπος· εἶτα Κουριὰς χεῤῥονησιώδης, εἰς ἣν ἀπὸ Θρόνων στάδιοι ἑπτακόσιοι. Εἶτα πόλις Κούριον, ὅρμον ἔχουσα, Ἀργείων κτίσμα. Ἤδη οὖν πάρ-

εστι σκοπεῖν τὴν ῥαθυμίαν τοῦ ποιήσαντος τὸ ἐλεγεῖον τοῦτο, οὗ ἡ ἀρχή·

Ἱραὶ τῷ Φοίβῳ, πολλὸν διὰ κῦμα θέουσαι,
Ἤλθομεν αἱ ταχιναὶ τόξα φυγεῖν ἔλαφοι·

εἴθ' Ἡδύλος ἐστὶν, εἴθ' ὁςτιςοῦν· φησὶ μὲν ὁρμηθῆναι τὰς ἐλάφους Κωρυκίης ἀπὸ δειράδος· ἐκ δὲ Κιλίσσης ἠϊόνος εἰς ἀκτὰς διανήξασθαι Κουριάδας, καὶ ἐπιφθέγγεται, διότι

Μυρίον ἀνδράσι θαῦμα νοεῖν πάρα, πῶς ἀνόδευτον
Χεῦμα δι' εἰαρινῶν ἐδράμομεν Ζεφύρων.

Ἀπὸ γὰρ Κωρύκου περίπλους μέν ἐστιν εἰς Κουριάδα ἀκτήν· οὔτε ζεφύρῳ δὲ, οὔτε ἐν δεξιᾷ ἔχοντι τὴν νῆσον, ἐν ἀριστερᾷ δέ· δίαρμα δ' οὐδέν. Ἀρχὴ δ' οὖν τοῦ δυσμικοῦ περίπλου τὸ Κούριον, τοῦ βλέποντος πρὸς Ῥόδον· καὶ εὐθύς ἐστιν ἄκρα, ἀφ' ἧς ῥίπτουσι τοὺς ἁψαμένους τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος· εἶτα Τρήτα, καὶ Βοόσουρα, καὶ Παλαίπαφος, ὅσον ἐν δέκα σταδίοις ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἱδρυμένη, ὕφορμον ἔχουσα· καὶ ἱερὸν ἀρχαῖον τῆς Παφίας Ἀφροδίτης· εἶτ' ἄκρα Ζεφυρία, πρόσορμον ἔχουσα, καὶ ἄλλη Ἀρσινόη, ὁμοίως πρόσορμον ἔχουσα· καὶ ἱερὸν καὶ ἄλσος· μικρὸν δ' ἀπὸ τῆς θαλάττης καὶ ἡ Ἱεροκηπίς. Εἶθ' ἡ Πάφος, κτίσμα Ἀγαπήνορος, καὶ λιμένα ἔχουσα, καὶ ἱερὰ εὖ.κατεσκευασμένα· διέχει δὲ πεζῇ σταδίους ἑξήκοντα τῆς Παλαιπάφου· καὶ πανηγυρίζουσι διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης κατ' ἔτος ἐπὶ τὴν Παλαίπαφον, ἄνδρες ὁμοῦ γυναιξὶν ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων συνιόντες. Φασὶ δ' εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐκ Πά-

φου τινὲς εἶναι σταδίους τρισχιλίους ἑξακοσίους. Εἶθ' ὁ Ἀκάμας ἐστὶ μετὰ Πάφον· εἶτα πρὸς ἕω μετὰ τὸν Ἀκάμαντα πλοῦς εἰς Ἀρσινόην πόλιν, καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἄλσος· εἶτα Σόλοι πόλις, λιμένα ἔχουσα, καὶ ποταμὸν, καὶ ἱερὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἴσιδος· κτίσμα δ' ἐστὶ Φαλήρου καὶ Ἀκάμαντος, Ἀθηναίων· οἱ δ' ἐνοικοῦντες Σόλιοι καλοῦνται. Ἐντεῦθεν ἦν Στασάνωρ τῶν Ἀλεξάνδρου ἑταίρων, ἀνὴρ ἡγεμονίας ἠξιωμένος· ὑπέρκειται δ' ἐν μεσογαίᾳ Λιμενία πόλις· εἶθ' ἡ Κρομμύου ἄκρα.

Τί δὲ δεῖ τῶν ποιητῶν θαυμάζειν, καὶ μάλιστα τῶν τοιούτων, οἷς ἡ πᾶσα περὶ τὴν φράσιν ἐστὶ σπουδὴ, τὰ τοῦ Δαμάστου συγκρίνοντας, ὅστις τῆς νήσου τὸ μῆκος ἀπὸ τῶν ἄρκτων πρὸς μεσημβρίαν ἀποδίδωσιν, ἀπὸ Ἱεροκηπίας, ὥς φησιν, εἰς Κλεῖδας; Οὐδὲ ὁ Ἐρατοσθένης εὖ· αἰτιώμενος γὰρ τοῦτον, οὐκ ἀπ' ἄρκτων φησὶν εἶναι τὴν Ἱεροκηπίαν, ἀλλ' ἀπὸ νότου· οὐδὲ γὰρ ἀπὸ νότου, ἀλλ' ἀπὸ δύσεως, εἴπερ ἐν τῇ δυσμικῇ πλευρᾷ κεῖται, ἐν ᾗ καὶ ἡ Πάφος, καὶ ὁ Ἀκάμας. Διάκειται μὲν οὕτως ἡ Κύπρος τῇ θέσει.

Κατ' ἀρετὴν δ' οὐδεμιᾶς τῶν νήσων λείπεται· καὶ γὰρ εὔοινός ἐστι καὶ εὐέλαιος· σίτῳ τε αὐτάρκει χρῆται· μέταλλά τε χαλκοῦ ἐστιν ἄφθονα τὰ ἐν Ταμασσῷ, ἐν οἷς τὸ χαλκανθὲς γίνεται, καὶ ὁ ἰὸς τοῦ χαλκοῦ, πρὸς τὰς ἰατρικὰς δυνάμεις χρήσιμος. Φησὶ δ' Ἐρατοσθένης τὸ παλαιὸν ὑλομανούντων τῶν πεδίων, ὥστε κατέχεσθαι δρυμοῖς, καὶ μὴ γεωργεῖσθαι, μικρὰ μὲν ἐπωφελεῖν πρὸς τοῦτο τὰ

μέταλλα, δενδροτομουντων πρὸς τὴν καῦσιν τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου· προςγενέσθαι δὲ καὶ τὴν ναυπηγίαν τῶν στόλων, ἤδη πλεομένης ἀδεῶς τῆς θαλάττης, καὶ μετὰ δυνάμεων· ὡς δ' οὐκ ἐξενίκων, ἐπιτρέψαι τοῖς βουλομένοις καὶ δυναμένοις ἐκκόπτειν, καὶ ἔχειν ἰδιόκτητον καὶ ἀτελῆ τὴν διακαθαρθεῖσαν γῆν.

Πρότερον μὲν οὖν κατὰ πόλεις ἐτυραννοῦντο οἱ Κύπριοι· ἀφ' οὗ δ' οἱ Πτολεμαϊκοὶ βασιλεῖς κύριοι τῆς Αἰγύπτου κατέστησαν, εἰς ἐκείνους καὶ ἡ Κύπρος περιέστη, συμπραττόντων πολλάκις καὶ τῶν Ῥωμαίων. Ἐπεὶ δ' ὁ τελευταῖος ἄρξας Πτολεμαῖος, ἀδελφὸς τοῦ Κλεοπάτρας πατρὸς, τῆς καθ' ἡμᾶς βασιλίσσης, ἔδοξε πλημμελής τε εἶναι, καὶ ἀχάριστος εἰς τοὺς εὐεργέτας, ἐκεῖνος μὲν κατελύθη, Ῥωμαῖοι δὲ κατέσχον τὴν νῆσον, καὶ γέγονε στρατηγικὴ ἐπαρχία καθ' αὑτήν. Μάλιστα δ' αἴτιος τοῦ ὀλέθρου κατέστη τῷ βασιλεῖ Πόπλιος Κλαύδιος Πούλχερ· ἐμπεσὼν γὰρ εἰς τὰ ληστήρια, τῶν Κιλίκων ἀκμαζόντων τότε, λύτρον αἰτούμενος, ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ, δεόμενος πέμψαι, καὶ ῥύσασθαι αὐτόν· ὁ δ' ἔπεμψε μὲν, μικρὸν δὲ τελέως, ὥςτε καὶ τοὺς λῃστὰς αἰδεσθῆναι λαβεῖν, ἀλλὰ ἀναπέμψαι πάλιν, τὸν δ' ἄνευ λύτρων ἀπολῦσαι. Σωθεὶς δ' ἐκεῖνος, ἀπεμνημόνευσεν ἀμφοτέροις τὴν χάριν, καὶ γενόμενος δήμαρχος, ἴσχυσε τοσοῦτον, ὥςτε ἐπέμφθη Μάρκος Κάτων, ἀφαιρησόμενος τὴν Κύπρον τὸν κατέχοντα. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἔφθη διαχειρισάμενος αὑτὸν, Κάτων δὲ ἐπελθὼν περέλαβε τὴν Κύπρον,

καὶ τὴν βασιλικὴν οὐσίαν διέθετο καὶ τὰ χρήματα εἰς τὸ δημόσιον ταμιεῖον τῶν Ῥωμαίων ἐκόμισεν· ἐξ ἐκείνου δ' ἐγένετο ἐπαρχία ἡ νῆσος, καθάπερ καὶ νῦν ἐστὶ, στρατηγική· ὀλίγον δὲ χρόνον τὸν μεταξὺ, Ἀντώνιος Κλεοπάτρᾳ καὶ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς Ἀρσινόῃ παρέδωκε· καταλυθέντος δὲ ἐκείνου, συγκατελύθησαν καὶ αἱ διατάξεις αὐτοῦ πᾶσαι.

ΤΩΝ

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΟΥ

ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ πεντεκαιδέκατον βιβλίον περιέχει Ἰνδίαν καὶ Περσίδα.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPVT I.

Τὰ περιλειπόμενα τῆς Ἀσίας ἐστὶ τὰ ἐκτὸς τοῦ Ταύρου, πλὴν Κιλικίας καὶ Παμφυλίας καὶ Λυκίας· τὰ δ' ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς μέχρι Νείλου μεταξὺ τοῦ Ταύρου καὶ τῆς ἔξω θαλάττης τῆς νοτίου κείμενα·

μετὰ δὲ τὴν Ἀσίαν ἡ Λιβύη ἐστὶ, περὶ ἧς ἐροῦμεν ὕστερον· νῦν δ᾽ ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἀρκτέον· πρώτη γὰρ ἔκκειται πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς μεγίστη.

Δεῖ δ᾽ εὐγνωμόνως ἀκούειν περὶ αὐτῆς· καὶ γὰρ ἀπωτάτω ἐστί· καὶ οὐ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων κατώπτευσαν αὐτήν· οἱ δὲ καὶ ἰδόντες, μέρη τινὰ εἶδον· τὰ δὲ πλείω λέγουσιν ἐξ ἀκοῆς· καὶ ἃ εἶδον δὲ, ἐν παρόδῳ στρατιωτικῇ καὶ δρόμῳ κατέμαθον· διόπερ οὐδὲ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἐξαγγέλλουσι· καὶ ταῦτα συγγράψαντες, ὡς ἂν πεφροντισμένως ἐξητασμένα· τινὲς δ᾽ αὐτῶν καὶ συστρατεύσαντες ἀλλήλοις καὶ συνεπιδημήσαντες, καθάπερ οἱ Ἀλεξάνδρῳ συγκαταστρεψάμενοι τὴν Ἀσίαν· ἀλλ᾽ ἕκαστος ἑκάστῳ τἀναντία λέγει πολλάκις. Ὅπου δὲ περὶ τῶν ὁραθέντων οὕτω διαφέρονται, τί δεῖ νομίζειν περὶ τῶν ἐξ ἀκοῆς;

Καὶ μὴν οὐδ᾽ οἱ πολλοὶ πολλοῖς χρόνοις ὕστερον συγγράψαντές τι περὶ τούτων, οὐδ᾽ οἱ νῦν πλέοντες ἐκεῖσε, ἀποφαίνονταί τι ἀκριβές. Ἀπολλόδωρος γοῦν, ὁ τὰ Παρθικὰ ποιήσας, μεμνημένος καὶ τῶν τὴν Βακτριανὴν ἀποστησάντων Ἑλλήνων παρὰ τῶν Συριακῶν βασιλέων, τῶν ἀπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, φησὶ μὲν αὐτοὺς αὐξηθέντας, ἐπιθέσθαι καὶ τῇ Ἰνδικῇ· οὐδὲν δὲ προσανακαλύπτει τῶν πρότερον ἐγνωσμένων, ἀλλὰ καὶ ἐναντιολογεῖ, πλείω τῆς Ἰνδικῆς ἐκείνους, ἢ Μακεδόνας, καταστρέψασθαι λέγων. Εὐκρατίδαν γοῦν πόλεις χιλίας ὑφ᾽ ἑαυτῷ ἔχειν· ἐκείνους δὲ αὐτὰ τὰ μεταξὺ ἔθνη τοῦ τε Ὑδάσπου καὶ τοῦ Ὑπάνιος τὸν ἀριθμὸν ἐννέα,

πόλεις τε σχεῖν πεντακισχιλίας, ὧν μηδεμίαν εἶναι Κῶ τῆς Μεροπίδος ἐλάττω· ταύτην δὲ πᾶσαν τὴν χώραν καταστρεψάμενον Ἀλέξανδρον παραδοῦναι Πώρῳ.

Καὶ οἱ νῦν δὲ πλέοντες ἐξ Αἰγύπτου ἐμπορικοὶ τῷ Νείλῳ καὶ τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ μέχρι τῆς Ἰνδικῆς, σπάνιοι μὲν περιπεπλεύκασι μέχρι τοῦ Γάγγου· καὶ οὗτοι δ' ἰδιῶται, καὶ οὐδὲν πρὸς ἱστορίαν χρήσιμοι τῶν τόπων. Κἀκεῖθεν δὲ ἀφ' ἑνὸς τόπου, καὶ παρ' ἑνὸς βασιλέως, Πανδίονος καὶ ἄλλου Πώρου, ἧκεν ὡς Καίσαρα τὸν Σεβαστὸν δῶρα καὶ πρεσβεῖα, καὶ ὁ κατακαύσας ἑαυτὸν Ἀθήνησι σοφιστὴς Ἰνδός· καθάπερ καὶ ὁ Κάλανος Ἀλεξάνδρῳ τὴν τοιαύτην θέαν ἐπιδειξάμενος.

Εἰ τοίνυν ταῦτ' ἀφείς τις τὴν πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου στρατείας ἐπιβλέποι μνήμην, πολὺ ἂν εὕροι τούτων τυφλότερα. Ἀλέξανδρον μὲν οὖν πιστεύειν τοῖς τοιούτοις εἰκὸς, τετυφωμένον ταῖς τοσαύταις εὐτυχίαις. Φησὶ γοῦν Νέαρχος, φιλονεικῆσαι αὐτὸν διὰ τῆς Γεδρωσίας ἀγαγεῖν τὴν στρατείαν πεπυσμένον, διότι καὶ Σεμίραμις ἐστράτευσεν ἐπὶ Ἰνδοὺς, καὶ Κῦρος· (ἀλλ' ἡ μὲν ἀνέστρεψε, φεύγουσα μετὰ εἴκοσιν ἀνθρώπων· ἐκεῖνος δὲ μεθ' ἑπτά·) ὡς σεμνὸν τὸ, ἐκείνων τοσαῦτα παθόντων, αὐτὸν τὸ στρατόπεδον διασῶσαι μετὰ νίκης διὰ τῶν αὐτῶν ἐθνῶν τε καὶ τόπων· ἐκεῖνος μὲν δὴ ἐπίστευσεν.

Ἡμῖν δὲ τίς ἂν δικαία γένοιτο πίστις περὶ τῶν Ἰνδικῶν ἐκ τῆς τοιαύτης στρατείας τοῦ Κύρου, ἢ τῆς Σεμιράμιδος; Συναποφαίνεται δέ πως καὶ Μεγα-

σθένης τῷ λόγῳ τούτῳ, κελεύων ἀπιστεῖν ταῖς ἀρχαίαις περὶ Ἰνδῶν ἱστορίαις· οὔτε γὰρ παρ' Ἰνδῶν ἔξω σταλῆναί ποτε στρατιὰν, οὔτ' ἐπελθεῖν ἔξωθεν καὶ κρατῆσαι, πλὴν τῆς μεθ' Ἡρακλέους καὶ Διονύσου, καὶ τῆς νῦν μετὰ Μακεδόνων. Καίτοι Σέσωστριν μὲν τὸν Αἰγύπτιον καὶ Τεάρκωνα τὸν Αἰθίοπα ἕως Εὐρώπης προελθεῖν. Ναβοκοδρόσορον δὲ τὸν παρὰ Χαλδαίοις εὐδοκιμήσαντα, Ἡρακλέους μᾶλλον, καὶ ἕως Στηλῶν ἐλάσαι· μέχρι μὲν δὴ δεῦρο καὶ Τεάρκωνα ἀφικέσθαι· ἐκεῖνον δὲ καὶ ἐκ τῆς Ἰβηρίας εἰς τὴν Θρᾴκην καὶ τὸν Πόντον ἀγαγεῖν τὴν στρατιάν. Ἰδάνθυρσον δὲ τὸν Σκύθην ἐπιδραμεῖν τῆς Ἀσίας μέχρι Αἰγύπτου· τῆς δὲ Ἰνδικῆς μηδένα τούτων ἅψασθαι. Καὶ Σεμίραμιν δ' ἀποθανεῖν πρὸ τῆς ἐπιχειρήσεως. Πέρσας δὲ μισθοφόρους μὲν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς μεταπέμψασθαι Ὕδρακας· ἐκεῖ δὲ μὴ στρατεῦσαι, ἀλλ' ἐγγὺς ἐλθεῖν μόνον, ἡνίκα Κῦρος ἤλαυνεν ἐπὶ Μασσαγέτας.

Καὶ τὰ περὶ Ἡρακλέους δὲ καὶ Διονύσου Μεγασθένης μὲν μετ' ὀλίγων πιστὰ ἡγεῖται· τῶν δ' ἄλλων οἱ πλείους, ὧν ἐστὶ καὶ Ἐρατοσθένης, ἄπιστα καὶ μυθώδη, καθάπερ καὶ τὰ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. Ὁ μὲν γὰρ ἐν ταῖς Βάκχαις ταῖς Εὐριπίδου Διόνυσος τοιαῦτα νεανιεύεται·

Λιπὼν δὲ Λυδῶν τὰς πολυχρύσους γύας,
Φρυγῶν τε Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας,
Βάκτριά τε τείχη, τήν τε δύσχειμον χθόνα
Μήδων ἐπελθὼν, Ἀραβίαν εὐδαίμονα,
Ἀσίαν τε πᾶσαν. —

Παρὰ Σοφοκλεῖ δέ τίς ἐστι τὴν Νύσσαν καθυμνῶν, ὡς τὸ Διονύσῳ καθιερωμένον ὄρος·

"Ὅθεν κατεῖδον τὴν βεβακχιωμένην
Βροτοῖσι κλεινὴν Νύσσαν, ἣν ὁ βούκερως
Ἴακχος αὑτῷ μαῖαν ἡδίστην νέμει,
Ὅπου τὶς ὄρνις οὐχὶ κλαγγάνει.

Καὶ τὰ ἑξῆς. Καὶ μηροτραφὴς δὲ λέγεται· καὶ ὁ ποιητὴς περὶ Λυκούργου τοῦ Ἠδωνοῦ φησὶν οὕτως·

"Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον. —

Τοιαῦτα μὲν τὰ περὶ Διονύσου. Περὶ δὲ Ἡρακλέους οἱ μὲν ἐπὶ τἀναντία μόνον μέχρι τῶν ἑσπερίων περάτων ἱστοροῦσιν, οἱ δ' ἐφ' ἑκάτερα.

Ἐκ δὲ τῶν τοιούτων Νυσαίους δή τινας ἔθνος προσωνόμασαν, καὶ πόλιν παρ' αὐτοῖς Νύσαν, Διονύσου κτίσμα, καὶ ὄρος τὸ ὑπὲρ τῆς πόλεως Μηρὸν, αἰτιασάμενοι καὶ τὸν αὐτόθι κισσὸν, καὶ ἄμπελον, οὐδὲ ταύτην τελεσίκαρπον· ἀποῤῥεῖ γὰρ ὁ βότρυς, πρὶν περκάσαι διὰ τοὺς ὄμβρους τοὺς ἄδην. Διονύσου δ' ἀπογόνους τοὺς Ὀξυδράκας, ἀπὸ τῆς ἀμπέλου τῆς παρ' αὐτοῖς καὶ τῶν πολυτελῶν ἐξόδων Βακχικῶς τάς τε ἐκστρατείας ποιουμένων τῶν βασιλέων, καὶ τὰς ἄλλας ἐξόδους μετὰ τυμπανισμοῦ καὶ εὐανθοῦς στολῆς· ὅπερ ἐπιπολάζει καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἰνδοῖς. Ἄορνον δέ τινα πέτραν, ἧς τὰς ῥίζας ὁ Ἰνδὸς ὑποῤῥεῖ πλησίον τῶν πηγῶν, Ἀλεξάνδρου κατὰ μίαν προσβολὴν ἑλόντος, σεμνύνοντες ἔφασαν, τὸν Ἡρακλέα τρὶς μὲν προσβαλεῖν τῇ πέτρᾳ ταύτῃ, τρὶς δ' ἀποκρουσθῆναι. Τῶν δὲ κοινωνησάντων

αὐτῷ τῆς στρατείας ἀπογόνους εἶναι τοὺς Σίβας, σύμβολα τοῦ γένους σώζοντας, τό τε δορὰς ἀμπέχεσθαι, καθάπερ τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸ σκυταληφορεῖν, καὶ ἐπικεκαῦσθαι βουσὶ καὶ ἡμιόνοις ῥόπαλον. Βεβαιοῦνται δὲ τὸν μῦθον τοῦτον καὶ ἐκ τῶν περὶ τὸν Καύκασον καὶ τὸν Προμηθέα· καὶ γὰρ ταῦτα μετενηνόχασιν ἐκ τοῦ Πόντου δεῦρο ἀπὸ μικρᾶς προφάσεως, ἰδόντες σπήλαιον ἐν τοῖς Παροπαμισάδαις ἱερόν· τοῦτο γὰρ ἐνεδείξαντο Προμηθέως δεσμωτήριον, καὶ δεῦρο ἀφιγμένον τὸν Ἡρακλέα ἐπὶ τὴν ἐλευθέρωσιν τοῦ Προμηθέως, καὶ τοῦτον εἶναι τὸν Καύκασον, ὃν Ἕλληνες Προμηθέως δεσμωτήριον ἀπέφηναν.

Ὅτι δ᾽ ἐστὶ πλάσματα ταῦτα τῶν κολακευόντων Ἀλέξανδρον, πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ μὴ ὁμολογεῖν ἀλλήλοις τοὺς συγγραφέας δῆλον, ἀλλὰ τοὺς μὲν λέγειν, τοὺς δὲ μηδ᾽ ἁπλῶς μεμνῆσθαι. Οὐ γὰρ εἰκὸς, τὰ ἔνδοξα οὕτω καὶ τύφου πλήρη μὴ πεπύσθαι· ἢ πεπύσθαι μὲν, μὴ ἄξια δὲ μνήμης ὑπολαβεῖν, καὶ ταῦτα τοὺς πιστοτάτους αὐτῶν. Ἔπειτα ἐκ τοῦ μηδὲ τοὺς μεταξὺ, δι᾽ ὧν ἐχρῆν τὴν ἐς Ἰνδοὺς ἄφιξιν γενέσθαι τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον καὶ τὸν Ἡρακλέα, μηδὲν ἔχειν τεκμήριον δεικνύναι τῆς ἐκείνων ὁδοῦ διὰ τῆς σφετέρας γῆς. Καὶ ἡ τοῦ Ἡρακλέους δὲ στολὴ ἡ τοιαύτη πολὺ νεωτέρα τῆς Τρωϊκῆς μνήμης ἐστὶ, πλάσμα τῶν τὴν Ἡράκλειαν ποιησάντων, εἴτε Πείσανδρος ἦν, εἴτ᾽ ἄλλος τις· τὰ δ᾽ ἀρχαῖα ξόανα οὐχ οὕτω διεσκεύασται.

Ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις οὖν ἀποδέχεσθαι δεῖ πᾶν

τὸ ἐγγυτάτω πίστεως. Ἐποιησάμεθα δ' ἡμεῖς καὶ ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις τοῖς περὶ γεωγραφίας δίαιταν, ἣν δυνατὸν ἦν, περὶ τούτων· καὶ νῦν ἐκείνοις γε ἐξ ἑτοίμου χρησόμεθα, καὶ ἕτερα προσθήσομεν, ὅσον ἂν δεῖν δόξοι πρὸς τὴν σαφήνειαν. Μάλιστα ἐκ τῆς διαίτης ἐδόκει τῆς τότε πιστότατα εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐρατοσθένους ἐν τῷ τρίτῳ τῶν γεωγραφικῶν ἐκτεθέντα κεφαλαιωδῶς, περὶ τῆς τότε νομιζομένης Ἰνδικῆς, ἡνίκα Ἀλέξανδρος ἐπῆλθε· καὶ ἦν ὁ Ἰνδὸς ὅριον ταύτης τε καὶ τῆς Ἀριανῆς, ἣν ἐφεξῆς πρὸς τῇ ἑσπερίᾳ κειμένην Πέρσαι κατεῖχον· ὕστερον γὰρ δὴ καὶ τῆς Ἀριανῆς πολλὴν ἔσχον οἱ Ἰνδοὶ λαβόντες παρὰ τῶν Μακεδόνων. Ἔστι δὲ τοιαῦτα, ἃ λέγει ὁ Ἐρατοσθένης.

Τὴν Ἰνδικὴν περιώρικεν, ἀπὸ μὲν τῶν ἄρκτων, τοῦ Ταύρου τὰ ἔσχατα· ἀπὸ τῆς Ἀριανῆς μέχρι τῆς ἑῴας θαλάττης, ἅπερ οἱ ἐπιχώριοι κατὰ μέρος Παροπάμισόν τε καὶ Ἠμωδὸν, καὶ Ἴμαον, καὶ ἄλλα ὀνομάζουσι· Μακεδόνες δὲ Καύκασον· ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ὁ Ἰνδὸς ποταμός· τὸ δὲ νότιον καὶ τὸ προσεῷον πλευρὸν, πολὺ μείζω τῶν ἑτέρων ὄντα, προπέπτωκεν εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος, καὶ γίνεται ῥομβοειδὲς τὸ τῆς χώρας σχῆμα τῶν μειζόνων πλευρῶν ἑκατέρου πλεονεκτοῦντος παρὰ τὸ ἀπεναντίον πλευρὸν τρισχιλίοις σταδίοις, ὅσον ἐστὶ τὸ κοινὸν ἄκρον τῆς τε ἑωθινῆς παραλίας καὶ τῆς μεσημβρινῆς, ἔξω προπεπτωκὸς ἐξ ἴσης ἐφ' ἑκάτερον παρὰ τὴν ἄλλην ἠϊόνα. Τῆς μὲν οὖν ἑσπερίου πλευρᾶς ἀπὸ τῶν Καυκασίων ὀρῶν ἐπὶ τὴν νότιον θάλατταν

στάδιοι μάλιστα λέγονται μύριοι τρισχίλιοι παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν μέχρι τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ· ὥστ᾽ ἀπεναντίον ἡ ἑωθινὴ προςλαβοῦσα τοὺς τῆς ἄκρας τριςχιλίους ἔσται μυρίων καὶ ἑξακισχιλίων σταδίων. Τοῦτο μὲν οὖν πλάτος τῆς χώρας τό, τ᾽ ἐλάχιστον, καὶ τὸ μέγιστον. Μῆκος δὲ τὸ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἐπὶ τὴν ἕω· τούτου δὲ τὸ μὲν μέχρι Παλιβόθρων ἔχοι τις ἂν βεβαιοτέρως εἰπεῖν· καταμεμέτρηται γὰρ σχοινίοις, καὶ ἔστιν ὁδὸς βασιλικὴ σταδίων δισμυρίων· τὰ δ᾽ ἐπέκεινα στοχασμῷ λαμβάνεται διὰ τῶν ἀνάπλων τῶν ἐκ θαλάττης διὰ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ μέχρι Παλιβόθρων· εἴη δ᾽ ἂν σταδίων ἑξακισχιλίων. Ἔσται δὲ τὸ πᾶν, ᾗ βραχύτατον, μυρίων ἑξακιςχιλίων, ὥς ἔκ τε τῆς ἀναγραφῆς τῶν σταθμῶν τῆς πεπιστευμένης μάλιστα λαβεῖν Ἐρατοσθένης φησί· καὶ ὁ Μεγασθένης οὕτω συναποφαίνεται· Πατροκλῆς δὲ χιλίοις ἔλαττόν φησι. Τούτῳ δὴ πάλιν τῷ διαστήματι προςτεθὲν τὸ τῆς ἄκρας διάστημα τὸ προςπίπτον ἐπὶ πλέον πρὸς τὰς ἀνατολάς, οἱ τριςχίλιοι στάδιοι ποιήσουσι τὸ μέγιστον μῆκος· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ παρὰ τὴν ἑξῆς ἠϊόνα, μέχρι τῆς λεχθείσης ἄκρας, καὶ τῶν ἀνατολικῶν αὐτῆς τερμόνων· οἰκοῦσι δ᾽ ἐνταῦθα οἱ Κωνιακοὶ καλούμενοι.

Ἐκ δὲ τούτων πάρεστιν ὁρᾶν, ὅσον διαφέρουσιν αἱ τῶν ἄλλων ἀποφάσεις, Κτησίου μὲν οὐκ ἐλάττω τῆς ἄλλης Ἀσίας τὴν Ἰνδικὴν λέγοντος, Ὀνησικρίτου δὲ τρίτον μέρος τῆς οἰκουμένης, Νεάρχου δὲ μηνῶν ὁδὸν τεττάρων τὴν δι᾽ αὐτοῦ τοῦ πεδίου, Μεγα-

σθένους δὲ καὶ Δηϊμάχου μετριασάντων μᾶλλον· ὑπὲρ γὰρ δισμυρίους τιθέασι σταδίους, τὸ ἀπὸ τῆς νοτίου θαλάττης ἐπὶ τὸν Καύκασον. Δηΐμαχος δ' ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους κατ' ἐνίους τόπους. Πρὸς οὓς ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις εἴρηται. Νῦν δὲ τοσοῦτον εἰπεῖν ἱκανὸν, ὅτι καὶ ταῦτα συνηγορεῖ τοῖς αἰτουμένοις συγγνώμην, ἐάν τι περὶ τῶν Ἰνδικῶν λέγοντες μὴ διϊσχυρίζωνται.

Ἅπασα δ' ἐστὶ κατάῤῥυτος ποταμοῖς ἡ Ἰνδικὴ, τοῖς μὲν εἰς δύο τοὺς μεγίστους συῤῥηγνυμένοις, τόν τε Ἰνδὸν, καὶ τὸν Γάγγην· τοῖς δὲ, κατ' ἴδια στόμαμα ἐκδιδοῦσιν εἰς τὴν θάλατταν· ἅπαντες δ' ἀπὸ τοῦ Καυκάσου τὴν ἀρχὴν ἔχουσι, καὶ φέρονται μὲν ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν τὸ πρῶτον, εἶθ' οἱ μὲν μένουσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς φορᾶς, καὶ μάλιστα οἱ εἰς τὸν Ἰνδὸν συμβάλλοντες· οἱ δ' ἐπιστρέφονται πρὸς ἕω, καθάπερ καὶ ὁ Γάγγης ποταμός. Οὗτος μὲν οὖν καταβὰς ἐκ τῆς ὀρεινῆς, ἐπειδὰν ἅψηται τῶν πεδίων, ἐπιστρέψας πρὸς ἕω, καὶ ῥυεὶς παρὰ τὰ Παλίβοθρα, μεγίστην πόλιν, πρόεισιν ἐπὶ τὴν ταύτῃ θάλατταν, καὶ μίαν ἐκβολὴν ποιεῖται, μέγιστος ὢν τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν ποταμῶν. Ὁ δὲ Ἰνδὸς δυσὶ στόμασιν εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἐκπίπτει θάλατταν, ἐμπεριλαμβάνων τὴν Πατταληνὴν καλουμένην χώραν, παραπλησίαν τῷ κατ' Αἴγυπτον Δέλτα. Ἐκ δὲ τῆς ἀναθυμιάσεως τῶν τοσούτων ποταμῶν καὶ ἐκ τῶν ἐτησίων, ὡς Ἐρατοσθένης φησὶ, βρέχεται τοῖς θερινοῖς ὄμβροις ἡ Ἰνδικὴ, καὶ λιμνάζει τὰ πεδία· ἐν μὲν οὖν τούτοις τοῖς ὄμβροις λῖνον σπείρεται καὶ κέγχρον·

πρὸς τούτοις σήσαμον, ὄρυζα, βόσμορον· τοῖς δὲ χειμερινοῖς καιροῖς πυροὶ, κριθαὶ, ὄσπρια, καὶ ἄλλοι καρποὶ ἐδώδιμοι, ὧν ἡμεῖς ἄπειροι. Σχεδὸν δέ τι τοῖς ἐν Αἰθιοπίᾳ καὶ κατ᾽ Αἴγυπτον τὰ αὐτὰ φύεται καὶ ἐν τῇ Ἰνδικῇ· καὶ τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς, πλὴν ἵππου ποταμίου, τὰ ἄλλα φέρουσι καὶ οἱ Ἰνδικοί. Ὀνησίκριτος δὲ καὶ τοὺς ἵππους γίνεσθαί φησι. Τῶν δ᾽ ἀνθρώπων οἱ μὲν μεσημβρινοὶ τοῖς Αἰθίοψιν εἰσὶν ὅμοιοι κατὰ τὴν χροιάν· κατὰ δὲ τὴν ὄψιν καὶ τὴν τρίχωσιν τοῖς ἄλλοις· οὐδὲ γὰρ οὐλοτριχοῦσι διὰ τὴν ὑγρότητα τοῦ ἀέρος· οἱ δὲ βόρειοι, τοῖς Αἰγυπτίοις.

Τὴν δὲ Ταπροβάνην πελαγίαν εἶναί φασι νῆσον, ἀπέχουσαν τῶν νοτιωτάτων τῆς Ἰνδικῆς τῶν κατὰ τοὺς Κωνιακοὺς πρὸς μεσημβρίαν ἡμερῶν ἑπτὰ πλοῦν, μῆκος μὲν ὡς ὀκτακισχιλίων σταδίων ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν· ἔχειν δὲ καὶ ἐλέφαντας. Τοιαῦται μὲν αἱ τοῦ Ἐρατοσθένους ἀποφάσεις. Προστεθεῖσαι δὲ καὶ αἱ τῶν ἄλλων, εἴ που τὶ προσακριβοῦσιν, ἰδιοποιήσουσι τὴν γραφήν.

Οἷον περὶ τῆς Ταπροβάνης Ὀνησικριτός φησι, μέγεθος μὲν εἶναι πεντακισχιλίων σταδίων, οὐ διορίσας μῆκος, οὐδὲ πλάτος· διέχειν δὲ τῆς ἠπείρου πλοῦν ἡμερῶν εἴκοσι· ἀλλὰ κακοπλοεῖν τὰς ναῦς, φαύλως μὲν ἱστιοπεποιημένας, κατεσκευασμένων δὲ ἀμφοτέρωθεν ἐγκοιλίων μητρῶν χωρίς· εἶναι δὲ καὶ ἄλλας νήσους αὐτῆς μεταξὺ καὶ τῆς Ἰνδικῆς· νοτιωτάτην δ᾽ ἐκείνην. Κήτη δ᾽ ἀμφίβια περὶ αὐτὴν γί-

νεσθαι, τὰ μὲν βουσὶ, τὰ δ' ἵπποις, τὰ δ' ἄλλοις χερσαίοις ἐοικότα.

Νέαρχος δὲ περὶ τῆς ἐκ τῶν ποταμῶν ἐπιχοῆς παραδείγματα φέρει τὰ τοιαῦτα, ὅτι καὶ τὸ Ἕρμου, καὶ Καΰστρου πεδίον, καὶ Μαιάνδρου, καὶ Καΐκου παραπλησίως εἴρηται, διὰ τὴν ἐπιφορουμένην τοῖς πεδίοις χοῦν αὔξειν αὐτά· μᾶλλον δὲ γεννᾷν, ἐκ τῶν ὀρῶν καταφερομένην, ὅση εὔγεως καὶ μαλακή· καταφέρειν δὲ τοὺς ποταμοὺς, ὥςτε τούτων ὡς ἂν γεννήματα ὑπάρχειν τὰ πεδία· καὶ εὖ λέγεσθαι, ὅτι τούτων ἐστὶ τὰ πεδία. Τοῦτο δὲ ταὐτόν ἐστι τῷ ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου λεχθέντι ἐπὶ τοῦ Νείλου, καὶ τῆς ὑπ' αὐτῷ γῆς, ὅτι ἐκείνου δῶρόν ἐστι· διὰ τοῦτο δ' ὀρθῶς καὶ ὁμώνυμον τῇ Αἰγύπτῳ φησὶ λεχθῆναι τὸν Νεῖλον ὁ Νέαρχος.

Ἀριστόβουλος δὲ μόνα καὶ ὕεσθαι καὶ νίφεσθαι τὰ ὄρη καὶ τὰς ὑπωρείας φησί· τὰ πεδία δὲ καὶ ὄμβρων ὁμοίως ἀπηλλάχθαι καὶ νιφετῶν· ἐπικλύζεσθαι δὲ μόνον κατὰ τὰς ἀναβάσεις τῶν ποταμῶν· νίφεσθαι μὲν οὖν τὰ ὄρη κατὰ χειμῶνα· τοῦ δὲ ἔαρος ἀρχομένου καὶ τοὺς ὄμβρους ἐνάρχεσθαι, καὶ ἀεὶ καὶ μᾶλλον λαμβάνειν ἐπίδοσιν· τοῖς δ' ἐτησίαις καὶ ἀδιαλείπτως νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐκχεῖσθαι καὶ λάβρους ἕως ἐπιτολῆς Ἀρκτούρου· ἔκ τε δὴ τῶν χιόνων καὶ τῶν ὑετῶν πληρουμένους ποτίζειν τὰ πεδία. Κατανοηθῆναι δὲ ταῦτα καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων φησὶν, ὡρμηκότων μὲν εἰς τὴν Ἰνδικὴν ἀπὸ Παροπαμισαδῶν· μετὰ δὲ δυσμὰς Πληϊάδων, καὶ διατριψάντων κατὰ τὴν ὀρεινὴν, ἔν τε τῇ Ἱππα-

σίων, καὶ τῇ Μουσικανοῦ γῇ τὸν χειμῶνα· τοῦ δ' ἔαρος ἀρχομένου καταβεβηκότων εἰς τὰ πεδία, καὶ πόλιν Τάξιλα εὐμεγέθη, ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ Ὑδάσπην καὶ τὴν Πώρου χώραν· τοῦ μὲν οὖν χειμῶνος ὕδωρ οὐκ ἰδεῖν, ἀλλὰ χιόνας μόνον· ἐν δὲ τοῖς Ταξίλοις πρῶτον ὑσθῆναι· καὶ ἐπειδὴ καταβᾶσιν ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην, καὶ νικήσασι Πῶρον, ὁδὸς ἦν ἐπὶ τὸν Ὕπανιν πρὸς ἕω, κἀκεῖθεν ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην πάλιν, ὕεσθαι συνεχῶς, καὶ μάλιστα τοῖς ἐτησίαις· ἐπιτείλαντος δὲ ἀρκτούρου, γενέσθαι παῦλαν· διατρίψαντας δὲ περὶ τὴν ναυπηγίαν ἐπὶ τῷ Ὑδάσπῃ καὶ πλεῖν ἀρξαμένους πρὸ δύσεως πληϊάδος οὐ πολλαῖς ἡμέραις, καὶ τὸ φθινόπωρον πᾶν, καὶ τὸν χειμῶνα, καὶ τὸ ἐπιὸν ἔαρ καὶ θέρος ἐν τῷ κατάπλῳ πραγματευθέντας, ἐλθεῖν εἰς τὴν Πατταληνὴν περὶ κυνὸς ἐπιτολήν· δέκα μὲν δὴ τοῦ κατάπλου γενέσθαι μῆνας, οὐδαμοῦ δ' ὑετῶν αἰσθέσθαι, οὐδ' ὅτε ἐπήκμασαν οἱ ἐτησίαι· τῶν δὲ ποταμῶν πληρουμένων τὰ πεδία κλύζεσθαι· τὴν δὲ θάλατταν ἄπλουν εἶναι τῶν ἀνέμων ἀντιπνεόντων, ἀπὸ γαίας δὲ μηδεμιᾶς πνοῆς ἐκδεξαμένης.

Τοῦτο μὲν οὖν αὐτὸ καὶ ὁ Νέαρχος λέγει· περὶ δὲ τῶν θερινῶν ὄμβρων οὐχ ὁμολογεῖ· ἀλλά φησι, ὕεσθαι τὰ πεδία θέρους, χειμῶνος δ' ἄνομβρα εἶναι. Λέγουσι δ' ἀμφότεροι καὶ τὰς ἀναβάσεις τῶν ποταμῶν. Ὁ μέν γε Νέαρχος τοῦ Ἀκεσίνου πλησίον στρατοπεδεύοντάς φησιν ἀναγκασθῆναι μεταλαβεῖν τόπον ἄλλον ὑπερδέξιον κατὰ τὴν ἀνάβασιν, γενέσθαι δὲ τοῦτο κατὰ θερινὰς τροπάς. Ὁ δ' Ἀριστό-

βουλος καὶ μέτρα τῆς ἀναβάσεως ἐκτίθεται τετταράκοντα πήχεις, ὧν τοὺς μὲν εἴκοσιν ὑπὲρ τὸ προϋπάρχον βάθος πληροῦν μέχρι χείλους τὸ ῥεῖθρον, τοὺς δ' εἴκοσιν ὑπέρχυσιν εἶναι εἰς τὰ πεδία. Ὁμολογοῦσι δὲ καὶ, διότι συμβαίνει νησίζειν τὰς πόλεις, ἐπάνω χωμάτων ἱδρυμένας, καθάπερ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Αἰθιοπίᾳ· μετὰ δὲ ἀρκτοῦρον παύεσθαι τὴν πλημμύραν, ἀποβαίνοντος τοῦ ὕδατος· ἔτι δ' ἡμίψυκτον σπείρεσθαι τὴν γῆν, ἀπὸ τοῦ τυχόντος ὀρύκτου χαραχθεῖσαν, καὶ ὅμως φύεσθαι τὸν καρπὸν τέλειον καὶ καλόν. Τὴν δ' ὄρυζαν φησὶν ὁ Ἀριστόβουλος ἑστάναι ἐν ὕδατι κλειστῷ· πρασίας δ' εἶναι τὰς ἐχούσας αὐτήν· ὕψος δὲ τοῦ φυτοῦ τετράπηχυ, πολύσταχύ τε, καὶ πολύκαρπον· θερίζεσθαι δὲ περὶ δύσιν πληϊάδος, καὶ πτίσσεσθαι ὡς τὰς ζειάς· φύεσθαι δὲ καὶ ἐν τῇ Βακτριανῇ, καὶ Βαβυλωνίᾳ, καὶ Σουσίδι· καὶ ἡ κάτω δὲ Συρία φύει. Μέγιλλος δὲ τὴν ὄρυζαν σπείρεσθαι μὲν πρὸ τῶν ὄμβρων φησίν· ἀρδείας δὲ καὶ φυτείας δεῖσθαι ἀπὸ τῶν κλειστῶν ποτιζομένην ὑδάτων. Περὶ δὲ τοῦ βοσμόρου, ὅν φησιν Ὀνησίκριτος, διότι σῖτός ἐστι μικρότερος τοῦ πυροῦ· γεννᾶται δ' ἐν ταῖς μεσοποταμίαις. Φρύγεται δ', ἐπὰν ἀλοηθῇ, προομνύντων, μὴ ἀποίσειν ἄπυρον ἐκ τῆς ἅλω, τοῦ μὴ ἐξάγεσθαι σπέρμα.

Τὴν δ' ὁμοιότητα τῆς χώρας ταύτης πρός τε τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ πάλιν τὴν ἐναντιότητα παραθεὶς ὁ Ἀριστόβουλος, διότι τῷ Νείλῳ μὲν ἐκ τῶν νοτίων ὄμβρων ἐστὶν ἡ πλήρωσις, τοῖς

Ἰνδικοῖς ποταμοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν, ζητεῖ, πῶς οἱ μεταξὺ τόποι οὐ κατομβροῦνται· οὔτε γὰρ ἡ Θηβαῒς μέχρι Συήνης, καὶ τῶν ἐγγὺς Μερόης, οὔτε τῆς Ἰνδικῆς τὰ ἀπὸ τῆς Πατταληνῆς, μέχρι τοῦ Ὑδάσπου· τὴν δ' ὑπὲρ ταῦτα τὰ μέρη χώραν, ἐν ᾗ καὶ ὄμβροι καὶ νιφετοὶ, παραπλησίως ἔφη γεωργεῖσθαι τῇ ἄλλῃ τῇ ἔξω τῆς Ἰνδικῆς χώρᾳ· ποτίζεσθαι γὰρ ἐκ τῶν ὄμβρων καὶ τῶν χιόνων. Εἰκὸς δ' οἷς εἴρηκεν οὗτος, καὶ εὔσειστον εἶναι τὴν γῆν, χαυνουμένην ὑπὸ τῆς πολλῆς ὑγρασίας, καὶ ἐκρήγματα λαμβάνουσαν, ὥςτε καὶ ῥεῖθρα ποταμῶν ἀλλάττεσθαι. Πεμφθεὶς γοῦν ἐπί τινα χρείαν, ἰδεῖν φησιν ἐρημωθεῖσαν χώραν πλειόνων, ἢ χιλίων πόλεων σὺν κώμαις, ἐκλιπόντος τοῦ Ἰνδοῦ τὸ οἰκεῖον ῥεῖθρον, ἐκτραπομένου δ' εἰς τὸ ἕτερον ἐν ἀριστερᾷ κοιλότερον πολὺ, καὶ οἷον καταῤῥάξαντος, ὡς τὴν ἀπολειφθεῖσαν ἐν δεξιᾷ χώραν μηκέτι ποτίζεσθαι, ταῖς ὑπερχύσεσι μετεωροτέραν οὖσαν, οὐ τοῦ ῥείθρου τοῦ καινοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπερχύσεων.

Ταῖς δὲ τῶν ποταμῶν πληρώσεσι, καὶ τῷ τοὺς ἀπογαίους μὴ πνεῖν, ὁμολογεῖ καὶ τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ Ὀνησικρίτου. Τεναγώδη γάρ φησιν εἶναι τὴν παραλίαν, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ στόματα τῶν ποταμῶν, διά τε τὴν χοῦν καὶ τὰς πλημμυρίδας, καὶ τὴν τῶν πελαγίων ἀνέμων ἐπικράτειαν. Μεγασθένης δὲ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Ἰνδικῆς ἐπισημαίνεται, τῷ δίκαρπον εἶναι καὶ δίφορον· καθάπερ καὶ Ἐρατοσθένης ἔφη, τὸν μὲν εἰπὼν σπόρον χειμερινὸν, τὸν δὲ θερινὸν, καὶ ὄμβρον ὁμοίως· οὐδὲν γὰρ ἔτος εὑρί-

σκεσθαί φησι πρὸς ἀμφοτέρους καιροὺς ἄνομβρον· ὥςτε εὐετηρίαν ἐκ τούτου συμβαίνειν, ἀφόρου μηδέποτε τῆς γῆς οὔσης· τούς τε ξυλίνους καρποὺς γεννᾶσθαι πολλοὺς, καὶ τὰς ῥίζας τῶν φυτῶν, καὶ μάλιστα τῶν μεγάλων καλάμων, γλυκείας καὶ φύσει καὶ ἑψήσει, χλιαινομένου τοῦ ὕδατος τοῖς ἡλίοις, τοῦ τ' ἐκπίπτοντος ἐκ Διὸς, καὶ τοῦ ποταμίου. Τρόπον δή τινα λέγειν βούλεται, διότι ἡ παρὰ τοῖς ἄλλοις λεγομένη πέψις καὶ καρπῶν καὶ χυμῶν παρ' ἐκείνοις ἕψησίς ἐστι· καὶ κατεργάζεται τοσοῦτον εἰν εὐστομίαν, ὅσον καὶ ἡ διὰ πυρός· διὸ καὶ τοὺς κλάδους φησὶν εὐκαμπεῖς εἶναι τῶν δένδρων, ἐξ ὧν οἱ τροχοί· ἐκ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐνίοις καὶ ἐπανθεῖν ἔριον. Ἐκ τούτου δὲ Νέαρχός φησι τὰς εὐητρίους ὑφαίνεσθαι σινδόνας· τοὺς δὲ Μακεδόνας ἀντὶ κναφάλων αὐτοῖς χρῆσθαι, καὶ τῆς σάγμασι σάγης· τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ Σηρικὰ, ἔκ τινων φλοιῶν ξαινομένης βύσσου. Εἴρηκε δὲ καὶ περὶ τῶν καλάμων, ὅτι ποιοῦσι μέλι, μελισσῶν μὴ οὐσῶν· καὶ δένδρον εἶναι καρποφόρον· ἐκ δὲ τοῦ καρποῦ μεθύειν.

Πολλὰ γὰρ δὴ καὶ δένδρα παράδοξα ἡ Ἰνδικὴ τρέφει, ὧν ἐστι καὶ τὸ κάτω νεύοντας ἔχον τοὺς κλάδους, τὰ δὲ φύλλα ἀσπίδος οὐκ ἐλάττω. Ὀνησίκριτος δὲ καὶ περιεργότερον τὰ ἐν τῇ Μουσικανοῦ διεξιὼν, ἅ φησι νοτιώτατα εἶναι τῆς Ἰνδικῆς, διηγεῖται μεγάλα δένδρα εἶναί τινα, ὧν τοὺς κλάδους αὐξηθέντας ἐπὶ πήχεις καὶ δώδεκα· ἔπειτα τὴν λοιπὴν αὔξησιν κατωφερῆ λαμβάνειν, ὡς ἂν κατακαμπτομένους, ἕως ἂν ἅψωνται τῆς γῆς· ἔπειτα κατὰ γῆς δια-

δοθέντας ῥιζοῦσθαι ὁμοίως ταῖς κατώρυξιν, εἶτ᾽ ἀναδοθέντας στελεχοῦσθαι· ἐξ οὗ πάλιν ὁμοίως τῇ αὐξήσει κατακαμφθέντα, ἄλλην κατώρυγα ποιεῖν, εἶτ᾽ ἄλλην· καὶ οὕτως ἐφεξῆς, ὥςτ᾽ ἀφ᾽ ἑνὸς δένδρου σκιάδιον γενέσθαι μακρὸν, πολυστύλῳ σκηνῇ ὅμοιον. Λέγει δὲ καὶ μεγέθη δένδρων, ὥςτε πέντε ἀνθρώποις δυςπερίληπτα εἶναι τὰ στελέχη. Κατὰ δὲ τὸν Ἀκεσίνην καὶ τὴν συμβολὴν τὴν πρὸς Ὑάρωτιν καὶ Ἀριστόβουλος εἴρηκε περὶ τῶν κατακαμπτομένους ἐχόντων τοὺς κλάδους, καὶ περὶ τοῦ μεγέθους· ὥσθ᾽ ὑφ᾽ ἑνὶ δένδρῳ μεσημβρίζειν σκιαζομένους ἱππέας πεντήκοντα· οὗτος δὲ τετρακοσίους. Λέγει δὲ ὁ Ἀριστόβουλος, καὶ ἄλλο δένδρον, οὐ μέγα, μεγάλους λοβοὺς ἔχον, ὡς ὁ κύαμος, δέκα δακτύλους τὸ μῆκος, πλήρεις μέλιτος· τοὺς δὲ φαγόντας οὐ ῥᾳδίως σώζεσθαι. Ἅπαντας δ᾽ ὑπερβέβληνται περὶ τοῦ μεγέθους τῶν δένδρων οἱ φήσαντες, ἑωρᾶσθαι πέραν τοῦ Ὑαρώτιδος δένδρον ποιοῦν σκιὰν ταῖς μεσημβρίαις πενταστάδιον. Καὶ τῶν ἐριοφόρων δένδρων φησὶν οὗτος τὸ ἄνθος ἔχειν πυρῆνα· ἐξαιρεθέντος δὲ τούτου, ξαίνεσθαι τὸ λοιπὸν ὁμοίως ταῖς ἐρέαις.

Ἐν δὲ τῇ Μουσικανοῦ καὶ σῖτον αὐτοφυῆ λέγει πυρῷ παραπλήσιον· καὶ ἄμπελον, ὥςτ᾽ οἰνοφορεῖν, τῶν ἄλλων ἄοινον λεγόντων τὴν Ἰνδικήν· ὥςτε μηδ᾽ αὐλὸν εἶναι κατὰ τὸν Ἀνάχαρσιν. μήτ᾽ ἄλλο τῶν μουσικῶν ὀργάνων μηδὲν, πλὴν κυμβάλων καὶ τυμπάνων, καὶ κροτάλων, ἃ τοὺς θαυματοποιοὺς κεκτῆσθαι. Καὶ πολυφάρμακον δὲ καὶ πολύῤῥιζον τῶν τε σωτηρίων, καὶ τῶν ἐναντίων, ὥςπερ καὶ πολυχρώ-

ματον καὶ οὗτος εἴρηκε, καὶ ἄλλοι γε. Προστίθησι δ᾽ οὗτος, ὅτι καὶ νόμος εἴη τὸν ἀνευρόντα τι τῶν ὀλεθρίων, ἐὰν μὴ προσανεύρῃ καὶ τὸ ἄκος αὐτοῦ, θανατοῦσθαι· ἀνευρόντα δὲ, τιμῆς τυγχάνειν παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν. Ἔχειν δὲ καὶ κιννάμωμον, καὶ νάρδον, καὶ τὰ ἄλλα ἀρώματα τὴν νότιον γῆν τὴν Ἰνδικὴν ὁμοίως, ὥςπερ τὴν Ἀραβίαν, καὶ τὴν Αἰθιοπίαν, ἔχουσάν τι ἐμφερὲς ἐκείναις κατὰ τοὺς ἡλίους· διαφέρειν δὲ τῷ πλεονασμῷ τῶν ὑδάτων, ὥςτ᾽ ἔνικμον τὸν ἀέρα εἶναι, καὶ τροφιμώτερον παρὰ τοῦτο, καὶ γόνιμον μᾶλλον· ὡς δ᾽ αὔτως καὶ τὴν γῆν καὶ τὸ ὕδωρ ἤδη· καὶ μείζω τά τε χερσαῖα τῶν ζώων, καὶ τὰ καθ᾽ ὕδατος τὰ ἐν Ἰνδοῖς τῶν παρ᾽ ἄλλοις εὑρίσκεσθαι. Καὶ τὸν Νεῖλον δ᾽ εἶναι γόνιμον μᾶλλον ἑτέρων, καὶ μεγαλοφυῆ γεννᾷν καὶ τἄλλα, καὶ τὰ ἀμφίβια· τάς τε γυναῖκας ἔσθ᾽ ὅτε καὶ τετράδυμα τίκτειν τὰς Αἰγυπτίας. Ἀριστοτέλης δε τινα καὶ ἑπτάδυμα ἱστορεῖ τετοκέναι.

Καὶ αὐτὸς πολύγονον καλῶν τὸν Νεῖλον καὶ τρόφιμον διὰ τὴν ἐκ τῶν ἡλίων μετρίαν ἕψησιν, αὐτὸ καταλιπόντων τὸ τρόφιμον, τὸ δὲ περιττὸν ἐκθυμιώντων. Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ τοῦτο συμβαίνειν εἰκὸς, ὅπερ φησὶν οὗτος, ὅτι τῷ ἡμίσει πυρὶ ἑψεῖται τὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ, ἢ τὰ ἄλλα. Ὅσῳ δέ γε φησὶ τὸ μὲν τοῦ Νείλου ὕδωρ δι᾽ εὐθείας ἔπεισι πολλὴν χώραν καὶ στενὴν, καὶ μεταβάλλει πολλὰ κλίματα καὶ πολλοὺς ἀέρας· τὰ δ᾽ Ἰνδικὰ ῥεύματα ἐς πεδία ἀναχεῖται μείζω καὶ πλατύτερα, ἐνδιατρίβοντα πολὺν χρόνον τοῖς αὐτοῖς κλίμασι· τό

σῳ δὲ ἐκεῖνα τούτου τροφιμώτερα, διότι καὶ τὰ κήτη μείζω τε, καὶ πλείω· καὶ ἐκ τῶν νεφῶν δὲ ἑφθὸν ἤδη χεῖσθαι τὸ ὕδωρ.

Τοῦτο δ' οἱ μὲν περὶ Ἀριστόβουλον οὐκ ἂν συγχωροῖεν, οἱ φάσκοντες, μὴ ὕεσθαι τὰ πεδία. Ὀνησικρίτῳ δὲ δοκεῖ, τόδε τὸ ὕδωρ αἴτιον εἶναι τῶν ἐν τοῖς ζώοις ἰδιωμάτων, καὶ φέρει σημεῖον τὸ καὶ τὰς χρόας τῶν πινόντων βοσκημάτων ξενικῶν ἀλλάττεσθαι πρὸς τὸ ἐπιχώριον. Τοῦτο μὲν οὖν εὖ· οὐκέτι δὲ καὶ τοῦ μέλανας εἶναι καὶ οὐλότριχας τοὺς Αἰθίοπας, ἐν ψιλοῖς τοῖς ὕδασι τὴν αἰτίαν τιθέναι· μέμφεσθαι δὲ τὸν Θεοδέκτην εἰς αὐτὸν τὸν ἥλιον ἀναφέροντα τὸ αἴτιον, ὥς φησιν οὗτος·

Οἷς ἀγχιτέρμων ἥλιος διφρηλατῶν,
Σκοτεινὸν ἄνθος ἐξέχρωσε λιγνύος
Εἰς σώματ' ἀνδρῶν, καὶ συνέστρεψεν κόμας
Μορφαῖς ἀναυξήτησι συντήξας πυρός.

Ἔχοι δ' ἄν τινα λόγον· φησὶ γὰρ, μήτε ἐγγυτέρω τοῖς Αἰθίοψιν εἶναι τὸν ἥλιον, ἢ τοῖς ἄλλοις· ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ κάθετον εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπικαίεσθαι πλέον· ὥστ' οὐκ εὖ λέγεσθαι ἀγχιτέρμονα αὐτοῖς τὸν ἥλιον, ἴσον πάντων διέχοντα. Μήτε τὸ θάλπος εἶναι τοῦ τοιούτου πάθους αἴτιον· μηδὲ γὰρ τοῖς ἐν γαστρὶ, ὧν οὐχ ἅπτεται ἥλιος. Βελτίους δὲ οἱ τὸν ἥλιον αἰτιώμενοι, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἐπίκαυσιν, κατ' ἐπίλειψιν σφοδρὰν τῆς ἐπιπολῆς ἰκμάδος· καθ' ὃ καὶ τοὺς Ἰνδοὺς μὴ οὐλοτριχεῖν φαμεν, μηδ' οὕτω πεπεισμένως ἐπικεκαῦσθαι τὴν χρόαν, ὅτι ὑγροῦ κοινωνοῦσιν ἀέρος. Ἐν δὲ τῇ γαστρὶ ἤδη κατὰ σπερ-

ματικὴν διάθεσιν τοιαῦτα γίνεται, οἷα τὰ γεννῶντα· καὶ γὰρ πάθη συγγενικὰ οὕτω λέγεται, καὶ ἄλλαι ὁμοιότητες. Καὶ τὸ πάντων δ' ἴσον ἀπέχειν τὸν ἥλιον πρὸς αἴσθησιν λέγεται, οὐ πρὸς λόγον. Καὶ πρὸς αἴσθησιν, οὐχ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ὥς φαμεν σημείου λόγον ἔχειν τὴν γῆν πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου σφαῖραν· ἐπεὶ πρός γε τὴν τοιαύτην αἴσθησιν, καθ' ἣν θάλπους ἀντιλαμβανόμεθα, ἐγγύθεν μὲν μᾶλλον, πόῤῥωθεν δὲ ἧττον, οὐκ ἴσον· οὕτω δ' ἀγχιτέρμων ὁ ἥλιος λέγεται τοῖς Αἰθίοψιν, οὐχ ὡς Ὀνησίκριτος δέδεκται.

Καὶ τοῦτο δὲ τῶν ὁμολογουμένων ἐστὶ, καὶ τῶν σωζόντων τὴν πρὸς τὴν Αἴγυπτον ὁμοιότητα καὶ τὴν Αἰθιοπίαν· ὅτι, τῶν πεδίων ὅσα μὴ ἐπίκλυστα, ἄκαρπά ἐστι διὰ τὴν ἀνυδρίαν. Νέαρχος δὲ τὸ ζητούμενον πρῶτον ἐπὶ τοῦ Νείλου, πόθεν ἡ πλήρωσις αὐτοῦ, διδάσκειν ἔφη τοὺς Ἰνδικοὺς ποταμοὺς, ὅτι ἐκ τῶν θερινῶν ὄμβρων συμβαίνει. Ἀλέξανδρον δ' ἐν μὲν τῷ Ὑδάσπῃ κροκοδείλους ἰδόντα, ἐν δὲ τῷ Ἀκεσίνῃ κυάμους Αἰγυπτίους, εὑρηκέναι δόξαι τὰς τοῦ Νείλου πηγὰς, καὶ παρασκευάζεσθαι στόλον εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὡς τῷ ποταμῷ τούτῳ μέχρι ἐκεῖσε πλευσόμενον· μικρὸν δ' ὕστερον γνῶναι, διότι οὐ δύναται, ὃ ἤλπισε. Μέσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ, καὶ δεῖνα ῥεῖθρα, Ὠκεανὸς μὲν πρῶτον, εἰς ὃν ἐκδιδόασιν οἱ Ἰνδικοὶ πάντες ποταμοί· ἔπειτα ἡ Ἀριανὴ, καὶ ὁ Περσικὸς κόλπος, καὶ ὁ Ἀράβιος, καὶ αὐτὴ ἡ Ἀραβία, καὶ ἡ Τρωγλοδυτική. Τὰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ὄμβρων τοιαῦτα λέγεται, καὶ

τῆς πληρώσεως τῶν ποταμῶν, καὶ τῆς ἐπικλύσεως τῶν πεδίων.

Δεῖ δὲ καὶ τὰ καθ᾽ ἕκαστα περὶ τῶν ποταμῶν εἰπεῖν, ὅσα πρὸς τὴν γεωγραφίαν χρήσιμα, καὶ ὅσων ἱστορίαν παρειλήφαμεν. Ἄλλως τε γὰρ οἱ ποταμοὶ, φυσικοί τινες ὅροι καὶ μεγεθῶν καὶ σχημάτων τῆς χώρας ὄντες, ἐπιτηδειότητα πολλὴν παρέχουσι πρὸς ὅλην τὴν νῦν ὑπόθεσιν. Ὁ δὲ Νεῖλος καὶ οἱ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν πλεονέκτημά τι ἔχουσι παρὰ τοὺς ἄλλους, διὰ τὸ τὴν χώραν ἀοίκητον εἶναι χωρὶς αὐτῶν, πλωτὴν ἅμα καὶ γεωργήσιμον οὖσαν, καὶ μήτε ἐφοδεύεσθαι δυναμένην ἄλλως, μήτ᾽ οἰκεῖσθαι τὸ παράπαν. Τοὺς μὲν οὖν εἰς τὸν Ἰνδὸν καταφερομένους ἱστοροῦμεν τοὺς ἀξίους μνήμης, καὶ τὰς χώρας, δι᾽ ὧν ἡ φορά· τῶν δ᾽ ἄλλων ἐστὶν ἄγνοια πλείων, ἢ γνῶσις. Ἀλέξανδρος γὰρ ὁ μάλιστα ταῦτ᾽ ἀνακαλύψας, κατ᾽ ἀρχὰς μὲν, ἡνίκα οἱ Δαρεῖον δολοφονήσαντες ὥρμησαν ἐπὶ τὴν τῆς Βακτριανῆς ἀπόστασιν, ἔγνω προυργιαίτερον ὂν διώκειν καὶ καταλύειν ἐκείνους. Ἧκε μὲν οὖν τῆς Ἰνδικῆς πλησίον δι᾽ Ἀριανῶν· ἀφεὶς δ᾽ αὐτὴν ἐν δεξιᾷ, ὑπερέβη τὸν Παροπαμισὸν εἰς τὰ προσάρκτια μέρη καὶ τὴν Βακτριανήν· καταστρεψάμενος δὲ τἀκεῖ πάντα, ὅσα ἦν ὑπὸ Πέρσαις, καὶ ἔτι πλείω, τότ᾽ ἤδη καὶ τῆς Ἰνδικῆς ὠρέχθη· λεγόντων μὲν περὶ αὐτῆς πολλῶν, οὐ σαφῶς δέ. Ἀνέστρεψε δ᾽ οὖν ὑπερθεὶς τὰ αὐτὰ ὄρη κατ᾽ ἄλλας ὁδοὺς ἐπιτομωτέρας, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὴν Ἰνδικὴν, εἶτ᾽ ἐπέστρεψεν εὐθὺς ἐπ᾽ αὐτὴν, καὶ τοὺς ὅρους τοὺς ἑσπερίους αὐτῆς, καὶ τὸν Κώ-

φην ποταμὸν καὶ τὸν Χοάσπην, ὃς εἰς τὸν Κώφην ἐμβάλλει ποταμὸν, καὶ κατὰ Πληγήριον πόλιν ῥυεὶς παρὰ Γωρυδάλην πόλιν, καὶ διεξιὼν τήν τε Βανδοβηνὴν καὶ τὴν Γανδαρῖτιν. Ἐπυνθάνετο δὲ οἰκήσιμον εἶναι μάλιστα καὶ εὔκαρπον τὴν ὀρεινὴν καὶ προσάρκτιον· τὴν δὲ νότιον τὴν μὲν ἄνυδρον, τὴν δὲ ποταμόκλυστον καὶ τελέως ἔκπυρον, θηρίοις τε μᾶλλον, ἢ ἀνθρώποις σύμμετρον. Ὥρμησεν οὖν τὴν ἐπαινουμένην κατακτᾶσθαι πρότερον, ἅμα καὶ τοὺς ποταμοὺς εὐπερατοτέρους νομίσας τῶν πηγῶν πλησίον, οὓς ἀναγκαῖον ἦν διαβαίνειν, ἐπικαρσίους ὄντας καὶ τέμνοντας, ἣν ἐπήει γῆν. Ἅμα δὲ καὶ ἤκουσεν, εἰς ἓν πλείους συνιόντας ῥεῖν, καὶ τοῦτ᾽ ἀεὶ καὶ μᾶλλον συμβαῖνον, ὅσῳ πλεῖον εἰς τὸ πρόσθεν προϊδεῖν, ὥςτ᾽ εἶναι δυσπερατοτέραν, καὶ ταῦτα ἐν πλοίων ἀπορίᾳ. Δεδιὼς οὖν τοῦτο, διέβη τὸν Κώφην, καὶ κατεστρέφετο τὴν ὀρεινὴν, ὅση ἐτέτραπτο πρὸς ἕω.

Ἦν δὲ μετὰ τὸν Κώφην ὁ Ἰνδὸς, εἶθ᾽ ὁ Ὑδάσπης, εἶθ᾽ ὁ Ἀκεσίνης, καὶ ὁ Ὑάρωτις, ὕστατος δ᾽ ὁ Ὕπανις. Περαιτέρω γὰρ προελθεῖν ἐκωλύθη, τοῦτο μὲν μαντείοις τισὶ προσέχων, τοῦτο δ᾽ ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἀπηγορευκυίας ἤδη πρὸς τοὺς πόνους ἀναγκασθείς· μάλιστα δ᾽ ἐκ τῶν ὑδάτων ἔκαμνον συνεχῶς ὑόμενοι. Ταῦτ᾽ οὖν ἐγένετο γνώριμα ἡμῖν τῶν ἑωθινῶν τῆς Ἰνδικῆς μερῶν, ὅσα ἐντὸς τοῦ Ὑπάνιος, καὶ εἴ τινα προςιστόρησαν οἱ μετ᾽ ἐκεῖνον περαιτέρω τοῦ Ὑπάνιος προελθόντες μέχρι τοῦ Γάγγου καὶ Παλιβόθρων. Μετὰ μὲν οὖν τὸν Κώφην ὁ Ἰνδὸς ῥεῖ· τὰ δὲ μεταξὺ τούτοιν τοῖν δυοῖν ποταμοῖν

ἔχουσιν Ἀστακηνοί τε, καὶ Μασιανοὶ, καὶ Νυσαῖοι, καὶ Ἱππάσιοι· εἶθ' ἡ Ἀσσακανοῦ, ὅπου Μάσσαγα πόλις, τὸ βασίλειον τῆς χώρας. Ἤδη δὲ πρὸς τῷ Ἰνδῷ πάλιν ἄλλη πόλις Πευκολαΐτις, πρὸς ἣν Ζεῦγμα γενηθὲν ἐπεραίωσε τὴν στρατιάν.

Μεταξὺ δὲ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Ὑδάσπου Τάξιλά ἐστι, πόλις μεγάλη καὶ εὐνομωτάτη, καὶ ἡ περικειμένη χώρα συχνὴ, καὶ σφόδρα εὐδαίμων, ἤδη συνάπτουσα καὶ τοῖς πεδίοις. Ἐδέξαντό τε δὴ φιλανθρώπως τὸν Ἀλέξανδρον οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Ταξίλης· ἔτυχόν τε πλειόνων, ἢ αὐτοὶ παρέσχον, ὥςτε φθονεῖν τοὺς Μακεδόνας καὶ λέγειν· ὡς οὐκ εἶχεν, ὡς ἔοικεν, Ἀλέξανδρος, οὓς εὐεργετήσει, πρὶν ἢ διέβη τὸν Ἰνδόν. Φασὶ δέ τινες, εἶναι τὴν χώραν ταύτην Αἰγύπτου μείζονα. Ὑπὲρ δὲ ταύτης ἐν τοῖς ὄρεσιν ἡ τοῦ Ἀβισάρου χώρα, παρ' ᾧ δύο δράκοντας ἀπήγγελλον οἱ παρ' αὐτοῦ πρέσβεις τρέφεσθαι, τὸν μὲν ὀγδοήκοντα πηχῶν, τὸν δὲ τετταράκοντα πρὸς τοῖς ἑκατὸν, ὡς εἴρηκεν Ὀνησίκριτος· ὃν οὐκ Ἀλεξάνδρου μᾶλλον, ἢ τῶν παραδόξων ἀρχικυβερνήτην προσείποι τις ἄν. Πάντες μὲν γὰρ οἱ περὶ Ἀλέξανδρον τὸ θαυμαστὸν ἀντὶ τἀληθοῦς ἀπεδέχοντο μᾶλλον· ὑπερβάλλεσθαι δὲ δοκεῖ τοὺς τοσούτους ἐκεῖνος τῇ τερατολογίᾳ· λέγειν δ' οὖν τινα, καὶ πιθανὰ, καὶ μνήμης ἄξια, ὥςτε καὶ ἀπιστοῦντα μὴ παρελθεῖν αὐτά. Περὶ δ' οὖν τῶν δρακόντων καὶ ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ἐν τοῖς Ἠμωδοῖς ὄρεσι θηρεύουσι καὶ τρέφουσιν ἐν σπηλαίοις.

Μεταξὺ δὲ τοῦ Ὑδάσπου καὶ τοῦ Ἀκεσίνου ἡ

τε τοῦ Πώρου ἐστὶ, πολλὴ καὶ ἀγαθὴ, σχεδόν τι καὶ τριακοσίων πόλεων, καὶ ἡ πρὸς τοῖς Ἠμωδοῖς ὄρεσιν ὕλη, ἐξ ἧς Ἀλέξανδρος κατήγαγε τῷ Ὑδάσπῃ, κόψας ἐλάτην τε πολλὴν, καὶ πεύκην, καὶ κέδρον, καὶ ἄλλα παντοῖα στελέχη ναυπηγήσιμα, ἐξ ὧν στόλον κατεσκευάσατο ἐπὶ τῷ Ὑδάσπῃ πρὸς ταῖς ἐκτισμέναις ὑπ' αὐτοῦ πόλεσιν ἐφ' ἑκάτερα τοῦ ποταμοῦ, ὅπου τὸν Πῶρον ἐνίκα διαβάς· ὧν τὴν μὲν Βουκεφαλίαν ὠνόμασεν, ἀπὸ τοῦ πεσόντος ἵππου κατὰ τὴν μάχην τὴν πρὸς τὸν Πῶρον· ἐκαλεῖτο δὲ Βουκεφάλας ἀπὸ τοῦ πλάτους τοῦ μετώπου· πολεμιστὴς δ' ἦν ἀγαθὸς, καὶ ἀεὶ τούτῳ ἐκέχρητο κατὰ τοὺς ἀγῶνας· τὴν δὲ Νίκαιαν ἀπὸ τῆς νίκης ἐκάλεσεν. Ἐν δὲ τῇ λεχθείσῃ ὕλῃ, καὶ τὸ τῶν κερκοπιθήκων διηγοῦνται πλῆθος ὑπερβάλλον, καὶ τὸ μέγεθος ὁμοίως· ὥςτε τοὺς Μακεδόνας ποτὲ ἰδόντας ἔν τισιν ἀκρολοφίαις ψιλαῖς ἑστῶτας ἐν τάξει κατὰ μέτωπον πολλοὺς (καὶ γὰρ ἀνθρωπονούστατον εἶναι τὸ ζῶον, οὐχ ἧττον τῶν ἐλεφάντων) στρατοπέδου λαβεῖν φαντασίαν, καὶ ὁρμῆσαι μὲν ἐπ' αὐτοὺς, ὡς πολεμίους· μαθόντας δὲ παρὰ Ταξίλου, συνόντος τότε τῷ βασιλεῖ, τὴν ἀλήθειαν, παύσασθαι. Ἡ δὲ θήρα τοῦ ζώου διττή· μιμητικὸν δὲ, καὶ ἐπὶ τὰ δένδρα ἀναφευκτικόν· οἱ οὖν θηρεύοντες, ἐπὰν ἴδωσιν ἐπὶ δένδρων ἱδρυμένον, ἐν ὄψει θέντες τρυβλίον ὕδωρ ἔχον, τοὺς ἑαυτῶν ὀφθαλμοὺς ἐναλείφουσιν ἐξ αὐτοῦ· εἶτ', ἀντὶ τοῦ ὕδατος ἰξοῦ τρυβλίον θέντες, ἀπίασι καὶ λοχῶσι πόῤῥωθεν· ἐπὰν δὲ καταπηδῆσαν τὸ θηρίον ἐγχρίσηται τοῦ ἰξοῦ, καταμύσαντος δ' ἀ-

λειφθῇ τὰ βλέφαρα, ἐπιόντες ζωγροῦσιν· εἷς μὲν οὖν τρόπος οὗτος. Ἄλλος δέ· ὑποδυσάμενοι θυλάκους, ὡς ἀναξυρίδας, ἀπίασιν, ἄλλους καταλιπόντες δασεῖς, τὰ ἐντὸς κεχρισμένους ἰξῷ· ἐνδύντας δὲ εἰς αὐτοὺς ῥᾳδίως αἱροῦσι.

Καὶ τὴν Κάθαιαν δέ τινες τὴν Σωπείθους τῶν νομαρχῶν τινος κατὰ τήνδε τὴν μεσοποταμίαν τιθέασιν· ἄλλοι δὲ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου πέραν καὶ τοῦ Ὑαρώτιδος, ὅμορον τῇ τοῦ Πώρου, τοῦ ἑτέρου, ὃς ἦν ἀνεψιὸς τοῦ ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου ἁλόντος· καλοῦσι δὲ Γανδαρίδα τὴν ὑπὸ τούτῳ χώραν. Ἐν δὲ τῇ Καθαίᾳ καινότατον ἱστορεῖται τὸ περὶ τοῦ κάλλους, ὅτι τιμᾶται διαφερόντως, ὡς ἵππων καὶ κυνῶν· βασιλέα τε γὰρ τὸν κάλλιστον αἱρεῖσθαι φησὶν Ὀνησίκριτος· γενόμενόν τε παιδίον μετὰ δίμηνον κρίνεσθαι δημοσίᾳ, πότερον ἔχει τὴν ἔννομον μορφὴν καὶ τοῦ ζῆν ἀξίαν, ἢ οὔ· κριθέντα δ᾽ ὑπὸ τοῦ ἀποδειχθέντος ἄρχοντος ζῆν, ἢ θανατοῦσθαι· βάπτεσθαί τε πολλοῖς εὐανθεστάτοις χρώμασι τοὺς πώγωνας αὐτοῦ, τούτου χάριν καλλωπιζομένους· τοῦτο δὲ καὶ ἄλλως ποιεῖν ἐπιμελῶς συχνοὺς τῶν Ἰνδῶν· καὶ γὰρ δὴ φέρειν τὴν χώραν χρόας θαυμαστὰς καὶ θριξὶ, καὶ ἐσθῆσι· τοὺς δ᾽ ἀνθρώπους τὰ ἄλλα μὲν εὐτελεῖς εἶναι, φιλοκόσμους δέ. Ἴδιον δὲ τῶν Καθαίων καὶ τοῦτο ἱστορεῖται, τὸ αἱρεῖσθαι νυμφίον καὶ νύμφην ἀλλήλους· καὶ τὸ συγκατακαίεσθαι τεθνεῶσι τοῖς ἀνδράσι τὰς γυναῖκας κατὰ τοιαύτην αἰτίαν· ὅτι, ἐρῶσαί ποτε τῶν νέων, ἀφίσταντο τῶν ἀνδρῶν, ἢ φαρμακεύοιεν αὐτούς· νόμον οὖν θέσθαι τοῦτον,

ὡς παυσομένης τῆς φαρμακείας· οὐ πιθανῶς μὲν οὖν ὁ νόμος, οὐδ᾽ ἡ αἰτία λέγεται. Φασὶ δ᾽ ἐν τῇ Σωπείθους χώρᾳ ὀρυκτῶν ἁλῶν ὄρος εἶναι, ἀρκεῖν δυνάμενον ὅλῃ τῇ Ἰνδικῇ· καὶ χρυσεῖα δὲ καὶ ἀργυρεῖα οὐ πολὺ ἄπωθεν ἐν ἄλλοις ὄρεσιν ἱστορεῖται καλά, ὡς ἐδήλωσε Γόργος, ὁ μεταλλευτής. Οἱ δ᾽ Ἰνδοὶ μεταλλείας καὶ χωνείας ἀπείρως ἔχοντες, οὐδ᾽, ὧν εὐποροῦσιν, ἴσασιν, ἀλλ᾽ ἁπλούστερον μεταχειρίζονται τὸ πρᾶγμα.

Ἐν δὲ τῇ Σωπείθους καὶ τὰς τῶν κυνῶν ἀρετὰς διηγοῦνται θαυμαστάς· λαβεῖν γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ Σωπείθους κύνας πεντήκοντα καὶ ἑκατόν· διαπείρας δὲ χάριν λέοντι προςαφέντα δύο· κρατουμένων δ᾽ αὐτῶν, δύο ἄλλους ἐπαφεῖναι· τότε δ᾽ ἤδη καθεστώτων εἰς ἀντίπαλα, τὸν μὲν Σωπείθη κελεῦσαι τῶν κυνῶν ἕνα ἀποσπᾷν τοῦ σκέλους τινὰ λαβόμενον, ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούῃ, ἀποτεμεῖν· τὸν Ἀλέξανδρον δὲ κατ᾽ ἀρχὰς μὲν οὐ συγχωρεῖν ἀποτεμεῖν, φειδόμενον τοῦ κυνός· εἰπόντος δ᾽, ὅτι τέτταρας ἀντιδώσω σοι, συγχωρῆσαι, καὶ τὸν κύνα περιϊδεῖν ἀποτμηθέντα τὸ σκέλος βραδείᾳ τομῇ, πρὶν ἀνεῖναι τὸ δῆγμα.

Ἡ μὲν οὖν μέχρι τοῦ Ὑδάσπου ὁδὸς τὸ πλέον ἦν ἐπὶ μεσημβρίαν· ἡ δ᾽ ἐνθένδε πρὸς ἕω μᾶλλον μέχρι τοῦ Ὑπάνιος· ἅπασα δὲ τῆς ὑπωρείας μᾶλλον, ἢ τῶν πεδίων ἐχομένη. Ὁ δ᾽ οὖν Ἀλέξανδρος ἀπὸ τοῦ Ὑπάνιος ἀναστρέψας ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ τὸν ναύσταθμον, συνεκρότει τὸν στόλον· εἶτ᾽ ἔπλει τῷ Ὑδάσπῃ. Πάντες δ᾽ οἱ λεχθέντες ποταμοὶ συμ-

βάλλουσιν εἰς ἕνα τὸν Ἰνδόν· ὕστατος δ' ὁ Ὕπανις· πεντεκαίδεκα δὲ τοὺς σύμπαντας φασὶ συῤῥεῖν τούς γε ἀξιολόγους· πληρωθεὶς δ' ἐκ πάντων (ὥςτε καὶ ἐφ' ἑκατὸν σταδίους, ὥς οἱ μὴ μετριάζοντές φασιν, εὐρύνεσθαι κατά τινας τόπους· ὡς δ' οἱ μετριώτεροι, πεντήκοντα τὸ πλεῖστον, ἐλάχιστον δὲ ἑπτά· καὶ πολλὰ ἔθνη καὶ πόλεις εἶναι πέριξ·) ἔπειτα δυσὶ στόμασιν εἰς τὴν νοτίαν ἐκδίδωσι θάλασσαν, καὶ τὴν Πατταληνὴν προσαγορευομένην ποιεῖ νῆσον. Ταύτην δ' ἔσχε τὴν διάνοιαν Ἀλέξανδρος, ἀφεὶς τὰ πρὸς ἕω μέρη, πρῶτον μὲν διὰ τὸ κωλυθῆναι διαβῆναι τὸν Ὕπανιν· ἔπειτα καὶ ψευδῆ καταμαθὼν τῇ πείρᾳ τὸν προκατέχοντα λόγον, ὡς ἔκπυρα εἴη καὶ θηρίοις μᾶλλον οἰκήσιμα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις, ἢ ἀνθρωπείῳ γένει· διόπερ ὥρμησεν ἐπὶ ταῦτα, ἀφεὶς ἐκεῖνα, ὥςτε καὶ ἐγνώσθη ταῦτα ἀντ' ἐκείνων ἐπὶ πλέον.

Ἡ μὲν οὖν μεταξὺ τοῦ Ὑπάνιος καὶ τοῦ Ὑδάσπου λέγεται ἐννέα ἔχειν ἔθνη· πόλεις δὲ εἰς πενταισχιλίας, οὐκ ἐλάττους Κῶ τῆς Μεροπίδος· δοκεῖ δὲ πρὸς ὑπερβολὴν εἰρῆσθαι τὸ πλῆθος· ἡ δὲ μεταξὺ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Ὑδάσπου, εἴρηται σχεδόν τι, ὑφ' ὧν οἰκεῖται τῶν ἀξίων μνήμης. Κάτω δ' ἑξῆς εἰσὶν οἵ τε Σίβαι λεγόμενοι, περὶ ὧν καὶ πρότερον ἐμνήσθημεν, καὶ Μαλλοὶ, καὶ Ὀξυδράκαι, μεγάλα ἔθνη. Καὶ Μαλλοὶ μὲν, παρ' οἷς ἀποθανεῖν ἐκινδύνευσεν Ἀλέξανδρος, τρωθεὶς ἐν ἁλώσει πολίχνης τινός. Ὀξυδράκαι δὲ, οὓς τοῦ Διονύσου συγγενεῖς ἔφαμεν μεμυθεῦσθαι. Πρὸς αὐτῇ δ' ἤδη τῇ Πατταληνῇ τήν τε τοῦ Μουσικανοῦ λέγουσι, καὶ τὴν

Σάβου, τὰ Σινδονάλια, καὶ ἔτι τὴν Πορτικανοῦ, καὶ ἄλλων, ὧν ἐκράτησεν ἁπάντων Ἀλέξανδρος, τὴν τοῦ Ἰνδοῦ παροικούντων ποταμίαν, ὑστάτης δὲ τῆς Πατταληνῆς, ἣν ὁ Ἰνδὸς ποιεῖ, σχισθεὶς εἰς δύο προχοάς. Ἀριστόβουλος μὲν οὖν εἰς χιλίους σταδίους διέχειν ἀλλήλων φησὶν αὐτάς. Νέαρχος δ᾽ ὀκτακοσίους προστίθησιν. Ὀνησίκριτος δὲ τὴν πλευρὰν ἑκάστην τῆς ἀπολαμβανομένης νήσου τριγώνου τὸ σχῆμα, δισχιλίων· τοῦ δὲ ποταμοῦ τὸ πλάτος, καθ᾽ ὃ σχίζεται εἰς τὰ στόματα, ὅσον διακοσίων· καλεῖ δὲ τὴν νῆσον Δέλτα, καὶ φησὶν ἴσην εἶναι τοῦ κατ᾽ Αἴγυπτον Δέλτα· οὐκ ἀληθὲς τοῦτο λέγων. Τὸ γὰρ κατ᾽ Αἴγυπτον Δέλτα χιλίων καὶ τριακοσίων σταδίων ἔχειν λέγεται τὴν βάσιν, τὰς δὲ πλευρὰς ἑκατέραν ἐλάττω τῆς βάσεως. Ἐν δὲ τῇ Πατταληνῇ πόλις ἐστὶν ἀξιόλογος τὰ Πάτταλα, ἀφ᾽ ἧς καὶ ἡ νῆσος καλεῖται.

Φησὶ δ᾽ Ὀνησίκριτος, τὴν πλείστην παραλίαν τὴν ταύτῃ πολὺ τὸ τεναγῶδες ἔχειν, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ στόματα τῶν ποταμῶν, διά τε τὴν χοῦν, καὶ τὰς πλημμυρίδας, καὶ τὸ μὴ πνεῖν ἀπογαίους, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν πελαγίων ἀνέμων κατέχεσθαι τούτους τοὺς τόπους τὸ πλέον. Λέγει δὲ καὶ περὶ τῆς Μουσικανοῦ χώρας ἐπὶ πλέον ἐγκωμιάζων αὐτὴν, ὧν τινα καὶ ἄλλοις Ἰνδοῖς κοινὰ ἱστόρηται, ὡς τὸ μακρόβιον, ὥστε καὶ τριάκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν προσλαμβάνειν. Καὶ γὰρ τοὺς Σῆρας ἔτι τούτων μακροβιωτέρους τινές φασι· κατὰ τὸ λιτόβιον καὶ τὸ ὑγιεινόν· καίπερ τῆς χώρας ἀφθονίαν ἁπάντων ἐχού-

σης. Ἴδιον δὲ τὸ, συσίτιά τινα Λακωνικὰ αὐτοῖς εἶναι δημοσίᾳ σιτουμένων· ὄψα δ᾽ ἐκ θήρας ἐχόντων. Καὶ τὸ χρυσῷ μὴ χρῆσθαι, μηδ᾽ ἀργύρῳ, μετάλλων ὄντων. Καὶ τὸ ἀντὶ δούλων τοῖς ἐν ἀκμῇ χρῆσθαι νέοις, ὡς Κρῆτες μὲν τοῖς Ἀφαμιώταις, Λάκωνες δὲ τοῖς Εἵλωσι· μὴ ἀκριβοῦν δὲ τὰς ἐπιστήμας πλὴν ἰατρικῆς· ἐπί τινων γὰρ κακουργίαν εἶναι τὴν ἐπὶ πλέον ἄσκησιν, οἷον ἐπὶ τῶν πολεμικῶν, καὶ τῶν ὁμοίων· δίκην δὲ μὴ εἶναι, πλὴν φόνου καὶ ὕβρεως· οὐκ ἐπ᾽ αὐτῷ γὰρ τὸ μὴ παθεῖν ταῦτα· τὰ δ᾽ ἐν τοῖς συμβολαίοις ἐπ᾽ αὐτῷ ἑκάστῳ· ὥςτε ἀνέχεσθαι δεῖ, ἐάν τις παραβῇ τὴν πίστιν· ἀλλὰ καὶ προςέχειν, ὅτῳ πιστευτέον, καὶ μὴ δικῶν πληροῦν τὴν πόλιν. Ταῦτα μὲν οἱ μετ᾽ Ἀλεξάνδρου στρατεύσαντες λέγουσιν.

Ἐκδέδοται δέ τις καὶ Κρατεροῦ πρὸς τὴν μητέρα Ἀριστοπάτραν ἐπιστολὴ, πολλά τε ἄλλα παράδοξα φράζουσα, καὶ οὐχ᾽ ὁμολογοῦσα οὐδενί· καὶ δὴ καὶ τὸ μέχρι τοῦ Γάγγου προελθεῖν τὸν Ἀλέξανδρον· αὐτός τέ φησιν ἰδεῖν τὸν ποταμὸν, καὶ κήτη τὰ ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ μεγέθους, καὶ πλάτους, καὶ βάθους πόῤῥω πίστεως μᾶλλον, ἢ ἐγγύς. Ὅτι μὲν γὰρ μέγιστος τῶν μνημονευομένων κατὰ τὰς τρεῖς ἠπείρους, καὶ μετ᾽ αὐτὸν ὁ Ἰνδὸς, τρίτος δὲ καὶ τέταρτος ὁ Ἴστρος, καὶ ὁ Νεῖλος, ἱκανῶς συμφωνεῖται. Τὰ καθ᾽ ἕκαστα δ᾽ ἄλλοι ἄλλως περὶ αὐτῶν λέγουσιν, οἱ μὲν τριάκοντα σταδίων τοὐλάχιστον πλάτος· οἱ δὲ καὶ τριῶν· Μεγασθένης δὲ, ὅταν ᾖ μέτριος,

καὶ εἰς ἑκατὸν εὐρύνεσθαι, βάθος δὲ εἴκοσι ὀργυιῶν τοὐλάχιστον.

Ἐπὶ δὲ τῇ συμβολῇ τούτου τε καὶ τοῦ ἄλλου ποταμοῦ τὰ Παλίβοθρα ἱδρύσθαι, σταδίων ὀγδοήκοντα τὸ μῆκος, πλάτος δὲ πεντεκαίδεκα, ἐν παραλληλογράμμῳ σχήματι, ξύλινον περίβολον ἔχουσαν κατατετρημένον, ὥςτε διὰ τῶν ὀπῶν τοξεύειν· προκεῖσθαι δὲ καὶ τάφρον φυλακῆς τε χάριν καὶ ὑποδοχῆς τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἀποῤῥοιῶν. Τὸ δ' ἔθνος, ἐν ᾧ ἡ πόλις αὕτη, καλεῖσθαι Πρασίους, διαφορώτατον τῶν πάντων· τὸν δὲ βασιλεύοντα ἐπώνυμον δεῖ τῆς πόλεως εἶναι Παλίβοθρον καλούμενον, πρὸς τῷ ἰδίῳ τῷ ἐκ γενετῆς ὀνόματι, καθάπερ τὸν Σανδρόκοττον, πρὸς ὃν ἧκεν ὁ Μεγασθένης πεμφθείς. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ παρὰ τοῖς Παρθυαίοις· Ἀρσάκαι γὰρ καλοῦνται πάντες· ἰδίᾳ δὲ ὁ μὲν Ὀρώδης, ὁ δὲ Φραάτης, ὁ δ' ἄλλό τι.

Ἀρίστη δ' ὁμολογεῖται πᾶσα ἡ τοῦ Ὑπάνιος πέραν· οὐκ ἀκριβοῦται δὲ, ἀλλὰ διὰ τὴν ἄγνοιαν καὶ τὸν ἐκτοπισμὸν λέγεται πάντ' ἐπὶ τὸ μεῖζον, ἢ τὸ τερατωδέστερον· οἷα τὰ τῶν χρυσωρύχων μυρμήκων, καὶ ἄλλων θηρίων τε καὶ ἀνθρώπων ἰδιομόρφων, καὶ δυνάμεσί τισιν ἐξηλλαγμένων· ὡς τοὺς Σῆρας μακροβίους φασὶ, πέρα καὶ διακοσίων ἐτῶν παρατείνοντας. Λέγουσι δὲ καὶ ἀριστοκρατικήν τινα σύνταξιν πολιτείας αὐτόθι ἐκ πεντακισχιλίων βουλευτῶν συνεστῶσαν, ὧν ἕκαστον παρέχεσθαι τῷ κοινῷ ἐλέφαντα. Καὶ τίγρεις δ' ἐν τοῖς Πρασίοις φησὶν ὁ Μεγασθένης γίνεσθαι μεγίστους, σχεδὸν δέ τι καὶ

διπλασίους λεόντων· δυνατοὺς δὲ, ὥςτε τῶν ἡμέρων τινὰ, ἀγόμενον ὑπὸ τεττάρων, τῷ ὀπισθίῳ σκέλει δραξάμενον ἡμιόνου, βιάσασθαι καὶ ἑλκῦσαι πρὸς ἑαυτόν. Κερκοπιθήκους δὲ μείζους τῶν μεγίστων κυνῶν, λευκοὺς, πλὴν τοῦ προςώπου· τοῦτο δ' εἶναι μέλαν· παρ' ἄλλοις δ' ἀνάπαλιν· τὰς δὲ κέρκους μείζους δυοῖν πήχεων· ἡμερωτάτους δὲ καὶ οὐ κακοήθεις περὶ ἐπιθέσεις καὶ κλοπάς. Λίθους δ' ὀρύττεσθαι λιβανόχρους, γλυκυτέρους σύκων, ἢ μέλιτος. Ἀλλαχοῦ δὲ διπήχεις ὄφεις ὑμενοπτέρους, ὥςπερ αἱ νυκτερίδες· καὶ τούτους δὲ νύκτωρ πέτεσθαι, σταλαγμοὺς ἀφιέντας οὔρων, τοὺς δὲ ἱδρώτων, διασήποντας τὸν χρῶτα τοῦ μὴ φυλαξαμένου· καὶ σκορπίους εἶναι πτηνοὺς, ὑπερβάλλοντας μεγέθεσι· φύεσθαι δὲ καὶ ἔβενον· εἶναι δὲ καὶ κύνας ἀλκίμους, οὐ πρότερον μεθιέντας τὸ δηχθὲν, πρὶν εἰς τοὺς ῥώθωνας ὕδωρ καταχυθῆναι· ἐνίοις δ' ὑπὸ προθυμίας ἐν τῷ δήγματι διαστρέφεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς, τοῖς δὲ καὶ ἐκπίπτειν· κατασχεθῆναι δὲ καὶ λέοντα ὑπὸ κυνὸς, καὶ ταῦρον· τὸν δὲ ταῦρον καὶ ἀποθανεῖν, κρατούμενον τοῦ ῥύγχους πρότερον, ἢ ἀφεθῆναι.

Ἐν δὲ τῇ ὀρεινῇ Σιλίαν ποταμὸν εἶναι, ᾧ μηδὲν ἐπιπλεῖ· Δημόκριτον μὲν οὖν ἀπιστεῖν, ἅτε πολλὴν τῆς Ἀσίας πεπλανημένον· καὶ Ἀριστοτέλης δὲ ἀπιστεῖ· καίπερ καὶ ἀέρων ὄντων λεπτῶν, οἷς οὐδὲν ἐποχεῖται πτηνόν· ἔτι δὲ τῶν ἀναφερομένων ἀτμῶν ἐπισπαστικοί τινές εἰσι πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ οἷον ῥοφητικοὶ τοῦ ὑπερπετοῦς, ὡς τὸ ἤλεκτρον τοῦ ἀχύρου, καὶ ἡ σιδηρῖτις τοῦ σιδήρου· τάχα δὲ καὶ καθ'

ὕδατος τοιαῦταί τινες εἶεν ἂν δυνάμεις. Ταῦτα μὲν οὖν φυσιολογίας ἔχεταί τινος, καὶ τῆς περὶ τῶν ὀχουμένων πραγματείας· ὥςτε ἐν ἐκείνοις ἐπισκεπτέον· νυνὶ δ' ἔτι καὶ προςληπτέον ταῦτα, καὶ ὅσα ἄλλα τῆς γεωγραφίας ἐγγυτέρω.

Φησὶ δὴ τὸ τῶν Ἰνδῶν πλῆθος εἰς ἑπτὰ μέρη διῃρῆσθαι, καὶ πρώτους μὲν τοὺς φιλοσόφους εἶναι κατὰ τιμὴν, ἐλαχίστους δὲ κατ' ἀριθμόν· χρῆσθαι δ' αὐτοῖς ἰδίᾳ μὲν ἑκάστῳ τοὺς θύοντας, ἢ τοὺς ἐναγίζοντας· κοινῇ δὲ τοὺς βασιλέας κατὰ τὴν μεγάλην λεγομένην σύνοδον, καθ' ἣν τοῦ νέου ἔτους ἅπαντες οἱ φιλόσοφοι τῷ βασιλεῖ συνελθόντες ἐπὶ θύρας, ὅ, τι ἂν ἕκαστος αὐτῶν συντάξῃ τῶν χρησίμων, ἢ τηρήσῃ πρὸς εὐετηρίαν καρπῶν τε καὶ περὶ ζώων, καὶ πολιτείας, προςφέρει τοῦτο εἰς τὸ μέσον· ὃς δ' ἂν τρὶς ἐψευσμένος ἁλῷ, νόμος ἐστὶ σιγᾷν διὰ βίου· τὸν δὲ κατορθώσαντα ἄφορον καὶ ἀτελῆ κρίνουσι.

Δεύτερον δὲ μέρος εἶναι τὸ τῶν γεωργῶν, οἳ πλεῖστοί τέ εἰσι καὶ ἐπιεικέστατοι, οἱ ἐν ἀστρατείᾳ καὶ ἀδείᾳ τοῦ ἐργάζεσθαι, πόλει μὴ προσιόντες, μηδ' ἄλλῃ χρείᾳ, μηδ' ὀχλήσει κοινῇ· πολλάκις γοῦν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ τόπῳ, τοῖς μὲν παρατετάχθαι συμβαίνει καὶ διακινδυνεύειν πρὸς τοὺς πολεμίους· οἱ δ' ἀροῦσιν, ἢ σκάπτουσιν ἀκινδύνως, προμάχους ἔχοντες ἐκείνους. Ἔστι δ' ἡ χώρα βασιλικὴ πᾶσα· μισθοῦ δ' αὐτὴν ἐπὶ τετάρταις ἐργάζονται τῶν καρπῶν.

Τρίτον τὸ τῶν ποιμένων καὶ θηρευτῶν, οἷς μόνοις ἔξεστι θηρεύειν, καὶ θρεμματοτροφεῖν, ὤνιά τε παρέχειν καὶ μισθοῦ ζεύγη· ἀντὶ δὲ τοῦ τὴν γῆν

ἐλευθεροῦν θηρίων καὶ τῶν σπερμολόγων ὀρνέων μετροῦνται παρὰ τοῦ βασιλέως σῖτον, πλάνητα καὶ σκηνίτην νεμόμενοι βίον. Ἵππον δὲ καὶ ἐλέφαντα τρέφειν οὐκ ἔξεστιν ἰδιώτῃ· βασιλικὸν δ' ἑκάτερον νενόμισται τὸ κτῆμα, καὶ εἰσὶν αὐτῶν ἐπιμεληταί.

Θήρα δὲ τῶν θηρίων τούτων τοιάδε. Χωρίον ψιλὸν ὅσον τεττάρων, ἢ πέντε σταδίων τάφρῳ περιχαράξαντες βαθείᾳ, γεφυροῦσι τὴν εἴσοδον στενωτάτῃ γεφύρᾳ· εἶτ' εἰσαφιᾶσι θηλείας τὰς ἡμερωτάτας τρεῖς, ἢ τέτταρας· αὐτοὶ δ' ἐν καλυβίοις κρυπτοῖς ὑποκάθηνται λοχῶντες· ἡμέρας μὲν οὖν οὐ προσίασιν οἱ ἄγριοι· νύκτωρ δ' ἐφ' ἕνα ποιοῦνται τὴν εἴσοδον· εἰσιόντων δὲ, κλείουσι τὴν εἴσοδον λάθρα· εἶτα τῶν ἡμέρων ἀθλητῶν τοὺς ἀλκιμωτάτους εἰσάγοντες, διαμάχονται πρὸς αὐτοὺς, ἅμα καὶ λιμῷ καταπονοῦντες· ἤδη δὲ καμνόντων οἱ εὐθαρσέστατοι τῶν ἡνιόχων λάθρα καταβαίνοντες, ὑποδύνουσιν ἕκαστος τῇ γαστρὶ τοῦ οἰκείου ὀχήματος· ὁρμώμενος δ' ἐνθένδε, ὑποδύνει τῷ ἀγρίῳ, καὶ σύμποδα δεσμεῖ· γενομένου δὲ τούτου, κελεύουσι τοῖς τιθασσοῖς, τύπτειν τοὺς συμποδισθέντας, ἕως ἂν πέσωσιν εἰς τὴν γῆν· πεσόντων δ' ὠμοβοΐνοις ἱμᾶσι προσλαμβάνονται τοὺς αὐχένας αὐτῶν πρὸς τοὺς τῶν τιθασσῶν· ἵνα δὲ μὴ σειόμενοι τοὺς ἀναβαίνειν ἐπ' αὐτοὺς ἐπιχειροῦντας ἀποσείοιντο, τοῖς τραχήλοις αὐτῶν ἐμβάλλονται κύκλῳ τομὰς, καὶ κατ' αὐτὰς τοὺς ἱμάντας περιτιθέασιν, ὥσθ' ὑπ' ἀλγηδόνων εἴκειν τοῖς δεσμοῖς, καὶ ἡσυχάζειν· τῶν δ' ἁλόντων ἀπολέξαντες τοὺς πρεσβυτέρους, ἢ νεωτέρους τῆς χρείας,

τοὺς λοιποὺς ἀπάγουσιν εἰς τοὺς σταθμούς· δήσαντες δὲ τοὺς μὲν πόδας πρὸς ἀλλήλους, τοὺς δὲ αὐχένας πρὸς κίονα εὖ πεπηγότα, δαμάζουσι λιμῷ· ἔπειτα χλόῃ καλάμου καὶ πόας ἀναλαμβάνουσι· μετὰ δὲ ταῦτα πειθαρχεῖν διδάσκουσι, τοὺς μὲν διὰ λόγου, τοὺς δὲ μελισμῷ τινι καὶ τυμπανισμῷ κηλοῦντες· σπάνιοι δ' οἱ δυστιθάσσευτοι· φύσει γὰρ διάκεινται πρᾴως καὶ ἡμέρως, ὥστ' ἐγγὺς εἶναι λογικῷ ζώῳ· οἱ δὲ καὶ ἐξαίμους τοὺς ἡνιόχους ἐν τοῖς ἀγῶσι πεσόντας ἀνελόμενοι σώζουσιν ἐκ τῆς μάχης· οἱ δὲ καὶ ὑποδύντας μεταξὺ τῶν προσθίων ποδῶν ὑπερμαχόμενοι διέσωσαν· τῶν δὲ χορτοφόρων καὶ διδασκάλων εἴ τινα παρὰ θυμὸν ἀπέκτειναν, οὕτως ἐπιποθοῦσιν, ὥσθ' ὑπ' ἀνίας ἀπέχεσθαι τροφῆς· ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀποκαρτερεῖν.

Βιβάζονται δὲ καὶ τίκτουσιν, ὡς ἵπποι, τοῦ ἔαρος μάλιστα· καιρὸς δ' ἐστὶ τῷ μὲν ἄῤῥενι, ἐπειδὰν οἴστρῳ κατέχηται καὶ ἀγριαίνῃ· τότε δὴ καὶ λίπους τι διὰ τῆς ἀναπνοῆς ἀνίησιν, ἣν ἔχει παρὰ τοὺς κροτάφους· ταῖς δὲ θηλείαις, ὅταν ὁ αὐτὸς οὗτος πόρος ἀνεωγὼς τυγχάνῃ. Κύουσι δὲ τοὺς μὲν πλείστους ὀκτωκαίδεκα μῆνας, ἐλαχίστους δ' ἑκκαίδεκα· τρέφει δ' ἡ μήτηρ ἓξ ἔτη· ζῶσι δ' ὅσον μακροβιώτατοι ἄνθρωποι οἱ πολλοί· τινὲς δὲ καὶ ἐπὶ διακόσια διατείνουσιν ἔτη· πολύνοσοι δὲ καὶ δυσίατοι. Ἄκος δὲ πρὸς ὀφθαλμίαν μὲν βόειον γάλα προσκλυζόμενον· τοῖς πλείστοις δὲ τῶν νοσημάτων ὁ μέλας οἶνος πινόμενος· τραύμασι δὲ ποτὸν μὲν βούτυρον· ἐξάγει γὰρ τὰ σιδήρια· τὰ δ' ἕλκη σαρξὶν ὑείαις πυριῶσιν.

Ὀνησίκριτος δὲ καὶ ἕως τριακοσιων ἐτῶν ζῆν φησι· σπάνιον δὲ καὶ ἕως πεντακοσίων· κρατίστους δ' εἶναι περὶ τὰ διακόσια ἔτη· κυΐσκεσθαι δὲ δεκαετίαν. Μείζους δὲ τῶν Λιβυκῶν καὶ ἐῤῥωμενεστέρους ἐκεῖνός τε εἴρηκε, καὶ ἄλλοι· ταῖς οὖν προβοσκίσιν ἐπάλξεις καθαιρεῖν καὶ δένδρα ἀνασπᾷν πρόῤῥιζα, διανισταμένους εἰς τοὺς ὀπισθίους πόδας. Νέαρχος δὲ καὶ ποδάγρας ἐν ταῖς θήραις τίθεσθαι κατά τινας συνδρόμους φησί· συνελαύνεσθαι δ' ὑπὸ τῶν τιθασσῶν τοὺς ἀγρίους εἰς ταύτας, κρειττόνων ὄντων, καὶ ἡνιοχουμένων. Οὕτως δ' εὐτιθασσεύτους εἶναι, ὥστε καὶ λιθάζειν ἐπὶ σκοπὸν μανθάνειν, καὶ ὅπλοις χρῆσθαι, νεῖν τε κάλλιστα· μέγιστόν τε νομίζεσθαι κτῆμα ἐλεφάντων ἅρμα· ἄγεσθαι δ' ὑπὸ ζυγῶν καὶ καμήλους· γυναῖκα δ' εὐδοκιμεῖν, εἰ λάβοι παρὰ ἐραστοῦ δῶρον ἐλέφαντα. Οὗτος δ' ὁ λόγος οὐχ ὁμολογεῖ τῷ φήσαντι, μόνον βασιλέων κτῆμα εἶναι ἵππον καὶ ἐλέφαντα.

Τῶν δὲ μυρμήκων τῶν χρυσωρύχων δέρματα ἰδεῖν φησιν οὗτος παρδαλέαις ὅμοια. Μεγασθένης δὲ περὶ τῶν μυρμήκων οὕτω φησὶν, ὅτι ἐν Δέρδαις, ἔθνει μεγάλῳ τῶν προσεῴων καὶ ὀρεινῶν Ἰνδῶν, ὀροπέδιον εἴη τρισχιλίων πως τὸν κύκλον σταδίων· ὑποκειμένων δὲ τούτῳ χρυσωρυχείων, οἱ μεταλλεύοντες εἶεν μύρμηκες, θηρίων ἀλωπέκων οὐκ ἐλάττους, τάχος ὑπερφυὲς ἔχοντες, καὶ ζῶντες ἀπὸ θήρας. Ὀρύττουσι δὲ χειμῶνι τὴν γῆν· σωρεύουσί τε πρὸς τοῖς στομίοις, καθάπερ οἱ ἀσπάλακες· ψῆγμα δ' ἐστὶ χρυσοῦ μικρᾶς ἑψήσεως δεόμενον· τοῦθ' ἱππο-

ζυγίοις μετίασιν οἱ πλησιόχωροι λάθρα· φανερῶς γὰρ διαμάχονται, καὶ διώκουσι φεύγοντας· καταλαβόντες δὲ διαχρῶνται καὶ αὐτοὺς, καὶ τὰ ὑποζύγια. Πρὸς δὲ τὸ λαθεῖν κρέα θήρεια προςτιθέασι κατὰ μέρη· περισπασθέντων δ᾽ ἀναιροῦνται τὸ ψῆγμα, καὶ τῷ τυχόντι τῶν ἐμπόρων ἀργὸν διατίθενται, χωνεύειν οὐκ εἰδότες.

Ἐπεὶ δ᾽ ἐν τῷ περὶ τῶν θηρευτῶν λόγῳ καὶ περὶ τῶν θηρίων ἐμνήσθημεν, ὧν τε Μεγασθένης εἶπε, καὶ ἄλλοι, προσθετέον καὶ ταῦτα. Ὁ μὲν γὰρ Νέαρχος τὸ τῶν ἑρπετῶν θαυμάζει πλῆθος καὶ τὴν κακίαν· ἀναφεύγειν γὰρ ἐκ τῶν πεδίων εἰς τὰς κατοικίας, τὰς διαλανθανούσας ἐν ταῖς ἐπικλύσεσι, καὶ πληροῦν τοὺς οἴκους· διὰ δὴ τοῦτο καὶ ὑψηλὰς ποιεῖσθαι τὰς κλίνας, ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ ἐξοικίζεσθαι πλεονασάντων· εἰ δὲ μὴ τὸ πολὺ τοῦ πλήθους ὑπὸ τῶν ὑδάτων διεφθείρετο, κἂν ἐρημωθῆναι τὴν χώραν. Καὶ τὴν μικρότητα δ᾽ αὐτῶν εἶναι χαλεπὴν, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους· τὴν μὲν, διὰ τὸ δυσφύλακτον· τὴν δὲ, δι᾽ ἰσχὺν, ὅπου καὶ ἑκκαιδεκαπήχεις ἐχίδνας ὁρᾶσθαι· ἐπῳδοὺς δὲ περιφοιτᾷν ἰᾶσθαι πεπιστευμένους, καὶ εἶναι σχεδόν τι μόνην ταύτην ἰατρικήν· μηδὲ γὰρ νόσους εἶναι πολλὰς διὰ τὴν λιτότητα τῆς διαίτης καὶ τὴν ἀοινίαν· εἰ δὲ γίνοιντο, ἰᾶσθαι τοὺς σοφιστάς. Ἀριστόβουλος δὲ τῶν θρυλλουμένων μεγεθῶν οὐδὲν ἰδεῖν φησιν· ἔχιδναν δὲ μόνον ἐννέα πηχῶν καὶ σπιθαμῆς. Καὶ ἡμεῖς δ᾽ ἐν Αἰγύπτῳ κομισθεῖσαν ἐκεῖθεν τηλικαύτην πως εἴδομεν. Ἔχεις δὲ πολλοὺς φησι πολὺ ἐλάτ-

τους, καὶ ἀσπίδας, σκορπίους δὲ μεγάλους. Οὐδὲν δὲ τούτων οὕτως ὀχλεῖν, ὡς τὰ λεπτὰ ὀφείδια, οὐ μείζω σπιθαμιαίων· εὑρίσκεσθαι γὰρ ἐν σκηναῖς, ἐν σκεύεσιν, ἐν θριγκοῖς ἐγκεκρυμμένα· τοὺς δὲ πληγέντας αἱμοῤῥοεῖν ἐκ παντὸς πόρου μετὰ ἐπωδυνίας· ἔπειτα ἀποθνήσκειν, εἰ μὴ βοηθήσει τις εὐθύς· τὴν δὲ βοήθειαν ῥᾳδίαν εἶναι, διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν Ἰνδικῶν ῥιζῶν καὶ φαρμάκων. Κροκοδείλους τε οὔτε πολλοὺς, οὔτε βλαπτικοὺς ἀνθρώπων ἐν τῷ Ἰνδῷ φησιν εὑρίσκεσθαι· καὶ τὰ ἄλλα δὲ ζῶα τὰ πλεῖστα τὰ αὐτὰ, ἅπερ ἐν τῷ Νείλῳ, γεννᾶσθαι, πλὴν ἵππου ποταμίου. Ὀνησίκριτος δέ φησι καὶ τοῦτον γεννᾶσθαι. Τῶν δ᾽ ἐκ θαλάττης φησὶν Ἀριστόβουλος εἰς μὲν τὸν Νεῖλον ἀνατρέχειν μηδὲν, ἔξω θρίσσης καὶ κεστρέως, καὶ δελφῖνος διὰ τοὺς κροκοδείλους, ἐν δὲ τῷ Ἰνδῷ πλῆθος· τῶν δὲ καρίδων τὰς μὲν μικρὰς μέχρι ὄρους ἀναθεῖν, τὰς δὲ μεγάλας μέχρι τῶν συμβολῶν τοῦ τε Ἰνδοῦ, καὶ τοῦ Ἀκεσίνου. Περὶ μὲν οὖν τῶν θηρίων τοσαῦτα λέγεται· ἐπανιόντες δ᾽ ἐπὶ τὸν Μεγασθένη, λέγωμεν τὰ ἑξῆς, ὧν ἀπελίπομεν.

Μετὰ γὰρ τοὺς θηρευτὰς καὶ τοὺς ποιμένας τέταρτόν φησιν εἶναι μέρος τοὺς ἐργαζομένους τὰς τέχνας, καὶ τοὺς καπηλικοὺς, καὶ οἷς ἀπὸ τοῦ σώματος ἡ ἐργασία· ὧν οἱ μὲν φόρον τελοῦσι, καὶ λειτουργίας παρέχονται τακτάς· τοῖς δ᾽ ὁπλοποιοῖς καὶ ναυπηγοῖς μισθοὶ καὶ τροφαὶ παρὰ βασιλέως ἔκκεινται· μόνῳ γὰρ ἐργάζονται· παρέχει δὲ τὰ μὲν ὅπλα τοῖς στρατιώταις ὁ στρατοφύλαξ, τὰς δὲ ναῦς μισθοῦ τοῖς πλέουσιν ὁ ναύαρχος, καὶ τοῖς ἐμπόροις.

Πέμπτόν ἐστι τὸ τῶν πολεμιστῶν, οἷς τὸν ἄλλον χρόνον ἐν σχολῇ καὶ πότοις ὁ βίος ἐστὶν, ἐκ τοῦ βασιλικοῦ διαιτωμένοις, ὥστε τὰς ἐξόδους, ὅταν εἴη χρεία, ταχέως ποιεῖσθαι, πλὴν τῶν σωμάτων μηδὲν ἄλλο κομίζοντας παρ' ἑαυτῶν.

Ἕκτοι δ' εἰσὶν οἱ ἔφοροι· τούτοις δ' ἐποπτεύειν δέδοται τὰ πραττόμενα, καὶ ἀναγγέλλειν λάθρα τῷ βασιλεῖ· συνεργοὺς ποιουμένοις τὰς ἑταίρας, τοῖς μὲν ἐν τῇ πόλει, τὰς ἐν τῇ πόλει, τοῖς δὲ ἐν στρατοπέδῳ, τὰς αὐτόθι· καθίστανται δ' οἱ ἄριστοι καὶ πιστότατοι.

Ἕβδομοι δ' οἱ σύμβουλοι καὶ σύνεδροι τοῦ βασιλέως, ἐξ ὧν τὰ ἀρχεῖα, καὶ δικαστήρια, καὶ ἡ διοίκησις τῶν ὅλων. Οὐκ ἔστι δ' οὔτε γαμεῖν ἐξ ἄλλου γένους, οὔτ' ἐπιτήδευμα, οὔτ' ἐργασίαν μεταλαμβάνειν ἄλλην ἐξ ἄλλης, οὐδὲ πλείους μεταχειρίζεσθαι τὸν αὐτὸν, πλὴν εἰ τῶν φιλοσόφων τις εἴη· ἐᾶσθαι γὰρ τοῦτον δι' ἀρετήν.

Τῶν δ' ἀρχόντων οἱ μέν εἰσιν ἀγορανόμοι, οἱ δ' ἀστυνόμοι, οἱ δ' ἐπὶ τῶν στρατιωτῶν· ὧν οἱ μὲν ποταμοὺς ἐξεργάζονται, καὶ ἀναμετροῦσι τὴν γῆν, ὡς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὰς κλειστὰς διώρυχας, ἀφ' ὧν εἰς τὰς ὀχετείας ταμιεύεται τὸ ὕδωρ, ἐπισκοποῦσιν, ὅπως ἐξ ἴσης πᾶσιν ἡ τῶν ὑδάτων παρείη χρῆσις. Οἱ δ' αὐτοὶ καὶ τῶν θηρευτῶν ἐπιμελοῦνται, καὶ τιμῆς καὶ κολάσεως εἰσὶ κύριοι τοῖς ἐπαξίοις· καὶ φορολογοῦσι δὲ, καὶ τὰς τέχνας τὰς περὶ τὴν γῆν ἐπιβλέπουσιν, ὑλοτόμων, τεκτόνων, χαλκέων, μεταλλευτῶν· ὁδοποιοῦσι δὲ, καὶ κατὰ δέκα στάδια

στήλην τιθέασι, τας ἐκτροπας καὶ τὰ διαστήματα δηλοῦσαν.

Οἱ δ᾽ ἀστυνόμοι εἰς ἓξ πεντάδας διῄρηνται· καὶ οἱ μὲν τὰ δημιουργικὰ σκοποῦσιν, οἱ δὲ ξενοδοχοῦσιν· καὶ γὰρ καταγωγὰς νέμουσι, καὶ τοῖς βίοις παρακολουθοῦσι, παρέδρους δόντες· καὶ προπέμπουσιν ἢ αὐτοὺς, ἢ τὰ χρήματα τῶν ἀποθανόντων· νοσούντων τε ἐπιμελοῦνται, καὶ ἀποθανόντας θάπτουσι. Τρίτοι δ᾽ εἰσὶν, οἳ τὰς γενέσεις καὶ θανάτους ἐξετάζουσι, πότε καὶ πῶς, τῶν τε φόρων χάριν, καὶ ὅπως μὴ ἀφανεῖς εἶεν αἱ κρείττους καὶ χείρους γοναὶ, καὶ θάνατοι. Τέταρτοι οἱ περὶ τὰς καπηλείας καὶ μεταβολάς· οἷς μέτρων μέλει καὶ τῶν ὡραίων, ὅπως ἀπὸ συσσήμου πωλοῖτο. Οὐκ ἔστι δε πλείω τὸν αὐτὸν μεταβάλλεσθαι, πλὴν εἰ διττοὺς ὑποτελοίη φόρους. Πέμπτοι δ᾽ οἱ προεστῶτες τῶν δημιουργουμένων, καὶ πωλοῦντες ταῦτα ἀπὸ συσσήμου, χωρὶς μὲν τὰ καινὰ, χωρὶς δὲ τὰ παλαιά· τῷ μιγνύντι δὲ ζημία. Ἕκτοι δὲ καὶ ὕστατοι οἱ τὰς δεκάτας ἐκλέγοντες τῶν πωλουμένων· θάνατος δὲ τῷ κλέψαντι τὸ τέλος. Ἰδίᾳ μὲν ἕκαστοι ταῦτα, κοινῇ δ᾽ ἐπιμελοῦνται τῶν τε ἰδίων, καὶ τῶν πολιτικῶν, καὶ τῆς τῶν δημοσίων ἐπισκευῆς, τιμῶν τε, καὶ ἀγορᾶς, καὶ λιμένων, καὶ ἱερῶν.

Μετὰ δὲ τοὺς ἀστυνόμους τρίτη ἐστὶ συναρχία, ἡ περὶ τὰ στρατιωτικὰ, καὶ αὕτη ταῖς πεντάσιν ἑξαχῇ διωρισμένη· ὧν τὴν μὲν μετὰ τοῦ ναυάρχου τάττουσι, τὴν δὲ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν βοϊκῶν ζευγῶν, δι᾽ ὧν ὄργανα κομίζεται, καὶ τροφὴ αὐτοῖς τε, καὶ

τοῖς κτήνεσι, καὶ τὰ ἄλλα τὰ χρήσιμα τῆς στρατείας. Οὗτοι δὲ καὶ τοὺς διακόνους παρέχουσι τυμπανιστὰς καὶ τοὺς κωδωνοφόρους, ἔτι δὲ καὶ ἱπποκόμους, καὶ μηχανοποιοὺς, καὶ τοὺς τούτων ὑπηρέτας· ἐκπέμπουσί τε πρὸς κώδωνας τοὺς χορτολόγους, τιμῇ καὶ κολάσει τὸ τάχος κατασκευαζόμενοι, καὶ τὴν ἀσφάλειαν. Τρίτοι δέ εἰσιν οἱ τῶν πεζῶν ἐπιμελούμενοι. Τέταρτοι δ᾽ οἱ τῶν ἵππων. Πέμπτοι δ᾽ ἁρμάτων. Ἕκτοι δὲ ἐλεφάντων. Βασιλικοί τε σταθμοὶ καὶ ἵπποις καὶ θηρίοις· βασιλικὸν δὲ καὶ ὁπλοφυλάκιον· παραδίδωσι γὰρ ὁ στρατιώτης τήν τε σκευὴν εἰς τὸ ὁπλοφυλάκιον, καὶ τὸν ἵππον εἰς τὸν ἱππῶνα, καὶ τὸ θηρίον ὁμοίως. Χρῶνται δ᾽ ἀχαλινώτοις· τὰ δ᾽ ἅρματα ἐν ταῖς ὁδοῖς βόες ἕλκουσιν· οἱ δὲ ἵπποι ἀπὸ φορβιᾶς ἄγονται τοῦ μὴ παρεμπίπρασθαι τὰ σκέλη, μηδὲ τὸ πρόθυμον αὐτῶν ὑπὸ τοῖς ἅρμασιν ἀμβλύνεσθαι. Δύο δ᾽ εἰσὶν ἐπὶ τῷ ἅρματι παραβάται πρὸς ἡνιόχῳ· ὁ δὲ τοῦ ἐλέφαντος ἡνίοχος τέταρτος, τρεῖς δ᾽ οἱ ἀπ᾽ αὐτοῦ τοξεύοντες.

Εὐτελεῖς δὲ κατὰ τὴν δίαιταν οἱ Ἰνδοὶ πάντες, μᾶλλον δ᾽ ἐν ταῖς στρατιαῖς· οὐδ᾽ ὄχλῳ περιττῷ χαίρουσι· διόπερ εὐκοσμοῦσι. Πλείστη δ᾽ ἐκεχειρία περὶ τὰς κλοπάς. Γενόμενος δ᾽ οὖν ἐν τῷ Σανδροκόττου στρατοπέδῳ φησὶν ὁ Μεγασθένης, τετταράκοντα μυριάδων πλήθους ἱδρυμένου, μηδεμίαν ἡμέραν ἰδεῖν ἀνηνεγμένα κλέμματα πλειόνων, ἢ διακοσίων δραχμῶν ἄξια, ἀγράφοις καὶ ταῦτα νόμοις χρωμένοις. Οὐδὲ γὰρ γράμματα εἰδέναι αὐτοὺς, ἀλλ᾽

ἀπὸ μνήμης ἕκαστα διοικεῖσθαι· εὖ πράττειν δ᾽ ὅμως διὰ τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν εὐτέλειαν· οἶνόν τε γὰρ οὐ πίνειν, ἀλλ᾽ ἐν θυσίαις μόνον· πίνειν δ᾽ ἀπ᾽ ὀρύζης ἀντὶ κριθίνων συντιθέντας. Καὶ σιτία δὲ τὸ πλέον ὄρυζαν εἶναι ῥοφητήν. Καὶ ἐν τοῖς νόμοις δὲ καὶ ἐν τοῖς συμβολαίοις τὴν ἁπλότητα ἐλέγχεσθαι ἐκ τοῦ μὴ πολυδίκους εἶναι· οὔτε γὰρ ὑποθήκης, οὔτε παρακαταθήκης εἶναι δίκας· οὐδὲ μαρτύρων, οὐδὲ σφραγίδων αὐτοῖς δεῖν, ἀλλὰ πιστεύειν παραβαλλομένους· καὶ τὰ οἴκοι δὲ τὸ πλέον ἀφρουρεῖν. Ταῦτα μὲν δὴ σωφρονικά. Τἄλλ᾽ οὐδ᾽ ἄν τις ἀποδέξαιτο· τὸ μόνους διαιτᾶσθαι ἀεὶ, καὶ τὸ μὴ μίαν εἶναι πᾶσιν ὥραν κοινὴν δείπνου τε καὶ ἀρίςου, ἀλλ᾽ ὅπως ἑκάστῳ φίλον. Πρὸς γὰρ τὸν κοινωνικὸν καὶ τὸν πολιτικὸν βίον ἐκείνως κρεῖττον.

Γυμνάσιον δὲ μάλιστα τρίψιν δοκιμάζουσι καὶ ἄλλως, καὶ διὰ σκυταλίδων ἐβενίνων λεῖον ἐξομαλίζονται τὰ σώματα. Λιταὶ δὲ καὶ αἱ ταφαὶ, καὶ μικρὰ χώματα· ὑπεναντίως δὲ τῇ ἄλλῃ λιτότητι κοσμοῦνται. Χρυσοφοροῦσι γὰρ, καὶ διαλίθῳ κόσμῳ χρῶνται, σινδόνας τε φοροῦσιν εὐανθεῖς, καὶ σκιάδια αὐτοῖς ἕπεται· τὸ γὰρ κάλλος τιμῶντες ἀσκοῦσιν, ὅσα καλλωπίζει τὴν ὄψιν· ἀλήθειάν τε ὁμοίως καὶ ἀρετὴν ἀποδέχονται· διόπερ οὐδὲ τῇ ἡλικίᾳ τῶν γερόντων προνομίαν διδόασιν, ἂν μὴ καὶ τῷ φρονεῖν πλεονεκτῶσι. Πολλὰς δὲ γαμοῦσιν ὠνητὰς παρὰ τῶν γονέων, λαμβάνουσί τε ἀντιδιδόντες ζεῦγος βοῶν· ὧν τὰς μὲν εὐπειθείας χάριν, τὰς δ᾽ ἄλλας ἡδονῆς καὶ πολυτεκνίας· εἰ δὲ μὴ σωφρονεῖν

ἀναγκάσαιεν, πορνεύειν ἔξεστι. Θύει δὲ οὐδεὶς ἐστεφανωμένος, οὐδὲ θυμιᾷ, οὐδὲ σπένδει, οὐδὲ σφάττουσι τὸ ἱερεῖον, ἀλλὰ πνίγουσιν· ἵνα μὴ λελωβημένον, ἀλλ' ὁλόκληρον διδῶται τῷ θεῷ· ψευδομαρτυρίας δ' ὁ ἁλοὺς ἀκρωτηριάζεται· ὅ, τε πηρώσας, οὐ τὰ αὐτὰ μόνον ἀντιπάσχει, ἀλλὰ καὶ χειροκοπεῖται· ἐὰν δὲ καὶ τεχνίτου χεῖρα, ἢ ὀφθαλμὸν ἀφέληται, θανατοῦται. Δούλοις δὲ οὗτος μέν φησι μηδένα Ἰνδῶν χρῆσθαι. Ὀνησίκριτος δὲ τῶν ἐν τῇ Μουσικανοῦ τοῦτ' ἴδιον ἀποφαίνει, καὶ ὡς κατόρθωμά γε· καθάπερ καὶ ἄλλα πολλὰ λέγει τῆς χώρας ταύτης κατορθώματα, ὡς εὐνομωτάτης.

Τῷ βασιλεῖ δ' ἡ μὲν τοῦ σώματος θεραπεία διὰ γυναικῶν ἐστιν, ὠνητῶν καὶ αὐτῶν παρὰ τῶν πατέρων· ἔξω δὲ τῶν θυρῶν οἱ σωματοφύλακες καὶ τὸ λοιπὸν στρατιωτικόν· μεθύοντα δὲ κτείνασα γυνὴ βασιλέα, γέρας ἔχει συνεῖναι τῷ ἐκεῖνον διαδεξαμένῳ· διαδέχονται δ' οἱ παῖδες· οὐδ' ὑπνοῖ μεθ' ἡμέραν ὁ βασιλεύς· καὶ νύκτωρ δὲ καθ' ὥραν ἀναγκάζεται τὴν κοίτην ἀλλάττειν διὰ τὰς ἐπιβουλάς. Τῶν γε μὴν κατὰ πόλεμον ἐξόδων μία μέν ἐστιν ἡ ἐπὶ τὰς κρίσεις, ἐν αἷς διημερεύει διακούων οὐδὲν ἧττον, κἂν ὥρα γένηται τῆς τοῦ σώματος θεραπείας· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ διὰ τῶν σκυταλίδων τρίψις· ἅμα γὰρ καὶ διακούει καὶ τρίβεται τεττάρων περιστάντων τριβέων. Ἑτέρα δ' ἐστὶν ἡ ἐπὶ τὰς θυσίας ἔξοδος. Τρίτη δ' ἐπὶ θήραν βακχική τις, κύκλῳ γυναικῶν περικεχυμένων, ἔξωθεν δὲ τῶν δορυφόρων· παρεσχοίνισται δ' ἡ ὁδός· τῷ δὲ παρελθόντι

ἐντὸς μέχρι γυναικῶν θάνατος· προηγοῦνται δὲ τυμπανισταὶ καὶ κωδωνοφόροι. Κυνηγετεῖ δ' ἐν μὲν τοῖς περιφράγμασιν ἀπὸ βήματος τοξεύων· παρεστᾶσι δ' ἔνοπλοι δύο, ἢ τρεῖς γυναῖκες· ἐν δὲ ταῖς ἀφράκτοις θήραις ἀπ' ἐλέφαντος· αἱ δὲ γυναῖκες αἱ μὲν ἐφ' ἁρμάτων, αἱ δ' ἐφ' ἵππων, αἱ δὲ καὶ ἐπ' ἐλεφάντων, ὡς καὶ συστρατεύουσιν, ἠσκημέναι παντὶ ὅπλῳ.

Ἔχει μὲν οὖν καὶ ταῦτα πολλὴν ἀήθειαν πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν· ἔτι μέντοι μᾶλλον τὰ τοιάδε. Φησὶ γὰρ τοὺς τὸν Καύκασον οἰκοῦντας ἐν τῷ φανερῷ γυναιξὶ μίσγεσθαι, καὶ σαρκοφαγεῖν τὰ τῶν συγγενῶν σώματα· πετροκυλιστὰς δ' εἶναι κερκοπιθήκους, οἳ λίθους κατακυλίουσι κρημνοβατοῦντες ἐπὶ τοὺς διώκοντας· τά τε παρ' ἡμῖν ἥμερα ζῶα, τὰ πλεῖστα παρ' ἐκείνοις ἄγρια εἶναι· ἵππους τε λέγει μονοκέρωτας ἐλαφοκράνους· καλάμους δὲ, μῆκος μὲν τριάκοντα ὀργυιῶν τοὺς ὀρθίους, τοὺς δὲ χαμαικλινεῖς πεντήκοντα· πάχος δὲ, ὥςτε τὴν διάμετρον τοῖς μὲν εἶναι τριπήχη, τοῖς δὲ διπλασίαν.

Ὑπερεκπίπτων δ' ἐπὶ τὸ μυθῶδες, πενταπιθάμους ἀνθρώπους λέγει καὶ τρισπιθάμους, ὧν τινας ἀμύκτηρας, ἀναπνοὰς ἔχοντας μόνον δύο ὑπὲρ τοῦ στόματος· πρὸς δὲ τοὺς τρισπιθάμους πόλεμον εἶναι ταῖς γεράνοις (ὃν καὶ Ὅμηρον δηλοῦν) καὶ τοῖς πέρδιξιν, οὓς χηνομεγέθεις εἶναι· τούτους δ' ἐκλέγειν αὐτῶν τὰ ᾠὰ καὶ φθείρειν· ἐκεῖ γὰρ ᾠοτοκεῖν τὰς γεράνους· διόπερ μηδαμοῦ μηδ' ᾠὰ εὑρίσκεσθαι γεράνων, μήτ' οὖν νεόττια· πλειστάκις δ' ἐκπίπτειν

γέρανον χαλκῆν ἔχουσαν ἀκίδα ἀπὸ τῶν ἐκεῖθεν πληγμάτων. Ὅμοια δὲ καὶ τὰ περὶ τῶν Ἐνωτοκοιτῶν, καὶ τῶν ἀγρίων ἀνθρώπων, καὶ ἄλλων τερατωδῶν. Τοὺς μὲν οὖν ἀγρίους μὴ κομισθῆναι παρὰ Σανδρόκοττον· ἀποκαρτερεῖν γάρ· ἔχειν δὲ τὰς μὲν πτέρνας πρόσθεν, τοὺς δὲ ταρσοὺς ὄπισθεν καὶ τοὺς δακτύλους. Ἀστόμους δέ τινας ἀχθῆναι, ἀνθρώπους ἡμέρους· οἰκεῖν δὲ περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Γάγγου· τρέφεσθαι δ᾽ ἀτμαῖς ὀπτῶν κρεῶν, καὶ καρπῶν καὶ ἀνθέων ὀσμαῖς, ἀντὶ τῶν στομάτων ἔχοντας ἀναπνοάς· χαλεπαίνειν δὲ τοῖς δυσώδεσι, καὶ διὰ τοῦτο περιγίνεσθαι μόλις, καὶ μάλιστα ἐν στρατοπέδῳ. Περὶ δὲ τῶν ἄλλων διηγεῖσθαι τοὺς φιλοσόφους Ὠκύποδάς τε ἱστοροῦντας, ἵππων μᾶλλον ἀπιόντας· Ἐνωτοκοίτας δὲ ποδήρη τὰ ὦτα ἔχοντας, ὥς ἐγκαθεύδειν· ἰσχυροὺς δ᾽, ὥστ᾽ ἀνασπᾷν δένδρα, καὶ ῥήττειν νευράν. Μονομμάτους δὲ ἄλλους, ὦτα μὲν ἔχοντας κυνός; ἐν μέσῳ δὲ τῷ μετώπῳ τὸν ὀφθαλμὸν, ὀρθοχαίτας, λασίους τὰ στήθη· τοὺς δὲ ἀμύκτηρας εἶναι παμφάγους, ὠμοφάγους, ὀλιγοχρονίους, πρὸ γήρως θνήσκοντας· τοῦ δὲ στόματος τὸ ἄνω προχειλότερον εἶναι πολύ. Περὶ δὲ τῶν χιλιετῶν Ὑπερβορέων τὰ αὐτὰ λέγει Σιμωνίδῃ, καὶ Πινδάρῳ, καὶ ἄλλοις μυθολόγοις. Μῦθος δὲ καὶ τὸ ὑπὸ Τιμαγένους λεχθὲν, ὡς ὅτι χαλκὸς ὕοιτο σταλαγμοῖς χαλκοῖς, καὶ σύροιτο. Ἐγγυτέρω δὲ πίστεως φησὶν ὁ Μεγασθένης, ὅτι οἱ ποταμοὶ καταφέροιεν ψῆγμα χρυσοῦ, καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ φόρος ἀπάγοιτο τῷ βασιλεῖ· τοῦτο γὰρ καὶ ἐν Ἰβηρίᾳ συμβαίνει.

Περὶ δὲ τῶν φιλοσόφων λέγων, τοὺς μὲν ὀρεινοὺς αὐτῶν φησιν ὑμνητὰς εἶναι τοῦ Διονύσου, δεικνύντας τεκμήρια, τὴν ἀγρίαν ἄμπελον, παρὰ μόνοις αὐτοῖς φυομένην, καὶ κιττὸν, καὶ δάφνην, καὶ μυῤῥίνην, καὶ πύξον, καὶ ἄλλα τῶν ἀειθαλῶν, ὧν μηδὲν εἶναι πέραν τοῦ Εὐφράτου, πλὴν ἐν παραδείσοις σπάνια, καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας σωζόμενα. Διονυσιακὸν δὲ, καὶ τὸ σινδονοφορεῖν, καὶ τὸ μιτροῦσθαι, καὶ μυροῦσθαι, καὶ βάπτεσθαι ἄνθινα, καὶ τοὺς βασιλέας κωδωνοφορεῖσθαι, καὶ τυμπανίζεσθαι κατὰ τὰς ἐξόδους. Τοὺς δὲ πεδιασίους τὸν Ἡρακλέα τιμᾶν. Ταῦτα μὲν οὖν μυθώδη, καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐλεγχόμενα, καὶ μάλιστα περὶ τῆς ἀμπέλου καὶ τοῦ οἴνου· πέραν γὰρ τοῦ Εὐφράτου καὶ τῆς Ἀρμενίας ἐστὶ πολλή· καὶ ἡ Μεσοποταμία ὅλη καὶ ἡ Μηδία ἑξῆς μέχρι καὶ Περσίδος καὶ Καρμανίας· τούτων δὲ τῶν ἐθνῶν ἑκάστου πολὺ μέρος εὐάμπελον καὶ εὔοινον λέγεται.

Ἄλλην δὲ διαίρεσιν ποιεῖται περὶ τῶν φιλοσόφων, δύο γένη φάσκων, ὧν τοὺς μὲν Βραχμᾶνας καλεῖ, τοὺς δὲ Γαρμᾶνας. Τοὺς μὲν οὖν Βραχμᾶνας εὐδοκιμεῖν, μᾶλλον γὰρ καὶ ὁμολογεῖν ἐν τοῖς δόγμασιν· ἤδη δ᾽ εὐθὺς καὶ κυομένους ἔχειν ἐπιμελητὰς, λογίους ἄνδρας· οὓς προσιόντας, λόγον μὲν ἐπᾴδειν δοκεῖν καὶ τὴν μητέρα καὶ τὸν κυόμενον εἰς εὐτεκνίαν· τὸ δ᾽ ἀληθὲς, σωφρονικάς τινας παραινέσεις καὶ ὑποθήκας διδόναι· τὰς δ᾽ ἥδιστα ἀκροωμένας, μᾶλλον εὐτέκνους εἶναι νομίζεσθαι. Μετὰ δὲ τὴν γένεσιν ἄλλους καὶ ἄλλους διαδέχεσθαι τὴν ἐπιμέ

λειαν, ἀεὶ τῆς μείζονος ἡλικίας χαριεστέρων τυγχανούσης διδασκάλων. Διατρίβειν δὲ τοὺς φιλοσόφους ἐν ἄλσει πρὸ τῆς πόλεως, ὑπὸ περιβόλῳ συμμέτρῳ, λιτῶς ζῶντας ἐν στιβάσι καὶ δοραῖς, ἀπεχομένους ἐμψύχων καὶ ἀφροδισίων, ἀκροωμένους λόγων σπουδαίων, μεταδιδόντας καὶ τοῖς ἐθέλουσι· τὸν δ᾽ ἀκροώμενον οὔτε λαλῆσαι θέμις, οὔτε χρέμψασθαι, ἀλλ᾽ οὐδὲ πτύσαι· ἢ ἐκβάλλεσθαι τῆς συνουσίας τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὡς ἀκολασταίνοντα. Ἔτη δ᾽ ἑπτὰ καὶ τριάκοντα οὕτως ζήσαντα ἀναχωρεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ κτῆσιν ἕκαστον, καὶ ζῆν ἀδεῶς καὶ ἀνειμένως μᾶλλον, σινδονοφοροῦντα, καὶ χρυσοφοροῦντα μετρίως ἐν ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ὠσὶ, προσφερόμενον σάρκας, τῶν μὴ πρὸς τὴν χρείαν συνεργῶν ζώων, δριμέων καὶ ἀρτυτῶν ἀπεχόμενον· γαμεῖν δ᾽ ὅτι πλείστας εἰς πολυτεκνίαν· ἐκ πολλῶν γὰρ καὶ τὰ σπουδαῖα πλείω γίνεσθαι ἄν· ἀδούλοις οὖσί τε τὴν ἐκ τέκνων ὑπηρεσίαν, ἐγγυτάτω οὖσαν, πλείω δεῖν παρασκευάζεσθαι. Ταῖς δὲ γυναιξὶ ταῖς γαμεταῖς μὴ συμφιλοσοφεῖν τοὺς Βραχμᾶνας· εἰ μὲν μοχθηραὶ γένοιντο, ἵνα μή τι τῶν οὐ θεμιτῶν ἐκφέροιεν εἰς τοὺς βεβήλους· εἰ δὲ σπουδαῖαι, μὴ καταλείποιεν αὐτούς. Οὐδένα γὰρ ἡδονῆς καὶ πόνου καταφρονοῦντα, ὡς δ᾽ αὕτως ζωῆς καὶ θανάτου, ἐθέλειν ὑφ᾽ ἑτέρῳ εἶναι· τοιοῦτον δ᾽ εἶναι τὸν σπουδαῖον καὶ τὴν σπουδαίαν. Πλείστους δ᾽ αὐτοῖς εἶναι λόγους περὶ τοῦ θανάτου· νομίζειν γὰρ δὴ, τὸν μὲν ἐνθάδε βίον ὡς ἂν ἀκμὴν κυομένων εἶναι· τὸν δὲ θάνατον γένεσιν εἰς τὸν ὄντως βίον καὶ τὸν εὐδαίμονα

τοῖς φιλοσοφήσασι· διὸ τῇ ἀσκήσει πλείστῃ χρῆσθαι πρὸς τὸ ἑτοιμοθάνατον· ἀγαθὸν δὲ, ἢ κακὸν μηδὲν εἶναι τῶν συμβαινόντων ἀνθρώποις· οὐ γὰρ ἂν τοῖς αὐτοῖς τοὺς μὲν ἄχθεσθαι, τοὺς δὲ χαίρειν, ἐνυπνιώδεις ὑπολήψεις ἔχοντας· καὶ τοὺς αὐτοὺς τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν ἄχθεσθαι, τοτὲ δ᾽ αὖ χαίρειν μεταβαλλομένους. Τὰ δὲ περὶ φύσιν, τὰ μὲν εὐήθειαν ἐμφαίνειν φησίν· ἐν ἔργοις γὰρ αὐτοὺς κρείττους, ἢ λόγοις εἶναι, διὰ μύθων τὰ πολλὰ πιστουμένους. Περὶ πολλῶν δὲ τοῖς Ἕλλησιν ὁμοδοξεῖν· ὅτι γὰρ γενητὸς ὁ κόσμος καὶ φθαρτὸς, λέγειν κἀκείνους, καὶ ὅτι σφαιροειδής· ὅ, τε διοικῶν αὐτὸν καὶ ποιῶν θεὸς δι᾽ ὅλου διαπεφοίτηκεν αὐτοῦ· ἀρχαὶ δὲ τῶν μὲν συμπάντων ἕτεραι, τῆς δὲ κοσμοποιΐας τὸ ὕδωρ· πρὸς δὲ τοῖς τέτταρσι στοιχείοις πέμπτη τίς ἐστι φύσις, ἐξ ἧς ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ ἄστρα· γῆ δ᾽ ἐν μέσῳ ἵδρυται τοῦ παντός· καὶ περὶ σπέρματος δὲ καὶ ψυχῆς ὅμοια λέγεται, καὶ ἄλλα πλείω· παραπλέκουσι δὲ καὶ μύθους, ὥςπερ καὶ Πλάτων περί τε ἀφθαρσίας ψυχῆς, καὶ τῶν καθ᾽ ᾅδου κρίσεων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Περὶ μὲν τῶν Βραχμάνων ταῦτα λέγει.

Τοὺς δὲ Γαρμᾶνας, τοὺς μὲν ἐντιμωτάτους Ὑλοβίους φησὶν ὀνομάζεσθαι· ζῶντας ἐν ταῖς ὕλαις ἀπὸ φύλλων καὶ καρπῶν ἀγρίων, ἐσθῆτας δ᾽ ἔχειν ἀπὸ φλοιῶν δενδρίων, ἀφροδισίων χωρὶς καὶ οἴνου· τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι, δι᾽ ἀγγέλων πυνθανομένοις περὶ τῶν αἰτίων, καὶ δι᾽ ἐκείνων θεραπεύουσι καὶ λιτανεύουσι τὸ θεῖον. Μετὰ δὲ τοὺς Ὑλοβίους

δευτερεύειν κατὰ τιμὴν τοὺς ἰατρικοὺς, καὶ ὡς περὶ τὸν ἄνθρωπον φιλοσόφους, λιτοὺς μὲν, μὴ ἀγραύλους δὲ, ὀρύζῃ καὶ ἀλφίτοις τρεφομένους, ἃ παρέχειν αὐτοῖς πάντα τὸν αἰτηθέντα, καὶ ὑποδεξάμενον ξενίᾳ· δύνασθαι δὲ καὶ πολυγόνους ποιεῖν, καὶ ἀῤῥενογόνους, καὶ θηλυγόνους διὰ φαρμακευτικῆς· τὴν δὲ ἰατρείαν διὰ σιτίων τὸ πλέον, οὐ διὰ φαρμάκων ἐπιτελεῖσθαι· τῶν φαρμάκων δὲ μάλιστα εὐδοκιμεῖν τὰ ἐπίχριστα καὶ τὰ καταπλάσματα· τἄλλα δὲ κακουργίας πολὺ μετέχειν. Ἀσκεῖν δὲ καὶ τούτους κᾀκείνους καρτερίαν, τήν τε ἐν πόνοις, καὶ τὴν ἐν ταῖς ὑπομοναῖς, ὥςτ᾽ ἐφ᾽ ἑνὸς σχήματος ἀκίνητον διατελέσαι τὴν ἡμέραν ὅλην· ἄλλους δ᾽ εἶναι τοὺς μὲν μαντικοὺς καὶ ἐπῳδοὺς, καὶ τῶν περὶ τοὺς κατοιχομένους λόγων, καὶ νομίμων ἐμπείρους, ἐπαιτοῦντας καὶ κατὰ κώμας καὶ πόλεις· τοὺς δὲ χαριεστέρους μὲν τούτων καὶ ἀστειοτέρους, οὐδ᾽ αὐτοὺς δὲ ἀπεχομένους τῶν καθ᾽ ᾅδου θρυλλουμένων, ὅσα δοκεῖ πρὸς εὐσέβειαν καὶ ὁσιότητα· συμφιλοσοφεῖν δ᾽ ἐνίοις καὶ γυναῖκας, ἀπεχομένας καὶ αὐτὰς ἀφροδισίων.

Ἀριστόβουλος δὲ τῶν ἐν Ταξίλοις σοφιστῶν ἰδεῖν δύο φησὶ Βραχμᾶνας ἀμφοτέρους, τὸν μὲν πρεσβύτερον ἐξυρημένον, τὸν δὲ νεώτερον κομήτην, ἀμφοτέροις δ᾽ ἀκολουθεῖν μαθητάς· τὸν μὲν οὖν ἄλλον χρόνον κατ᾽ ἀγορὰν διατρίβειν, τιμωμένους ἀντὶ συμβούλων ἐξουσίαν ἔχοντας, ὅ, τι ἂν βούλωνται τῶν ὠνίων, φέρεσθαι δωρεάν· ὅτῳ δ᾽ ἂν προσίωσι, καταχεῖν αὐτῶν τοῦ σησαμίνου λίπους, ὥςτε καὶ

κατὰ τῶν ὀμμάτων ῥεῖν· τοῦ τε μέλιτος πολλοῦ προκειμένου καὶ τοῦ σησάμου μάζας ποιουμένους, τρέφεσθαι δωρεάν· παρερχομένους δὲ καὶ πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρου τράπεζαν παραστάντας δειπνεῖν, καὶ καρτερίαν διδάσκειν, παραχωροῦντας ἔς τινα τόπον πλησίον· ὅπου τὸν μὲν πρεσβύτερον, πεσόντα ὕπτιον, ἀνέχεσθαι τῶν ἡλίων καὶ τῶν ὄμβρων· ἤδη γὰρ ὕειν, ἀρχομένου τοῦ ἔαρος· τὸν δ᾽ ἑστάναι μονοσκελῆ, ξύλον ἐπηρμένον ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν, ὅσον τρίπηχυ· κάμνοντος δὲ τοῦ σκέλους, ἐπὶ θάτερον μεταφέρειν τὴν βάσιν, καὶ διατελεῖν οὕτως τὴν ἡμέραν ὅλην· φανῆναι δ᾽ ἐγκρατέστερον μακρῷ τὸν νεώτερον· συνακολουθήσαντα γὰρ μικρὰ τῷ βασιλεῖ, ταχὺ ἀναστρέψαι πάλιν ἐπ᾽ οἴκου, μετιόντος τε, αὐτὸν κελεῦσαι ἥκειν, εἴ του βούλεται, τυγχάνειν· τὸν δὲ συναπᾶραι μέχρι τέλους, καὶ μεταμφιάσασθαι καὶ μεταθέσθαι τὴν δίαιταν, συνόντα τῷ βασιλεῖ· ἐπιτιμώμενον δ᾽ ὑπό τινων λέγειν, ὡς ἐκπληρώσειε τὰ τετταράκοντα ἔτη τῆς ἀσκήσεως, ἃ ὑπέσχετο. Ἀλέξανδρον δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ δοῦναι δωρεάν.

Τῶν δ᾽ ἐν Ταξίλοις νομίμων καινὰ καὶ ἀήθη λέγει, τό, τε τοὺς μὴ δυναμένους ἐκδιδόναι τὰς παῖδας ὑπὸ πενίας, προάγειν εἰς ἀγορὰν ἐν ἀκμῇ τῆς ὥρας κόχλῳ τε καὶ τυμπάνοις, οἷσπερ καὶ τὸ πολεμικὸν σημαίνουσιν, ὄχλου προσκληθέντος· τῷ δὲ προσελθόντι τὰ ὀπίσθια πρῶτον ἀνασύρεσθαι μέχρι τῶν ὤμων, εἶτα τὰ πρόσθεν· ἀρέσασαν δὲ καὶ συμπεισθεῖσαν, ἐφ᾽ οἷς ἂν δοκεῖ, συνοικεῖν. Καὶ τὸ γυψὶ ῥίπτεσθαι τὸν τετελευτηκότα· τὸ δὲ πλείους

ἔχειν γυναῖκας, κοινὸν καὶ ἄλλων. Παρά τισι δ' ἀκούειν φησὶ, καὶ συγκατακαιομένας τὰς γυναῖκας τοῖς ἀνδράσιν ἀσμένας· τὰ δὲ μὴ ὑπομενούσας, ἀδοξεῖν· εἴρηται καὶ ἄλλοις ταῦτα.

Ὀνησίκριτος δέ φησιν αὐτὸς πεμφθῆναι διαλεξόμενος τοῖς σοφισταῖς τούτοις· ἀκούειν γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον, ὡς γυμνοὶ διατελοῖεν, καὶ καρτερίας ἐπιμελοῖντο οἱ ἄνθρωποι, ἐν τιμῇ τε ἄγοιντο πλείστῃ, παρ' ἄλλους δὲ μὴ βαδίζοιεν κληθέντες, ἀλλὰ κελεύοιεν αὐτοὺς φοιτᾷν παρ' αὐτοὺς, εἴ του μετασχεῖν ἐθέλοιεν τῶν πραττομένων, ἢ λεγομένων ὑπ' αὐτῶν· τοιούτων δὴ ὄντων, ἐπειδὴ οὔτε αὐτῷ πρέπειν ἐδόκει παρ' ἐκείνους φοιτᾷν, οὔτε ἐκείνους βιάζεσθαι παρὰ τὰ πάτρια ποιεῖν τι ἄκοντας, αὐτὸς ἔφη πεμφθῆναι. Καταλαβεῖν δὲ ἄνδρας πεντεκαίδεκα ἀπὸ σταδίων εἴκοσι τῆς πόλεως, ἄλλον ἐν ἄλλῳ σχήματι ἑστῶτα, ἢ καθήμενον, ἢ κείμενον γυμνὸν, ἀκίνητον ἕως ἑσπέρας, εἶτ' ἀπερχόμενον εἰς τὴν πόλιν· χαλεπώτατον δ' εἶναι τὸ τὸν ἥλιον ὑπομεῖναι οὕτω θερμὸν, ὥςτε τῶν ἄλλων μηδένα ὑπομένειν, γυμνοῖς ἐπιβῆναι τοῖς ποσὶ τῆς γῆς ῥᾳδίως κατὰ μεσημβρίαν.

Διαλεχθῆναι δ' ἑνὶ τούτων Καλάνῳ, ὃν καὶ συνακολουθῆσαι τῷ βασιλεῖ μέχρι Περσίδος, καὶ ἀποθανεῖν τῷ πατρίῳ νόμῳ, τεθέντα ἐπὶ πυρκαϊάν· τότε δ' ἐπὶ λίθων τυχεῖν κείμενον. Προσιὼν οὖν, καὶ προςαγορεύσας, εἰπεῖν ἔφη, διότι πεμφθείη παρὰ τοῦ βασιλέως, ἀκροασόμενος τῆς σοφίας αὐτῶν, καὶ

ἀπαγγελῶν πρὸς αὐτόν· εἰ οὖν μηδεὶς εἴη φθόνος, ἕτοιμος εἴη μετασχεῖν τῆς ἀκροάσεως. Ἰδόντα δ' ἐκεῖνον χλαμύδα καὶ καυσίαν φοροῦντα καὶ κρηπῖδα, καταγελάσαντα, Τὸ παλαιὸν, φάναι, πάντ' ἦν ἀλφίτων καὶ ἀλεύρων πλήρη, καθάπερ νῦν κόνεως· καὶ κρῆναι δ' ἔῤῥεον, αἳ μὲν ὕδατος, γάλακτος δ' ἄλλαι, καὶ ὁμοίως μέλιτος, αἳ δ' οἴνου, τινὲς δ' ἐλαίου· ὑπὸ πλησμονῆς δ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τρυφῆς εἰς ὕβριν ἐξέπεσον. Ζεὺς δὲ μισήσας τὴν κατάστασιν ἠφάνισε πάντα καὶ διὰ πόνου τὸν βίον ἀπέδειξε· σωφροσύνης δὲ καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς παρελθούσης εἰς μέσον, πάλιν εὐπορία τῶν ἀγαθῶν ὑπῆρξεν· ἐγγὺς δ' ἐστὶν ἤδη κόρου νυνὶ καὶ ὕβρεως τὸ πρᾶγμα, κινδυνεύει τε ἀφανισμὸς τῶν ὄντων γενέσθαι. Ταῦτα εἰπόντα κελεύειν, εἰ βούλοιτο ἀκροάσασθαι, καταθέμενον τὴν σκευὴν γυμνὸν ἐπὶ τῶν αὐτῶν λίθων κείμενον, μετέχειν τῶν λόγων. Ἀπορουμένου δὲ αὐτοῦ, Μάνδανιν, ὅσπερ ἦν πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος αὐτῶν, τῷ μὲν ἐπιπλῆξαι ὡς ὑβριστῇ, καὶ ταῦτα ὕβρεως κατηγορήσαντι· αὐτὸν δὲ προσκαλέσασθαι, καὶ εἰπεῖν· ὡς τὸν μὲν βασιλέα ἐπαινοίη, διότι ἀρχὴν τοσαύτην διοικῶν, ἐπιθυμοίη σοφίας· μόνον γὰρ ἴδοι αὐτὸν ἐν ὅπλοις φιλοσοφοῦντα· ὠφελιμώτατον δ' εἴη τῶν ἁπάντων, εἰ οἱ τοιοῦτοι φρονοῖεν, οἷς πάρεστι δύναμις τοὺς μὲν ἑκουσίους πείθειν σωφρονεῖν, τοὺς δ' ἀκουσίους ἀναγκάζειν· αὐτῷ δὲ συγγνώμη εἴη, εἰ δι' ἑρμηνέων τριῶν διαλεγόμενος, πλὴν φωνῆς μηδὲν πλέον συνιέντων, ἢ οἱ πολλοὶ, μηδὲν ἰσχύσει τῆς ὠφελείας ἐπίδειξιν ποιήσα-

σθαι· ὅμοιον γάρ, ὡς ἂν εἰ διὰ βορβόρου καθαρὸν ἀξιοῖ τις ὕδωρ ῥεῖν.

Τὰ γοῦν λεχθέντα εἰς τοῦτ' ἔφη συντείνειν, ὡς εἴη λόγος ἄριστος, ὃς ἡδονὴν καὶ λύπην ψυχῆς ἀφαιρήσεται· καὶ ὅτι λύπη καὶ πόνος διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ πολέμιον, τὸ δὲ φίλον αὐτῆς· τὰ δὲ σώματα ἀσκοῦσι πρὸς πόνον, ἵν' αἱ γνῶμαι ῥωννύοιντο, ἀφ' ὧν καὶ στάσεις παύοιεν, καὶ σύμβουλοι πᾶσιν ἀγαθῶν παρεῖεν, καὶ κοινῇ, καὶ ἰδίᾳ· καὶ δὴ καὶ Ταξίλῃ νῦν συμβουλεύσειεν, δέχεσθαι τὸν Ἀλέξανδρον· κρείττω μὲν γὰρ αὐτοῦ δεξάμενον, εὖ πείσεσθαι· χείρω δὲ, εὖ διαθήσειν. Ταῦτ' εἰπόντα ἐξέρεσθαι, εἰ καὶ ἐν τοῖς Ἕλλησι λόγοι τοιοῦτοι λέγοιντο; Εἰπόντος δ', ὅτι καὶ Πυθαγόρας τοιαῦτα λέγει, κελεύει τε ἐμψύχων ἀπέχεσθαι, καὶ Σωκράτης, καὶ Διογένης, οὗ καὶ αὐτὸς ἀκροάσαιτο, ἀποκρίνασθαι, ὅτι τἆλλα μὲν νομίζει φρονίμως αὐτοῖς δοκεῖν· ἓν δ' ἁμαρτάνειν, νόμον πρὸ τῆς φύσεως τιθεμένους· οὐ γὰρ αἰσχύνεσθαι γυμνοὺς, ὥςπερ αὐτὸν, διάγειν, ἀπὸ λιτῶν ζῶντας· καὶ γὰρ οἰκίαν ἀρίστην εἶναι, ἥτις ἂν ἐπισκευῆς ἐλαχίστης δέηται· ἔφη δ' αὐτοὺς καὶ τῶν περὶ φύσιν πολλὰ ἐξετάσαι, καὶ προσημασιῶν, ὄμβρων, αὐχμῶν, νόσων· ἀπιόντας δ' εἰς τὴν πόλιν, κατὰ τὰς ἀγορὰς σκεδάννυσθαι· ὅτῳ δ' ἂν κομίζοντι σῦκα, ἢ βότρυς περιτύχωσι, λαμβάνειν δωρεὰν παρέχοντος· εἰ δ' ἔλαιον εἴη, καταχεῖσθαι αὐτῶν καὶ ἀλείφεσθαι· ἅπασαν δὲ πλουσίαν οἰκίαν ἀνεῖσθαι αὐτοῖς μέχρι γυναικωνίτιδος· εἰσιόντας δὲ δείπνου κοινωνεῖν καὶ λόγων. Αἴσχιστον δ' αὐτοῖς

νομίζεσθαι νόσον σωματικήν· τὸν δ' ὑπονοήσαντα καθ' αὑτοῦ τοῦτο, ἐξάγειν ἑαυτὸν διὰ πυρὸς νήσαντα πυράν· ὑπαλειψάμενον δὲ, καὶ καθίσαντα ἐπὶ τὴν πυρὰν, ὑφάψαι κελεύειν· ἀκίνητον δὲ καίεσθαι.

Νέαρχος δὲ περὶ τῶν σοφιστῶν οὕτω λέγει· τοὺς μὲν Βραχμᾶνας πολιτεύεσθαι, καὶ παρακολουθεῖν τοῖς βασιλεῦσι συμβούλους· τοὺς δ' ἄλλους σκοπεῖν τὰ περὶ τὴν φύσιν· τούτων δ' εἶναι καὶ Κάλανον· συμφιλοσοφεῖν δ' αὐτοῖς καὶ γυναῖκας· τὰς δὲ διαίτας ἁπάντων σκληράς. Περὶ δὲ τῶν κατὰ τοὺς ἄλλους νομίμων τοιαῦτα ἀποφαίνεται· τοὺς μὲν νόμους ἀγράφους εἶναι, τοὺς μὲν κοινοὺς, τοὺς δ' ἰδίους, ἀήθειαν ἔχοντας πρὸς τοὺς τῶν ἄλλων· οἷον τὸ τὰς παρθένους ἆθλον παρά τισι κεῖσθαι τῷ πυγμὴν νικήσαντι, ὥςτ' ἀπροίκους συνεῖναι· παρ' ἄλλοις δὲ κατὰ συγγένειαν κοινῇ τοὺς καρποὺς ἐργαζομένους, ἐπὰν συγκομίσωσιν, αἴρεσθαι φορτίον ἕκαστον εἰς διατροφὴν τοῦ ἔτους· τὸν δ' ἄλλον ἐμπιπράναι τοῦ ἔχειν εἰςαῦθις ἐργάζεσθαι, καὶ μὴ ἀργὸν εἶναι. Ὁπλισμὸν δ' εἶναι τόξον καὶ ὀϊστοὺς τριπήχεις, ἢ σαύνιον, καὶ πέλτην, καὶ μάχαιραν πλατεῖαν τριπήχη· ἀντὶ δὲ χαλινῶν φιμοῖς χρῆσθαι, κημῶν μικρὸν διαφέρουσιν· ἤλοις δὲ τὰ χείλη διαπεπάρθαι.

Τὴν δὲ φιλοτεχνίαν τῶν Ἰνδῶν ἐμφανίζων, σπόγγους φησὶν ἰδόντας παρὰ τοῖς Μακεδόσι, μιμήσασθαι, τρίχας, καὶ σχοινία λεπτὰ, καὶ ἁρπεδόνας διαῤῥάψαντας εἰς ἔρια· καὶ μετὰ τὸ πιλῆσαι, τὰ μὲν ἐξελκύσαντας, τὰ δὲ βάψαντας χροιαῖς· στλεγγιδοποιούς τε, καὶ ληκυθοποιοὺς ταχὺ γενέσθαι πολ-

λους· ἐπιστολὰς δὲ γράφειν ἐν σινδόσι λίαν κεκροτημέναις, τῶν ἄλλων γράμμασιν αὐτοὺς μὴ χρῆσθαι φαμένων· χαλκῷ δὲ χρῆσθαι χυτῷ, τῷ δ᾽ ἐλατῷ μή· τὴν δ᾽ αἰτίαν οὐκ εἶπε, καίτοι τὴν ἀτοπίαν εἰπὼν τὴν παρακολουθοῦσαν, ὅτι θραύεται κεράμου δίκην τὰ σκεύη πεσόντα. Τῶν δὲ περὶ τῆς Ἰνδικῆς λεγομένων καὶ τοῦτ᾽ ἐστὶν, ὅτι ἀντὶ τοῦ προσκυνεῖν προσεύχεσθαι τοῖς βασιλεῦσι, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν ἐξουσίᾳ καὶ ὑπεροχῇ νόμος. Φέρει δὲ καὶ λιθίαν ἡ χώρα πολυτελῆ, κρυστάλλων καὶ ἀνθράκων παντοίων, καθάπερ τῶν μαργαριτῶν.

Τῆς δ᾽ ἀνομολογίας τῶν συγγραφέων ἔστω παράδειγμα καὶ ὁ περὶ τοῦ Καλάνου λόγος· ὅτι μὲν γὰρ συνῆλθεν Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἀπέθανεν ἑκὼν παρ᾽ αὐτῷ διὰ πυρὸς, ὁμολογοῦσι· τὸν δὲ τρόπον οὐ τὸν αὐτόν φασιν, οὐδὲ κατὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας. Ἀλλ᾽ οἱ μὲν οὕτως εἰρήκασι· συνακολουθῆσαι γὰρ αὐτὸν, ὡς ἐνκωμιαστὴν τοῦ βασιλέως ἔξω τῶν τῆς Ἰνδικῆς ὅρων, παρὰ τὸ κοινὸν ἔθος τῶν ἐκεῖ φιλοσόφων· ἐκείνους γὰρ συνεῖναι τοῖς αὐτόθι βασιλεῦσιν, ὑφηγουμένους τὰ περὶ τοὺς θεοὺς, ὡς τοὺς μάγους τοῖς Πέρσαις. Ἐν Πασαργάδαις δὲ νοσήσαντα, τότε πρῶτον αὐτῷ νόσου γενομένης, ἐξαγαγεῖν ἑαυτὸν, ἄγοντα ἔτος ἑβδομηκοστὸν καὶ τρίτον, μὴ προσέχοντα ταῖς τοῦ βασιλέως δεήσεσι· γενομένης δὲ πυρᾶς, καὶ τεθείσης ἐπ᾽ αὐτῆς χρυσῆς κλίνης, κατακλιθέντα εἰς αὐτὴν, ἐγκαλυψάμενον ἐμπρησθῆναι· οἱ δὲ ξύλινον οἶκον γενέσθαι, φυλλάδος δ᾽ ἐμπλησθείσης, καὶ ἐπὶ τῆς στέγης πυρᾶς γενομένης ἐγκλεισθέντα, ὥσπερ

ἐκέλευσε, μετὰ τὴν πομπήν, μεθ' ἧς εἶχε, ῥίψαντα ἑαυτὸν, ὡς ἂν δοκὸν συνεμπρησθῆναι τῷ οἴκῳ. Μεγασθένης δ' ἐν μὲν τοῖς φιλοσόφοις οὐκ εἶναι δόγμα φησὶν ἑαυτοὺς ἐξάγειν· τοὺς δὲ ποιοῦντας τοῦτο, νεανικοὺς κρίνεσθαι, τοὺς μὲν σκληροὺς τῇ φύσει φερομένους ἐπὶ πληγὴν, ἢ κρημνὸν, τοὺς δ' ἀπόνους ἐπὶ βυθὸν, τοὺς δὲ πολυπόνους ἀπαγχομένους, τοὺς δὲ πυρώδεις εἰς πῦρ ὠθουμένους· οἷος ἦν καὶ ὁ Κάλανος, ἀκόλαστος ἄνθρωπος, καὶ ταῖς Ἀλεξάνδρου τραπέζαις δεδουλωμένος· τοῦτον μὲν οὖν ψέγεσθαι· τὸν δὲ Μάνδανιν ἐπαινεῖσθαι, ὃς τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀγγέλων καλούντων πρὸς τὸν Διὸς υἱὸν, πειθομένῳ τε δῶρα ἔσεσθαι ὑπισχνουμένων, ἀπειθοῦντι δὲ κόλασιν· μήτε ἐκεῖνον φαίη Διὸς υἱὸν, ὅςγε ἄρχει μηδὲ πολλοστοῦ μέρους τῆς γῆς· μηδὲ αὐτῷ δεῖν τῶν παρ' ἐκείνου δωρεῶν, ὧν οὐδεὶς κόρος· μήτε δὲ ἀπειλῆς εἶναι φόβον, ᾧ ζῶντι μὲν ἀρκοῦσα εἴη τροφὸς ἡ Ἰνδικὴ, ἀποθανόντι δὲ ἀπαλλάξαιτο τῆς σαρκὸς ἀπὸ γήρως τετρυχωμένης, μεταστὰς εἰς βελτίω καὶ καθαρώτερον βίον· ὥςτ' ἐπαινέσαι τὸν Ἀλέξανδρον.καὶ συγχωρῆσαι.

Λέγεται δὲ καὶ ταῦτα παρὰ τῶν συγγραφέων, ὅτι σέβονται μὲν τὸν ὄμβριον Δία οἱ Ἰνδοὶ, καὶ τὸν Γάγγην ποταμὸν, καὶ τοὺς ἐγχωρίους δαίμονας. Ὅταν δὲ βασιλεὺς λούῃ τὴν τρίχα, μεγάλην ἑορτὴν ἄγουσι, καὶ μεγάλα δῶρα πέμπουσι, τὸν ἑαυτοῦ πλοῦτον ἕκαστος ἐπιδεικνύμενος κατὰ ἅμιλλαν. Τῶν τε μυρμήκων τινὰς καὶ πτερωτοὺς λέγουσι τῶν χρυσορύχων· ψήγματά τε χρυσοῦ καταφέρειν τοὺς πο

ταμοὺς, καθ' ἅπερ τοὺς Ἰβηρικούς. Ἐν δὲ ταῖς κατὰ τὰς ἑορτὰς πομπαῖς, πολλοὶ μὲν ἐλέφαντες πέμπονται χρυσῷ κεκοσμημένοι καὶ ἀργύρῳ, πολλὰ δὲ τέθριππα καὶ βοϊκὰ ζεύγη· εἶθ' ἡ στρατιὰ κεκοσμημένη· καὶ χρυσώματα δὲ τῶν μεγάλων λεβήτων καὶ κρατήρων ὀργυιαίων· καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ χαλκοῦ καὶ τράπεζαι δὲ, καὶ θρόνοι, καὶ ἐκπώματα, καὶ λουτῆρες, λιθοκόλλητα τὰ πλεῖστα, σμαράγδοις καὶ βηρύλλοις, καὶ ἄνθραξιν Ἰνδικοῖς· καὶ ἐσθὴς δὲ ποικίλη χρυσόπαστος, καὶ θηρία . . . ασοι, καὶ παρδάλεις, καὶ λέοντες τιθασσοὶ, καὶ τῶν ποικίλων ὀρνέων καὶ εὐφθόγγων πλῆθος. Ὁ δὲ Κλείταρχός φησιν ἁμάξας τετρακύκλους, δένδρα κομιζούσας τῶν μεγαλοφύλλων, ἐξ ὧν ἀπείργεται γένη τε τιθασσευομένων ὀρνέων, ὧν εὐφωνότατον μὲν εἴρηκε τὸν ὠρίωνα· λαμπρότατον δὲ κατὰ τὴν ὄψιν, καὶ πλείστην ἔχοντα ποικιλίαν, τὸν καλούμενον κατρέα· τὴν γὰρ ἰδέαν ταῷ μάλιστα ἐγγίζειν, τὴν δὲ λοιπὴν εἰκονογραφίαν παρ' ἐκείνου ληπτέον.

Φιλοσόφους τε τοῖς Βραχμᾶσιν ἀντιδιαιροῦνται Πράμνας, ἐριστικούς τινας καὶ ἐλεγκτικούς· τοὺς δὲ Βραχμᾶνας φυσιολογίαν καὶ ἀστρονομίαν ἀσκεῖν, γελωμένους ὑπ' ἐκείνων ὡς ἀλαζόνας καὶ ἀνοήτους. Τούτων δὲ τοὺς μὲν ὀρεινοὺς καλεῖσθαι, τοὺς δὲ γυμνήτας, τοὺς δὲ πολιτικοὺς καὶ προσχωρίους· καὶ τοὺς μὲν ὀρεινοὺς δοραῖς ἐλάφων χρῆσθαι, πήρας δ' ἔχειν ῥιζῶν καὶ φαρμάκων μεστὰς, προσποιουμένους ἰατρικὴν μετὰ γοητείας καὶ ἐπῳδῶν, καὶ περιάπτων. Τοὺς δὲ Γυμνήτας κατὰ τοὔνομα γυμνοὺς διαζῆν,

ὑπαιθρίους τὸ πλέον, καρτερίαν ἀσκοῦντας, ἥν ἔφαμεν πρότερον μέχρι ἑπτὰ καὶ τριάκοντα· καὶ γυναῖκας δὲ συνεῖναι μὴ μιγνυμένας αὐτοῖς· τούτους δε θαυμάζεσθαι διαφερόντως.

Τοὺς δὲ πολιτικοὺς σινδονίτας κατὰ πόλιν ζῆν, ἢ καὶ κατ᾽ ἀγροὺς, καθειμένους νεβρίδας, ἢ δορκάδων δοράς· ὡς δ᾽ εἰπεῖν, Ἰνδοὺς ἐσθῆτι λευκῇ χρῆσθαι, καὶ σινδόσι λευκαῖς καὶ καρπάσοις· ὑπεναντίως τοῖς εἰποῦσιν, εὐανθέστατα αὐτοὺς ἀμπέχεσθαι φορήματα· κομᾷν δὲ καὶ πωγωνοτροφεῖν πάντας, ἀναπλεκομένους δὲ μιτροῦσθαι τὰς κόμας.

Ἀρτεμίδωρος δὲ τὸν Γάγγην φησὶν ἐκ τῶν Ἠμωδῶν ὀρῶν καταφερόμενον πρὸς νότον, ἐπειδὰν κατὰ τὴν Γάγγην γένηται πόλιν, ἐπιστρέφειν πρὸς ἕω μέχρι Παλιβόθρων, καὶ τῆς εἰς τὴν θάλατταν ἐκβολῆς· τῶν δὲ συῤῥεόντων εἰς αὐτὸν, Οἰδάνην τινὰ καλεῖ· τρέφειν δὲ καὶ κροκοδείλους καὶ δελφῖνας· λέγει δὲ καὶ ἄλλα τινὰ, συγκεχυμένως δὲ καὶ ἀργῶς, ὧν οὐ φροντιστέον. Προσθείη δ᾽ ἄν τις τούτοις καὶ τὰ παρὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ Νικολάου.

Φησὶ γὰρ οὗτος, ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ ἐπὶ Δάφνῃ παρατυχεῖν τοῖς Ἰνδῶν πρέσβεσιν, ἀφιγμένοις παρὰ Καίσαρα τὸν Σεβαστόν· οὓς ἐκ μὲν τῆς ἐπιστολῆς πλείους δηλοῦσθαι· σωθῆναι δὲ τρεῖς μόνους, οὓς ἰδεῖν φησι· τοὺς δ᾽ ἄλλους ὑπὸ μήκους τῶν ὁδῶν διαφθαρῆναι τὸ πλέον· τὴν δ᾽ ἐπιστολὴν ἑλληνίζειν ἐν διφθέρᾳ γεγραμμένην, δηλοῦσαν, ὅτι Πῶρος εἴη ὁ γράψας· ἑξακοσίων δὲ ἄρχων βασιλέων, ὅμως περὶ πολλοῦ ποιοῖτο φίλος εἶναι Καίσαρι, καὶ

ἕτοιμος εἴη δίοδόν τε παρέχειν, ὅπη βούλεται, καὶ συμπράττειν, ὅσα καλῶς ἔχει. Ταῦτα μὲν ἔφη λέγειν τὴν ἐπιστολήν. Τὰ δὲ κομισθέντα δῶρα προσενεγκεῖν ὀκτὼ οἰκέτας γυμνοὺς, ἐν περιζώμασι καταπεπασμένους ἀρώμασιν· εἶναι δὲ τὰ δῶρα τόν τε Ἑρμᾶν, ἀπὸ τῶν ὤμων ἀφηρημένον ἐκ νηπίου τοὺς βραχίονας, ὃν καὶ ἡμεῖς εἴδομεν· καὶ ἐχίδνας μεγάλας, καὶ ὄφιν πηχῶν δέκα, καὶ χελώνην ποταμίαν τρίπηχυν· πέρδικά τε μείζω γυπός. Συνῆν δὲ, ὥς φασι, καὶ ὁ Ἀθήνησι κατακαύσας ἑαυτόν· ποιεῖν δὲ τοῦτο τοὺς μὲν ἐπὶ κακοπραγίᾳ ζητοῦντας ἀπαλλαγὴν τῶν παρόντων· τοὺς δ᾽ ἐπ᾽ εὐπραγίᾳ, καθάπερ τοῦτον. Ἅπαντα γὰρ κατὰ γνώμην πράξαντα μέχρι νῦν, ἀπιέναι δεῖν, μή τι τῶν ἀβουλήτων χρονίζοντι συμπέσοι· καὶ δὴ καὶ γελῶντα ἅλασθαι γυμνὸν ἐπαληλειμμένον ἐν περιζώματι ἐπὶ τὴν πυράν· ἐπιγεγράφθαι δὲ τῷ τάφῳ· *ΖΑΡΜΑΝΟΧΗΓΑΣ ΙΝΔΟΣ ΑΠΟ ΒΑΡΓΟΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ ΙΝΔΩΝ ΕΘΗ ἙΑΥΤΟΝ ΑΠΑΘΑΝΑΤΙΣΑΣ ΚΕΙΤΑΙ.*

II. Μετὰ δὲ τὴν Ἰνδικὴν ἐστὶν ἡ Ἀριανὴ, μερὶς πρώτη τῆς ὑπὸ Πέρσαις, τῆς μετὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, καὶ τῶν ἄνω σατραπειῶν, τῶν ἐκτὸς τοῦ Ταύρου· τὰ μὲν νότια καὶ τὰ ἀρκτικὰ μέρη, τῇ αὐτῇ θαλάττῃ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὄρεσιν ἀφοριζομένη, οἷσπερ καὶ ἡ Ἰνδικὴ, καὶ τῷ αὐτῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ, μέσον ἔχουσα αὐτὸν ἑαυτῆς τε καὶ Ἰνδικῆς· ἐντεῦθεν δὲ πρὸς τὴν ἑσπέραν ἐκτεινομένη, μέχρι τῆς ἀπὸ Κασπίων πυλῶν εἰς Καρμανίαν γραφομένης γραμ-

μῆς, ὥστε εἶναι τετράπλευρον τὸ σχῆμα. Τὸ μὲν οὖν νότιον πλευρὸν ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν ἄρχεται τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τῆς Πατταληνῆς, τελευτᾷ δὲ πρὸς Καρμανίαν καὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου τὸ στόμα, ἄκραν ἔχον ἐκκειμένην ἱκανῶς πρὸς νότον· εἶτα εἰς τὸν κόλπον λαμβάνει καμπὴν ὡς ἐπὶ τὴν Περσίδα. Οἰκοῦσι δὲ Ἄρβιες πρῶτον, ὁμώνυμοι ποταμῷ Ἄρβει, τῷ ὁρίζοντι αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἑξῆς Ὠριτῶν, ὅσον χιλίων σταδίων ἔχοντες παραλίαν, ὥς φησι Νέαρχος. Ἰνδῶν δ' ἐστὶ μερὶς καὶ αὕτη. Εἶτ' Ὠρῖται ἔθνος αὐτόνομον· τούτων δ' ὁ παράπλους χιλίων ὀκτακοσίων· ὁ δὲ τῶν ἑξῆς Ἰχθυοφάγων, ἑπτακισχίλιοι τετρακόσιοι· ὁ δὲ τῶν Καρμανίων, τρισχίλιοι ἑπτακόσιοι μέχρι Περσίδος· ὥςθ' οἱ σύμπαντες μύριοι δισχίλιοι ἐννακόσιοι.

Ἀλιτενὴς δ' ἐστὶν ἡ τῶν Ἰχθυοφάγων καὶ ἄδενδρος ἡ πλείστη, πλὴν φοινίκων, καὶ ἀνάνθης τινὸς, καὶ μυρίκης· καὶ ὑδάτων δὲ καὶ τροφῆς ἡμέρου σπάνις· τοῖς δ' ἰχθύσι χρῶνται, καὶ αὐτοὶ, καὶ τὰ θρέμματα· καὶ τοῖς ὀμβρίοις ὕδασι καὶ ὀρυκτοῖς· καὶ τὰ κρέα δὲ τῶν θρεμμάτων ἰχθύων προσβάλλει· οἰκήσεις δὲ ποιοῦνται τοῖς ὀστέοις τῶν κητῶν χρώμενοι καὶ κόγχοις ὀστρέων τὸ πλέον, δοκοῖς μὲν ταῖς πλευραῖς καὶ ὑπερείσμασι, θυρώμασι δὲ ταῖς σιαγόσιν· οἱ σπόνδυλοι δ' αὐτοῖς εἰσὶν ὅλμοι, ἐν οἷς πτίσσουσι τοὺς ἰχθύας ἐν ἡλίῳ κατοπτήσαντες· εἶτ' ἀρτοποιοῦνται σίτου μικρὰ καταμίξαντες· καὶ γὰρ μύλοι αὐτοῖς εἰσι σιδήρου μὴ ὄντος. Καὶ τοῦτο μὲν ἧττον θαυμαστόν· καὶ γὰρ ἄλλοθεν ἐνέγκασθαι δυνατόν. Ἀλλὰ πῶς ἐπικόπτουσιν ἀποτριβέντα; λί-

θοις μέντοι φασὶν, οἷς καὶ τὰ βέλη καὶ τὰ ἀκοντίσματα πεπυρακτωμένα ἀποξύνουσι· τοὺς δ᾽ ἰχθύας, τοὺς μὲν ἐν κλιβάνοις κατοπτῶσι, τοὺς δὲ πλείστους ὠμοφαγοῦσι· περιβάλλονται δὲ καὶ δικτύοις φλοιοῦ φοινικίνου.

Ὑπέρκειται δὲ τούτων ἡ Γεδρωσία, τῆς μὲν Ἰνδικῆς ἧττον ἔμπυρος, τῆς δ᾽ ἄλλης Ἀσίας μᾶλλον, καὶ τοῖς καρποῖς καὶ τοῖς ὕδασιν ἐνδεὴς, πλὴν θέρους, οὐ πολὺ ἀμείνων τῆς τῶν Ἰχθυοφάγων· ἀρωματοφόρος δὲ νάρδου μάλιστα, καὶ σμύρνης, ὥςτε τὴν Ἀλεξάνδρου στρατιὰν ὁδεύουσαν ἀντὶ ὀρόφου καὶ στρωμάτων τούτοις χρῆσθαι εὐωδιαζομένην ἅμα καὶ ὑγιεινότερον τὸν ἀέρα ἔχουσαν παρὰ τοῦτο· γενέσθαι δ᾽ αὐτοῖς θέρους τὴν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἄφοδον ἐπίτηδες συνέβη· τότε γὰρ ὄμβρους ἔχειν τὴν Γεδρωσίαν, καὶ τοὺς ποταμοὺς πληροῦσθαι, καὶ τα ὑδρεῖα· χειμῶνος δ᾽ ἐπιλείπειν· πίπτειν δὲ τοὺς ὄμβρους ἐν τοῖς ἄνω μέρεσι τοῖς προσαρκτίοις, καὶ ἐγγὺς τῶν ὀρῶν· πληρουμένων δὲ τῶν ποταμῶν, καὶ τὰ πεδία τὰ πλησιάζοντα τῇ θαλάττῃ ποτίζεσθαι, καὶ ὑδρείων εὐπορεῖν. Προέπεμψε δ᾽ εἰς τὴν ἔρημον μεταλλευτὰς τῶν ὑδρείων ὁ βασιλεὺς, καὶ τοὺς ναύσταθμα αὐτῷ καὶ τῷ στόλῳ κατασκευάσοντας.

Τριχῇ γὰρ διελὼν τὰς δυνάμεις, τῇ μὲν αὐτὸς ὥρμησε διὰ τῆς Γεδρωσίας, ἀφιστάμενος τῆς θαλάττης τὸ πλεῖστον πεντακοσίους σταδίους, ἵν᾽ ἅμα καὶ τῷ ναυτικῷ τὴν παραλίαν ἐπιτηδείαν παρασκευάζοι· πολλάκις δὲ καὶ συνάπτων τῇ θαλάττῃ, καίπερ ἀπόρους καὶ τραχείας ἐχούσῃ τὰς ἀκτάς· τὴν δὲ προ-

ἔπεμψε μετὰ Κρατεροῦ διὰ τῆς μεσογαίας, ἅμα χειρούμενόν τε τὴν Ἀριανὴν, καὶ προϊόντα ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους, ἐφ᾽ οὓς Ἀλέξανδρος τὴν πορείαν εἶχε· τὸ δὲ ναυτικὸν Νεάρχῳ καὶ Ὀνησικρίτῳ, τῷ ἀρχικυβερνήτῃ, παραδοὺς, ἐκέλευσεν, οἰκείας στάσεως ἐπιλαμβανομένους, ἐπακολουθεῖν, καὶ ἀντιπαραπλεῖν αὐτοῦ τῇ πορείᾳ.

Καὶ δὴ καὶ φησὶν ὁ Νέαρχος ἤδη τοῦ βασιλέως τελοῦντος τὴν ὁδὸν, αὐτὸς μετοπώρου κατὰ πλειάδος ἐπιτολὴν ἑσπερίαν ἄρξασθαι τοῦ πλοῦ, μήπω μὲν τῶν πνευμάτων οἰκείων ὄντων, τῶν δὲ βαρβάρων ἐπιχειρούντων αὐτοῖς καὶ ἐξελαυνόντων· καταθαῤῥῆσαι γὰρ, ἀπελθόντος τοῦ βασιλέως, καὶ ἐλευθεριάσαι. Κρατερὸς δ᾽ ἀπὸ τοῦ Ὑδάσπου ἀρξάμενος δι᾽ Ἀραχωτῶν ᾔει καὶ Δραγγῶν εἰς Καρμανίαν. Πολλὰ δ᾽ ἐταλαιπώρει ὁ Ἀλέξανδρος καθ᾽ ὅλην τὴν ὁδὸν διὰ λυπρᾶς ἰών· πόῤῥωθεν δ᾽ ὅμως ἐπεχορηγεῖτο μικρὰ καὶ σπάνια, ὥςτε λιμώττειν τὸ στράτευμα· καὶ τὰ ὑποζύγια ἐπέλιπε, καὶ τὰ σκεύη κατελίπετο ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ τοῖς στρατοπέδοις· ἀπὸ δὲ τῶν φοινίκων ἦν ἡ σωτηρία, τοῦ τε καρποῦ καὶ τοῦ ἐγκεφάλου. Φασὶ δὲ φιλονεικῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον, καίπερ εἰδότα τὰς ἀπορίας, πρὸς τὴν κατέχουσαν δόξαν· ὡς Σεμίραμις μὲν ἐξ Ἰνδῶν φεύγουσα σωθείη, μετὰ ἀνδρῶν ὡς εἴκοσι, Κῦρος δὲ ἑπτά· εἰ δύναιτο αὐτὸς τοσοῦτον στράτευμα διασῶσαι διὰ τῆς αὐτῆς χώρας, νικῶν καὶ ταῦτα.

Πρὸς δὲ τῇ ἀπορίᾳ χαλεπὸν ἦν καὶ τὸ καῦμα, καὶ τὸ βάθος τῆς ψάμμου, καὶ ἡ θερμότης· ἔστι

δ᾽ ὅπου καὶ θῖνες ὑψηλοὶ, ὥςτε πρὸς τὸ δυσχερῶς ἀναφέρειν τὰ σκέλη, καθάπερ ἐκ βυθοῦ, καὶ ἀναβάσεις εἶναι καὶ καταβάσεις, ἀνάγκη δ᾽ ἦν καὶ σταθμοὺς ποιεῖσθαι μακροὺς διὰ τὰ ὕδρεῖα, διακοσίων καὶ τετρακοσίων σταδίων, ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ ἑξακοσίων· νυκτοποροῦντας τὸ πλέον. Πόῤῥω δὲ τῶν ὑδρείων ἐστρατοπεδεύοντο ἐν τριάκοντα σταδίοις πολλάκις, τοῦ μὴ ἐμφορεῖσθαι κατὰ τὸ δίψος· πολλοὶ γὰρ ἐμπίπτοντες σὺν ὅπλοις ἔπινον ὡς ἂν ὑποβρύχιοι, φυσώμενοι δ᾽ ἐπέπλεον ἐκπεπνευκότες, καὶ τὰ ὕδρεῖα βραχέα ὄντα διέφθειρον· οἱ δ᾽ ἐν τῷ ἡλίῳ κατὰ μέσην τὴν ὁδὸν ἀπηγορευκότες ἔκειντο ὑπὸ δίψους· ἔπειτα τρομώδεις μετὰ παλμοῦ χειρῶν καὶ σκελῶν ἔθνησκον παραπλησίως, ὡς ἂν ῥίγους καὶ φρίκης ἐχόμενοι. Συνέβαινε δέ τισι καὶ ἐκτραπομένοις τὴν ὁδὸν καταδαρθεῖν κρατουμένοις ὑπὸ ὕπνου καὶ κόπου· ὑστερήσαντες δ᾽ οἱ μὲν ἀπώλοντο πλάνῃ τῶν ὁδῶν, καὶ ὑπὸ ἀπορίας ἁπάντων, καὶ καύματος· οἱ δ᾽ ἐσώθησαν, πολλὰ ταλαιπωρήσαντες· πολλὰ δὲ κατέκλυσε καὶ τῶν σωμάτων καὶ τῶν χρηστηρίων ἐπιπεσὼν χειμάῤῥους νύκτωρ, καὶ τῆς βασιλικῆς δὲ κατασκευῆς ἐξηλείφθη πολλὴ, καὶ τῶν καθοδηγῶν τε κατ᾽ ἄγνοιαν πολὺ εἰς τὴν μεσόγαιαν ἐκτραπομένων, ὥςτε μηκέτι ὁρᾷν τὴν θάλατταν. Ὁ συνεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐξαυτῆς ὥρμησε, ζητήσων τὴν ἠϊόνα· καὶ ἐπειδὴ εὗρε, καὶ ὀρύξας εἶδεν ὕδωρ πότιμον, μεταπέμπεται τὸ στρατόπεδον, καὶ λοιπὸν μέχρι ἡμερῶν ἑπτὰ πλησίον ᾔει τῆς ἠϊόνος, εὐπορῶν ὑδρείας· ἔπειτ᾽ εἰς τὴν μεσόγαιαν ἀνεχώρησε.

Ἦν δέ τι ὅμοιον τῇ δάφνῃ φυτὸν, οὗ τὸ γευσάμενον τῶν ὑποζυγίων ἀπέθνησκε μετὰ ἐπιληψίας καὶ ἀφροῦ· ἄκανθα δὲ τοὺς καρποὺς ἐπὶ τῆς γῆς ἐστρωμένη, καθάπερ οἱ σίκυοι, πλήρης ἦν ὀποῦ· τούτου δὲ ῥανίδες, ἐς ὀφθαλμὸν ἐμπεσοῦσαι, πᾶν ἀπετύφλουν ζῶον· οἵ τε ὠμοὶ φοίνικες ἔπνιγον πολλούς. Ἦν δὲ κίνδυνος καὶ ἀπὸ τῶν ὄφεων· ἐν γὰρ τοῖς θισὶν ἐπεφύκει βοτάνη· ταύτῃ δ᾽ ὑποδεδυκότες ἐλάνθανον· τοὺς δὲ πληγέντας ἀπέκτανον. Ἐν δὲ τοῖς Ὠρίταις τὰ τοξεύματα χρίεσθαι θανασίμοις φαρμάκοις ἔφασαν, ξύλινα ὄντα καὶ πεπυρακτωμένα· τρωθέντα δὲ Πτολεμαῖον κινδυνεύειν· ἐν ὕπνῳ δὲ παραστάντα τινὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ, δεῖξαι ῥίζαν αὐτόπρεμνον, ἣν κελεῦσαι τρίβοντα ἐπιτιθέναι τῷ τρωθέντι· ἐκ δὲ τοῦ ὕπνου γενόμενον, μεμνημένον τῆς ὄψεως, εὑρεῖν ζητοῦντα τὴν ῥίζαν πολλὴν πεφυκυῖαν, καὶ χρήσασθαι, καὶ αὐτὸν, καὶ τοὺς ἄλλους· ἰδόντας δὲ τοὺς βαρβάρους εὑρημένον τὸ ἀλέξημα, ὑπηκόους γενέσθαι τῷ βασιλεῖ. Εἰκὸς δέ τινα μηνῦσαι τῶν εἰδότων· τὸ δὲ μυθῶδες προσετέθη κολακείας χάριν. Ἐλθὼν δ᾽ εἰς τὸ βασίλειον τῶν Γεδρωσίων ἑξηκοσταῖος ἀπὸ Ὠριτῶν, διαναπαύσας τὰ πλήθη μικρὸν, ἀπῆρεν εἰς τὴν Καρμανίαν.

Τὸ μὲν δὴ νότιον τῆς Ἀριανῆς πλευρὸν τοιαύτην τινὰ ἔχει τὴν τῆς παραλίας διάθεσιν, καὶ τῆς ὑπερκειμένης πλησίον γῆς τῆς τῶν Γεδρωσίων καὶ Ὠριτῶν. Πολλὴ δ᾽ ἐστὶ καὶ εἰς τὴν μεσόγαιαν ἀνέχουσα καὶ ἡ Γεδρωσία, μέχρι τοῦ συνάψαι Δράγγαις τε καὶ Ἀραχωτοῖς, καὶ Παροπαμισάδαις, περὶ

ὧν Ἐρατοσθένης οὕτως εἴρηκεν· οὐ γὰρ ἔχομέν τι λέγειν βέλτιον περὶ αὐτῶν. Ὁρίζεσθαι μὲν γάρ φησι τὴν Ἀριανὴν ἐκ μὲν τῶν πρὸς ἕω τῷ Ἰνδῷ, πρὸς νότον δὲ τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Παροπαμισῷ, καὶ τοῖς ἑξῆς ὄρεσι μέχρι Κασπίων πυλῶν, τὰ δὲ πρὸς ἑσπέραν τοῖς αὐτοῖς ὅροις, οἷς ἡ μὲν Παρθυηνὴ πρὸς Μηδίαν, ἡ δὲ Καρμανία πρὸς τὴν Παραιτακηνὴν, καὶ Περσίδα διώρισται· πλάτος δὲ τῆς χώρας, τὸ τοῦ Ἰνδοῦ μῆκος, τὸ ἀπὸ τοῦ Παροπαμισοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν, μύριοι καὶ δισχίλιοι στάδιοι· οἱ δὲ τρισχιλίους φασί· μῆκος δὲ ἀπὸ Κασπίων πυλῶν, ὡς ἐν τοῖς Ἀσιατικοῖς σταθμοῖς ἀναγέγραπται, διττόν. Μέχρι μὲν Ἀλεξανδρείας τῆς ἐν Ἀρίοις ἀπὸ Κασπίων πυλῶν διὰ τῆς Παρθυαίας μία καὶ ἡ αὐτὴ ὁδός· εἶθ᾽ ἡ μὲν ἐπ᾽ εὐθείας διὰ τῆς Βακτριανῆς καὶ τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ὄρους εἰς Ὀρτόσπανα, διὰ τὴν ἐκ Βάκτρων τρίοδον, ἥτις ἐστὶν ἐν τοῖς Παροπαμισάδαις· ἡ δ᾽ ἐκτρέπεται μικρὸν ἀπὸ τῆς Ἀρίας πρὸς νότον εἰς Προφθασίαν τῆς Δραγγιανῆς· εἶτα πάλιν ἡ λοιπὴ μέχρι τῶν ὅρων τῆς Ινδικῆς, καὶ τοῦ Ἰνδοῦ· ὥστε μακροτέρα ἐστὶν αὕτη ἡ διὰ τῶν Δραγγῶν καὶ Ἀραχωτῶν, σταδίων μυρίων πεντακισχιλίων τριακοσίων ἡ πᾶσα. Εἰ δέ τις ἀφέλοι τοὺς χιλίους τριακοσίους, ἔχοι ἂν τὸ λοιπὸν τὸ ἐπ᾽ εὐθείας μῆκος τῆς χώρας, μυρίων καὶ τετρακισχιλίων· οὐ πολὺ γὰρ ἔλαττον τῆς παραλίας· κἂν παραύξωσί τινες αὐτῶν πρὸς τοῖς μυρίοις τὴν Καρμανίαν ἑξακισχιλίους τιθέντες· ἢ γὰρ ἂν σὺν τοῖς κόλποις φανοῦνται τιθέντες, ἢ σὺν τῇ ἐντὸς τοῦ

Περσικοῦ κόλπου παραλίᾳ τῇ Καρμανικῇ. Ἐπεκτείνεται δὲ τοὔνομα τῆς Ἀριανῆς μέχρι μέρους τινὸς καὶ Περσῶν, καὶ Μήδων καὶ ἔτι τῶν πρὸς ἄρκτον Βακτρίων, καὶ Σογδιανῶν· εἰσὶ γάρ πως καὶ ὁμόγλωττοι παρὰ μικρόν.

Ἡ δὲ τάξις τῶν ἐθνῶν τοιαύτη. Παρὰ μὲν τὸν Ἰνδὸν οἱ Παροπαμισάδαι, ὧν ὑπέρκειται ὁ Παροπαμισὸς ὄρος· εἶτ᾽ Ἀραχωτοὶ πρὸς νότον· εἶτ᾽ ἐφεξῆς πρὸς νότον Γεδρωσηνοὶ σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς τὴν παραλίαν ἔχουσιν· ἅπασι δὲ παρὰ τὰ πλάτη τῶν χωρίων παράκειται ὁ Ἰνδός. Τούτων δ᾽ ἐκ μέρους τῶν παρὰ τὸν Ἰνδὸν ἔχουσί τινα Ἰνδοὶ, πρότερον ὄντα Περσῶν, ἃ ἀφείλετο μὲν ὁ Ἀλέξανδρος τῶν Ἀριανῶν, καὶ κατοικίας ἰδίας συνεστήσατο. Ἔδωκε δὲ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ Σανδροκόττῳ, συνθέμενος ἐπιγαμίαν, καὶ ἀντιλαβὼν ἐλέφαντας πεντακοσίους. Τοῖς Παροπαμισάδαις δὲ παράκεινται πρὸς τὴν ἑσπέραν Ἄριοι, τοῖς δὲ Ἀραχωτοῖς Δράγγαι, καὶ τοῖς Γεδρωσίοις· οἱ δ᾽ Ἄριοι τοῖς Δράγγαις ἅμα καὶ πρὸς ἄρκτον παράκεινται, καὶ πρὸς ἑσπέραν, ἐγκυκλούμενοι μικρά πως· ἡ δὲ Βακτριανὴ τῇ τε Ἀρίᾳ πρὸς ἀριστερὸν παράκειται, καὶ τοῖς Παροπαμισάδαις, δι᾽ ὧνπερ Ἀλέξανδρος ὑπερέβαλε τὸν Καύκασον, ἐλαύνων ἐπὶ τὴν Βάκτρων· πρὸς ἑσπέραν δὲ ἐφεξῆς εἰσὶ τοῖς Ἀρίοις Παρθυαῖοι, καὶ τὰ περὶ τὰς Κασπίους πύλας· πρὸς νότον δὲ τούτοις ἡ ἔρημος τῆς Καρμανίας· εἶθ᾽ ἡ λοιπὴ Καρμανία καὶ Γεδρωσία.

Γνοίη δ᾽ ἂν τις τὰ περὶ τὴν λεχθεῖσαν ὀρεινὴν ἔτι μᾶλλον, προσιστορήσας τὴν ὁδὸν, ᾗ ἐχρήσατο

διώκων τοὺς περὶ Βησσὸν ὡς ἐπὶ Βάκτρων Ἀλέξανδρος ἐκ τῆς Παρθυηνῆς. Εἰς γὰρ τὴν Ἀριανὴν ἧκεν· εἶτ᾽ εἰς Δράγγας, ὅπου Φιλώταν ἀνεῖλε τὸν Παρμενίωνος υἱὸν, φωράσας ἐπιβουλήν· ἔπεμψε δὲ καὶ εἰς Ἐκβάτανα τοὺς καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἀνελοῦντας, ὡς κοινωνὸν τῆς ἐπιβουλῆς· φασὶ δ᾽ αὐτοὺς ἐπὶ δρομάδων καμήλων ὁδὸν ἡμερῶν τριάκοντα, ἢ καὶ τετταράκοντα, ἑνδεκαταίους διανύσαι, καὶ τελευτῆσαι τὴν πρᾶξιν. Οἱ δὲ Δράγγαι περσίζοντες τἆλλα κατὰ τὸν βίον, οἴνου σπανίζουσι· γίνεται δὲ παρ᾽ αὐτοῖς καττίτερος· εἶτ᾽ ἐκ Δραγγῶν ἐπί τε τοὺς Εὐεργέτας ἧκεν, οὓς ὁ Κῦρος οὕτως ὠνόμασε, καὶ τοὺς Ἀραχωτοὺς, ἤτοι διὰ τῶν Παροπαμισαδῶν ὑπὸ πλειάδος δύσιν· ἔστι δ᾽ ὀρεινὴ καὶ κεχιονοβόλητο τότε, ὥςτε χαλεπῶς ὡδεύετο· πυκναὶ μέντοι κῶμαι δεχόμεναι, πάντων εὔποροι, πλὴν ἐλαίου, παρεμυθοῦντο τὰς δυσκολίας. Εἶχόν τε ἐν ἀριστερᾷ τὰς ἀκρωρείας. Ἔστι δὲ τὰ μεσημβρινὰ μὲν τοῦ ὄρους τοῦ Παροπαμισοῦ, Ἰνδικά τε καὶ Ἀριανά· τὰ δὲ προςάρκτια καὶ τὰ πρὸς ἑσπέραν Βάκτρια. [τοῖς Βακτρίοις βαρβάρων] Διαχειμάσας δ᾽ αὐτόθι, ὑπερδέξιον ἔχων τὴν Ἰνδικὴν, καὶ πόλιν κτίσας, ὑπερήκρισεν εἰς τὴν Βακτριανὴν διὰ ψιλῶν ὁδῶν, πλὴν τερμίνθου θαμνώδους ὀλίγης, ἀπορούμενος καὶ τροφῆς, ὥςτε ταῖς τῶν κτηνῶν σαρξὶ χρῆσθαι, καὶ ταύταις ὠμαῖς διὰ τὴν ἀξυλίαν· πρὸς δὲ τὴν ὠμοσιτίαν πεπτικὸν ἦν αὐτοῖς τὸ σίλφιον, πολὺ πεφυκός. Πεντεκαιδεκαιδεκαταῖος δὲ ἀπὸ τῆς κτισθείσης πόλεως καὶ τῶν χειμαδίων ἧκεν εἰς Ἄδραψα, πόλιν τῆς Βακτριανῆς.

Περὶ ταῦτα δέ που τὰ μέρη τῆς ὁμόρου τῇ Ἰνδικῇ καὶ τὴν Χωαρηνὴν εἶναι συμβαίνει· ἔστι δὲ τῶν ὑπὸ τοῖς Παρθυαίοις αὕτη προςεχεστάτη τῇ Ἰνδικῇ· διέχει δὲ τῆς Ἀριανῆς δι' Ἀραχωτῶν καὶ τῆς λεχθείσης ὀρεινῆς σταδίους μυρίους ἐνναχισχιλίους. Ταύτην δὲ τὴν χώραν διεξιὼν Κρατερὸς, καταστρεφόμενος ἅμα τοὺς ἀπειθοῦντας, ᾔει συμμίξαι τὴν ταχίστην σπεύδων τῷ βασιλεῖ. Καὶ δὴ περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους σχεδόν τι συνέδραμον εἰς τὴν Καρμανίαν αἱ πεζαὶ δυνάμεις ἀμφότεραι. Καὶ μικρὸν ὕστερον οἱ περὶ Νέαρχον εἰςέπλεον εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον, πολλὰ ταλαιπωρήσαντες διὰ τὴν ἄλην, καὶ ταλαιπωρίαν, καὶ τὰ μεγέθη τῶν κητῶν.

Εἰκὸς μὲν οὖν πρὸς ὑπερβολὴν ἠδολεσχηκέναι πολλὰ τοὺς πλεύσαντας, ὅμως δ' οὖν εἰρήκασι παραδηλοῦντες ἅμα καὶ τὸ παραστὰν αὐτοῖς πάθος, διότι προςδοκία μᾶλλον, ἢ κίνδυνος ὑπῆρχε τοῖς ἀληθέσι. Τὸ δὲ μάλιστα ταράττον, φυσητήρων μεγέθη, ῥοῦν ἀπεργαζομένων μέγαν ἀθρόον, καὶ ἀχλὺν ἐκ τῶν ἀναφυσημάτων, ὥςτε τὰ πρὸ ποδῶν μέρη μὴ ὁρᾶσθαι· ἐπεὶ δ' οἱ καθηγεμόνες τοῦ πλοῦ, δεδιότων ταῦτα τῶν ἀνθρώπων, τὴν δ' αἰτίαν οὐχ ὁρώντων, ἐμήνυσαν, ὅτι θηρία εἴη, τάχα δ' ἀπαλλάττοιτο, σάλπιγγος ἀκούσαντα καὶ κρότου, ἐκ τούτου Νέαρχος ταῖς ναυσὶν ἐπῆγε μὲν τὸ ῥόθιον, καθ' ἅπερ ἐκώλυον, καὶ ἅμα ταῖς σάλπιγξιν ἐφόβει· τὰ δὲ θηρία ἔδυνεν, εἶτ' ἀνεφαίνετο κατὰ πρύμναν, ὥςτε ναυμαχίας ἀγωνίαν παρεῖχεν· ἀλλ' αὐτίκα ἀφίστατο.

Λέγουσι μὲν οὖν καὶ οἱ νῦν πλέοντες εἰς Ἰνδοὺς μεγέθη θηρίων καὶ ἐπιφανείας, ἀλλ' οὔτε ἀθρόων, οὔτ' ἐπιφερομένων πολλάκις, ἀλλ' ἀποσοβηθέντα τῇ κραυγῇ καὶ τῇ σάλπιγγι ἀπαλλάττεσθαι. Φασὶ δ' αὐτὰ μὲν μὴ πλησιάζειν τῇ γῇ, τὰ δ' ὀστᾶ διαλυθέντων ψιλωθέντα ἐκκυμαίνεσθαι ῥᾳδίως, καὶ χορηγεῖν τὴν λεχθεῖσαν ὕλην τοῖς Ἰχθυοφάγοις περὶ τὰς καλυβοποιΐας. Μέγεθος δὲ τῶν κητῶν φησὶν ὁ Νέαρχος τριῶν καὶ εἴκοσιν ὀργυιῶν. Πιστευθέν τι δὲ ἱκανῶς ὑπὸ τῶν ἐν τῷ στόλῳ φησὶν ὁ Νέαρχος ἐξελέγξαι ψεῦδος ὄν· ὡς εἴη τὶς ἐν τῷ πόρῳ νῆσος, ἣ ἀφανίζει τοὺς προσορμισθέντας· κέρκουρον γάρ τινα πλέοντα, ἐπειδὴ κατὰ τὴν νῆσον ταύτην ἐγεγόνει, μηκέτι ὁραθῆναι· πεμφθέντας δέ τινας ἐπὶ τὴν ζήτησιν, ἐκβῆναι μὲν μὴ θαῤῥεῖν εἰς τὴν νῆσον ἐκπλέοντας· ἀνακαλεῖν δὲ κραυγῇ τοὺς ἀνθρώπους· μηδενὸς δ' ὑπακούοντος, ἐπανελθεῖν. Ἁπάντων δ' αἰτιωμένων τὴν νῆσον, αὐτὸς ἔφη πλεῦσαι, καὶ προσορμισθεὶς ἐκβῆναι μετὰ μέρους τῶν συμπλευσάντων, καὶ περιελθεῖν τὴν νῆσον· ὡς δ' οὐδὲν εὕρισκεν ἴχνος τῶν ζητουμένων, ἀπογνόντα ἐπανελθεῖν, καὶ διδάξαι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἡ μὲν νῆσος ψευδῆ τὴν αἰτίαν ἔχοι, (καὶ γὰρ αὐτῷ καὶ τοῖς συνεκβᾶσιν ὁ αὐτὸς ὑπάρξαι ἂν φθόρος) ἄλλος δέ τις τρόπος τῷ κερκούρῳ τοῦ ἀφανισμοῦ συμβαίη, μυρίων ὄντων δυνατῶν.

Ἡ δὲ Καρμανία τελευταία μέν ἐστι τῆς ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ἐκβολῆς· τὸ μέντοι πρῶτον αὐτῆς ἄκρον ἔκκειται πρὸς νότον εἰς τὴν μεγάλην θάλατταν·

ποιῆσαν δὲ τὸ στόμα τοῦ Περσικοῦ κόλπου πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἄκραν, ἐν ἀπόψει οὖσαν, κάμπτεται πρὸς τὸν Περσικὸν κόλπον, ἕως ἂν συνάψῃ τῇ Περσίδι· πολλὴ δὲ καὶ τῇ μεσογαίᾳ ἐςὶν ἐκτεινομένη μεταξὺ τῆς Γεδρωσίας καὶ τῆς Περσίδος, παραλλάττουσα πλέον τῆς Γεδρωσίας πρὸς τὴν ἄρκτον. Δηλοῖ δ᾽ ἡ εὐκαρπία· καὶ γὰρ πάμφορος καὶ μεγαλόδενδρος, πλὴν ἐλαίας, καὶ ποταμοῖς κατάῤῥυτος. Ἡ δὲ Γεδρωσία διαφέρει μικρὸν τῆς τῶν Ἰχθυοφάγων· ὥςτ᾽ ἀκαρπία κατέχει πολλάκις· διὸ φυλάττουσι τὸν ἐνιαύσιον καρπὸν εἰς ἔτη πλείω ταμιευόμενοι. Ὀνησίκριτος δὲ λέγει ποταμὸν ἐν τῇ Καρμανίᾳ καταφέροντα ψήγματα χρυσοῦ· καὶ ὀρυκτοῦ δὲ εἶναι μέταλλον, καὶ ἀργύρου, καὶ χαλκοῦ, καὶ μίλτου· ὄρη τὲ εἶναι δύο, τὸ μὲν ἀρσενικοῦ, τὸ δὲ ἁλός. Ἔχει δέ τινα καὶ ἔρημον συνάπτουσαν ἤδη τῇ Παρθυαίᾳ καὶ τῇ Παραιτακηνῇ. Γεώργια δ᾽ ἔχει παραπλήσια τοῖς Περσικοῖς, τά τε ἄλλα, καὶ ἄμπελον· ταύτης δ᾽ ἡ Καρμανία λεγομένη παρ᾽ ἡμῖν, καὶ δίπηχυν ἔχει πολλάκις τὸν βότρυν, πυκνόῤῥωγά τε ὄντα καὶ μεγαλόῤῥωγα, ἣν εἰκὸς ἐκεῖ εὐεργεστέραν εἶναι. Χρῶνται δ᾽ ὄνοις οἱ πολλοὶ καὶ πρὸς πόλεμον, σπάνει τῶν ἵππων· ὄνον τε θύουσι τῷ Ἄρει, ὅνπερ σέβονται θεῶν μόνον, καί εἰσι πολεμισταί· γαμεῖ δ᾽ οὐδεὶς, πρὶν ἂν, πολεμίου κεφαλὴν ἀποτεμὼν, ἀνενέγκῃ ἐπὶ τὸν βασιλέα· ὁ δὲ τὸ κρανίον μὲν ἐπὶ τῶν βασιλείων ἀνατίθησι, τὴν δὲ γλῶσσαν λεπτοτομήσας καὶ καταμίξας ἀλεύρῳ, γευσάμενος, αὐτὸς δίδωσι τῷ ἀνενέγκαντι καὶ τοῖς οἰ-

κείοις κατασιτήσασθαι· ἐνδοξότατος δ᾽ ἐστὶν, ᾧ πλεῖσται κεφαλαὶ ἀνηνέχθησαν. Νέαρχος δὲ τὰ πλεῖστα ἔθη καὶ τὴν διάλεκτον τῶν Καρμανιτῶν Περσικά τε καὶ Μηδικὰ εἴρηκε. Τὸ δὲ στόμα τοῦ Περσικοῦ κόλπου μεῖζον διάρματος ἡμερησίου.

III. Μετὰ δὲ Καρμανίαν ἡ Περσίς ἐστι, πολλὴ μὲν ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ ἀπ᾽ αὐτῆς ὀνομαζομένου κόλπου· πολὺ δὲ μείζων ἐν τῇ μεσογαίᾳ, καὶ μάλιστα ἐπὶ μῆκος τὸ ἀπὸ τοῦ νότου καὶ τῆς Καρμανίας ἐπὶ τὰς ἄρκτους καὶ τὰ περὶ Μηδίαν ἔθνη. Τριττὴ δ᾽ ἐστὶ καὶ τῇ φύσει, καὶ τῇ τῶν ἀέρων κράσει. Ἡ μὲν γὰρ παραλία καυματηρά τε καὶ ἀνεμώδης, καὶ σπανιστὴ καρποῦ ἐστι, πλὴν φοινίκων, ὅσον ἐν τετρακιςχιλίοις καὶ τετρακοσίοις, ἢ τριακοσίοις ἐξεταζομένη σταδίοις· καταστρέφουσα εἰς ποταμὸν μέγισον τῶν ταύτῃ, καλούμενον Ὀρόατιν. Ἡ δ᾽ ὑπὲρ ταύτης ἐστὶ πάμφορος καὶ πεδινὴ, καὶ θρεμμάτων ἀρίστη τροφὸς, ποταμοῖς τε καὶ λίμναις πληθύει. Τρίτη δ᾽ ἐστὶν ἡ πρὸς βοῤῥᾶν χειμέριος καὶ ὀρεινή· πρὸς δὲ ταῖς ἐσχατιαῖς εἰσὶν οἱ καμηλοβοσκοί. Μῆκος μὲν οὖν ἐστι κατ᾽ Ἐρατοσθένη τὸ ἐπὶ τὰς ἄρκτους καὶ τὰς Κασπίους πύλας περὶ ὀκτακισχιλίων, κατά τινας προπιπτούσας ἄκρας. Λοιπὴ δ᾽ ἐστὶν ἐπὶ Κασπίους πύλας οὐ πλείους, ἢ τῶν δισχιλίων. Πλάτος δὲ τὸ ἐν τῇ μεσογαίᾳ τὸ ἀπὸ Σούσων εἰς Περσαίπολιν στάδιοι τετρακισχίλιοι διακόσιοι· κἀντεῦθεν ἐπὶ τοὺς τῆς Καρμανίας ὅρους ἄλλοι χίλιοι ἑξακόσιοι. Φῦλα δὲ οἰκεῖ τὴν χώραν οἵ τε Πατεισχορεῖς λεγόμενοι, καὶ οἱ Ἀχαιμενίδαι, καὶ οἱ Μάγοι

οὗτοι μὲν οὖν σεμνοῦ τινός εἰσι βίου ζηλωταί. Κύρτιοι δὲ καὶ Μάρδοι λῃστρικοί· ἄλλοι δὲ γεωργικοί.

Σχεδὸν δέ τι καὶ ἡ Σουσὶς μέρος γεγένηται τῆς Περσίδος· μεταξὺ αὐτῆς κειμένη καὶ τῆς Βαβυλωνίας, ἔχουσα πόλιν ἀξιολογωτάτην τὰ Σοῦσα. Οἱ γὰρ Πέρσαι κρατήσαντες Μήδων καὶ ὁ Κῦρος, ὁρῶντες τὴν μὲν οἰκείαν γῆν ἐπ᾽ ἐσχάτοις που ταττομένην, τὴν δὲ Σουσίδα ἐνδοτέρω καὶ πλησιαιτέραν τῇ Βαβυλωνίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν, ἐνταῦθα ἔθεντο τὸ τῆς ἡγεμονίας βασίλειον· ἅμα καὶ τὸ ὅμορον τῆς χώρας ἀποδεξάμενοι, καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως, καὶ κρεῖττον τὸ μηδέποτε καθ᾽ ἑαυτὴν τὴν Σουσίδα πραγμάτων μεγάλων ἐπήβολον γεγονέναι, ἀλλ᾽ ἀεὶ ὑφ᾽ ἑτέροις ὑπάρξαι· καὶ ἐν μέρει τέτακται συστήματος μείζονος, πλὴν εἰ ἄρα τὸ παλαιὸν τὸ κατὰ τοὺς ἥρωας. Λέγεται γὰρ δὴ καὶ κτίσμα Τιθωνοῦ τοῦ Μέμνονος πατρὸς, κύκλον ἔχουσα ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίων, παραμήκης τῷ σχήματι· ἡ δ᾽ ἀκρόπολις ἐκαλεῖτο Μεμνόνειον. Λέγονται δὲ καὶ Κίσσιοι οἱ Σούσιοι. Φησὶ δὲ καὶ Αἰσχύλος τὴν μητέρα Μέμνονος Κισσίαν. Ταφῆναι δὲ λέγεται Μέμνων περὶ Πάλτον τῆς Συρίας παρὰ Βαδᾶν ποταμὸν, ὡς εἴρηκε Σιμωνίδης ἐν Μέμνονι διθυράμβῳ τῶν Δαλιακῶν. Τὸ δὲ τεῖχος ᾠκοδόμητο τῆς πόλεως, καὶ ἱερὰ, καὶ βασίλεια παραπλησίως, ὥςπερ τὰ τῶν Βαβυλωνίων ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου, καθάπερ εἰρήκασί τινες. Πολύκλειτός τε διακοσίων φησὶ τὸν κύκλον, καὶ ἀτείχιστον.

Κοσμήσαντες δὲ τὰ ἐν Σούσοις βασίλεια μάλι-

στα τῶν ἄλλων, οὐδὲν ἧττον, καὶ τὰ ἐν Περσαιπόλει, καὶ τὰ ἐν Πασαργάδαις ἐξετίμησαν· καὶ ἥ γε γάζα, καὶ οἱ θησαυροὶ, καὶ τὰ μνήματα ἐνταῦθα ἦν τοῖς Πέρσαις, ὡς ἐν τόποις ἐρυμνοτέροις, καὶ ἅμα προγονικοῖς. Ἦν δὲ καὶ ἄλλα βασίλεια τὰ ἐν Γάβαις, ἐν τοῖς ἀνωτέρω που μέρεσι τῆς Περσίδος· καὶ τὰ ἐν τῇ παραλίᾳ, τὰ κατὰ τὴν Ὄκην λεγομένην· ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν τῶν Περσῶν ἀρχήν. Οἱ δ' ὕστερον ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐχρήσαντο, ὡς εἰκὸς, εὐτελεστέροις τισὶν, ἅτε καὶ τῆς Περσίδος ἠλαττωμένης ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, καὶ ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τῶν Παρθυαίων. Καὶ γὰρ εἰ βασιλεύονται μέχρι νῦν, ἴδιον βασιλέα ἔχοντες οἱ Πέρσαι, τῇ γε δυνάμει πλεῖστον ἀπολείπονται, καὶ τῷ Παρθυαίων προσέχουσι βασιλεῖ.

Τὰ μὲν οὖν Σοῦσα ἐν μεσογαίοις κεῖται ἐπὶ τῷ Χοάσπῃ ποταμῷ περαιτέρω κατὰ τὸ ζεῦγμα· ἡ δὲ χώρα μέχρι τῆς θαλάττης καθήκει· καὶ ἔστιν αὐτῆς ἡ παραλία μέχρι τῶν ἐκβολῶν σχεδόν τι τοῦ Τίγριος, ἀπὸ τῶν ὅρων τῆς Περσικῆς παραλίας, σταδίων ὡς τρισχιλίων. Ῥεῖ δὲ διὰ τῆς χώρας ὁ Χοάσπης εἰς τὴν αὐτὴν τελευτῶν παραλίαν, ἀπὸ τῶν Οὐξίων τὰς ἀρχὰς ἔχων. Παρεμπίπτει γάρ τις ὀρεινὴ τραχεῖα καὶ ἀπότομος μεταξὺ τῶν Σουσίων καὶ τῆς Περσίδος, στενὰ ἔχουσα δυσπάροδα, καὶ ἀνθρώπους λῃστάς· οἳ μισθοὺς ἐπράττοντο καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλέας, κατὰ τὴν ἐκ Σούσων εἰς Πέρσας εἰσβολήν. Φησὶ δὲ Πολύκλειτος εἰς λίμνην τινὰ συμβάλλειν τόν τε Χοάσπην καὶ τὸν Εὔλαιον, καὶ ἔτι

τὸν Τίγριν, εἶτ᾽ ἐκεῖθεν ἐς τὴν θάλατταν ἐκδιδόναι· πρὸς δὲ τῇ λίμνῃ καὶ ἐμπορεῖον εἶναι, τῶν ποταμῶν μὲν οὐ δεχομένων τὰ ἐκ τῆς θαλάττης, οὐδὲ καταπεμπόντων διὰ τοὺς καταῤῥάκτας ἐπίτηδες γενομένους, πεζῇ δ᾽ ἐμπορευομένων· ὀκτακοσίους γὰρ εἶναι σταδίους εἰς Σοῦσα λέγουσιν ἄλλοι· ἄλλοι δέ φασι τοὺς διὰ Σούσων ποταμοὺς εἰς ἓν ῥεῦμα τὸ τοῦ Τίγριος συμπίπτειν, καὶ τὰς μεταξὺ διώρυχας τοῦ Εὐφράτου· διὰ δὲ τοῦτο κατὰ τὰς ἐκβολὰς ὀνομάζεσθαι Πασίτιγριν.

Νέαρχος δὲ τὸν παράπλουν τῆς Σουσίδος τεναγώδη φήσας, πέρας αὐτοῦ λέγει τὸν Εὐφράτην ποταμόν· πρὸς δὲ τῷ στόματι κώμην οἰκεῖσθαι τὴν ὑποδεχομένην τὰ ἐκ τῆς Ἀραβίας φορτία· συνάπτειν γὰρ ἐφεξῆς τὴν τῶν Ἀράβων παραλίαν τῷ στόματι τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Πασιτίγριος· τὸ δὲ μεταξὺ πᾶν ἐπέχειν λίμνην, τὴν ὑποδεχομένην τὸν Τίγριν. Ἀναπλεύσαντι δὲ τῷ Πασιτίγρει σταδίους πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, τὴν σχεδίαν εἶναι τὴν ἄγουσαν ἐπὶ Σούσων ἐκ τῆς Περσίδος, ἀπέχουσαν Σούσων σταδίους ἑξήκοντα· τὸν δὲ Πασίτιγριν ἀπὸ τοῦ Ὀροάτιδος διέχειν περὶ δισχιλίους σταδίους· διὰ δὲ τῆς λίμνης ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Τίγριος τὸν ἀνάπλουν εἶναι σταδίων ἑξακοσίων· πλησίον δὲ τοῦ στόματος κώμην οἰκεῖσθαι τὴν Σουσιανὴν, διέχουσαν τῶν Σούσων σταδίους πεντακοσίους· ἀπὸ δὲ τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου μέχρι Βαβυλῶνος τὸν ἀνάπλουν εἶναι διὰ γῆς οἰκουμένης καλῶς σταδίων πλειόνων, ἢ τρισχιλίων. Ὀνησίκριτος δὲ πάντας φησὶν ἐκβάλλειν εἰς τὴν λί-

μνην, τόν τε Εὐφράτην, καὶ τὸν Τίγριν· ἐκπεσόντα δὲ πάλιν τὸν Εὐφράτην ἐκ τῆς λίμνης ἰδίῳ στόματι πρὸς τὴν θάλατταν συνάπτειν.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πλείω στενὰ διεκβάλλοντι τὰ ἐν τοῖς Οὐξίοις κατ' αὐτὴν τὴν Περσίδα, ἃ καὶ αὐτὰ βίᾳ διῆλθεν Ἀλέξανδρος, κατά τε τὰς Περσικὰς πύλας, καὶ κατ' ἄλλους τόπους διεξιὼν τὴν χώραν, καὶ κατοπτεῦσαι σπεύδων τὰ κυριώτατα μέρη καὶ τὰ γαζοφυλάκια, ἃ τοσούτοις χρόνοις ἐξεπεπλήρωτο, οἷς ἐδασμολόγησαν Πέρσαι τὴν Ἀσίαν· ποταμοὺς δὲ διέβη πλείους τοὺς διαῤῥέοντας τὴν χώραν, καὶ καταφερομένους εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. Μετὰ γὰρ τὸν Χοάσπην ὁ Κοπράτας ἐστὶ, καὶ ὁ Πασίτιγρις, ὃς ἐκ τῆς Οὐξίας καὶ αὐτὸς ῥεῖ· ἔστι δὲ καὶ Κῦρος ποταμὸς, διὰ τῆς κοίλης καλουμένης Περσίδος ῥέων περὶ Πασαργάδας, οὗ μετέβαλε τὸ ὄνομα ὁ βασιλεὺς, ἀντὶ Ἀγραδάτου μετονομασθεὶς Κῦρος. Πρὸς αὐτῇ δὲ τῇ Περσαιπόλει τὸν Ἀράξην διέβη· ἦν δὲ ἡ Περσαίπολις ἔχουσα βασίλεια ἐκπρεπῆ, μάλιστα τῇ πολυτελείᾳ τῶν κειμένων. Ῥεῖ δ' ὁ Ἀράξης ἐκ τῶν Παραιτάκων· συμβάλλει δ' εἰς αὐτὸν ὁ Μῆδος, ἐκ Μηδείας ὁρμηθείς. Φέρονται δὲ δι' αὐλῶνος παμφόρου συνάπτοντος τῇ Καρμανίᾳ, καὶ τοῖς ἑωθινοῖς μέρεσι τῆς χώρας, καθάπερ καὶ αὐτὴ ἡ Περσαίπολις. Ἐνέπρησε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὰ ἐν Περσαιπόλει βασίλεια, τιμωρῶν τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι κἀκείνων ἱερὰ καὶ πόλεις οἱ Πέρσαι πυρὶ καὶ σιδήρῳ διεπόρθησαν.

Εἶτ' εἰς Πασαργάδας ἧκε· καὶ τοῦτο δ' ἦν βα-

σίλειον ἀρχαῖον. Ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸν Κύρου τάφον εἶδεν ἐν παραδείσῳ, πύργον οὐ μέγαν, τῷ δάσει τῶν δένδρων ἐναποκεκρυμμένον, κάτω μὲν στερεὸν, ἄνω δὲ στέγην ἔχοντα καὶ σηκὸν, στενὴν τελέως ἔχοντα τὴν εἴσοδον· δι᾽ ἧς παρελθεῖν εἴσω φησὶν Ἀριστόβουλος, κελεύσαντος τοῦ βασιλέως, καὶ κοσμῆσαι τὸν τάφον· ἰδεῖν δὲ κλίνην τε χρυσῆν, καὶ τράπεζαν σὺν ἐκπώμασι, καὶ πύελον χρυσῆν, καὶ ἐσθῆτα πολλὴν, κόσμον τε λιθοκόλλητον· κατὰ μὲν οὖν τὴν πρώτην ἐπιδημίαν ταῦτ᾽ ἰδεῖν· ὕστερον δὲ συληθῆναι, καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐκκομισθῆναι, τὴν δὲ κλίνην θραυσθῆναι μόνον καὶ τὴν πύελον, μεταθέντων τὸν νεκρὸν, δι᾽ οὗ δῆλον γενέσθαι, διότι προνομευτῶν ἔργον ἦν, οὐχὶ τοῦ Σατράπου, καταλιπόντων, ἃ μὴ δυνατὸν ἦν ῥᾳδίως ἐκκομίσαι· συμβῆναι δὲ ταῦτα, καίπερ φυλακῆς περικειμένης μάγων, σίτισιν λαμβανόντων καθ᾽ ἡμέραν πρόβατον, διὰ μηνὸς δ᾽ ἵππον. Ἀλλ᾽ ὁ ἐκτοπισμὸς τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς εἰς Βάκτρα, καὶ Ἰνδοὺς, πολλά τε ἄλλα νεωτερισθῆναι παρεσκεύασε, καὶ δὴ καὶ τοῦθ᾽ ἓν τῶν νεωτερισθέντων ὑπῆρξεν. Οὕτω μὲν οὖν Ἀριστόβουλος εἴρηκε, καὶ τὸ ἐπίγραμμα δὲ ἀπομνημονεύει τοῦτο. Ὦ ΑΝΘΡΩΠΕ, ΕΓΩ ΚΥΡΟΣ ΕΙΜΙ, Ὁ ΤΗΝ ΑΡΧΗΝ ΤΟΙΣ ΠΕΡΣΑΙΣ ΚΤΗΣΑΜΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ· ΜΗ ΟΥΝ ΦΘΟΝΗΣΗΙΣ ΜΟΙ ΤΟΥ ΜΝΗΜΑΤΟΣ. Ὀνησίκριτος δὲ τὸν μὲν πύργον δεκάστεγον εἴρηκε· καὶ ἐν μὲν τῇ ἀνωτάτω στέγῃ κεῖσθαι τὸν Κῦρον· ἐπίγραμμα δ᾽ εἶναι Ἑλληνικὸν, Περσικοῖς κεχαραγμένον γράμ-

μασιν. ΕΝΘΑΔ' ΕΓΩ ΚΕΙΜΑΙ ΚΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΗΩΝ. Καὶ ἄλλο περσίζον πρὸς τὸν αὐτὸν νοῦν.

Μέμνηται δ' Ὀνησίκριτος καὶ τὸ ἐπὶ τῷ Δαρείου τάφῳ γράμμα τόδε· ΦΙΛΟΣ ΗΝ ΤΟΙΣ ΦΙΛΟΙΣ· ἹΠΠΕΥΣ ΚΑΙ ΤΟΞΟΤΗΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΕΓΕΝΟΜΗΝ· ΚΥΝΗΓΩΝ ΕΚΡΑΤΟΥΝ· ΠΑΝΤΑ ΠΟΙΕΙΝ ΗΔΥΝΑΜΗΝ. Ἄριστος δ' ὁ Σαλαμίνιος πολὺ μέν ἐστι νεώτερος τούτων· λέγει δὲ δίστεγον τὸν πύργον καὶ μέγαν, ἐν δὲ τῇ Περσῶν διαδοχῇ ἱδρῦσθαι, φυλάττεσθαι δὲ τὸν τάφον· ἐπίγραμμα δὲ τὸ λεχθὲν Ἑλληνικὸν, καὶ ἄλλο Περσικὸν πρὸς τὸν αὐτὸν νοῦν.

Τοὺς δὲ Πασαργάδας ἐτίμησε Κῦρος, ὅτι τὴν ὑστάτην μάχην ἐνίκησεν Ἀστυάγην ἐνταῦθα τὸν Μῆδον, καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας μετήνεγκεν εἰς ἑαυτὸν, καὶ πόλιν ἔκτισε, καὶ βασίλειον κατεσκεύασε τῆς νίκης μνημεῖον· πάντα δὲ τὰ ἐν τῇ Περσίδι χρήματα ἐξεσκευάσατο εἰς τὰ Σοῦσα, καὶ αὐτὰ θησαυρῶν καὶ κατασκευῆς μεστά· οὐδὲ τοῦθ' ἡγεῖτο τὸ βασίλειον, ἀλλὰ τὴν Βαβυλῶνα, καὶ διενοεῖτο ταύτην προσκατασκευάζειν· κἀνταῦθα δ' ἔκειντο θησαυροί. Φασὶ δὲ, χωρὶς τῶν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν περὶ ταῦτα μὴ ληφθέντων, αὐτὰ τὰ ἐν Σούσοις, καὶ τὰ ἐν Περσίδι τέτταρας μυριάδας ταλάντων ἐξετασθῆναι· τινὲς δὲ καὶ πέντε λέγουσιν· ἄλλοι δὲ πάντα πάντοθεν συναχθῆναι παραδεδώκασιν εἰς Ἐκβάτανα ὀκτωκαίδεκα μυριάδας ταλάντων· τὰ δὲ Δαρείῳ φυγόντι ἐκ τῆς Μηδίας

συνεκκομισθέντα τάλαντα ὀκτακισχίλια διήρπασαν οἱ δολοφονήσαντες αὐτόν.

Τὴν γοῦν Βαβυλῶνα προέκρινεν ὁ Ἀλέξανδρος, ὁρῶν καὶ τῷ μεγέθει πολὺ ὑπερβάλλουσαν, καὶ τοῖς ἄλλοις. Εὐδαίμων δ' οὖσα ἡ Σουσὶς, ἔκπυρον τὸν ἀέρα ἔχει, καυματηρὸν, καὶ μάλιστα τὸν περὶ τὴν πόλιν, ὥς φησιν ἐκεῖνος· τὰς γοῦν σαύρας, καὶ τοὺς ὄφεις, θέρους ἀκμάζοντος τοῦ ἡλίου κατὰ μεσημβρίαν, μὴ φθάνειν διαβῆναι τὰς ὁδοὺς τὰς ἐν τῇ πόλει, ἀλλ' ἐν μέσαις περιφλέγεσθαι· ὅπερ τῆς Περσίδος μηδαμοῦ συμβαίνειν, καίπερ νοτιωτέρας οὔσης· λουτρὰ δὲ ψυχρὰ προτεθέντα, ἐκθερμαίνεσθαι παραχρῆμα, τὰς δὲ κριθὰς διασπαρείσας εἰς τὸν ἥλιον, ἀλεαίνεσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς ἰπνοῖς τὰς κάχρυς· διὸ καὶ ταῖς στέγαις ἐπὶ δύο πήχεις τὴν γῆν ἐπιτίθεσθαι, ὑπὸ δὲ τοῦ βάρους ἀναγκάζεσθαι στενοὺς μὲν, μικροὺς δὲ ποιεῖσθαι τοὺς οἴκους, ἀπορουμένους μακρῶν μὲν δοκῶν, δεομένους δὲ μεγάλων οἴκων διὰ τὸ πνίγος. Ἴδιον δέ τι πάσχειν τὴν φοινικίνην δοκόν· στερεὰν γὰρ οὖσαν παλαιουμένην, οὐκ εἰς τὸ κάτω τὴν ἔνδοσιν λαμβάνειν, ἀλλ' εἰς τὸ ἄνω μέρος κυρτοῦσθαι τῷ βάρει, καὶ βέλτιον ἀνέχειν τὴν ὀροφήν. Αἴτιον δὲ τῶν καυμάτων λέγεται, τὸ ὑπερκεῖσθαι πρὸς ἄρκτον ὄρη ὑψηλὰ τὰ προεκδεχόμενα ἅπαντας τοὺς βορείους ἀνέμους· ὑπερπετεῖς γὰρ πνέοντες ἀπὸ τῶν ἀκρωτηρίων μετέωροι, τῶν τε πεδίων οὐ προσάπτονται, ἀλλὰ παρελαύνουσιν εἰς τὰ νοτιώτερα τῆς Σουσίδος· αὕτη δὲ νηνεμίαις κατέχεται, καὶ μάλιστα τότε, ἡνίκα ἐτησίαι τὴν ἄλλην

γῆν καταψύχουσιν ἐκκεκαυμένην ὑπὸ τῶν καυμάτων.

Πολύσιτος δ᾽ ἄγαν ἐστὶν, ὥςτε ἑκατοντάχουν δι᾽ ὁμαλοῦ καὶ κριθὴν καὶ πυρὸν ἐκτρέφειν· ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ διακοσιοντάχουν· διόπερ οὐδὲ πυκνὰς τὰς αὔλακας τέμνουσι· πυκνούμεναι γὰρ, κωλύουσιν αἱ ῥίζαι τὴν βλάστην. Τὴν δ᾽ ἄμπελον οὐ φυομένην πρότερον Μακεδόνες κατεφύτευσαν κἀκεῖ, καὶ ἐν Βαβυλῶνι· οὐ ταφρεύοντες, ἀλλὰ παττάλους ἄτε σεσιδηρωμένους ἐξ ἄκρων πήττοντες, εἶτ᾽ ἐξαιροῦντες, ἀντὶ δ᾽ αὐτῶν τὰ κλήματα καθιέντες εὐθέως. Ἡ μὲν δὴ μεσόγαια πολλάκις, καὶ δὴ καὶ ἐφ᾽ ἡμῶν ἄλλοτ᾽ ἄλλως συνέβη. Καὶ φησὶν ὁ Νέαρχος, μηδὲ καθοδηγῶν ἐπιχωρίων τυγχάνειν, ἡνίκα τῷ στόλῳ παρέπλει πρὸς τὴν Βαβυλωνίαν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς· ὅτι προσόρμους οὐκ ἔχειν, οὐδ᾽ ἀνθρώπων εὐπορεῖν οἷός τ᾽ ἦν, τῶν ἡγησομένων κατ᾽ ἐμπειρίαν.

Γειτνιᾷ δὲ τῇ Σουσίδι τῆς Βαβυλωνίας ἡ Σιτακηνὴ μὲν πρότερον, Ἀπολλωνιᾶτις δὲ ὕστερον προςαγορευθεῖσα. Ἀπὸ τῶν ἄρκτων δ᾽ ὑπέρκεινται ἀμφοῖν πρὸς ἕω, Ἐλυμαῖοί τε, καὶ Παραιτακηνοὶ, ληστρικοὶ ἄνδρες, καὶ ὀρεινῇ τραχείᾳ πεποιθότες· μᾶλλον δ᾽ οἱ Παραιτακηνοὶ τοῖς Ἀπολλωνιάταις ἐπίκεινται, ὥςτε καὶ χεῖρον ἐκείνους διατιθέασιν. Οἱ δὲ Ἐλυμαῖοι κἀκείνοις καὶ τοῖς Σουσίοις, τούτοις δὲ καὶ οἱ Οὔξιοι προσπολεμοῦσιν· ἧττον δὲ νῦν, ὡς εἰκὸς, διὰ τὴν τῶν Παρθυαίων ἰσχὺν, ὑφ᾽ οἷς εἰσιν ἅπαντες οἱ ταύτῃ. Εὖ μὲν οὖν πραττόντων ἐκείνων, εὖ πράττουσιν ἅπαντες, καὶ οἱ ὑπήκοοι αὐτῶν· στα-

σιαζόντων δέ, ὅπερ συμβαίνει πολλάκις, καὶ δὴ καὶ ἐφ᾽ ἡμῶν, ἄλλοτ᾽ ἄλλως συμβαίνει, καὶ οὐ τὰ αὐτὰ πᾶσι· τοῖς μὲν γὰρ συνήνεγκεν ἡ ταραχή, τοῖς δὲ παρὰ γνώμην ἀπήντησεν. Ἡ μὲν δὴ χώρα ἥ τε Περσίς, καὶ ἡ Σουσιανὴ τοιαύτη. Ἡ δὲ παραλία τεναγώδης ἐστὶ καὶ ἀλίμενος.

Διὰ τοῦτο γοῦν τὰ ἔθη τὰ Περσικά, καὶ τούτοις καὶ Μήδοις τὰ αὐτά, καὶ ἄλλοις πλείοσι, περὶ ὧν εἰρήκασι μὲν πλείους, τὰ δὲ καίρια καὶ ἡμῖν λεκτέον. Πέρσαι τοίνυν ἀγάλματα μὲν καὶ βωμοὺς οὐχ ἱδρύονται· θύουσι δὲ ἐν ὑψηλῷ τόπῳ, τὸν οὐρανὸν ἡγούμενοι Δία· τιμῶσι δὲ καὶ Ἥλιον, ὃν καλοῦσι Μίθρην· καὶ Σελήνην, καὶ Ἀφροδίτην, καὶ πῦρ, καὶ γῆν, καὶ ἀνέμους, καὶ ὕδωρ· θύουσι δ᾽ ἐν καθαρῷ τόπῳ, κατευξάμενοι καὶ παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον· μελίσαντος δὲ τοῦ μάγου τὰ κρέα τοῦ ὑφηγουμένου τὴν ἱερουργίαν ἀπίασι διελόμενοι· τοῖς θεοῖς οὐδὲν ἀπονείμαντες μέρος· τῆς γὰρ ψυχῆς φασι τοῦ ἱερείου δεῖσθαι τὸν θεόν, ἄλλου δὲ οὐδενός· ὅμως δὲ τοῦ ἐπίπλου τι μικρὸν τιθέασιν, ὥς λέγουσι τινες, ἐπὶ τὸ πῦρ.

Διαφερόντως δὲ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι θύουσι, τῷ μὲν πυρὶ προστιθέντες ξηρὰ ξύλα τοῦ λέπους χωρίς, πιμελὴν ἐπιτιθέντες ἄνωθεν· εἶθ᾽ ὑφάπτουσιν ἔλαιον καταχέαντες, οὐ φυσῶντες, ἀλλὰ ῥιπίζοντες· τοὺς δὲ φυσήσαντας, ἢ νεκρὸν ἐπὶ πῦρ θέντας, ἢ βόλβιτον, θανατοῦσι. Τῷ δὲ ὕδατι ἐπὶ λίμνην, ἢ ποταμόν, ἢ κρήνην ἐλθόντες, βόθρον ὀρύξαντες εἰς τοῦτον σφαγιάζονται, φυλαττόμενοι, μή τι τοῦ

πλησίον ὕδατος καθαροῦ αἱμαχθείη, ὡς μιανοῦντες· εἶτ' ἐπὶ μυῤῥίνην, ἢ δάφνην διαθέντες τὰ κρέα, ῥάβδοις λεπτοῖς ἐφάπτονται οἱ μάγοι, καὶ ἐπᾴδουσιν, ἀποσπένδοντες ἔλαιον ὁμοῦ γάλακτι καὶ μέλιτι κεκραμένον, οὐκ εἰς πῦρ, οὐχ' ὕδωρ, ἀλλ' εἰς τοὔδαφος· τὰς δ' ἐπῳδὰς ποιοῦνται πολὺν χρόνον ῥάβδων μυρικίνων λεπτῶν δέσμην κατέχοντες. Ἐν δὲ τῇ Καππαδοκίᾳ (πολὺ γάρ ἐστι τὸ τῶν μάγων φῦλον, οἳ καὶ Πύραιθοι καλοῦνται· πολλὰ δὲ καὶ τῶν Περσικῶν θεῶν ἱερά·) οὐδὲ μαχαίρᾳ θύουσι, ἀλλὰ κορμῷ τινὶ, ὡς ἂν ὑπέρῳ τύπτοντες.

Ἔστι δὲ καὶ Πυραιθεῖα, σηκοί τινες ἀξιόλογοι· ἐν δὲ τούτοις μέσοις βωμὸς, ἐν ᾧ πολλή τε σποδὸς, καὶ πῦρ ἄσβεστον φυλάττουσιν οἱ μάγοι· καθ' ἡμέραν δὲ εἰσιόντες, ἐπᾴδουσιν ὥραν σχεδόν τι, πρὸ τοῦ πυρὸς τὴν δέσμην τῶν ῥάβδων ἔχοντες, τιάρας περικείμενοι πιλωτὰς, καθεικυίας ἑκατέρωθεν, μέχρι τοῦ καλύπτειν τὰ χείλη, καὶ τὰς παραγναθίδας. Ταῦτα δ' ἐν τοῖς τῆς Ἀναΐτιδος, καὶ τοῦ Ὠμανοῦ ἱεροῖς νενόμισται· τούτων δὲ καὶ σηκοί εἰσι, καὶ ξόανον τοῦ Ὠμανοῦ πομπεύει. Ταῦτα μὲν οὖν ἡμεῖς ἑωράκαμεν· ἐκεῖνα δ' ἐν ταῖς ἱστορίαις λέγεται, καὶ τὰ ἐφεξῆς.

Εἰς γὰρ ποταμὸν οὔτ' οὐροῦσιν, οὔτε νίπτονται Πέρσαι, οὐδὲ λούονται, οὐδὲ νεκρὸν ἐκβάλλουσιν, οὐδ' ἄλλα τῶν δοκούντων εἶναι μυσαρῶν. Ὅτῳ δ' ἂν θύσωσι θεῷ, πρώτῳ τῷ πυρὶ εὔχονται.

Βασιλεύονται δ' ὑπὸ τῶν ἀπὸ γένους· ὁ δ' ἀπειθῶν, ἀποτμηθεὶς κεφαλὴν καὶ βραχίονα, ῥίπτεται. Γαμοῦσι δὲ πολλὰς, καὶ ἅμα παλλακὰς τρέφουσι

πλείους πολυτεκνίας χάριν. Τιθέασι δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἆθλα πολυτεχνίας κατ᾽ ἔτος· τὰ δὲ τρεφόμενα μέχρι τεττάρων ἐτῶν οὐκ ἄγεται τοῖς γονεῦσιν εἰς ὄψιν. Οἱ δὲ γάμοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας ἐπιτελοῦνται· παρέρχεται δ᾽ ἐπὶ τὸν θάλαμον προφαγὼν μῆλον, ἢ καμήλου μυελὸν, ἄλλο δ᾽ οὐδὲν τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ἀπὸ δὲ πέντε ἐτῶν ἕως τετάρτου καὶ εἴκοσι παιδεύονται τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, καὶ ἱππάζεσθαι, καὶ ἀληθεύειν, διδασκάλοις τε λόγων τοῖς σωφρονεστάτοις χρῶνται, οἳ καὶ τὸ μυθῶδες πρὸς τὸ συμφέρον ἀνάγοντες παραπλέκουσι, καὶ μέλους χωρὶς, καὶ μετ᾽ ᾠδῆς, ἔργα θεῶν τε καὶ ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων ἀναδιδόντες. Συνάγουσι δ᾽ εἰς ἕνα τόπον ψόφῳ χαλκοῦ πρὸ ὄρθρου, διεγείροντες ὡς ἐπὶ ἐξοπλισίαν, ἢ θήραν· τάξαντες δ᾽ ἀνὰ πεντήκοντα ἡγεμόνα τῶν βασιλέως τινὰ παίδων αὐτοῖς, ἢ Σατράπου, τρέχοντι κελεύουσιν ἕπεσθαι, χωρίον ἀφορίσαντες τριάκοντα, ἢ τετταράκοντα σταδίων. Ἀπαιτοῦσι δὲ καὶ λόγον ἑκάστου μαθήματος, ἅμα καὶ μεγαλοφωνίαν, καὶ πνεῦμα, καὶ πλευρὰν ἀσκοῦντες· καὶ πρὸς καῦμα δὲ, καὶ πρὸς ψῦχος, καὶ ὄμβρους, καὶ χειμάῤῥων διαβάσεις, ὥςτ᾽ ἄβροχα φυλάττειν καὶ ὅπλα καὶ ἐσθῆτα· καὶ ποιμαίνειν δὲ, καὶ ἀγραυλεῖν, καὶ καρποῖς ἀγρίοις χρῆσθαι, τερμίνθῳ, δρυοβαλάνοις, ἀχράδι. Καλοῦνται δ᾽ οὗτοι Κάρδακες, ἀπὸ κλοπείας τρεφόμενοι· κάρδα γὰρ τὸ ἀνδρῶδες καὶ πολεμικὸν λέγεται. Ἡ δὲ καθ᾽ ἡμέραν δίαιτα ἄρτος μετὰ τὸ γυμνάσιον, καὶ μάζα,

καὶ κάρδαμον, καὶ ἁλῶν χόνδρος, καὶ κρέα ὀπτὰ, ἢ ἑφθὰ ἐξ ὕδατος· ποτὸν δ' ὕδωρ. Θηρεύουσι δὲ σαύνια ἀφ' ἵππων βάλλοντες, καὶ τοξεύματα, καὶ σφενδονοῦντες. Δείλης δὲ φυτουργεῖν, καὶ ῥιζοτομεῖν ἀσκοῦσι, καὶ ὁπλοποιεῖν, καὶ λίνα καὶ ἄρκυς φιλοτεχνεῖν. Οὐχ ἅπτονται δὲ τῶν θηρευμάτων οἱ παῖδες, ἀλλὰ κομίζειν οἴκαδε ἔθος. Τίθεται δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἆθλα δρόμου, καὶ τῶν ἐν τοῖς πεντάθλοις. Κοσμοῦνται δ' οἱ παῖδες χρυσῷ τὸ πυρωπὸν τιθεμένων ἐν τιμῇ· διὸ οὐδὲ νεκρῷ προσφέρουσι, καθάπερ οὐδὲ τὸ πῦρ κατὰ τιμήν. Στρατεύονται δὲ καὶ ἄρχουσιν ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἕως πεντήκοντα, πεζοί τε καὶ ἱππεῖς· ἀγορᾶς δὲ οὐχ ἅπτονται· οὔτε γὰρ πωλοῦσιν, οὔτ' ὠνοῦνται.

Ὁπλίζονται δὲ γέῤῥῳ ῥομβοειδεῖ· παρὰ δὲ τὰς φαρέτρας σαγάρεις ἔχουσι καὶ κοπίδας· περὶ δὲ τῇ κεφαλῇ πίλημα πυργωτόν· θώραξ δ' ἐστὶν αὐτοῖς φολιδωτός. Ἐσθὴς δὲ τοῖς ἡγεμόσι μὲν ἀναξυρὶς τριπλῆ, χιτὼν δὲ χειριδωτὸς διπλοῦς ἕως γόνατος· ὁ ὑπενδύτης μὲν λευκός, ἀνθινὸς δ' ὁ ἐπάνω· ἱμάτιον δὲ θέρους μὲν πορφυροῦν ἢ ἀνθινὸν, χειμῶνος δ' ἀνθινόν· τιάραι παραπλήσιαι ταῖς τῶν μάγων, ὑπόδημα κοῖλον διπλοῦν· τοῖς δὲ πολλοῖς χιτὼν ἕως μεσοκνημίου καὶ διπλοῦς· ῥάκος δὲ σινδόνιόν τι περὶ τῇ κεφαλῇ· ἔχει δ' ἕκαστος τόξον καὶ σφενδόνην. Δειπνοῦσι πολυτελῶς Πέρσαι, τιθέντες καὶ ὁλομελῆ, καὶ πολλὰ, καὶ ποικίλα· κόσμος τε λαμπρὸς στρωμνῆς, ἐκπωμάτων τε τῶν ἄλλων, ὥςτε χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καταλάμπεσθαι.

Ἐν οἴνῳ τὰ μέγιστα βουλεύονται, καὶ βεβαιότερα τῶν ἐν νήψει τίθενται. Τῶν κατὰ τὰς ὁδοὺς συναντώντων, τοὺς μὲν γνωρίμους καὶ ἰσοτίμους φιλοῦσι προσιόντας, τοῖς δὲ ταπεινοτέροις παραβάλλουσι τὴν γνάθον, καὶ δέχονται ταύτῃ τὸ φίλημα· οἱ δ' ἔτι ταπεινότεροι προσκυνοῦσι μόνον. Θάπτουσι δὲ κηρῷ περιπλάσαντες τὰ σώματα· τοὺς δὲ μάγους οὐ θάπτουσιν, ἀλλ' οἰωνοβρότους ἐῶσι· τούτοις δὲ, καὶ μητράσι συνέρχεσθαι πάτριον νενόμισθαι. Τοιαῦτα μὲν τὰ ἔθη. Ἔστι δ' ἴσως καὶ ταῦτα τῶν ἐθίμων, ἅ φησι Πολύκριτος.

Ἐν γὰρ Σούσοις ἑκάστῳ τῶν βασιλέων ἐπὶ τῆς ἄκρας ἰδίᾳ πεποιῆσθαι οἴκησιν, καὶ θησαυροὺς, καὶ παραθέσεις, ὧν ἐπράττοντο φόρων, ὑπομνήματα τῆς οἰκονομίας· πράττεσθαι δ' ἐκ μὲν τῆς παραλίας ἀργύριον, ἐκ δὲ τῆς μεσογαίας, ἃ φέρει ἑκάστη χώρα, ὥςτε καὶ χρώματα, καὶ φάρμακα, καὶ τρίχα, ἐρέαν, ἤ τι τοιοῦθ' ἕτερον, καὶ θρέμματα ὁμοίως. Τὸν δὲ διατάξαντα τοὺς φόρους Δαρεῖον εἶναι τὸν μακρόχειρα, καὶ κάλλιστον ἀνθρώπων, πλὴν τοῦ μήκους τῶν βραχιόνων καὶ τῶν πήχεων· ἅπτεσθαι γὰρ καὶ τῶν γονάτων· τὸ δὲ πλεῖστον, καὶ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον ἐν κατασκευαῖς εἶναι, νομίσματι δὲ οὐ πολλῷ· πρός τε τὰς δωρεὰς ἐκεῖνα κεχαρισμένα νομίζειν μᾶλλον, καὶ πρὸς κειμηλίων ἀπόθεσιν· τὸ δὲ νόμισμα τὸ πρὸς τὰς χρείας ἀρκοῦν ἱκανὸν εἶναι, κόπτειν δὲ πάλιν τὸ τοῖς ἀναλώμασι σύμμετρον.

Τὰ μὲν οὖν ἔθη σωφρονικὰ τὰ πλείω. Διὰ δὲ

τὸν πλοῦτον εἰς τρυφὴν ἐξέπεσον οἱ βασιλεῖς, ὥστε πυρὸν μὲν ἐξ Ἄσσου τῆς Αἰολίδος μετήεσαν, οἶνον δ᾽ ἐκ Συρίας τὸν Χαλυβώνιον, ὕδωρ δὲ ἐκ τοῦ Εὐλαίου πάντων ἐλαφρότατον, ὥστ᾽ ἐν Ἀττικῇ κοτύλῃ δράχμῃ ἀφολκότερον εἶναι.

Συνέβη δὲ τοῖς Πέρσαις ἐνδοξοτάτοις γενέσθαι τῶν βαρβάρων παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι τῶν μὲν ἄλλων οὐδένες τῶν τῆς Ἀσίας ἀρξάντων Ἑλλήνων ἦρξαν, οὐδ᾽ ᾔδεισαν οὐδ᾽ ἐκεῖνοι τούτους, οὐδ᾽ οἱ Ἕλληνες τοὺς βαρβάρους· ἀλλ᾽ ἐπὶ μικρὸν μόνον ἐκ τῆς πόῤῥωθεν ἀκοῆς. Ὅμηρος γοῦν οὔτε τὴν τῶν Σύρων, οὔτε τὴν τῶν Μήδων ἀρχὴν οἶδεν· οὐδὲ γὰρ ἂν Θήβας Αἰγυπτίας ὀνομάζων, καὶ τὸν ἐκεῖ, καὶ τὸν ἐν Φοινίκῃ πλοῦτον, τὸν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ Νίνῳ, καὶ Ἐκβατάνοις παρεσιώπησε. Πρῶτοι δὲ Πέρσαι καὶ Ἑλλήνων ἐπῆρξαν, Λυδοὶ δὲ ἐπῆρξαν μὲν, ἀλλ᾽ οὔτε τῆς Ἀσίας ὅλης ἐπάρξαντες, ἀλλὰ μέρους τινὸς μικροῦ, τοῦ ἐντὸς Ἅλυος μόνον· καὶ ταῦτ᾽ ἐπ᾽ ὀλίγων χρόνων τῶν κατὰ Κροῖσον καὶ Ἀλυάττην Κρατηθέντες δ᾽ ὑπὸ Περσῶν, εἰ καί τι τῆς δόξης ἦν αὐτοῖς, ἀφῃρέθησαν τοῦθ᾽ ὑπ᾽ ἐκείνων. Πέρσαι δ᾽, ἀφ᾽ οὗ κατέλυσαν τὰ Μήδων, εὐθὺς καὶ Λυδῶν ἐκράτησαν, καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας ὑπηκόους ἔσχον· ὕστερον δὲ καὶ διέβησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ἡττηθέντες πολλοῖς ἀγῶσιν καὶ πολλάκις, ὅμως διετέλεσαν τὴν Ἀσίαν μέχρι τῶν ἐπὶ θαλάττῃ τόπων κατέχοντες, ἕως ὑπὸ Μακεδόνων κατεπολεμήθησαν.

Ὁ μὲν οὖν εἰς τὴν ἡγεμονίαν καταστήσας αὐ-

τοὺς Κῦρος ἦν· διαδεξάμενος δὲ τοῦτον Καμβύσης υἱὸς, ὑπὸ τῶν μάγων κατελύθη. Τούτους δ᾽ ἀνελόντες οἱ ἑπτὰ Πέρσαι, Δαρείῳ τῷ Ὑστάσπεω παρέδοσαν τὴν ἀρχήν· εἶθ᾽ οἱ ἀπὸ τούτου διαδεχόμενοι κατέληξαν εἰς Ἄρσην· ὃν ἀποκτείνας Βαγῶος, ὁ εὐνοῦχος, κατέστησε Δαρεῖον, οὐκ ὄντα τοῦ γένους τῶν βασιλέων. Τοῦτον δὲ καταλύσας Ἀλέξανδρος, αὐτὸς ἦρξε δέκα, ἢ ἕνδεκα ἔτη· εἶτ᾽ εἰς πλείους τοὺς διαδεξαμένους, καὶ τοὺς ἐπιγόνους τούτων μερισθεῖσα ἡ ἡγεμονία τῆς Ἀσίας διελύθη. Συνέμεινε δ᾽ ὅσον πεντήκοντα ἐπὶ τοῖς διακοσίοις ἔτη. Νῦν δ᾽ ἤδη καθ᾽ αὑτοὺς συνεστῶτες οἱ Πέρσαι, βασιλέας ἔχουσιν, ὑπηκόους ἑτέροις βασιλεῦσι, πρότερον μὲν Μακεδόσι, νῦν δὲ Παρθυαίοις.

ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΟΥ ἙΞΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ ἑξκαιδέκατον περιέχει τὴν Ἀσσυρίαν γῆν, ἐν ᾗ Βαβυλὼν καὶ Νίσιβις, πόλεις μεγίσται, καὶ τὴν Ἀδιαβηνὴν καὶ Μεσοποταμίαν· Συρίαν πᾶσαν· Φοινίκην· Παλαιστίνην· Ἀραβίαν πᾶσαν, καὶ ὅσα τῆς Ἰνδικῆς τῇ Ἀραβίᾳ συνάπτει, καὶ τὴν Σαρακηνῶν, ἣν Σκηνῆτιν καλεῖ καὶ πᾶσαν τὴν παρακειμένην τῇ τε νεκρᾷ θαλάσσῃ καὶ τῇ ἐρυθρᾷ.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ἙΞΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPVT I.

Τῇ Περσίδι καὶ τῇ Σουσιανῇ συνάπτουσιν οἱ Ἀσσύριοι· καλοῦσι δ' οὕτω τὴν Βαβυλωνίαν, καὶ πολλὴν τῆς κύκλῳ γῆς, ἧς ἐν μέρει καὶ ἡ Ἀτουρία ἐστὶν,

ἐν ᾗπερ ἡ Νῖνος, καὶ ἡ Ἀπολλωνιᾶτις, καὶ Ἐλυμαῖοι, καὶ Παραιτάκαι, καὶ ἡ περὶ τὸ Ζάγριον ὄρος Χαλωνῖτις, καὶ τὰ περὶ τὴν Νῖνον πεδία, Δολομηνή τε, καὶ Καλαχηνὴ, καὶ Χαζηνὴ, καὶ Ἀδιαβηνὴ, καὶ τὰ τῆς Μεσοποταμίας ἔθνη, τὰ περὶ Γορδυαίους, καὶ τοὺς περὶ Νίσιβιν Μυγδόνας μέχρι τοῦ Ζεύγματος τοῦ κατὰ τὸν Εὐφράτην, καὶ τῆς πέραν τοῦ Εὐφράτου πολλῆς, ἣν Ἄραβες κατέχουσι, καὶ οἱ ἰδίως ὑπὸ τῶν νῦν λεγόμενοι Σύροι, μέχρι Κιλίκων καὶ Φοινίκων, καὶ Λιβύων, καὶ τῆς θαλάττης τῆς κατὰ τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος, καὶ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον.

Δοκεῖ δὲ τὸ τῶν Σύρων ὄνομα διατεῖναι, ἀπὸ μὲν τῆς Βαβυλωνίας μέχρι τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου, ἀπὸ δὲ τούτου μέχρι τοῦ Εὐξείνου τοπαλαιόν. Οἱ γοῦν Καππάδοκες ἀμφότεροι, οἵ τε πρὸς τῷ Ταύρῳ, καὶ οἱ πρὸς τῷ Πόντῳ, μέχρι νῦν Λευκόσυροι καλοῦνται, ὡς ἂν ὄντων τινῶν Σύρων καὶ Μελάνων· οὗτοι δ᾽ εἰσὶν οἱ ἐκτὸς τοῦ Ταύρου· λέγω δὲ Ταῦρον μέχρι τοῦ Ἀμανοῦ διατείνων τοὔνομα. Οἱ δ᾽ ἱστοροῦντες τὴν Σύρων ἀρχὴν, ὅταν φῶσι, Μήδους μὲν ὑπὸ Περσῶν καταλυθῆναι, Σύρους δὲ ὑπὸ Μήδων, οὐκ ἄλλους τινὰς τοὺς Σύρους λέγουσιν, ἀλλὰ τοὺς ἐν Βαβυλῶνι καὶ Νίνῳ κατεσκευασμένους τὸ βασίλειον· ὧν ὁ μὲν Νίνος ἦν, ὁ τὴν Νῖνον ἐν τῇ Ἀτουρίᾳ κτίσας· ἡ δὲ τούτου γυνὴ, ἥπερ καὶ διεδέξατο τὸν ἄνδρα, Σεμίραμις· ἧς ἐστι κτίσμα ἡ Βαβυλών. Οὗτοι δὲ ἐκράτησαν τῆς Ἀσίας· καὶ τῆς Σεμιράμιδος, χωρὶς τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἔργων, πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα κα

τὰ πᾶσαν γῆν σχεδὸν δείκνυται, ὅση τῆς ἠπείρου ταύτης ἐστὶ, τά τε χώματα, ἃ δὴ καλοῦσι Σεμιράμιδος, καὶ τείχη, καὶ ἐρυμάτων κατασκευαὶ καὶ συρίγγων τῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ ὑδρείων, καὶ κλιμάκων, καὶ διωρύχων ἐν ποταμοῖς, καὶ λίμναις, καὶ ὁδῶν, καὶ γεφυρῶν. Ἀπέλιπον δὲ τοῖς μεθ᾽ ἑαυτοὺς τὴν ἀρχὴν μέχρι τῆς Σαρδαναπάλου καὶ Ἀρβάκου· μετέστη δ᾽ εἰς Μήδους ὕστερον.

Ἡ μὲν οὖν Νῖνος πόλις ἠφανίσθη παρὰ χρῆμα μετὰ τὴν τῶν Σύρων κατάλυσιν. Πολὺ δὲ μείζων ἦν τῆς Βαβυλῶνος, ἐν πεδίῳ κειμένη τῆς Ἀτουρίας· ἡ δ᾽ Ἀτουρία τοῖς περὶ Ἄρβηλα τόποις ὅμορός ἐστι, μεταξὺ ἔχουσα τὸν Λύκον ποταμόν. Τὰ μὲν οὖν Ἄρβηλα τῆς Βαβυλωνίας ὑπάρχει, ἃ κατ᾽ αὐτήν ἐστιν· ἐν δὲ τῇ περαίᾳ τοῦ Λύκου τὰ τῆς Ἀτουρίας πεδία τῇ Νίνῳ περίκειται. Ἐν δὲ τῇ Ἀτουρίᾳ ἐστὶ Γαυγάμηλα κώμη, ἐν ᾗ συνέβη νικηθῆναι καὶ ἀποβαλεῖν τὴν ἀρχὴν Δαρεῖον. Ἔστι μὲν οὖν τόπος ἐπίσημος οὗτος, καὶ τοὔνομα· μεθερμηνευθὲν γάρ ἐστι καμήλου οἶκος· ὠνόμασε δ᾽ οὕτω Δαρεῖος ὁ Ὑστάσπεω, κτῆμα δοὺς εἰς διατροφὴν τῇ καμήλῳ τῇ συνεκπεπονηκυίᾳ μάλιστα τὴν ὁδὸν τὴν διὰ τῆς ἐρήμου Σκυθίας μετὰ τῶν φορτίων, ἐν οἷς ἦν καὶ ἡ διατροφὴ τῷ βασιλεῖ. Οἱ μέντοι Μακεδόνες, τοῦτο μὲν ὁρῶντες κώμιον εὐτελὲς, τὰ δὲ Ἄρβηλα κατοικιαν ἀξιόλογον, κτίσμα, ὥς φασιν, Ἀρβήλου τοῦ Ἀθμονέως, περὶ Ἄρβηλα τὴν μάχην καὶ νίκην κατεφήμισαν, καὶ τοῖς συγγραφεῦσιν, οὕτω παρέδωκαν.

Μετὰ δὲ Ἄρβηλα καὶ τὸ Νικατόριον ὄρος (5

προσωνόμασεν Ἀλέξανδρος νικήσας τὴν περὶ Ἄρβηλα μάχην) ὁ Κάπρος ἐστὶ ποταμὸς, ἐν ἴσῳ διαστήματι, ὅσῳ καὶ ὁ Λύκος· ἡ δὲ χώρα Ἀρτακηνὴ λέγεται. Περὶ Ἄρβηλα δέ ἐστι καὶ Δημητριὰς πόλις· εἶθ᾽ ἡ τοῦ Νάφθα πηγὴ, καὶ τὰ πυρὰ, καὶ τὸ τῆς Ἀναίας ἱερὸν, καὶ Σαδράκαι, τὸ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεω βασίλειον, καὶ ὁ Κυπαρισσὼν, καὶ ἡ τοῦ Κάπρου διάβασις, συνάπτουσα ἤδη Σελευκείᾳ καὶ Βαβυλῶνι·

Ἡ δὲ Βαβυλὼν καὶ αὕτη μέν ἐστιν ἐν πεδίῳ· τὸν δὲ κύκλον ἔχει τοῦ τείχους τριακοσίων ὀγδοήκοντα πέντε σταδίων· πάχος δὲ τοῦ τείχους ποδῶν δύο καὶ τριάκοντα· ὕψος δὲ τῶν μὲν μεσοπυργίων πήχεις πεντήκοντα, τῶν δὲ πύργων ἑξήκοντα· ἡ δὲ πάροδος ἐπὶ τοῦ τείχους, ὡς τέθριππα ἐναντιοδρομεῖν ἀλλήλοις ῥᾳδίως· διόπερ τῶν ἑπτὰ θεαμάτων λέγεται καὶ τοῦτο, καὶ ὁ κρεμαστὸς κῆπος, ἔχων ἐν τετραγώνῳ σχήματι ἑκάστην πλευρὰν τεττάρων πλέθρων· συνέχεται δὲ ψαλιδώμασι καμαρωτοῖς, ἐπὶ πεττῶν ἱδρυμένοις κυβοειδῶν ἄλλοις ἐπ᾽ ἄλλοις· οἱ δὲ πεττοὶ κοῖλοι πλήρεις γῆς, ὥςτε δέξασθαι φυτὰ δένδρων τῶν μεγίστων, ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου κατεσκευασμένοι, καὶ αὐτοὶ, καὶ αἱ ψαλίδες, καὶ τὰ καμαρώματα. Ἡ δ᾽ ἀνωτάτω στέγη προςβάσεις κλιμακωτὰς ἔχει, παρακειμένους δ᾽ αὐταῖς καὶ κοχλίας, δι᾽ ὧν τὸ ὕδωρ ἀνῆγον εἰς τὸν κῆπον ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου συνεχῶς οἱ πρὸς τοῦτο τεταγμένοι. Ὁ γὰρ ποταμὸς διὰ μέσης ῥεῖ τῆς πόλεως σταδιαῖος τὸ πλάτος· ἐπὶ δὲ τῷ ποταμῷ ὁ κῆπος. Ἔστι δὲ καὶ ὁ τοῦ Βήλου τάφος αὐτόθι, νῦν μὲν κατεσκαμ-

μένος, Ξέρξης δ' αὐτὸν κατέσπασεν, ὥς φασιν· ἦν δὲ πυραμὶς τετράγωνος ἐξ ὀπτῆς πλίνθου, καὶ αὐτὴ σταδιαία τὸ ὕψος· σταδιαία δὲ καὶ ἑκάστη τῶν πλευρῶν· ἣν Ἀλέξανδρος ἐβούλετο ἀνασκευάσαι· πολὺ δ' ἦν ἔργον καὶ πολλοῦ χρόνου (αὐτὴ γὰρ ἡ χοῦς εἰς ἀνακάθαρσιν μυρίοις ἀνδράσι δυοῖν μηνῶν ἔργον ἦν) ὥςτ' οὐκ ἔφθη τὸ ἐγχειρηθὲν ἐπιτελέσαι· παρὰ χρῆμα γὰρ ἡ νόσος καὶ ἡ τελευτὴ συνέπεσε τῷ βασιλεῖ. Τῶν δ' ὕστερον οὐδεὶς ἐφρόντισεν· ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ ὠλιγωρήθη καὶ κατήρειψαν τῆς πόλεως, τὰ μὲν οἱ Πέρσαι, τὰ δ' ὁ χρόνος, καὶ ἡ τῶν Μακεδόνων ὀλιγωρία περὶ τὰ τοιαῦτα· καὶ μάλιστα ἐπειδὴ τὴν Σελεύκειαν ἐπὶ τῷ Τίγρει πλησίον τῆς Βαβυλῶνος ἐν τριακοσίοις που σταδίοις ἐτείχισε Σέλευκος, ὁ Νικάτωρ. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἅπαντες περὶ ταύτην ἐσπούδασαν τὴν πόλιν, καὶ τὸ βασίλειον ἐνταῦθα μετήνεγκαν· καὶ δὴ καὶ νῦν ἡ μὲν γέγονε Βαβυλῶνος μείζων, ἡ δ' ἔρημος ἡ πολλή, ὥςτ' ἐπ' αὐτῆς μὴ ἂν ὀκνῆσαί τινα εἰπεῖν, ὅπερ ἔφη τις τῶν κωμικῶν ἐπὶ τῶν Μεγαλοπολιτῶν τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ·

Ἐρημία μεγάλη ἐστὶν ἡ Μεγάλη πόλις.

Διὰ δὲ τὴν τῆς ὕλης σπάνιν ἐκ φοινικίνων ξύλων αἱ οἰκοδομαὶ συντελοῦνται, καὶ δοκοῖς καὶ στύλοις· περὶ δὲ τοὺς στύλους στρέφοντες ἐκ τῆς καλάμης σχοινία περιτιθέασιν, εἶτ' ἐπαλείφοντες χρώμασι καταγράφουσι· τὰς δὲ θύρας ἀσφάλτῳ· ὑψηλὰ δὲ καὶ αὗται, καὶ οἱ οἶκοι καμαρωτοὶ πάντες διὰ τὴν ἀξυλίαν. Ψιλὴ γὰρ ἡ χώρα καὶ θαμνώδης ἡ πολ-

λῇ, πλὴν φοίνικος· οὗτος δὲ πλεῖστος ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ, πολὺς δὲ καὶ ἐν Σούσοις, καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ Περσίδι, καὶ ἐν τῇ Καρμανίᾳ. Κεράμῳ δ᾽ οὐ χρῶνται· οὐδὲ γὰρ κατομβροῦνται. Παραπλήσια δὲ καὶ τὰ ἐν Σούσοις καὶ ἐν τῇ Σιτακηνῇ.

Ἀφώριστο δ᾽ ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ κατοικία τοῖς ἐπιχωρίοις φιλοσόφοις, τοῖς Χαλδαίοις προσαγορευομένοις, οἳ περὶ ἀστρονομίαν εἰσὶ τὸ πλέον· προσποιοῦνται δέ τινες καὶ γενεθλιαλογεῖν, οὓς οὐ καταδέχονται οἱ ἕτεροι. Ἔστι δὲ καὶ φῦλόν τι τὸ τῶν Χαλδαίων, καὶ χώρα τῆς Βαβυλωνίας ὑπ᾽ ἐκείνων οἰκουμένη, πλησιάζουσα καὶ τοῖς Ἄραψι, καὶ τῇ κατὰ Πέρσας λεγομένῃ θαλάττῃ. Ἔστι δὲ καὶ τῶν Χαλδαίων τῶν ἀστρονομικῶν γένη πλείω. Καὶ γὰρ Ὀρχηνοί τινες προσαγορεύονται, καὶ Βορσιππηνοὶ, καὶ ἄλλοι πλείους, ὡς ἂν κατὰ αἱρέσεις, ἄλλα καὶ ἄλλα νέμοντες περὶ τῶν αὐτῶν δόγματα. Μέμνηνται δε καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐνίων οἱ Μαθηματικοὶ, καθάπερ Κιδῆνα τε καὶ Ναβουριανοῦ, καὶ Σουδίνου· καὶ Σέλευκος δ᾽ ὁ ἀπὸ τῆς Σελευκείας Χαλδαῖός ἐςι, καὶ ἄλλοι πλείους ἀξιόλογοι ἄνδρες.

Τὰ δὲ Βόρσιππα ἱερὰ πόλις ἐστὶν Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος, λινουργεῖον μέγα. Πληθύουσι δὲ ἐν αὐτῇ νυκτερίδες μείζους πολὺ τῶν ἐν ἄλλοις τόποις· ἁλίσκονται δ᾽ εἰς βρῶσιν, καὶ ταριχεύονται.

Περιέχεται δ᾽ ἡ χώρα τῶν Βαβυλωνίων, ἀπὸ μὲν τῆς ἠοῦς, ὑπό τε Σουσίων καὶ Ἐλυμαίων καὶ Παραιτακηνῶν ἀπὸ δὲ τῆς μεσημβρίας, ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ κόλπου καὶ τῶν Χαλδαίων μέχρις Ἀρά-

βων τῶν Ἀλεσηνῶν· ἀπὸ δὲ τῆς ἑσπέρας ὑπό τε Ἀράβων τῶν Σκηνιτῶν μέχρι τῆς Ἀδιαβηνῆς καὶ τῆς Γορδυαίας· ἀπὸ δὲ τῶν ἄρκτων ὑπό τε Ἀρμενίων καὶ Μήδων μέχρι τοῦ Ζάγρου καὶ τῶν περὶ αὐτὸ ἐθνῶν.

Διαῤῥεῖται δ᾽ ὑπὸ πλειόνων μὲν ποταμῶν ἡ χώρα, μεγίστων δὲ τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριος· μετὰ γὰρ τοὺς Ἰνδικοὺς οὗτοι λέγονται δευτερεύειν, κατὰ τὰ νότια μέρη τῆς Ἀσίας οἱ ποταμοί· ἔχουσι δ᾽ ἀνάπλους, ὁ μὲν ἐπὶ τὴν Ὦπιν καὶ τὴν νῦν Σελεύκειαν· ἡ δὲ Ὦπις, κώμη, ἐμπορεῖον τῶν κύκλῳ τόπων, ὁ δ᾽ ἐπὶ Βαβυλῶνα, πλειόνων ἢ τρισχιλίων σταδίων. Οἱ μὲν οὖν Πέρσαι τοὺς ἀνάπλους ἐπίτηδες κωλύειν θέλοντες, φόβῳ τῶν ἔξωθεν ἐφόδων, καταῤῥάκτας χειροποιήτους κατεσκευάκεισαν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπιὼν, ὅσους οἷός τε ἦν, ἀνεσκεύασε, καὶ μάλιστα τοὺς ἐπὶ τὴν Ὦπιν. Ἐπεμελήθη δὲ καὶ τῶν διωρύχων· πλημμυρεῖ γὰρ ὁ Εὐφράτης κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ θέρους, ἀπὸ τοῦ ἔαρος ἀρξάμενος, ἡνίκα τήκονται αἱ χιόνες αἱ ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας, ὥςτ᾽ ἀνάγκη λιμνάζεσθαι καὶ κατακλύζεσθαι τὰς ἀρούρας, εἰ μὴ διοχετεύοι τις ταφρείαις καὶ διώρυξι τὸ ἐκπίπτον τοῦ ῥοῦ καὶ ἐπιπολάζον ὕδωρ, καθάπερ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ τὸ τοῦ Νείλου· ἐντεῦθεν μὲν οὖν αἱ διώρυχες γεγένηνται. Χρεία δέ ἐστιν ὑπουργίας μεγάλης· βαθεῖα γὰρ ἡ γῆ, καὶ μαλακὴ, καὶ εὐένδοτος, ὥςτε καὶ ἐκσύρεται ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν ῥευμάτων, καὶ γυμνοῖ τὰ πεδία, πληροῖ δὲ τὰς διώρυχας, καὶ τὰ στόματα αὐτῶν ἐμ-

φράττει ῥᾳδίως ἡ χοῦς· οὕτω δὲ συμβαίνει πάλιν, τὴν ὑπέρχυσιν τῶν ὑδάτων εἰς τὰ πρὸς τῇ θαλάττῃ πεδία ἐκπίπτουσαν, λίμνας ἀποτελεῖν καὶ ἕλη, καὶ καλαμῶνας, ἐξ ὧν καλάμινα πλέκεται παντοῖα σκεύη, τὰ μὲν ὑγροῦ δεκτικὰ, τῇ ἀσφάλτῳ περιαλειφόντων, τοῖς δ' ἄλλοις ψιλῶς χρωμένων· καὶ ἱστία δὲ ποιοῦνται καλάμινα, ψιάθοις, ἢ ῥιψὶ παραπλήσια.

Τὸ μὲν οὖν παντάπασι κωλύειν τὴν τοιαύτην πλημμύραν, οὐχ οἷόν τε ἴσως· τὸ δὲ τὴν δυνατὴν προςφέρειν βοήθειαν, ἡγεμόνων ἀγαθῶν ἐστιν. Ἡ δὲ βοήθεια αὕτη, τὴν μὲν πολλὴν παρέκχυσιν ἐμφράξει κωλύειν, τὴν δὲ πλήρωσιν, ἣν ἡ χοῦς ἐργάζεται τοὐναντίον, ἀνακαθάρσει τῶν διωρύχων, καὶ ἐξανοίξει τῶν στομάτων. Ἡ μὲν οὖν ἀνακάθαρσις ῥᾳδία· ἡ δὲ ἔμφραξις πολυχειρίας δεῖται· εὐένδοτος γὰρ οὖσα ἡ γῆ καὶ μαλακὴ, τὴν ἐπιφορηθεῖσαν οὐχ ὑπομένει χοῦν, ἀλλ' εἴκουσα συνεφέλκεται κἀκείνην, καὶ ποιεῖ δυςεύχωστον τὸ στόμα. Καὶ γὰρ καὶ τάχους δεῖ πρὸς τὸ ταχέως κλυσθῆναι τὰς διώρυχας, καὶ μὴ πᾶν ἐκπεσεῖν ἐξ αὐτῶν τὸ ὕδωρ. Ξηρανθεῖσαι γὰρ τοῦ θέρους, ξηραίνουσι καὶ τὸν ποταμόν· ταπεινωθεὶς δὲ, τὰς ἐποχετείας οὐ δύναται παρέχεσθαι κατὰ καιρὸν, ὧν δεῖται πλεῖστον τοῦ θέρους ἔμπυρος οὖσα ἡ χώρα καὶ καυματηρά· διαφέρει δ' οὐδὲν ἢ τῷ πλήθει τῶν ὑδάτων κατακλύζεσθαι τοὺς καρποὺς, ἢ τῇ λειψυδρίᾳ καὶ τῷ δίψει διαφθείρεσθαι· ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἀνάπλους, πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχοντας· ἀεὶ λυμαινομένους γὰρ ὑπ' ἀμφοτε-

ρων τῶν λεχθέντων παθῶν, οὐχ οἷόν τε ἐπανορθοῦν, εἰ μὴ ταχὺ μὲν ἐξανοίγοιτο τὰ στόμια τῶν διωρύχων, ταχὺ δὲ κλείοιντο, καὶ αἱ διώρυχες ἀεὶ μετριάζοιεν, ὥςτε μηδὲ πλεονάζειν ἐν αὐταῖς τὸ ὕδωρ, μήτ' ἐλλείπειν.

Φησὶ δ' Ἀριστόβουλος, τὸν Ἀλέξανδρον αὐτὸν, ἀναπλέοντα καὶ κυβερνῶντα τὸ σκάφος, ἐπισκοπεῖν καὶ ἀνακαθαίρειν τὰς διώρυχας μετὰ τοῦ πλήθους τῶν συνακολουθησάντων· ὡς δ' αὔτως καὶ τὰ στόμια ἐμφράττειν, τὰ δ' ἀνοίγειν· κατανοήσαντα δὲ μίαν τὴν μάλιστα συντείνουσαν ἐπὶ τὰ ἕλη, καὶ τὰς λίμνας τὰς πρὸ τῆς Ἀραβίας, δυσμεταχείριστον ἔχουσαν τὸ στόμα, καὶ μὴ ῥᾳδίως ἐμφράττεσθαι δυναμένην διὰ τὸ εὐένδοτον καὶ μαλακόγειον, ἄλλο ἀνοῖξαι καινὸν στόμα ἀπὸ σταδίων τριάκοντα ὑπόπετρον λαβόντα χωρίον, κἀκεῖ μεταγαγεῖν τὸ ῥεῖθρον· ταῦτα δὲ ποιεῖν, προνοοῦντα ἅμα καὶ τοῦ μὴ τὴν Ἀραβίαν δυσείσβολον τελέως ὑπὸ τῶν λιμνῶν, ἢ καὶ τῶν ἑλῶν ἀποτελεσθῆναι, νησίζουσαν ἤδη διὰ τὸ πλῆθος τοῦ ὕδατος· διανοεῖσθαι γὰρ δὴ κατακτᾶσθαι τὴν χώραν ταύτην, καὶ στόλους καὶ ὁρμητήρια ἤδη κατεσκευάσθαι, καὶ πλοῖα, τὰ μὲν ἐν Φοινίκῃ τε καὶ Κύπρῳ ναυπηγησάμενον διάλυτά τε καὶ γομφωτὰ, ἃ κομισθέντα εἰς Θάψακον, σταδίοις ἑπτὰ, εἶτα τῷ ποταμῷ κατακομισθῆναι μέχρι Βαβυλῶνος· τὰ δ' ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ συμπηξάμενον τῶν ἐν τοῖς ἄλσεσι καὶ τοῖς παραδείσοις κυπαρίττων· σπάνις γὰρ ὕλης ἐνταῦθα· ἐν δὲ Κοσσαίοις καὶ ἄλλοις τισὶ μετρία τίς ἐστιν εὐπορία. Σκήψασθαι μὲν

οὖν αἰτίαν τοῦ πολέμου φησὶν, ἐπειδὴ μόνοι τῶν ἁπάντων οὐ πρεσβεύσαιντο οἱ Ἄραβες ὡς αὐτόν· τὸ δ' ἀληθὲς ὀρεγόμενον πάντων εἶναι κύριον· καὶ ἐπεὶ δύο θεοὺς ἐπυνθάνετο τιμᾶσθαι μόνους ὑπ' αὐτῶν, τόν τε Δία καὶ τὸν Διόνυσον, τοὺς τὰ κυριώτατα πρὸς τὸ ζῆν παρέχοντας, τρίτον ὑπολαβεῖν ἑαυτὸν τιμήσεσθαι, κρατήσαντα, καὶ ἐπιτρέψαντα τὴν πάτριον αὐτονομίαν ἔχειν, ἣν εἶχον πρότερον. Ταῦτά τε δὴ πραγματεύεσθαι περὶ τὰς διώρυχας τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ τοὺς τάφους σκευωρεῖσθαι τοὺς τῶν βασιλέων καὶ δυναστῶν· τοὺς γὰρ πλείστους ἐν ταῖς λίμναις εἶναι.

Ἐρατοσθένης δὲ, τῶν λιμνῶν μνησθεὶς τῶν πρὸς τῇ Ἀραβίᾳ, φησὶ, τὸ ὕδωρ, ἀπορούμενον διεξόδων, ἀνοῖξαι πόρους ὑπὸ γῆς· καὶ δι' ἐκείνων ὑποφέρεσθαι μέχρι Κοιλοσύρων· ἀναθλίβεσθαι δὲ εἰς τοὺς περὶ Ῥινοκόλουρα καὶ τὸ Κάσιον ὄρος ποταμοὺς, καὶ ποιεῖν τὰς ἐκεῖ λίμνας καὶ τὰ βάραθρα· οὐκ οἶδα δ', εἰ πιθανῶς εἴρηκεν. Αἱ γὰρ τοῦ Εὐφράτου παρεκχύσεις αἱ ποιοῦσαι τὰς πρὸς τῇ Ἀραβίᾳ λίμνας καὶ τὰ ἕλη, πλησίον εἰσὶ τῆς κατὰ Πέρσας θαλάττης· ὁ δὲ διείργων ἰσθμὸς, οὔτε πολὺς ἐστιν, οὔτε πετρώδης, ὥστε ταύτῃ μᾶλλον εἰκὸς ἦν βιάσασθαι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν θάλατταν, εἴτ' ὑπὸ γῆν, εἴτ' ἐπιπολῆς, ἢ πλείους τῶν ἑξακισχιλίων σταδίων διανύειν ἄνυδρον καὶ ξηρὰν οὖσαν· καὶ ταῦτα ὀρῶν ἐν μέσῳ κειμένων, τοῦ τε Λιβάνου καὶ τοῦ Ἀντιλιβάνου, καὶ τοῦ Κασίου· οἱ μὲν δὴ τοιαῦτα λέγουσι.

Πολύκλειτος δέ φησι, μὴ πλημμυρεῖν τὸν Εὐφράτην· διὰ γὰρ πεδίων φέρεσθαι μεγάλων, τὰ δ' ὄρη τὰ μὲν δισχιλίους ἀφεστάναι σταδίους, τὰ δὲ Κοσσαῖα μόλις χιλίους, οὐ πάνυ ὑψηλὰ, οὐδὲ νιφόμενα σφοδρῶς, οὐκ ἀθρόαν ἐπιφέροντα τῇ χιόνι τὴν τῆξιν· εἶναι γὰρ καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρῶν ἐν τοῖς ὑπὲρ Ἐκβατάνων μέρεσι τοῖς προσβορείοις· ἀεὶ δὲ τοῖς πρὸς νότον σχιζόμενα καὶ πλατυνόμενα πολὺ ταπεινοῦσθαι, ἅμα δὲ καὶ τὸ πολὺ τοῦ ὕδατος ἐκδέχεσθαι τὸν Τίγριν. Τὸ μὲν οὖν ὕστατον ῥηθὲν φανερῶς ἄτοπον· εἰς γὰρ τὰ αὐτὰ κατέρχεται πεδία· καὶ οὕτως τὰ πλημμυρεῖν λεχθέντα ὕψη τῶν ὀρῶν ἀνωμαλίαν ἔχει· πῇ μὲν ἐξηρμένα μᾶλλον, τὰ βόρεια· πῇ δὲ πλατυνόμενα, τὰ μεσημβρινά· ἡ δὲ χιὼν οὐ τοῖς ὕψεσι κρίνεται μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς κλίμασι· τό, τε αὐτὸ ὄρος τὰ βόρεια μέρη νίφεται μᾶλλον, ἢ τὰ νότια· καὶ τὴν χιόνα συμμένουσαν ἔχει μᾶλλον ἐκεῖνα, ἢ ταῦτα. Ὁ μὲν οὖν Τίγρις ἐκ τῶν νοτιωτάτων μερῶν τῆς Ἀρμενίας, ἃ πλησίον ἐστὶ τῆς Βαβυλωνίας, δεχόμενος τὸ ἐκ τῶν χιόνων ὕδωρ οὐ πολὺ ὂν, ἅτε ἐκ τῆς νοτίου πλευρᾶς, ἧττον ἂν πλημμύρει· ὁ δὲ Εὐφράτης τὸ ἐξ ἀμφοτέρων δέχεται τῶν μερῶν, καὶ οὐκ ἐξ ἑνὸς ὄρους, ἀλλὰ πολλῶν, (ὡς ἐδηλοῦμεν ἐν τῇ περιηγήσει τῆς Ἀρμενίας,) προστιθεὶς τὸ μῆκος τοῦ ποταμοῦ, ὅσον μὲν τὸ ἐν τῇ μεγάλῃ Ἀρμενίᾳ διέξεισι καὶ τῇ μικρᾷ· ὅσον δὲ τὸ ἐκ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας καὶ τῆς Καππαδοκίας διὰ τοῦ Ταύρου διεκβαλὼν ἕως Θαψάκου φέρεται, τὴν κάτω Συρίαν καὶ τὴν Μεσοποταμίαν ἀφορίζων· ὅσον

δὲ τὸ λοιπὸν μέχρι Βαβυλῶνος καὶ τῆς ἐκβολῆς ὅ μοῦ, τρισμυρίων καὶ ἑξακισχιλίων σταδίων. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὰς διώρυχας τοιαῦτα.

Ἡ δὲ χώρα φέρει κριθὰς μὲν, ὅσας οὐκ ἄλλη· καὶ γὰρ τριακοσιάχοα λέγουσι· τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τοῦ φοίνικος παρέχεται· καὶ γὰρ ἄρτος, καὶ οἶνος, καὶ ὄξος, καὶ μέλι, καὶ ἄλφιτα, τά τε πλεκτὰ παντοῖα ἐκ τούτου· τοῖς δὲ πυρῆσιν ἀντ' ἀνθράκων οἱ χαλκεῖς χρῶνται· βρεχόμενοι δὲ τοῖς σιτιζομένοις εἰς τροφήν εἰσι βουσὶ καὶ προβάτοις. Φασὶ δ' εἶναι καὶ Περσικὴν ᾠδὴν, ἐν ᾗ τὰς ὠφελείας τοῦ φοίνικος τριακοσίας καὶ ἑξήκοντα διαριθμοῦνται· ἐλαίῳ δὲ χρῶνται τῷ σησαμίνῳ τὸ πλέον· οἱ δ' ἄλλοι τόποι σπανίζονται τούτου τοῦ φυτοῦ.

Γίγνεται δ' ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ καὶ ἄσφαλτος πολλὴ, περὶ ἧς Ἐρατοσθένης μὲν οὕτως εἴρηκεν· ὅτι ἡ μὲν ὑγρὰ, ἣν καλοῦσι νάφθαν, γίγνεται ἐν τῇ Σουσίδι, ἡ δὲ ξηρὰ, δυναμένη πήττεσθαι, ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ· ταύτης δ' ἐστὶν ἡ πηγὴ τοῦ Εὐφράτου πλησίον· πλημμύροντος δὲ τούτου κατὰ τὰς τῶν χιόνων τήξεις, καὶ αὐτὴ πληροῦται, καὶ ὑπέρχυσιν εἰς τὸν ποταμὸν λαμβάνει· ἐνταῦθα δὲ συνίστανται βῶλοι μεγάλαι πρὸς τὰς οἰκοδομὰς ἐπιτήδειαι, τὰς διὰ τῆς ὀπτῆς πλίνθου. Ἄλλοι δὲ καὶ τὴν ὑγρὰν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ γίνεσθαι φασί. Περὶ μὲν οὖν τῆς ξηρᾶς εἴρηται, πόσον τὸ χρήσιμον τὸ ἐκ τῶν οἰκοδομιῶν μάλιστα· φασὶ δὲ καὶ πλοῖα πλέκεσθαι, ἐμπλασθέντα δ' ἀσφάλτῳ πυκνοῦσθαι. Τὴν δ' ὑγρὰν, ἣν νάφθαν καλοῦσι, παράδοξον ἔχειν συμβαίνει τὴν

φύσιν· προσαφθεὶς γὰρ ὁ νάφθας πυρὶ πλησίον, ἀναρπάζει τὸ πῦρ, κἂν ἐπιχρίσας αὐτῷ σῶμα προσαγάγῃς, φλέγεται· σβέσαι δ' ὕδατι οὐχ οἷόν τε· ἐκκαίεται γὰρ μᾶλλον, πλὴν εἰ πάνυ πολλῷ, ἀλλὰ πηλῷ καὶ ὄξει, καὶ στυπτηρίᾳ, καὶ ἰξῷ πνιγέντα σβέννυται. Πείρας δὲ χάριν φασὶν Ἀλέξανδρον ἐν λουτρῷ προσχέαι παιδὶ τοῦ νάφθα, καὶ προσαγαγεῖν λύχνον· φλεγόμενον δὲ τὸν παῖδα, ἐγγὺς ἐλθεῖν τοῦ ἀπολέσθαι, πλὴν πολλῷ σφόδρα καταντλοῦντες τῷ ὕδατι, ἐξίσχυσαν καὶ διέσωσαν οἱ περιεστῶτες. Ποσειδώνιος δέ φησι, τοῦ ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ νάφθα τὰς πηγὰς, τὰς μὲν εἶναι λευκοῦ, τὰς δὲ μέλανος· τούτων δὲ τὰς μὲν εἶναι θείου ὑγροῦ, λέγω δὴ τὰς τοῦ λευκοῦ· ταύτας δ' εἶναι τὰς ἐπισπώσας τὰς φλόγας· τὰς δὲ τοῦ μέλανος, ἀσφάλτου ὑγρᾶς, ᾧ ἀντ' ἐλαίου τοὺς λύχνους καίουσι.

Πάλαι μὲν οὖν ἡ Βαβυλὼν ἦν μητρόπολις τῆς Ἀσσυρίας, νῦν δὲ Σελεύκεια, ἡ ἐπὶ τῷ Τίγρει λεγομένη. Πλησίον δ' ἐστὶ κώμη, Κτησιφῶν λεγομένη, μεγάλη· ταύτην δ' ἐποιοῦντο χειμάδιον οἱ τῶν Παρθυαίων βασιλεῖς, φειδόμενοι τῶν Σελευκέων, ἵνα μὴ κατασταθμεύοιντο ὑπὸ τοῦ Σκυθικοῦ φύλου καὶ ϛρατιωτικοῦ· δυνάμει οὖν Παρθικὴ πόλις ἀντὶ κώμης ἐστὶ, καὶ τὸ μέγεθος τοσοῦτόν γε πλῆθος δεχομένη, καὶ τὴν κατασκευὴν ὑπ' ἐκείνων αὐτῶν κατεσκευασμένη, καὶ τὰ ὤνια, καὶ τὰς τέχνας προσφόρους ἐκείνοις πεπορισμένη. Εἰώθασι γὰρ ἐνταῦθα τοῦ χειμῶνος διάγειν οἱ βασιλεῖς διὰ τὸ εὐάερον· θέρους δὲ ἐν Ἐκβατάνοις καὶ τῇ Ὑρκανίᾳ διὰ τὴν ἐπικρά-

τειαν τῆς παλαιᾶς δόξης. Ὥσπερ δὲ Βαβυλωνίαν τὴν χώραν καλοῦμεν, οὕτω καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκεῖθεν Βαβυλωνίους καλοῦμεν, οὐκ ἀπὸ τῆς πόλεως, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς χώρας· ἀπὸ δὲ τῆς Σελευκείας ἧττον, κἂν ἐκεῖθεν ὦσι, καθάπερ Διογένη τὸν Στωϊκὸν φιλόσοφον.

Ἔστι δὲ καὶ Ἀρτέμιτα, πόλις ἀξιόλογος, διέχουσα πεντακοσίους τῆς Σελευκείας σταδίους, πρὸς ἕω τὸ πλέον, καθάπερ καὶ ἡ Σιτακηνή. Καὶ γὰρ αὕτη πολλή τε καὶ ἀγαθὴ μέση Βαβυλῶνος τέτακται, καὶ τῆς Σουσίδος, ὥςτε τοῖς ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Σοῦσα βαδίζουσι διὰ τῆς Σιτακηνῆς ἡ ὁδὸς ἅπασα· πρὸς ἕω δ᾽ ἐστὶ καὶ τοῖς ἐκ Σούσων εἰς τὴν μεσόγαιαν τῆς Περσίδος διὰ τῆς Οὐξίας, καὶ τοῖς ἐκ τῆς Περσίδος εἰς τὰ μέσα τῆς Καρμανίας. Τὴν μὲν οὖν Καρμανίαν ἐγκυκλοῦται πρὸς ἄρκτον ἡ Περσὶς, πολλὴ οὖσα· ταύτῃ δὲ συνάπτει ἡ Παραιτακηνὴ καὶ ἡ Κοσσαία μέχρι Κασπίων πυλῶν, ὀρεινὰ καὶ λῃστρικὰ ἔθνη· τῇ δὲ Σουσίδι ἡ Ἐλυμαῒς, καὶ αὐτὴ τραχεῖα ἡ πολλὴ, καὶ λῃστρική· τῇ δὲ Ἐλυμαΐδι τὰ περὶ τὸν Ζάγρον καὶ ἡ Μηδία.

Κοσσαῖοι μὲν οὖν εἰσὶ τοξόται τὸ πλέον, καθάπερ καὶ οἱ συνεχεῖς ὀρεινοὶ, προνομεύοντες ἀεί· χώραν γὰρ ἔχουσιν ὀλίγην τε καὶ λυπρὰν, ὥςτ᾽ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ἀνάγκη ζῆν· ἀνάγκη δὲ καὶ ἰσχύειν· ἅπαντες γάρ εἰσι μάχιμοι· τοῖς γοῦν Ἐλυμαίοις συνεμάχουν μύριοι καὶ τρισχίλιοι, πολεμοῦσι πρός τε Βαβυλωνίους καὶ Σουσίους. Οἱ δὲ Παραιτακηνοὶ μᾶλλον μὲν τῶν Κοσσαίων ἐπιμελοῦνται γῆς· ὅμως

δὲ καὶ αὐτοὶ ληστηρίων οὐκ ἀπέχονται. Ἐλυμαῖοι δὲ καὶ μείζω τούτων κέκτηνται χώραν καὶ ποικιλωτέραν. Ὅση μὲν οὖν ἀγαθὴ, γεωργοὺς ἔχει τοὺς ἐνοικοῦντας· ἡ δ᾽ ὀρεινὴ στρατιώτας τρέφει, τοξότας τοὺς πλείστους· πολλὴ δὲ οὖσα, πολὺ καὶ τὸ στρατιωτικὸν παρέχεται, ὥςτε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν δύναμιν κεκτημένος μεγάλην, οὐκ ἀξιοῖ τῷ τῶν Παρθυαίων βασιλεῖ παραπλησίως τοῖς ἄλλοις ὑπήκοος εἶναι· ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τοὺς Μακεδόνας ὕστερον, τοὺς τῆς Συρίας ἄρχοντας, διέκειτο. Ἀντίοχον μὲν οὖν τὸν Μέγαν, τὸ τοῦ Βήλου συλᾷν ἱερὸν ἐπιχειρήσαντα, ἀνεῖλον ἐπιθέμενοι καθ᾽ αὐτοὺς οἱ πλησίον βάρβαροι. Ἐκ δὲ τῶν ἐκείνῳ συμβάντων παιδευθεὶς ὁ Παρθυαῖος χρόνοις ὕστερον ἀκούων τα ἱερὰ πλούσια παρ᾽ αὐτοῖς, ὁρῶν δ᾽ ἀπειθοῦντας, ἐμβάλλει μετὰ δυνάμεως μεγάλης· καὶ τό, τε τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν εἷλε, καὶ τὸ τῆς Ἀρτέμιδος, τὰ Ζάρα, καὶ ἦρε ταλάντων μυρίων γάζαν· ἡρέθη δὲ καὶ πρὸς τῷ Ἡδυφῶντι ποταμῷ Σελεύκεια, μεγάλη πόλις· Σολόκη δ᾽ ἐκαλεῖτο πρότερον. Τρεῖς δ᾽ εἰσὶν εἰς τὴν χώραν εὐφυεῖς εἰςβολαί· ἐκ μὲν τῆς Μηδίας καὶ τῶν περὶ τὸν Ζάγρον τόπων διὰ τῆς Μασσαβατικῆς· ἐκ δὲ τῆς Σουσίδος διὰ τῆς Γαβιανῆς· (ἐπαρχίαι δ᾽ εἰσὶν αὗται τῆς Ἐλυμαίας ἥ τε Γαβιανὴ καὶ ἡ Μασσαβατική·) τρίτη δ᾽ ἐστὶν ἡ ἐκ τῆς Περσίδος. Ἔστι δὲ καὶ Κορβιανὰ ἐπαρχία τῆς Ἐλυμαΐδος. Ὅμοροι δ᾽ εἰσὶ τούτοις Σαγαπηνοί τε καὶ Σιλακηνοὶ, δυναστεῖαι μικραί. Τοσαῦτα μὲν καὶ τοιαῦτα ἔθνη πρὸς ἕω, τὰ ὑπερκείμενα τῆς Βαβυλωνίας. Πρὸς ἄρκτον

δὲ τὴν Μηδίαν ἔφαμεν, καὶ τὴν Ἀρμενίαν· ἀπὸ δὲ δύσεώς ἐστιν ἡ Ἀδιαβηνὴ καὶ ἡ Μεσοποταμία.

Τῆς μὲν οὖν Ἀδιαβηνῆς ἡ πλείστη πεδιάς ἐστι, καὶ αὐτὴ τῆς Βαβυλωνίας μέρος οὖσα, ἔχουσα δ᾽ ὅμως ἄρχοντα ἴδιον· ἔστιν ὅπη καὶ τῇ Ἀρμενίᾳ προςχωροῦσα. Οἱ γὰρ Μῆδοι καὶ οἱ Ἀρμένιοι, τρίτοι δὲ Βαβυλώνιοι, τὰ μέγιστα τῶν ἐθνῶν τῶν ταύτῃ διετέλουν οὕτως ἐξ ἀρχῆς συνεστῶτες, ὥςτ᾽ ἀλλήλοις ἐπιτίθεσθαι κατὰ καιροὺς τοὺς οἰκείους ἕκαστοι, καὶ πάλιν διαλύεσθαι· καὶ τοῦτο μέχρι καὶ τῆς τῶν Παρθυαίων ἐπικρατείας διέμεινε. Τῶν μὲν οὖν Μήδων καὶ τῶν Βαβυλωνίων ἐπάρχουσι Παρθυαῖοι· τῶν δ᾽ Ἀρμενίων οὐδ᾽ ἅπαξ· ἀλλ᾽ ἔφοδοι μὲν γεγόνασι πολλάκις, ἀνὰ κράτος δ᾽ οὐχ ἑάλωσαν, ἀλλ᾽ ὅγε Τιγράνης καὶ ἐῤῥωμένως ἀντεπεκράτησεν, ὡς ἐν τοῖς Ἀρμενιακοῖς εἴρηται. Ἡ μὲν οὖν Ἀδιαβηνὴ τοιαύτη. Καλοῦνται δ᾽ οἱ Ἀδιαβηνοὶ καὶ Σακκόποδες. Περὶ δὲ τῆς Μεσοποταμίας ἐροῦμεν ἐφεξῆς, καὶ τῶν πρὸς μεσημβρίαν ἐθνῶν, ἐπιόντες ἐπὶ μικρὸν πρότερον τὰ λεγόμενα περὶ τῶν ἐθνῶν, τῶν παρὰ τοῖς Ἀσσυρίοις.

Τἄλλα μὲν οὖν ἔοικε τοῖς Περσικοῖς· ἴδιον δὲ, τὸ καθεστάναι τρεῖς ἄνδρας σώφρονας, ἑκάστης ἄρχοντας φυλῆς, οἳ τὰς ἐπιγάμους κόρας προςάγοντες εἰς τὸ πλῆθος, ἀποκηρύττουσι τοῖς νυμφίοις ἀεὶ τὰς ἐντιμωτέρας πρώτας. Οὕτω μὲν αἱ συζυγίαι τελοῦνται. Ὁσάκις δ᾽ ἂν μιχθῶσιν ἀλλήλοις, ἐπιθυμιάσαντες ἐξανίστανται ἑκάτερος χωρίς· ὄρθρου δὲ λούονται, πρὶν ἀγγείου τινὸς ἅψασθαι· παραπλησίως

γάρ, ὥςπερ ἀπὸ νεκροῦ τὸ λουτρὸν ἐν ἔθει ἐστὶν, οὕτω καὶ ἀπὸ συνουσίας. Πάσαις δὲ ταῖς Βαβυλωνίαις ἔθος κατά τι λόγιον, ξένῳ μίγνυσθαι, πρός τι Ἀφροδίσιον ἀφικνουμέναις μετὰ πολλῆς θεραπείας καὶ ὄχλου· θώμιγγι δ' ἔστεπται ἑκάστη· ὁ δὲ προσιὼν καταθεὶς ἐπὶ τὰ γόνατα, ὅσον καλῶς ἔχει ἀργύριον, συγγίνεται, ἄπωθεν τοῦ τεμένους ἀπαγαγών· τὸ δ' ἀργύριον ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης νομίζεται. Ἀρχεῖα δ' ἐστὶ τρία, τὸ τῶν ἀφειμένων ἤδη τῆς στρατείας, καὶ τὸ τῶν ἐνδοξοτάτων, καὶ τὸ τῶν γερόντων, χωρὶς τοῦ ὑπὸ τοῦ βασιλέως καθισταμένου. Τούτου δ' ἐστὶ καὶ τὸ τὰς παρθένους ἐκδιδόναι, καὶ τὸ τὰς περὶ τῆς μοιχείας δικάζειν δίκας· ἄλλου δὲ τὸ τὰς τῆς κλοπῆς, τρίτου τὸ περὶ τῶν βιαίων. Τοὺς δ' ἀῤῥώστους εἰς τὰς τριόδους ἐκτιθέντες, πυνθάνονται τῶν παριόντων, εἴ τις τὶ ἔχοι λέγειν τοῦ πάθους ἄκος· οὐδείς τέ ἐστιν οὕτω κακὸς τῶν παριόντων, ὃς οὐκ ἐντυχὼν, εἴ τι φρονεῖ σωτήριον, ὑποτίθεται. Ἐσθὴς δ' αὐτοῖς ἐστὶ χιτὼν λινοῦς ποδήρης, καὶ ἐπενδύτης ἐρεοῦς, ἱμάτιον λευκόν· κόμη μικρὰ, ὑπόδημα, ἐμβάδι ὅμοιον. Φοροῦσι δὲ καὶ σφραγῖδα, καὶ σκῆπτρον οὐ λιτὸν, ἀλλ' ἐπίσημον, ἔχον ἐπάνω μῆλον, ἢ ῥόδον, ἢ κρῖνον, ἤ τὶ τοιοῦτον· ἀλείφονται δ' ἐκ τοῦ σησάμου· θρηνοῦσι δὲ τοὺς ἀποθανόντας, ὡς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ πολλοὶ τῶν ἄλλων· θάπτουσι δ' ἐν μέλιτι, κηρῷ περιπλάσαντες· τρεῖς δ' εἰσὶ φρατρίαι τῶν ἀπόρων σίτου· ἕλειοι δ' εἰσὶν οὗτοι καὶ ἰχθυοφάγοι, διαιτώμενοι παραπλησίως τοῖς κατὰ τὴν Γεδρωσίαν.

Μεσοποταμία δ' ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ὠνόμασται· εἴρηται δ', ὅτι κεῖται μεταξὺ τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριος· καὶ διότι ὁ μὲν Τίγρις τὸ ἑωθινὸν αὐτῆς μόνον κλύζει πλευρὸν, τὸ δὲ ἑσπέριον καὶ νότιον ὁ Εὐφράτης· πρὸς ἄρκτον δὲ ὁ Ταῦρος, ὁ τοὺς Ἀρμενίους διορίζων ἀπὸ τῆς Μεσοποταμίας. Τὸ μὲν οὖν μέγιστον, ὃ ἀφίστανται, διάστημα ἀπ' ἀλλήλων, τὸ πρὸς τοῖς ὄρεσίν ἐστι· τοῦτο δ' ἂν εἴη τὸ αὐτὸ, ὅπερ εἴρηκεν Ἐρατοσθένης, τὸ ἀπὸ Θαψάκου, καθ' ὃ ἦν τὸ ζεῦγμα τοῦ Εὐφράτου τὸ παλαιὸν ἐπὶ τὴν τοῦ Τίγριος διάβασιν, καθ' ἣν διέβη Ἀλέξανδρος αὐτὸν, δισχιλίων τετρακοσίων· τὸ δ' ἐλάχιστον μικρῷ πλέον τῶν διακοσίων κατὰ Σελεύκειάν που καὶ Βαβυλῶνα. Διαῤῥεῖ δ' ὁ Τίγρις τὴν Θωνῖτιν καλουμένην λίμνην κατὰ πλάτος μέσην· περαιωθεὶς δ' ἐπὶ θάτερον χεῖλος κατὰ γῆς δύεται μετὰ πολλοῦ ψόφου καὶ ἀναφυσημάτων· ἐπὶ πολὺ δ' ἐνεχθεὶς ἀφανὴς, ἀνίσχει πάλιν οὐ πολὺ ἄπωθεν τῆς Γορδυαίας· οὕτω δὲ σφοδρῶς διεκβάλλει τὴν λίμνην, ὥς φησιν Ἐρατοσθένης, ὥςτε ἁλμυρὰν αὐτὴν οὖσαν, καὶ ἄνιχθυν, γλυκεῖαν κατὰ τοῦτ' εἶναι τὸ μέρος καὶ ῥοώδη, καὶ ἰχθύων πλήρη.

Ἐπὶ μῆκος δὲ συχνὸν προπέπτωκεν ἡ συναγωγὴ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ πλοίῳ πως ἔοικει· ποιεῖ δὲ τὸ πλεῖστον τῆς περιφερείας ὁ Εὐφράτης· καὶ ἔστι τὸ μὲν ἀπὸ τῆς Θαψάκου μέχρι Βαβυλῶνος, ὡς εἴρηκεν Ἐρατοσθένης, τετρακισχίλιοι καὶ ὀκτακόσιοι στάδιοι· τὸ δ' ἀπὸ τοῦ κατὰ Κομμαγηνὴν ζεύγμα-

τος, ἧπέρ ἐστιν ἀρχὴ τῆς Μεσοποταμίας, οὐκ ἔλαττον τῶν δισχιλίων σταδίων ἕως ἐπὶ Θάψακον.

Ἔστι δ' ἡ μὲν παρώρειος εὐδαίμων ἱκανῶς· ἔχουσι δ' αὐτῆς τὰ μὲν πρὸς τῷ Εὐφράτῃ καὶ τῷ Ζεύγματι, τῷ τε νῦν τῷ τὴν Κομμαγηνὴν, καὶ τῷ πάλαι τῷ κατὰ τὴν Θάψακον, οἵ τε Μύγδονες κατονομασθέντες ὑπὸ τῶν Μακεδόνων· ἐν οἷς ἐστιν ἡ Νίσιβις, ἣν καὶ αὐτὴν Ἀντιόχειαν τὴν ἐν τῇ Μυγδονίᾳ προςηγόρευσαν, ὑπὸ τῷ Μασίῳ ὄρει κειμένην· καὶ Τιγρανόκερτα· καὶ τὰ περὶ Κάῤῥας, καὶ Νικηφόριον χωρία, καὶ Χορδίραζα, καὶ Σίννακα, ἐν ᾗ Κράσσος διεφθάρη, δόλῳ ληφθεὶς ὑπὸ Σουρῆνα, τοῦ τῶν Παρθυαίων στρατηγοῦ·

Πρὸς δὲ τῷ Τίγρει τὰ τῶν Γορδυαίων χωρία, οὓς οἱ πάλαι Καρδούχους ἔλεγον, καὶ αἱ πόλεις, ὧν Σάρισά τε καὶ Σάταλκα, καὶ Πίνακα, κράτιστον ἔρυμα, τρεῖς ἄκρας ἔχουσα, ἑκάστην ἰδίῳ τείχει τετειχισμένην, ὥςτε οἷον τρίπολιν εἶναι. Ἀλλ' ὅμως καὶ ὁ Ἀρμένιος εἶχεν ὑπήκοον, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι βίᾳ παρέλαβον, καίπερ ἔδοξαν οἱ Γορδυαῖοι διαφερόντως ἀρχιτεκτονικοί τινες εἶναι, καὶ πολιορκητικῶν ὀργάνων ἔμπειροι· διόπερ αὐτοῖς εἰς ταῦτα ὁ Τιγράνης ἐχρῆτο. Ἐγένετο δὲ καὶ ἡ λοιπὴ Μεσοποταμία ὑπὸ Ῥωμαίοις. Πομπήϊος δ' αὐτῆς τὰ πολλὰ τῷ Τιγράνῃ προσένειμεν, ὅσα ἦν ἀξιόλογα· ἔστι γὰρ εὔβοτος ἡ χώρα καὶ εὐερνὴς, ὥςτε καὶ τὰ ἀειθαλῆ τρέφειν, καὶ ἄρωμα, τὸ ἄμωμον· καὶ λεοντόβοτός ἐστι· φέρει δὲ καὶ τὸν νάφθαν, καὶ τὴν γαγγῖτιν λίθον, ἣν φεύγει τὰ ἑρπετά.

Λέγεται δὲ Γόρδυς ὁ Τριπτολέμου τὴν Γορδυηνὴν οἰκῆσαι· ὕστερον δὲ καὶ Ἐρετριεῖς, οἱ ἀναρπασθέντες ὑπὸ Περσῶν. Περὶ μὲν οὖν Τριπτολέμου δηλώσομεν ἐν τοῖς Συριακοῖς αὐτίκα.

Τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν κεκλιμένα τῆς Μεσοποταμίας, καὶ ἀποτέρω τῶν ὀρῶν, ἄνυδρα καὶ λυπρὰ ὄντα, ἔχουσιν οἱ Σκηνῖται Ἄραβες, ληστρικοί τινες καὶ ποιμενικοὶ, μεθιστάμενοι ῥαδίως εἰς ἄλλους τόπους, ὅταν ἐπιλείπωσιν αἱ νομαὶ καὶ αἱ λεηλασίαι. Τοῖς οὖν παρωρείοις ὑπό τε τούτων κακοῦσθαι συμβαίνει, καὶ ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων· ὑπέρκεινται δὲ καὶ καταδυναστεύουσι διὰ τὴν ἰσχύν· τέλος δ᾽ ὑπ᾽ ἐκείνοις εἰσὶ τὸ πλέον, ἢ τοῖς Παρθυαίοις· ἐν πλευραῖς γάρ εἰσι κἀκεῖνοι, τήν τε Μηδίαν ἔχοντες, καὶ τὴν Βαβυλωνίαν.

Μεταξὺ δὲ τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριος ῥεῖ καὶ ἄλλος ποταμὸς, Βασίλειος καλούμενος· καὶ περὶ τὴν Ἀνθεμουσίαν ἄλλος Ἀβόῤῥας· διὰ δὲ τῶν Σκηνιτῶν, ὑπό των Μαλίων νυνὶ λεγομένων, καὶ τῆς ἐκείνων ἐρημίας, ἡ ὁδὸς τοῖς ἐκ τῆς Συρίας εἰς Σελεύκειαν καὶ Βαβυλῶνα ἐμπορευομένοις ἐστίν. Ἡ μὲν οὖν ἀνάβασις τοῦ Εὐφράτου κατὰ τὴν Ἀνθεμουσίαν ἐστὶν αὐτοῖς, τόπον τῆς Μεσοποταμίας· ὑπέρκειται δὲ τοῦ ποταμοῦ, σχοίνους τέτταρας διέχουσα, ἡ Βαμβύκη, ἣν καὶ Ἔδεσσαν καὶ Ἱερὰν πόλιν καλοῦσιν, ἐν ᾗ τιμῶσι τὴν Συρίαν θεὸν τὴν Ἀταργάτιν. Διαβάντων γὰρ ἡ ὁδός ἐστι διὰ τῆς ἐρήμου μέχρι Σκηνῶν, ἀξιολόγου πόλεως, ἐπὶ τοὺς τῆς Βαβυλωνίας ὅρους, ἐπί τινος διώρυχος ἱδρυμένης. Ἔστι δ᾽ ἀπὸ

τῆς διαβάσεως μέχρι Σκηνῶν ἡμερῶν πέντε καὶ εἴκοσιν ὁδός. Καμηλῖται δ᾽ εἰσὶ καταγωγὰς ἔχοντες· τοτὲ μὲν ὑδρείων εὐπόρους τῶν λακκαίων τὸ πλέον, τοτὲ δ᾽ ἐπακτοῖς χρώμενοι τοῖς ὕδασι. Παρέχουσι δ᾽ αὐτοῖς οἱ Σκηνῖται τήν τε εἰρήνην καὶ τὴν μετριότητα τῆς τῶν τελῶν πράξεως, ἧς χάριν, φεύγοντες τὴν παραποταμίαν, διὰ τῆς ἐρήμου παραβάλλονται, καταλιπόντες ἐν δεξιᾷ τὸν ποταμὸν ἡμερῶν σχεδόν τι τριῶν ὁδόν. Οἱ γὰρ παροικοῦντες ἑκατέρωθεν τὸν ποταμὸν Φύλαρχοι, χώραν οὐκ εὔπορον ἔχοντες, ἧττον δὲ ἄπορον νεμόμενοι, δυναστείαν ἕκαστος ἰδίᾳ περιβεβλημένος, ἴδιον καὶ τελώνιον ἔχει, καὶ τοῦτ᾽ οὐ μέτριον. Χαλεπὸν γὰρ ἐν τοῖς τοσούτοις καὶ τοῖς αὐθάδεσι κοινὸν ἀφορισθῆναι μέτρον τὸ τῷ ἐμπόρῳ λυσιτελές. Διέχουσι δὲ τῆς Σελευκείας αἱ Σκηναὶ σχοίνους ὀκτωκαίδεκα.

Ὅριον δ᾽ ἐστὶ τῆς Παρθυαίων ἀρχῆς ὁ Εὐφράτης καὶ ἡ περαία· τὰ δ᾽ ἐντὸς ἔχουσι Ῥωμαῖοι καὶ τῶν Ἀράβων οἱ φύλαρχοι μέχρι Βαβυλωνίας, οἱ μὲν μᾶλλον ἐκείνοις, οἱ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις προσέχοντες, οἷςπερ καὶ πλησιόχωροί εἰσιν· ἧττον μὲν Σκηνῖται οἱ Νομάδες, οἱ τῷ ποταμῷ πλησίον, μᾶλλον δ᾽ οἱ ἄπωθεν, καὶ πρὸς τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ. Οἱ δὲ Παρθυαῖοι καὶ πρότερον μὲν ἐφρόντιζον τῆς πρὸς Ῥωμαίους φιλίας, τὸν δὲ ἄρξαντα πολέμου Κράσσον ἠμύναντο· καὶ αὐτοὶ ἄρξαντες τῆς μάχης τῶν ἴσων ἔτυχον, ἡνίκα ἔπεμψαν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν Πάκορον. Ἀντώνιος δὲ, συμβούλῳ τῷ Ἀρμενίῳ χρώμενος, προὐδόθη καὶ κακῶς ἐπολέμησεν· ὁ δ᾽ ἐκεῖνον διαδεξά-

μενος Φραάτης, τοσοῦτον ἐσπούδασε περὶ τὴν φιλίαν τὴν πρὸς Καίσαρα τὸν Σεβαστὸν, ὥστε καὶ τὰ τρόπαια ἔπεμψεν, ἃ κατὰ Ῥωμαίων ἀνέστησαν Παρθυαῖοι· καὶ καλέσας εἰς σύλλογον Τίτιον, τὸν ἐπιστατοῦντα τότε τῆς Συρίας, τέτταρας παῖδας γνησίους ἐνεχείρισεν ὅμηρα αὐτῷ, Σερασπαδάνην, καὶ Ῥωδάσπην, καὶ Φραάτην, καὶ Βονώνην, καὶ γυναῖκας τούτων δύο, και υἱεῖς τέτταρας, δεδιὼς τὰς στάσεις καὶ τοὺς ἐπιτιθεμένους αὐτῷ· ᾔδει γὰρ μηδένα ἰσχύσοντα καθ' ἑαυτὸν, ἂν μή τινα ὑπολάβῃ τοῦ Ἀρσακίου γένους διὰ τὸ εἶναι σφόδρα φιλαρσάκας τοὺς Παρθυαίους· ἐκποδὼν οὖν ἐποίησε τοὺς παῖδας, ἀφελέσθαι ζητῶν τὴν ἐλπίδα ταύτην τοὺς κακουργοῦντας. Τῶν μὲν οὖν παίδων ὅσοι περίεισιν ἐν Ῥώμῃ, δημοσίᾳ βασιλικῶς τημελοῦνται· καὶ οἱ λοιποὶ δὲ βασιλεῖς πρεσβευόμενοι, καὶ εἰς συλλόγους ἀφικνούμενοι διατετελέκασιν.

II. Ἡ δὲ Συρία πρὸς ἄρκτον μὲν ἀφώρισται τῇ Κιλικίᾳ καὶ τῷ Ἀμάνῳ· ἀπὸ θαλάττης δ' ἐπὶ τὸ ζεῦγμα τοῦ Εὐφράτου στάδιοί εἰσιν ἀπὸ τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου μέχρι τοῦ Ζεύγματος τοῦ κατὰ Κομμαγηνὴν, οἱ τὸ λεχθὲν πλευρὸν ἀφορίζοντες, οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων καὶ τετρακοσίων· πρὸς ἕω δὲ τῷ Εὐφράτῃ καὶ τοῖς ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου Σκηνίταις Ἄραψι· πρὸς δὲ νότον τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ καὶ τῇ Αἰγύπτῳ· πρὸς δύσιν δὲ τῷ Αἰγυπτιακῷ πελάγει μέχρι Ἰσσοῦ.

Μέρη δ' αὐτῆς τίθεμεν, ἀπὸ τῆς Κιλικίας ἀρξάμενοι καὶ τοῦ Ἀμάνου, τήν τε Κομμαγηνὴν καὶ

τὴν Σελευκίδα, καλουμένην τῆς Συρίας· ἔπειτα τὴν κοίλην Συρίαν· τελευταίαν δ᾽ ἐν μὲν τῇ παραλίᾳ, τὴν Φοινίκην, ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ, τὴν Ἰουδαίαν. Ἔνιοι δὲ τὴν Συρίαν ὅλην εἴς τε Κοιλοσύρους καὶ Φοίνικας διελόντες, τούτοις ἀναμεμίχθαί φασι τέτταρα ἔθνη, Ἰουδαίους, Ἰδουμαίους, Γαζαίους, Ἀζωτίους, γεωργικοὺς μὲν, ὡς τοὺς Σύρους καὶ Κοιλοσύρους, ἐμπορικοὺς δὲ, ὡς τοὺς Φοίνικας· καθόλου μὲν οὕτω.

Καθ᾽ ἕκαστα δὲ ἡ Κομμαγηνὴ μικρά τις ἐστίν· ἔχει δ᾽ ἐρυμνὴν πόλιν Σαμόσατα, ἐν ᾗ τὸ βασίλειον ὑπῆρχε· νῦν δ᾽ ἐπαρχία γέγονε· χώρα δὲ περίκειται σφόδρα εὐδαίμων, ὀλίγη δέ. Ἐνταῦθα δὲ νῦν ἐστὶ τὸ Ζεῦγμα τοῦ Εὐφράτου· κατὰ τοῦτο δὲ Σελεύκεια ἵδρυται, φρούριον τῆς Μεσοποταμίας, προσωρισμένον ὑπὸ Πομπηΐου τῇ Κομμαγηνῇ· ἐν ᾧ τὴν Σελήνην ἐπικληθεῖσαν Κλεοπάτραν Τιγράνης ἀνεῖλε καθείρξας χρόνον τινὰ, ἡνίκα τῆς Συρίας ἐξέπεσεν.

Ἡ δὲ Σελευκὶς ἀρίστη μέν ἐστι τῶν λεχθεισῶν μερίδων, καλεῖται δὲ Τετράπολις, καὶ ἔστι, κατὰ τὰς ἐξεχούσας ἐν αὐτῇ πόλεις, ἐπεὶ πλείους γέ εἰσι· μέγισται δὲ τέτταρες, Ἀντιόχεια ἡ ἐπὶ Δάφνῃ, καὶ Σελεύκεια ἡ ἐν Πιερίᾳ, καὶ Ἀπάμεια δὲ καὶ Λαοδίκεια· αἵπερ καὶ ἐλέγοντο ἀλλήλων ἀδελφαὶ διὰ τὴν ὁμόνοιαν, Σελεύκου τοῦ Νικάτορος κτίσματα· ἡ μὲν οὖν μεγίστη, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπώνυμος, ἡ δ᾽ ἐρυμνοτάτη αὐτοῦ· αἱ δ᾽ ἄλλαι, ἡ μὲν Ἀπάμεια τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἀπάμας, ἡ δὲ Λαοδίκεια τῆς μητρός. Οἰκείως δὲ τῇ τετραπόλει, καὶ εἰς σατραπείας

διῃρεῖτο τέτταρας· ἡ Σελευκὶς, ὥς φησι Ποσειδώνιος, εἰς ὅσας καὶ ἡ κοίλη Συρία, εἰς μίαν δ' ἡ Μεσοποταμία. Ἔστι δ' ἡ μὲν Ἀντιόχεια, καὶ αὕτη τετράπολις, ἐκ τεττάρων συνεστῶσα μερῶν· τετείχισται δὲ καὶ κοινῷ τείχει καὶ ἰδίῳ καθ' ἕκαστον τὸ κτίσμα· τὸ μὲν οὖν πρῶτον αὐτῶν ὁ Νικάτωρ συνῴκισε, μεταγαγὼν ἐκ τῆς Ἀντιγονίας τοὺς οἰκήτορας, ἣν πλησίον ἐτείχισεν Ἀντίγονος ὁ Φιλίππου μικρῷ πρότερον· τὸ δὲ δεύτερον τοῦ πλήθους τῶν οἰκητόρων ἐστὶ κτίσμα· τὸ δὲ τρίτον Σελεύκου τοῦ Καλλινίκου· τὸ δὲ τέταρτον Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς.

Καὶ δὴ καὶ μητρόπολίς ἐστιν αὕτη τῆς Συρίας, καὶ τὸ βασίλειον ἐνταῦθα ἵδρυτο τοῖς ἄρχουσι τῆς χώρας· οὐ πολύ τε λείπεται καὶ δυνάμει καὶ μεγέθει Σελευκείας τῆς ἐπὶ τῷ Τίγρει, καὶ Ἀλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ. Συνῴκισε δ' ὁ Νικάτωρ ἐνταῦθα καὶ τοὺς ἀπὸ γένους Τριπτολέμου, περὶ οὗ μικρῷ πρόσθεν ἐμνήσθημεν· διόπερ Ἀντιοχεῖς ὡς ἥρωα τιμῶσι, καὶ ἄγουσιν ἑορτὴν ἐν τῷ Κασίῳ ὄρει τῷ περὶ Σελεύκειαν. Φασὶ δ' αὐτὸν ὑπ' Ἀργείων πεμφθέντα ἐπὶ τὴν Ἰοῦς ζήτησιν, ἐν Τύρῳ πρῶτον ἀφανοῦς γενηθείσης, πλανᾶσθαι κατὰ τὴν Κιλικίαν· ἐνταῦθα δὲ τῶν σὺν αὐτῷ τινὰς Ἀργείων κτίσαι τὴν Ταρσὸν ἀπελθόντας παρ' αὐτούς· τοὺς δ' ἄλλους συνακολουθήσαντας εἰς τὴν ἑξῆς παραλίαν, ἀπογνόντας τῆς ζητήσεως ἐν τῇ ποταμίᾳ τοῦ Ὀρόντου καταμεῖναι σὺν αὐτῷ· τὸν μὲν οὖν υἱὸν τοῦ Τριπτολέμου Γόρδυν, ἔχοντά τινας τῶν σὺν τῷ πατρὶ λαῶν, εἰς τὴν Γορδυαίαν ἀποικῆσαι· τῶν δ' ἄλλων

τοὺς ἀπογόνους συνοίκους γενέσθαι τοῖς Ἀντιοχεῦσιν.

Ὑπέρκειται δὲ τετταράκοντα σταδίους ἡ Δάφνη, κατοικία μετρία· μέγα δὲ καὶ συνηρεφὲς ἄλσος, διαῤῥεόμενον πηγαίοις ὕδασιν· ἐν μέσῳ δὲ ἄσυλον τέμενος, καὶ νεὼς Ἀπόλλωνος, καὶ Ἀρτέμιδος. Ἐνταῦθα δὲ πανηγυρίζειν ἔθος τοῖς Ἀντιοχεῦσι καὶ τοῖς ἀστυγείτοσι· κύκλος δὲ τοῦ ἄλσους ὀγδοήκοντα στάδιοι.

Ῥεῖ δὲ τῆς πόλεως πλησίον Ὀρόντης ποταμός· οὗτος δ᾽ ἐκ τῆς κοίλης Συρίας τὰς ἀρχὰς ἔχων, εἶθ᾽ ὑπὸ γῆν ἐνεχθεὶς, ἀναδίδωσι πάλιν τὸ ῥεῦμα, καὶ διὰ τῆς Ἀπαμέων εἰς τὴν Ἀντιόχειαν προελθὼν, πλησιάσας τῇ πόλει, πρὸς τὴν θάλατταν καταφέρεται τὴν κατὰ Σελεύκειαν· τὸ δ᾽ ὄνομα τοῦ γεφυρώσαντος αὐτὸν Ὀρόντου μετέλαβε, καλούμενος πρότερον Τυφών. Μυθεύουσι δ᾽ ἐνταῦθά που τὰ περὶ τὴν κεραύνωσιν τοῦ Τυφῶνος, καὶ τοὺς Ἀρίμους, περὶ ὧν εἴπομεν καὶ πρότερον· φασὶ δὲ τυπτόμενον τοῖς κεραυνοῖς, (εἶναι δὲ δράκοντα,) φεύγειν κατάδυσιν ζητοῦντα· τοῖς μὲν οὖν ὁλκοῖς ἐντεμεῖν τὴν γῆν, καὶ ποιῆσαι τὸ ῥῆξαι τὴν πηγήν· ἐκ δὲ τούτου γενέσθαι τοὔνομα τῷ ποταμῷ. Πρὸς δύσιν μὲν οὖν θάλαττα ὑπόκειται τῇ Ἀντιοχείᾳ κατὰ Σελεύκειαν, πρὸς ἣ καὶ τὰς ἐκβολὰς ὁ Ὀρόντης ποιεῖται, διεχούσῃ τῶν μὲν ἐκβολῶν σταδίους τετταράκοντα, τῆς δ᾽ Ἀντιοχείας ἑκατὸν εἴκοσιν. Ἀνάπλους δ᾽ ἐκ θαλάττης ἐστὶν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν αὐθημερόν. Πρὸς ἕω δ᾽ ὁ Εὐφράτης ἐστὶ, καὶ ἡ Βαμβύκη καὶ ἡ Βέροια καὶ ἡ Ἡράκλεια τῇ Ἀντιοχείᾳ· πολίχνια τυραννούμενά ποτε

ὑπὸ Διονυσίου τοῦ Ἡρακλέωνος. Διέχει δ' ἡ Ἡράκλεια σταδίους εἴκοσι τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἱεροῦ τῆς Κυῤῥηστίδος.

Εἶτα ἡ Κυῤῥηστικὴ μέχρι τῆς Ἀντιοχίδος. Ἀπὸ δὲ τῶν ἄρκτων ἐστὶ τό, τε Ἀμανὸν πλησίον, καὶ ἡ Κομμαγηνή. Συνάπτει δὲ τούτοις ἡ Κυῤῥηστικὴ μέχρι δεῦρο παρατείνουσα. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ πόλις Γίνδαρος, ἀκρόπολις τῆς Κυῤῥηστικῆς, καὶ ληστήριον εὐφυές, καὶ Ἡράκλειόν τι καλούμενον πλησίον· περὶ οὓς τόπους ὑπὸ Οὐεντιδίου Πάκορος διεφθάρη, ὁ πρεσβύτατος τῶν τοῦ Παρθυαίου παίδων, ἐπιστρατεύσας τῇ Συρίᾳ. Τῇ δὲ Γινδάρῳ συνάπτουσιν αἱ Πάγραι τῆς Ἀντιοχίδος, χωρίον ἐρυμνὸν κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τοῦ Ἀμανοῦ τὴν ἐκ τῶν Ἀμανίδων πυλῶν εἰς τὴν Συρίαν κείμενον. Ὑποπίπτει μὲν οὖν ταῖς Πάγραις τὸ τῶν Ἀντιοχέων πεδίον, δι' οὗ ῥεῖ ὁ Ἄρκευθος ποταμός, καὶ ὁ Ὀρόντης, καὶ ὁ Λαβότας. Ἐν ταυτῷ δὲ τῷ πεδίῳ ἐστὶ καὶ ὁ Μελεάγρου χάραξ, καὶ ὁ Οἰνοπάρας ποταμός· ἐφ' ᾧ τὸν Βάλαν Ἀλέξανδρον μάχῃ νικήσας ὁ Φιλομήτωρ Πτολεμαῖος ἐτελεύτησεν ἐκ τραύματος. Ὑπέρκειται δ' αὐτῶν λόφος Τραπεζὼν ἀπὸ τῆς ὁμοιότητος καλούμενος, ἐφ' ᾧ Οὐεντίδιος πρὸς Φαρναπάτην, τὸν Παρθυαίων στρατηγὸν, ἔσχε τὸν ἀγῶνα. Πρὸς θαλάττῃ δὲ τούτων ἐστὶν ἡ Σελεύκεια, καὶ ἡ Πιερία, ὄρος συνεχὲς τῷ Ἀμανῷ· καὶ ἡ Ῥωσὸς, μεταξὺ Ἰσσοῦ καὶ Σελευκείας ἱδρυμένη. Ἐκαλεῖτο δ' ἡ Σελεύκεια πρότερον Ὕδατος ποταμοί· ἔρυμα δέ ἐστιν ἀξιόλογον καὶ κρείττων βίας ἡ πόλις. διό-

περ καὶ ἐλευθέραν αὐτὴν ἔκρινε Πομπήϊος, ἀποκλείσας Τιγράνην. Πρὸς νότον δ' ἐστὶ τοῖς μὲν Ἀντιοχεῦσιν Ἀπάμεια, ἐν μεσογαίᾳ κειμένη· τοῖς δὲ Σελευκεῦσι τὸ Κάσιον ὄρος καὶ τὸ Ἀντικάσιον. Ἔτι δὲ πρότερον μετὰ τὴν Σελεύκειαν αἱ ἐκβολαὶ τοῦ Ὀρόντου· εἶτα τὸ Νυμφαῖον, σπήλαιόν τι ἱερόν· εἶτα τὸ Κάσιον· ἐφεξῆς δὲ Ποσείδιον πολίχνη καὶ Ἡράκλεια.

Εἶτα Λαοδίκεια, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ κάλλιστα ἐκτισμένη καὶ εὐλίμενος πόλις, χῶρόν τε ἔχουσα πολύοινον πρὸς τῇ ἄλλῃ εὐκαρπίᾳ. Τοῖς μὲν οὖν Ἀλεξανδρεῦσιν αὕτη παρέχει τὸ πλεῖστον τοῦ οἴνου, τὸ ὑπερκείμενον τῆς πόλεως ὄρος πᾶν κατάμπελον ἔχουσα μέχρι σχεδόν τι τῶν κορυφῶν· αἱ δὲ κορυφαὶ τῆς μὲν Λαοδικείας πολὺ ἄπωθέν εἰσιν, ἠρέμα ἀπ' αὐτῆς καὶ κατ' ὀλίγον ἀνακλινόμεναι· τῆς Ἀπαμείας δ' ὑπερκύπτουσιν ἐπ' ὄρθιον ὕψος ἀνατεταμέναι. Ἐλύπησε δ' οὐ μετρίως Δολοβέλας καταφυγὼν εἰς αὐτὴν, καὶ ἐμπολιορκηθεὶς ὑπὸ Κασσίου μέχρι θανάτου, συνδιαφθείρας ἑαυτῷ καὶ τῆς πόλεως πολλὰ μέρη.

Ἡ δ' Ἀπάμεια καὶ πόλιν ἔχει τὸ πλέον εὐερκῆ· λόφος γάρ ἐστιν ἐν πεδίῳ κοίλῳ τετειχισμένος καλῶς, ὃν ποιεῖ χεῤῥονησίζοντα ὁ Ὀρόντης· καὶ λίμνη περικειμένη μεγάλη, καὶ ἕλη πλατέα, λειμῶνάς τε βουβότους καὶ ἱπποβότους διαχεομένους ὑπερβάλλοντας τὸ μέγεθος· ἥ τε δὴ πόλις οὕτως ἀσφαλῶς κεῖται· καὶ δὴ καὶ Χεῤῥόνησος ἐκλήθη διὰ τὸ συμβεβηκὸς, καὶ χώρας εὐπορεῖ παμπόλλης εὐδαίμονος,

δι᾽ ἧς ὁ Ὀρόντης ῥεῖ, καὶ περιπολεῖ συχνὰ ἐν ταύτῃ. Ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ Νικάτωρ Σέλευκος τοὺς πεντακοσίους ἐλέφαντας ἔτρεφεν, καὶ τὸ πλέον τῆς στρατιᾶς, καὶ οἱ ὕστερον βασιλεῖς. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Πέλλα ποτὲ ὑπὸ τῶν πρώτων Μακεδόνων, διὰ τὸ τοὺς πλείστους τῶν Μακεδόνων ἐνταῦθα οἰκῆσαι τῶν στρατευομένων· τὴν δὲ Πέλλαν ὥςπερ μητρόπολιν γεγονέναι τῶν Μακεδόνων τὴν Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου πατρίδα. Ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ λογιστήριον τὸ στρατιωτικὸν, καὶ τὸ ἱπποτρόφιον· θήλειαι μὲν ἵπποι βασιλικαὶ πλείους τῶν τρισμυρίων, ὀχεῖα δὲ τούτων τριακόσια· ἐνταῦθα δὲ καὶ πωλοδάμναι καὶ ὁπλομάχοι, καὶ ὅσοι παιδευταὶ τῶν πολεμικῶν ἐμισθοδοτοῦντο. Δηλοῖ δὲ τὴν δύναμιν ταύτην ἥ τε τοῦ Τρύφωνος ἐπικληθέντος Διοδότου παραύξησις, καὶ ἐπίθεσις τῇ βασιλείᾳ τῶν Σύρων, ἐντεῦθεν ὁρμηθέντος. Ἐγεγένητο μὲν γὰρ ἐν Κοσιανοῖς, φρουρίῳ τινὶ τῆς Ἀπαμέων γῆς· τραφεὶς δ᾽ ἐν τῇ Ἀπαμείᾳ, καὶ συσταθεὶς τῷ βασιλεῖ, καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν, ἐπειδὴ νεωτερίζειν ὥρμησεν, ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἔσχε τὰς ἀφορμὰς καὶ τῶν περιοικίδων, Λαρίσσης τε καὶ τῶν Κασσιανῶν, καὶ Μεγάρων, καὶ Ἀπολλωνίας, καὶ ἄλλων τοιούτων, αἳ συνετέλουν εἰς τὴν Ἀπάμειαν ἅπασαι· ἐκεῖνός τε δὴ βασιλεὺς τῆςδε τῆς χώρας ἀνεδείχθη, καὶ ἀντέσχε πολὺν χρόνον. Βάσσος δὲ Καικίλιος μετὰ δυοῖν ταγμάτων ἀποστήσας τὴν Ἀπάμειαν διεκαρτέρησε τοσοῦτον χρόνον πολιορκούμενος ὑπὸ δυοῖν στρατοπέδων μεγάλων Ῥωμαϊκῶν, ὥστ᾽ οὐ πρότερον εἰς τὴν

ἐξουσίαν ἧκε, πρὶν ἑκὼν ἐνεχείρισεν ἑαυτὸν, ἐφ᾽ οἷς ἐβεβούλητο· καὶ γὰρ τὴν στρατιὰν ἀπέτρεφεν ἡ χώρα, καὶ συμμάχων ηὐπόρει τῶν πλησίων φυλάρχων, ἐχόντων εὐερκῆ χωρία· ὧν ἐστι καὶ ἡ Λυσιὰς, ὑπὲρ τῆς λίμνης κειμένη τῆς πρὸς Ἀπαμείᾳ, καὶ Ἀρέθουσα ἡ Σαμψικεράμου καὶ Ἰαμβλίχου, τοῦ ἐκείνου παιδὸς, φυλάρχων τοῦ Ἐμεσηνῶν ἔθνους· οὐ πόῤῥω δ᾽ οὐδ᾽ Ἡλιούπολις καὶ Χαλκὶς ἡ ὑπὸ Πτολεμαίῳ τῷ Μενναίου, τῷ τὸν Μαρσύαν κατέχοντι, καὶ τῶν Ἰτουραίων ὀρεινήν. Τῶν δὲ συμμαχούντων τῷ Βάσσῳ ἦν καὶ Ἀλχαίδαμος, ὁ τῶν Ῥαμβαίων βασιλεὺς, τῶν ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου Νομάδων· ἦν δὲ φίλος Ῥωμαίων· ἀδικεῖσθαι δὲ νομίσας ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, ἐκπεσὼν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἐμισθοφόρει τότε τῷ Βάσσῳ. Ἐντεῦθεν δ᾽ ἐστὶ Ποσειδώνιος ὁ Στωϊκὸς, ἀνὴρ τῶν καθ᾽ ἡμᾶς φιλοσόφων πολυμαθέστατος.

Ὅμορος δ᾽ ἐστὶ τῇ Ἀπαμέων, πρὸς ἕω μὲν ἡ τῶν Φυλάρχων Ἀράβων καλουμένη Παραποταμία, καὶ ἡ Χαλκιδικὴ, ἀπὸ τοῦ Μαρσύου καθήκουσα, καὶ πᾶσα ἡ πρὸς νότον τοῖς Ἀπαμεῦσιν, ἀνδρῶν Σκηνιτῶν τὸ πλέον· παραπλήσιοι δ᾽ εἰσὶ τοῖς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ νομάσιν· ἀεὶ δ᾽ οἱ πλησιαίτεροι τοῖς Σύροις ἡμερώτεροι, καὶ ἧττον Ἄραβες, καὶ Σκηνῖται, ἡγεμονίας ἔχοντες συντεταγμένας μᾶλλον, καθάπερ ἡ Σαμψικεράμου Ἀρέθουσα, καὶ ἡ Γαμβάρου, καὶ ἡ Θέμελλα, καὶ ἄλλαι τοιαῦται.

Τοιαύτη μὲν ἡ μεσόγαια τῆς Σελευκίδος. Ὁ δὲ παράπλους ὁ λοιπὸς ἀπὸ τῆς Λαοδικείας ἐστὶ τοιοῦ-

τος. Τῇ γὰρ Λαοδικείᾳ πλησιάζει πολίχνια, τό, τε Ποσείδιον, καὶ τὸ Ἡράκλειον, καὶ τὰ Γάβαλα· εἶτ' ἤδη ἡ τῶν Ἀραδίων παραλία Πάλτος, καὶ Βαλαναία, καὶ Κάρνος, τὸ ἐπίνειον τῆς Ἀράδου, λιμένιον ἔχον· εἶτ' Ἔνυδρα, καὶ Μάραθος, πόλις ἀρχαία Φοινίκων κατεσπασμένη. Τὴν δὲ χώραν Ἀράδιοι κατεκληρούχησαν, καὶ τὰ Σίμυρα τὸ ἐφεξῆς χωρίον· τούτοις δ' ἡ Ὀρθωσιὰς συνεχής ἐστι, καὶ ὁ Ἐλεύθερος ὁ πλησίον ποταμὸς, ὅνπερ ὅριον ποιοῦνταί τινες τῆς Σελευκίδος πρὸς τὴν Φοινίκην καὶ τὴν κοίλην Συρίαν.

Πρόκειται δ' ἡ Ἄραδος ῥαχιώδους τινὸς καὶ ἀλιμένου παραλίας, μεταξὺ τοῦ τε ἐπινείου αὐτῆς μάλιστα, καὶ τῆς Μαράθου, διέχουσα τῆς γῆς σταδίους εἴκοσιν. Ἔστι δὲ πέτρα περίκλυστος, ὅσον ἑπτὰ τὸν κύκλον σταδίων, πλήρης κατοικίας· τοσαύτῃ δ' εὐανδρίᾳ κέχρηται μέχρι καὶ νῦν, ὥςτε πολυορόφους οἰκοῦσι τὰς οἰκίας. Ἔκτισαν δ' αὐτὴν φυγάδες, ὥς φασιν, ἐκ Σιδῶνος· τὴν δ' ὑδρείαν τὴν μὲν ἐκ τῶν ὀμβρίων καὶ λακκαίων ὑδάτων ἔχουσι, τὴν δ' ἐκ τῆς περαίας· ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ἐκ τοῦ πόρου μικρὸν πρὸ τῆς πόλεως ὑδρεύονται, πηγὴν ἔχοντος ἀφθόνου ὕδατος· εἰς ἣν περικαταστρέφεται κλίβανος, καθεθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑδρευομένου σκάφους μολυβοῦς, εὐρύστομος, εἰς πυθμένα συνηγμένος στενὸν, ἔχοντα τρῆμα μέτριον· τῷ δὲ πυθμένι περιέσφιγκται σωλὴν σκύτινος, εἴτε ἄσκωμα δεῖ λέγειν, ὁ δεχόμενος τὸ ἀναθλιβόμενον ἐκ τῆς πηγῆς διὰ τοῦ κλιβάνου ὕδωρ. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἀναθλιβὲν τὸ τῆς θαλάττης ἐστί· περιμείναντες δὲ τὴν τοῦ καθα-

ϱοῦ καὶ ποτίμου ὕδατος ῥύσιν, ὑπολαμβάνουσιν εἰς ἀγγεῖα παρεσκευασμένα, ὅσον ἂν δέῃ, καὶ πορθμεύουσιν εἰς τὴν πόλιν.

Τὸ παλαιὸν μὲν οὖν οἱ Ἀράδιοι καθ᾽ αὑτοὺς ἐβασιλεύοντο παραπλησίως, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστη πόλεων τῶν Φοινικίδων· ἔπειτα τὰ μὲν οἱ Πέρσαι, τὰ δ᾽ οἱ Μακεδόνες, τὰ δὲ νῦν Ῥωμαῖοι μετέθηκαν εἰς τὴν παροῦσαν τάξιν. Οἱ δ᾽ οὖν Ἀράδιοι μετὰ τῶν ἄλλων Φοινίκων ὑπήκουον τῶν Συριακῶν βασιλέων, ἅτε φίλων· ἔπειτα στασιασάντων ἀδελφῶν δυοῖν, τοῦ τε Καλλινίκου Σελεύκου, καὶ Ἀντιόχου τοῦ Ἱέρακος προσαγορευθέντος, προσθέμενοι τῷ Καλλινίκῳ, ποιοῦνται συμβάσεις, ὥςτ᾽ ἐξεῖναι δέχεσθαι τοὺς καταφεύγοντας ἐκ τῆς βασιλείας παρ᾽ αὐτοὺς, καὶ μὴ ἐκδιδόναι ἄκοντας· μὴ μέντοι μήδ᾽ ἐκπλεῖν ἐᾷν ἄνευ τοῦ ἐπιτρέψαι βασιλέα. Συνέβη δὲ ἐκ τούτου αὐτοῖς μεγάλα πλεονεκτήματα· οἱ γὰρ καταφεύγοντες ἐπ᾽ αὐτοὺς οὐχ οἱ τυχόντες ἦσαν, ἀλλ᾽ οἱ τὰ μέγιστα πεπιστευμένοι καὶ περὶ τῶν μεγίστων δεδιότες· ἐπιξενούμενοι δ᾽ αὐτοῖς, εὐεργέτας ἡγοῦντο, καὶ σωτῆρας τοὺς ὑποδεξαμένους· ἀπεμνημόνευόν τε τὴν χάριν, καὶ μάλιστα ἐπανελθόντες εἰς τὴν οἰκείαν· ὥςτ᾽ ἐκ τούτου χώραν τε ἐκτήσαντο τῆς περαίας πολλὴν, ἧς τὴν πλείστην ἔχουσι καὶ νῦν, καὶ τἄλλα εὐθηνοῦν. Προσέθεσαν δὲ τῇ εὐτυχίᾳ ταύτῃ, καὶ πρόνοιαν καὶ φιλοπονίαν πρὸς τὴν θαλαττουργίαν· ὁρῶντές γε τοὺς γειτονεύοντας Κίλικας τὰ πειρατήρια συνισταμένους, οὐδ᾽ ἅπαξ ἐκοινώνουν αὐτοῖς τῆς τοιαύτης ἐπιτηδεύσεως.

Μετα δὲ Ὀρθωσίαν ἐστὶ καὶ τὸν Ἐλεύθερον Τρίπολις ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος τὴν ἐπίκλησιν εἰληφυῖα· τριῶν γάρ ἐστι πόλεων κτίσμα, Τύρου, Σιδόνος, Ἀράδου· τῇ δὲ Τριπόλει συνεχές ἐστι τὸ τοῦ Θεοῦ πρόσωπον, εἰς ὃ τελευτᾷ ὁ Λίβανος τὸ ὄρος· μεταξὺ δὲ Τριήρης, χωρίον τι.

Δύο δὲ ἐστὶν ὄρη τὰ ποιοῦντα τὴν Κοίλην καλουμένην Συρίαν, ὡς ἂν παράλληλα, ὅ, τε Λίβανος καὶ ὁ Ἀντιλίβανος, μικρὸν ὕπερθεν τῆς θαλάττης ἀρχόμενα ἄμφω· ὁ μὲν Λίβανος τῆς κατὰ Τρίπολιν καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ πρόσωπον μάλιστα· ὁ δ' Ἀντιλίβανος τῆς κατὰ Σιδόνα· τελευτῶσι δ' ἐγγύς πως τῶν Ἀραβίων ὀρῶν, τῶν ὑπὲρ τῆς Δαμασκηνῆς, καὶ τῶν Τραχώνων ἐκεῖ λεγομένων εἰς ἄλλα ὄρη γεώλοφα καὶ καλλίκαρπα. Ἀπολείπουσι δὲ μεταξὺ πεδίον κοῖλον· πλάτος μὲν τὸ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ διακοσίων σταδίων, μῆκος δὲ τὸ ἀπὸ τῆς θαλάττης ἐς τὴν μεσόγαιαν ὁμοῦ τι διπλάσιον. Διαῤῥεῖται δὲ ποταμοῖς ἄρδουσι χώραν εὐδαίμονά τε καὶ πάμφορον, μεγίστῳ δὲ τῷ Ἰορδάνῃ. Ἔχει δὲ καὶ λίμνην, ἣ φέρει τὴν ἀρωματῖτιν σχῖνον, καὶ κάλαμον· ὣς δ' αὔτως καὶ ἕλη· καλεῖται δ' ἡ λίμνη Γεννησαρῖτις· φέρει δὲ καὶ βάλσαμον. Τῶν δὲ ποταμῶν ὁ μὲν Χρυσοῤῥόας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Δαμασκηνῶν πόλεως καὶ χώρας, εἰς τὰς ὀχετείας ἀναλίσκεται σχεδόν τι· πολλὴν γὰρ ἐπάρδει καὶ βαθεῖαν σφόδρα· τὸν δὲ Λύκον καὶ τὸν Ἰορδάνην ἀναπλέουσι φορτίοις, Ἀράδιοι δὲ μάλιστα.

Τῶν δὲ πεδίων τὸ μὲν πρῶτον, τὸ ἀπὸ τῆς θαλαττης, Μάκρας καλεῖται, καὶ Μάκρα πεδίον· ἐν

τούτῳ δὲ Ποσειδώνιος ἱστορεῖ τὸν δράκοντα πεπτωκότα ὁραθῆναι νεκρὸν, μῆκος σχεδόν τι καὶ πλεθριαῖον, πάχος δ', ὥςθ' ἱππέας ἑκατέρωθεν παραστάντας ἀλλήλους μὴ καθορᾶν, χάσμα δὲ, ὥςτ' ἔφιππον δέξασθαι· τῆς δὲ φολίδος λεπίδα ἑκάστην ὑπεραίρουσαν θυρεοῦ.

Μετὰ δὲ τὸν Μάκραν ἐστὶν ὁ Μαρσύας, ἔχων τινὰ καὶ ὀρεινὰ, ἐν οἷς ἡ Χαλκὶς, ὥσπερ ἀκρόπολις τοῦ Μαρσύου· ἀρχὴ δ' αὐτοῦ Λαοδίκεια ἡ πρὸς Λιβάνῳ. Τὰ μὲν οὖν ὀρεινὰ ἔχουσι πάντα Ἰτουραῖοί τε καὶ Ἄραβες, κακοῦργοι πάντες· οἱ δ' ἐν τοῖς πεδίοις γεωργοί· κακούμενοι δ' ὑπ' ἐκείνων ἄλλοτε ἄλλης βοηθείας δέονται, ὁρμητηρίοις δ' ἐρυμνοῖς χρῶνται· καθάπερ οἱ τὸν Λίβανον ἔχοντες, ἄνω μὲν ἐν τῷ ὄρει Σιννᾶν, καὶ Βόῤῥαμα, καὶ ἄλλα τινὰ τοιαῦτα ἔχουσι τείχη, κάτω δὲ Βότρυν, καὶ Γίγαρτον, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θαλάττης σπήλαια, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ Θεοῦ προσώπῳ φρούριον ἐπιτεθέν· ἃ κατέσπασε Πομπήϊος, ἀφ' ὧν τήν τε Βύβλον κατέτρεχε καὶ τὴν ἐφεξῆς ταύτῃ Βηρυτὸν, αἳ μεταξὺ κεῖνται Σιδόνος, καὶ τοῦ Θεοῦ προσώπου. Ἡ μὲν οὖν Βύβλος, τὸ τοῦ Κινύρου βασίλειον, ἱερά ἐστι τοῦ Ἀδώνιδος· ἣν τυραννουμένην ἠλευθέρωσε Πομπήϊος πελεκίσας ἐκεῖνον· κεῖται δ' ἐφ' ὕψους τινὸς μικρὸν ἄπωθεν τῆς θαλάττης.

Εἶτα μετὰ ταύτην Ἄδωνις ποταμὸς καὶ ὄρος Κλίμαξ καὶ Βύβλος· εἶθ' ὁ Λύκος ποταμὸς καὶ Βηρυτός· αὕτη δὲ κατεσπάσθη μὲν ὑπὸ Τρύφωνος, ἀνελήφθη δὲ νῦν ὑπὸ Ῥωμαίων, δεξαμένη δύο τά-

γματα, ἃ ἵδρυσεν Ἀγρίππας ἐνταῦθα, προσθεὶς καὶ τοῦ Μαρσύου πολλήν, μέχρι καὶ τῶν τοῦ Ὀρόντου πηγῶν, αἳ πλησίον τοῦ τε Λιβάνου καὶ τοῦ Παραδείσου καὶ τοῦ Αἰγυπτίου τείχους περὶ τὴν Ἀπαμέων γῆν εἰσι. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐπὶ θαλάττῃ.

Ὑπὲρ δὲ τοῦ Μαρσύου ἐστὶν ὁ καλούμενος Αὐλὼν βασιλικός· καὶ ἡ Δαμασκηνὴ χώρα, διαφερόντως ἐπαινουμένη· ἔστι δὲ καὶ ἡ Δαμασκὸς πόλις ἀξιόλογος σχεδόν τι καὶ ἐπιφανεστάτη τῶν ταύτῃ κατὰ τὰ Περσικά· ὑπέρκεινται δ᾽ αὐτῆς δύο λεγόμενοι Τράχωνες· ἔπειτα πρὸς τὰ Ἀράβων μέρη καὶ [τῶν] Ἰτουραίων ἀναμὶξ, ὄρη δύσβατα, ἐν οἷς καὶ σπήλαια ἦν βαθύστομα, ὧν ἓν καὶ τετρακισχιλίους ἀνθρώπους δέξασθαι δυνάμενον ἐν καταδρομαῖς, αἳ τοῖς Δαμασκηνοῖς γίνονται πολλαχόθεν. Τὸ μέντοι πλέον τὸ ἀπὸ τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας, ἐμπόρους λεηλατοῦσιν οἱ βάρβαροι· ἧττον δὲ συμβαίνει, καταλυθέντων νυνὶ τῶν περὶ Ζηνόδωρον λῃστῶν διὰ τὴν ἐκ τῶν Ῥωμαίων εὐνομίαν, καὶ διὰ τὴν ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἀσφάλειαν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ τρεφομένων.

Ἅπασα μὲν οὖν ὑπὲρ τῆς Σελευκίδος, ὡς ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Ἀραβίαν ἀνίσχουσα χώρα, Κοίλη Συρία καλεῖται· ἰδίως δ᾽ ἡ τῷ Λιβάνῳ καὶ τῷ Ἀντιλιβάνῳ ἀφωρισμένη. Τῆς δὲ λοιπῆς ἡ μὲν ἀπὸ Ὀρθωσίας μέχρι Πηλουσίου παραλία Φοινίκη καλεῖται, στενή τις καὶ ἀλιτενής· ἡ δ᾽ ὑπὲρ ταύτης μεσόγαια μέχρι τῶν Ἀράβων ἡ μεταξὺ Γάζης καὶ Ἀντιλιβάνου, Ἰουδαία λέγεται.

Ἐπεὶ οὖν τὴν ἰδίως λεγομένην Κοίλην Συρίαν

ἐπεληλύθαμεν, ἐπὶ τὴν Φοινίκην μέτιμεν· ταύτης δὲ τὰ μὲν ἀπὸ Ὀρθωσίας μέχρι Βηρυτοῦ, λόγου τετύχηκε. Μετὰ δὲ Βηρυτὸν ἔστι Σιδὼν ὅσον ἐν τετρακοσίοις σταδίοις· μεταξὺ δὲ ὁ Ταμύρας ποταμὸς, καὶ τὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἄλσος, καὶ Λεόντων πόλις. Μετὰ δὲ Σιδόνα, μεγίστη τῶν Φοινίκων, καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις Τύρος ἐστὶν, ἡ ἐνάμιλλος αὐτῇ κατά τε μέγεθος, καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ τὴν ἀρχαιότητα ἐκ πολλῶν μύθων παραδεδομένη. Οἱ μὲν οὖν ποιηταὶ τὴν Σιδόνα τεθρυλλήκασι μᾶλλον. Ὅμηρος δὲ οὐδὲ μέμνηται τῆς Τύρου. Αἱ δὲ εἰς Λιβύην καὶ τὴν Ἰβηρίαν ἀποικίαι, μέχρι καὶ ἔξω στηλῶν τὴν Τύρον πλέον ἐξυμνοῦσι μᾶλλον· ἀμφότεραι δ᾽ οὖν ἔνδοξοι καὶ λαμπραὶ καὶ πάλαι καὶ νῦν· ὁποτέραν δ᾽ ἄν τις εἴποι μητρόπολιν Φοινίκων, ἔρις ἐν ἀμφοτέραις ἐστίν. Ἡ μὲν οὖν Σιδὼν ἐπὶ εὐφυεῖ λιμένι τῆς ἠπείρου τὴν ἵδρυσιν ἔχει.

Τύρος δ᾽ ἐστὶν ὅλη νῆσος σχεδόν τι συνῳκισμένη παραπλησίως ὥσπερ ἡ Ἄραδος· συνῆπται δὲ χώματι πρὸς τὴν ἤπειρον, ὃ κατεσκεύασε πολιορκῶν Ἀλέξανδρος· δύο δ᾽ ἔχει λιμένας, τὸν μὲν κλειστὸν, τὸν δ᾽ ἀνειμένον, ὃν Αἰγύπτιον καλοῦσιν. Ἐνταῦθα δέ φασι πολυστέγους τὰς οἰκίας, ὥστε καὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ μᾶλλον· διὸ καὶ σεισμοὺς γενομένους ἀπολιπεῖν μικρὸν τοῦ ἄρδην ἀφανίσαι τὴν πόλιν. Ἠτύχησε δὲ καὶ ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου πολιορκίᾳ ληφθεῖσα· ἀλλὰ τῶν τοιούτων συμφορῶν κατέστη κρείττων, καὶ ἀνέλαβεν αὑτὴν, τῇ τε ναυτιλίᾳ, καθ᾽ ἣν ἁπάντων τῶν ἀεὶ κρείττους εἰσὶ κοινῇ Φοίνικες, καὶ τοῖς

πορφυρίοις· πολὺ γὰρ ἐξήτασται πασῶν ἡ Τυρία καλλίστη πορφύρα· καὶ ἡ θήρα πλησίον, καὶ τἄλλα εὔπορα τὰ πρὸς βαφὴν ἐπιτήδεια· καὶ δυσδιάγωγον μὲν ποιεῖ τὴν πόλιν ἡ πολυπληθία τῶν βαφείων· πλουσίαν δὲ διὰ τὴν τοιαύτην ἀνδρίαν. Οὐχ ὑπὸ τῶν βασιλέων δ' ἐκρίθησαν αὐτόνομοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, μικρὰ ἀναλώσαντες, βεβαιωσάντων τὴν ἐκείνων γνώμην. Τιμᾶται δὲ καθ' ὑπερβολὴν Ἡρακλῆς ὑπ' αὐτῶν. Τῆς δὲ περὶ τὰς ναυστολίας δυνάμεως τὸ πλῆθος, καὶ τὸ μέγεθος, τῶν ἀποικίδων ἐστὶ πόλεων τεκμήριον· οὗτοι μὲν οὖν τοιοῦτοι.

Σιδόνιοι δὲ πολύτεχνοί τινες παραδέδονται καὶ καλλίτεχνοι, καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς δηλοῖ· πρὸς δὲ, καὶ φιλόσοφοι, περί τε ἀστρονομίαν καὶ ἀριθμητικὴν, ἀπὸ τῆς λογιστικῆς ἀρξάμενοι καὶ τῆς νυκτιπλοίας· ἐμπορικὸν γὰρ καὶ ναυκληρικὸν ἑκάτερον· καθάπερ καὶ τῶν Αἰγυπτίων εὕρημα γεωμετρίαν φασὶ, ἀπὸ τῆς χωρομετρίας, ἣν ὁ Νεῖλος ἀπεργάζεται, συγχέων τοὺς ὅρους κατὰ τὰς ἀναβάσεις. Τοῦτο μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίων ἥκειν εἰς τοὺς Ἕλληνας πεπιστεύκασιν· ἀστρονομίαν δὲ καὶ ἀριθμητικὴν, παρὰ Φοινίκων· νυνὶ δὲ πάσης καὶ τῆς ἄλλης φιλοσοφίας εὐπορίαν πολὺ πλείστην λαβεῖν ἐστὶν ἐκ τούτων τῶν πόλεων· Εἰ δὲ δεῖ Ποσειδωνίῳ πιστεῦσαι, καὶ τὸ περὶ τῶν ἀτόμων δόγμα παλαιόν ἐστιν ἀνδρὸς Σιδονίου Μόσχου πρὸ τῶν Τρωϊκῶν χρόνων γεγονότος. Τὰ μὲν οὖν παλαιὰ ἐάσθω· καθ' ἡμᾶς δὲ ἐκ Σιδόνος μὲν ἔνδοξοι φιλόσοφοι γεγόνασι Βοη-

θός τε, ᾧ συνεφιλοσοφήσαμεν ἡμεῖς τὰ Ἀριστοτέλεια· καὶ Διόδοτος, ἀδελφὸς αὐτοῦ· ἐκ Τύρου δὲ Ἀντίπατρος, καὶ μικρὸν πρὸ ἡμῶν Ἀπολλώνιος ὁ τὸν πίνακα ἐκθεὶς τῶν ἀπὸ Ζήνωνος φιλοσόφων καὶ τῶν βιβλίων. Διέχει δὲ τῆς Σιδόνος ἡ Τύρος οὐ πλείους τῶν διακοσίων σταδίων. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ πολίχνιον, Ὀρνίθων πόλις λεγομένη· εἶτα πρὸς Τύρῳ ποταμὸς ἐξίησι. Μετὰ δὲ τὴν Τύρον ἡ Παλαίτυρος ἐν τριάκοντα σταδίοις.

Εἶθ᾽ ἡ Πτολεμαΐς ἐστι μεγάλη πόλις, ἣν Ἄκην ὠνόμαζον πρότερον· ᾗ ἐχρῶντο ὁρμητηρίῳ πρὸς τὴν Αἴγυπτον οἱ Πέρσαι. Μεταξὺ δὲ τῆς Ἄκης καὶ Τύρου θινώδης αἰγιαλός ἐστιν ὁ φέρων τὴν ὑαλῖτιν ἄμμον· ἐνταῦθα μὲν οὖν φασὶ μὴ χεῖσθαι· κομισθεῖσαν δὲ εἰς Σιδόνα τὴν χωνείαν δέχεσθαι· τινὲς δὲ καὶ τοῖς Σιδονίοις εἶναι τὴν ὑαλῖτιν ψάμμον ἐπιτηδείαν εἰς χύσιν· οἱ δὲ πᾶσαν πανταχοῦ κινεῖσθαι φασίν. Ἤκουσα δ᾽ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῶν ὑαλουργῶν, εἶναί τινα καὶ κατ᾽ Αἴγυπτον ὑαλῖτιν γῆν, ἧς χωρὶς οὐχ οἷόν τε τὰς πολυχρόους καὶ πολυτελεῖς κατασκευὰς ἀποτελεσθῆναι· καθάπερ καὶ ἄλλοις ἄλλων μιγμάτων δεῖν· καὶ ἐν Ῥώμῃ δὲ πολλὰ παρευρίσκεσθαί φασι, καὶ πρὸς τὰς χρόας καὶ πρὸς τὴν ῥᾳστώνην τῆς κατασκευῆς, καθάπερ ἐπὶ τῶν κρυσταλλοφανῶν· ὅπου γε καὶ τρυβλίον χαλκοῦ πρίασθαι καὶ ἐκπωμάτιον ἐστίν.

Ἱστορεῖται δὲ παράδοξον πάθος τῶν πάνυ σπανίων, κατὰ τὸν αἰγιαλὸν τοῦτον τὸν μεταξὺ τῆς τε Τύρου καὶ τῆς Πτολεμαΐδος. Καθ᾽ ὃν γὰρ καιρὸν

οἱ Πτολεμαεῖς μάχην συνάψαντες πρὸς Σαρπηδόνα τὸν στρατηγὸν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, τροπῆς γενομένης λαμπρᾶς, ἐπέκλυσεν ἐκ τοῦ πελάγους κῦμα τοὺς φεύγοντας ὅμοιον πλημμυρίδι· καὶ τοὺς μὲν εἰς τὸ πέλαγος ἀφήρπασε καὶ διέφθειρεν· οἱ δ' ἐν τοῖς κοίλοις τόποις ἔμειναν νεκροί· διαδεξαμένη δὲ ἡ ἄμπωτις πάλιν ἀνεκάλυψε, καὶ ἔδειξε τὰ σώματα τῶν κειμένων ἀναμὶξ ἐν νεκροῖς ἰχθύσι. Τοιαῦτα δὲ καὶ περὶ τὸ Κάσιον συμβαίνει τὸ πρὸς Αἰγύπτῳ· σπασμῷ τινι ὀξεῖ, καὶ ἁπλῷ περιπιπτούσης τῆς γῆς, καὶ εἰς ἑκάτερον μεταβαλλομένης ἅπαξ· ὥστε τὸ μὲν μετεωρισθὲν αὐτῆς μέρος ἐπάγειν τὴν θάλατταν, τὸ δὲ συνιζῆσαν δέξασθαι· τραπομένης δὲ τὴν ἀρχαίαν πάλιν ἕδραν ἀπολαβεῖν τὸν τόπον· ποτὲ μὲν οὖν καὶ ἐξαλλάξεώς τινος γενομένης, ποτὲ δ' οὔ· τάχα καὶ περιόδοις τισὶν ἐνδεδεμένων τῶν τοιούτων παθῶν, ἀδήλως ἡμῖν, καθάπερ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν Νεῖλον ἀναβάσεων λέγεται διαφόρως γινομένων, ἄδηλον δὲ τὴν τάξιν ἐχουσῶν.

Μετὰ δὲ τὴν Ἄκην, Στράτωνος πύργος πρόσορμον ἔχων. Μεταξὺ δὲ ὅ, τε Κάρμηλος τὸ ὄρος, καὶ πολιχνίων ὀνόματα, πλέον δ' οὐδὲν, Συκαμίνων πόλις, Βουκόλων, καὶ Κροκοδείλων πόλις, καὶ ἄλλα τοιαῦτα· εἶτα δρυμὸς μέγας τις.

Εἶτα Ἰόππη, καθ' ἣν ἡ ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου παραλία σημειωδῶς ἐπὶ τὴν ἄρκτον κάμπτεται, πρότερον ἐπὶ τὴν ἕω τεταμένη. Ἐνταῦθα δὲ μυθεύουσί ινες τὴν Ἀνδρομέδαν ἐκτεθῆναι τῷ κήτει· ἐν ὕψει ἀρ ἐστιν ἱκανῶς τὸ χωρίον, ὥστ' ἀφορᾶσθαί φασιν

ἀπ᾽ αὐτοῦ τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν τῶν Ἰουδαίων μητρόπολιν· καὶ δὴ καὶ ἐπινείῳ τούτῳ κέχρηνται, καταβάντες μέχρι θαλάττης, οἱ Ἰουδαῖοι· τὰ δ᾽ ἐπίνεια τῶν ληστῶν ληστήρια δηλονότι ἐστί. Τούτων δὲ καὶ ὁ Κάρμηλος ὑπῆρξε, καὶ ὁ δρυμός· καὶ δὴ καὶ εὐάνδρησεν οὗτος ὁ τόπος, ὥςτ᾽ ἐκ τῆς πλησίον κώμης Ἰαμνείας καὶ τῶν κατοικιῶν τῶν κύκλῳ τέτταρας μυριάδας ὁπλίζεσθαι. Εἰσὶ δ᾽ ἐντεῦθεν εἰς τὸ Κάσιον τὸ πρὸς Πηλουσίῳ μικρῷ πλείους ἢ χίλιοι στάδιοι· τριακόσιοι δ᾽ ἄλλοι πρὸς αὐτὸ τὸ Πηλούσιον.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ καὶ ἡ Γαδαρίς ἐστιν, ἣν καὶ αὐτὴν ἐξιδιάσαντο οἱ Ἰουδαῖοι· εἶτ᾽ Ἄζωτὸς, καὶ Ἀσκάλων. Ἀπὸ δὲ Ἰαμνείας εἰς Ἄζωτὸν καὶ Ἀσκάλωνα εἰσὶν ὅσον διακόσιοι στάδιοι. Κρομμύοις τ᾽ ἀγαθή ἐστιν ἡ χώρα τῶν Ἀσκαλωνειτῶν· πόλισμα δὲ μικρόν. Ἐντεῦθεν ἦν Ἀντίοχος ὁ φιλόσοφος, μικρὸν πρὸ ἡμῶν γεγονώς. Ἐκ δὲ τῶν Γαδάρων Φιλόδημός τε ὁ Ἐπικούρειος γεγονὼς, καὶ Μελέαγρος, καὶ Μένιππος ὁ σπουδογέλοιος, καὶ Θεόδωρος, ὁ καθ᾽ ἡμᾶς ῥήτωρ.

Εἶθ᾽ ὁ τῶν Γαζαίων λιμὴν πλησίον· ὑπέρκειται δὲ καὶ ἡ πόλις ἐν ἑπτὰ σταδίοις, ἔνδοξός ποτε γενομένη, κατεσπασμένη δ᾽ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ μένουσα ἔρημος. Ἐντεῦθεν δ᾽ ὑπέρβασις λέγεται χιλίων διακοσίων ἑξήκοντα σταδίων εἰς Ἄειλαν πόλιν ἐπὶ τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου κειμένην· διττὸς δ᾽ ἐστίν· ὁ μὲν εἰς ἔχων τὸ πρὸς τῇ Ἀραβίᾳ, καὶ τῇ Γάζῃ μέρος, ὃν Αἰλανίτην προσαγορεύουσιν ἀπὸ τῆς ἐν αὐ-

τῷ πόλεως· ὁ δ' εἰς τὸ πρὸς Αἰγύπτῳ κατὰ τὴν Ἡρώων πόλιν, εἰς ὃν ἐκ Πηλουσίου ἡ ὑπέρθεσις ἐπιτομωτέρα· δι' ἐρήμων δὲ καὶ ἀμμωδῶν χωρίων αἱ ὑπερβάσεις ἐπὶ καμήλων· πολὺ δὲ καὶ τὸ τῶν ἑρπετῶν ἐν αὐταῖς πλῆθος.

Μετὰ δὲ Γάζαν Ῥαφία, ἐν ᾗ μάχη συνέβη Πτολεμαίῳ τε τῷ τετάρτῳ, καὶ Ἀντιόχῳ τῷ μεγάλῳ. Εἶτα Ῥινοκόλουρα, ἀπὸ τῶν εἰσῳκισμένων τὰς ῥῖνας οὕτω καλουμένη· τῶν γὰρ Αἰθιόπων τὶς ἐπελθὼν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἀντὶ τοῦ ἀναιρεῖν τοὺς κακούργους, ἀποτέμνων τὰς ῥῖνας ἐνταῦθα κατῴκισεν, ὡς οὐκ ἂν ἔτι τολμήσοντας ἀνελθεῖν, διὰ τὴν αἰσχύνην τῆς ὄψεως.

Καὶ αὕτη μὲν οὖν ἡ ἀπὸ Γάζης λυπρὰ πᾶσα καὶ ἀμμώδης· ἔτι δὲ μᾶλλον ἡ ἐφεξῆς τοιαύτη ἡ ὑπερκειμένην ἔχουσα τὴν Σιρβωνίδα λίμνην παράλληλον πρὸς τῇ θαλάττῃ μικρὰν δίοδον ἀπολιποῦσαν μεταξὺ, μέχρι τοῦ Ἐκρήγματος καλουμένου· μῆκος ὅσον διακοσίων σταδίων· πλάτος δὲ τὸ μέγιστον πεντήκοντα· τὸ δ' Ἔκρηγμα συγκέχωσται. Εἶτα συνεχὴς ἄλλη τοσαύτη ἡ ἐπὶ τὸ Κάσιον, κἀκεῖθεν ἐπὶ τὸ Πηλούσιον.

Ἔστι δὲ τὸ Κάσιον θινώδης τὶς λόφος ἀκρωτηριάζων, ἄνυδρος, ὅπου τὸ Πομπηΐου τοῦ Μάγνου σῶμα κεῖται, καὶ Διός ἐστιν ἱερὸν Κασίου· πλησίον δὲ καὶ ἐσφάγη ὁ Μάγνος δολοφονηθεὶς ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. Εἶθ' ἡ ἐπὶ Πηλούσιον ὁδὸς, ἐν ᾗ τὰ Γέῤῥα, καὶ ὁ Χαβρίου λεγόμενος χάραξ, καὶ τὰ πρὸς τῷ Πηλουσίῳ βάραθρα, ἃ ποιεῖ ὁ παρεκχεόμενος

Νεῖλος, φύσει κοίλων καὶ ἑλωδῶν ὄντων τῶν τόπων. Τοιαύτη μὲν ἡ Φοινίκη. Φησὶ δ᾽ Ἀρτεμίδωρος εἰς τὸ Πηλούσιον ἐκ μὲν Ὀρθωσίας εἶναι σταδίους τρισχιλίους ἑξακοσίους πεντήκοντα κατακολπίζοντι· ἐκ δὲ Μελαίνων, ἢ Μελανίων, τῆς Κιλικίας τῶν πρὸς Κελένδεριν, ἐπὶ μὲν τὰ μεθόρια τῆς Κιλικίας, καὶ τῆς Συρίας, χιλίους καὶ ἐννακοσίους εἴκοσι· ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ὀρόντην πεντακοσίους εἴκοσιν· εἶτ᾽ ἐπὶ Ὀρθωσίαν, χιλίους ἑκατὸν τριάκοντα.

Τῆς δ᾽ ἸΟΥΔΑΙΑΣ τὰ μὲν ἑσπέρια ἄκρα τὰ πρὸς τῷ Κασίῳ κατέχουσιν Ἰδουμαῖοί τε καὶ ἡ λίμνη. Ναβαταῖοι δ᾽ εἰσὶν οἱ Ἰδουμαῖοι· κατὰ στάσιν δ᾽ ἐκπεσόντες ἐκεῖθεν προσεχώρησαν τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τῶν νομίμων τῶν αὐτῶν ἐκείνοις ἐκοινώνησαν· πρὸς θαλάττῃ δὲ ἡ Σιρβωνὶς τὰ πολλὰ κατεῖχε καὶ ἡ συνεχὴς μέχρι Ἱεροσολύμων· καὶ γὰρ ταῦτα πρὸς θαλάττῃ ἐστίν· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐπινείου τῆς Ἰόππης εἴρηται, ὅτι ἐστὶν ἐν ὄψει· ταῦτα μὲν προσάρκτια· τὰ πολλὰ δ᾽ ὡς ἕκαστα εἰσὶν ὑπὸ φύλων οἰκούμενα μικτῶν, ἔκ τε Αἰγυπτίων ἐθνῶν καὶ Ἀραβίων καὶ Φοινίκων· τοιοῦτοι γὰρ οἱ τὴν Γαλιλαίαν ἔχοντες, καὶ τὸν Ἱεριχοῦντα, καὶ τὴν Φιλαδέλφειαν καὶ Σαμάρειαν, ἣν Ἡρώδης Σεβαστὴν ἐπωνόμασεν. Οὕτω δ᾽ ὄντων μιγάδων, ἡ κρατοῦσα μάλιστα φήμη τῶν περὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις πιστευομένων, Αἰγυπτίους ἀποφαίνει τοὺς προγόνους τῶν νῦν Ἰουδαίων λεγομένων.

ΜΩΣΗΣ γάρ τις τῶν Αἰγυπτίων ἱερέων ἔχων τὶ μέρος τῆς καλουμένης χώρας, ἀπῆρεν ἐκεῖσε ἐν-

θένδε δυσχεράνας τὰ καθεστῶτα, καὶ συνεξῆραν αὐτῷ πολλοὶ τιμῶντες τὸ θεῖον. ῎ΕΦΗ γὰρ ἐκεῖνος καὶ ἐδίδασκεν, ὡς οὐκ ὀρθῶς φρονοῖεν Αἰγύπτιοι θηρίοις εἰκάζοντες καὶ βοσκήμασι τὸ θεῖον· οὐδ᾽ οἱ Λίβυες· οὐκ εὖ δὲ οὐδ᾽ οἱ Ἕλληνες, ἀνθρωπομόρφους τυποῦντες· εἴη γὰρ ἓν τοῦτο μόνον θεὸς τὸ περιέχον ἡμᾶς ἅπαντας καὶ γῆν καὶ θάλατταν, ὃ καλοῦμεν οὐρανὸν, καὶ κόσμον, καὶ τὴν τῶν ὄντων φύσιν. Τούτου δὴ τίς ἂν εἰκόνα πλάττειν θαῤῥήσειε νοῦν ἔχων ὁμοίαν τινὰ τῶν παρ᾽ ἡμῖν; ἀλλ᾽ ἐᾷν δεῖ πᾶσαν ξοανοποιΐαν, τέμενος ἀφορίσαντας καὶ σηκὸν ἀξιόλογον τιμᾷν εἴδους χωρίς. Ἐγκοιμᾶσθαι δὲ καὶ αὐτοὺς ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἄλλους τοὺς εὐονείρους· καὶ προσδοκᾷν δεῖν παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ δῶρον ἀεί τι, καὶ σημεῖον τοὺς σωφρόνως ζῶντας καὶ μετὰ δικαιοσύνης, τοὺς δ᾽ ἄλλους μὴ προσδοκᾷν.

Ἐκεῖνος μὲν οὖν τοιαῦτα λέγων ἔπεισεν εὐγνώμονας ἄνδρας οὐκ ὀλίγους, καὶ ἀπήγαγεν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, ὅπου νῦν ἐστι τὸ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις κτίσμα. Κατέσχε δὲ ῥᾳδίως, οὐκ ἐπίφθονον ὂν τὸ χωρίον, οὐδ᾽ ὑπὲρ οὗ ἄν τις ἐσπουδασμένως μαχέσαιτο· ἔστι γὰρ πετρῶδες, αὐτὸ μὲν εὔϋδρον, τὴν δὲ κύκλῳ χώραν ἔχον λυπρὰν καὶ ἄνυδρον, τὴν δ᾽ ἐντὸς ἑξήκοντα σταδίων, καὶ ὑπόπετρον. Ἅμα δ᾽ ἀντὶ τῶν ὅπλων τὰ ἱερὰ προὐβάλλετο καὶ τὸ θεῖον, ἵδρυσιν τούτου ζητεῖν ἀξιῶν, καὶ παραδώσειν ὑπισχνούμενος τοιοῦτον σεβασμὸν, καὶ τοιαύτην ἱεροποιΐαν, ἥτις οὐδὲ δαπάναις ὀχλήσει τοὺς χρωμένους,

οὔτε θεοφορίαις, οὔτε ἄλλαις πραγματείαις ἀτόποις. Οὗτος μὲν οὖν εὐδοκιμήσας τούτοις συνεστήσατο ἀρχὴν οὐ τὴν τυχοῦσαν, ἁπάντων προσχωρησάντων ῥᾳδίως τῶν κύκλῳ διὰ τὴν ὁμιλίαν καὶ τὰ προτεινόμενα.

Οἱ δὲ διαδεξάμενοι χρόνους μέν τινας ἐν τοῖς αὐτοῖς διέμεινον δικαιοπραγοῦντες, καὶ θεοσεβεῖς ὡς ἀληθῶς ὄντες· ἔπειτ᾽ ἐφισταμένων ἐπὶ τὴν ἱερωσύνην τὸ μὲν πρῶτον δεισιδαιμόνων, ἔπειτα τυραννικῶν ἀνθρώπων, ἐκ μὲν τῆς δεισιδαιμονίας αἱ τῶν βρωμάτων ἀποσχέσεις, ὧνπερ καὶ νῦν ἔθος ἐστὶν αὐτοῖς ἀπέχεσθαι, καὶ περιτομαὶ, καὶ ἐκτομαὶ, καὶ εἴ τινα τοιαῦτα ἐνομίσθη· ἐκ δὲ τῶν τυραννίδων τὰ λῃστήρια. Οἱ μὲν γὰρ ἀφιστάμενοι τὴν χώραν ἐκάκουν, καὶ αὐτὴν καὶ τὴν γειτνιῶσαν· οἱ δὲ συμπράττοντες τοῖς ἄρχουσι καθήρπαζον τὰ ἀλλότρια, καὶ τῆς Συρίας κατεστρέφοντο καὶ τῆς Φοινίκης πολλήν. Ἦν δ᾽ ὅμως εὐπρέπειά τις περὶ τὴν ἀκρόπολιν αὐτῶν, οὐχ ὡς τυραννεῖον βδελυττομένων, ἀλλ᾽ ὡς ἱερὸν σεμνυνόντων καὶ σεβομένων.

Πέφυκε γὰρ οὕτω· καὶ κοινόν ἐστι τοῦτο καὶ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς βαρβάροις. Πολιτικοὶ γὰρ ὄντες ἀπὸ προστάγματος κοινοῦ ζῶσιν· ἄλλως γὰρ οὐχ οἷόν τε τοὺς πολλοὺς ἕν τι κατὰ ταὐτὸ ποιεῖν ἡρμοσμένως ἀλλήλοις, ὅπερ ἦν τὸ πολιτεύεσθαι, καὶ ἄλλως πως νέμειν βίον κοινόν. Τὸ δὲ πρόσταγμα διττόν· ἢ γὰρ παρὰ θεῶν ἢ παρὰ ἀνθρώπων. Καὶ οἵ γε ἀρχαῖοι τὸ παρὰ τῶν θεῶν ἐπρέσβευον μᾶλλον καὶ ἐσέμνυνον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ χρηστηρια-

ζόμενος ἦν τότε πολὺς, καὶ τρέχων, εἰς μὲν Δωδώνην, ὅπως

Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ὑπακούσῃ,

συμβούλῳ τῷ Διῒ χρώμενος· εἰς δὲ Δελφοὺς,

Τὸν ἐκτεθέντα παῖδα μαστεύων μαθεῖν,
Εἰ μηκέτ᾽ εἴη. — αὐτὸς δ᾽ ὁ παῖς
Ἔστειχε τοὺς τεκόντας ἐκμαθεῖν θέλων
Πρὸς δῶμα Φοίβου. —

Καὶ ὁ Μίνως παρὰ τοῖς Κρησὶν

Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής·

δι᾽ ἐννέα ἐτῶν, ὥς φησι Πλάτων, ἀναβαίνων ἐπὶ τὸ ἄντρον τοῦ Διὸς, καὶ παρ᾽ ἐκείνου τὰ προστάγματα λαμβάνων, καὶ παρακομίζων εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Τὰ δ᾽ ὅμοια ἐποίει καὶ Λυκοῦργος ὁ ζηλωτὴς αὐτοῦ· πυκνὰ γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἀποδημῶν, ἐπυνθάνετο παρὰ τῆς Πυθίας, ἃ προσήκει παραγγέλλειν τοῖς Λακεδαιμονίοις.

Ταῦτα γὰρ ὅπως ποτὲ ἀληθείας ἔχει, παρά γε τοῖς ἀνθρώποις ἐπεπίστευτο καὶ ἐνενόμιστο· καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ μάντεις ἐτιμῶντο, ὥςτε καὶ βασιλείας ἀξιοῦσθαι, ὡς τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ἐκφέροντες παραγγέλματα καὶ ἐπανορθώματα καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες· καθάπερ καὶ ὁ Τειρεσίας·

Τῷ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια
Οἴῳ πεπνῦσθαι· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι.

Τοιοῦτος δὲ ὁ Ἀμφιάρεως, καὶ ὁ Τροφώνιος, καὶ ὁ Ὀρφεὺς, καὶ ὁ Μουσαῖος, καὶ ὁ παρὰ τοῖς Γέταις θεὸς, τὸ μὲν παλαιὸν Ζάμολξις, Πυθαγόρειός τις, καθ᾽ ἡμᾶς δὲ ὁ τῷ Βυρεβίστᾳ θεσπίζων, Δεκαίνεος·

παρὰ δὲ τοῖς Βοσποϱανοῖς Ἀχαΐκαϱος· παρὰ δὲ τοῖς Ἰνδοῖς οἱ γυμνοσοφισταί· παρὰ δὲ τοῖς Πέρσαις οἱ μάγοι καὶ νεκυομάντεις, καὶ ἔτι οἱ λεγόμενοι λεκανομάντεις καὶ ὑδρομάντεις· παρὰ δὲ τοῖς Ἀσσυρίοις οἱ Χαλδαῖοι· παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις οἱ Τυῤῥηνικοὶ ὡροσκόποι. Τοιοῦτος δέ τις ἦν καὶ ὁ Μωσῆς, καὶ οἱ διαδεξάμενοι ἐκεῖνον, τὰς μὲν ἀρχὰς λαβόντες οὐ φαύλας, ἐκτραπόμενοι δ' ἐπὶ τὸ χεῖρον.

Ἤδη δ' οὖν φανερῶς τυραννουμένης τῆς Ἰουδαίας, πρῶτος ἀνθ' ἱερέως ἀνέδειξεν ἑαυτὸν βασιλέα Ἀλέξανδρος· τούτου δ' ἦσαν υἱοὶ Ὑρκανός τε καὶ Ἀριστόβουλος· διαφερομένων δὲ περὶ τῆς ἀρχῆς, ἐπῆλθε Πομπήϊος καὶ κατέλυσεν αὐτοὺς, καὶ τὰ ἐρύματα αὐτῶν κατέσπασε, καὶ αὐτὰ ἐν πρώτοις τὰ Ἱεροσόλυμα βίᾳ καταλαβών· ἦν γὰρ πετρῶδες καὶ εὐερκὲς ἔρυμα, ἐντὸς μὲν εὔϋδρον, ἐκτὸς δὲ παντελῶς διψηρόν· τάφρον λατομητὴν ἔχων, βάθος μὲν ἑξήκοντα ποδῶν, πλάτος δὲ πεντήκοντα καὶ διακοσίων· ἐκ δὲ τοῦ λίθου τοῦ λατομηθέντος ἐπεπύργωτο τὸ τεῖχος τοῦ ἱεροῦ. Κατελάβετο δ', ὥς φασι, τηρήσας τὴν τῆς νηστείας ἡμέραν, ἡνίκα ἀπείχοντο οἱ Ἰουδαῖοι παντὸς ἔργου, πληρώσας τὴν τάφρον, καὶ ἐπιβαλὼν τὰς διαβάθρας· κατασπάσαι δ' οὖν ἐκέλευσε τὰ τείχη πάντα, καὶ ἀνεῖλεν εἰς δύναμιν τὰ ληστήρια, καὶ τὰ γαζοφυλάκια τῶν τυράννων. Ἦν δὲ δύο μὲν τὰ ταῖς εἰσβολαῖς ἐπικείμενα τοῦ Ἱερικοῦντος Θρήξ τε καὶ Ταῦρος, ἄλλα δὲ Ἀλεξάνδριόν τε καὶ Ὑρκάνιον, καὶ Μαχαιροῦς, καὶ Λυσίας, καὶ τὰ περὶ τὴν Φιλαδελφίαν, καὶ ἡ περὶ Γαλιλαίαν Σκυθόπολις.

Ἱερικοῦς δ' ἐστὶ πεδίον κύκλῳ περιεχόμενον ὀρεινῇ τινι, καί που καὶ θεατροειδῶς πρὸς αὐτῷ κεκλιμένῃ· ἐνταῦθα δ' ἐστὶν ὁ Φοινικὼν, μεμιγμένην ἔχων καὶ ἄλλην ὕλην ἥμερον καὶ εὔκαρπον, πλεονάζον δὲ τῷ φοίνικι, ἐπὶ μῆκος σταδίων ἑκατὸν, διάῤῥυτος ἅπας καὶ μεστὸς κατοικιῶν· ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ βασίλειον, καὶ ὁ τοῦ βαλσάμου Παράδεισος ἔστι δὲ τὸ φυτὸν θαμνῶδες, κυτίσῳ ἐοικὸς καὶ τερμίνθῳ, ἀρωματίζον· οὗ τὸν φλοιὸν ἐπισχίσαντες, ὑπολαμβάνουσιν ἀγγείοις τὸν ὀπὸν, γλίσχρῳ γάλακτι παραπλήσιον· ἀναληφθεὶς δ' εἰς κογχάρια λαμβάνει πῆξιν· λύει δὲ κεφαλαλγίας θαυμαστῶς καὶ ὑποχύσεις ἀρχομένας, καὶ ἀμβλυωπίας· τίμιος οὖν ἐστὶ, καὶ διότι ἐνταῦθα μόνον γεννᾶται· καὶ ὁ Φοινικὼν δὲ τοιοῦτος, ἔχων τὸν καρυωτὸν φοίνικα ἐνταῦθα μόνον, πλὴν τοῦ Βαβυλωνίου, καὶ τοῦ ἐπέκεινα πρὸς τὴν ἕω. Μεγάλη οὖν ἀπ' αὐτῶν ἡ πρόσοδος. Καὶ τῷ ξυλοβαλσάμῳ δὲ ὡς ἀρώματι χρῶνται.

Ἡ δὲ Σιρβωνὶς λίμνη, πολλὴ μέν ἐστι· καὶ γὰρ χιλίων σταδίων εἰρήκασί τινες τὸν κύκλον· τῇ μέντοι παραλίᾳ παρεκτέταται μικρῷ τι πλέον τῶν διακοσίων σταδίων μῆκος ἐπιλαμβάνουσα, ἀγχιβαθὴς, βαρύτατον ἔχουσα ὕδωρ, ὥστε μὴ δεῖν κολύμβου, ἀλλὰ τὸν ἐμβάντα καὶ μέχρις ὀμφαλοῦ προεμβάντα, εὐθὺς ἐξαίρεσθαι· μεστὴ δ' ἐστὶν ἀσφάλτου αὕτη· τοῦτο δὲ ἀναφυσᾶται κατὰ καιροὺς ἀτάκτους ἐκ μέσου τοῦ βάθους μετὰ πομφολύγων, ὡς ἂν ζέοντος ὕδατος· κυρτουμένη δ' ἡ ἐπιφάνεια, λόφου φαντασίαν παρέχει· συναναφέρεται δὲ καὶ ἄσβολος πολλὴ,

καπνώδης μὲν, πρὸς δὲ τὴν ὄψιν ἄδηλος· ὑφ' ἧς κατιοῦται καὶ χαλκὸς καὶ ἄργυρος καὶ πᾶν τὸ στιλπνὸν μέχρι καὶ χρυσοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ κατιοῦσθαι τὰ σκεύη γνωρίζουσιν οἱ περιοικοῦντες ἀρχομένην τὴν ἀναβολὴν τοῦ ἀσφάλτου, καὶ παρασκευάζονται πρὸς τὴν μεταλλείαν αὐτῆς, ποιησάμενοι σχεδίας καλαμίνας. Ἔστι δ' ἡ ἄσφαλτος γῆς βῶλος, ὑγραινομένη μὲν ὑπὸ θερμοῦ καὶ ἀναφυσωμένη καὶ διαχεομένη· πάλιν δὲ μεταβάλλουσα εἰς πάγον ἰσχυρὸν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ ὕδατος, οἷον ἐστὶ τὸ τῆς λίμνης ὕδωρ, ὥςτε τομῆς καὶ κοπῆς δεῖσθαι· εἶτ' ἐπιπολάζουσα διὰ τὴν φύσιν τοῦ ὕδατος, καθ' ἣν ἔφαμεν, μηδὲ κολύμβου δεῖσθαι, μηδὲ βαπτίζεσθαι τὸν ἐμβάντα, ἀλλ' ἐξαίρεσθαι· προσπλεύσαντες δὲ ταῖς σχεδίαις, κόπτουσι καὶ φέρονται τῆς ἀσφάλτου ὅσον ἕκαστος δύναται.

Τὸ μὲν οὖν συμβαῖνον τοιοῦτον. Γόητας δὲ ὄντας, σκήπτεσθαι φησὶν ἐπῳδὰς ὁ Ποσειδώνιος τοὺς ἀνθρώπους, καὶ οὖρα καὶ ἄλλα δυσώδη ὑγρὰ, ἃ περικαταχέαντας, καὶ ἐκπιάσαντας, πήττειν τὴν ἄσφαλτον, εἶτα τέμνειν· εἰ μή τις ἐστὶν ἐπιτηδειότης τῶν οὔρων τοιαύτη, καθάπερ καὶ ἐν ταῖς κύστεσι τῶν λιθιώντων, καὶ ἐκ τῶν παιδικῶν οὔρων ἡ χρυσοκόλλα συνίσταται· ἐν μέσῃ δὲ τῇ λίμνῃ τὸ πάθος συμβαίνειν εὔλογον, ὅτι καὶ ἡ πηγὴ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς ἀσφάλτου κατὰ μέσον ἐστὶ, καὶ τὸ πλῆθος· ἄτακτος δὲ ἡ ἀναφύσησις, ὅτι καὶ ἡ τοῦ πυρὸς κίνησις οὐκ ἔχει τάξιν ἡμῖν φανερὰν, ὥσπερ καὶ ἄλλων πνευμάτων πολλῶν. Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Ἠπειρώτιδι.

Τοῦ δ' ἔμπυρον τὴν χώραν εἶναι τὰ ἄλλα τε-

κμήρια φέρουσι πολλά· καὶ γὰρ πέτρας τινὰς ἐπικεκαυμένας δεικνύουσι τραχείας περὶ Μοασάδα, καὶ σήραγγας πολλαχοῦ, καὶ γῆν τεφρώδη· σταγόνας τε πίσσης ἐκ λισσάδων λειβομένας καὶ δυσώδεις πόῤῥωθεν ποταμοὺς ζέοντας, κατοικίας δὲ ἀνατετραμμένας σποράδην· ὥςτε πιστεύειν τοῖς θρυλλουμένοις ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, ὡς ἄρα ᾠκοῦντό ποτε τρισκαίδεκα πόλεις ἐνταῦθα, ὧν τῆς μητροπόλεως, Σοδόμων, σώζοιτο κύκλος ἑξήκοντά που σταδίων· ὑπὸ δὲ σεισμῶν καὶ ἀναφυσημάτων πυρὸς καὶ θερμῶν ὑδάτων ἀσφαλτωδῶν τε καὶ θειωδῶν ἡ λίμνη προπέσοι, καὶ πέτραι πυρίληπτοι γένοιντο· αἵ τε πόλεις αἱ μὲν καταποθεῖεν, ἃς δ᾽ ἐκλείποιεν οἱ δυνάμενοι φυγεῖν. Ἐρατοσθένης δέ φησι τἀναντία· λιμναζούσης τῆς χώρας, ἐκρήγμασιν ἀνακαλυφθῆναι τὴν πλείστην, καθάπερ τὴν θάλασσαν.

Ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ Γαδαρίδι ὕδωρ μοχθηρὸν λιμναῖον, οὗ τὰ γευσάμενα κτήνη τρίχας καὶ ὁπλὰς καὶ κέρατα ἀποβάλλει. Ἐν δὲ ταῖς καλουμέναις Ταριχέαις, ἡ λίμνη μὲν ταριχείας ἰχθύων ἀστείας παρέχει, φύει δὲ δένδρα καρποφόρα, μηλέαις ἐμφερῆ· χρῶνται δ᾽ Αἰγύπτιοι τῇ ἀσφάλτῳ πρὸς τὰς ταριχείας τῶν νεκρῶν.

Πομπήϊος μὲν οὖν περικόψας τινὰ τῶν ἐξιδιασθέντων ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων κατὰ βίαν ἀπέδειξεν .... Ἡρώδῃ .... τὴν ἱερωσύνην· τῶν δ᾽ ἀπὸ γένους τισὶν ὕστερον Ἡρώδης ἀνὴρ ἐπιχώριος, παραδὺς εἰς τὴν ἱερωσύνην, τοσοῦτον διήνεγκε τῶν πρὸ αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τῇ πρὸς Ῥωμαίους ὁμιλίᾳ καὶ

πολιτείᾳ, ὥςτε καὶ βασιλεὺς ἐχρημάτισε, δόντος τὸ μὲν πρῶτον Ἀντωνίου τὴν ἐξουσίαν, ὕστερον δὲ καὶ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ· τῶν δ' υἱῶν τοὺς μὲν αὐτὸς ἀνεῖλεν, ὡς ἐπιβουλεύσαντας αὐτῷ· τοὺς δὲ τελευτῶν διαδόχους ἀπέλιπε, μερίδας αὐτοῖς ἀποδούς. Καῖσαρ δὲ καὶ τοὺς υἱοὺς ἐτίμησε τοῦ Ἡρώδου, καὶ τὴν ἀδελφὴν Σαλώμην, καὶ τὴν ταύτης θυγατέρα Βερενίκην· οὐ μέντοι εὐτύχησαν οἱ παῖδες, ἀλλ' ἐν αἰτίαις ἐγένοντο· καὶ ὁ μὲν ἐν φυγῇ διετέλεσε, παρὰ τοῖς Ἀλλόβριξι Γαλάταις λαβὼν οἴκησιν· οἱ δὲ θεραπείᾳ πολλῇ μόλις εὕροντο κάθοδον, τετραρχίας ἀποδειχθείσης ἑκατέρῳ.

III. Ὑπέρκειται δὲ τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς Κοίλης Συρίας μέχρι Βαβυλωνίας καὶ τῆς τοῦ Εὐφράτου ποταμίας πρὸς νότον Ἀραβία πᾶσα χωρὶς τῶν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ Σκηνιτῶν. Περὶ μὲν οὖν τῆς Μεσοποταμίας καὶ τῶν νεμομένων αὐτὴν ἐθνῶν εἴρηται. Τὰ δὲ πέραν τοῦ Εὐφράτου τὰ μὲν πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς αὐτοῦ νέμονται Βαβυλώνιοι καὶ τὸ τῶν Χαλδαίων ἔθνος· εἴρηται δὲ περὶ τούτων. Τὰ δ' ἑξῆς τῆς Μεσοποταμίας μέχρι Κοίλης Συρίας, τὸ μὲν πλησιάζον τῷ ποταμῷ καὶ τῇ Μεσοποταμίᾳ, Σκηνῖται κατέχουσιν Ἄραβες, δυναστείας ἀποτετμημένοι μικρὰς ἐν λυπροῖς χωρίοις διὰ τὰς ἀνυδρίας· γεωργοῦντες μὲν ἢ οὐδὲν ἢ μικρά, νομὰς δὲ ἔχοντες παντοδαπῶν θρεμμάτων, καὶ μάλιστα καμήλων· ὑπὲρ δὲ τούτων ἔρημός ἐστι πολλή· τὰ δὲ τούτων ἔτι νοτιώτερα ἔχουσιν οἱ τὴν εὐδαίμονα καλουμένην Ἀραβίαν οἰκοῦντες. Ταύτης δὲ τὸ μὲν προσάρκτιον πλευ-

ρὸν ἡ λεχθεῖσα ἐστὶν ἔρημος· τὸ δ' ἑῷον ὁ Περσικὸς κόλπος, τὸ δὲ ἑσπέριον ὁ Ἀράβιος, τὸ δὲ νότιον ἡ μεγάλη θάλαττα ἡ ἔξω τῶν κόλπων ἀμφοῖν, ἣν ἅπασαν Ἐρυθρὰν καλοῦσιν.

Ὁ μὲν οὖν Περσικὸς κόλπος λέγεται καὶ ἡ κατὰ Πέρσας θάλαττα. Φησὶ δὲ περὶ αὐτῆς Ἐρατοσθένης οὕτως, ὅτι τὸ μὲν στόμα φασὶν εἶναι στενὸν οὕτως, ὥςτ' ἐξ Ἁρμόζοντος, τοῦ τῆς Καρμανίας ἀκρωτηρίου, τῆς Ἀραβίας ἀφορᾶται τὸ ἐν Μάκαις· ἀπὸ δὲ τοῦ στόματος ἡ ἐν δεξιᾷ παραλία περιφερὴς οὖσα, κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπὸ τῆς Καρμανίας πρὸς ἕω μικρὸν, εἶτα πρὸς ἄρκτον νεύει, καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἑσπέραν μέχρι Τερηδόνος καὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Εὐφράτου· περιέχει δὲ τήν τε Καρμανίων παραλίαν, καὶ τὴν Περσῶν καὶ Σουσίων, καὶ Βαβυλωνίων ἀπὸ μέρους, ὅσον μυρίων οὖσαν σταδίων· περὶ ὧν καὶ ἡμεῖς εἰρήκαμεν· τὸ δ' ἐντεῦθεν ἑξῆς ἐπὶ τὸ στόμα πάλιν ἄλλοι τοσοῦτοι, καθάπερ καὶ Ἀνδροσθένη λέγειν φασὶ τὸν Θάσιον, τὸν καὶ Νεάρχῳ συμπλεύσαντα καθ' αὑτόν· ὥςτε δῆλον ἐκ τούτων εἶναι, διότι μικρὸν ἀπολείπεται τῷ μεγέθει τῆς κατὰ τὸν Εὔξεινον θαλάττης αὕτη ἡ θάλαττα· λέγειν δέ φασιν ἐκεῖνον περιπεπλευκότα στόλῳ τὸν κόλπον, ὅτι ἀπὸ Τερηδόνος, ἑξῆς ἐν δεξιᾷ ἔχοντι τὴν ἤπειρον, ὁ παράπλους ἔχει προκειμένην νῆσον Ἰκάριον, καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἅγιον ἐν αὐτῇ, καὶ μαντεῖον Ταυροπόλου.

Παραπλεύσαντι δὲ τῆς Ἀραβίας εἰς δισχιλίους καὶ τετρακοσίους σταδίους, ἐν βαθεῖ κόλπῳ κεῖται

πόλις Γέῤῥα, Χαλδαίων φυγάδων ἐκ Βαβυλῶνος οἰκούντων τὴν ἁλμυρίδα, καὶ ἐχόντων ἁλίνας τὰς οἰκίας, ἃς ἐπειδὴ λεπίδες τῶν ἁλῶν ἀφιστάμεναι κατὰ τὴν ἐπίκαυσιν τὴν ἐκ τῶν ἡλίων, συνεχεῖς ἀποπίπτουσι, καταῤῥαίνοντες ὕδασι πυκνὰ τοὺς τοίχους συνέχουσι· διέχει δὲ τῆς θαλάττης διακοσίους σταδίους ἡ πόλις· πεζέμποροι δ᾽ εἰσὶν οἱ Γεῤῥαῖοι τὸ πλέον τῶν Ἀραβίων φορτίων καὶ ἀρωματικῶν. Ἀριστόβουλος δὲ τοὐναντίον φησὶ, τοὺς Γεῤῥαίους τὰ πολλὰ σχεδίαις εἰς τὴν Βαβυλωνίαν ἐμπορεύεσθαι, ἐκεῖθεν δὲ τῷ Εὐφράτῃ τὰ φορτία ἀναπλεῖν εἰς Θάψακον, εἶτα πεζῇ κομίζεσθαι πάντῃ.

Πλεύσαντι δ᾽ ἐπὶ πλέον ἄλλαι νῆσοι, Τύρος καὶ Ἄραδός εἰσιν, ἱερὰ ἔχουσαι τοῖς Φοινικικοῖς ὅμοια· καὶ φασί γε οἱ ἐν αὐταῖς οἰκοῦντες τὰς ὁμωνύμους τῶν Φοινίκων νήσους, καὶ πόλεις ἀποίκους ἑαυτῶν. Διέχουσι δὲ αἱ νῆσοι αὗται Τερηδόνος μὲν δεχήμερον πλοῦν, τῆς δὲ κατὰ τὸ στόμα ἄκρας τῆς ἐν Μάκαις ἡμερήσιον.

Ἀπὸ δὲ τῆς Καρμανίας εἰρήκασι, καὶ Νέαρχος, καὶ Ὀρθαγόρας, νῆσον Τυῤῥίνην κεῖσθαι πρὸς νότον πελαγίαν ἐν δισχιλίοις σταδίοις· ἐν ᾗ τάφος Ἐρύθρα δείκνυται, χῶμα μέγα, ἀγρίοις φοίνιξι κατάφυτον· τούτων δὲ βασιλεῦσαι τῶν τόπων, καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ τὴν θάλατταν ἐπώνυμον καταλιπεῖν· δηλῶσαι δὲ ταῦτά φησιν αὐτοῖς Μιθρωπάστην τὸν Ἀρσίνου τοῦ Φρυγίας σατράπου, φυγόντα μὲν Δαρεῖον, διατρίψαντα δ᾽ ἐν τῇ νήσῳ, συμμίξαντα δὲ αὐτοῖς κα-

ταχθεῖσιν εἰς Περσικὸν κόλπον, καὶ ζητοῦντα κάθοδον δι᾽ αὐτῶν εἰς τὴν οἰκείαν.

Καθ᾽ ὅλην δὲ τὴν τῆς Ἐρυθρᾶς παραλίαν κατὰ βυθοῦ φύεται δένδρα ὅμοια δάφνῃ καὶ ἐλαίᾳ, ταῖς μὲν ἀμπώτισιν ὅλα ὑπερφανῆ γιγνόμενα, ταῖς δὲ πλημμυρίσιν ἔσθ᾽ ὅτε ὅλα καλυπτόμενα· καὶ ταῦτα τῆς ὑπερκειμένης γῆς ἀδένδρου οὔσης, ὥστε ἐπιγίνεσθαι τὸ παράδοξον. Περὶ μὲν οὖν τῆς κατὰ Πέρσας θαλάττης, ἣν ἑῴαν πλευρὰν ἔφαμεν εἶναι τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας, τοιαῦτα εἴρηκεν Ἐρατοσθένης.

Φησὶ δ᾽ ὁ Νέαρχος τὸν Μιθρωπάστην ἐντυχεῖν αὐτοῖς μετὰ Μαζήνου· τὸν δὲ Μαζήνην ἐπάρχειν νήσου τινὸς τῶν ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ· καλεῖσθαι δὲ τὴν νῆσον Δοράκτα· εἰς ταύτην δὲ τὸν Μιθρωπάστην καταφυγόντα, ξενίας τυχεῖν κατὰ τὴν ἐξ Ὠγύριος γενομένην ἄφοδον· καὶ δὴ καὶ συνελθεῖν τῷ Μαζήνῃ συσταθησόμενον τοῖς ἐν τῷ στόλῳ Μακεδόσι, τὸν δὲ Μαζήνην καὶ καθηγεμόνα τοῦ πλοῦ γενέσθαι· λέγει δὲ καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ Περσικοῦ παράπλου νῆσον, ἐν ᾗ μαργαρίτης πολὺς καὶ πολυτίμητός ἐστιν· ἐν ἄλλαις δὲ ψῆφοι τῶν διαυγῶν καὶ λαμπρῶν· ἐν δὲ ταῖς πρὸ τοῦ Εὐφράτου νήσοις δένδρα φύεσθαι λιβάνου πνέοντα, ὧν τὰς ῥίζας κλωμένων, ὀπὸν ῥεῖν· παγούρων δὲ καὶ ἐχίνων μεγέθη, ὅπερ κοινὸν ἐν πάσῃ τῇ ἔξω θαλάσσῃ· τοὺς μὲν γὰρ εἶναι μείζους καυσίων, τοὺς δὲ καὶ δικοτύλους· ἐποκεῖλαν δὲ κῆτος ἰδεῖν πεντήκοντα πηχῶν.

IV. Ἀρχὴ δὲ τῆς Ἀραβίας ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας ἐστὶν ἡ Μακινή· πρόκειται δὲ ταύτης τῇ μὲν ἡ ἐρη-

μος τῶν Ἀράβων, τῇ δὲ τὰ ἕλη τὰ κατὰ Χαλδαίους, ἃ ποιεῖ παρεκχεόμενος ὁ Εὐφράτης, τῇ δὲ ἡ κατὰ Πέρσας θάλαττα, δυσάερος οὖσα καὶ ὁμιχλώδης, καὶ ἔπομβρος ἅμα καὶ καυματηρά· καλλίκαρπος δέ ἐστιν ὅμως· ἡ δ᾽ ἄμπελος ἐν ἕλεσι φύεται, καλαμίναις ῥιψὶν ἐπιβαλλομένης γῆς, ὅση δέξαιτ᾽ ἂν τὸ φυτόν· ὥςτε φορητὴν γίνεσθαι πολλάκις, εἶτα κοντοῖς ἀπωθεῖσθαι πάλιν εἰς τὴν οἰκείαν ἕδραν.

Ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὰς Ἐρατοσθένους ἀποφάσεις, ἃς ἑξῆς περὶ τῆς Ἀραβίας ἐκτίθεται. Φησὶ δὲ περὶ τῆς προσαρκτίου καὶ ἐρήμης, ἥτις ἐστὶ μεταξὺ τῆς τε εὐδαίμονος Ἀραβίας, καὶ τῆς Κοιλοσύρων καὶ Ἰουδαίων, μέχρι τοῦ μυχοῦ τοῦ Ἀραβίου κόλπου· διότι ἀπὸ Ἡρώων πόλεως, ἥ τίς ἐστι πρὸς τῷ Νείλῳ μυχὸς τοῦ Ἀραβίου κόλπου, πρὸς μὲν τὴν Ναβαταίαν πέτραν εἰς Βαβυλῶνα, πεντακισχίλιοι ἑξακόσιοι· πᾶσα μὲν πρὸς ἀνατολὰς θερινάς, διὰ δὲ τῶν παρακειμένων Ἀραβίων ἐθνῶν Ναβαταίων τε καὶ Χαυλοταίων, καὶ Ἀγραίων· ὑπὲρ δὲ τούτων ἡ Εὐδαίμων ἐστὶν, ἐπὶ μυρίους καὶ δισχιλίους ἐκκειμένη σταδίους πρὸς νότον, μέχρι τοῦ Ἀτλαντικοῦ πελάγους. Ἔχουσι δ᾽ αὐτὴν οἱ μὲν πρῶτοι μετὰ τοὺς Σύρους καὶ τοὺς Ἰουδαίους ἄνθρωποι γεωργοί. Μετὰ δὲ τούτους δίαμμός ἐστι γῆ καὶ λυπρὰ φοίνικας ἔχουσα ὀλίγους, καὶ ἄκανθαν καὶ μυρίκην καὶ ὀρυκτὰ ὕδατα, καθάπερ καὶ ἡ Γεδρωσία. Σκηνῖται δ᾽ ἔχουσιν αὐτὴν Ἄραβες καμηλοβοσκοί. Τὰ δ᾽ ἔσχατα πρὸς νότον καὶ ἀνταίροντα τῇ Αἰθιοπίᾳ βρέχεται θερινοῖς ὄμβροις καὶ δὶς σπορεῖται παραπλησίως τῇ Ἰν-

ικῇ· ποταμοὺς δ' ἔχει καταναλισκομένους εἰς πεδία καὶ λίμνας· εὐκαρπία δ' ἐστὶν ἥ τε ἄλλη, καὶ μελιτουργία δαψιλὴς, βοσκημάτων τε ἀφθονία, πλὴν ἵππων καὶ ἡμιόνων καὶ ὑῶν· ὄρνεά τε παντοῖα πλὴν χηνῶν καὶ ἀλεκτορίδων. Κατοικεῖ δὲ τὰ μέγιστα τέτταρα ἔθνη τὴν ἐσχάτην λεχθεῖσαν χώραν. Μειναῖοι μὲν ἐν τῷ πρὸς τὴν Ἐρυθρὰν μέρει· πόλις αὐτῶν ἡ μεγίστη Κάρνα· ἐχόμενοι δὲ τούτων Σαβαῖοι· μητρόπολις δ' αὐτῶν Μαριάβα· τρίτοι δὲ Κατταβανεῖς, καθήκοντες πρὸς τὰ στενὰ καὶ τὴν διάβασιν τοῦ Ἀραβίου κόλπου· τὸ δὲ βασίλειον αὐτῶν Τάμνα καλεῖται· πρὸς ἕω δὲ μάλιστα Χατραμωτῖται· πόλιν δ' ἔχουσι Καβάτανον.

Μοναρχοῦνται δὲ πᾶσαι καὶ εἰσὶν εὐδαίμονες, κατεσκευασμέναι καλῶς ἱεροῖς τε καὶ βασιλείοις· αἵ τε οἰκίαι ταῖς Αἰγυπτίαις ἐοίκασι κατὰ τὴν τῶν ξύλων ἔνδεσιν· χώραν δ' ἐπέχουσιν οἱ τέτταρες νόμοι μείζω τοῦ κατ' Αἴγυπτον Δέλτα· διαδέχεται δὲ τὴν βασίλειαν οὐ παῖς παρὰ πατρὸς, ἀλλ' ὃς ἂν πρῶτος γεννηθῇ τινι τῶν ἐπιφανῶν παῖς, μετὰ τὴν κατάστασιν τοῦ βασιλέως· ἅμα γὰρ τῷ κατασταθῆναι τινα εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀναγράφονται τὰς ἐγκύους γυναῖκας τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐφιστᾶσι φύλακας, ἥτις ἂν πρώτη τέκῃ· νόμος ἐστὶν ἀναληφθέντα τρέφεσθαι βασιλικῶς, ὡς διαδεξόμενον.

Φέρει δὲ λιβανωτὸν μὲν ἡ Κατταβανία, σμύρναν δὲ ἡ Χατραμωτῖτις· καὶ ταῦτα δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἀρώματα μεταβάλλονται τοῖς ἐμπόροις. Ἔρχονται δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐξ Ἐλανῶν μὲν εἰς Μιναίαν ἐν ἑβδο-

μήκοντα ἡμέραις. Ἔστι δ' ἡ Ἔλανα πόλις ἐν θατέρῳ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, τῷ κατὰ Γάζαν τῷ Ἐλανίτῃ καλουμένῳ, καθάπερ εἰρήκαμεν. Γαβαῖοι δ' εἰς τὴν Χατραμωτῖτιν ἐν τετταράκοντα ἡμέραις ἀφικνοῦνται. Τοῦ δ' Ἀραβίου κόλπου, τὸ μὲν παρὰ τὴν Ἀραβίαν πλευρὰν ἀρχομένοις ἀπὸ τοῦ Ἐλανίτου μυχοῦ, καθάπερ οἱ περὶ Ἀλέξανδρον ἀνέγραψαν καὶ Ἀναξικράτη, μυρίων καὶ τετρακισχιλίων σταδίων ἐστίν· εἴρηται δὲ ἐπὶ πλέον. Τὸ δὲ κατὰ τὴν Τρωγλοδυτικὴν, ὅπέρ ἐστιν ἐν δεξιᾷ ἀποπλέουσιν ἀπὸ Ἡρώων πόλεως, μέχρι μὲν Πτολεμαΐδος, καὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας, ἐννακισχίλιοι πρὸς μεσημβρίαν στάδιοι, καὶ μικρὸν ἐπὶ τὴν ἕω· ἐντεῦθεν δὲ μέχρι τῶν στενῶν, ὡς τετρακισχίλιοι, καὶ πεντακόσιοι πρὸς τὴν ἕω μᾶλλον. Ποιεῖ δὲ ἄκρα τὰ στενὰ πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν, Δειρὴ καλουμένη, καὶ πολίχνιον ὁμώνυμον αὐτῇ· κατοικοῦσι δὲ Ἰχθυοφάγοι. Καί φασιν ἐνταῦθα στήλην εἶναι Σεσώστριος τοῦ Αἰγυπτίου, μηνύουσαν ἱεροῖς γράμμασι τὴν διάβασιν αὐτοῦ. Φαίνεται γὰρ τὴν Αἰθιοπίδα, καὶ τὴν Τρωγλοδυτικὴν πρῶτος καταστρεψάμενος οὗτος· εἶτα διαβὰς εἰς τὴν Ἀραβίαν· κἀντεῦθεν τὴν Ἀσίαν ἐπελθὼν τὴν σύμπασαν· διὸ καὶ πολλαχοῦ Σεσώστριος χάρακες προσαγορεύονται, καὶ ἀφιδρύματά ἐστιν Αἰγυπτίων θεῶν ἱερῶν. Τὰ δὲ κατὰ Δειρὴν στενὰ συνάγεται εἰς σταδίους ἑξήκοντα· οὐ μὴν ταῦτά γε καλεῖται νυνὶ στενά· ἀλλὰ προσπλεύσασιν ἀπωτέρω, καθὸ τὸ μὲν δίαρμά ἐστι τὸ μεταξὺ τῶν ἠπείρων διακοσίων που σταδίων· ἓξ δὲ νῆσοι συνεχεῖς ἀλλήλαις τὸ δίαρ-

μα ἐκπληροῦσαι, στενοὺς τελέως διάπλους ἀπολείπουσι· δι᾽ ὧν σχεδίαις τὰ φορτία κομίζουσι δεῦρο κἀκεῖσε, καὶ λέγουσι ταῦτα στενά. Μετὰ δὲ τὰς νήσους ὁ ἑξῆς πλοῦς ἐστιν ἐγκολπίζουσι παρὰ τὴν σμυρνοφόρον, ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ἅμα καὶ τὴν ἕω μέχρι πρὸς τὴν τὸ κιννάμωμον φέρουσαν, ὅσον πεντακισχιλίων σταδίων· πέραν δὲ ταύτης οὐδένα ἀφῖχθαί φασι μέχρι νῦν. Πόλεις δ᾽ ἐν μὲν τῇ παραλίᾳ μὴ πολλὰς εἶναι, κατὰ δὲ τὴν μεσογαίαν πολλὰς οἰκουμένας καλῶς. Τὰ μὲν δὴ τοῦ Ἐρατοσθένους περὶ τῆς Ἀραβίας τοιαῦτα. Προσθετέον δὲ καὶ τα παρὰ τῶν ἄλλων.

Φησὶ δ᾽ Ἀρτεμίδωρος τὸ ἀντικείμενον ἐκ τῆς Ἀραβίας ἀκρωτήριον τῇ Δειρῇ καλεῖσθαι Ἀκίλαν· τοὺς δὲ περὶ τὴν Δειρὴν κολοβοὺς εἶναι τὰς βαλάνους. Ἀπὸ δὲ Ἡρώων πόλεως πλέουσι κατὰ τὴν Τρωγλοδυτικὴν, πόλιν εἶναι Φιλωτέραν ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς τοῦ δευτέρου Πτολεμαίου προσαγορευθεῖσαν, Σατύρου κτίσμα τοῦ πεμφθέντος ἐπὶ τὴν διερεύνησιν τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας καὶ τῆς Τρωγλοδυτικῆς· εἶτα ἄλλην πόλιν Ἀρσινόην· εἶτα θερμῶν ὑδάτων ἐκβολὰς πικρῶν καὶ ἁλμυρῶν, κατὰ πέτρας τινὸς ὑψηλῆς ἐκδιδόντων εἰς τὴν θάλατταν· καὶ πλησίον ὄρος ἐστὶν ἐν πεδίῳ μιλτῶδες· εἶτα Μυὸς ὅρμον καὶ Ἀφροδίτης ὅρμον καλεῖσθαι λιμένα μέγαν, τὸν εἴσπλουν ἔχοντα σκολιόν· προκεῖσθαι δὲ νήσους τρεῖς, δύο μὲν ἐλαίαις κατασκίους, μίαν δ᾽ ἧττον κατάσκιον, μελεαγρίδων μεστήν· εἶθ᾽ ἑξῆς τὸν Ἀκάθαρτον κόλπον, καὶ αὐτὸν κατὰ τὴν Θηβαΐδα κεί

μενον, καθάπερ τὸν Μυὸς ὅρμον· οὕτω δὲ ἀκάθαρτον· καὶ γὰρ ὑφάλοις χοιράσι καὶ ῥαχίαις ἐκτετράχυνται, καὶ πνοιαῖς καταιγιζούσαις τὸ πλέον. Ἐνταῦθα δὲ ἱδρύσθαι Βερενίκην πόλιν ἐν βάθει τοῦ κόλπου.

Μετὰ δὲ τὸν κόλπον ἡ Ὀφιώδης καλουμένη νῆσος ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, ἣν ἠλευθέρωσε τῶν ἑρπετῶν ὁ βασιλεὺς, ἅμα καὶ διὰ τὰς φθορὰς τῶν προσορμιζομένων ἀνθρώπων τὰς ἐκ τῶν θηρίων, καὶ διὰ τὰ τοπάζια. Λίθος δέ ἐστι διαφανὴς χρυσοειδὲς ἀποστίλβων φέγγος, ὅσον μεθ' ἡμέραν μὲν οὐ ῥᾴδιον ἰδεῖν ἐστι· περιαυγεῖται γάρ· νύκτωρ δ' ὁρῶσιν οἱ συλλέγοντες· περικαθάψαντες δὲ ἀγγεῖον σημείου χάριν μεθ' ἡμέραν ἀνορύττουσι· καὶ ἦν σύστημα ἀνθρώπων ἀποδεδειγμένων εἰς τὴν φυλακὴν τῆς λιθίας ταύτης, καὶ τὴν συναγωγὴν, σιταρκουμένων ὑπὸ τῶν τῆς Αἰγύπτου βασιλέων.

Μετὰ δὲ τὴν νῆσον ταύτην πολλά ἐστιν Ἰχθυοφάγων ἔθνη καὶ Νομάδων· εἶθ' ὁ τῆς Σωτείρας λιμήν· ὃν ἐκ κινδύνων μεγάλων τινὲς σωθέντες τῶν ἡγεμόνων ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος οὕτως ἐκάλεσαν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξάλλαξις πολλὴ τῆς παραλίας καὶ τοῦ κόλπου· τὸν γὰρ παράπλουν οὐκέτι συμβαίνει τραχὺν εἶναι, συνάπτειν τε πως τῇ Ἀραβίᾳ, καὶ τὸ πέλαγος ταπεινὸν εἶναι σχεδόν τι καὶ ἐπὶ δύο ὀργυιάς· ποάζειν τε τὴν ἐπιφάνειαν διαφαινομένου τοῦ μνίου καὶ τοῦ φύκους, ὅπερ πλεονάζει κατὰ τὸν πόρον· ὅπου γε καὶ δένδρα φύεται καθ' ὕδατος παρὰ τοῖς ἐνταῦθα· ἔχει δὲ καὶ κυνῶν πλῆθος τῶν θα-

λασσίων ὁ πόρος· εἶθ' οἱ Ταῦροι, δύο ὄρη, τύπον τινὰ πόῤῥωθεν δεικνῦντα τοῖς ζώοις ὅμοιον· εἶτ' ἄλλο ὄρος ἱερὸν ἔχον τῆς Ἴσιδος, Σεσώστριος ἀφίδρυμα· εἶτα νῆσος ἐλαίᾳ κατάφυτος ἐπικλυζομένη· μεθ' ἣν ἡ Πτολεμαῒς πρὸς τῇ θήρᾳ τῶν ἐλεφάντων, κτίσμα Εὐμήδους τοῦ πεμφθέντος ἐπὶ τὴν θήραν ὑπὸ τοῦ Φιλαδέλφου, λάθρα περιβαλλομένου χεῤῥονήσῳ τινὶ τάφρον καὶ περίβολον, εἶτ' ἐκθεραπεύσαντος τοὺς κωλύοντας, καὶ κατεσκευασμένου φίλους ἀντὶ δυσμενῶν.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἐκδίδωσιν ἀπόσπασμα τοῦ Ἀσταβόρα καλουμένου ποταμοῦ, ὃς ἐκ λίμνης τὴν ἀρχὴν ἔχων, μέρος μέν τι ἐκδίδωσι, τὸ δὲ πλέον συμβάλλει τῷ Νείλῳ· εἶτα νῆσοι ἓξ Λατομίαι καλούμεναι· καὶ μετὰ ταῦτα τὸ Σαβαϊτικὸν στόμα λεγόμενον· καὶ ἐν τῇ μεσογαίᾳ φρούριον τὸ Σούχου ἵδρυμα· εἶτα λιμὴν καλούμενος Ἐλαία, καὶ ἡ Στράτωνος νῆσος· εἶτα λιμὴν Σαβὰ καὶ κυνήγιον ἐλεφάντων, ὁμώνυμον αὐτῶν· ἡ δ' ἐν βάθει τούτων χώρα Τηνεσὶς λέγεται· ἔχουσι δ' αὐτὴν οἱ παρὰ Ψαμμιτίχου φυγάδες Αἰγυπτίων· ἐπονομάζονται δὲ Σεβρῖται, ὡς ἂν ἐπήλυδες· βασιλεύονται δ' ὑπὸ γυναικὸς, ὑφ' ἣν ἐστι καὶ ἡ Μερόη πλησίον τῶν τόπων τούτων οὖσα ἐν τῷ Νείλῳ νῆσος, ὑπὲρ ἧς ἄλλη ἐστὶ νῆσος οὐ πολὺ ἄπωθεν ἐν τῷ ποταμῷ, κατοικία τῶν αὐτῶν τούτων φυγάδων. Ἀπὸ δὲ Μερόης ἐπὶ τήνδε τὴν θάλατταν εὐζώνῳ ὁδὸς ἡμερῶν πεντεκαίδεκα. Περὶ δὲ τὴν Μερόην καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ τε Ἀσταβόρα καὶ τοῦ Ἀστάπου, καὶ ἔτι τοῦ Ἀσταγάβα πρὸς τὸν Νεῖλον.

Παροικοῦσι δὲ τούτοις οἱ Ῥιζοφάγοι, καὶ Ἕλειοι προσαγορευόμενοι, διὰ τὸ ἐκ τοῦ παρακειμένου ῥιζοτομοῦντας ἕλους, κόπτειν λίθοις καὶ ἀναπλάσσειν μάζας, ἡλιάσαντας δὲ σιτεῖσθαι· λεοντόβοτα δ' ἐστὶ τὰ χωρία· ταῖς δ' ὑπὸ κυνὸς ἐπιτολὴν ἡμέραις ὑπὸ κωνώπων μεγάλων ἐξελαύνεται τὰ θηρία ἐκ τῶν τόπων· εἰσὶ δὲ καὶ σπερματοφάγοι πλησίον, οἳ τῶν σπερμάτων ἐπιλειπόντων ὑπὸ τῶν ἀκροδρύων τρέφονται, σκευάζοντες παραπλησίως, ὥσπερ οἱ ῥιζοφάγοι τὰς ῥίζας. Μετὰ δὲ τὴν Ἔλεαν αἱ Δημητρίου σκοπαὶ καὶ βωμοὶ Κόνωνος· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ καλάμων Ἰνδικῶν φύεται πλῆθος· καλεῖται δὲ ἡ χώρα Κορακίου· ἦν δέ τις ἐν βάθει Ἐνδέρα γυμνητῶν ἀνθρώπων κατοικία, τόξοις χρωμένων καλαμίνοις καὶ πεπυρακτωμένοις ὀϊστοῖς· ἀπὸ δένδρων δὲ τοξεύουσι τὰ θηρία τὸ πλέον· ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀπὸ γῆς· πολὺ δ' ἐστὶ παρ' αὐτοῖς πλῆθος τῶν ἀγρίων βοῶν· ἀπὸ δὲ τῆς τούτων καὶ τῶν ἄλλων θηρίων κρεωφαγίας ζῶσιν· ἐπὰν δὲ μηδὲν θηρεύσωσι, τὰ ξηρὰ δέρματα ἐπ' ἀνθρακιᾶς ὀπτῶντες, ἀρκοῦνται τῇ τοιαύτῃ τροφῇ. Ἔθος δ' ἐστὶν αὐτοῖς ἀγῶνα τοξείας προτιθέναι τοῖς ἀνήβοις παισί. Μετὰ δὲ τοὺς Κόνωνος βωμοὺς ὁ Μήλινος λιμήν· ὑπέρκειται δ' αὐτοῦ φρούριον καὶ κυνήγια πλείω· εἶτα ὁ Ἀντιφίλου λιμήν· καὶ ὑπὲρ τούτου Κρεωφάγοι, κολοβοὶ τὰς βαλάνους, καὶ αἱ γυναῖκες Ἰουδαϊκῶς ἐκτετμημέναι.

Ἔτι δ' ὑπὲρ τούτων ὡς πρὸς μεσημβρίαν οἱ Κυναμόλγοι, ὑπὸ δὲ τῶν ἐντοπίων Ἄγριοι καλούμε-

νοι, κατάκομοι, καταπώγωνες, κύνας ἐκτρέφοντες εὐμεγέθεις, οἷς θηρεύουσι τοὺς ἐπερχομένους ἐκ τῆς πλησιοχώρου βόας Ἰνδικούς· εἴθ᾽ ὑπὸ θηρίων ἐξελαυνομένους, εἴτε σπάνει νομῆς· ἡ δ᾽ ἔφοδος αὐτῶν ἀπὸ θερινῶν τροπῶν μέχρι μέσου χειμῶνος. Τῷ δ᾽ Ἀντιφίλου λιμένι ἑξῆς ἐστὶ λιμὴν καλούμενος Κολοβῶν ἄλσος· καὶ Βερενίκη πόλις ἡ κατὰ Σαβὰς, καὶ Σαβαὶ πόλις εὐμεγέθης· εἶτα τὸ τοῦ Εὐμένους ἄλσος. Ὑπέρκειται δὲ πόλις Δαραβὰ, καὶ κυνήγιον ἐλεφάντων, τὸ Πρὸς τῷ φρέατι καλούμενον· κατοικοῦσι δ᾽ Ἐλεφαντοφάγοι, τὴν θήραν ποιούμενοι τοιαύτην· ἀπὸ τῶν δένδρων ἰδόντες ἀγέλην διὰ τοῦ δρυμοῦ φερομένην, τῇ μὲν οὐκ ἐπιτίθενται· τοὺς δ᾽ ἀποπλανηθέντας ἐκ τῶν ὄπισθεν λάθρα προσιόντες νευροκοποῦσι· τινὲς δὲ καὶ τοξεύμασιν ἀναιροῦσιν αὐτοὺς χολῇ βεβαμμένοις ὄφεων ὀϊστοῖς· ἡ δὲ τοξεία διὰ τριῶν ἀνδρῶν συντελεῖται, τῶν μὲν κατεχόντων τὸ τόξον, καὶ προβεβηκότων τοῖς ποσὶ, τοῦ δ᾽ ἕλκοντος τὴν νευράν· ἄλλοι δὲ σημειωσάμενοι τὰ δένδρα, οἷς εἰώθασι προσαναπαύεσθαι, προσιόντες ἐκ θατέρου μέρους τὸ στέλεχος ἀποκόπτουσιν· ἐπὰν οὖν προσιὸν τὸ θηρίον ἀποκλίνῃ πρὸς αὐτὸ, πεσόντος τοῦ δένδρου πίπτει καὶ αὐτό· ἀναστῆναι δὲ μὴ δυναμένου διὰ τὸ τὰ σκέλη διηνεκὲς ὀστοῦν ἔχειν καὶ ἀκαμπὲς, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν δένδρων ἀνατέμνουσιν αὐτό· τοὺς δὲ κυνηγοὺς οἱ Νομάδες Ἀκαθάρτους καλοῦσιν.

Ὑπέρκειται δὲ τούτων ἔθνος οὐ μέγα Στρουθοφάγων, παρ᾽ οἷς ὄρνεις εἰσὶ μέγεθος ἐλάφων ἔχον-

τες, πετᾶσθαι μὲν οὐ δυνάμενοι· θέοντες δὲ ὀξέως, καθάπερ οἱ στρουθοκάμηλοι· θηρεύουσι δ᾽ αὐτοὺς οἱ μὲν τόξοις, οἱ δὲ ταῖς δοραῖς τῶν στρουθῶν σκεπασθέντες· τὴν μὲν δεξιὰν καλύπτουσι τῷ τραχηλιμαίῳ μέρει, καὶ κινοῦσιν οὕτως, ὥςπερ τὰ ζῶα κινεῖται τοῖς τραχήλοις, τῇ δὲ ἀριστερᾷ σπέρμα προχέουσιν ἀπὸ πήρας παρηρτημένης, καὶ τούτῳ δελεάσαντες τὰ ζῶα εἰς φάραγγας συνωθοῦσιν· ἐνταῦθα δ᾽ ἐφεστῶτες ξυλοκόποι κατακόπτουσι· καὶ ἀμπέχονται δὲ καὶ ὑποστρώννυνται τὰ δέρματα ταῦτα· πολεμοῦσι δὲ τούτοις οἱ Σίλλοι καλούμενοι Αἰθίοπες, κέρασιν ὀρύγων ὅπλοις χρώμενοι.

Πλησιόχωροι δὲ τούτοις εἰσὶ μελανώτεροί τε τῶν ἄλλων, καὶ βραχύτεροι, καὶ βραχυβιώτατοι· τὰ γὰρ τετταράκοντα ἔτη σπανίως ὑπερτιθέασιν, ἀπο θηριουμένης αὐτῶν τῆς σαρκός· ζῶσι δ᾽ ἀπὸ ἀκρίδων, ἃς οἱ ἐαρινοὶ λίβες καὶ ζέφυροι πνέοντες μεγάλοι, συνελαύνουσιν εἰς τοὺς τόπους τούτους· ἐν ταῖς χαράδραις δὲ ἐμβάλλοντες ὕλην καπνώδη, καὶ ὑφάψαντες μικρὸν, ὑπερπετάμεναι γὰρ τὸν καπνὸν σκοτοῦνται καὶ πίπτουσι· συγκόψαντες δ᾽ αὐτὰς μεθ᾽ ἁλμυρίδος μάζας ποιοῦνται καὶ χρῶνται. Τούτων δ᾽ ἔρημος ὑπέρκειται, νομὰς δαψιλεῖς ἔχουσα· ἐκλειφθεῖσα δ᾽ ὑπὸ πλήθους σκορπίων, καὶ φαλαγγίων τῶν τετραγνάθων καλουμένων, ἐπιπολάσαντός ποτε καὶ ἀπεργασαμένου τοῖς ἀνθρώποις φυγὴν παντελῆ.

Μετὰ δὲ Εὐμένους λιμένα μέχρι Δειρῆς καὶ τῶν κατὰ τὰς ἓξ νήσους στενῶν Ἰχθυοφάγοι καὶ Κρεωφάγοι κατοικοῦσι, καὶ Κολοβοὶ μέχρι τῆς μεσογαίας.

Εἰσὶ δὲ καὶ θῆραι πλείους ἐλεφάντων, καὶ πόλεις ἄσημοι, καὶ νησία πρὸ τῆς παραλίας· Νομάδες δ' οἱ πλείους, ὀλίγοι δ' οἱ γεωργοῦντες· παρά τισι δὲ τούτων φύεται στύραξ οὐκ ὀλίγος· συνάγουσι δὲ ταῖς ἀμπώτισιν οἱ Ἰχθυοφάγοι τοὺς ἰχθῦς· ἐπιῤῥίψαντες δὲ ταῖς πέτραις κατοπτῶσι πρὸς τὸν ἥλιον· εἶτ' ἐξοπτήσαντες τὰς ἀκάνθας μὲν σωρεύουσι· τὴν δὲ σάρκα πατήσαντες, μάζας ποιοῦνται· πάλιν δὲ ταύτας ἡλιάζοντες σιτοῦνται· χειμῶνος δ' ἀδυνατήσαντες συνάγειν τοὺς ἰχθῦς, τὰς σεσωρευμένας ἀκάνθας κόψαντες, μάζας ἀναπλάττονται, καὶ χρῶνται, τὰς δὲ νεαρὰς ἐκμυζῶσι· ἔνιοι δὲ τὰς κόγχας ἐχούσας τὴν σάρκα σιτεύουσι, καταβάλλοντες εἰς χαράδρια καὶ συστάδας θαλάττης· εἶτ' ἰχθύδια παραῤῥιπτοῦντες τροφῇ αὐτοῖς χρῶνται ἐν τῇ τῶν ἰχθύων σπάνει· ἔστι δ' αὐτοῖς καὶ ἰχθυοτροφεῖα παντοῖα, ἀφ' ὧν ταμιεύονται. Ἔνιοι δὲ τῶν τὴν ἄνυδρον παραλίαν οἰκούντων, διὰ πέντε ἡμερῶν, ἐπὶ τὰ ὑδρεῖα ἀναβαίνουσι πανοικὶ μετὰ παιανισμοῦ· ῥιφέντες δὲ πρηνεῖς πίνουσι βοῶν δίκην, ἕως ἐκτυμπανώσεως τῆς γαστρός· εἶτα ἀπίασιν ἐπὶ θάλατταν πάλιν· οἰκοῦσι δ' ἐν σπηλαίοις ἢ μάνδραις στεγασταῖς· ἀπὸ δοκῶν μὲν καὶ στρωτήρων τῶν κητείων ὀστέων καὶ ἀκανθῶν, φυλλάδος δ' ἐλαΐνης.

Οἱ δὲ Χελωνοφάγοι τοῖς ὀστράκοις αὐτῶν σκεπάζονται μεγάλοις οὖσιν, ὥςτε καὶ πλεῖσθαι ἐν αὐτοῖς· ἔνιοι δὲ τοῦ φύκους ἀποβεβλημένου πολλοῦ καὶ θῖνας ὑψηλὰς καὶ λοφώδεις ποιοῦντες, ὑπορύττοντες ταύτας ὑποικοῦσι· τοὺς δὲ νεκροὺς ῥίπτουσι

τροφὴν τοῖς ἰχθύσιν, ἀναλαμβανομένους ὑπὸ τῶν πλημμυρίδων. Τῶν δὲ νήσων τινὲς τρεῖς ἐφεξῆς κεῖνται, ἡ μὲν Χελωνῶν, ἡ δὲ Φωκῶν, ἡ δ' Ἱεράκων λεγομένη· πᾶσα δ' ἡ παραλία φοίνικάς τε ἔχει καὶ ἐλαιῶνας, καὶ δαφνῶνας, οὐχ ἡ ἐντὸς τῶν στενῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκτὸς πολλή. Ἔστι δέ τις καὶ Φιλίππου νῆσος, καθ' ἣν ὑπέρκειται τὸ Πυθαγγέλου καλούμενον τῶν ἐλεφάντων κυνήγιον· εἶτ' Ἀρσινόη πόλις καὶ λιμήν· καὶ μετὰ ταῦτα ἡ Δειρή· καὶ τούτων ὑπέρκειται θήρα τῶν ἐλεφάντων. Ἀπὸ δὲ τῆς Δειρῆς ἡ ἐφεξῆς ἐστιν ἀρωματοφόρος, πρώτη μὲν ἡ τὴν σμύρναν φέρουσα, καὶ αὕτη μὲν Ἰχθυοφάγων καὶ Κρεωφάγων· φύει δὲ καὶ περσέαν καὶ συκάμινον Αἰγύπτιον· ὑπέρκειται δ' ἡ Λίχα θήρα τῶν ἐλεφάντων· πολλαχοῦ δ' εἰσὶ συστάδες τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, ὧν ἀναξηρανθεισῶν, οἱ ἐλέφαντες ταῖς προβοσκίσι καὶ τοῖς ὀδοῦσι φρεωρυχοῦσι καὶ ἀνευρίσκουσιν ὕδωρ. Ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ ταύτῃ μέχρι τοῦ Πυθολάου ἀκρωτηρίου δύο λίμναι εἰσὶν εὐμεγέθεις· ἡ μὲν ἁλμυροῦ ὕδατος, ἣν καλοῦσι θάλατταν, ἡ δὲ γλυκέος, ἣ τρέφει καὶ ἵππους ποταμίους καὶ κροκοδείλους· περὶ δὲ τὰ χείλη πάπυρον· ὁρῶνται γὰρ καὶ ἴβεις περὶ τὸν τόπον· ἤδη δὲ καὶ οἱ πλησίον τῆς ἄκρας τοῦ Πυθολάου τὰ σώματα ὁλόκληροί εἰσι· μετὰ δὲ τούτους ἡ Λιβανωτοφόρος ἐνταῦθα ἄκρα ἐστὶ, καὶ ἱερὸν αἰγειρῶνα ἔχον. Ἐν δὲ τῇ μεσσογαίᾳ ποταμία τῆς Ἴσιδος λεγομένη καὶ ἄλλη τις Νεῖλος, ἄμφω σμύρναν καὶ λίβανον παραπεφυκότα ἔχουσαι. Ἔστι δὲ καὶ δεξαμενή τις τοῖς ἐκ τῶν ὀρῶν ὕδασι πληρου-

μένη, καὶ μετὰ ταῦτα Λέοντος κώμη, καὶ Πυθαγγέλου λιμήν· ἡ δ' ἑξῆς ἔχει καὶ ψευδοκασσίαν. Συνεχῶς δ' εἰσὶ ποταμίαι τε πλείους, ἔχουσαι λίβανον παραπεφυκότα, καὶ ποταμὸς μέχρι Κινναμωμοφόρου· ὁ δ' ὁρίζων ταύτην ποταμὸς φέρει καὶ φλοῦν πάμπολυν· εἶτ' ἄλλος ποταμὸς, καὶ Δαφνοῦς λιμήν· καὶ ποταμία Ἀπόλλωνος καλουμένη, ἔχουσα πρὸς τῷ λιβάνῳ καὶ σμύρναν καὶ κιννάμωμον· τοῦτο δὲ πλέον ἀκμάζει μᾶλλον περὶ τοὺς ἐν βάθει τόπους· εἶθ' ὁ Ἐλέφας τὸ ὄρος, ἐκκείμενον εἰς θάλατταν[1], καὶ διώρυξ, καὶ ἐφεξῆς Ψυγμοῦ λιμὴν μέγας, καὶ ἵδρυμα τὸ Κυνοκεφάλων καλούμενον· καὶ τελευταῖον ἀκρωτήριον τῆς παραλίας ταύτης τὸ Νότου κέρας. Κάμψαντι δὲ τοῦτο, ὡς ἐπὶ μεσημβρίαν, οὐκέτι, φησὶν, ἔχομεν λιμένων ἀναγραφὰς, οὐδὲ τόπων, διὰ τὸ μηκέτι εἶναι γνώριμον.

Ἐν δὲ τῇ ἑξῆς παραλίᾳ εἰσὶ καὶ στῆλαι καὶ βωμοὶ Πυθολάου, καὶ Λίχα, καὶ Πυθαγγέλου, καὶ Λέοντος, καὶ Χαριμότρου, κατὰ τὴν γνώριμον παραλίαν τὴν ἀπὸ Δειρῆς μέχρι Νότου κέρως· τὸ δὲ διάστημα οὐ γνώριμον. Πληθύει δ' ἐλέφασιν ἡ χώρα, καὶ λέουσι τοῖς καλουμένοις μύρμηξιν· ἀπεστραμμένα δ' ἔχουσι τὰ αἰδοῖα καὶ χρυσοειδεῖς τὴν χρόαν, ψιλότεροι δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἀραβίαν· φέρει δὲ καὶ παρδάλεις ἀλκίμους, καὶ ῥινοκέρωτας· οὗτοι δὲ μικρὸν ἀπολείπονται τῶν ἐλεφάντων οἱ ῥινοκέρωτες, ὥσπερ Ἀρτεμίδωρός φησιν . . . . . ἐπὶ σειρὰν τῷ μήκει· καίπερ ἑωρακέναι φήσας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἀλλὰ σχεδόν τι ὅσον τῷ ὕψει, ἀπό γε τοῦ ἀφ' ἡμῶν ὁρα-

θέντος· οὔτε πύξῳ τὸ χρῶμα ἐμφερὲς, ἀλλ᾽ ἐλέφαντι μᾶλλον· μέγεθος δ᾽ ἐστὶ τοῦ ταύρου· μορφὴ δ᾽ ἐγγύτατον συάγρου, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν προτομὴν, πλὴν τῆς ῥινὸς, ὅτι ἔστι κέρας σιμὸν στερεώτερον ὀστέου παντός· χρῆται δ᾽ ὅπλῳ, καθάπερ καὶ τοῖς ὀδοῦσιν ὁ σύαγρος· ἔχει δὲ καὶ στύλους δύο, ὡς ἂν σπείρας δρακόντων, ἀπὸ τῆς ῥάχεως μέχρι τῆς γαστρὸς περικειμένας, τὴν μὲν πρὸς τῷ λόφῳ, τὴν δὲ πρὸς τῇ ὀσφύϊ· ἐκ μὲν δὴ τοῦ ὑφ᾽ ἡμῶν ὁραθέντος ταῦτα φαμὲν ἡμεῖς. Ἐκεῖνος δὲ προσδιασαφεῖ, διότι καὶ ἐλεφαντόμαχον ἰδίως ἐστὶ τὸ ζῶον περὶ τῆς νομῆς ὑποδῦνον τῇ προτομῇ, καὶ ἀνακεῖρον τὴν γαστέρα, ἂν μὴ προληφθῇ τῇ προβοσκίδι καὶ τοῖς ὀδοῦσι.

Γίγνονται δ᾽ ἐν τούτοις τοῖς τόποις καὶ αἱ καμηλοπαρδάλεις, οὐδὲν ὅμοιον ἔχουσαι παρδάλει· τὸ γὰρ ποικίλον τῆς χρόας νευρίσι μᾶλλον ἔοικε ῥαβδωτοῖς, σπίλοις κατεστιγμέναι· τελέως δὲ τὰ ὀπίσθια ταπεινότερα τῶν ἐμπροσθίων ἐστὶν, ὥςτε δοκεῖν συγκαθῆσθαι τῷ οὐραίῳ μέρει, τὸ ὕψος βοὸς ἔχοντι, τὰ δὲ ἐμπρόσθια σκέλη τῶν καμηλείων οὐ λείπεται· τράχηλος δ᾽ εἰς ὕψος ἐξηρμένος ὀρθὸς, τὴν κορυφὴν δὲ πολὺ ὑπερπετεστέραν ἔχει τῆς καμήλου· διὰ δὲ τὴν ἀσυμμετρίαν ταύτην οὐδὲ τάχος οἶμαι τοσοῦτον εἶναι περὶ τὸ ζῶον, ὅσον εἴρηκεν Ἀρτεμίδωρος, ἀνυπέρβλητον φήσας ἀλλ᾽ οὐδὲ θηρίον ἐστὶν, ἀλλὰ βόσκημα μᾶλλον· οὐδεμίαν γὰρ ἀγριότητα ἐμφαίνει· γίγνονται δὲ, φησὶ, καὶ σφίγγες καὶ κυνοκέφαλοι, καὶ κῆποι, λέοντος μὲν πρόσωπον ἔχοντες, τὸ δὲ λοι-

πὸν σῶμα πανθῆρος, μέγεθος δὲ δορκάδος· καὶ ταῦροι δ᾽ εἰσὶν ἄγριοι καὶ σαρκοφάγοι, μεγέθει πολὺ τοὺς παρ᾽ ἡμῖν ὑπερβεβλημένοι, καὶ τάχει, πυῤῥοὶ τὴν χρόαν. Κροκούττας δ᾽ ἐστὶ μίγμα λύκου καὶ κυνὸς, ὥς φησιν οὗτος. Ἃ δ᾽ ὁ Σκήψιος λέγει Μητρόδωρος ἐν τῷ περὶ συνηθείας βιβλίῳ, μύθοις ἔοικε, καὶ οὐ φροντιστέον αὐτῶν. Καὶ δρακόντων δ᾽ εἴρηκε μεγέθη τριάκοντα πηγῶν ὁ Ἀρτεμίδωρος, ἐλέφαντας καὶ ταύρους χειρουμένων, μετριάσας ταύτῃ γε. Οἱ γὰρ Ἰνδικοὶ μυθωδέστεροι, καὶ οἱ Λιβυκοί· οἷς γε καὶ πόα ἐπιπεφυκέναι λέγεται.

Νομαδικὸς μὲν οὖν ὁ βίος τῶν Τρωγλοδυτῶν, τυραννοῦνται δὲ καθ᾽ ἕκαστα· κοιναὶ δὲ καὶ γυναῖκες καὶ τέκνα, πλὴν τοῖς τυράννοις· τῷ δὲ τὴν τυράννου φθείραντι πρόβατον ἡ ζημία ἐστί· στιβίζονται δ᾽ ἐπιμελῶς αἱ γυναῖκες· περίκεινται δὲ τοῖς τραχήλοις κογχία ἀντὶ βασκανίων. Πολεμοῦσι δὲ περὶ τῆς νομῆς, κατ᾽ ἀρχὰς μὲν διωθούμενοι ταῖς χερσὶν, εἶτα λίθοις· ὅταν δὲ τραῦμα γένηται, καὶ τοξεύμασι καὶ μαχαιρίσι· διαλύουσι δὲ γυναῖκες μέσον προϊοῦσαι, καὶ δεήσεις προσενέγκασαι· τροφὴ δ᾽ ἔκ τε σαρκῶν καὶ τῶν ὀστέων κοπτομένων ἀναμὶξ καὶ εἰς τὰς δορὰς ἀνειλουμένων, εἶτ᾽ ὀπτωμένων, καὶ ἄλλως πολλαχῶς σκευαζομένων ὑπὸ τῶν μαγείρων, οὓς καλοῦσιν ἀκαθάρτους· ὥςτε μὴ κρεωφαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὀστοφαγεῖν, καὶ δερματοφαγεῖν· χρῶνται δὲ καὶ τῷ αἵματι καὶ τῷ γάλακτι καταμίξαντες. Ποτὸν δὲ τοῖς μὲν πολλοῖς ἀπόβρεγμα παλιούρου, τοῖς δὲ τυράννοις μελίκρατον, ἀπ᾽ ἄνθους τινὸς ἐκ-

πιεζομένου τοῦ μέλιτος. Ἔστι δ᾽ αὐτοῖς χειμὼν μὲν, ἡνίκα οἱ ἐτησίαι πνέουσι· κατομβροῦνται γάρ· θέρος δ᾽ ὁ λοιπὸς χρόνος. Γυμνῆται δὲ καὶ δερματοφόροι, καὶ σκυταληφόροι διατελοῦσιν· εἰσὶ δ᾽ οὐ κολοβοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περιτετμημένοι τινὲς, καθάπερ Αἰγύπτιοι. Οἱ δὲ Μεγαβάροι Αἰθίοπες τοῖς ῥοπάλοις καὶ τύλους προστιθέασι σιδηροῦς· χρῶνται δὲ καὶ λόγχαις καὶ ἀσπίσιν ὠμοβυρσίναις. Οἱ δὲ λοιποὶ Αἰθίοπες τόξοις καὶ λόγχαις· θάπτουσι δέ τινες τῶν Τρωγλοδυτῶν, ῥάβδοις παλιουρίνοις δήσαντες τὸν αὐχένα τῶν νεκρῶν πρὸς τὰ σκέλη· ἔπειτα εὐθὺς καταλεύουσιν ἱλαροὶ, γελῶντες ἅμα, ἕως ἂν τοῦ σώματος τὴν ὄψιν ἀποκρύψωσιν· εἶτ᾽ ἐπιθέντες κέρας αἴγειον, ἀπίασιν. Ὁδοιποροῦσι δὲ νύκτωρ ἐκ τῶν ἀῤῥένων θρεμμάτων κώδωνας ἐξάψαντες, ὥστ᾽ ἐξίστασθαι τὰ θηρία τῷ ψόφῳ· καὶ λαμπάσι τε καὶ τόξοις ἐπὶ τὰ θηρία χρῶνται· καὶ διαγρυπνοῦσι δὲ τῶν ποιμνίων χάριν, ᾠδῇ τινι χρώμενοι πρὸς τῷ πυρί.

Ταῦτ᾽ εἰπὼν περὶ τῶν Τρωγλοδυτῶν καὶ τῶν προσχώρων Αἰθιόπων, ἐπάνεισιν ἐπὶ τοὺς Ἄραβας· καὶ πρώτους ἔπεισι τοὺς τὸν Ἀράβιον κόλπον ἀφορίζοντας, καὶ ἀντικειμένους τοῖς Τρωγλοδύταις, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Ποσειδίου. Φησὶ δὲ ἐνδοτέρω κεῖσθαι τοῦτο τοῦ Ἐλανίτου μυχοῦ· συνεχῆ δὲ τοῦ Ποσειδίου Φοινικῶνα εἶναι εὔϋδρον, τιμᾶσθαί τε κομιδῇ, διὰ τὸ πᾶσαν τὴν κύκλῳ καυματηράν τε καὶ ἄνυδρον καὶ ἄσκιον ὑπάρχειν· ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν εὐκαρπίαν τῶν φοινίκων εἶναι θαυμαστήν· προ-

εστήκασι δὲ τοῦ ἄλσους ἀνὴρ καὶ γυνὴ, διὰ γένους ἀποδεδειγμένοι δερματοφόροι, τροφὴν ἀπὸ τῶν φοινίκων ἔχοντες· κοιτάζονται δ᾽ ἐπὶ δένδρων καλυβοποιησάμενοι διὰ τὸ πλῆθος τῶν θηρίων. Εἶθ᾽ ἑξῆς ἐστι νῆσος Φωκῶν, ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν θηρίων τούτων ὠνομασμένη. Πλησίον δ᾽ αὐτῆς ἀκρωτήριον, ὃ διατείνει πρὸς τὴν Πέτραν τὴν τῶν Ναβαταίων καλουμένων Ἀράβων καὶ τὴν Παλαιστίνην χώραν, εἰς ἣν Μειναῖοί τε καὶ Γεῤῥαῖοι, καὶ πάντες οἱ πλησιόχωροι τὰ τῶν ἀρωμάτων φορτία κομίζουσιν. Εἶτ᾽ ἄλλη παραλία, πρότερον μὲν Μαρανειτῶν καλουμένη, ὧν οἱ μὲν ἦσαν γεωργοὶ, τινὲς δὲ Σκηνῖται, νῦν δὲ Γαρινδαίων, ἀνελόντων ἐκείνους δόλῳ· ἐπέθεντο γὰρ αὐτοῖς πενταετηρικήν τινα πανήγυριν ἐπιτελοῦσι, καὶ τούτους δὲ διέφθειραν, καὶ τοὺς ἄλλους ἐπελθόντες ἄρδην διελυμήναντο. Εἶθ᾽ ὁ Ἐλανίτης κόλπος, καὶ ἡ Ναβαταία, πολύανδρος οὖσα ἡ χώρα καὶ εὔβοτος· οἰκοῦσι δὲ καὶ νήσους προκειμένας πλησίον, οἳ πρότερον μὲν καθ᾽ ἡσυχίαν ἦσαν, ὕστερον δὲ σχεδίαις ἐλῄζοντο τοὺς ἐκ τῆς Αἰγύπτου πλέοντας· δίκας δ᾽ ἔτισαν, ἐπελθόντος στόλου, καὶ ἐκπορθήσαντος αὐτούς. Ἑξῆς δ᾽ ἐστὶ πεδίον εὔδενδρόν τε καὶ εὔϋδρον, καὶ βοσκημάτων παντοίων μεστὸν, ἄλλων τε καὶ ἡμιόνων ἀγρίων, καὶ καμήλων, καὶ ἐλάφων, καὶ δορκάδων πλῆθος, λέοντές τε, καὶ παρδάλεις, καὶ λύκοι συχνοί. Πρόκειται δὲ νῆσος καλουμένη Δία· εἶτα κόλπος ὅσον πεντακοσίων σταδίων, ὄρεσι περικλειόμενος καὶ δυσεισβόλῳ στόματι· περιοικοῦσι δὲ θηρευτικοὶ ἄνδρες τῶν χερσαίων ἀγρευ-

μάτων. Εἶτ᾽ ἔρημοι τρεῖς νῆσοι πλήρεις ἐλαιῶν, οὐ τῶν παρ᾽ ἡμῖν, ἀλλὰ τῶν ἐντοπίων, ἃς καλοῦμεν Αἰθιοπικάς· ὧν τὸ δάκρυον καὶ ἰατρικῆς δυνάμεώς ἐστιν. Ἐφεξῆς δ᾽ ἐστὶν αἰγιαλὸς λιθώδης· καὶ μετὰ τοῦτον τραχεῖα καὶ δυσπαράπλευστος ὅσον χιλίων σταδίων παραλία σπάνει λιμένων καὶ ἀγκυροβολίων· ὄρος γὰρ παρατείνει τραχὺ καὶ ὑψηλόν· εἶθ᾽ ὑπώρειαι σπηλαιώδεις μέχρι τῆς θαλάττης, τοῖς ἐτησίαις μάλιστα καὶ ταῖς τότε ἐπομβρίαις ἀβοήθητον παρέχουσαι τὸν κίνδυνον. Ἑξῆς δ᾽ ἐστὶ κόλπος νήσους ἔχων σποράδας· καὶ συνεχεῖς θῖνες ψάμμου μελαίνης τρεῖς ἄγαν ὑψηλοί· καὶ μετὰ τούτους Χαρμόθας λιμὴν ὅσον σταδίων τὸν κύκλον ἑκατόν, στενὸν καὶ ἐπικίνδυνον ἔχων τὸν εἴσπλουν παντὶ σκάφει· ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς εἰς αὐτόν· ἐν μέσῳ δὲ νῆσος εὔδενδρος καὶ γεωργήσιμος. Εἶτ᾽ ἐστὶ παραλία τραχεῖα, καὶ μετὰ ταύτην κόλποι τινές, καὶ χώρα Νομάδων, ἀπὸ καμήλων ἐχόντων τὸν βίον· καὶ γὰρ πολεμοῦσιν ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ ὁδεύουσι, καὶ τρέφονται τῷ τε γάλακτι χρώμενοι καὶ ταῖς σαρξί. Ῥεῖ δὲ ποταμὸς δι᾽ αὐτῶν ψῆγμα χρυσοῦ καταφέρων, οὐκ ἴσασι δ᾽ αὐτὸ κατεργάζεσθαι· καλοῦνται δὲ Δέβαι, οἱ μὲν Νομάδες, οἱ δὲ καὶ γεωργοί. Οὐ λέγω δὲ τῶν ἐθνῶν τὰ ὀνόματα τὰ παλαιὰ διὰ τὴν ἀδοξίαν, καὶ ἅμα ἀτοπίαν τῆς ἐκφορᾶς αὐτῶν. Ἐχόμενοι δ᾽ εἰσὶν ἡμερότεροι τούτων ἄνδρες, εὐκρατοτέραν οἰκοῦντες γῆν· καὶ γὰρ εὔυδρός ἐστι καὶ εὔομβρος· χρυσός τε ὀρυκτὸς γίνεται παρ᾽ αὐτοῖς οὐ ψήγματος, ἀλλὰ βωλαρίων χρυσοῦ καθάρσεως οὐ πολλῆς δεομε-

γων, μέγεθος δ' ἐχόντων ἐλάχιστον μὲν πυρῆνος, μέσον δὲ μεσπίλου, μέγιστον δὲ καρύου· τρήσαντες δὲ ταῦτα ἐναλλὰξ διαφανέσιν λίθοις ὅρμους ποιοῦνται διείροντες λῖνον· περιτίθενται δὲ περὶ τοὺς τραχήλους καὶ καρπούς· πωλοῦσι δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας εὔωνον τὸν χρυσὸν, τριπλάσιον ἀντιδόντες τοῦ χαλκοῦ, διπλάσιον δὲ τοῦ ἀργύρου· διά τε τὴν ἀπειρίαν τῆς ἐργασίας, καὶ τὴν σπάνιν τῶν ἀντιλαμβανομένων, ὧν ἡ χρεία πρὸς τοὺς βίους ἀναγκαιοτέρα.

Συνάπτει δ' ἡ τῶν Σαβίων εὐδαιμονεστάτη μεγίστου ἔθνους, παρ' οἷς καὶ σμύρνα, καὶ λίβανος, καὶ κιννάμωμον· ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ, καὶ βάλσαμον, καὶ ἄλλη τις πόα σφόδρα εὐώδης, ταχὺ δ' ἐξίτηλον τὴν ὀδμὴν ἔχουσα· εἰσὶ δὲ καὶ φοίνικες εὐώδεις, καὶ κάλαμος· ὄφεις δὲ σπιθαμιαῖοι, φοινικοῖ τὴν χρόαν, προσαλλόμενοι καὶ μέχρι λαγόνος, τὸ δῆγμα ἔχοντες ἀνήκεστον. Διὰ δὲ τὴν ἀφθονίαν τῶν καρπῶν ἀργοὶ καὶ ῥάθυμοι τοῖς βίοις εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι· κοιτάζονται δὲ ἐπὶ τῶν ῥιζῶν τῶν δένδρων, ἐκτέμνοντες [οἱ πολλοὶ καὶ δημοτικοί]· διαδεχόμενοι δ' οἱ σύνεγγυς ἀεὶ τὰ φορτία, τοῖς μετ' αὐτοὺς παραδιδόασι μέχρι Συρίας καὶ Μεσοποταμίας· καρούμενοι δ' ὑπὸ τῶν εὐωδιῶν, αἴρουσι τὸν κάρον ἀσφάλτου θυμιάματι, καὶ τράγου πώγωνος. Ἡ δὲ πόλις τῶν Σαβαίων, ἡ Μαρίαβα, κεῖται μὲν ἐπ' ὄρους εὐδένδρου· βασιλέα δ' ἔχει κύριον τῶν κρίσεων καὶ τῶν ἄλλων· ἐκ δὲ τῶν βασιλείων οὐ θέμις ἐξεῖναι, ἢ καταλεύουσιν αὐτὸν παραχρῆμα οἱ ὄχλοι κατά τι λόγιον· ἐν χλιδῇ δ' ἐστὶ γυναικείᾳ καὶ αὐτὸς, καὶ οἱ περὶ αὐ-

τόν· τὰ δὲ πλήθη τὰ μὲν γεωργεῖ, τὰ δ' ἐμπορεύεται τὰ ἀρώματα, τά τε ἐπιχώρια καὶ τὰ ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας, πλέοντες ἐπ' αὐτὰ διὰ τῶν στενῶν δερματίνοις πλοίοις· τοσαῦτα δ' ἐστὶ τὸ πλῆθος, ὥστ' ἀντὶ φρυγάνων, καὶ τῆς καυσίμου ὕλης, χρῆσθαι κινναμώμῳ, καὶ κασσίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις. Γίνεται δ' ἐν τοῖς Σαβαίοις καὶ τὸ λάριμνον, εὐωδέστατον θυμίαμα. Ἐκ δὲ τῆς εὐπορίας οὗτοί τε καὶ Γεῤῥαῖοι πλουσιώτατοι πάντων εἰσὶν, ἔχουσί τε παμπληθῆ κατασκευὴν χρυσωμάτων τε καὶ ἀργυρωμάτων, κλινῶν τε καὶ τριπόδων καὶ κρατήρων, σὺν ἐκπώμασι καὶ τῇ τῶν οἴκων πολυτελείᾳ· καὶ γὰρ θυρώματα καὶ τοῖχοι καὶ ὀροφαὶ δι' ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λιθοκολλήτου τυγχάνει διαπεποικιλμένα. Ταῦτα μὲν περὶ τούτων εἴρηκε· τἄλλα δὲ τὰ μὲν παραπλησίως τῷ Ἐρατοσθένει λέγει· τὰ δὲ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἱστορικῶν παρατίθησιν.

Ἐρυθρὰν γὰρ λέγειν τινὰς τὴν θάλατταν ἀπὸ τῆς χροιᾶς τῆς ἐμφαινομένης κατ' ἀνάκλασιν, εἴτε ἀπὸ τοῦ ἡλίου κατὰ κορυφὴν ὄντος, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἐρυθραινομένων ἐκ τῆς ἀποκαύσεως, ἀμφοτέρως γὰρ εἰκάζειν. Κτησίαν δὲ τὸν Κνίδιον πηγὴν ἱστορεῖν ἐκδιδοῦσαν εἰς τὴν θάλατταν ἐρευθὲς καὶ μιλτῶδες ὕδωρ. Ἀγαθαρχίδην δὲ τὸν ἐκείνου πολίτην παρά τινος Βόξου τὸ γένος ἱστορῆσαι, διότι Πέρσης τις Ἐρύθρας ἱπποφορβίου τινὸς ὑπὸ λεαίνης οἴστρῳ κατασχομένης ἐξελαθέντος μέχρι θαλάττης, κἀκεῖθεν εἰς νῆσόν τινα διάραντος, σχεδιαν πηξάμενος, πρῶτος περαιωθείη πρὸς τὴν νῆσον· ἰδὼν

δὲ καλῶς οἰκήσιμον, τὴν μὲν ἀγέλην εἰς τὴν Περσίδα ἀπαγάγοι πάλιν· ἀποίκους δ᾽ ἐκεῖ στεῖλαί τε, καὶ τὰς ἄλλας νήσους, καὶ τὴν παραλίαν, ἐπώνυμον δὲ ποιήσειεν ἑαυτοῦ τὸ πέλαγος. Τοὺς δὲ Περσέως υἱὸν ἀποφαίνεσθαι τὸν Ἐρύθραν, ἡγήσασθαί τε τῶν τόπων. Λέγεται δ᾽ ὑπό τινων τὰ ἀπὸ τῶν στενῶν τοῦ Ἀραβίου κόλπου μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου τῆς ἐσχάτης πεντακισχιλίων σταδίων, οὐκ εὐκρινῶς, οὔτε ἐπὶ νότον, οὔτ᾽ ἐπὶ τὰς ἀνατολάς. Λέγεται δὲ καὶ διότι ὁ σμάραγδος καὶ ὁ βήρυλλος ἐν τοῖς τοῦ χρυσίου μετάλλοις ἐγγίνεται. Εἰσὶ δὲ ἅλες εὐώδεις ἐν Ἄραψιν, ὥς φησι Ποσειδώνιος.

Πρῶτοι δ᾽ ὑπὲρ τῆς Συρίας Ναβαταῖοι καὶ Σαβαῖοι τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν νέμονται, καὶ πολλάκις κατέτρεχον αὐτῆς, πρὶν ἢ Ῥωμαίων γενέσθαι· νῦν δὲ κἀκεῖνοι Ῥωμαίοις εἰσὶν ὑπήκοοι καὶ Σύροι. Μητρόπολις δὲ τῶν Ναβαταίων ἐστὶν ἡ Πέτρα καλουμένη· κεῖται γὰρ ἐπὶ χωρίου τἄλλα ὁμαλοῦ καὶ ἐπιπέδου, κύκλῳ δὲ πέτρᾳ φρουρουμένου, τὰ μὲν ἐκτὸς κρημνοῦ ἀποτόμου, τὰ δ᾽ ἐντὸς πηγὰς ἀφθόνους ἔχοντος εἴς τε ὑδρείαν καὶ κηπείαν. Ἔξω δὲ τοῦ περιβόλου χώρα ἔρημος ἡ πλείστη, καὶ μάλιστα ἡ πρὸς Ἰουδαίᾳ, ταύτῃ δὲ καὶ ἐγγυτάτω ἐστὶ τριῶν ἢ τεττάρων ὁδὸς ἡμερῶν εἰς Ἱεριχοῦντα, εἰς δὲ τὸν Φοινικῶνα πέντε. Βασιλεύεται μὲν οὖν ὑπό τινος ἀεὶ τῶν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους· ἔχει δ᾽ ὁ βασιλεὺς ἐπίτροπον, τῶν ἑταίρων τινὰ καλούμενον ἀδελφόν· σφόδρα δ᾽ εὐνομεῖται· γενόμενος γοῦν παρὰ τοῖς πατρίοις Ἀθηνόδωρος, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ ἡμῖν

ἑταῖρος, διηγεῖτο θαυμάζων. Εὑρεῖν γὰρ ἐπιδημοῦντας ἔφη πολλοὺς μὲν Ῥωμαίων, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ξένων· τοὺς μὲν οὖν ξένους ὁρᾷν κρινομένους πολλάκις, καὶ πρὸς τοὺς ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς ἐπιχωρίους· τῶν δ᾽ ἐπιχωρίων οὐδένας ἀλλήλοις ἐγκαλοῦντας, ἀλλὰ τὴν πᾶσαν εἰρήνην ἄγοντας πρὸς ἑαυτούς.

Πολλὰ δὲ καὶ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τοὺς Ἄραβας στρατεία νεωστὶ γενηθεῖσα ἐφ᾽ ἡμῶν, ὧν ἡγεμὼν ἦν Αἴλιος Γάλλος, διδάσκει τῶν τῆς χώρας ἰδιωμάτων. Τοῦτον δ᾽ ἔπεμψεν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ διαπειρασόμενον τῶν ἐθνῶν, καὶ τῶν τόπων τούτων τε καὶ τῶν Αἰθιοπικῶν ὁρῶν, τήν τε Τρωγλοδυτικὴν τὴν προσεχῆ τῇ Αἰγύπτῳ, γειτονεύουσαν τούτοις, καὶ τὸν Ἀράβιον κόλπον στενὸν ὄντα τελέως τὸν διείργοντα ἀπὸ τῶν Τρωγλοδυτῶν, τοὺς Ἄραβας· προσοικειοῦσθαι δὴ διενοήθη τούτους, ἢ καταστρέφεσθαι· ἦν δέ τι καὶ τὸ πολυχρημάτους ἀκούειν ἐκ παντὸς χρόνου, πρὸς ἄργυρον καὶ χρυσὸν τὰ ἀρώματα διατιθεμένους· καὶ τὴν πολυτελεστάτην λιθίαν, ἀναλίσκοντας τῶν λαμβανομένων τοῖς ἔξω μηδέν· ἢ γὰρ φίλοις ἤλπιζε πλουσίοις χρήσασθαι, ἢ ἐχθρῶν κρατήσειν πλουσίων· ἐπῆρε δ᾽ αὐτὸν καὶ ἡ παρὰ τῶν Ναβαταίων ἐλπὶς, φίλων ὄντων καὶ συμπράξειν ἅπανθ᾽ ὑπισχνουμένων.

Ἐπὶ τούτοις μὲν οὖν ἔστειλε τὴν στρατείαν ὁ Γάλλος. Ἐξηπάτησε δ᾽ αὐτὸν ὁ τῶν Ναβαταίων ἐπίτροπος Συλλαῖος· ὑποσχόμενος μὲν ἡγήσασθαι τὴν ὁδὸν, καὶ χορηγήσειν ἅπαντα καὶ συμπράξειν·

απαντα δ᾽ ἐξ ἐπιβουλῆς πράξας, καὶ οὔτε παράπλουν ἀσφαλῆ μηνύων, οὐδ᾽ ὁδὸν, ἀλλὰ ἀνοδίαις καὶ κυκλοπορείαις καὶ πάντων ἀπόροις χωρίοις, ἢ ῥαχίαις ἀλιμένοις παραβαλὼν, ἢ χοιράδων ὑφάλων μεσταῖς, ἢ τεναγώδεσι· πλεῖστον δὲ αἱ πλημμυρίδες ἐλύπουν ἐν τοιούτοις, καὶ ταῦτα χωρίοις, καὶ αἱ ἀμπώτεις. Πρῶτον μὲν δὴ τοῦθ᾽ ἁμάρτημα συνέβη, τὸ μακρὰ κατασκευάσασθαι πλοῖα, μηδενὸς ὄντος, μηδ᾽ ἐσομένου κατὰ θάλατταν πολέμου. Οὐδὲ γὰρ κατὰ γῆν σφόδρα πολεμισταί εἰσιν, ἀλλὰ κάπηλοι μᾶλλον οἱ Ἄραβες, καὶ ἐμπορικοὶ, μήτοι γε κατὰ θάλατταν· ὁ δ᾽ οὐκ ἔλαττον ὀγδοήκοντα ἐναυπηγήσατο δίκροτα, καὶ τριήρεις καὶ φασήλους, κατὰ Κλεοπατρίδα τὴν πρὸς τῇ παλαιᾷ διώρυγι τῇ ἀπὸ τοῦ Νείλου. Γνοὺς δὲ διεψευσμένος, ἐναυπηγήσατο σκευαγωγὰ ἑκατὸν καὶ τριάκοντα, οἷς ἔπλευσεν ἔχων περὶ μυρίους πεζοὺς τῶν ἐκ τῆς Αἰγύπτου Ῥωμαίων, καὶ τῶν συμμάχων, ὧν ἦσαν Ἰουδαῖοι μὲν πεντακόσιοι, Ναβαταῖοι δὲ χίλιοι μετὰ τοῦ Συλλαίου. Πολλὰ δὲ παθὼν καὶ ταλαιπωρηθεὶς, πεντεκαιδεκαταῖος ἧκεν εἰς Λευκὴν κώμην τῆς Ναβαταίων γῆς, ἐμπορεῖον μέγα, πολλὰ τῶν πλοίων ἀποβαλὼν, ὧν ἔνια καὶ αὔτανδρα ὑπὸ δυσπλοίας, πολεμίου δ᾽ οὐδενός· τοῦτο δ᾽ ἀπειργάσατο ἡ τοῦ Συλλαίου κακία τοῦ πεζῇ φήσαντος ἀνόδευτα εἶναι στρατοπέδοις εἰς τὴν Λευκὴν κώμην, εἰς ἣν καὶ ἐξῆς οἱ καμηλέμποροι, τοσούτῳ πλήθει ἀνδρῶν καὶ καμήλων ὁδεύουσιν ἀσφαλῶς καὶ εὐπόρως εἰς πέτραν ἐκ πέτρας, ὥςτε μὴ διαφέρειν μηδὲν στρατοπέδου.

Συνέβαινε δὲ τοῦτο τοῦ μὲν βασιλέως τοῦ Ὀβόδα μὴ πολὺ φροντίζοντος τῶν κοινῶν, καὶ μάλιστα τῶν κατὰ πόλεμον (κοινὸν δὲ τοῦτο πᾶσι τοῖς Ἀράβων βασιλεῦσι) ἅπαντα δὲ ἐπὶ τῇ τοῦ ἐπιτρόπου ποιουμένου ἐξουσίᾳ τοῦ Συλλαίου· τούτου δ᾽ ἅπαντα δόλῳ στρατηγοῦντος, καὶ ζητοῦντος (ὡς οἶμαι) κατοπτεῦσαι μὲν τὴν χώραν, καὶ συνεξελεῖν τινὰς αὐτῶν πόλεις καὶ ἔθνη μετὰ τῶν Ῥωμαίων, αὐτὸν δὲ καταστῆναι κύριον ἁπάντων, ἀφανισθέντων ἐκείνων ὑπὸ λιμοῦ καὶ κόπου, καὶ νόσων, καὶ ἄλλων, ὅσα δόλῳ παρεσκεύασεν ἐκεῖνος· εἰς γοῦν τὴν Λευκὴν κώμην κατῆρεν, ἤδη στομακάκκῃ τε καὶ σκελοτύρβῃ πειραζομένης τῆς στρατιᾶς, ἐπιχωρίοις πάθεσι, τῶν μὲν περὶ τὸ στόμα, τῶν δὲ περὶ τὰ σκέλη παράλυσίν τινα δηλούντων, ἔκ τε τῶν ὑδρείων καὶ τῶν βοτανῶν. Ἠναγκάσθη γοῦν τό, τε θέρος καὶ τὸν χειμῶνα διατελέσαι αὐτόθι, τοὺς ἀσθενοῦντας ἀνακτώμενος. Ἐκ μὲν οὖν τῆς Λευκῆς κώμης εἰς Πέτραν, ἐντεῦθεν δ᾽ εἰς Ῥινοκόλουρα τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ Φοινίκης τὰ φορτία κομίζεται, κἀντεῦθεν εἰς τοὺς ἄλλους· νυνὶ δὲ τὸ πλέον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τῷ Νείλῳ κατάγεται· τὰ δ᾽ ἐκ τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Ἰνδικῆς εἰς Μυὸς ὅρμον· εἶθ᾽ ὑπέρθεσις εἰς Κοπτὸν τῆς Θηβαΐδος, καμήλοις, ἡ διώρυγι τοῦ Νείλου κειμένη εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Πάλιν ἐκ τῆς Λευκῆς κώμης ὁ Γάλλος ἀναζεύξας τὴν στρατιὰν, διὰ τοιούτων ᾔει χωρίων, ὥςτε καὶ ὕδωρ καμήλοις κομίζειν μοχθηρίᾳ τῶν ἡγεμόνων τῆς ὁδοῦ· διόπερ πολλαῖς ἡμέραις ἧκεν εἰς τὴν Ἀρέτα γῆν συγγενοῦς τῷ Ὀβόδα· ἐδέξα-

το μὲν οὖν αὐτὸν Ἀρέτας φιλικῶς, καὶ δῶρα προσήνεγκεν. Ἡ δὲ τοῦ Συλλαίου προδοσία κἀκείνην ἐποίησε τὴν χώραν δυςπόρευτον· τριάκοντα γοῦν ἡμέραις διῆλθεν αὐτὴν, ζειὰς καὶ φοίνικας ὀλίγας παρέχουσαν, καὶ βούτυρον ἀντ᾽ ἐλαίου διὰ τὰς ἀνοδίας· ἡ δ᾽ ἑξῆς, ἣν ἐπήει, Νομάδων ἦν, ἔρημος τὰ πολλὰ ὡς ἀληθῶς, ἐκαλεῖτο δὲ Ἀραρηνή· βασιλεὺς δ᾽ ἦν Σάβος· καὶ ταύτην ἀνοδίαις διῆλθε κατατρίψας ἡμέρας πεντήκοντα, μέχρι πόλεως Ἀγρανῶν καὶ χώρας εἰρηνικῆς τε, καὶ ἀγαθῆς. Ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς ἔφυγεν, ἡ δὲ πόλις ἐξ ἐφόδου κατελήφθη. Ἐκεῖθεν ἡμέραις ἓξ ἧκεν ἐπὶ τὸν ποταμόν. Συναψάντων δ᾽ αὐτόθι τῶν βαρβάρων εἰς μάχην, περὶ μυρίους αὐτῶν ἔπεσον· τῶν δὲ Ῥωμαίων δύο· ἐχρῶντο γὰρ ἀπείρως τοῖς ὅπλοις ἀπόλεμοι τελέως ὄντες, τόξοις τε καὶ λόγχαις, ξίφεσι, καὶ σφενδόναις· οἱ πλεῖστοι δ᾽ αὐτῶν ἀμφιστόμοις πελέκεσιν· εὐθὺς δὲ καὶ τὴν πόλιν εἷλε καλουμένην Ἀσκᾶ, συλληφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Ἐντεῦθεν εἰς Ἄθρουλλα πόλιν ἧκε, κρατήσας αὐτῆς ἀκονιτὶ, φρουρὰν ἐμβαλών· καὶ παρασκευάσας ἐφόδια σίτου καὶ φοινίκων, εἰς πόλιν Μαρσυαβαὶ προῆλθεν, ἔθνους τοῦ Ῥαμανιτῶν, οἳ ἦσαν ὑπὸ Ἰλασάρῳ. Ἓξ μὲν οὖν ἡμέρας προσβαλὼν ἐπολιόρκει· λειψυδρίας δ᾽ οὔσης, ἀπέστη· δύο μὲν οὖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέσχε τῆς ἀρωματοφόρου, καθάπερ τῶν αἰχμαλώτων ἀκούειν ἦν. Ἓξ δὲ μηνῶν χρόνον ἐν ταῖς ὁδοῖς κατέτριψε φαύλως ἀγόμενος· ἔγνω δ᾽ ἀναστρέφων ὀψὲ τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ καταμαθὼν, καὶ καθ᾽ ἑτέρας ὁδοὺς ἐπανελθὼν, ἐνναταῖος μὲν γὰρ εἰς Ἀνά-

γρανα ἧκεν, ὅπου ἡ μάχη συμβεβήκει· ἑνδεκαταῖος δ' ἐκεῖθεν εἰς Ἑπτὰ φρέατα καλούμενα ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος· ἐντεῦθεν ἤδη δι' ἐρήμης εἰς Χάαλλα κώμην, καὶ πάλιν ἄλλην Μαλόθαν πρὸς ποταμῷ κειμένην ἀφικνεῖται· εἶτα δι' ἐρήμης ὀλίγα ὕδρεια ἐχούσης ὁδὸς, μέχρι Νερᾶς κώμης· ἔστι δὲ τῆς Ὀβόδα· κεῖται δ' ἐπὶ θαλάττης· τὴν δὲ πᾶσαν ὁδὸν ἑξηκοσταῖος ἐξήνυσε κατὰ τὴν ἐπάνοδον, ἀναλώσας ἓξ μῆνας ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς ὁδῷ· ἐντεῦθεν δ' ἐπεραίωσε τὴν στρατιὰν ἑνδεκαταῖος εἰς Μυὸς ὅρμον, εἶθ' ὑπέρθεσις εἰς Κοπτόν· μετὰ γοῦν τῶν ὠνηθῆναι δυναμένων κατῆρεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν· τοὺς δ' ἄλλους ἀπέβαλεν, οὐχ ὑπὸ πολεμίων, ἀλλὰ νόσων, καὶ κόπων, καὶ λιμοῦ, καὶ μοχθηρίας τῶν ὁδῶν· ἐπεὶ κατὰ πόλεμον ἑπτά γε μόνον διαφθαρῆναι συνέβη, δι' ἃς αἰτίας οὐδ' ἐπὶ πολὺ πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν τόπων ὤνησεν ἡ στρατεία αὕτη· μικρὰ δ' ὅμως συνήργησεν· ὁ δ' αἴτιος τούτων ὁ Συλλαῖος. Ἔτισε δὲ καὶ δίκας ἐν Ῥώμῃ, προσποιούμενος μὲν φιλίαν, ἐλεγχθεὶς δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ πονηρίᾳ, καὶ ἄλλα κακουργῶν, καὶ ἀποτμηθεὶς τὴν κεφαλήν.

Τὴν μὲν οὖν ἀρωματοφόρον διαιροῦσιν εἰς τέτταρας μερίδας, ὥσπερ εἰρήκαμεν· τῶν ἀρωμάτων δὲ λίβανον μὲν καὶ σμύρναν ἐκ δένδρων γίγνεσθαι φασί· κασσίαν δὲ καὶ ἐκ λιμνῶν· τινὲς δὲ τὴν πλείω ἐξ Ἰνδῶν εἶναι· τοῦ δὲ λιβάνου βέλτιστον τὸν πρὸς τῇ Περσίδι. Κατ' ἄλλην δὲ διαίρεσιν σύμπασαν τὴν Εὐδαίμονα πενταχῇ σχίζουσιν εἰς βασιλείας, ὧν ἡ μὲν τους μαχίμους ἔχει καὶ προαγωνιστὰς ἁπάντων·

ἡ δὲ τοὺς γεωργοὺς, παρ᾽ ὧν ὁ σῖτος εἰς τοὺς ἄλλους εἰσάγεται· ἡ δὲ τοὺς βαναυσοτεχνοῦντας· καὶ ἡ μὲν σμυρνοφόρος, ἡ δὲ λιβανωτοφόρος· αἱ δ᾽ αὐταὶ καὶ τὴν κασσίαν καὶ τὸ κιννάμωμον καὶ τὴν νάρδον φέρουσι· παρ᾽ ἀλλήλων δ᾽ οὐ μεταφοιτᾷ τὰ ἐπιτηδεύματα, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς πατρίοις διαμένουσιν ἕκαστοι. Οἶνος δ᾽ ἐκ φοινίκων ὁ πλείων. Ἀδελφοὶ τιμιώτεροι τῶν τέκνων κατὰ πρεσβυγένειαν· καὶ βασιλεύουσιν οἱ ἐκ τοῦ γένους, καὶ ἄλλας ἀρχὰς ἄρχουσι· κοινὴ κτῆσις ἅπασι τοῖς συγγενέσι· κύριος δὲ ὁ πρεσβύτατος· μία δὲ καὶ γυνὴ πᾶσιν· ὁ δὲ φθάσας εἰσιὼν μίγνυται, προθεὶς τῆς θύρας τὴν ῥάβδον· ἑκάστῳ γὰρ ῥαβδοφορεῖν ἔθος· νυκτερεύει δὲ παρὰ τῷ πρεσβυτάτῳ· διὸ καὶ πάντες ἀδελφοὶ πάντων εἰσί· μίγνυνται δὲ καὶ μητράσι· μοιχῷ δὲ ζημία θάνατος· μοιχὸς δ᾽ ἐστὶν ὁ ἐξ ἄλλου γένους. Θυγάτηρ δὲ τῶν βασιλέων τινὸς θαυμαστὴ τὸ κάλλος, ἔχουσα ἀδελφοὺς πεντεκαίδεκα, ἐρῶντας αὐτῆς πάντας, καὶ διὰ τοῦτ᾽ ἀδιαλείπτως ἄλλων ἐπ᾽ ἄλλῳ παριόντα ὡς αὐτὴν, κάμνουσα ἤδη, παραδέδοται νοήματι χρήσασθαι τοιούτῳ· ποιησαμένη ῥάβδους ὁμοίας ταῖς ἐκείνων, ὅτ᾽ ἐξῄει παρ᾽ αὐτῆς τις, ἀεί τινα προὐτίθει τῆς θύρας τὴν ὁμοίαν ἐκείνῃ, καὶ μικρὸν ὕστερον ἄλλην, στοχαζομένη, ὅπως μὴ ἐκείνῃ τὴν παραπλησίαν ἔχῃ ὁ μέλλων προσιέναι· καὶ δὴ πάντων κατ᾽ ἀγορὰν ποτὲ ὄντων, ἕνα προσιόντα τῇ θύρᾳ, καὶ ἰδόντα τὴν ῥάβδον, ἐκ μὲν ταύτης εἰκάσαι, διότι παρ᾽ αὐτήν τις εἴσῄοι· ἐκ δὲ τοῦ τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν τῇ ἀγορᾷ καταλιπεῖν, ὑπονοῆσαι

μοιχόν· δραμόντα δε πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἀπαγαγόντα, ἐκεῖνον ἐλεγχθῆναι καταψευσάμενον τῆς ἀδελφῆς.

Σώφρονες δ' εἰσὶν οἱ Ναβαταῖοι καὶ κτητικοὶ, ὥςτε καὶ δημοσίᾳ τῷ μὲν μειώσαντι τὴν οὐσίαν ζημία κεῖται, τῷ δ' αὐξήσαντι τιμαί. Ὀλιγόδουλοι δ' ὄντες, ὑπὸ τῶν συγγενῶν διακονοῦνται τὸ πλέον, ἢ ὑπ' ἀλλήλων, ἢ αὐτοδιάκονοι, ὥςτε καὶ μέχρι τῶν βασιλέων διατείνειν τὸ ἔθος. Συσσίτια δὲ ποιοῦνται κατὰ τρισκαίδεκα ἀνθρώπους· μουσουργοὶ δὲ δύο τῷ συμποσίῳ ἑκάστῳ. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν ὄγκῳ μεγάλῳ πολλὰ συνεχῆ ποιεῖ συμπόσια· πίνει δ' οὐδεὶς πλείω τῶν ἕνδεκα ποτηρίων ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ χρυσῷ ἐκπώματι. Οὕτω δ' ὁ βασιλεύς ἐστι δημοτικὸς, ὥςτε πρὸς τῷ αὐτοδιακόνῳ καὶ τὸ ἀντιδιάκονον τοῖς ἄλλοις αὐτὸν γίνεσθαι· πολλάκις δὲ καὶ ἐν τῷ δήμῳ δίδωσιν εὐθύνας· ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ ἐξετάζεται τὰ περὶ τὸν βίον· οἰκήσεις δὲ διὰ λίθου πολυτελεῖς· αἱ δὲ πόλεις ἀτείχιστοι δι' εἰρήνην· εὔκαρπος ἡ πολλὴ πλὴν ἐλαίου· χρῶνται δὲ σησαμίνῳ. Πρόβατα λευκότριχα, βόες μεγάλοι, ἵππων ἄφορος ἡ χώρα· κάμηλοι δὲ τὴν ὑπουργίαν ἀντ' ἐκείνων παρέχονται· χιτῶνες δ' ἐν περιζώμασι, καὶ βλαυτίοις προϊᾶσι, καὶ οἱ βασιλεῖς· ἐν πορφύρᾳ δ' οὗτοι· εἰσαγώγιμα δ' ἐστὶ τὰ μὲν τελέως, τὰ δ' οὐ παντελῶς· ἄλλως τε καὶ ἐπιχωριάζειν καθάπερ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἀρωμάτων· χαλκὸς δὲ καὶ σίδηρος, καὶ ἔτι πορφυρέα ἐσθὴς, στύραξ· κρόκος δὲ καὶ κοστάρια τόρευμα, γραφὴ πλάσμα, οὐκ ἐπιχώρια· ἴσα κο

πρία ἡγοῦνται τὰ νεκρὰ σώματα· καθάπερ Ἡράκλειτός φησι, Νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι· διὸ καὶ παρὰ τοὺς κοπρῶνας κατορύττουσι καὶ τοὺς βασιλεῖς. Ἥλιον τιμῶσιν ἐπὶ τοῦ δώματος ἱδρυσάμενοι βωμὸν, σπένδοντες ἐν αὐτῷ καθ᾽ ἡμέραν καὶ λιβανωτίζοντες.

Τοῦ δὲ ποιητοῦ λέγοντος,

Αἰθίοπας δ᾽ ἱκόμην καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβοὺς,

διαποροῦσι καὶ περὶ τῶν Σιδονίων μὲν, τίνας χρὴ λέγειν τῶν ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ κατοικούντων, ὧν ἄποικοι οἱ παρ᾽ ἡμῖν Σιδόνιοι, καθάπερ καὶ Τυρίους τινὰς ἐκεῖ νησιώτας ἱστοροῦσι, καὶ Ἀραδίους, ὧν ἀποίκους τοὺς παρ᾽ ἡμῖν φασιν, εἴτ᾽ αὐτοὺς τοὺς Σιδονίους. Ἀλλὰ μᾶλλον περὶ Ἐρεμβῶν ἡ ζήτησις, εἴτε τοὺς Τρωγλοδύτας ὑπονοητέον λέγεσθαι, καθάπερ οἱ τὴν ἐτυμολογίαν βιαζόμενοι ἀπὸ τοῦ εἰς τὴν ἔραν ἐμβαίνειν, ὅπερ ἐστὶν εἰς τὴν γῆν, εἴτε τοὺς Ἄραβας. Ὁ μὲν οὖν Ζήνων ὁ ἡμέτερος μεταγράφει οὕτως·

Καὶ Σιδονίους, Ἄραβάς τε.

Πιθανώτερον δὲ Ποσειδώνιος γράφει, τῷ παρὰ μικρὸν ἀλλάξαι,

Καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβούς.

ὡς τοῦ ποιητοῦ τοὺς νῦν Ἄραβας οὕτω καλέσαντος, καθάπερ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ὠνομάζοντο κατ᾽ αὐτόν. Φησὶ δὲ ταῦτα τρία ἔθνη συνεχῆ ἀλλήλοις ἱδρυμένα, ὁμογένειάν τινα ἐμφαίνειν πρὸς ἄλληλα, καὶ διὰ τὸ παρακειμένοις ὀνόμασι κεκλῆσθαι, τοὺς μὲν Ἀρμενίους, τοὺς δὲ Ἄραβας, τοὺς δὲ Ἐρεμβούς·

ὥσπερ δὲ ἀπὸ ἔθνους ὑπολαμβάνειν ἐστὶν, εἰς τρία διηρεῖσθαι κατὰ τὰς τῶν κλιμάτων διαφορὰς ἀεὶ καὶ μᾶλλον ἐξαλλαττομένων, οὕτω καὶ τοῖς ὀνόμασι χρήσασθαι πλείοσιν ἀνθ᾽ ἑνός. Οὐδ᾽ οἱ ἐρεμνοὺς γράφοντες πιθανοί. Τῶν γὰρ Αἰθιόπων μᾶλλον ἴδιον. Λέγει δὲ καὶ τοὺς Ἀρίμους ὁ ποιητὴς, οὓς φησιν Ποσειδώνιος δέχεσθαι δεῖν, μὴ τόπον τινὰ τῆς Συρίας, ἢ τῆς Κιλικίας, ἢ ἄλλης τινὸς γῆς· ἀλλὰ τὴν Συρίαν αὐτήν. Ἀριμαῖοι γὰρ οἱ ἐν αὐτῇ. Τάχα δ᾽ οἱ Ἕλληνες Ἀραμαίους ἐκάλουν, ἢ Ἀρίμους. Αἱ δὲ τῶν ὀνομάτων μεταπτώσεις, καὶ μάλιστα τῶν βαρβαρικῶν, πολλαί· καθάπερ τὸν Δαριήκην Δαρεῖον ἐκάλεσαν, τὴν δὲ Φάρζιριν Παρυσάτιν, Ἀταργατὴν δὲ τὴν Ἀθάραν· Δερκετὼ δ᾽ αὐτὴν Κτησίας καλεῖ. Τῆς δὲ τῶν Ἀράβων εὐδαιμονίας καὶ Ἀλέξανδρον ἄν τις ποιήσαιτο μάρτυρα τὸν διανοηθέντα, ὥς φασι, καὶ βασίλειον αὐτὴν ποιήσασθαι μετὰ τὴν ἐξ Ἰνδῶν ἐπάνοδον. Πᾶσαι μὲν οὖν αἱ ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ κατελύθησαν τελευτήσαντος παραχρῆμα τὸν βίον· μία δ᾽ οὖν καὶ αὕτη τῶν ἐπιχειρήσεων ἦν, εἰ μὲν ἑκόντες παραδέχοιντο αὐτόν· εἰ δὲ μὴ, ὡς πολεμήσοντες· καὶ δὴ ὁρῶν μήτε πρότερον, μήθ᾽ ὕστερον πέμψαντας ὡς αὐτὸν πρέσβεις, παρεσκευάζετο πρὸς τὸν πόλεμον, ὥσπερ εἰρήκαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν.

ΤΩΝ
ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΤΟΥ
ἙΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ ἑπτακαιδέκατον περιέχει Αἴγυπτον ἅπασαν καὶ Λιβύην πᾶσαν.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ἙΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPVT I.

Ἐπεὶ δὲ τὴν Ἀραβίαν ἐφοδεύοντες καὶ τοὺς κόλπους συμπεριελάβομεν τοὺς σφίγγοντας αὐτὴν, καὶ ποιοῦντας χεῤῥόνησον, τὸν Περσικὸν καὶ τὸν Ἀράβιον· τούτῳ δὲ τινὰ συμπεριωδεύθη καὶ τῆς Αἰγύπτου, καὶ τῆς Αἰθιοπίας τὰ τῶν Τρωγλοδυτῶν, καὶ τῶν ἑξῆς μέχρι τῶν ἐσχάτων τῆς κινναμωμοφόρου· τὰ λειπόμενα καὶ συνεχῆ τοῖς ἔθνεσι τούτοις, ταῦ

τα δ' ἐστὶ τὰ περὶ τὸν Νεῖλον, ἐκθετέον· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Λιβύην ἔπιμεν, ἥπερ ἐστὶ λοιπὴ καὶ συμπάσης γεωγραφίας. Κἀνταῦθα δ' Ἐρατοσθένους ἀποφάσεις προεκθετέον.

Φησὶ δὴ τοῦ Ἀραβίου κόλπου πρὸς τὴν ἑσπέραν ἐνναχισχιλίους σταδίους διέχειν τὸν Νεῖλον, παραπλήσιον ὄντα κατὰ τὸ στόμα τῷ γράμματι τῷ ν κειμένῳ ἀνάπαλιν. Ῥυεὶς γάρ, φησί, ἀπὸ Μερόης ἐπὶ τὰς ἄρκτους ὡς δισχιλίους καὶ ἑπτακοσίους σταδίους, πάλιν ἀναστρέφει πρὸς μεσημβρίαν καὶ τὴν χειμερινὴν δύσιν ὡς τρισχιλίους καὶ ἑπτακοσίους σταδίους, καὶ σχεδὸν ἀντάρας τοῖς κατὰ Μερόην τόποις, καὶ εἰς τὴν Λιβύην πολὺς προσπεσὼν καὶ τὴν ἑτέραν ἐπιστροφὴν ποιησάμενος, πρὸς τὰς ἄρκτους φέρεται, πεντακισχιλίους μὲν καὶ τριακοσίους σταδίους ἐπὶ τὸν μέγαν καταῤῥάκτην, παρεπιστρέφων μικρὸν πρὸς τὴν ἕω, χιλίους δὲ καὶ διακοσίους τοὺς ἐπὶ τὸν ἐλάττω τὸν κατὰ Συήνην, πεντακισχιλίους δὲ ἄλλους καὶ τριακοσίους ἐπὶ τὴν θάλατταν. Ἐμβάλλουσι δ' εἰς αὐτὸν δύο ποταμοί, φερόμενοι μὲν ἔκ τινων λιμνῶν ἀπὸ τῆς ἕω, περιλαμβάνοντες δὲ νῆσον εὐμεγέθη τὴν Μερόην· ὧν ὁ μὲν Ἀσταβόρας καλεῖται κατὰ τὸ πρὸς ἕω πλευρὸν ῥέων, ἅτερος δ' Ἀστάπους· οἱ δ' Ἀστοσάβαν καλοῦσι· τὸν δ' Ἀστάπουν ἄλλον εἶναι, ῥέοντα ἔκ τινων λιμνῶν ἀπὸ μεσημβρίας, καὶ σχεδὸν τὸ κατ' εὐθεῖαν σῶμα τοῦ Νείλου τοῦτον ποιεῖν· τὴν δὲ πλήρωσιν αὐτοῦ τοὺς θερινοὺς ὄμβρους παρασκευάζειν. Ὑπὲρ δὲ τὰς συμβολὰς τοῦ Ἀσταβόρα καὶ τοῦ Νείλου σταδίοις ἑπτα-

κοσίοις, Μερόην εἶναι πόλιν ὁμώνυμον τῇ νήσῳ· ἄλλην δ' εἶναι νῆσον ὑπὲρ τῆς Μερόης, ἣν ἔχουσιν οἱ Αἰγυπτίων φυγάδες οἱ ἀποστάντες ἐπὶ Ψαμμιτίχου, καλοῦνται δὲ Σεμβρῖται, ὡς ἂν ἐπήλυδες· βασιλεύονται δὲ ὑπὸ γυναικός· ὑπακούουσι δὲ τῷ ἐν Μερόῃ. Τὰ δὲ κατωτέρω ἑκατέρωθεν Μερόης, παρὰ μὲν τὸν Νεῖλον πρὸς τὴν Ἐρυθράν, Μεγάβαροι, καὶ Βλέμμυες, Αἰθιόπων ὑπακούοντες, Αἰγυπτίοις δ' ὅμοροι· περὶ θάλατταν δὲ Τρωγλοδύται· διεστᾶσι δὲ εἰς δέκα ἢ δώδεκα ἡμερῶν ὁδόν, οἱ κατὰ τὴν Μερόην Τρωγλοδύται τοῦ Νείλου. Ἐξ ἀριστερῶν δὲ τῆς ῥύσεως τοῦ Νείλου Νοῦβαι κατοικοῦσιν ἐν τῇ Λιβύῃ, μέγα ἔθνος, ἀπὸ τῆς Μερόης ἀρξάμενοι μέχρι τῶν Ἀγγόνων, οὐχ ὑποταττόμενοι τοῖς Αἰθίοψιν, ἀλλ' ἰδίᾳ κατὰ πλείους βασιλείας διειλημμένοι. Τῆς δ' Αἰγύπτου τὸ παρὰ τὴν θάλαττάν ἐστιν ἀπὸ τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος πρὸς τὸ Κανωπικὸν στάδιοι τρισχίλιοι τριακόσιοι. Ἐρατοσθένης μὲν οὖν οὕτως.

Δεῖ δὲ ἐπὶ πλέον εἰπεῖν· καὶ πρῶτον τὰ περὶ τὴν Αἴγυπτον, ὅπως ἀπὸ τῶν γνωριμωτέρων ἐπὶ τὰ ἑξῆς προΐωμεν. Κοινὰ μὲν γάρ τινα, καὶ ταύτῃ τῇ χώρᾳ, καὶ τῇ συνεχεῖ, καὶ ὑπὲρ αὐτὴν τῇ τῶν Αἰθιόπων ὁ Νεῖλος παρασκευάζει, ποτίζων τε αὐτὰς κατὰ τὰς ἀναβάσεις, καὶ τοῦτ' οἰκήσιμον αὐτὸ τὸ μέρος ἀπολιπὼν μόνον τὸ καλυπτόμενον ἐν ταῖς πλημμυρίσι, τὸ δ' ὑπερδέξιον, καὶ μετεωρότερον τοῦ ῥεύματος πᾶν, ἀοίκητον ἑκατέρωθεν διεξιὼν καὶ ἔρημον διὰ τὴν αὐτὴν ἀνυδρίαν. Ἀλλὰ τὴν μὲν Αἰθιοπίαν οὔτε πᾶσαν διέξεισιν ὁ Νεῖλος, οὔτε μόνος, οὔτ' ἐπ'

εὐθείας, οὔτ᾽ οἰκουμένην καλῶς· τὴν δὲ Αἴγυπτον, καὶ μόνος, καὶ πᾶσαν, καὶ ἐπὶ εὐθείας ἀπὸ τοῦ μικροῦ Καταῤῥάκτου ὑπὲρ Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης ἀρξάμενος, οἵπερ εἰσὶν ὅροι τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Αἰθιοπίας, ἕως τῶν ἐπὶ θάλατταν ἐκβολῶν τοῦ Νείλου. Καὶ νῦν οἵ γε Αἰθίοπες τὸ πλέον νομαδικῶς ζῶσι καὶ ἀπόρως, διά τε τὴν λυπρότητα τῆς χώρας καὶ τὴν τῶν ἀέρων ἀσυμμετρίαν, καὶ τὸν ἀφ᾽ ἡμῶν ἐκτοπισμόν· τοῖς δ᾽ Αἰγυπτίοις ἅπαντα τἀναντία συμβέβηκε· καὶ γὰρ πολιτικῶς καὶ ἡμέρως ἐξ ἀρχῆς ζῶσι, καὶ ἐν γνωρίμοις ἵδρυνται τόποις, ὥςτε καὶ αἱ διατάξεις αὐτῶν μνημονεύονται· καὶ ἐπαινοῦνταί γε, δοκοῦντες ἀξιοχρέως χρήσασθαι τῇ τῆς χώρας εὐδαιμονίᾳ μερίσαντές τε εὖ καὶ ἐπιμεληθέντες. Βασιλέα γὰρ ἀποδείξαντες, τριχῆ τὸ πλῆθος διεῖλον· καὶ τοὺς μὲν στρατιώτας ἐκάλεσαν, τοὺς δὲ γεωργοὺς, τοὺς δὲ ἱερέας· καὶ τοὺς μὲν τῶν ἱερῶν ἐπιμελητὰς, τοὺς δ᾽ ἄλλους τῶν περὶ τὸν ἄνθρωπον· καὶ τοὺς μὲν ἐν τῷ πολέμῳ, τοὺς δ᾽ ὅσα ἐν εἰρήνῃ, γῆν τε καὶ τέχνας ἐργαζομένους· ἀφ᾽ ὧν περ καὶ αἱ πρόσοδοι συνήγοντο τῷ βασιλεῖ. Οἱ δ᾽ ἱερεῖς καὶ φιλοσοφίαν ἤσκουν, καὶ ἀστρονομίαν, ὁμιληταί τε τῶν βασιλέων ἦσαν. Ἡ δὲ χώρα τὴν μὲν πρώτην διαίρεσιν εἰς νομοὺς ἔσχε, δέκα μὲν ἡ Θηβαῒς, δέκα δ᾽ ἡ ἐν τῷ Δέλτα, ἑκκαίδεκα δ᾽ ἡ μεταξύ· ὡς δέ τινες, τοσοῦτοι ἦσαν οἱ σύμπαντες νομοὶ, ὅσαι αἱ ἐν τῷ λαβυρίνθῳ αὐλαί· αὐταὶ δ᾽ ἐλάττους τῶν τριάκοντα· πάλιν δ᾽ οἱ νομοὶ τομὰς ἄλλας ἔσχον· εἰς γὰρ τοπαρχίας οἱ πλεῖστοι διῄρηντο, καὶ αὗται δ᾽

εἰς ἄλλας τομάς· ἐλάχισται δ' αἱ ἄρουραι μερίδες. Ἐδέησε δὲ τῆς ἐπ' ἀκριβὲς καὶ κατὰ λεπτὸν διαιρέσεως διὰ τὰς συνεχεῖς τῶν ὅρων συγχύσεις, ἃς ὁ Νεῖλος ἀπεργάζεται κατὰ τὰς αὐξήσεις, ἀφαιρῶν καὶ προστιθεὶς, καὶ ἐναλλάττων τὰ σχήματα, καὶ τἄλλα σημεῖα ἀποκρύπτων, οἷς διακρίνεται τό, τε ἀλλότριον καὶ τὸ ἴδιον· ἀνάγκη δὴ ἀναμετρεῖσθαι πάλιν καὶ πάλιν. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὴν γεωμετρίαν συστῆναί φασιν, ὡς τὴν λογιστικὴν καὶ ἀριθμητικὴν παρὰ Φοινίκων, διὰ τὰς ἐμπορίας. Τριχῆ δὲ διῄρητο, ὥσπερ τὸ σύμπαν, καὶ τὸ ἐν ἑκάστῳ τῷ νομῷ πλῆθος, εἰς τρία ἴσα μερισθείσης τῆς χώρας. Ἡ δὲ περὶ τὸν ποταμὸν πραγματεία διαφέρει τοσοῦτον, ὅσον τῇ ἐπιμελείᾳ νικᾷν τὴν φύσιν. Φύσει γὰρ πλείονα φέρει καρπὸν, καὶ ποτισθεῖσα μᾶλλον· φύσει δὲ καὶ ἡ μείζων ἀνάβασις τοῦ ποταμοῦ πλείω ποτίζει γῆν, ἀλλ' ἡ ἐπιμέλεια πολλάκις καὶ τῆς φύσεως ἐξίσχυσεν ἐπιλειπούσης, ὥςτε καὶ κατὰ τὰς ἐλάττους ἀναβάσεις τοσαύτην ποτισθῆναι γῆν, ὅσην ἐν ταῖς μείζοσι, διά τε τῶν διωρύγων καὶ τῶν παραχωμάτων· ἐπὶ γοῦν τῶν πρὸ Πετρωνίου χρόνων ἡ μεγίστη μὲν ἦν φορὰ καὶ ἀνάβασις, ἡνίκα ἐπὶ τεσσαρεσκαίδεκα πήχεις ἀνέβαινεν ὁ Νεῖλος· ἡνίκα δ' ἐπ' ὀκτὼ, συνέβαινε λιμός· ἐπ' ἐκείνου δὲ ἄρξαντος τῆς χώρας, καὶ δώδεκα μόνον πληρώσαντος πήχεις τοῦ Νείλου μέτρον, μεγίστη ἦν ἡ φορά· καὶ ὀκτώ ποτε μόνον πληρώσαντος, λιμοῦ οὐδεὶς ᾔσθετο· τοιαύτη μὲν ἡ διάταξις. Τὰ δ' ἑξῆς λέγωμεν νυνί.

Ἀπὸ γὰρ τῶν Αἰθιοπικῶν τερμόνων ῥεῖ ἐπ' εὐ-

θείας πρὸς ἄρκτους ὁ Νεῖλος, ἕως τοῦ καλουμένου χωρίου Δέλτα· εἶτ' ἐπὶ κορυφὴν σχιζόμενος ὁ Νεῖλος, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, ὡς ἂν τριγώνου κορυφὴν ἀποτελεῖ τὸν τόπον τοῦτον· πλευρὰς δὲ τοῦ τριγώνου τὰ σχιζόμενα ἐφ' ἑκάτερα ῥεῖθρα καθήκοντα μέχρι τῆς θαλάττης, τὸ μὲν ἐν δεξιᾷ τῆς κατὰ Πηλούσιον· τὸ δ' ἐν ἀριστερᾷ τῆς κατὰ Κάνωβον, καὶ τὸ πλησίον Ἡράκλειον προσαγορευόμενον· βάσιν δὲ τὴν παραλίαν τὴν μεταξὺ τῶν Πηλουσίου καὶ τοῦ Ἡρακλείου. Γέγονε δὲ ἡ νῆσος ἔκ τε τῆς θαλάττης καὶ τῶν ῥευμάτων ἀμφοῖν τοῦ ποταμοῦ· καὶ καλεῖται Δέλτα, διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ σχήματος· τὸ δ' ἐπὶ τῇ κορυφῇ χωρίον ὁμωνύμως κέκληται διὰ τὸ ἀρχὴν εἶναι τοῦ λεχθέντος σχήματος· καὶ ἡ κώμη δὲ ἡ ἐπ' αὐτῷ καλεῖται Δέλτα. Δύο μὲν οὖν ταῦτα τοῦ Νείλου στόματα, ὧν τὸ μὲν Πηλουσιακὸν καλεῖται, τὸ δὲ Κανωβικὸν, καὶ Ἡρακλειωτικόν· μεταξὺ δὲ τούτων ἄλλαι πέντε εἰσὶν ἐκβολαὶ αἵ γε ἀξιόλογοι, λεπτότεραι δὲ πλείους· ἀπὸ γὰρ τῶν πρώτων μερῶν ἀποῤῥῶγες πολλαὶ καθ' ὅλην μερισθεῖσαι τὴν νῆσον, πολλὰ καὶ ῥεῖθρα καὶ νήσους ἐποίησαν, ὥσθ' ὅλην γενέσθαι πλωτὴν διωρύγων ἐπὶ διώρυξι τμηθεισῶν, αἳ κατὰ ῥᾳστώνην πλέονται τοσαύτην, ὥστε καὶ ὀστράκινα ἐνίοις εἶναι πορθμεῖα· τὴν μὲν οὖν περίμετρον ὅσον τρισχιλίων σταδίων ἐστὶν ἡ σύμπασα νῆσος· κολποῦσι δ' αὐτὴν, καὶ τὴν κάτω χώραν σὺν ταῖς ἀπαντικρὺ ποταμίαις τοῦ Δέλτα· ἐν δὲ ταῖς ἀναβάσεσι τοῦ Νείλου, καλύπτεται πᾶσα καὶ πελαγίζει, πλὴν τῶν οἰκήσεων· αὗται δ' ἐπὶ λό-

φων αὐτοφυῶν, ἢ χωμάτων ἵδρυνται, πόλεις τε ἀξιόλογοι καὶ κῶμαι, νησίζουσαι κατὰ τὴν πόῤῥωθεν ὄψιν. Πλείους δ' ἢ τετταράκοντα ἡμέρας τοῦ θέρους διαμεῖναν τὸ ὕδωρ, ἔπειθ' ὑπόβασιν λαμβάνει κατ' ὀλίγον, καθάπερ καὶ τὴν αὔξησιν ἔσχεν· ἐν ἑξήκοντα δὲ ἡμέραις τελέως γυμνοῦται καὶ ἀναψύχεται τὸ πεδίον· ὅσῳ δὲ θᾶττον ἡ ἀνάψυξις, τόσῳ δὴ θᾶττον ὁ ἄροτὸς καὶ ὁ σπόρος· θᾶττον δὲ, παρ' οἷς τὰ μείζω θάλπη. Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ ἐπάνω τοῦ Δέλτα ποτίζεται, πλὴν ὅτι ἐπ' εὐθείας ὅσον τετρακισχιλίοις σταδίοις, δι' ἑνὸς ῥείθρου τοῦ ποταμοῦ φερομένου, πλὴν εἰ μή που τις ἐντρέχει νῆσος, ὧν ἀξιολογωτάτη ἡ τὸν Ἡρακλειωτικὸν νομὸν περιέχουσα· ἢ εἴπου τις ἐκτροπὴ διώρυγι ἐπὶ πλέον εἰς λίμνην μεγάλην καὶ χώραν, ἣν ποτίζειν δύναται, καθάπερ ἐπὶ τῆς τὸν Ἀρσινοΐτην νομὸν ποιούσης, καὶ τὴν Μοίριδος λίμνην, καὶ τῶν εἰς τὴν Μαρεῶτιν ἀναχεομένων. Συλλήβδην δ' εἰπεῖν, ἡ ποταμία μόνον ἐστὶν Αἴγυπτος ἡ ἑκατέρωθεν ἐσχάτη τοῦ Νείλου, σπάνιον εἴ που τριακοσίων σταδίων ἐπέχουσα συνεχῶς πλάτος τὸ οἰκήσιμον, ἀρξαμένη ἀπὸ τῶν ὅρων τῆς Αἰθιοπίας, μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ Δέλτα. Ἔοικεν οὖν κυρία ψυχομένη ἐπὶ μῆκος, ὑπεξαιρουμένων τῶν ἐπὶ πλέον ἐκτροπῶν. Ποιεῖ δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο τῆς ποταμίας, ἧς λέγω, καὶ τῆς χώρας, τὰ ὄρη τὰ ἑκατέρωθεν ἀπὸ τῶν περὶ Συήνην τόπων καταγόμενα, μέχρι τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους· ἐφ' ὅσον γὰρ ταῦτα παρατείνει, καὶ διέστηκεν ἀπ' ἀλλήλων, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ὁ ποταμὸς συνάγεταί τε καὶ δια-

χεῖται, καὶ διασχηματίζει τὴν χώραν διαφόρως τὴν οἰκήσιμον. Ἡ δὲ ὑπὲρ τῶν ὀρῶν ἐπὶ συχνὸν ἀοίκητός ἐστιν.

Οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι στοχασμῷ τὸ πλέον, οἱ δ' ὕστερον αὐτόπται γενηθέντες, ᾔσθοντο ὑπὸ ὄμβρων θερινῶν πληρούμενον τὸν Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἄνω κλυζομένης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄρεσι· παυσαμένων δὲ τῶν ὄμβρων παυομένην κατ' ὀλίγον τὴν πλημμυρίδα· τοῦτο δ' ὑπῆρξε μάλιστα δῆλον τοῖς πλέουσι τὸν Ἀράβιον κόλπον μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου, καὶ τοῖς ἐκπεμπομένοις ἐπὶ τὴν τῶν ἐλεφάντων θήραν, καὶ εἴ τινες ἄλλαι χρεῖαι παρώξυνον ἐκεῖσε ἄνδρας προχειρίζεσθαι τοὺς τῆς Αἰγύπτου βασιλέας τοὺς Πτολεμαϊκούς. Οὗτοι γὰρ ἐφρόντισαν τῶν τοιούτων· διαφερόντως δ' ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθεὶς, φιλιστορῶν, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος διαγωγάς ἀει τινας καὶ τέρψεις ζητῶν καινοτέρας. Οἱ πάλαι δὲ βασιλεῖς οὐ πάνυ ἐφρόντισαν τῶν τοιούτων· καίπερ οἰκεῖοι σοφίας γεγονότες καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ ἱερεῖς, μεθ' ὧν ἦν αὐτοῖς ὁ πλείων βίος· ὥςτε καὶ θαυμάζειν ἄξιον, καὶ διὰ τοῦτο, καὶ διότι Σέσωστρις τὴν Αἰθιοπίαν ἐπῆλθεν ἅπασαν μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου, καὶ ὑπομνήματα τὰ τῆς στρατείας αὐτοῦ καὶ νῦν ἔτι δείκνυνται, στῆλαι καὶ ἐπιγραφαί. Καμβύσης τε τὴν Αἴγυπτον κατασχὼν, προῆλθε καὶ μέχρι τῆς Μερόης μετὰ τῶν Αἰγυπτίων· καὶ δὴ καὶ τοὔνομα τῇ τε νήσῳ, καὶ τῇ πόλει τοῦτο παρ' ἐκείνου τεθῆναί φασιν, ἐκεῖ τῆς ἀδελφῆς ἀποθανούσης αὐτῷ Μερόης· οἱ δὲ γυναῖκά

φασι· τὴν ἐπωνυμίαν οὖν ἐχαρίσατο αὐτῇ τιμῶν τὴν ἄνθρωπον. Θαυμαστὸν οὖν, πῶς ἐκ τῶν τοιούτων ἀφορμῶν οὐ τελέως ἐναργὴς ἦν ἡ περὶ τῶν ὄμβρων ἱστορία τοῖς τότε· καὶ ταῦτα τῶν ἱερέων φιλοπραγμονέστερον ἀναφερόντων εἰς τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ ἀποτιθεμένων, ὅσα μάθησιν περιττὴν ἐπιφαίνει. Εἰ γὰρ ἄρα τοῦτ' ἐχρῆν ζητεῖν, ὅπερ καὶ νῦν ἔτι ζητεῖται, τί δή ποτε θέρους, χειμῶνος δὲ οὔ; καὶ ἐν τοῖς νοτιωτάτοις, ἐν δὲ τῇ Θηβαΐδι, καὶ τῇ περὶ Συήνην οὐ συμπίπτουσιν ὄμβροι, τὸ δ' ὅτι ἐξ ὄμβρων αἱ ἀναβάσεις, μὴ ζητεῖν, μηδὲ τοιούτων δεῖσθαι μαρτύρων, οἵους Ποσειδώνιος εἴρηκε. Φησὶ γὰρ, Καλλισθένη λέγειν τὴν ἐκ τῶν ὄμβρων αἰτίαν τῶν θερινῶν, παρὰ Ἀριστοτέλους λαβόντα· ἐκεῖνον δὲ παρὰ Θρασυάλκου τοῦ Θασίου· (τῶν ἀρχαίων δὲ φυσικῶν εἷς οὗτος·) ἐκεῖνον δὲ παρ' ἄλλου· τὸν δὲ παρ' Ὁμήρου διιπετέα φάσκοντος τὸν Νεῖλον·

Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο.

Ἀλλ' ἐῶ ταῦτα πολλῶν εἰρηκότων, ὧν ἀρκέσει δύο μηνῦσαι τοὺς ποιήσαντας καθ' ἡμᾶς τὸ περὶ τοῦ Νείλου βιβλίον, Εὔδωρόν τε καὶ Ἀρίστωνα τὸν ἐκ τῶν περιπάτων· πλὴν γὰρ τῆς τάξεως τά τε ἄλλα καὶ τῇ φράσει, καὶ τῇ ἐπιχειρήσει ταὐτά ἐστι κείμενα παρ' ἀμφοτέροις. Ἐγὼ γοῦν ἀπορούμενος ἀντιγράφων εἰς τὴν ἀντιβολὴν, ἐκ θατέρου θάτερον ἀντέβαλον· πότερος δ' ἦν ὁ τἀλλότρια ὑποβαλλόμενος, ἐν Ἄμμωνος εὕροι τις ἄν. Εὔδωρος δ' ᾐτιᾶτο τὸν Ἀρίστωνα· ἡ μέντοι φράσις Ἀριστώνειος μᾶλλόν ἐστιν. Οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι τὸ οἰκούμενον αὐτὸ καὶ

ποτιζόμενον ὑπὸ τοῦ Νείλου μόνον Αἴγυπτον ἐκάλουν, ἀπὸ τῶν περὶ Συήνην τόπων ἀρξάμενοι μέχρι τῆς θαλάττης· οἱ δ᾽ ὕστερον μέχρι νῦν προσέλαβον ἐκ μὲν τῶν πρὸς ἕω μερῶν, μεταξὺ τοῦ Ἀραβίου κόλπου καὶ τοῦ Νείλου σχεδόν τι πάντα· οἱ δ᾽ Αἰθίοπες οὐ πάνυ χρῶνται τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάττῃ· ἐκ δὲ τῶν ἑσπερίων τὰ μέχρι τῶν Αὐάσεων, καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ τὰ ἀπὸ τοῦ Κανωβικοῦ στόματος μέχρι Καταβαθμοῦ καὶ τῆς Κυρηναίων ἐπικρατείας. Οἵ τε γὰρ ἀπὸ τοῦ Πτολεμαίου βασιλεῖς ἴσχυσαν ἐπὶ τοσοῦτον, οἵ γε καὶ τὴν Κυρηναίαν αὐτὴν κατέσχον, καὶ διενείμαντο πρὸς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Κύπρον. Ῥωμαῖοί τε οἱ διαδεξάμενοι τὴν ἐκείνων ἐπαρχίαν, κρίναντες τὴν Αἴγυπτον ἐν τοῖς αὐτοῖς ὅροις διεφύλαξαν. Αὐάσεις δ᾽ οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι τὰς οἰκουμένας χώρας, περιεχομένας κύκλῳ μεγάλαις ἐρημίαις, ὡς ἂν νήσους πελαγίας· πολὺ δὲ τοῦτ᾽ ἐστὶ κατὰ τὴν Λιβύην· τρεῖς δ᾽ εἰσὶν αἱ πρόσχωροι τῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐπ᾽ αὐτῇ τεταγμέναι. Τὰ μὲν οὖν καθ᾽ ὅλου καὶ ἀνωτάτω περὶ τῆς Αἰγύπτου, ταῦτα ἐλέγομεν· τὰ καθ᾽ ἕκαστα δὲ, καὶ τὰς ἀρετὰς αὐτῆς, νῦν διέξιμεν.

Ἐπεὶ δὲ τὸ πλεῖστον τοῦ ἔργου τούτου καὶ τὸ κυριώτατον ἡ Ἀλεξάνδρειά ἐστι καὶ τὰ περὶ αὐτὴν, ἐντεῦθεν ἀρκτέον. Ἔστι τοίνυν ἡ ἀπὸ Πηλουσίου παραλία πρὸς τὴν ἑσπέραν πλέουσι, μέχρι μὲν τοῦ Κανωβικοῦ στόματος, χιλίων που καὶ τριακοσίων σταδίων, ὃ δὴ καὶ βάσιν τοῦ Δέλτα ἔφαμεν· ἐντεῦθεν δ᾽ ἐπὶ Φάρον τὴν νῆσον ἄλλοι στάδιοι πεντήκοντα πρὸς τοῖς ἑκατόν. Ἡ δὲ Φάρος νησίον ἐστὶ

παράμηκες προσεχέστατον τῇ ἠπείρῳ, λιμένα πρὸς αὐτὴν ποιοῦν ἀμφίστομον. Ἠϊὼν γάρ ἐστι κολπώδης, ἄκρας εἰς τὸ πέλαγος προβεβλημένη δύο· τούτων δὲ μεταξὺ ἡ νῆσος ἵδρυται κλείουσα τὸν κόλπον, παραβέβληται γὰρ αὐτῷ κατὰ μῆκος· τῶν δ᾽ ἄκρων τῆς Φάρου τὸ μὲν οὖν ἑῷον μᾶλλόν ἐστι προσεχὲς τῇ ἠπείρῳ, καὶ τῇ κατ᾽ αὐτὴν ἄκρᾳ· καλεῖται δ᾽ ἡ Ἀκρολοχιάς, καὶ ποιεῖ τὸν λιμένα ἀρτίστομον· πρὸς δὲ τῇ στενότητι τοῦ μεταξὺ πόρου καὶ πέτραι εἰσὶν, αἱ μὲν ὕφαλοι, αἱ δὲ καὶ ἐξέχουσαι, τραχύνουσαι πᾶσαν ὥραν τὸ προσπίπτον ἐκ τοῦ πελάγους κλυδώνιον. Ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ τὸ τῆς νησίδος ἄκρον πέτρα περίκλυστος, ἔχουσα πύργον θαυμαστῶς κατεσκευασμένον λευκοῦ λίθου πολυόροφον, ὁμώνυμον τῇ νήσῳ· τοῦτον δ᾽ ἀνέθηκε Σώστρατος Κνίδιος φίλος τῶν βασιλέων, τῆς τῶν πλωϊζομένων σωτηρίας χάριν, ὥς φησιν ἡ ἐπιγραφή. Ἐπίγραμμα· *ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ ΚΝΙΔΙΟΣ ΔΕΞΙΦΑΝΟΥΣ, ΘΕΟΙΣ ΣΩΤΗΡΣΙΝ ῾ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΛΩΙΖΟΜΕΝΩΝ.* Ἀλιμένου γὰρ οὔσης καὶ ταπεινῆς τῆς ἑκατέρωθεν παραλίας, ἐχούσης δὲ καὶ χοιράδας καὶ βράχη τινά, ἔδει σημείου τινὸς ὑψηλοῦ καὶ λαμπροῦ τοῖς ἀπὸ τοῦ πελάγους προσπλέουσιν, ὥςτ᾽ εὐστοχεῖν τῆς εἰσβολῆς τοῦ λιμένος. Καὶ τὸ ἑσπέριον δὲ στόμα οὐκ εὐείσβολόν ἐστιν· οὐ μὴν τοσαύτης γε δεῖται προνοίας· ποιεῖ δὲ καὶ τοῦτο ἄλλον λιμένα τὸν τοῦ Εὐνόστου καλούμενον· πρόκειται δ᾽ οὗτος τοῦ ὀρυκτοῦ καὶ κλειστοῦ λιμένος· ὁ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ λεχθέντος πύργου τῆς Φάρου τὸν εἴσπλουν ἔχων, ὁ μέγας

ἐστὶ λιμήν· οὗτοι δὲ συνεχεῖς ἐν βάθει ἐκείνῳ τῷ ἑπτασταδίῳ καλουμένῳ χώματι διειργόμενοι ἀπ' αὐτοῦ, παράκεινται· τὸ δὲ χῶμά ἐστιν ἀπὸ τῆς ἠπείρου γέφυρα ἐπὶ τὴν νῆσον κατὰ τὸ ἑσπέριον αὐτῆς μέρος ἐκτεταμένη, δύο διάπλους ἀπολείπουσα μόνον εἰς τὸν Εὐνόστου λιμένα, καὶ αὐτοὺς γεγεφυρωμένους· ἦν δ' οὐ γέφυρα μόνον ἐπὶ τὴν νῆσον τὸ ἔργον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὑδραγώγιον, ὅτε γε ᾠκεῖτο· νῦν δ' ἠρήμωσεν αὐτὴν ὁ θεὸς Καῖσαρ ἐν τῷ πρὸς Ἀλεξανδρέας πολέμῳ, τεταγμένην μετὰ τῶν βασιλέων· ὀλίγοι δ' οἰκοῦσι πρὸς τῷ πύργῳ ναυτικοὶ ἄνδρες. Ὁ γοῦν μέγας λιμὴν πρὸς τῷ κεκλεῖσθαι καλῶς τῷ τε χώματι καὶ τῇ φύσει, ἀγχιβαθής τέ ἐστιν, ὥςτε τὴν μεγίστην ναῦν ἐπὶ κλίμακος ὁρμεῖν· καὶ εἰς πλείους σχίζεται λιμένας. Οἱ μὲν οὖν πρότεροι τῶν Αἰγυπτίων βασιλεῖς ἀγαπῶντες οἷς εἶχον, καὶ οὐ πάνυ ἐπεισάκτων δεόμενοι, διαβεβλημένοι πρὸς ἅπαντας τοὺς πλέοντας, καὶ μάλιστα τοὺς Ἕλληνας (πορθηταὶ γὰρ ἦσαν καὶ ἐπιθυμηταὶ τῆς ἀλλοτρίας κατὰ σπάνιν γῆς) ἐπέστησαν φυλακὴν τῷ τόπῳ τούτῳ, κελεύσαντες ἀπείργειν τοὺς προσιόντας· κατοικίαν δ' αὐτοῖς ἔδοσαν τὴν προσαγορευομένην Ῥακῶτιν, ἣ νῦν μὲν τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεώς ἐστι μέρος τὸ ὑπερκείμενον τῶν νεωρίων· τότε δὲ κώμη ὑπῆρχε. Τὰ δὲ κύκλῳ τῆς κώμης Βουκόλοις παρέδοσαν, δυναμένοις καὶ αὐτοῖς κωλύειν τοὺς ἔξωθεν ἐπιόντας. Ἐπελθὼν δὲ Ἀλέξανδρος, καὶ ἰδὼν τὴν εὐκαιρίαν, ἔγνω τειχίζειν ἐπὶ τῷ λιμένι τὴν πόλιν· τὴν δ' ὕστερον ἐπηκολουθηκυίας εὐδαιμονίας τῇ πόλει μνημονεύ-

ουσί τι σημεῖον κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κτίσματος συμβάν· τῶν γὰρ ἀρχιτεκτόνων τῇ λευκῇ διασημαινομένων τὴν τοῦ περιβόλου γραμμὴν, ἐπιλιπούσης τῆς γῆς, καὶ τοῦ βασιλέως ἐπιόντος οἱ διοικηταὶ τῶν ἀλφίτων μέρος τῶν παρεσκευασμένων τοῖς ἐργάταις παρέσχον, δι᾽ ὧν καὶ αἱ ὁδοὶ κατετμήθησαν εἰς πλείους· τοῦτ᾽ οὖν οἰωνίσθαι λέγονται πρὸς ἀγαθοῦ γεγονός.

Ἡ δ᾽ εὐκαιρία πολύτροπος· ἀμφίκλυστόν τε γάρ ἐστι τὸ χωρίον δυσὶ πελάγεσι, τὸ μὲν ἀπὸ τῶν ἄρκτων τῷ Αἰγυπτίῳ λεγομένῳ, τὸ δ᾽ ἀπὸ μεσημβρίας τῷ τῆς λίμνης τῆς Μαρείας, ἣ καὶ Μαρεῶτις λέγεται· πληροῖ δὲ ταύτην πολλαῖς διώρυξιν ὁ Νεῖλος, ἄνωθεν δὲ καὶ ἐκ πλαγίων, δι᾽ ὧν καὶ τὰ εἰσκομιζόμενα πολλῷ πλείω τῶν ἀπὸ θαλάττης ἐστίν· ὥςθ᾽ ὁ λιμὴν ὁ λιμναῖος ὑπῆρχε πλουσιώτερος τοῦ θαλαττίου· ταύτῃ τὰ ἐκκομιζόμενα ἐξ Ἀλεξανδρείας πλείω τῶν εἰσκομιζομένων ἐστί· γνοίη δ᾽ ἄν τις ἔν τε τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τῇ Δικαιαρχίᾳ γενόμενος, ὁρῶν τὰς ὁλκάδας· ἔν τε τῷ κατάπλῳ, καὶ ἐν ταῖς ἀναγωγαῖς ὅσον βαρύτεραί τε καὶ κουφότεραι δεῦρο κἀκεῖσε πλέοιεν. Πρὸς δὲ τῷ πλούτῳ τῶν καταγομένων ἑκατέρωσε εἴς τε τὸν κατὰ θάλατταν λιμένα καὶ εἰς τὸν λιμναῖον, καὶ τὸ εὐάερον ἄξιον σημειώσεώς ἐστιν· ὃ καὶ αὐτὸ συμβαίνει διὰ τὸ ἀμφίκλυστον, καὶ τὸ εὔκαιρον τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου. Αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι πόλεις αἱ ἐπὶ λιμνῶν ἱδρυμέναι βαρεῖς καὶ πνιγώδεις ἔχουσι τοὺς ἀέρας ἐν τοῖς καύμασι τοῦ θέρους· ἐπὶ γὰρ τοῖς χείλεσιν αἱ λίμναι τελμα-

τοῦνται διὰ τὴν ἐκ τῶν ἡλίων ἀναθυμίασιν· βορβορώδους οὖν ἀναφερομένης τοσαύτης ἰκμάδος, νοσώδης ὁ ἀὴρ ἕλκεται, καὶ λοιμικῶν κατάρχει παθῶν. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ τοῦ θέρους ἀρχομένου πληρούμενος ὁ Νεῖλος, πληροῖ καὶ τὴν λίμνην, καὶ οὐδὲν ἐᾷ τελματῶδες, τὸ τὴν ἀναφορὰν ποιῆσαν μοχθηράν· τότε δὲ καὶ οἱ ἐτησίαι πνέουσιν ἐκ τῶν βορείων, καὶ τοῦ τοσούτου πελάγους· ὥςτε κάλλιστα τοῦ θέρους Ἀλεξανδρεῖς διάγουσιν.

Ἔστι δὲ χλαμυδοειδὲς τὸ σχῆμα τοῦ ἐδάφους τῆς πόλεως· οὗ τὰ μὲν ἐπὶ μῆκος πλευρὰ ἐστὶ τὰ ἀμφίκλυστα, ὅσον τριάκοντα σταδίων ἔχοντα διάμετρον· τὰ δὲ ἐπὶ πλάτος οἱ ἰσθμοὶ, ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ σταδίων ἑκάτερος, σφιγγόμενος τῇ μὲν ὑπὸ θαλάττης, τῇ δ᾽ ὑπὸ τῆς λίμνης. Ἅπασα μὲν ὁδοῖς κατατέτμηται, ἱππηλάταις καὶ ἁρματηλάταις· δυσὶ δὲ πλατυτάταις, ἐπὶ πλέον ἢ πλέθρον ἀναπεπταμέναις· αἳ δὴ δίχα καὶ πρὸς ὀρθὰς τέμνουσιν ἀλλήλας. Ἔχει δ᾽ ἡ πόλις τεμένη, τά τε κοινὰ κάλλιστα καὶ τὰ βασίλεια, τέταρτον, ἢ καὶ τρίτον τοῦ παντὸς περιβόλου μέρος· τῶν γὰρ βασιλέων ἕκαστος ὥσπερ τοῖς κοινοῖς ἀναθήμασι προσεφιλοκάλει τινὰ κόσμον, οὕτω καὶ οἴκησιν ἰδίᾳ περιεβάλλετο πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις, ὥςτε νῦν τὸ τοῦ ποιητοῦ

Ἐξ ἑτέρων ἕτερ᾽ ἐστίν·

ἅπαντα μέντοι συναφῆ καὶ ἀλλήλοις καὶ τῷ λιμένι, καὶ ὅσα ἔξω αὐτοῦ. Τῶν δὲ βασιλείων μέρος ἐστὶ καὶ τὸ Μουσεῖον, ἔχον περίπατον καὶ ἐξέδραν, καὶ οἶκον μέγαν, ἐν ᾧ τὸ συσσίτιον τῶν μετεχόντων τοῦ

Μουσείου φιλολόγων ἀνδρῶν. Ἔστι δὲ τῇ συνόδῳ ταύτῃ καὶ χρήματα κοινὰ, καὶ ἱερεὺς ὁ ἐπὶ τῷ Μουσείῳ τεταγμένος, τότε μὲν ὑπὸ τῶν βασιλέων, νῦν δ᾽ ὑπὸ Καίσαρος. Μέρος δὲ τῶν βασιλείων ἐστὶ καὶ τὸ καλούμενον Σῆμα, ὃ περίβολος ἦν, ἐν ᾧ αἱ τῶν βασιλέων ταφαὶ, καὶ ἡ Ἀλεξάνδρου· ἔφθη γὰρ τὸ σῶμα ἀφελόμενος Περδίκκαν ὁ τοῦ Λάγου Πτολεμαῖος, κατακομίζοντα ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ ἐκτρεπόμενον ταύτῃ κατὰ πλεονεξίαν καὶ ἐξιδιασμὸν τῆς Αἰγύπτου, καὶ δὴ καὶ ἀπώλετο διαφθαρεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ἐπελθόντος τοῦ Πτολεμαίου καὶ κατακλείσαντος αὐτὸν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ· ἐκεῖνος μὲν οὖν ἀπέθανεν ἐμπεριπαρεὶς ταῖς σαρίσσαις, ἐπελθόντων ἐπ᾽ αὐτὸν τῶν στρατιωτῶν· σὺν αὐτῷ δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς, Ἀριδαῖός τε, καὶ τὰ παιδία τὰ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἡ γυνὴ Ῥωξάνη ἀπῆρεν εἰς Μακεδονίαν· τὸ δὲ σῶμα τοῦ Ἀλεξάνδρου κομίσας ὁ Πτολεμαῖος ἐκήδευσεν ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου νῦν ἔτι κεῖται· οὐ μὴν ἐν τῇ αὐτῇ πυέλῳ· ὑαλίνη γὰρ αὕτη, ἐκεῖνος δ᾽ ἐν χρυσῇ κατέθηκεν. Ἐσύλησε δ᾽ αὐτὴν ὁ Κόκκης, καὶ Παρείσακτος ἐπικληθεὶς Πτολεμαῖος, ἐκ τῆς Συρίας ἐπελθὼν, καὶ ἐκπεσὼν εὐθὺς, ὥστ᾽ ἀνόνητα αὐτῷ τὰ σῦλα γενέσθαι.

Ἔστι δὲ ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι κατὰ μὲν τὸν εἴσπλουν ἐν δεξιᾷ ἡ νῆσος καὶ ὁ πύργος ὁ Φάρος· κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν χεῖρα αἵ τε χοιράδες, καὶ ἡ Λοχιὰς ἄκρα, ἔχουσα βασίλειον. Εἰσπλεύσαντι δ᾽ ἐν ἀριστερᾷ ἐστὶ συνεχῆ τοῖς ἐν τῇ Λοχιάδι τὰ ἐνδοτέρω βασίλεια, πολλὰς καὶ ποικίλας ἔχοντα διαίτας καὶ

ἄλση· τούτοις δ᾽ ὑπόκειται ὅ, τε κρυπτὸς λιμὴν καὶ κλειστὸς ἴδιος τῶν βασιλέων, καὶ ἡ Ἀντίῤῥοδος, νησίον προκείμενον τοῦ ὀρυκτοῦ λιμένος, βασίλειον ἅμα καὶ λιμένιον ἔχον· ἐκάλεσαν δ᾽ οὕτως, ὡς ἂν τῇ Ῥόδῳ ἐνάμιλλον. Ὑπέρκειται δὲ τούτου τὸ θέατρον· εἶτα τὸ Ποσείδιον, ἀγκών τις ἀπὸ τοῦ Ἐμπορίου καλουμένου προπεπτωκὼς, ἔχων ἱερὸν Ποσειδῶνος· ᾧ προσθεὶς χῶμα Ἀντώνιος ἔτι μᾶλλον προνεῦον εἰς μέσον τὸν λιμένα ἐπὶ τῷ ἄκρῳ κατεσκεύασε δίαιταν βασιλικὴν, ἣν Τιμώνιον προσηγόρευσε. Τοῦτο δ᾽ ἔπραξε τὸ τελευταῖον, ἡνίκα προλειφθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων ἀπῆρεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ κακοπραγίαν, Τιμώνιον αὑτῷ κρίνας τὸν λοιπὸν βίον, ὃν διάξειν ἔμελλεν ἔρημος τῶν τοσούτων φίλων. Εἶτα τὸ Καισάριον καὶ τὸ Ἐμπορεῖον, καὶ ἀποστάσεις· καὶ μετὰ ταῦτα τὰ νεώρια μέχρι τοῦ ἑπτασταδίου. Ταῦτα μὲν τὰ πρὸ τὸν μέγαν λιμένα.

Ἑξῆς δ᾽ Εὐνόστου λιμὴν μετὰ τὸ ἑπταστάδιον· καὶ ὑπὲρ τούτου ὀρυκτὸς, ὃν καὶ Κιβωτὸν καλοῦσιν, ἔχων καὶ αὐτὸς νεώρια. Ἐνδοτέρω δὲ τούτου διῶρυξ πλωτὴ μέχρι τῆς λίμνης τεταμένη τῆς Μαρεώτιδος· ἔξω μὲν οὖν τῆς διώρυγος μικρὸν ἔτι λείπεται τῆς πόλεως· εἶθ᾽ ἡ Νεκρόπολις, καὶ τὸ προάστειον, ἐν ᾧ κῆποί τε πολλοὶ καὶ ταφαὶ καὶ καταγωγαὶ, πρὸς τὰς ταριχείας τῶν νεκρῶν ἐπιτήδειαι. Ἐντὸς δὲ τῆς διώρυγος τό, τε Σαράπιον καὶ ἄλλα τεμένη ἀρχαῖα ἐκλελειμμένα πως διὰ τὴν τῶν νεῶν κατασκευὴν τῶν ἐν Νικοπόλει· καὶ γὰρ ἀμφιθέατρον καὶ στάδιον, καὶ οἱ πεντετηρικοὶ ἀγῶνες ἐκεῖ

συντελοῦνται· τὰ δὲ παλαιὰ ὠλιγώρηται. Συλλήβδην δ' εἰπεῖν ἡ πόλις μεστὴ ἐστὶν ἀναθημάτων καὶ ἱερῶν· κάλλιστον δὲ τὸ γυμνάσιον, μείζους ἢ σταδιαίας ἔχον τὰς στοὰς ἐν μέσῳ· τὸ δὲ δικαστήριον καὶ τὰ ἄλση. Ἔστι δὲ καὶ Πάνειον, ὕψος τι χειροποίητον, στροβιλοειδὲς, ἐμφερὲς ὄχθῳ πετρώδει, διὰ κοχλίου τὴν ἀνάβασιν ἔχον· ἀπὸ δὲ τῆς κορυφῆς ἐστιν ἀπιδεῖν ὅλην τὴν πόλιν ὑποκειμένην αὐτῷ πανταχόθεν. Ἀπὸ δὲ τῆς Νεκροπόλεως ἡ ἐπὶ τὸ μῆκος πλατεῖα διατείνει παρὰ τὸ γυμνάσιον μέχρι τῆς πύλης τῆς Κανωβικῆς· εἶθ' Ἱππόδρομος καλούμενός ἐστι, καὶ αἱ παρακείμεναι αἱ ἄλλαι μέχρι τῆς διώρυγος τῆς Κανωβικῆς. Διὰ δὲ τοῦ Ἱπποδρόμου διελθόντι ἡ Νικόπολίς ἐστιν ἔχουσα κατοικίαν ἐπὶ θαλάττῃ πόλεως οὐκ ἐλάττω· τριάκοντα δέ εἰσιν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας στάδιοι. Τοῦτον δὲ ἐτίμησεν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ τὸν τόπον, ὅτι ἐνταῦθα ἐνίκα τῇ μάχῃ τοὺς ἐπεξιόντας ἐπ' αὐτὸν μετὰ Ἀντωνίου· καὶ λαβὼν ἐξ ἐφόδου τὴν πόλιν, ἠνάγκασε τὸν μὲν Ἀντώνιον ἑαυτὸν διαχειρίσασθαι, τὴν δὲ Κλεοπάτραν ζῶσαν ἐλθεῖν εἰς τὴν ἐξουσίαν· μικρὸν δ' ὕστερον κἀκείνη ἑαυτὴν ἐν τῇ φρουρᾷ διεχειρίσατο λάθρα δήγματι ἀσπίδος, ἢ φαρμάκῳ ἐπιχρίστῳ· λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως· καὶ συνέβη καταλυθῆναι τὴν τῶν Λαγίδων ἀρχὴν, πολλὰ συμμείνασαν ἔτη.

Πτολεμαῖος γὰρ ὁ Λάγου διεδέξατο Ἀλέξανδρον, ἐκεῖνον δὲ Φιλάδελφος, τοῦτον δὲ ὁ Εὐεργέτης, εἶθ' ὁ Φιλοπάτωρ, ὁ τῆς Ἀγαθοκλείας, εἶθ' ὁ

Ἐπιφανής, εἶθ' ὁ Φιλομήτωρ, παῖς παρὰ πατρὸς ἀεὶ διαδεχόμενος· τοῦτον δ' ἀδελφὸς διεδέξατο ὁ δεύτερος Εὐεργέτης, ὃν καὶ Φύσκωνα προσαγορεύουσι· τοῦτον δ' ὁ Λάθουρος ἐπικληθεὶς Πτολεμαῖος· τοῦτον δ' ὁ Αὐλητὴς ὁ καθ' ἡμᾶς, ὅςπερ ἦν τῆς Κλεοπάτρας πατήρ. Ἅπαντες μὲν οὖν οἱ μετὰ τὸν τρίτον Πτολεμαῖον ὑπὸ τρυφῆς διεφθαρμένοι, χεῖρον ἐπολιτεύσαντο· χείριστα δ' ὁ τέταρτος καὶ ὁ ἕβδομος καὶ ὁ ὕστατος ὁ Αὐλητής· ὃς χωρὶς τῆς ἄλλης ἀσελγείας χοραύλην ἤσκησε· καὶ ἐπ' αὐτῷ τε ἐσεμνύνετο ἐπὶ τοσοῦτον, ὥςτ' οὐκ ὤκνει συντελεῖν ἀγῶνας ἐν τοῖς βασιλείοις, εἰς οὓς παρῄει διαμιλλησόμενος τοῖς ἀνταγωνισταῖς. Τοῦτον μὲν οὖν οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἐξέβαλον· τριῶν δ' αὐτῷ θυγατέρων οὐσῶν, ὧν μία γνησία ἡ πρεσβυτάτη, ταύτην ἀνέδειξαν βασίλισσαν· υἱοὶ δ' αὐτοῦ δύο νήπιοι τῆς τότε χρείας ἐξέπιπτον τελέως. Τῇ δὲ κατασταθείσῃ μετεπέμψαντο ἄνδρα ἐκ τῆς Συρίας Κυβιοσάκτην τινὰ, προσποιησάμενον τοῦ γένους εἶναι τῶν Συριακῶν βασιλέων· τοῦτον μὲν οὖν ὀλίγων ἡμερῶν ἀπεστραγγάλισεν ἡ βασίλισσα, οὐ φέρουσα τὸ βάναυσον αὐτοῦ καὶ τὸ ἀνελεύθερον. Ἧκε δ' ἀντ' ἐκείνου προσποιησάμενος καὶ αὐτὸς εἶναι Μιθριδάτου υἱὸς τοῦ Εὐπάτορος Ἀρχέλαος, ὃς ἦν υἱὸς μὲν Ἀρχελάου τοῦ πρὸς Σύλλαν διαπολεμήσαντος, καὶ μετὰ ταῦτα τιμηθέντος ὑπὸ Ῥωμαίων, πάππος δὲ τοῦ βασιλεύσαντος Καππαδοκῶν ὑστάτου καθ' ἡμᾶς, ἱερεὺς δὲ τῶν ἐν Πόντῳ Κομάνων. Γαβινίῳ δὲ τότε συνδιέτριψεν ὡς συστρατεύσων ἐπὶ Παρθυαίους, λαθὼν

δὲ τοῦτον κομίζεται διά τινων εἰς τὴν βασίλισσαν καὶ ἀναδείκνυται βασιλεύς. Ἐν τούτῳ τὸν Αὐλητὴν ἀφικόμενον εἰς Ῥώμην, δεξάμενος Πομπήϊος Μάγνος, συνίστησι τῇ συγκλήτῳ καὶ διαπράττεται κάθοδον μὲν τούτῳ, τῶν δὲ πρέσβεων τῶν πλείστων ἑκατὸν ὄντων ὄλεθρον τῶν καταπρεσβευσάντων αὐτοῦ· τούτων δ᾽ ἦν καὶ Δίων ὁ Ἀκαδημαϊκὸς ἀρχιπρεσβευτὴς γεγονώς. Καταχθεὶς οὖν ὑπὸ Γαβινίου Πτολεμαῖος, τόν τε Ἀρχέλαον ἀναιρεῖ καὶ τὴν θυγατέρα, χρόνον δ᾽ οὐ πολὺν τῇ βασιλείᾳ προσθεὶς, τελευτᾷ νόσῳ, καταλιπὼν δύο μὲν υἱεῖς, δύο δὲ θυγατέρας, πρεσβυτάτην τε Κλεοπάτραν. Οἱ μὲν οὖν Ἀλεξανδρεῖς ἀπέδειξαν βασιλέας τόν τε πρεσβύτερον παίδων καὶ τὴν Κλεοπάτραν· οἱ δὲ συνόντες τῷ παιδὶ καταστασιάσαντες ἐξέβαλον τὴν Κλεοπάτραν, καὶ ἀπῆρε μετὰ τῆς ἀδελφῆς εἰς τὴν Συρίαν. Ἐν τούτῳ Πομπήϊος Μάγνος ἧκε φεύγων ἐκ Παλαιοφαρσάλου πρὸς τὸ Πηλούσιον καὶ τὸ Κάσσιον ὄρος· τοῦτον μὲν οὖν δολοφονοῦσιν οἱ μετὰ τοῦ βασιλέως· ἐπελθὼν δὲ Καῖσαρ τόν τε μειρακίσκον διαφθείρει, καὶ καθίστησι βασίλισσαν τῆς Αἰγύπτου τὴν Κλεοπάτραν μεταπεμψάμενος ἐκ τῆς φυγῆς· συμβασιλεύειν δ᾽ ἀπέδειξε τὸν λοιπὸν ἀδελφὸν αὐτῇ, νέον παντελῶς ὄντα. Μετὰ δὲ τὴν Καίσαρος τελευτὴν καὶ τὰ ἐν Φιλίπποις, διαβὰς Ἀντώνιος εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐξετίμησεν ἐπὶ πλέον τὴν Κλεοπάτραν, ὥστε καὶ γυναῖκα ἔκρινε, καὶ ἐτεκνοποιήσατο ἐξ αὐτῆς, τόν τε Ἀκτιανὸν πόλεμον συνήρατο ἐκείνῃ καὶ συνέφυγε· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπακολουθήσας ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ

ἀμφοτέρους κατέλυσε, καὶ τὴν Αἴγυπτον ἔπαυσε παροινουμένην.

Ἐπαρχία δὲ νῦν ἐστι, φόρους μὲν τελοῦσα ἀξιολόγους, ὑπὸ σωφρόνων δὲ ἀνδρῶν διοικουμένη τῶν πεμπομένων ἐπάρχων ἀεί. Ὁ μὲν οὖν πεμφθεὶς τὴν τοῦ βασιλέως ἔχει τάξιν· ὑπ᾽ αὐτῷ δ᾽ ἐστὶν ὁ δικαιοδότης, ὁ τῶν πολλῶν κρίσεων κύριος· ἄλλος δ᾽ ἐστὶν ὁ προσαγορευόμενος ἴδιος λόγος, ὃς τῶν ἀδεσπότων καὶ τῶν εἰς Καίσαρα πίπτειν ὀφειλόντων ἐξεταστής ἐστι· παρέπονται δὲ τούτοις ἀπελεύθεροι Καίσαρος καὶ οἰκονόμοι, μείζω καὶ ἐλάττω κεπιστευμένοι πράγματα. Ἔστι δὲ καὶ στρατιωτικοῦ τρία τάγματα, ὧν τὸ ἓν κατὰ τὴν πόλιν ἵδρυται, τἄλλα δ᾽ ἐν τῇ χώρᾳ· χωρὶς δὲ τούτων ἐννέα μέν εἰσι σπεῖραι Ῥωμαίων, τρεῖς μὲν ἐν τῇ πόλει, τρεῖς δ᾽ ἐπὶ τῶν ὅρων τῆς Αἰθιοπίας ἐν Συήνῃ, φρουρὰ τοῖς τόποις, τρεῖς δὲ κατὰ τὴν ἄλλην χώραν. Εἰσὶ δὲ καὶ ἱππαρχίαι τρεῖς ὁμοίως διατεταγμέναι κατὰ τοὺς ἐπικαιρίους τόπους. Τῶν δ᾽ ἐπιχωρίων ἀρχόντων κατὰ πόλεις μὲν ὅ, τε ἐξηγητής ἐστι πορφύραν ἀμπεχόμενος, καὶ ἔχων πατρίους τιμὰς, καὶ ἐπιμέλειαν τῶν τῇ πόλει χρησίμων· καὶ ὁ ὑπομνηματογράφος, καὶ ἀρχιδικαστής· τέταρτος δὲ ὁ νυκτέρινος στρατηγός. Ἦσαν δ᾽ οὖν καὶ ἐπὶ τῶν βασιλέων αὗται αἱ ἀρχαὶ· κακῶς δὲ τῶν βασιλέων πολιτευομένων, ἠφανίζετο καὶ ἡ τῆς πόλεως εὐκαιρία διὰ τὴν ἀνομίαν. Ὁ γοῦν Πολύβιος γεγονὼς ἐν τῇ πόλει, βδελύττεται τὴν τότε κατάστασιν, καί φησι τρία γένη τὴν πόλιν οἰκεῖν, τό, τε Αἰγύπτιον, καὶ ἐπιχώριον φῦλον ὀξὺ, καὶ πολιτικόν, καὶ τὸ μισθοφορικὸν πολὺ, καὶ ἀνάγωγον

ἐξ ἔθους γὰρ παλαιοῦ ξένους ἔτρεφον τοὺς τὰ ὅπλα ἔχοντας, ἄρχειν μᾶλλον, ἢ ἄρχεσθαι δεδιδαγμένους διὰ τὴν τῶν βασιλέων οὐδένειαν. Τρίτον δ' ἦν γένος τὸ τῶν Ἀλεξανδρέων, οὐδ' αὐτὸ εὐκρινῶς πολιτικὸν διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας· κρεῖττον δ' ἐκείνων ὅμως· καὶ γὰρ οἱ μιγάδες Ἕλληνες ὅμως ἀνέκαθεν ἦσαν, καὶ ἐμέμνηντο τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔθους· ἠφανισμένου δὲ καὶ τούτου τοῦ πλήθους, μάλιστα ὑπὸ τοῦ Εὐεργέτου τοῦ Φύσκωνος, καθ' ὃν ἧκεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὁ Πολύβιος. Καταστασιαζόμενος γὰρ ὁ Φύσκων, πλεονάκις τοῖς στρατιώταις ἐφίει τὰ πλήθη, καὶ διέφθειρε. Τοιούτων δή, φησίν, ὄντων τῶν ἐν τῇ πόλει, λοιπὸν ἦν τῷ ὄντι τὸ τοῦ ποιητοῦ·

Αἴγυπτόνδ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.

Τοιαῦτα δ' ἦν, εἰ μὴ χείρω, καὶ τὰ τῶν ὕστερον βασιλέων. Ῥωμαῖοι δ' εἰς δύναμιν, ὡς εἰπεῖν, ἐπηνώρθωσαν τὰ πολλά· τὴν μὲν πόλιν διατάξαντες, ὡς εἶπον· κατὰ δὲ τὴν χώραν ἐπιστρατήγους τινὰς καὶ νομάρχας καὶ ἐθνάρχας καλουμένους ἀποδείξαντες, πραγμάτων οὐ μεγάλων ἐπιστατεῖν ἠξιωμένους. Τῆς δ' εὐκαιρίας τῆς κατὰ τὴν πόλιν τὸ μέγιστόν ἐστιν, ὅτι τῆς Αἰγύπτου πάσης μόνος ἐστὶν ὁ τόπος οὗτος πρὸς ἄμφω πεφυκὼς εὖ, τά τε ἐκ θαλάττης διὰ τὸ εὐλίμενον, καὶ τὰ ἐκ τῆς χώρας, ὅτι πάντα εὐμαρῶς ὁ ποταμὸς πορθμεύει, συνάγει τε εἰς τοιοῦτο χωρίον, ὅπερ μέγιστον ἐμπορεῖον τῆς οἰκουμένης ἐστί. Τῆς μὲν οὖν πόλεως ταύτας ἄν τις λέγοι τὰς ἀρετάς· τῆς Αἰγύπτου δὲ τὰς προσόδους ἔν τινι λόγῳ Κικέρων φράζει, φήσας κατ' ἐνιαυτὸν τῷ τῆς

Κλεοπάτρας πατρὶ τῷ Αὐλητῇ προσφέρεσθαι φόρον ταλάντων μυρίων καὶ δισχιλίων πεντακοσίων. Ὅπου οὖν ὁ κάκιστα καὶ ῥαθυμότατα τὴν βασιλείαν διοικῶν τοσαῦτα προσωδεύετο, τί χρὴ νομίσαι τὰ νῦν, διὰ τοσαύτης ἐπιμελείας οἰκονομούμενα, καὶ τῶν Ἰνδικῶν ἐμποριῶν, καὶ τῶν Τρωγλοδυτικῶν ἐπηυξημένων ἐπὶ τοσοῦτον; Πρότερον μέν γε οὐδ᾽ εἴκοσι πλοῖα ἐθάῤῥει τὸν Ἀράβιον κόλπον διαπερᾷν, ὥςτε ἔξω τῶν στενῶν ὑπερκύπτειν· νῦν δὲ καὶ στόλοι μεγάλοι στέλλονται μέχρι τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῶν ἄκρων τῶν Αἰθιοπικῶν, ἐξ ὧν ὁ πολυτιμότατος κομίζεται φόρτος εἰς τὴν Αἴγυπτον, κἀντεῦθεν πάλιν εἰς τοὺς ἄλλους ἐκπέμπεται τόπους· ὥςτε τὰ τέλη διπλάσια συνάγεσθαι, τὰ μὲν εἰσαγωγικά, τὰ δὲ ἐξαγωγικά· τῶν δὲ βαρυτίμων βαρέα καὶ τὰ τέλη· καὶ γὰρ δὴ καὶ μονοπωλίας ἔχει. Μόνη γὰρ ἡ Ἀλεξάνδρεια τῶν τοιούτων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ ὑποδοχεῖόν ἐστι, καὶ χορηγεῖ τοῖς ἐκτός. Ἔτι δὲ μᾶλλον κατιδεῖν ἐστι τὴν εὐφυΐαν ταύτην περιοδεύοντι τὴν χώραν, καὶ πρῶτον τὴν παραλίαν ἀρξαμένην ἀπὸ τοῦ Καταβαθμοῦ· μέχρι δεῦρο γάρ ἐστιν ἡ Αἴγυπτος· ἡ δ᾽ ἑξῆς ἐστι Κυρηναία καὶ οἱ περιοικοῦντες βάρβαροι Μαρμαρίδαι.

Ἀπὸ μὲν οὖν Καταβαθμοῦ εἰς Παραιτώνιον εὐθύπλοοῦντι, σταδίων ἐστὶν ἐννακοσίων ὁ δρόμος· πόλις δ᾽ ἐστὶ καὶ λιμὴν μέγας τετταράκοντά που σταδίων· καλοῦσι δ᾽ οἱ μὲν Παραιτώνιον τὴν πόλιν, οἱ δ᾽ Ἀμμωνίαν. Μεταξὺ δὲ ἥ τε Αἰγυπτίων κώμη καὶ ἡ Νησίσφυρα ἄκρα, καὶ Τυνδάριοι σκόπελοι,

νησίδια τέτταρα, ἔχοντα λιμένα· εἶθ᾽ ἑξῆς ἄκρα Δρέπανον· καὶ νῆσος Αἰνησίπαστα ἔχουσα λιμένα· καὶ κώμη Ἄπις, ἀφ᾽ ἧς εἰς μὲν Παραιτώνιον στάδιοι ἑκατὸν, εἰς δὲ Ἄμμωνος, ὁδὸς ἡμερῶν πέντε, ἀπὸ δὲ τοῦ Παραιτωνίου χίλιοί που καὶ τριακόσιοι στάδιοι. Μεταξὺ δὲ πρῶτον μὲν ἄκρα λευκόγειος, Λευκὴ ἀκτὴ καλουμένη· ἔπειτα Φοινικοῦς λιμὴν, καὶ Πνιγεὺς κώμη· εἶτα νῆσος Σιδονία, λιμένα ἔχουσα· εἶτ᾽ Ἀντίφραι, μικρὸν ἀπωτέρω τῆς θαλάττης· ἅπασα μὲν ἡ χώρα αὕτη οὐκ εὔοινος, πλείω δεχομένου τοῦ κεράμου θάλατταν, ἢ οἶνον, ὃν δὴ καλοῦσι Λιβυκόν· ᾧ δὴ καὶ τῷ ζύθῳ τὸ πολὺ φῦλον χρῆται τῶν Ἀλεξανδρέων· σκώπτονται δὲ μάλιστα αἱ Ἀντίφραι· εἶθ᾽ ὁ Δέρις λιμὴν, καλούμενος οὕτως διὰ τὴν πλησίον πέτραν μέλαιναν δέρει ἐοικυῖαν· ὀνομάζουσι δὲ καὶ Ζεφύριον τὸν πλησίον τόπον· εἶτ᾽ ἄλλος λιμὴν Λεύκασπις, καὶ ἄλλοι πλείους· εἶτα Κυνὸς σῆμα· εἶτα Ταπόσειρις οὐκ ἐπὶ θαλάττῃ, πανήγυριν δεχομένη μεγάλην· καὶ ἄλλη δ᾽ ἐστὶ Ταπόσειρις ἐπέκεινα τῆς πόλεως ἱκανῶς· αὐτῆς δὲ πλησίον ἐπὶ τῇ θαλάττῃ πετρῶδες χωρίον, καὶ αὐτὸ δεχόμενον πολλοὺς τοὺς ἀκμάζοντας ἅπασαν ὥραν ἔτους· εἶθ᾽ ἡ Πλινθίνη, καὶ Νικίου κώμη· καὶ Χεῤῥόνησος φρούριον, πλησίον ἤδη τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Νεκροπόλεως ἐν ἑβδομήκοντα σταδίοις. Ἡ δὲ Μαρεία λίμνη παρατείνουσα μέχρι καὶ δεῦρο, πλάτος μὲν ἔχει πλειόνων, ἢ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίων, μῆκος δ᾽ ἐλαττόνων ἢ τριακοσίων. Ἔχει δ᾽ ὀκτὼ νήσους, καὶ τὰ κύκλῳ πάντα οἰκούμενα καλῶς· εὐοινία τέ ἐστι

περὶ τοὺς τόπους, ὥστε καὶ διαχεῖσθαι πρὸς παλαίωσιν τὸν Μαραιώτην οἶνον.

Φύεται δ' ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς ἕλεσι καὶ ταῖς λίμναις ἥ τε βίβλος καὶ ὁ Αἰγύπτιος κύαμος, ἐξ οὗ τὸ κιβώριον, σχεδόν τι ἰσοΰψεις ῥάβδοι ὅσον δέκα πόδες. Ἀλλ' ἡ μὲν βίβλος ψιλὴ ῥάβδος ἐστὶν ἐπ' ἄκρῳ ἔχουσα χαίτην. Ὁ δὲ κύαμος κατὰ πολλὰ μέρη φύλλα καὶ ἄνθη ἐκφέρει, καὶ καρπὸν ὅμοιον τῷ παρ' ἡμῖν κυάμῳ μεγέθει μόνον καὶ γεύσει διαλλάττοντα. Οἱ οὖν κυαμῶνες ἡδεῖαν ὄψιν παρέχουσι καὶ τέρψιν τοῖς ἐνευωχεῖσθαι βουλομένοις· εὐωχοῦνταί δ' ἐν σκάφαις θαλαμηγοῖς, ἐνδύνοντες εἰς τὸ πύκνωμα τῶν κυάμων, καὶ συσκιαζόμενοι τοῖς φύλλοις· ἔστι γὰρ σφόδρα μεγάλα, ὥστε καὶ ἀντὶ ποτηρίων καὶ τρυβλίων χρῆσθαι· ἔχει γάρ τινα καὶ κοιλότητα ἐπιτηδείαν πρὸς τοῦτο· καὶ δὴ καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια μεστὴ τούτων ἐστὶ κατὰ τὰ ἐργαστήρια, ὡς σκεύεσι χρωμένων· καὶ οἱ ἀγροὶ μίαν τινὰ τῶν προσόδων καὶ ταύτην ἔχουσι τὴν ἀπὸ τῶν φύλλων. Ὁ μὲν δὴ κύαμος τοιοῦτος· ἡ δὲ βίβλος ἐνταῦθα μὲν οὐ πολλὴ φύεται, οὐ γὰρ ἀσκεῖται· ἐν δὲ τοῖς κάτω μέρεσι τοῦ Δέλτα πολλή· ἡ μὲν χείρων, ἡ δὲ βελτίων ἡ ἱερατική· κἀνταῦθα δέ τινες τῶν τὰς προσόδους ἐπεκτείνειν βουλομένων μετήνεγκαν τὴν Ἰουδαϊκὴν ἐντρέχειαν, ἣν ἐκεῖνοι παρεῦρον ἐπὶ τοῦ φοίνικος, καὶ μάλιστα τοῦ καρυωτοῦ, καὶ τοῦ βαλσάμου· οὐ γὰρ ἐῶσι πολλαχοῦ φύεσθαι, τῇ δὲ σπάνει τιμὴν ἐπιθέντες, τὴν πρόσοδον οὕτως αὔξουσι, τὴν δὲ κοινὴν χρείαν διαλυμαίνονται

Ἐν δεξιᾷ δὲ τῆς Κανωβικῆς πύλης ἐξιόντι, ἡ διώρυξ ἐστὶν ἡ ἐπὶ Κάνωβον συνάπτουσα τῇ λίμνῃ· ταύτῃ δὲ καὶ ἐπὶ Σχεδίαν ὁ πλοῦς ἐπὶ τὸν μέγαν ποταμὸν καὶ ἐπὶ τὸν Κάνωβον, πρῶτον δὲ ἐπὶ τὴν Ἐλευσῖνα· ἔστι δ᾽ αὕτη κατοικία πλησίον τῆς τε Ἀλεξανδρείας, καὶ τῆς Νικοπόλεως ἐπ᾽ αὐτῇ τῇ Κανωβικῇ διώρυγι κειμένη, διαίτας ἔχουσα καὶ ἀπόψεις τοῖς καπυρίζειν βουλομένοις καὶ ἀνδράσι, καὶ γυναιξὶν, ἀρχή τις Κανωβισμοῦ, καὶ τῆς ἐκεῖ λαμυρίας. Ἀπὸ δὲ τῆς Ἐλευσῖνος προελθοῦσι μικρὸν ἐν δεξιᾷ ἐστιν ἡ διώρυξ, ἀνάγουσα ἐπὶ τὴν Σχεδίαν· διέχει δὲ τετράσχοινον τῆς Ἀλεξανδρείας ἡ Σχεδία, κατοικία πόλεως· ἐν ᾗ τὸ ναύσταθμον τῶν θαλαμηγῶν πλοίων, ἐφ᾽ οἷς οἱ ἡγεμόνες εἰς τὴν ἄνω χώραν ἀναπλέουσιν· ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ τελώνιον τῶν ἄνωθεν καταγομένων, καὶ ἀναγομένων· οὗ χάριν καὶ σχεδία ἔζευκται ἐπὶ τῷ ποταμῷ, ἀφ᾽ ἧς καὶ τοὔνομα τῷ τόπῳ. Μετὰ δὲ τὴν διώρυγα τὴν ἐπὶ Σχεδίαν ἄγουσαν, ὁ ἑξῆς ἐπὶ τὸν Κάνωβον πλοῦς ἐστι παράλληλος τῇ παραλίᾳ τῇ ἀπὸ Φάρου μέχρι τοῦ Κανωβικοῦ στόματος· στενὴ γάρ τις ταινία μεταξὺ διήκει τοῦ τε πελάγους καὶ τῆς διώρυγος, ἐν ᾗ ἐστιν ἥ τε μικρὰ Ταπόσειρις, μετὰ τὴν Νικόπολιν καὶ τὸ Ζεφύριον, ἄκρα ναΐσκον ἔχουσα Ἀρσινόης Ἀφροδίτης· τὸ δὲ παλαιὸν καὶ Θῶνίν τινα πόλιν ἐνταῦθά φασιν, ἐπώνυμον τοῦ βασιλέως τοῦ δεξαμένου Μενέλαόν τε καὶ Ἑλένην ξενίᾳ. Περὶ οὖν τῶν τῆς Ἑλένης φαρμάκων φησὶν οὕτως ὁ ποιητής·

Ἐσθλά, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις.

Κάνωβος δ' ἐστὶ πόλις ἐν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίοις ἀπὸ Ἀλεξανδρείας πεζῇ ἰοῦσιν, ἐπώνυμος Κανώβου τοῦ Μενελάου κυβερνήτου, ἀποθανόντος αὐτόθι, ἔχουσα τὸ τοῦ Σαράπιδος ἱερὸν πολλῇ ἁγιστείᾳ τιμώμενον, καὶ θεραπείας ἐκφέρον, ὥςτε καὶ τοὺς ἐλλογιμωτάτους ἄνδρας πιστεύειν, καὶ ἐγκοιμᾶσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ἑαυτῶν ἢ ἑτέρων. Συγγράφουσι δέ τινες καὶ τὰς θεραπείας, ἄλλοι δὲ ἀρετὰς τῶν ἐνταῦθα λογίων. Ἀντὶ πάντων δ' ἐστὶν ὁ τῶν πανηγυριστῶν ὄχλος, τῶν ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας κατιόντων τῇ διώρυγι· πᾶσα γὰρ ἡμέρα καὶ πᾶσα νὺξ πληθύει τῶν ἐν τοῖς πλοιαρίοις καταυλουμένων καὶ κατορχουμένων ἀνέδην μετὰ τῆς ἐσχάτης ἀκολασίας, καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· τῶν δ' ἐν αὐτῷ τῷ Κανώβῳ καταγωγὰς ἐχόντων, ἐπικειμένας τῇ διώρυγι εὐφυεῖς πρὸς τὴν τοιαύτην ἄνεσιν καὶ εὐωχίαν.

Μετὰ δὲ τὸν Κάνωβόν ἐστι τὸ Ἡράκλειον τὸ Ἡρακλέους ἔχον ἱερόν· εἶτα τὸ Κανωβικὸν στόμα, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ Δέλτα. Τὰ δ' ἐν δεξιᾷ τῆς Κανωβικῆς διώρυγος, ὁ Μενελαΐτης ἐστὶν νομὸς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πρώτου Πτολεμαίου καλούμενος, οὐ μὰ Δία ἀπὸ τοῦ ἥρωος, ὥς ἔνιοί φασιν, ὧν καὶ Ἀρτεμίδωρος. Μετὰ δὲ στόμα τὸ Κανωβικὸν ἔστι τὸ Βολβίτινον· εἶτα τὸ Σεβεννυτικὸν καὶ τὸ Φατνικὸν τρίτον ὑπάρχον τῷ μεγέθει παρὰ τὰ πρῶτα δύο, οἷς ὥρισται τὸ Δέλτα· καὶ γὰρ οὐδὲ πόῤῥω τῆς κορυφῆς σχίζεται εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ Δέλτα. Τῷ δὲ Φατνικῷ συνάπτει τὸ Μενδήσιον· εἶτα τὸ Τανιτικὸν, καὶ τελευταῖον τὸ Πηλουσιακόν. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα τού-

των μεταξὺ, ὡς ἂν ψευδοστόματα ἀσημότερα. Ἔχει μὲν οὖν εἰσαγωγὰς τὰ στόματα, ἀλλ' οὐκ εὐφυεῖς, οὐδὲ μεγάλοις πλοίοις, ἀλλ' ὑπηρετικοῖς, διὰ τὸ βραχέα εἶναι καὶ ἑλώδη. Μάλιστα μέντοι τῷ Κανωβικῷ στόματι ἐχρῶντο, ὡς ἐμπορίῳ, τῶν κατ' Ἀλεξάνδρειαν λιμένων ἀποκεκλεισμένων, ὡς προείπομεν. Μετὰ δὲ τὸ Βολβίτινον στόμα ἐπὶ πλέον ἔκκειται ταπεινὴ καὶ ἀμμώδης ἄκρα· καλεῖται δὲ Ἀγνοῦ κέρας· εἶθ' ἡ Περσέως σκοπή· καὶ τὸ Μιλησίων τεῖχος· πλεύσαντες γὰρ ἐπὶ Ψαμμιτίχου τριάκοντα ναυσὶ Μιλήσιοι κατὰ Κυαξάρη, (οὗτος δὲ τῶν Μήδων,) κατέσχον εἰς τὸ στόμα τὸ Βολβίτινον· εἶτ' ἐκβάντες, ἐτείχισαν τὸ λεχθὲν κτίσμα· χρόνῳ δ' ἀναπλεύσαντες εἰς τὸν Σαϊτικὸν νομὸν, καταναυμαχήσαντες Ἴναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατιν οὐ πολὺ τῆς Σχεδίας ὕπερθεν. Μετὰ δὲ τὸ τῶν Μιλησίων τεῖχος ἐπὶ τὸ Σεβεννυτικὸν προσιόντι στόμα, λίμναι εἰσὶν, ὧν ἡ ἑτέρα Βουτικὴ καλεῖται ἀπὸ Βούτου πόλεως· καὶ ἡ Σεβεννυτικὴ δὲ πόλις, καὶ ἡ Σάϊς μητρόπολις τῆς κάτω χώρας, ἐν ᾗ τιμῶσι τὴν Ἀθηνᾶν· ἐν δὲ τῷ ἱερῷ αὐτῆς ἡ θήκη κεῖται τοῦ Ψαμμιτίχου· περὶ δὲ τὴν Βοῦτον καὶ Ἑρμόπολις ἐν νήσῳ κειμένη. Ἐν δὲ τῇ Βούτῳ Λητοῦς ἐστι μαντεῖον.

Ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῇ ὑπὲρ τοῦ Σεβεννυτικοῦ καὶ Φατνικοῦ στόματος Ξόϊς ἐστὶ καὶ νῆσος καὶ πόλις ἐν τῷ Σεβεννυτικῷ νομῷ. Ἔστι δὲ καὶ Ἑρμοῦ πόλις καὶ Λύκου πόλις, καὶ Μένδης, ὅπου τὸν Πᾶνα τιμῶσι, καὶ ζῶον τράγον· ὡς δὲ Πίνδαρός φησιν, οἱ τράγοι ἐνταῦθα γυναιξὶ μίγνυνται.

Μένδητα παρὰ κρημνὸν, θαλάσσας
ἔσχατον Νείλου κέρας, αἰγιβάται
ὅθι τράγοι γυναιξὶ μίσγονται.

Πλησίον δὲ Μένδητος καὶ Διὸς πόλις, καὶ αἱ περὶ αὐτὴν λίμναι, καὶ Λεοντόπολις· εἶτ' ἀπωτέρω ἡ Βούσιρις πόλις ἐν τῷ Βουσιρίτῃ νομῷ, καὶ Κυνὸς πόλις. Φησὶ δ' Ἐρατοσθένης, κοινὸν μὲν εἶναι τοῖς βαρβάροις πᾶσιν ἔθος τὴν ξενηλασίαν· τοὺς δ' Αἰγυπτίους ἐλέγχεσθαι διὰ τῶν περὶ τὸν Βούρισιν μεμυθευμένων ἐν τῷ Βουσιρίτῃ νομῷ διαβάλλειν τὴν ἀξενίαν βουλομένων τοῦ τόπου τούτου τῶν ὕστερον· οὐδὲ βασιλέως μὰ Δία, οὐδὲ τυράννου γενομένου τινὸς τοῦ Βουσίριδος· προσεπιφημισθῆναι δὲ καὶ τὸ,

Αἴγυπτόνδ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε,

προσλαμβάνοντος πρὸς τοῦτο πάμπολυ, καὶ τοῦ ἀλιμένου, καὶ τοῦ μηδὲ τὸν ὄντα λιμένα ἀνεῖσθαι τὸν πρὸς τῇ Φάρῳ, φρουρεῖσθαι δ' ὑπὸ βουκόλων λῃστῶν ἐπιτιθεμένων τοῖς προσορμιζομένοις· Καρχηδονίους δὲ καταποντοῦν, εἴ τις τῶν ξένων εἰς Σαρδὼ παραπλεύσειεν, ἢ ἐπὶ στήλας· διὰ δὴ ταῦτ' ἀπιστεῖσθαι τὰ πολλὰ τῶν ἑσπερίων· καὶ τοὺς Πέρσας δὲ κακῶς ἡγεῖσθαι τοῖς πρέσβευσι τὰς ὁδοὺς κύκλῳ, καὶ διὰ δυσκόλων.

Συνάπτει δὲ καὶ ὁ Ἀθριβίτης νομὸς, καὶ ἔτι ὁ Προσωπίτης νομὸς, ἐν ᾧ Ἀφροδίτης πόλις. Ὑπὲρ δὲ τὸ Μενδήσιον στόμα, καὶ τὸ Τανιτικὸν, λίμνη μεγάλη, καὶ ὁ Μενδήσιός ἐστι νομὸς, καὶ ὁ Λεοντοπολίτης, καὶ πόλις Ἀφροδίτης, καὶ ὁ Φαρβητίτης νομός· εἶτα τὸ Τανιτικὸν στόμα. ὅ τινες Σαϊτικὸν

λέγουσι· καὶ ὁ Τανίτης νομὸς, καὶ πόλις ἐν αὐτῇ μεγάλη Τάνις.

Μεταξὺ δὲ τοῦ Τανιτικοῦ καὶ τοῦ Πηλουσιακοῦ λίμναι, καὶ ἕλη μεγάλα καὶ συνεχῆ, κώμας πολλὰς ἔχοντα. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ Πηλούσιον κύκλῳ περικείμενα ἔχει ἕλη, ἅ τινες βάραθρα καλοῦσι, καὶ τέλματα· ᾤκισται δ᾽ ἀπὸ θαλάττης ἐν πλείοσιν ἢ εἴκοσι σταδίοις· τὸν δὲ κύκλον ἔχει τοῦ τείχους σταδίους εἴκοσιν· ὠνόμασται δ᾽ ἀπὸ τοῦ πηλοῦ καὶ τῶν τελμάτων. Ταύτῃ δὲ καὶ δυσείσβολός ἐστιν ἡ Αἴγυπτος ἐκ τῶν ἑωθινῶν τόπων τῶν κατὰ Φοινίκην καὶ τὴν Ἰουδαίαν· καὶ ἐκ τῆς Ἀραβίας δὲ τῆς Ναβαταίων, ἥτις ἐστὶ προσεχὴς, διὰ τούτων ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἡ ὁδός. Ἡ δὲ μεταξὺ τοῦ Νείλου καὶ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, Ἀραβία μέν ἐστι, καὶ ἐπί γε τῶν ἄκρων αὐτῆς ἵδρυται τὸ Πηλούσιον· ἀλλ᾽ ἔρημος ἅπασά ἐστι καὶ ἄβατος στρατοπέδῳ. Ὁ δὲ μεταξὺ ἰσθμὸς τοῦ Πηλουσίου καὶ τοῦ μυχοῦ τοῦ καθ᾽ Ἡρώων πόλιν, ἐννακοσίων μέν ἐστι σταδίων, ὡς δὲ Ποσειδώνιός φησιν, ἐλάττων, ἢ χιλίων καὶ πεντακοσίων· πρὸς δὲ τῷ ἄνυδρος εἶναι καὶ ἀμμώδης, ἑρπετῶν πλῆθος ἔχει τῶν ἀμμοδύτων.

Ἀπὸ δὲ Σχεδίας ἀναπλέουσιν ἐπὶ Μέμφιν, ἐν δεξιᾷ μέν εἰσι πάμπολλαι κῶμαι μέχρι τῆς Μαρείας λίμνης, ὧν ἐστι καὶ ἡ Χαβρίου κώμη λεγομένη· ἐπὶ δὲ τῷ ποταμῷ Ἑρμούπολίς ἐστιν· εἶτα Γυναικῶν πόλις, καὶ νομὸς Γυναικοπολίτης· ἐφεξῆς δὲ Μώμεμφις, καὶ Μωμεμφίτης νομός· μεταξὺ δὲ διώρυγες πλείους εἰς τὴν Μαρεῶτιν. Οἱ δὲ Μωμεμφῖται

τὴν Ἀφροδίτην τιμῶσι, καὶ τρέφεται θήλεια βοῦς ἱερὰ, καθάπερ ἐν Μέμφει ὁ Ἄπις· ἐν Ἡλίου δὲ πόλει ὁ Μνεῦϊς· οὗτοι μὲν οὖν θεοὶ νομίζονται· οἱ δὲ παρὰ τοῖς ἄλλοις, καὶ παρὰ πολλοῖς γὰρ δή· ἔν τε τῷ Δέλτα, καὶ ἔξω αὐτοῦ, τοῖς μὲν ἄῤῥην, τοῖς δὲ θήλεια τρέφεται· οὗτοι δὲ θεοὶ μὲν οὐ νομίζονται, ἱεροὶ δέ.

Ὑπὲρ δὲ Μωμέμφεως εἰσι δύο νιτρίαι, πλεῖστον νίτρον ἔχουσαι· καὶ νομὸς νιτριώτης. Τιμᾶται δ' ἐνταῦθα ὁ Σάραπις, καὶ παρὰ μόνοις τούτοις θύεται ἐν Αἰγύπτῳ πρόβατον· πλησίον δὲ καὶ ἐνταῦθα πόλις Μενέλαος· ἐν ἀριστερᾷ δὲ ἐν τῷ Δέλτα ἐπὶ μὲν τῷ ποταμῷ Ναύκρατις· ἀπὸ δὲ τοῦ ποταμοῦ δίσχοινον διέχουσα ἡ Σάϊς, καὶ μικρὸν ταύτης ὕπερθε τὸ τοῦ Ὀσίριδος ἄσυλον, ἐν ᾧ κεῖσθαι τὸν Ὄσιρίν φασιν. Ἀμφισβητοῦσι δὲ τούτου πολλοὶ, καὶ μάλιστα οἱ τὰς Φιλὰς οἰκοῦντες τὰς ὑπὲρ Συήνης καὶ τῆς Ἐλεφαντίνης. Μυθεύουσι γὰρ δὴ, διότι ἡ Ἶσις κατὰ πολλοὺς τόπους κατὰ γῆς θείη σοροὺς τοῦ Ὀσίριδος· μία δὲ τούτων ἦν ἔχουσα τὸν Ὄσιριν, ἀφανὴς πᾶσι· τοῦτο δὲ πράξειε λαθεῖν βουλομένη τὸν Τυφῶνα, μὴ ἐπελθὼν ἐκρίψειε τὸ σῶμα τῆς θήκης.

Ἀπὸ μὲν δὴ Ἀλεξανδρείας ἐπὶ τὴν τοῦ Δέλτα κορυφὴν αὕτη ἡ περιήγησις. Φησὶ δ' ὁ Ἀρτεμίδωρος σχοίνων ὀκτὼ καὶ εἴκοσι τὸν ἀνάπλουν, τοῦτο δ' εἶναι σταδίων ὀκτακοσίων τετταράκοντα· λογιζόμενος τριάκοντα σταδίων τὴν σχοῖνον. Ἡμῖν μέντοι πλέουσιν ἄλλοτ' ἄλλῳ μέτρῳ χρώμενοι τῶν σχοίνων, ἀπεδίδοσαν τὰ διαστήματα, ὥστε καὶ τετταράκοντα

σταδίους, καὶ ἔτι μείζους κατὰ τόπους ὁμολογεῖσθαι παρ᾽ αὐτῶν. Καὶ διότι παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις ἄστατόν ἐστι τὸ τῆς σχοίνου μέτρον, αὐτὸς Ἀρτεμίδωρος ἐν τοῖς ἑξῆς δηλοῖ. Ἀπὸ μὲν γὰρ Μέμφεως μέχρι Θηβαΐδος τὴν σχοῖνον ἑκάστην φησὶν εἶναι σταδίων ἑκατὸν εἴκοσιν· ἀπὸ δὲ τῆς Θηβαΐδος μέχρι Συήνης, ἑξήκοντα· ἀπὸ δὲ Πηλουσίου πρὸς τὴν αὐτὴν ἀναπλέουσι κορυφὴν, σχοίνους μὲν πέντε καὶ εἴκοσί φησι· σταδίους δὲ ἑπτακοσίους πεντήκοντα, τῷ αὐτῷ μέτρῳ χρησάμενος. Πρῶτον δ᾽ ἐκ τοῦ Πηλουσίου προελθοῦσιν εἶναι διώρυγα τὴν πληροῦσαν τὰς κατὰ τὰ ἕλη καλουμένας λίμνας· αἳ δύο μέν εἰσιν, ἐν ἀριστερᾷ δὲ κεῖνται τοῦ μεγάλου ποταμοῦ ὑπὲρ τὸ Πηλούσιον ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Καὶ ἄλλας δὲ λίμνας λέγει καὶ διώρυγας ἐν τοῖς αὐτοῖς μέρεσιν ἔξω τοῦ Δέλτα. Ἔστι δε καὶ νομὸς Σεθρωΐτης παρὰ τὴν ἑτέραν λίμνην· ἕνα δὲ τῶν δέκα τῶν ἐν τῷ Δέλτα διαριθμεῖται καὶ τοῦτον· εἰς δὲ τοσαύτας λίμνας συμβάλλουσι καὶ ἄλλαι δύο διώρυγες.

Ἄλλη δ᾽ ἐστὶν ἐκδιδοῦσα εἰς τὴν Ἐρυθρὰν, καὶ τὸν Ἀράβιον κόλπον, καὶ πόλιν Ἀρσινόην, ἣν ἔνιοι Κλεοπατρίδα καλοῦσι. Διαῤῥεῖ δὲ καὶ διὰ τῶν πικρῶν καλουμένων λιμνῶν, αἳ πρότερον μὲν ἦσαν πικραί· τμηθείσης δὲ τῆς διώρυγος τῆς λεχθείσης μετεβάλλοντο τῇ κράσει τοῦ ποταμοῦ· καὶ νῦν εἰσιν εὔοψοι, μεσταὶ δὲ καὶ τῶν λιμναίων ὀρνέων. Ἐτμήθη δὲ ἡ διῶρυξ κατ᾽ ἀρχὰς μὲν ὑπὸ Σεσώστριος πρὸ τῶν Τρωϊκῶν· οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ Ψαμμιτίχου παιδὸς, ἀρξαμένου μόνον, εἶτ᾽ ἐκλιπόντος τὸν βίον· ὕστερον

δὲ ὑπὸ Δαρείου τοῦ πρώτου διαδεξαμένου τὸ ἑξῆς ἔργον. Καὶ οὗτος δὲ δόξῃ ψευδεῖ πεισθεὶς ἀφῆκε τὸ ἔργον περὶ συντέλειαν ἤδη· ἐπείσθη γὰρ μετεωροτέραν εἶναι τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν τῆς Αἰγύπτου, καὶ εἰ διακοπείη πᾶς ὁ μεταξὺ ἰσθμὸς, ἐπικλυσθήσεσθαι τῇ θαλάττῃ τὴν Αἴγυπτον· οἱ μέντοι Πτολεμαϊκοὶ βασιλεῖς διακόψαντες, κλειστὸν ἐποίησαν τὸν Εὔριπον, ὥςτε, ὅτε βούλοιντο, ἐκπλεῖν ἀκωλύτως εἰς τὴν ἔξω θάλατταν, καὶ εἰσπλεῖν πάλιν. Εἴρηται δὲ καὶ περὶ τῆς τῶν ὑδάτων ἐπιφανείας καὶ ἐν τοῖς πρώτοις ὑπομνήμασι.

Πλησίον δὲ τῆς Ἀρσινόης καὶ ἡ τῶν Ἡρώων ἐστὶ πόλις καὶ ἡ Κλεοπατρὶς ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, τῷ πρὸς Αἴγυπτον, καὶ λιμένες, καὶ κατοικίαι· διώρυγες δὲ πλείους, καὶ λίμναι πλησιάζουσαι τούτοις· ἐνταῦθα δ' ἐστὶ καὶ ὁ Φαγρωριοπολίτης νομός· καὶ πόλις Φαγρωριόπολις. Ἡ δὲ ἀρχὴ τῆς διώρυγος τῆς ἐκδιδούσης εἰς τὴν Ἐρυθρὰν ἀπὸ κώμης ἄρχεται Φακκούσης, ᾗ συνεχής ἐστι καὶ ἡ Φίλωνος κώμη· πλάτος δ' ἔχει πηχῶν ἑκατὸν ἡ διῶρυξ, βάθος δ' ὅσον ἀρκεῖ μυριοφόρῳ νηΐ· οὗτοι δ' οἱ τόποι πλησιάζουσι τῇ κορυφῇ τοῦ Δέλτα.

Αὐτοῦ δὲ καὶ ἡ Βουβαστὸς πόλις, καὶ ὁ Βουβαστίτης νομός· καὶ ὑπὲρ αὐτὸν ὁ Ἡλιοπολίτης νομός. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶν ἡ τοῦ Ἡλίου πόλις, ἐπὶ χώματος ἀξιολόγου κειμένη, τὸ ἱερὸν ἔχουσα τοῦ Ἡλίου· καὶ τὸν βοῦν τὸν Μνεῦϊν ἐν σηκῷ τινὶ τρεφόμενον, ὃς παρ' αὐτοῖς νενόμισται θεὸς, ὥςπερ καὶ ἐν Μέμφει ὁ Ἆπις. Πρόκεινται δὲ τοῦ χώματος λί-

μναι, τὴν ἀνάχυσιν ἐκ τῆς πλησίον διώρυγος ἔχουσαι. Νυνὶ μὲν οὖν ἐστι πανέρημος ἡ πόλις, τὸ ἱερὸν ἔχουσα τῷ Αἰγυπτίῳ τρόπῳ κατεσκευασμένον ἀρχαῖον, ἔχον πολλὰ τεκμήρια τῆς Καμβύσου μανίας καὶ ἱεροσυλίας, ὃς τὰ μὲν πυρὶ, τὰ δὲ σιδήρῳ διελωβᾶτο τῶν ἱερῶν, ἀκρωτηριάζων, καὶ περικαίων, καθάπερ καὶ τοὺς ὀβελίσκους· ὧν δύο καὶ εἰς Ῥώμην ἐκομίσθησαν, οἱ μὴ κεκακωμένοι τελέως· ἄλλοι δ᾽ εἰσὶ κἀκεῖ, καὶ ἐν Θήβαις, τῇ νῦν Διοσπόλει, οἱ μὲν ἑστῶτες ἀκμὴν πυρίβρωτοι, οἱ δὲ καὶ κείμενοι.

Τῆς δὲ κατασκευῆς τῶν ἱερῶν ἡ διάθεσις τοιαύτη. Κατὰ τὴν εἰσβολὴν τὴν εἰς τὸ τέμενος λιθόστρωτόν ἐστιν ἔδαφος, πλάτος μὲν ὅσον πλεθριαῖον, ἢ καὶ ἔλαττον, μῆκος δὲ καὶ τριπλάσιον καὶ τετραπλάσιον· ἔστιν ὅπου καὶ μεῖζον· καλεῖται δὲ δρόμος τοῦτο, καθάπερ Καλλίμαχος εἴρηκεν·

Ὁ δρόμος ἱερὸς οὗτος Ἀνούβιδος.

Διὰ δὲ τοῦ μήκους παντὸς ἑξῆς ἐφ᾽ ἑκάτερα τοῦ πλάτους σφίγγες ἵδρυνται λίθιναι, πήχεις εἴκοσιν, ἢ μικρῷ πλείους ἀπ᾽ ἀλλήλων διέχουσαι, ὥσθ᾽ ἕνα μὲν ἐκ δεξιῶν εἶναι στίχον τῶν σφιγγῶν, ἕνα δ᾽ ἐξ εὐωνύμων· μετὰ δὲ τὰς σφίγγας πρόπυλον μέγα, εἶτ᾽ ἄλλο προελθόντι πρόπυλον, εἶτ᾽ ἄλλο· οὐκ ἔστι δὲ διωρισμένος ἀριθμὸς, οὔτε τῶν προπύλων, οὔτε τῶν σφιγγῶν· ἄλλα δ᾽ ἐν ἄλλοις ἱεροῖς, ὥσπερ καὶ τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τῶν δρόμων. Μετὰ δὲ τὰ προπύλαια ὁ νεὼς πρόναον ἔχων μέγαν καὶ ἀξιόλογον. τὸν δὲ σηκὸν σύμμετρον, ξόανον δ᾽ οὐδὲν, ἢ οὐκ ἀνθρωπόμορφον, ἀλλὰ τῶν ἀλόγων ζώων τινός· τοῦ

δὲ προνάου παρ᾽ ἑκάτερον πρόκειται τὰ λεγόμενα πτερά· ἔστι δὲ ταῦτα ἰσοϋψῆ τῷ ναῷ τείχη δύο, κατ ἀρχὰς μὲν ἀφεστῶτα ἀπ᾽ ἀλλήλων μικρὸν πλέον, ἢ τὸ πλάτος ἐστὶ τῆς κρηπῖδος τοῦ νεὼ· ἔπειτ᾽ εἰς τὸ πρόσθεν προϊόντι, κατεπινευούσας γραμμὰς μέχρι πηχῶν πεντήκοντα ἢ ἑξήκοντα· ἀναγλυφὰς δ᾽ ἔχουσιν οἱ τοῖχοι οὗτοι μεγάλων εἰδώλων, ὁμοίων τοῖς Τυῤῥηνικοῖς, καὶ τοῖς ἀρχαίοις σφόδρα τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι δημιουργημάτων. Ἔστι δέ τις καὶ πολύστυλος οἶκος, καθάπερ ἐν Μέμφει, βαρβαρικὴν ἔχων τὴν κατασκευήν· πλὴν γὰρ τοῦ μεγάλων εἶναι, καὶ πολλῶν, πολυστίχων τῶν στύλων, οὐδὲν ἔχει χάριεν οὐδὲ γραφικὸν, ἀλλὰ ματαιοπονίαν ἐμφαίνει μᾶλλον.

Ἐν δὲ τῇ Ἡλιουπόλει καὶ οἴκους εἴδομεν μεγάλους, ἐν οἷς διέτριβον οἱ ἱερεῖς· μάλιστα γὰρ δὴ ταύτην κατοικίαν ἱερέων γεγονέναι φασὶ τοπαλαιὸν, φιλοσόφων ἀνδρῶν καὶ ἀστρονομικῶν· ἐκλέλοιπε δὲ καὶ τοῦτο νυνὶ τὸ σύστημα, καὶ ἡ ἄσκησις. Ἐκεῖ μὲν οὖν οὐδεὶς ἡμῖν ἐδείκνυτο τῆς τοιαύτης ἀσκήσεως προεστὼς, ἀλλ᾽ οἱ ἱεροποιοὶ μόνον, καὶ ἐξηγηταὶ τοῖς ξένοις τῶν περὶ τὰ ἱερά. Παρηκολούθει δέ τις ἐξ Ἀλεξανδρείας ἀναπλέοντι εἰς τὴν Αἴγυπτο Αἰλίῳ Γάλλῳ τῷ ἡγεμόνι Χαιρήμων τοὔνομα, προσποιούμενος τοιαύτην τινὰ ἐπιστήμην· γελώμενος δὲ τοπλέον, ὡς ἀλαζὼν καὶ ἰδιώτης· ἐκεῖ οὖν ἐδείκνυντο οἵ τε τῶν ἱερέων οἶκοι, καὶ Πλάτωνος, καὶ Εὐδόξου διατριβαί. Συνανέβη γὰρ δὴ τῷ Πλάτωνι ὁ Εὔδοξος δεῦρο, καὶ συνδιέτριψαν τοῖς ἱερεῦσιν ἐκεῖ-

νοι ἐνταῦθα τρισκαίδεκα ἔτη, ὡς εἴρηταί τισι· περιττοὺς γὰρ ὄντας κατὰ τὴν ἐπιστήμην τῶν οὐρανίων, μυστικοὺς δὲ καὶ δυσμεταδότους, τῷ χρόνῳ καὶ ταῖς θεραπείαις ἐξελιπάρησαν, ὥςτέ τινα τῶν θεωρημάτων ἱστορῆσαι· τὰ πολλὰ δὲ ἀπεκρύψαντο οἱ βάρβαροι. Οὗτοι δὲ τὰ ἐπιτρέχοντα τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς μόρια ταῖς τριακοσίαις ἑξηκονταπέντε ἡμέραις εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐνιαυσίου χρόνου παρέδοσαν· ἀλλ᾽ ἠγνοεῖτο τέως ὁ ἐνιαυτὸς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὡς καὶ ἄλλα πλείω, ἕως οἱ νεώτεροι ἀστρολόγοι παρέλαβον παρὰ τῶν μεθερμηνευσάντων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν τὰ τῶν ἱερέων ὑπομνήματα· καὶ ἔτι νῦν παραλαμβάνουσι τὰ ἀπ᾽ ἐκείνων, ὁμοίως καὶ τὰ τῶν Χαλδαίων.

Ἐντεῦθεν δὴ ὁ Νεῖλός ἐστιν ὁ ὑπὲρ τοῦ Δέλτα· τούτου δὴ τὰ μὲν δεξιὰ καλοῦσι Λιβύην, ἀναπλέοντι· ὥσπερ καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὴν Μαρεῶτιν· τὰ δ᾽ ἐν ἀριστερᾷ Ἀραβίαν. Ἡ μὲν οὖν Ἡλιοπολῖτις ἐν τῇ Ἀραβίᾳ ἐστίν· ἐν δὲ τῇ Λιβύῃ Κερκέσουρα πόλις κατὰ τὰς Εὐδόξου κειμένη σκοπάς· δείκνυται γὰρ σκοπή τις πρὸ τῆς Ἡλίου πόλεως, καθάπερ καὶ πρὸ τῆς Κνίδου, πρὸς ἣν ἐσημειοῦτο ἐκεῖνος τῶν οὐρανίων τινὰς κινήσεις· ὁ δὲ νομὸς Λητοπολίτης οὗτος. Ἀναπλεύσαντι δ᾽ ἐστὶ Βαβυλὼν, φρούριον ἐρυμνὸν, ἀποστάντων ἐνταῦθα Βαβυλωνίων τινῶν, εἶτα διαπραξαμένων ἐνταῦθα κατοικίαν παρὰ τῶν βασιλέων· νυνὶ δ᾽ ἐστὶ στρατόπεδον ἑνὸς τῶν τριῶν ταγμάτων τῶν φρουρούντων τὴν Αἴγυπτον· ῥάχις δ᾽ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ στρατο-

πέδου καὶ μέχρι Νείλου καθήκουσα, δι᾽ ἧς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τροχοὶ καὶ κοχλίαι τὸ ὕδωρ ἀνάγουσιν, ἀνδρῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἐργαζομένων, δεσμίων· ἀφορῶνται δ᾽ ἐνθάδε τηλαυγῶς αἱ Πυραμίδες ἐν τῇ περαίᾳ ἐν Μέμφει, καὶ εἰσὶ πλησίον.

Ἐγγὺς δὲ καὶ ἡ Μέμφις αὐτὴ, τὸ βασίλειον τῶν Αἰγυπτίων· ἔστι γὰρ ἀπὸ τοῦ Δέλτα τρίσχοινον εἰς αὐτήν· ἔχει δὲ ἱερά τό, τε τοῦ Ἄπιδος, ὅς ἐστιν ὁ αὐτὸς καὶ Ὄσιρις· ὅπου ὁ βοῦς ὁ Ἄπις ἐν σηκῷ τινι τρέφεται, θεὸς, ὡς ἔφην, νομιζόμενος, διάλευκος τὸ μέτωπον καὶ ἄλλα τινὰ μικρὰ τοῦ σώματος· τὰ δ᾽ ἄλλα μέλας· οἷς σημείοις ἀεὶ κρίνουσι τὸν ἐπιτήδειον εἰς τὴν διαδοχὴν, ἀπογενομένου τοῦ τὴν τιμὴν ἔχοντος. Ἔστι δ᾽ αὐλὴ προκειμένη τοῦ σηκοῦ, ἐν ῇ καὶ ἄλλος σηκὸς τῆς μητρὸς τοῦ βοός· εἰς ταύτην δὲ τὴν αὐλὴν ἐξαφιᾶσι τὸν Ἄπιν καθ᾽ ὥραν τινὰ, καὶ μάλιστα πρὸς ἐπίδειξιν τοῖς ξένοις· ὁρῶσι μὲν γὰρ καὶ διὰ θυρίδος ἐν τῷ σηκῷ· βούλονται δὲ καὶ ἔξω· ἀποσκιρτήσαντα δ᾽ ἐν αὐτῇ μικρὰ, ἀναλαμβάνουσι πάλιν εἰς τὴν οἰκείαν στάσιν. Τό, τε δὴ τοῦ Ἄπιδός ἐστιν ἱερὸν παρακείμενον τῷ Ἡφαιστείῳ, καὶ αὐτὸ τὸ Ἡφαίστειον πολυτελῶς κατεσκευασμένον, ναοῦ τε μεγέθει, καὶ τοῖς ἄλλοις. Πρόκειται δ᾽ ἐν τῷ δρόμῳ τούτῳ καὶ μονόλιθος κολοσσός· ἔθος δ᾽ ἐστὶν ἐν τῷ δρόμῳ ταύρων ἀγῶνας συντελεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους, οὓς ἐπίτηδες τρέφουσί τινες, ὥσπερ οἱ ἱπποτρόφοι· συμβάλλουσι γὰρ εἰς μάχην ἀφέντες· ὁ δὲ κρείττων νομισθεὶς, ἆθλον τυγχάνει. Ἔστι δ᾽ ἐν

Μέμφει καὶ Ἀφροδίτης ἱερὸν, θεᾶς Ἑλληνίδος νομιζομένης· τινὲς δὲ Σελήνης ἱερὸν εἶναί φασιν.

Ἔστι δὲ καὶ Σεράπειον ἐν ἀμμώδει τόπῳ σφόδρα, ὥσθ᾽ ὑπ᾽ ἀνέμων θῖνας ἄμμων σωρεύεσθαι, ἀφ᾽ ὧν αἱ σφίγγες, αἱ μὲν καὶ μέχρι τῆς κεφαλῆς ἑωρῶντο ὑφ᾽ ὑμῶν κατακεχωσμέναι, αἱ δ᾽ ἡμιφανεῖς· ἐξ ὧν εἰκάζειν παρῆν τὸν κίνδυνον, εἴ τῳ βαδίζοντι πρὸς τὸ ἱερὸν λαῖλαψ ἐπιπέσοι. Πόλις δ᾽ ἐστὶ μεγάλη τε καὶ εὔανδρος, δευτέρα μετὰ Ἀλεξάνδρειαν, μιγάδων ἀνδρῶν, καθάπερ καὶ τῶν ἐκεῖ συνῳκισμένων· πρόκεινται δὲ καὶ λίμναι τῆς πόλεως καὶ τῶν βασιλείων, ἃ νῦν μὲν κατέσπασται, καὶ ἔστιν ἔρημα· ἵδρυται δ᾽ ἐφ᾽ ὕψους καθήκοντα μέχρι τοῦ κάτω τῆς πόλεως ἐδάφους· συνάπτει δ᾽ ἄλσος αὐτῷ καὶ λίμνη.

Τετταράκοντα δ᾽ ἀπὸ τῆς πόλεως σταδίους προελθόντι, ὀρεινή τις ὀφρύς ἐστιν, ἐφ᾽ ᾗ πολλαὶ μὲν Πυραμίδες εἰσὶ, τάφοι τῶν βασιλέων· τρεῖς δ᾽ ἀξιόλογοι· τὰς δὲ δύο τούτων καὶ ἐν τοῖς ἑπτὰ θεάμασι καταριθμοῦνται· εἰσὶ γὰρ σταδιαῖαι τὸ ὕψος, τετράγωνοι τῷ σχήματι, τῆς πλευρᾶς ἑκάστης μικρῷ μεῖζον τὸ ὕψος ἔχουσαι· μικρῷ δὲ καὶ ἡ ἑτέρα τῆς ἑτέρας ἐστὶ μείζων· ἔχει δ᾽ ἐν ὕψει μέσως πως τῶν πλευρῶν λίθον ἐξαιρέσιμον· ἀρθέντος δὲ σύριγξ ἐστὶ σκολιὰ μέχρι τῆς θήκης· αὗται μὲν οὖν ἐγγὺς ἀλλήλων εἰσὶ τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ· ἀποτέρω δ᾽ ἐστὶν ἐν ὕψει μείζονι τῆς ὀρεινῆς ἡ τρίτη πολὺ ἐλάττων ταῖν δυοῖν, πολὺ δὲ μείζονος δαπάνης κατεσκευασμένη· ἀπὸ γὰρ θεμελίων μέχρι μέσου σχεδόν τι μέλανος

λίθου ἐστίν· ἐξ οὗ καὶ τὰς θυΐας κατασκευάζουσι κομίζοντες πόῤῥωθεν ἀπὸ τῶν τῆς Αἰθιοπίας ὀρῶν· ὃς τῷ σκληρὸς εἶναι καὶ δυσκατέργαστος πολυτελῆ τὴν πραγματείαν παρέσχε· λέγεται δὲ τῆς ἑταίρας τάφος γεγονὼς ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, ἣν Σαπφὼ μὲν, ἡ τῶν μελῶν ποιήτρια, καλεῖ Δωρίχαν, ἐρωμένην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Χαράξου γεγονυῖαν, οἶνον κατάγοντος εἰς Ναύκρατιν Λέσβιον κατ' ἐμπορίαν· ἄλλοι δ' ὀνομάζουσι Ῥοδόπην· μυθεύουσι δ', ὅτι λουομένης αὐτῆς, ἓν τῶν ὑποδημάτων αὐτῆς ἁρπάσας ἀετὸς παρὰ τῆς θεραπαίνης, κομίσειεν εἰς Μέμφιν· καὶ τοῦ βασιλέως δικαιοδοτοῦντος ὑπαίθριος γενόμενος, κατὰ κορυφὴν αὐτοῦ ῥίψειε τὸ ὑπόδημα εἰς τὸν κόλπον· ὁ δὲ καὶ τῷ ῥυθμῷ τοῦ ὑποδήματος, καὶ τῷ παραδόξῳ κινηθεὶς, περιπέμψειεν εἰς τὴν χώραν κατὰ ζήτησιν τῆς φορούσης ἀνθρώπου τοῦτο· ἐν τῇ πόλει δὲ εὑρεθεῖσα τῶν Ναυκρατιτῶν ἀναχθείη καὶ γένοιτο γυνὴ τοῦ βασιλέως· τελευτήσασα δὲ τοῦ λεχθέντος τύχοι τάφου.

Ἓν δέ τι τῶν ὁραθέντων ὑφ' ἡμῶν ἐν ταῖς Πυραμίσι παραδόξων οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν. Ἐκ γὰρ τῆς λατύπης σωροί τινες πρὸ τῶν Πυραμίδων κεῖνται· ἐν τούτοις δ' εὑρίσκεται ψήγματα καὶ τύπῳ καὶ μεγέθει φακοειδῆ· ἐνίοις δὲ καὶ ὡς ἂν πτίσμα οἷον ἡμιλεπίστων ὑποτρέχει. Φασὶ δ' ἀπολιθωθῆναι λείψανα τῆς τῶν ἐργαζομένων τροφῆς· οὐκ ἀπέοικε δέ· καὶ γὰρ οἴκοι παρ' ἡμῖν λόφος τίς ἐστιν ἐν πεδίῳ παραμήκης· οὗτος δ' ἐστὶ μεστὸς ψήφων φακοειδῶν λίθου πωρίας· καὶ αἱ θαλάττιαι δὲ καὶ

αἱ ποτάμιαι ψῆφοι σχεδόν τι τὴν αὐτὴν ἀπορίαν ὑπογράφουσιν· ἀλλ᾽ αὗται μὲν ἐν τῇ κινήσει τῇ διὰ τοῦ ῥεύματος εὑρεσιλογίαν τινὰ ἔχουσιν, ἐκεῖ δ᾽ ἀπορωτέρα ἡ σκέψις· εἴρηται δ᾽ ἐν ἄλλοις καὶ διότι περὶ τὸ μέταλλον τῶν λίθων, ἐξ ὧν αἱ Πυραμίδες γεγόνασιν [ἐν ὕψει ταῖς Πυραμίσιν] ὅπερ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, Τρωϊκόν τι καλεῖται πετρῶδες ἱκανῶς ὄρος, καὶ σπήλαια ὑπ᾽ αὐτῷ, καὶ κώμη πλησίον καὶ τούτοις καὶ τῷ ποταμῷ, Τροία καλουμένη, κατοικία παλαιὰ τῶν Μενελάῳ συγκατακολουθησάντων αἰχμαλώτων Τρώων, καταμεινάντων δ᾽ αὐτόθι.

Μετὰ δὲ Μέμφιν Ἄκανθος πόλις ὁμοίως ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ τὸ τοῦ Ὀσίριδος ἱερὸν, καὶ τὸ τῆς Ἀκάνθης ἄλσος τῆς Θηβαϊκῆς, ἐξ ἧς τὸ κόμμι. Εἶθ᾽ ὁ Ἀφροδιτοπολίτης νομὸς, καὶ ἡ ὁμώνυμος πόλις ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ἐν ᾗ λευκὴ βοῦς ἱερὰ τρέφεται. Εἶθ᾽ ὁ Ἡρακλεώτης νομὸς ἐν νήσῳ μεγάλῃ, καθ᾽ ἣν ἡ διῶρυξ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ εἰς τὴν Λιβύην ἐπὶ τὸν Ἀρσινοΐτην νομὸν, ὥςτε καὶ δίστομον εἶναι τὴν διώρυγα, μεταξὺ μέρους τινὸς τῆς νήσου παρεμπίπτοντος. Ἔστι δ᾽ ὁ νομὸς οὗτος ἀξιολογώτατος τῶν ἁπάντων κατά τε τὴν ὄψιν καὶ τὴν ἀρετὴν, καὶ τὴν κατασκευήν· ἐλαιόφυτός τε γὰρ μόνος ἐστὶ μεγάλοις καὶ τελείοις δένδρεσι καὶ καλικάρποις· εἰ δὲ συγκομίζοι καλῶς τις, καὶ εὐέλαιος· ὀλιγωροῦντες δὲ τούτου, πολὺ μὲν ποιοῦσιν ἔλαιον, μοχθηρὸν δὲ κατὰ τὴν ὀδμήν. Ἡ δ᾽ ἄλλη Αἴγυπτος ἀνέλαιός ἐστι, πλὴν τῶν κατ᾽ Ἀλεξάνδρειαν κήπων, οἳ μέχρι τοῦ ἐλαίαν χορηγεῖν ἱκανοί εἰσιν, ἔλαιον δ᾽ οὐχ ὑπουργοῦσιν·

οἶνον δὲ οὐκ ὀλίγον ἐκφέρει· σῖτόν τε καὶ ὄσπρια καὶ τἄλλα σπέρματα πάμπολλα. Θαυμαστὴν δὲ καὶ τὴν λίμνην ἔχει τὴν Μοίριδος καλουμένην πελαγία τῷ μεγέθει καὶ τῇ χρόᾳ θαλαττοειδῆ· καὶ τοὺς αἰγιαλοὺς δέ ἐστιν ὁρᾷν ἐοικότας τοῖς θαλαττίοις· ὡς ὑπονοεῖν τὰ αὐτὰ περὶ τῶν κατὰ Ἄμμωνα τόπων καὶ τούτων. Καὶ γὰρ οὐδὲ πάμπολυ ἀφεστᾶσιν ἀλλήλων καὶ τοῦ Παραιτωνίου, μὴ ὥσπερ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο εἰκάζειν ἐστὶ πρότερον ἐπὶ τῇ θαλάττῃ ἱδρῦσθαι διὰ τὸ πλῆθος τῶν τεκμηρίων, ταῦθ᾽ ὁμοίως τὰ χωρία πρότερον ἐπὶ τῇ θαλάττῃ ὑπῆρχεν. Ἡ δὲ κάτω Αἴγυπτος καὶ τὰ μέχρι τῆς λίμνης τῆς Σερβωνίτιδος πέλαγος ἦν, σύῤῥουν τυχὸν ἴσως τῇ Ἐρυθρᾷ τῇ κατὰ Ἡρώων πόλιν καὶ τὸν Ἐλανίτην μυχόν.

Εἴρηται δὲ περὶ τούτων διὰ πλειόνων ἐν τῷ πρώτῳ ὑπομνήματι τῆς γεωγραφίας, καὶ νῦν δ᾽ ἐπὶ τοσοῦτον ὑπομνηστέον τῆς φύσεως ἅμα καὶ τὸ τῆς προνοίας ἔργον εἰς ἓν συμφέροντας. Τὸ μὲν τῆς φύσεως, ὅτι τῶν πάντων εἰς ἓν συννευόντων τὸ τοῦ ὅλου μέσον, καὶ σφαιρούμενον περὶ τοῦτο· καὶ τὸ μὲν πυκνότατον καὶ μεσαίτατόν ἐστιν ἡ γῆ, τὸ δ᾽ ἧττον τοιοῦτον, καὶ ἐφεξῆς τὸ ὕδωρ· ἑκάτερον δὲ σφαῖρα, ἡ μὲν στερεά, ἡ δὲ κοίλη, ἐντὸς ἔχουσα τὴν γῆν. Τὸ δὲ τῆς προνοίας, ὅτι βεβούληται καὶ αὐτὴ ποικιλοτέρα τις οὖσα, καὶ μυρίων ἔργων δημιουργός. ἐν τοῖς πρώτοις ζῶα γεννᾷν, ὡς πολὺ διαφέροντα τῶν ἄλλων· καὶ τούτων τὰ κράτιστα θεούς τε καὶ ἀνθρώπους, ὧν ἕνεκεν καὶ τὰ ἄλλα συνέστηκε. Τοῖς μὲν οὖν θεοῖς ἀπέδειξε τὸν οὐρανόν, τοῖς δ᾽ ἀνθρώ-

ποις τὴν γῆν, τὰ ἄκρα τῶν τοῦ κόσμου μερῶν· ἄκρα δὲ τῆς σφαίρας τὸ μέσον, καὶ τὸ ἐξωτάτω. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τῇ γῇ περίκειται τὸ ὕδωρ, οὐκ ἔστι δ᾽ ἔνυδρον ζῶον ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ χερσαῖον καὶ ἐναέριον, καὶ πολλοῦ κοινωνικὸν φωτὸς, ἐποίησεν ἐξοχὰς ἐν τῇ γῇ πολλὰς καὶ εἰσοχὰς, ὥστ᾽ ἐν αἷς μὲν ἀπολαμβάνεσθαι τὸ σύμπαν, ἢ καὶ τὸ πλέον ὕδωρ ἀποκρύπτον τὴν ὑπ᾽ αὐτῷ γῆν· ἐν αἷς δ᾽ ἐξέχειν τὴν γῆν ἀποκρύπτουσαν ὑφ᾽ ἑαυτῇ τὸ ὕδωρ, πλὴν ὅσον χρήσιμον τῷ ἀνθρωπείῳ γένει, καὶ τοῖς περὶ αὐτὸ ζώοις καὶ φυτοῖς. Ἐπεὶ δ᾽ ἐν κινήσει συνεχεῖ τὰ σύμπαντα, καὶ μεταβολαῖς μεγάλαις, (οὐ γὰρ οἷόν τε ἄλλως τὰ τοιαῦτα, καὶ τοσαῦτα, καὶ τηλικαῦτα, ἐν τῷ κόσμῳ διοικεῖσθαι) ὑποληπτέον, μήτε τὴν γῆν ἀεὶ συμμένειν οὕτως, ὥςτ᾽ ἀεὶ τηλικαύτην εἶναι μηδὲν προστιθεῖσαν ἑαυτῇ μηδ᾽ ἀφαιροῦσαν, μήτε τὸ ὕδωρ, μήτε τὴν ἕδραν ἔχειν τὴν αὐτὴν ἑκάτερον, καὶ ταῦτα, εἰς ἄλληλα φυσικωτάτης οὔσης καὶ ἐγγυτάτω τῆς μεταπτώσεως. Ἀλλὰ καὶ τῆς γῆς πολλὴν εἰς ὕδωρ μεταβάλλειν, καὶ τῶν ὑδάτων πολλὰ χερσοῦσθαι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ καὶ ἐν τῇ γῇ, καθ᾽ ἑαυτὴν τοσαῦται διαφοραί. Ἡ μὲν γὰρ εὔθρυπτος, ἡ δὲ στερεὰ καὶ πετρώδης, καὶ σιδηρῖτις, καὶ οὕτως ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς οὐσίας· ἡ μὲν γὰρ ἁλμυρὶς, ἡ δὲ γλυκεῖα καὶ πότιμος, ἡ δὲ φαρμακώδης καὶ σωτήριος, καὶ ὀλέθριος, καὶ ψυχρὰ καὶ θερμή. Τί οὖν θαυμαστὸν, εἴ τινα μέρη τῆς γῆς, ἃ νῦν οἰκεῖται, θαλάττῃ πρότερον κατείχετο; τὰ δὲ νῦν πελάγη πρότερον ᾠκεῖτο; καθάπερ καὶ πηγὰς

τὰς πρότερον ἐκλιπεῖν συνέβη, τὰς δ' ἀνεῖσθαι, καὶ ποταμοὺς καὶ λίμνας. Οὕτω δὲ καὶ ὄρη, καὶ πεδία εἰς ἄλληλα μεταπίπτειν, περὶ ὧν καὶ πρότερον εἰρήκαμεν πολλά, καὶ νῦν εἰρήσθω.

Ἡ δ' οὖν Μοίριδος λίμνη διὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ βάθος ἱκανή ἐστι, κατά τε τὰς ἀναβάσεις τὴν πλημμυρίδα φέρειν, καὶ μὴ ὑπερπολάζειν εἰς τὰ οἰκούμενα καὶ πεφυτευμένα, εἶτα ἐν τῇ ἀποβάσει τὸ πλεονάζον ἀποδοῦσα τῇ αὐτῇ διώρυγι κατὰ θάτερον τῶν στομάτων ἔχειν ὑπολειπόμενον τὸ χρήσιμον πρὸς τὰς ἐποχετείας, καὶ αὐτὴ καὶ ἡ διώρυξ. Ταῦτα μὲν φυσικά· ἐπίκειται δὲ τοῖς στόμασιν ἀμφοτέροις τῆς διώρυγος κλεῖθρα, οἷς ταμιεύουσιν οἱ ἀρχιτέκτονες τό, τε εἰσρέον ὕδωρ καὶ τὸ ἐκρέον. Πρὸς δὲ τούτοις ἡ τοῦ λαβυρίνθου κατασκευὴ πάρισον ταῖς πυραμίσιν ἐστὶν ἔργον, καὶ ὁ παρακείμενος τάφος τοῦ κατασκευάσαντος βασιλέως τὸν λαβύρινθον. Ἔστι δὲ τῷ κατὰ τὸν πρῶτον εἴσπλουν τὸν εἰς διώρυγα προελθόντι ὅσον τριάκοντα ἢ τετταράκοντα σταδίους ἐπίπεδόν τι τραπεζῶδες χωρίον, ἔχον κώμην τε καὶ βασίλειον μέγα ἐκ πολλῶν βασιλέων, ὅσοι πρότερον ἦσαν νομοί· τοσαῦται γάρ εἰσιν αὐλαὶ περίστυλοι συνεχεῖς ἀλλήλαις, ἐφ' ἕνα στίχον πᾶσαι καὶ ἐφ' ἑνὸς τοίχου, ὡς ἂν τείχους μικροῦ προκειμένας ἔχοντες τὰς αὐλάς· αἱ δ' εἰς αὐτὰς ὁδοὶ καταντικρὺ τοῦ τείχους εἰσί· πρόκεινται δὲ τῶν εἰσόδων κρυπταί τινες μακραὶ καὶ πολλαί, δι' ἀλλήλων ἔχουσαι σκολιὰς τὰς ὁδούς, ὥστε χωρὶς ἡγεμόνος μηδενὶ τῶν ξένων εἶναι δυνατὴν τὴν εἰς ἑκάστην αὐλὴν πάροδόν

τε καὶ ἔξοδον. Τὸ δὲ θαυμαστὸν, ὅτι αἱ στέγαι τῶν οἴκων ἑκάστου μονόλιθοι· καὶ τῶν κρυπτῶν τὰ πλάτη μονολίθοις ὡσαύτως ἐστέγασται πλαξὶν, ὑπερβαλλούσαις τὸ μέγεθος, ξύλων οὐδαμοῦ καταμεμιγμένων οὐδ᾽ ἄλλης ὕλης οὐδεμιᾶς· ἀναβάντα τε ἐπὶ τὸ στέγος, οὐ μεγάλῳ ὕψει, ἅτε μονοστέγῳ, ἔστιν ἰδεῖν πεδίον λίθινον ἐκ τηλικούτων λίθων· ἐντεῦθεν δὲ πάλιν εἰς τὰς αὐλὰς ἐκπίπτοντα, ἑξῆς ὁρᾶν κειμένας ὑπὸ μονολίθων κιόνων ὑπηρεισμένας ἑπτὰ καὶ εἴκοσι· καὶ οἱ τοῖχοι δὲ οὐκ ἐξ ἐλαττόνων τῷ μεγέθει λίθων σύγκεινται. Ἐπὶ τέλει δὲ τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλέον ἢ στάδιον ἀπεχούσης ὁ τάφος ἐστὶ πυραμὶς τετράγωνος, ἑκάστην τετράπλεθρόν πως ἔχουσα τὴν πλευρὰν καὶ τὸ ὕψος ἴσον. Ἰμάνδης δ᾽ ὄνομα ὁ ταφείς. Πεποιῆσθαι δέ φασι τὰς αὐλὰς τοσαύτας, ὅτι τοὺς νομοὺς ἔθος ἦν ἐκεῖσε συνέρχεσθαι πάντας· ἄριστον δ᾽ ἦν μετὰ τῶν οἰκείων ἱερῶν καὶ ἱερείων, θυσίας τὲ καὶ θεοδοσίας καὶ δικαιοδοσίας περὶ τῶν μεγίστων χάριν· κατήγετο δὲ τῶν νομῶν ἕκαστος εἰς τὴν ἀποδειχθεῖσαν αὐλὴν αὐτῷ.

Παραπλεύσαντι δὲ ταῦτα ἐφ᾽ ἑκατὸν σταδίους, πόλις ἐστὶν Ἀρσινόη· Κροκοδείλων δὲ πόλις ἐκαλεῖτο πρότερον, σφόδρα γὰρ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ τιμῶσι τὸν κροκόδειλον, καὶ ἔστιν ἱερὸς παρ᾽ αὐτοῖς ἐν λίμνῃ καθ᾽ αὑτὸν τρεφόμενος χειροήθης τοῖς ἱερεῦσι· καλεῖται δὲ Σοῦχος· τρέφεται δὲ σιτίοις, καὶ κρέασι, καὶ οἴνῳ, προσφερόντων ἀεὶ τῶν ξένων, τῶν ἐπὶ τὴν θέαν ἀφικνουμένων. Ὁ γοῦν ἡμέτερος ξένος ἀνὴρ τῶν ἐντίμων, αὐτόθι μυσταγωγῶν ἡμᾶς, συν

ἦλθεν ἐπὶ τὴν λίμνην, κομίζων ἀπὸ τοῦ δείπνου πλακουντάριόν τι καὶ κρέας ὀπτὸν, καὶ προχοΐδιόν τι μελικράτου· εὕρομεν δὲ ἐπὶ τῷ χείλει κείμενον τὸ θηρίον· προσιόντες δὲ οἱ ἱερεῖς, οἱ μὲν διέστησαν αὐτοῦ τὸ στόμα, ὁ δὲ ἐνέθηκε τὸ πέμμα, καὶ πάλιν τὸ κρέας, εἶτα τὸ μελίκρατον κατήρασε· καθαλόμενος δὲ εἰς τὴν λίμνην, διῇξεν εἰς τὸ πέραν· ἐπελθόντος δὲ καὶ ἄλλου τῶν ξένων, κομίζοντος ὁμοίως ἀπαρχὴν, λαβόντες περιῆλθον δρόμῳ, καὶ καταλαβόντες προσήνεγκαν ὁμοίως τὰ προσενεχθέντα.

Μετὰ δὲ τὸν Ἀρσινοΐτην καὶ τὸν Ἡρακλεωτικὸν νομὸν Ἡρακ᾽έους πολις, ἐν ᾗ ὁ ἰχνεύμων τιμᾶται ὑπεναντίως τοῖς Ἀρσινοΐταις· οἱ μὲν γὰρ τοὺς κροκοδείλους τιμῶσι, καὶ διὰ τοῦτο ἥ τε διῶρυξ αὐτῶν μεστή ἐστι τῶν κροκοδείλων, καὶ ἡ τοῦ Μοίριδος λίμνη· σέβονται γὰρ καὶ ἀπέχονται αὐτῶν· οἱ δὲ τοὺς ἰχνεύμονας τοὺς ὀλεθριωτάτους τοῖς κροκοδείλοις, καθάπερ καὶ ταῖς ἀσπίσι· καὶ γὰρ τὰ ὠὰ διαφθείρουσιν αὐτῶν, καὶ αὐτὰ τὰ θηρία τῷ πηλῷ θωρακισθέντες· κυλισθέντες γὰρ αὐτῷ, ξηραίνονται πρὸς τὸν ἥλιον· εἶτα τὰς ἀσπίδας μὲν ἢ τῆς κεφαλῆς ἢ τῆς οὐρᾶς λαβόμενοι, κατασπῶσιν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ διαφθείρουσι· τοὺς δὲ κροκοδείλους ἐνεδρεύσαντες, ἡνίκ᾽ ἂν ἡλιάζωνται κεχηνότες, ἐμπίπτουσιν εἰς τὰ χάσματα, καὶ διαφαγόντες τὰ σπλάγχνα καὶ τὰς γαστέρας, ἐκδύνουσιν ἐκ νεκρῶν τῶν σωμάτων.

Ἑξῆς δ᾽ ἐστὶν ὁ Κυνοπολίτης νομὸς, καὶ Κυ-

νῶν πόλις, ἐν ᾗ ὁ Ἄνουβις τιμᾶται, καὶ τοῖς κυσὶ τιμὴ καὶ σίτισις τέτακταί τις ἱερά. Ἐν δὲ τῇ περαίᾳ Ὀξύρυγχος πόλις, καὶ νομὸς ὁμώνυμος· τιμῶσι δὲ τὸν Ὀξύρυγχον, καὶ ἔστιν αὐτοῖς ἱερὸν Ὀξυρύγχου, καίτοι καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων κοινῇ τιμώντων τὸν Ὀξύρυγχον. Τινὰ μὲν γὰρ τῶν ζώων ἅπαντες κοινῇ τιμῶσιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ τῶν πεζῶν μὲν τρία, βοῦν, κύνα, αἴλουρον· τῶν δὲ πτηνῶν δύο, ἱέρακα καὶ ἶβιν· τῶν δ᾽ ἐνύδρων δύο, λεπιδωτὸν ἰχθὺν καὶ ὀξύρυγχον· ἄλλα δ᾽ ἔστιν, ἃ τιμῶσι καθ᾽ ἑαυτοὺς ἕκαστοι, καθάπερ Σαΐται πρόβατον, καὶ Θηβαῖται· λάτον δὲ τὸν ἐν τῷ Νείλῳ τινὰ ἰχθὺν, Λατοπολῖται· λύκον τε Λυκοπολῖται· Κυνοκέφαλον δὲ Ἑρμοπολῖται. Κῆπον δὲ Βαβυλώνιοι οἱ κατὰ Μέμφιν· ἔστι δ᾽ ὁ κῆπος τὸ μὲν πρόσωπον ἐοικὼς Σατύρῳ, τἄλλα δὲ κυνὸς καὶ ἄρκτου μεταξύ· γεννᾶται δ᾽ ἐν Αἰθιοπίᾳ· ἀετὸν δὲ Θηβαῖοι, λέοντα δὲ Λεοντοπολῖται, αἶγα δὲ καὶ τράγον Μενδήσιοι, μυγάλην δὲ Ἀθριβῖται, ἄλλοι δ᾽ ἄλλό τι· τὰς δ᾽ αἰτίας οὐχ ὁμολογουμένας λέγουσιν.

Ἑξῆς δ᾽ ἐστὶν Ἑρμοπολιτικὴ φυλακὴ, τελώνιόν τι τῶν ἐκ τῆς Θηβαΐδος καταφερομένων· ἐντεῦθεν ἀρχὴ τῶν ἑξηκονταστadίων σχοίνων, ἕως Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης· εἶτα ἡ Θηβαϊκὴ φυλακὴ, καὶ διῶρυξ φέρουσα ἐπὶ Τάνιν· εἶτα Λύκων πόλις, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Πανῶν πόλις, λινουργῶν καὶ λιθουργῶν κατοικία παλαιά.

Ἔπειτα Πτολεμαϊκὴ πόλις, μεγίστη τῶν ἐν τῇ Θηβαΐδι, καὶ οὐκ ἐλάττων Μέμφεως, ἔχουσα καὶ

σύστημα πολιτικὸν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ τρόπῳ. Ὑπὲρ δὲ ταύτης ἡ Ἄβυδος, ἐν ᾗ τὸ Μεμνόνειον βασίλειον θαυμαστῶς κατεσκευασμένον, ὁλόλιθον τῇ αὐτῇ κατασκευῇ, ᾗπερ τὸν λαβύρινθον ἔφαμεν, οὐ πολλαπλοῦν δέ· καὶ κρήνην ἐν βάθει κειμένην, ὥςτε καταβαίνειν εἰς αὐτὴν κατακαμφθεισῶν ψαλίδων διὰ μονολίθων ὑπερβαλλόντων τῷ μεγέθει καὶ τῇ κατασκευῇ. Ἔστι δὲ διῶρυξ ἡ ἄγουσα ἐπὶ τὸν τόπον ἀπὸ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ. Περὶ δὲ τὴν διώρυγα ἀκανθῶν τῶν Αἰγυπτίων ἄλσος ἐστὶν ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἔοικε δὲ ὑπάρξαι ποτὲ ἡ Ἄβυδος πόλις μεγάλη, δευτερεύουσα μετὰ τὰς Θήβας· νυνὶ δ᾽ ἐστὶ κατοικία μικρά· εἰ δ᾽, ὥς φασιν, ὁ Μέμνων ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων Ἰσμάνδης λέγεται, καὶ ὁ λαβύρινθος Μεμνόνειον ἂν εἴη καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔργον, οὗπερ καὶ τὰ ἐν Ἀβύδῳ, καὶ τὰ ἐν Θήβαις· καὶ γὰρ ἐκεῖ λέγεταί τινα Μεμνόνεια. Κατὰ δὲ τὴν Ἄβυδόν ἐστιν ἡ πρώτη Αὔασις ἐκ τῶν λεχθεισῶν τριῶν ἐν τῇ Λιβύῃ, διέχουσα ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτὰ ἐνθένδε δι᾽ ἐρημίας, εὔυδρός τε κατοικία καὶ εὔοινος, καὶ τοῖς ἄλλοις ἱκανή· δευτέρα δ᾽ ἡ κατὰ τὴν Μοίριδος λίμνην· τρίτη δὲ ἡ κατὰ τὸ μαντεῖον τὸ ἐν Ἄμμωνι· καὶ αὗται δὲ κατοικίαι εἰσὶν ἀξιόλογοι.

Πολλὰ δ᾽ εἰρηκότες περὶ τοῦ Ἄμμωνος, τοσοῦτον εἰπεῖν βουλόμεθα· ὅτι τοῖς ἀρχαίοις μᾶλλον ἦν ἐν τιμῇ, καὶ ἡ μαντικὴ καθόλου, καὶ τὰ χρηστήρια· νυνὶ δ᾽ ὀλιγωρία κατέχει πολλή, τῶν Ῥωμαίων ἀρκουμένων τοῖς Σιβύλλης χρησμοῖς, καὶ τοῖς Τυῤῥηνικοῖς θεοπροπίοις, διά τε σπλάγχνων, καὶ ὀρνι-

θείας, καὶ διοσημείων. Διόπερ καὶ τὸ ἐν Ἄμμωνι σχεδόν τι ἐκλέλειπται χρηστήριον, πρότερον δὲ ἐτετίμητο. Δηλοῦσι δὲ μάλιστα τοῦτο οἱ τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις ἀναγράψαντες, προστιθέντες μὲν πολὺ καὶ τὸ τῆς κολακείας εἶδος, ἐμφαίνοντες δ' ὅ, τι καὶ πίστεως ἄξιον. Ὁ γοῦν Καλλισθένης φησὶ τὸν Ἀλέξανδρον φιλοδοξῆσαι μάλιστα, ἀνελθεῖν τε ἐπὶ τὸ χρηστήριον, ἐπειδὴ καὶ Περσέα ἤκουσε πρότερον ἀναβῆναι καὶ Ἡρακλέα· ὁρμήσαντα δ' ἐκ Παραιτονίου, καίπερ νότων ἐπιπεσόντων, βιάσασθαι· πλανώμενον δ' ὑπὸ τοῦ κονιορτοῦ σωθῆναι, γενομένων ὄμβρων, καὶ δυοῖν κοράκων ἡγησαμένων τὴν ὁδὸν, ἤδη τούτων κολακευτικῶς λεγομένων· τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ἑξῆς· μόνῳ γὰρ [δὲ] τῷ βασιλεῖ τὸν ἱερέα ἐπιτρέψαι παρελθεῖν εἰς τὸν νεὼν μετὰ τῆς συνήθους στολῆς, τοὺς δ' ἄλλους μετενδῦναι τὴν ἐσθῆτα, ἔξωθέν τε τῆς θεμιστείας ἀκροάσασθαι πάντας πλὴν Ἀλεξάνδρου, τοῦτον δ' ἔνδοθεν εἶναι· οὐχ ὥσπερ ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις τὰς ἀποθεσπίσεις διὰ λόγων, ἀλλὰ νεύμασι καὶ συμβόλοις τὸ πλέον, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ·

Ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.

τοῦ προφήτου τὸν Δία ὑποκρινομένου· τοῦτο μέντοι ῥητῶς εἰπεῖν τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι εἴη Διὸς υἱός. Προστραγῳδεῖ δὲ τούτοις ὁ Καλλισθένης, ὅτι τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἐν Βραγχίδαις μαντεῖον ἐκλελοιπότος, ἐξ ὅτου τὸ ἱερὸν ὑπὸ τῶν Βραγχίδων σεσύλητο ἐπὶ Ξέρξου περσισάντων, ἐκλελοιπυίας δὲ καὶ τῆς κρήνης, τότε ἥ τε κρήνη ἀνάσχοι,

καὶ μαντεῖα πολλὰ οἱ Μιλησίων πρέσβεις κομισθέντες εἰς Μέμφιν περὶ τῆς ἐκ Διὸς γενέσεως τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τῆς ἐσομένης περὶ Ἄρβηλα νίκης, καὶ τοῦ Δαρείου θανάτου, καὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι νεωτερισμῶν· περὶ δὲ τῆς εὐγενείας καὶ τὴν Ἐρυθραίαν Ἀθηναΐδα φησὶν ἀνειπεῖν· καὶ γὰρ ταύτην ὁμοίαν γενέσθαι τῇ παλαιᾷ Σιβύλλῃ τῇ Ἐρυθραίᾳ. Τὰ μὲν δὴ τῶν συγγραφέων τοιαῦτα.

Ἐν δὲ τῇ Ἀβύδῳ τιμῶσι τὸν Ὄσιριν· ἐν δὲ τῷ ἱερῷ τοῦ Ὀσίριδος οὐκ ἔξεστιν, οὔτε ᾠδὸν, οὔτε αὐλητὴν, οὔτε ψάλτην ἀπάρχεσθαι τῷ θεῷ, καθάπερ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἔθος. Μετὰ δὲ τὴν Ἄβυδον Διόσπολις ἡ μικρά· εἶτα Τέντυρα πόλις· ἐνταῦθα δὲ διαφερόντως παρὰ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ὁ κροκόδειλος ἠτίμωται, καὶ ἔχθιστος τῶν ἁπάντων θηρίων νενόμισται. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, καίπερ εἰδότες τὴν κακίαν τοῦ ζώου, καὶ ὡς ὀλέθριον τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει, σέβονται ὅμως, καὶ ἀπέχονται· οὗτοι δὲ πάντα τρόπον ἀνιχνεύουσι, καὶ διαφθείρουσιν αὐτούς· ἔνιοι δ᾽ ὥσπερ τοὺς Ψύλλους φασὶ τοὺς πρὸς τῇ Κυρηναίᾳ φυσικήν τινα ἀντιπάθειαν ἔχειν πρὸς τὰ ἑρπετὰ, οὕτως καὶ τοὺς Τεντυρίτας πρὸς τοὺς κροκοδείλους, ὥστε μηδὲν ὑπ᾽ αὐτῶν πάσχειν, ἀλλὰ καὶ κολυμβᾷν ἀδεῶς, καὶ διαπερᾷν, μηδενὸς ἄλλου θαῤῥοῦντος· εἴς τε τὴν Ῥώμην κομισθεῖσι τοῖς κροκοδείλοις ἐπιδείξεως χάριν συνηκολούθουν οἱ Τεντυρῖται· γενομένης τε δεξαμενῆς καὶ πήγματός τινος ὑπὲρ μιᾶς τῶν πλευρῶν, ὥστε καὶ τοῖς θηρίοις ἐκβᾶσι τοῦ ὕδατος ἡλιαστήριον εἶναι, ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ

τότε μὲν ἐξέλκοντες δικτύῳ πρὸς τὸ ἡλιαστήριον, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν θεατῶν ὁραθῆναι, ἐμβαίνοντες ἅμα εἰς τὸ ὕδωρ· τότε δὲ πάλιν εἰς τὴν δεξαμενὴν κατασπῶντες. Τιμῶσι δὲ Ἀφροδίτην· ὄπισθεν δὲ τοῦ νεὼ τῆς Ἀφροδίτης, Ἴσιδός ἐστιν ἱερόν· εἶτα Τυφώνεια καλούμενα, καὶ ἡ εἰς Κοπτὸν διῶρυξ, πόλιν κοινὴν Αἰγυπτίων τε καὶ Ἀράβων.

Ἐντεῦθέν ἐστιν ὁ ἰσθμὸς εἰς τὴν Ἐρυθρὰν κατὰ πόλιν Βερενίκην, ἀλίμενον μὲν, τῇ δ᾽ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἰσθμοῦ καταγωγὰς ἐπιτηδείους ἔχουσαν. Λέγεται δ᾽ ὁ Φιλάδελφος πρῶτος στρατοπέδῳ τεμεῖν τὴν ὁδὸν ταύτην ἄνυδρον οὖσαν, καὶ κατασκευάσαι σταθμοὺς, ὥσπερ τοῖς ἐμπορίοις ὁδεύμασι, καὶ διὰ τῶν καμήλων· τοῦτο δὲ πρᾶξαι διὰ τὸ τὴν Ἐρυθρὰν δύσπλουν εἶναι, καὶ μάλιστα τοῖς ἐκ τοῦ μυχοῦ πλοϊζομένοις. Ἐφάνη δὲ τῇ πείρᾳ πολὺ τὸ χρήσιμον, καὶ νῦν ὁ Ἰνδικὸς φόρτος ἅπας καὶ ὁ Ἀράβιος, καὶ τοῦ Αἰθιοπικοῦ ὁ τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ κατακομιζόμενος εἰς Κοπτὸν φέρεται· καὶ τοῦτ᾽ ἐστὶν ἐμπορεῖον τῶν τοιούτων φορτίων. Οὐκ ἄπωθεν δὲ τῆς Βερενίκης ἐστὶ Μυὸς ὅρμος πόλις, ἔχουσα τὸν ναύσταθμον τῶν πλοϊζομένων· καὶ τῆς Κοπτοῦ οὐ πολὺ ἀφέστηκεν ἡ καλουμένη Ἀπόλλωνος πόλις, ὥςτε καὶ αἱ διορίζουσαι τὸν ἰσθμὸν δύο πόλεις ἑκατέρωθέν εἰσιν. Ἀλλὰ νῦν ἡ Κοπτὸς καὶ ὁ Μυὸς ὅρμος εὐδοκιμεῖ, καὶ χρῶνται τοῖς τόποις τούτοις. Πρότερον μὲν οὖν ἐνυκτοπόρουν πρὸς τὰ ἄστρα βλέποντες οἱ καμηλέμποροι, καθάπερ οἱ πλέοντες ὥδευον, κομίζοντες καὶ ὕδωρ· νυνὶ δὲ καὶ ὑδρεῖα κατεσκευά-

κασιν, ὀρύξαντες πολὺ βάθος· καὶ ἐκ τῶν οὐρανίων, καίπερ ὄντων σπανίων, ὅμως δεξαμενὰς πεποίηνται· ἡ δ' ὁδὸς ἐστὶν ἓξ, ἢ ἑπτὰ ἡμερῶν. Ἐπὶ δὲ τῷ ἰσθμῷ τούτῳ καὶ τὰ τῆς σμαράγδου μέταλλά ἐστι καὶ ἄλλων λίθων πολυτελῶν, τῶν Ἀράβων ὀρυττόντων βαθεῖς τινας ὑπονόμους.

Μετὰ δὲ τὴν Ἀπόλλωνος πόλιν αἱ Θῆβαι· καλεῖται δὲ νῦν Διὸς πόλις·

Αἵθ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν.

Ὅμηρος μὲν οὕτω· λέγει δὲ καὶ τὸν πλοῦτον·

οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅτι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται.

Καὶ ἄλλοι δὲ τοιαῦτα λέγουσι, μητρόπολιν τιθέντες τῆς Αἰγύπτου ταύτην· καὶ νῦν δείκνυται δ' ἴχνη τοῦ μεγέθους αὐτῆς ἐπὶ ὀγδοήκοντα σταδίους τὸ μῆκος· ἔστι δ' ἱερὰ πλείω. Καὶ τούτων δὲ τὰ πολλὰ ἠκρωτηρίασε Καμβύσης· νυνὶ δὲ κωμηδὸν συνοικεῖται· μέρος δέ τι ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ἐν ἧπερ ἡ πόλις· μέρος δ' ἐστὶ καὶ ἐν τῇ περαίᾳ, ὅπου τὸ Μεμνόνειον· ἐνταῦθα δὲ δυοῖν κολοσσῶν ὄντων μονολίθων ἀλλήλων πλησίον, ὁ μὲν σώζεται, τοῦ δ' ἑτέρου τὰ ἄνω μέρη τὰ ἀπὸ τῆς καθέδρας πέπτωκε σεισμοῦ γενηθέντος, ὥς φασι. Πεπίστευται δ', ὅτι ἅπαξ καθ' ἡμέραν ἑκάστην ψόφος, ὡς ἂν πληγῆς οὐ μεγάλης, ἀποτελεῖται, ἀπὸ τοῦ μένοντος ἐν τῷ θρόνῳ καὶ τῇ βάσει μέρους· κἀγὼ δὲ παρὼν ἐπὶ τῶν τόπων μετὰ Γάλλου Αἰλίου, καὶ τοῦ πλήθους τῶν συνόντων αὐ-

τῷ φίλων τε καὶ στρατιωτῶν, περὶ ὥραν πρώτην ἤκουσα τοῦ ψόφου, εἴτε δὲ ἀπὸ τῆς βάσεως εἴτε ἀπὸ τοῦ κολοσσοῦ, εἴτ᾽ ἐπίτηδες τῶν κύκλῳ καὶ περὶ τὴν βάσιν ἱδρυμένων τινὸς ποιήσαντος τὸν ψόφον, οὐκ ἔχω διϊσχυρίσασθαι· διὰ γὰρ τὸ ἄδηλον τῆς αἰτίας πᾶν μᾶλλον ἐπέρχεται πιστεύειν, ἢ τὸ ἐκ τῶν λίθων οὕτω τεταγμένων ἐκπέμπεσθαι τὸν ἦχον. Ὑπὲρ δὲ τοῦ Μεμνονείου θῆκαι βασιλέων ἐν σπηλαίοις λατομηταὶ περὶ τετταράκοντα, θαυμαστῶς κατεσκευασμέναι, θέας ἄξιαι· ἐν δὲ ταῖς θήκαις ἐπί τινων ὀβελίσκων ἀναγραφαὶ δηλοῦσαι τὸν πλοῦτον τῶν τότε βασιλέων, καὶ τὴν ἐπικράτειαν, ὡς μέχρι Σκυθῶν, καὶ Βακτρίων, καὶ Ἰνδῶν, καὶ τῆς νῦν Ἰωνίας διατείνασαν, καὶ φόρων πλῆθος, καὶ στρατιᾶς περὶ ἑκατὸν μυριάδας. Λέγονται δὲ καὶ ἀστρονόμοι καὶ φιλόσοφοι μάλιστα οἱ ἐνταῦθα ἱερεῖς· τούτων δ᾽ ἐστὶ καὶ τὸ τὰς ἡμέρας μὴ κατὰ σελήνην ἄγειν, ἀλλὰ κατὰ ἥλιον, τοῖς τριακονθημέροις δώδεκα μησὶν ἐπαγόντων πέντε ἡμέρας κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἕκαστον· εἰς δὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, ἐπιτρέχοντος μορίου τινὸς τῆς ἡμέρας, περίοδόν τινα συντιθέασιν ἐξ ὅλων ἡμερῶν, καὶ ὅλων ἐνιαυτῶν τοσούτων, ὅσα μόρια τὰ ἐπιτρέχοντα συνελθόντα ποιεῖ ἡμέραν. Ἀνατιθέασι δὲ τῷ Ἑρμῇ πᾶσαν τὴν τοιαύτην σοφίαν· τῷ δὲ Διῒ, ὃν μάλιστα τιμῶσιν, εὐειδεστάτη καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένος ἱερᾶται, ἃς καλοῦσιν οἱ Ἕλληνες παλλάδας· αὕτη δὲ καὶ παλλακεύει, καὶ σύνεστιν οἷς βούλεται, μέχρις ἂν ἡ φυσικὴ γένηται τοῦ σώματος κάθαρσις· μετὰ δὲ τὴν

κάθαρσιν δίδοται πρὸς ἄνδρας· πρὶν δὲ δοθῆναι, πένθος αὐτῆς ἄγεται μετὰ τὸν τῆς παλλακείας καιρόν.

Μετὰ δὲ Θήβας Ἑρμωνθὶς πόλις, ἐν ᾗ ὅ, τε Ἀπόλλων τιμᾶται καὶ ὁ Ζεύς· τρέφεται δὲ καὶ ἐνταῦθα βοῦς. Ἔπειτα Κροκοδείλων πόλις τιμῶσα τὸ θηρίον· εἶτα Ἀφροδίτης πόλις, καὶ μετὰ ταῦτα Λατόπολις, τιμῶσα Ἀθηνᾶν καὶ τὸν Λάτον· εἶτα Εἰλειθυίας πόλις καὶ ἱερόν· ἐν δὲ τῇ περαίᾳ Ἱεράκων πόλις τὸν ἱέρακα τιμῶσα· εἶτ᾽ Ἀπόλλωνος πόλις, καὶ αὕτη πολεμοῦσα τοῖς κροκοδείλοις.

Ἡ δὲ Συήνη, καὶ ἡ Ἐλεφαντίνη, ἡ μὲν ἐπὶ τῶν ὅρων τῆς Αἰθιοπίας, καὶ τῆς Αἰγύπτου πόλις· ἡ δ᾽ ἐν τῷ Νείλῳ προκειμένη τῆς Συήνης νῆσος ἐν ἡμισταδίῳ, καὶ ἐν ταύτῃ πόλις ἔχουσα ἱερὸν Κνούφιδος, καὶ Νειλομέτριον καθάπερ Μέμφις. Ἔστι δὲ τὸ Νειλομέτριον συννόμῳ λίθῳ κατεσκευασμένον ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Νείλου φρέαρ, ἐν ᾧ τὰς ἀναβάσεις τοῦ Νείλου σημειοῦνται, τὰς μεγίστας τε καὶ ἐλαχίστας, καὶ τὰς μέσας· συναναβαίνει γὰρ καὶ συνταπεινοῦται τῷ ποταμῷ τὸ ἐν τῷ φρέατι ὕδωρ. Εἰσὶν οὖν ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ φρέατος παραγραφαὶ, μέτρα τῶν τελείων καὶ τῶν ἄλλων ἀναβάσεων· ἐπισκοποῦντες οὖν ταύτας, διασημαίνουσι τοῖς ἄλλοις, ὅπως εἰδοῖεν· πρὸ πολλοῦ γὰρ ἴσασιν ἐκ τῶν τοιούτων σημείων, καὶ τῶν ἡμερῶν τὴν ἐσομένην ἀνάβασιν, καὶ προδηλοῦσι. Τοῦτο δὲ καὶ τοῖς γεωργοῖς χρήσιμον, τῆς τῶν ὑδάτων ταμιείας χάριν, καὶ παραχωμάτων, καὶ διωρύγων, καὶ ἄλλων τοιούτων· καὶ τοῖς ἡγεμόσι τῶν προσόδων χάριν· αἱ γὰρ μείζους

ἀναβάσεις μείζους καὶ τὰς προσόδους ὑπαγορεύουσιν. Ἐν δὲ τῇ Συήνῃ καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ, τὸ διασημαῖνον τὰς θερινὰς τροπὰς, καὶ διότι τῷ τροπικῷ κύκλῳ ὑπόκεινται οἱ τόποι οὗτοι, καὶ ποιοῦσιν ἀσκίους τοὺς γνώμονας κατὰ μεσημβρίαν· ἀπὸ γὰρ τῶν ἡμετέρων τόπων, λέγω δὲ τῶν ἑλλαδικῶν, προϊοῦσιν ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν. ἐνταῦθα πρῶτον ὁ ἥλιος κατὰ κορυφὴν ἡμῖν γίνεται, καὶ ποιεῖ τοὺς γνώμονας ἀσκίους κατὰ μεσημβρίαν· ἀνάγκη δὲ, κατὰ κορυφὴν ἡμῖν γινομένου, καὶ εἰς τὰ φρέατα βάλλειν μέχρι τοῦ ὕδατος τὰς αὐγὰς, κἂν βαθύτατα ᾖ· κατὰ κάθετον γὰρ ἡμεῖς τε ἕσταμεν, καὶ τὰ ὀρύγματα τῶν φρεάτων κατεσκεύασται. Εἰσὶ δ' ἐνταῦθα τρεῖς σπεῖραι Ῥωμαίων ἱδρυμέναι φρουρᾶς χάριν.

Μικρὸν δ' ὑπὲρ τῆς Ἐλεφαντίνης ἐστὶν ὁ μικρὸς καταῤῥάκτης, ἐφ' ᾧ καὶ θέαν τινὰ οἱ σκαφῖται τοῖς ἡγεμόσιν ἐπιδείκνυνται· ὁ μὲν γὰρ καταῤῥάκτης ἐστὶ κατὰ μέσον τὸν ποταμὸν, πετρώδης τὶς ὀφρὺς, ἐπίπεδος μὲν ἄνωθεν, ὥςτε δέχεσθαι τὸν ποταμόν· τελευτῶσα δ' εἰς κρημνὸν, καθ' οὗ καταῤῥήγνυται τὸ ὕδωρ, ἑκατέρωθεν δὲ πρὸς τῇ γῇ ῥεῖθρον, ὃ μάλιστα καὶ ἀνάπλουν ἔχει· ἀναπλεύσαντες οὖν ταύτῃ, καταῤῥέουσιν ἐπὶ τὸν καταῤῥάκτην, καὶ ὠθοῦνται μετὰ τῆς σκάφης ἐπὶ τὸν κρημνὸν, καὶ σώζονται σὺν αὐταῖς ἀπαθεῖς. Τοῦ δὲ καταῤῥάκτου μικρὸν ἐπάνω τὰς Φίλας εἶναι συμβαίνει, κοινὴν κατοικίαν Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγυπτίων κατεσκευασμένην, ὥσπερ καὶ τὴν Ἐλεφαντίνην, καὶ τὸ μέγεθος ἴσην, ἱερὰ ἔχουσαν Αἰγύπτια, ὅπου καὶ ὄρνεον τι-

μᾶται, ὃ καλοῦσι μὲν ἱέρακα, οὐδὲν δὲ ὅμοιον ἔμοιγε ἐφαίνετο ἔχειν τοῖς παρ᾽ ἡμῖν καὶ ἐν Αἰγύπτῳ ἱέραξιν· ἀλλὰ καὶ τῷ μεγέθει μεῖζον ἦν καὶ τῇ ποικιλίᾳ πολὺ ἐξηλλαγμένον· Αἰθιοπικὸν δ᾽ ἔφασαν εἶναι, κἀκεῖθεν κομίζεσθαι, ὅταν ἐκλίπῃ καὶ πρότερον· καὶ δὴ καὶ τότε ἐδείχθη ἡμῖν πρὸς ἐλλείψει ὂν διὰ νόσον.

Ἤλθομεν δ᾽ εἰς Φιλὰς ἐκ Συήνης ἀπήνῃ δι᾽ ὁμαλοῦ σφόδρα πεδίου σταδίους ὁμοῦ τι ἑκατόν· παρ᾽ ὅλην δὲ τὴν ὁδὸν ἦν ἰδεῖν ἑκατέρωθεν πολλαχοῦ ὥσπερ ἑρμαῖα πέτρον ἠλίβατον στρογγύλον, λεῖον ἱκανῶς, ἐγγὺς σφαιροειδοῦς τοῦ μέλανος καὶ σκληροῦ λίθου, ἐξ οὗ αἱ θυεῖαι γίνονται, ἐπὶ πέτρῳ κείμενον μείζονι, καὶ ἐπ᾽ ἐκείνῳ πάλιν ἄλλο· ἔστι δ᾽ ὅτε αὐτοὶ καθ᾽ αὑτοὺς ἔκειντο οἱ πέτροι· ἦν δ᾽ ὁ μὲν μέγιστος τὴν διάμετρον ποδῶν οὐκ ἐλαττόνων ἢ δώδεκα, ἅπαντες δὲ μείζους ἢ ἡμίσεις τούτων. Διέβημεν δὲ εἰς τὴν νῆσον ἐπὶ πάκτωνος· ὁ δὲ πάκτων διὰ σκυταλίδων πεπηγός ἐστι σκαφίον, ὥςτ᾽ ἐοικέναι διαπλοκίνῳ· ἑστῶτες δ᾽ ἐν ὕδατι ἢ καὶ σανιδίοις τισὶ προσκαθήμενοι, ῥᾳδίως ἐπεραιώθημεν οὐ δεδιότες· ἀκίνδυνα γάρ ἐστιν, ἂν μή τις ὑπέργομον ποιήσῃ τὸ πορθμεῖον.

Καθ᾽ ὅλην δὲ τὴν Αἴγυπτον τοῦ φοίνικος ἀγενοῦς ὄντος καὶ ἐκφέροντος καρπὸν οὐκ εὔβρωτον ἐν τοῖς περὶ τὸ Δέλτα τόποις, καὶ περὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὁ ἐν τῇ Θηβαΐδι φοίνιξ ἄριστος τῶν ἄλλων φύεται. Θαυμάζειν οὖν ἄξιον, πῶς ταὐτὸ κλίμα οἰκοῦντες τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ὅμοροι οἱ περὶ τὸ Δέλτα

καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τοσοῦτον διαλλάττουσιν, ἐκείνης πρὸς ἄλλῳ φοίνικι καὶ τὸν καρυωτὸν γεννώσης, οὐ πολὺ κρείττονα τοῦ Βαβυλωνίου. Διττὸς δ' ἐστὶν ὅ, τε ἐν τῇ Θηβαΐδι, καὶ ὁ ἐν Ἰουδαίᾳ, ὅ, τε ἄλλος καὶ ὁ καρυωτός· σκληρότερος δ' ὁ Θηβαϊκὸς, ἀλλὰ τῇ γεύσει εὐστομώτερος. Ἔστι δὲ καὶ νῆσος ἡ μάλιστα ἐκφέρουσα τὸν ἄριστον, μεγίστην τελοῦσα πρόσοδον τοῖς ἡγεμόσι· βασιλικὴ γὰρ ἦν· ἰδιώτῃ δ' οὐ μετῆν, καὶ νῦν τῶν ἡγεμόνων ἐστί.

Πολλὰ δ' Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι φλυαροῦσιν, ὥσπερ μέλος, ἢ ῥυθμὸν, ἢ ἥδυσμά τι τῷ λόγῳ τὴν τερατείαν προσφέροντες· οἷον καὶ τὸ φάσκειν περὶ τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ Συήνῃ καὶ τῇ Ἐλεφαντίνῃ (πλείους δ' εἰσὶ) τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου εἶναι, καὶ βάθος ἄβυσσον ἔχειν τὸν πόρον κατὰ τοῦτον τὸν τόπον. Νήσους δ' ὁ Νεῖλος κατεσπαρμένας ἔχει παμπόλλας, τὰς μὲν καλυπτομένας ὅλας ἐν ταῖς ἀναβάσεσι, τὰς δ' ἐκ μέρους· ἐποχετεύεται δὲ τοῖς κοχλίαις τὰ λίαν ἔξαλα.

Ἡ μὲν οὖν ἡ Αἴγυπτος εἰρηνικὴ τὸ πλέον ἐξ ἀρχῆς διὰ τὸ αὔταρκες τῆς χώρας, καὶ τὸ δυσείσβολον τοῖς ἔξωθεν· ἀπὸ μὲν τῶν ἄρκτων ἀλιμένῳ παραλίᾳ, καὶ πελάγει τῷ Αἰγυπτίῳ φρουρουμένη· ἀπὸ δὲ τῆς ἕω καὶ τῆς ἑσπέρας ἐρήμοις ὄρεσι τοῖς τε Λιβυκοῖς καὶ τοῖς Ἀραβίοις, ὥσπερ ἔφαμεν· λοιπὰ δὲ τὰ πρὸς νότον, Τρωγλοδύται, Βλέμμυες, καὶ Νοῦβαι, καὶ Μεγάβαροι οἱ ὑπὲρ Συήνης Αἰθίοπες· εἰσὶ δ' οὗτοι Νομάδες, καὶ οὐ πολλοὶ, οὐδὲ μάχιμοι, δοκοῦντες δὲ τοῖς πάλαι, διὰ τὸ λῃστρικῶς ἀφυλάκτοις ἐπιτι-

θεσθαι πολλάκις· οἱ δὲ πρὸς μεσημβρίαν καὶ Μερόην ἀνήκοντες Αἰθίοπες, οὐδ' οὗτοι πολλοὶ, οὔτε ἐν σι τροφῇ, ἅτε ποταμίαν μακρὰν καὶ στενὴν καὶ σκολιὰν οἰκοῦντες, οἵαν προείπομεν· οὐδὲ παρεσκευασμένοι καλῶς, οὔτε πρὸς πόλεμον, οὔτε πρὸς τὸν ἄλλον βίον. Καὶ νῦν δὲ διάκειται παραπλησίως ἡ χώρα πᾶσα· σημεῖον δέ· τρισὶ γοῦν σπείραις, οὐδὲ ταύταις ἐντελέσιν ἱκανῶς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἡ χώρα φρουρεῖται. Τολμήσασι δὲ τοῖς Αἰθίοψιν ἐπιθέσθαι, κινδυνεῦσαι τῇ χώρᾳ συνέπεσε τῇ σφετέρᾳ. Καὶ αἱ λοιπαὶ δὲ δυνάμεις αἱ ἐν Αἰγύπτῳ, οὔτε τοσαῦταί τινες εἰσὶν, οὔτε ἀθρόαις ἐχρήσαντο, οὐδ' ἅπαξ Ῥωμαῖοι· οὔτε γάρ εἰσιν οὔτ' αὐτοὶ οἱ Αἰγύπτιοι πολεμισταὶ, καίπερ ὄντες παμπληθεῖς, οὔτε τὰ πέριξ ἔθνη. Γάλλος μέν γε Κορνήλιος, ὁ πρῶτος κατασταθεὶς ἔπαρχος τῆς χώρας ὑπὸ Καίσαρος, τήν τε Ἡρώων πόλιν ἀποστᾶσαν ἐπελθὼν, δι' ὀλίγων εἷλε· στάσιν τε γενηθεῖσαν ἐν τῇ Θηβαΐδι διὰ τοὺς φόρους ἐν βραχεῖ κατέλυσε. Πετρώνιός τε ὕστερον τοῦ Ἀλεξανδρέων πλήθους τοσούτων μυριάδων ὁρμήσαντος ἐπ' αὐτὸν μετὰ λίθων βολῆς, αὐτοῖς τοῖς περὶ αὐτὸν στρατιώταις ἀντέσχε· καὶ διαφθείρας τινὰς αὐτῶν, τοὺς λοιποὺς ἔπαυσε. Γάλλος τε Αἴλιος μέρει τῆς ἐν Αἰγύπτῳ φρουρᾶς εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐμβαλὼν, εἴρηται, τίνα τρόπον ἐξήλεγξε τοὺς ἀνθρώπους ἀπολέμους ὄντας· εἰ δὲ μὴ ὁ Συλλαῖος αὐτὸν προὐδίδου, κἂν κατεστρέψατο τὴν Εὐδαίμονα πᾶσαν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Αἰθίοπες καταφρονήσαντες τῷ μέρος τι τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δυνάμεως ἀπεσπάσθαι

μετὰ Γάλλου Αἰλίου πολεμοῦντος πρὸς τοὺς Ἄραβας, ἐπελθόντες τῇ Θηβαΐδι καὶ τῇ φρουρᾷ τῶν τριῶν σπειρῶν τῶν κατὰ Συήνην, καὶ ἑλόντες ἔφθασαν τήν τε Συήνην καὶ τὴν Ἐλεφαντίνην, καὶ Φιλὰς ἐξ ἐφόδου διὰ τὸ ἀφνίδιον, καὶ ἐξηνδραποδίσαντο, ἀνέσπασαν καὶ τοὺς Καίσαρος ἀνδριάντας· ἐπελθὼν δὲ ἐλάττοσιν ἢ μυρίοις πεζοῖς Πετρώνιος, ἱππεῦσι δὲ ὀκτακοσίοις πρὸς ἄνδρας τρισμυρίους, πρῶτον μὲν ἠνάγκασεν ἀναφυγεῖν αὐτοὺς εἰς Ψέλχην, πόλιν Αἰθιοπικὴν, καὶ πρεσβεύεται τά τε ληφθέντα ἀπαιτῶν, καὶ τὰς αἰτίας, δι᾽ ἃς ἦρξαν πολέμου· λεγόντων δ᾽, ὡς ἀδικοῖντο ὑπὸ τῶν νομάρχων, ἀλλ᾽ οὐκ ἔφη τούτους ἡγεμόνας εἶναι τῆς χώρας, ἀλλὰ Καίσαρα· αἰτησαμένων δ᾽ ἡμέρας τρεῖς εἰς βουλὴν, καὶ μηδὲν, ὧν ἐχρῆν, ποιούντων, προσβαλὼν ἠνάγκασε προελθεῖν εἰς μάχην· ταχὺ δὲ τροπὴν ἐποίησε, συντεταγμένων τε κακῶς καὶ ὡπλισμένων· μεγάλους γὰρ εἶχον θυρεοὺς, καὶ τούτους ὠμοβοΐνους, ἀμυντήρια δὲ πελέκεις, οἱ δὲ κοντοὺς, οἱ δὲ καὶ ξίφη. Τινὲς μὲν οὖν εἰς τὴν πόλιν συνηλάθησαν, οἱ δ᾽ εἰς τὴν ἐρημίαν ἔφυγον· τινὰς δὲ νῆσος πλησίον ὑπεδέξατο ἐμβάντας εἰς τὸν πόρον· ου γὰρ πολλοὶ ἦσαν ἐνταῦθα οἱ κροκόδειλοι, διὰ τὸν ῥοῦν. Τούτων δ᾽ ἦσαν καὶ οἱ τῆς βασιλίσσης στρατηγοὶ τῆς Κανδάκης, ἣ καθ᾽ ἡμᾶς ἦρξε τῶν Αἰθιόπων, ἀνδρική τις γυνὴ, πεπηρωμένη τὸν ἕτερον ὀφθαλμῶν· τούτους δὲ δὴ ζωγρίᾳ λαμβάνει ἅπαντας, ἐπιπλεύσας σχεδίαις τε καὶ ναυσὶ, καὶ καταπέμπει παραχρῆμα εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐπελθών τε

τὴν Ψέλχην αἱρεῖ· προσαριθμουμένου δὲ τοῖς ἑαλωκόσι τοῦ πλήθους τῶν πεσόντων ἐν τῇ μάχῃ, τοὺς σωθέντας ὀλίγους παντάπασι συνέβη γενέσθαι. Ἐκ δὲ Ψέλχης ἧκεν εἰς Πρῆμνιν, ἐρυμνὴν πόλιν, διελθὼν τοὺς θῖνας, ἐν οἷς ὁ Καμβύσου κατεχώσθη στρατὸς, ἐμπεσόντος ἀνέμου· προσβαλὼν δὲ ἐξ ἐφόδου τὸ φρούριον αἱρεῖ, καὶ μετὰ ταῦτα ὥρμησεν ἐπὶ Ναπάτων· τοῦτο δ᾽ ἦν τὸ βασίλειον τῆς Κανδάκης, καὶ ἦν ἐνταῦθα υἱὸς αὐτῆς· καὶ αὕτη δ᾽ ἔν τινι πλησίον ἵδρυτο χωρίῳ. Πρεσβευσαμένης δὲ περὶ φιλίας, καὶ ἀποδούσης τοὺς ἐκ Συήνης αἰχμαλώτους καὶ τοὺς ἀνδριάντας, ἐπελθὼν λαμβάνει καὶ τὰ Νάπατα, φυγόντος τοῦ παιδὸς, καὶ κατασκάπτει· ἐξανδραποδισάμενος δ᾽ ἀναστρέφει πάλιν εἰς τοὐπίσω μετὰ τῶν λαφύρων, δύσοδα κρίνας τὰ προσωτέρω· τὴν δὲ Πρῆμνιν τειχίσας βέλτιον, φρουρὰν ἐμβαλὼν, καὶ τροφὴν δυοῖν ἐνιαυτῶν τετρακοσίοις ἀνδράσιν, ἀπῆρεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καὶ τῶν αἰχμαλώτων τοὺς μὲν ἐλαφυροπώλησε, χιλίους δὲ Καίσαρι ἔπεμψε νεωστὶ ἐκ Καντάβρων ἥκοντι· τοὺς δὲ νόσοι διεχρήσαντο. Ἐν τούτῳ μυριάσι Κανδάκη πολλαῖς ἐπὶ τὴν φρουρὰν ἐπῆλθε. Πετρώνιος δ᾽ ἐξεβοήθησε, καὶ φθάνει προεισελθὼν εἰς τὸ φρούριον, καὶ πλείοσι παρασκευαῖς ἐξασφαλισάμενος τὸν τόπον, πρεσβευσαμένων δ᾽ ἐκέλευσεν ὡς Καίσαρα πρεσβεύεσθαι· οὐκ εἰδέναι δὲ φασκόντων, ὅστις εἴη Καῖσαρ, καὶ ὅπῃ βαδιστέον εἴη παρ᾽ αὐτὸν, ἔδωκε τοὺς παραπέμψοντας· καὶ ἧκον εἰς Σάμον, ἐνταῦθα τοῦ Καίσαρος ὄντος, καὶ μέλλοντος εἰς Συρίαν ἐντεῦθεν προϊ-

ἐναι, Τιβέριον εἰς Ἀρμενίαν στέλλοντος. Πάντων δὲ τυχόντων, ὧν ἐδέοντο, ἀφῆκεν αὐτοῖς καὶ τοὺς φόρους, οὓς ἐπέστησε.

II. Πολλὰ δ' εἴρηται περὶ τῶν Αἰθιοπικῶν ἐν τοῖς πρότερον, ὥςτε συμπεριωδευμένα ἂν εἴη τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τὰ τούτων. Ὡς δ' εἰπεῖν, καὶ τὰ ἄκρα τῆς οἰκουμένης τὰ παρακείμενα τῇ δυσκράτῳ καὶ ἀοικήτῳ διὰ καῦμα ἢ ψῦχος, ἀνάγκη ἀποτεύγματα εἶναι τῆς εὐκράτου καὶ ἐλαττώματα· ταῦτα δ' ἐκ τῶν βίων δῆλα καὶ τῆς πρὸς τὰς χρείας τὰς ἀνθρωπικὰς ἀπορίας· κακόβιοί τε δὴ καὶ γυμνῆτές εἰσι τὰ πολλὰ καὶ Νομάδες· τά τε βοσκήματα αὐτοῖς ἐστι μικρὰ πρόβατα καὶ αἶγες, καὶ βόες καὶ κύνες μικροί· τραχεῖς δὲ καὶ μάχιμοι [οἰκοῦντες μικροὶ ὄντες.] Τάχα δὲ καὶ τοὺς Πυγμαίους ἀπὸ τῆς τούτων μικροφυΐας ἐπενόησαν καὶ ἀνέπλασαν· ἑωρακὼς μὲν γὰρ οὐδεὶς ἐξηγεῖται τῶν πίστεως ἀξίων ἀνδρῶν.

Ζῶσι δ' ἀπὸ κέγχρου καὶ κριθῆς, ἀφ' ὧν καὶ ποτὸν ποιοῦσιν αὐτοῖς· ἔστι δὲ ἔλαιον καὶ βούτυρον καὶ στέαρ· οὐδ' ἀκρόδρυα ἔχουσι πλὴν φοινίκων ὀλίγων ἐν κήποις βασιλικοῖς· ἔνιοι δὲ καὶ πόαν σιτοῦνται, καὶ κλῶνας ἁπαλούς, καὶ λωτόν, καὶ καλάμου ῥίζαν· κρέασι δὲ χρῶνται, καὶ αἵματι, καὶ γάλακτι, καὶ τυρῷ· σέβονται δ' ὡς θεοὺς τοὺς βασιλέας, κατακλείστους ὄντας καὶ οἰκουροὺς τὸ πλέον. Ἔστι δὲ τὸ μέγιστον αὐτοῖς βασίλειον ἡ Μερόης πόλις ὁμώνυμος τῇ νήσῳ· τὴν δὲ νῆσον θυρεοειδῆ φασι τὸ σχῆμα· τὸ δὲ μέγεθος τάχα πρὸς ὑπερβολὴν εἴρηται, μῆκος μὲν

ὅσον τρισχιλίων σταδίων, εὖρος δὲ χιλίων. Ἔχει δὲ συχνὰ καὶ ὄρη, καὶ δάση μεγάλα· οἰκοῦσι δ' οἱ μὲν Νομάδες, οἱ δὲ θηρευτικοὶ, οἱ δὲ γεωργοί· ἔστι δὲ καὶ χαλκωρυχεῖα, καὶ σιδηρουργεῖα καὶ χρυσεῖα, καὶ λίθων γένη πολυτελῶν· περιέχεται δ' ἀπὸ μὲν τῆς Λιβύης θισὶ μεγάλοις, ἀπὸ δὲ τῆς Ἀραβίας κρημνοῖς συνεχέσιν· ἄνωθεν δ' ἐκ νότου ταῖς συμβολαῖς τῶν ποταμῶν, τοῦ τε Ἀσταβόρα, καὶ τοῦ Ἀστάποδος, καὶ τοῦ Ἀστασόβα· πρὸς ἄρκτον δὲ ἡ ἐφεξῆς ῥύσις τοῦ Νείλου, καὶ μέχρι Αἰγύπτου, κατὰ τὴν λεχθεῖσαν πρότερον σκολιότητα τοῦ ποταμοῦ. Ἐν δὲ ταῖς πόλεσιν αἱ οἰκήσεις ἐκ φοινικίκων σχιζῶν διαπλεκόμεναι τοίχων ἢ πλίνθων· ὀρυκτοὶ δὲ ἅλες, καθάπερ ἐν τοῖς Ἄραψι· πλεονάζει δὲ τῶν φυτῶν ὅ, τε φοίνιξ καὶ ἡ περσέα, καὶ ὁ ἔβενος, καὶ ἡ κεράτια· θήρα δὲ καὶ ἐλεφάντων ἐστὶ, καὶ λεόντων, καὶ παρδάλεων· εἰσὶ δὲ καὶ δράκοντες οἱ ἐλεφαντομάχοι, καὶ ἄλλα θηρία πλείω· καταφεύγει γὰρ ἀπὸ τῶν ἐμπυροτέρων καὶ αὐχμηροτέρων ἐπὶ τὰ ὑδρηλὰ καὶ ἑλώδη.

Ὑπέρκειται δὲ τῆς Μερόης ἥ τε Ψεβώα, λίμνη μεγάλη, νῆσον ἔχουσα οἰκουμένην ἱκανῶς. Συμβαίνει δὲ τοῦ Νείλου τὴν μὲν δυσμικὴν παραποταμίαν ἐχόντων τῶν Λιβύων, τὴν δὲ πέραν Αἰθιόπων, παρὰ μέρος αὐτῶν τὴν ἐπικράτειαν εἶναι τῶν νήσων καὶ τῆς ποταμίας, ἐξελαυνομένων τῶν ἑτέρων καὶ παραχωρούντων τοῖς κρείττοσι γενομένοις. Χρῶνται δὲ καὶ τόξοις Αἰθίοπες τετραπήχεσι ξυλίνοις, πεπυρακτωμένοις. Ὁπλίζουσι δὲ καὶ τὰς γυναῖκας, ὧν αἱ πλείους κεκρίκωνται τὸ χεῖλος τοῦ στόματος

χαλκῷ κρίκῳ· κωδιοφόροι δ' εἰσὶν, ἐρέαν οὐκ ἔχοντες, τῶν προβάτων αἰγοτριχούντων· οἱ δὲ γυμνῆτές εἰσιν, ἢ καὶ περιέζωνται μικρὰ κώδια, ἢ τρίχινα πλέγματα εὐϋφῆ. Θεὸν δὲ νομίζουσι, τὸν μὲν ἀθάνατον, τοῦτον δ' εἶναι τὸν αἴτιον τῶν πάντων· τὸν δὲ θνητὸν, ἀνώνυμόν τινα, καὶ οὐ σαφῆ· ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ τοὺς εὐεργέτας καὶ βασιλικοὺς θεοὺς νομίζουσι, καὶ τούτων τοὺς μὲν βασιλέας κοινοὺς ἁπάντων μὲν σωτῆρας καὶ φύλακας, τοὺς δ' ἰδιώτας, ἰδίως τοῖς εὖ παθοῦσιν ὑπ' αὐτῶν. Τῶν δὲ πρὸς τῇ διακεκαυμένῃ τινὲς καὶ ἄθεοι νομίζονται· οὕς γε καὶ τὸν ἥλιόν φασιν ἐχθαίρειν, καὶ κακῶς λέγειν, ἐπειδὰν προσίδωσιν ἀνίσχοντα, ὡς καίοντα καὶ πολεμοῦντα αὐτοῖς, καταφεύγειν τε εἰς τὰ ἕλη. Οἱ δ' ἐν Μερόῃ, καὶ Ἡρακλέα, καὶ Πᾶνα, καὶ Ἶσιν σέβονται πρὸς ἄλλῳ τινὶ βαρβαρικῷ θεῷ. Τοὺς δὲ νεκροὺς οἱ μὲν εἰς τὸν ποταμὸν ἐκρίπτουσιν, οἱ δ' οἴκοι κατέχουσι περιχέαντες ὕαλον· τινὲς δὲ ἐν κεραμίαις σοροῖς κατορύττουσι κύκλῳ τῶν ἱερῶν· ὅρκον τε τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἀπαιτοῦσι, καὶ πάντων ἁγιστεύουσι μάλιστα. Βασιλέας τε καθιστᾶσι τοὺς κάλλει διαφέροντας ἢ ἀρετῇ κτηνοτροφίας, ἢ ἀνδρείας, ἢ πλούτου. Ἐν δὲ τῇ Μερόῃ κυριωτάτην τάξιν ἐπεῖχον οἱ ἱερεῖς τὸ παλαιόν· οἵ γε καὶ τῷ βασιλεῖ προσέταττον ἔσθ' ὅτε ἀποθνήσκειν πέμψαντες ἄγγελον, καὶ καθίστασαν ἀντ' αὐτοῦ ἕτερον· ὕστερον δὲ κατέλυσέ τις τῶν βασιλέων τὸ ἔθος, ἐπιὼν μεθ' ὅπλων ἐπὶ τὸ ἱερὸν, ὅπου ὁ χρυσοῦς νεώς ἐστι, καὶ τοὺς ἱερέας ἀποσφάξας πάντας. Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἔθος

Αἰθιοπικόν· ὃς γὰρ ἂν τῶν βασιλέων πηρωθῇ μέρος τι τοῦ σώματος ὁπωσοῦν, τὸ αὐτὸ πάσχουσιν οἱ συνόντες αὐτῷ μάλιστα, οἱ δ' αὐτοὶ καὶ συναποθνήσκουσιν· ἐκ δὲ τούτου φυλακὴ τοῦ βασιλέως ἐστὶ πλείστη παρ' αὐτῶν. Περὶ μὲν Αἰθιόπων ἀρκέσει ταῦτα.

Τοῖς δ' Αἰγυπτιακοῖς καὶ ταῦτα προσθετέον ὅσα ἰδιάζοντα, οἷον ὁ Αἰγύπτιος λεγόμενος κύαμος, ἐξ οὗ τὸ κιβώριον, καὶ ἡ βίβλυς· ἐνταῦθα γὰρ καὶ παρ' Ἰνδοῖς μόνον· ἡ δὲ περσέα ἐνταῦθα μόνον, καὶ παρ' Αἰθίοψι, δένδρον μέγα, καρπὸν ἔχον γλυκὺν καὶ μέγαν· καὶ ἡ συκάμινος ἡ ἐκφέρουσα τὸν λεγόμενον καρπὸν συκόμορον· σύκῳ γὰρ ἔοικεν· ἄτιμον δ' ἔστι κατὰ τὴν γεῦσιν· γίνεται δὲ καὶ τὸ κόρσιον, ὅμοιον τῷ πεπέρει τράγημα, μικρῷ αὐτοῦ μεῖζον. Ἰχθύες δ' ἐν τῷ Νείλῳ πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, χαρακτῆρα ἴδιον ἔχοντες καὶ ἐπιχώριον· γνωριμώτατοι δὲ ὅ, τε ὀξύρυγχος, καὶ ὁ λεπιδωτὸς, καὶ λάτος, καὶ ἀλαβῆς, καὶ κορακῖνος, καὶ χοῖρος, καὶ φαγρώριος, ὃν καὶ φάγρον καλοῦσιν· ἔτι σίλουρος, κιθαρὸς θρίσσα, κεστρεύς· ὀστρακίων, δίλυχνος, φύσα, βοῦς, κοχλίαι μεγάλοι φωνὴν ὀλολυγόσιν ὁμοίαν φθεγγόμενοι, ζῷα ἐπιχώρια, καὶ ὁ ἰχνεύμων, καὶ ἡ ἀσπὶς ἡ Αἰγυπτία, ἴδιον δέ τι ἔχουσα παρὰ τὰς ἐν ἄλλοις· διττὴ δ' ἐστὶν, ἡ μὲν σπιθαμιαία, ἥπερ καὶ ὀξυθανατωτέρα, ἡ δ' ἐγγὺς ὀργυιᾶς, ὡς καὶ Νίκανδρος ὁ τὰ Θηριακὰ γράψας εἴρηκε· καὶ τῶν ὀρνέων ἶβις, καὶ ἱέραξ ὁ Αἰγύπτιος, ἥμερος γὰρ παρὰ τοὺς ἄλλοθι, ὡς καὶ ἡ αἴλουρος, καὶ ὁ νυκτικόραξ ἰδιότρο-

πος ἐνθάδε· παρ᾽ ἡμῖν μὲν γὰρ ἀετοῦ μέγεθος ἴσχει καὶ φθέγγεται βαρύ· ἐν Αἰγύπτῳ δὲ κολοιοῦ μέγεθος, καὶ φθογγὴν διάφορον· ἡμερώτατον δ᾽ ἡ ἶβις, πελαργώδης μὲν κατὰ σχῆμα καὶ μέγεθος· διττὴ δὲ τὴν χρόαν· ἡ μὲν πελαργώδης, ἡ δὲ ὅλη μέλαινα· μεστὴ δ᾽ αὐτῶν ἅπασα τρίοδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, πῆ μὲν χρησίμως, πῆ δ᾽ οὐ χρησίμως· χρησίμως μὲν, ὅτι πᾶν θηρίον ἐκλέγει, καὶ τὰ ἐν τοῖς κρεωπωλείοις καὶ τοῖς ὀψοπωλείοις ἀποκαθάρματα· δυσχρήστως δὲ, ὅτι παμφάγον, καὶ ἀκάθαρτον, καὶ δυσκόλως ἀπειργόμενον ἀπὸ τῶν καθαρίων καὶ τῶν ἀλλοτρίων μολυσμοῦ παντός.

Ἀληθὲς δὲ καὶ τὸ Ἡροδότου· καὶ ἔστιν Αἰγυπτιακὸν τὸ, τὸν μὲν πηλὸν ταῖς χερσὶ φυρᾷν, τὸ δὲ στέαρ τὸ εἰς τὴν ἀρτοποιΐαν τοῖς ποσί. Καὶ οἱ κάκεις δὲ ἴδιόν τι ἄρτου γένος, στατικὸν κοιλίας· καὶ τὸ κῖκι, καρπός τις σπειρόμενος ἐν ἀρούραις, ἐξ οὗ ἔλαιον ἀποθλίβεται, εἰς μὲν λύχνον τοῖς ἀπὸ τῆς χώρας σχεδόν τι πᾶσιν, εἰς ἄλειμμα δὲ τοῖς πενεστέροις καὶ ἐργατικωτέροις, καὶ ἀνδράσι, καὶ γυναιξί· καὶ τὰ κόκκινα δὲ πλέγματα Αἰγυπτιακά ἐστι, φυτοῦ τινος, ὅμοια τοῖς σχοινίνοις ἢ φοινικίνοις. Τὸ δὲ ζύθος ἰδίως μὲν σκευάζεται παρ᾽ ἐκείνοις· κοινὸν δ᾽ ἐστὶ πολλοῖς· καὶ παρ᾽ ἑκάστοις δὲ αἱ σκευασίαι διάφοροι. Καὶ τοῦτο δὲ τῶν ζηλουμένων μάλιστα παρ᾽ αὐτοῖς, τὸ πάντα τρέφειν τὰ γεννώμενα παιδία· καὶ τὸ περιτέμνειν, καὶ τὰ θήλεα ἐκτέμνειν, ὅπερ καὶ τοῖς Ἰουδαίοις νόμιμον· καὶ οὗτοι δέ εἰσιν Αἰγύπτιοι τὸ ἀνέκαθεν, καθάπερ εἰρη-

καμεν ἐν τῷ περὶ ἐκείνων λόγῳ. Φησὶ δ' Ἀριστόβουλος, μηδὲν ἀνατρέχειν ὄψον εἰς τὸν Νεῖλον ἐκ τῆς θαλάττης, πλὴν κεστρέως, καὶ θρίσσης, καὶ δελφῖνος, διὰ τοὺς κροκοδείλους· τοὺς μὲν δελφῖνας διὰ τὸ κρείττους εἶναι· τοὺς δὲ κεστρέας τῷ παραπέμπεσθαι ὑπὸ τῶν χοίρων παρὰ γῆν, κατά τινα οἰκείωσιν φυσικήν· τῶν δὲ χοίρων ἀπέχεσθαι τοὺς κροκοδείλους, στρογγύλων ὄντων, καὶ ἐχόντων ἀκάνθας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φερούσας κίνδυνον τοῖς θηρίοις· ἀναθεῖν μὲν οὖν ἔαρος τοὺς κεστρέας γόνον ἔχοντας· μικρὸν δὲ πρὸ δύσεως Πλειάδος καταβαίνειν τεξομένους ἀθρόους, ὅτε καὶ ἡ ἅλωσις αὐτῶν γίνεται περιπιπτόντων τοῖς φράγμασιν ἀθρόον· τοιαύτην δέ τινα εἰκάζειν ἐστὶ καὶ περὶ τῆς θρίσσης αἰτίαν. Ταῦτα καὶ περὶ Αἰγύπτου.

III. *ΠΕΡΙ ΔΕ ΛΙΒΥΗΣ* ἐφεξῆς λέγωμεν, ὅπερ συμπάσης τῆς γεωγραφίας λείπεται μέρος. Εἴρηται μὲν οὖν καὶ πρότερον πολλὰ περὶ αὐτῆς, ἀλλὰ νῦν ὅσα καίρια προσυπομνηστέον, προσθέντας καὶ τὰ μὴ λεχθέντα πρότερον. Οἱ μὲν οὖν πρὸς τὰς ἠπείρους τὴν οἰκουμένην διελόντες ἀνίσως διεῖλον· ἐμφαίνει γὰρ τὸ τριχῇ τὸ εἰς τρία ἴσα· τοσοῦτον δ' ἀπολείπεται τοῦ τρίτον εἶναι μέρος τῆς οἰκουμένης ἡ Λιβύη, ὥςτε καὶ συντεθεῖσα μετὰ τῆς Εὐρώπης οὐκ ἂν ἐξισάζειν δόξειε τῇ Ἀσίᾳ· τάχα δὲ καὶ τῆς Εὐρώπης ἐλάττων ἐστί· κατὰ δὲ τὴν δύναμιν καὶ πολλῷ τινι· ἔρημος γάρ ἐστιν ἡ πολλὴ τῆς μεσογαίας καὶ τῆς παρωκεανίτιδος· κατοικίαις δὲ κατὰ

στικτός ἐστι μικραῖς, καὶ σποράσι καὶ Νομαδικαῖς ταῖς πλείσταις· πρὸς δὲ τῇ ἐρημίᾳ καὶ τὸ θηριοτρόφον ἐξελαύνει καὶ ἐκ τῆς δυναμένης οἰκεῖσθαι· πολὺ δὲ καὶ τῆς διακεκαυμένης ἐπιλαμβάνει ζώνης. Ἡ μέντοι καθ' ἡμᾶς εὐδαιμόνως οἰκεῖται πᾶσα παραλία ἡ μεταξὺ Νείλου καὶ Στηλῶν, καὶ μάλιστα ἡ ὑπὸ Καρχηδονίοις γενομένη· ἀνυδρίαι τέ τινες κἀνταῦθα παρεμπίπτουσιν, οἷαι αἵ περί τε τὰς Σύρτεις, καὶ τὰς Μαρμαρίδας, καὶ τὸν Καταβαθμόν. Ἔστι δὲ ὀρθογωνίου τριγώνου τὸ σχῆμα, ὡς ἄν τις ἐν ἐπιπέδῳ νοήσειε, βάσιν μὲν ἔχον τὴν καθ' ἡμᾶς παραλίαν, τὴν ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου καὶ Νείλου μέχρι Μαυρουσίας καὶ Στηλῶν· πρὸς ὀρθὴν δὲ ταύτῃ πλευρὰν, ἣν ὁ Νεῖλος ποιεῖ μέχρι Αἰθιοπίας, προσεκβαλλόντων ἡμῶν ἕως Ὠκεανοῦ· τὴν δ' ὑποτείνουσαν τῇ ὀρθῇ τὴν παρωκεανῖτιν ἅπασαν τὴν μεταξὺ Αἰθιόπων καὶ Μαυρουσίων. Τὸ μὲν οὖν κατ' αὐτὴν τὴν κορυφὴν τοῦ λεχθέντος σχήματος, ἤδη πως ὑποπίπτον τῇ διακεκαυμένῃ, λέγομεν ἐξ εἰκασμοῦ διὰ τὸ ἀπρόσιτον, ὥστ' οὐδὲ τὸ μέγιστον ἂν πλάτος τῆς χώρας ἔχομεν ἂν λέγειν· τὸ μέντοι τοσοῦτον, ἐν τοῖς πρόσθεν λόγοις ἔφαμεν, ὅτι ἐξ Ἀλεξανδρείας εἰς Μερόην τὸ βασίλειον τῶν Αἰθιόπων πρὸς νότον ἰόντι στάδιοί εἰσι περὶ μυρίους· ἐκεῖθεν δ' ἐπ' εὐθείας ἐπὶ τοὺς ὅρους τῆς διακεκαυμένης καὶ τῆς οἰκουμένης ἄλλοι τρισχίλιοι· τὸ γοῦν αὐτὸ θετέον τὸ μέγιστον πλάτος τῆς Λιβύης, μυρίους καὶ τρισχιλίους ἢ τετρακισχιλίους σταδίους· μῆκος δὲ μικρῷ ἔλαττον, ἢ διπλάσιον. Τὰ καθ' ὅλον μὲν

ταῦτα περὶ Λιβύης. Τὰ καθ' ἕκαστα δὲ λεκτέον, ἀρξαμένοις ἀπὸ τῶν ἑσπερίων μερῶν καὶ ἐπιφανεστέρων.

Οἰκοῦσι δ' ἐνταῦθα Μαυρούσιοι μὲν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων λεγόμενοι, Λιβυκὸν ἔθνος μέγα καὶ εὔδαιμον, Μαῦροι δ' ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν ἐπιχωρίων, ἀντίπορθμον τῇ Ἰβηρίᾳ. Κατὰ τοῦτο τε καὶ ὁ κατὰ τὰς Στήλας τὰς Ἡρακλείους πορθμός ἐστι, περὶ οὗ πολλὰ εἴρηται. Ἔξω δὴ προελθόντι τοῦ κατὰ τὰς Στήλας πορθμοῦ, τὴν Λιβύην ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντι, ὄρος ἐστὶν, ὅπερ οἱ μὲν Ἕλληνες Ἄτλαντα καλοῦσιν, οἱ βάρβαροι δὲ Δύριν. Ἐντεῦθεν δὲ πρόπους ἔκκειταί τις ὕστατος πρὸς δύσιν τῆς Μαυρουσίας αἱ Κώτεις λεγόμεναι· πλησίον δὲ καὶ πολίχνιον μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης, ὅπερ Τίγγα καλοῦσιν οἱ βάρβαροι, Λίγγα δὲ Ἀρτεμίδωρος προσηγόρευκε, Ἐρατοσθένης δὲ Λίξον· κεῖται δ' ἀντίπορθμον τοῖς Γαδείροις ἐν διάρματι σταδίων ὀκτακοσίων, ὅσον ἑκάτερα διέχει τοῦ κατὰ τὰς Στήλας πορθμοῦ· πρὸς νότον δὲ τῇ Λίξῳ καὶ ταῖς Κώτεσι παράκειται κόλπος, Ἐμπορικὸς καλούμενος, ἔχων Φοινικικὰς ἐμπορικὰς κατοικίας. Ἔστι μὲν οὖν πᾶσα ἡ συνεχὴς τῷ κόλπῳ τούτῳ παραλία κολπώδης, ὑπεξαιρουμένῳ δὲ τοὺς κόλπους καὶ τὰς ἐξοχὰς κατὰ τὸ σχῆμα τὸ τριγωνοειδὲς, ὃ ὑπέγραψα, νοείσθω μᾶλλον ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ἅμα καὶ τὴν ἕω λαμβάνουσα τὴν αὔξησιν ἡ ἤπειρος. Τὸ δ' ὄρος διὰ μέσης ἐκτεινόμενον τῆς Μαυρουσίας τὸ ἀπὸ τῶν Κώτεων μέχρι Σύρτεων οἰκεῖται καὶ αὐτὸ καὶ ἄλλα παράλληλα αὐτῷ κατ'

ἀρχὰς μὲν ὑπὸ τῶν Μαυρουσίων· ἐν βάθει δὲ τῆς χώρας ὑπὸ τοῦ μεγίστου τῶν Λιβυκῶν ἐθνῶν, οἳ Γαιτοῦλοι λέγονται.

Πλεῖστα δὲ πλάσματα τῇ Λιβυκῇ παραλίᾳ τῇ ἐκτὸς προςεψεύσαντο οἱ συγγραφεῖς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ ὀφρύα περίπλου, περὶ ὧν ἐμνήσθημεν δή που καὶ πρότερον· καὶ νῦν δὲ λέγομεν, συγγνώμην αἰτούμενοι τῆς τερατολογίας, ἐάν που βιασθῶμεν ἐκπεσεῖν εἴς τι τοιοῦτον, φεύγοντες τὸ πάντα σιγῇ παραπέμπειν, καὶ τρόπον τινὰ πηροῦν τὴν ἱστορίαν. Φασὶ δ᾽ οὖν, τὸν Ἐμπορικὸν κόλπον ἄντρον ἔχειν εἴσω δεχόμενον τὴν θάλατταν ἐν ταῖς πλημμυρίσι μέχρι καὶ ἑπτὰ σταδίων· προκείμενον δὲ τούτου ταπεινὸν καὶ ὁμαλὸν χωρίον, ἔχον Ἡρακλέους βωμὸν, ὃν οὐκ ἐπικλύζεσθαί φασιν ὑπὸ τῆς πλημμυρίδος· ἓν μὲν δή τι τῶν πλασμάτων νομίζω τοῦτο. Ἐγγὺς δὲ τούτου τὸ ἐν τοῖς ἑξῆς κόλποις κατοικίας λέγεσθαι παλαιὰς Τυρίων, ἃς ἐρήμους εἶναι νῦν οὐκ ἐλαττόνων ἢ τριακοσίων πόλεων· ἃς οἱ Φαρούσιοι καὶ οἱ Νιγρῖται ἐξεπόρθησαν· διέχειν δὲ τούτους τῆς Λιγγός φασιν ἡμερῶν τριάκοντα ὁδόν.

Τὸ μέντοι τὴν Μαυρουσίαν εὐδαίμονα εἶναι χώραν, πλὴν ὀλίγης ἐρήμου, καὶ ποταμοῖς τε καὶ λίμναις κεχορηγῆσθαι, παρὰ πάντων ὁμολογεῖται. Μεγαλόδενδρός τε καὶ πολύδενδρος ὑπερβαλλόντως ἐστὶ, καὶ πάμφορος· τὰς γοῦν μονοξύλους τραπέζας ποικιλωτάτας καὶ μεγίστας ἐκείνη τοῖς Ῥωμαίοις χορηγεῖ. Τοὺς δὲ ποταμοὺς ἔχειν φασὶ καὶ κροκοδείλους, καὶ ἄλλα γένη ζώων ἐμφερῆ τοῖς ἐν τῷ

Νείλῳ· τινὲς δὲ καὶ τὰς τοῦ Νείλου πηγὰς πλησιάζειν οἴονται τοῖς ἄκροις τῆς Μαυρουσίας. Ἐν ποταμῷ δέ τινι γεννᾶσθαι βδέλλας ἑπταπήχεις, κατατετρημένα ἐχούσας τὰ βραγχία, δι᾽ ὧν ἀναπνέουσι. Καὶ ταῦτα δὲ λέγουσι περὶ τῆς χώρας, ὅτι ἄμπελος φύεται δυσὶν ἀνδράσι τὸ πάχος δυσπερίληπτος, βότρυν πηχυαῖόν πως ἀποδιδοῦσα· βοτάνη τε ὑψηλὴ πᾶσα δὲ καὶ λάχανον νεαρὸν καὶ δρακόντειον, οἱ δὲ τῶν σταφυλίνων καυλοὶ καὶ ἱππομαράθου, καὶ σκολύμων δώδεκα πήχεις· τὸ δὲ πάχος παλαιστῶν τεττάρων· καὶ δρακόντων δὲ, καὶ ἐλεφάντων, καὶ δορκάδων, καὶ βουβάλων, καὶ τῶν παραπλησίων ζώων, λεόντων τε καὶ παρδάλεων, παντοδαπὴ τροφὸς ἡ χώρα ἐστί. Φέρει δὲ καὶ γάλας αἰλούροις ἴσας καὶ ὁμοίας, πλὴν ὅτι τὰ ῥύγχη προπέπτωκε μᾶλλον· πιθήκων τε πάμπολυ πλῆθος· περὶ ὧν καὶ Ποσειδώνιος εἴρηκεν, ὅτι πλέων ἐκ Γαδείρων εἰς τὴν Ἰταλίαν, προσενεχθείη τῇ Λιβυκῇ παραλίᾳ καὶ ἴδοι τῶν θηρίων μεστόν τινα τούτων ἁλιτενῆ δρυμὸν, τῶν μὲν τοῖς δένδρεσι, τῶν δ᾽ ἐπὶ γῆς, ἐχόντων ἐνίων καὶ σκύμνους, καὶ ἐπεχόντων μαστόν· καὶ γελᾷν οὖν ὁρῶν βαρυμάστους, ἐνίους δὲ φαλακροὺς, καὶ κηλήτας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐπιφαίνοντας σίνη.

Ὑπὲρ ταύτης δ᾽ ἐστὶν ἐπὶ τῇ ἔξω θαλάσσῃ ἡ τῶν ἑσπερίων καλουμένων Αἰθιόπων χώρα, κακῶς οἰκουμένη τὸ πλέον. Ἐνταῦθα δὲ καὶ καμηλοπαρδάλεις φησὶν Ἰφικράτης γεννᾶσθαι, καὶ ἐλέφαντας, καὶ τοὺς καλουμένους Ῥίζεις, οἳ ταυροειδεῖς μέν εἰσι τὴν μορφήν· κατὰ δὲ τὴν δίαιταν καὶ τὸ μέγεθος

καὶ τὴν ἀλκὴν τὴν πρὸς μάχην ἐλέφασιν ἐοίκασι· δράκοντάς τε λέγει μεγάλους, ὥςτε καὶ πόαν ἐπιπεφυκέναι· τοὺς δὲ λέοντας τοῖς πώλοις τῶν ἐλεφάντων ἐπιτίθεσθαι· αἱμάξαντας δὲ φεύγειν, ἐπιουσῶν τῶν μητέρων· τὰς δ', ἐπειδὰν ἴδωσιν ᾑμαγμένους, κτείνειν· ἐπανιόντας δὲ τοὺς λέοντας ἐπὶ τὰ πτώματα, νεκροφαγεῖν. Βόγον δὲ, τὸν βασιλέα τῶν Μαυρουσίων, ἀναβάντα ἐπὶ τοὺς ἑσπερίους Αἰθίοπας, καταπέμψαι τῇ γυναικὶ δῶρα, καλάμους τοῖς Ἰνδικοῖς ὁμοίους, ὧν ἕκαστον γόνυ χοίνικας χωροῦν ὀκτώ· καὶ ἀσπαράγων δ' ἐμφερῆ μεγέθη.

Εἰς δὲ τὴν ἐντὸς θάλατταν πλέουσιν ἀπὸ Λιγγὸς, πόλις ἐστὶ Ζῆλις, καὶ Τίγα, εἶτα τῶν Ἑπτὰ ἀδελφῶν μνήματα, καὶ τὸ ὑποκείμενον ὄρος ὄνομα Ἀβύλη, πολύθηρον καὶ μεγαλόδενδρον. Τοῦ δὲ κατὰ τὰς στήλας πορθμοῦ τὸ μὲν μῆκος λέγεται σταδίων ἑκατὸν εἴκοσι, τὸ δ' ἐλάχιστον πλάτος κατὰ τὸν Ἐλέφαντα ἑξήκοντα. Εἰσπλεύσαντι δ' ἑξῆς πόλεις τε καὶ ποταμοὶ πλείους μέχρι Μολοχὰθ ποταμοῦ, ὃς ὁρίζει τὴν Μαυρουσίων καὶ τὴν Μασσαισυλίων γῆν. Καλεῖται δὲ καὶ ἄκρα μεγάλη πλησίον τοῦ ποταμοῦ, καὶ Μεταγώνιον τόπος ἄνυδρος καὶ λυπρὸς, σχεδὸν δέ τι τὸ ὄρος τὸ ἀπὸ τῶν Κωταίων μέχρι δεῦρο παρατείνει· μῆκος δὲ τὸ ἀπὸ τῶν Κωταίων ἐπὶ τοὺς ὅρους τοὺς τῶν Μασσαισυλίων στάδιοι πεντακισχίλιοι· ἔστι δὲ τὸ Μεταγώνιον κατὰ νέαν που Καρχηδόνα ἐν τῇ περαίᾳ. Τιμοσθένης δ' οὐκ εὖ κατὰ Μασσαλίαν φησίν· ἔστι δ' ἐκ Καρχη-

δόνος νέας δίαρμα εἰς Μεταγώνιον στάδιοι τρισχίλιοι· παράπλους δὲ εἰς Μασσαλίαν ὑπὲρ ἑξακισχιλίων·

Οὕτω δ᾽ εὐδαίμονα χώραν οἰκοῦντες τὴν πλείστην οἱ Μαυρούσιοι, διατελοῦσιν ὅμως καὶ μέχρι δεῦρο τοῦ χρόνου νομαδικῶς ζῶντες οἱ πολλοί. Καλλωπίζονται δ᾽ ὅμως κόμης ἐμπλοκῇ καὶ πώγωνι, καὶ χρυσοφορίᾳ, σμήξει τε ὀδόντων, καὶ ὀνυχισμῷ· σπάνιόν τε ἂν ἴδοις ἁπτομένους ἀλλήλων ἐν τοῖς περιπάτοις τοῦ παραμένειν αὐτοῖς ἄθικτον τὸν κόσμον τῶν τριχῶν. Μάχονται δ᾽ ἱππόται τὸ πλέον ἀπὸ ἄκοντος, σχοινοχαλίνοις χρώμενοι τοῖς ἵπποις καὶ γυμνοῖς· ἔχουσι δὲ καὶ μαχαίρας· οἱ δὲ πεζοὶ τὰς τῶν ἐλεφάντων δορὰς ὡς ἀσπίδας προβάλλονται· τὰς δὲ τῶν λεόντων καὶ παρδάλεων καὶ ἄρκτων ἀμπέχονται, καὶ ἐγκοιμῶνται. Σχεδὸν δέ τοι καὶ οὗτοι, καὶ οἱ ἐφεξῆς Μασσαίσυλοι, καὶ κοινῶς Λίβυες κατὰ τὸ πλέον, ὁμοιόσκευοί εἰσι καὶ τἄλλα ἐμφερεῖς, μικροῖς ἵπποις χρώμενοι, ὀξέσι δὲ καὶ εὐπειθέσιν, ὥςτ᾽ ἀπὸ ῥαβδίου οἰακίζεσθαι· περιτραχήλια δὲ ξύλινα, ἢ τρίχινα, ἀφ᾽ ὧν ὁ ῥυτὴρ ἀπήρτηται· ἔνιοι δὲ καὶ χωρὶς ὁλκῆς ἕπονται ὡς κύνες· πέλτη μικρὰ βυρσίνη, πλατύλογχα μικρά· ἄζωστοι, πλατύσημοι χιτῶνες· ἐπιπόρπημα, ὡς ἔφην, δορὰ καὶ προθωράκιον. Φαρούσιοι δὲ καὶ Νίγρητες, οἱ ὑπὲρ τούτων οἰκοῦντες πρὸς τοῖς ἑσπερίοις Αἰθίοψι, καὶ τοξεύουσι, καθάπερ οἱ Αἰθίοπες· χρῶνται δὲ καὶ δρεπανηφόροις ἅρμασι· μίσγονται δὲ καὶ τοῖς Μαυρουσίοις οἱ Φαρούσιοι διὰ τῆς ἐρήμου σπανίως ὑπὸ ταῖς κοιλίαις τῶν ἵππων ὑπαρτῶντες τοὺς ἀσκοὺς

τοῦ ὕδατος· ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ εἰς Κίρταν ἀφικνοῦνται διά τινων τόπων ἑλωδῶν καὶ λιμνῶν. Τινὰς δ᾽ αὐτῶν καὶ Τρωγλοδυτικῶς οἰκεῖν φασὶν, ὀρύττοντας τὴν γῆν. Λέγεται δὲ κἀνταῦθα τοὺς θερινοὺς ὄμβρους ἐπιπολάζειν, χειμῶνος δὲ εἶναι ἀνυδρίαν. Ἐνίους δὲ τῶν ταύτῃ βαρβάρων, καὶ ὄφεων, καὶ ἰχθύων δοραῖς, ἀμπεχόναις τε καὶ στρώμασι χρῆσθαι. Τοὺς δὲ Μαυρουσίους ἔνιοί φασιν Ἰνδοὺς εἶναι, τοὺς συγκατελθόντας Ἡρακλεῖ δεῦρο. Μικρὸν μὲν οὖν πρὸ ἡμῶν οἱ περὶ Βόγον βασιλεῖς καὶ Βόκχον κατεῖχον αὐτὴν, φίλοι Ῥωμαίων ὄντες· ἐκλιπόντων δὲ τούτων, Ἰούβας παρέλαβε τὴν ἀρχὴν, δόντος τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος καὶ ταύτην αὐτῷ τὴν ἀρχὴν πρὸς τῇ πατρῴᾳ· υἱὸς δ᾽ ἦν Ἰούβα τοῦ πρὸς Καίσαρα τὸν θεὸν πολεμήσαντος μετὰ Σκιπίωνος. Ἰούβας μὲν οὖν νεωστὶ ἐτελεύτα τὸν βίον· διαδέδεκται δὲ τὴν ἀρχὴν υἱὸς Πτολεμαῖος, γεγονὼς ἐξ Ἀντωνίου θυγατρὸς καὶ Κλεοπάτρας.

Ἀρτεμίδωρος δ᾽ Ἐρατοσθένει μὲν ἀντιλέγει, διότι Λίξον τινά φησι πόλιν περὶ τὰ ἄκρα τῆς Μαυρουσίας τὰ ἑσπέρια ἀντὶ Λιγγός. Φοινικικὰς δὲ πόλεις κατεσκευασμένας παμπόλλας τινὰς, ὧν οὐδὲν ἔστιν ἰδεῖν ἴχνος· ἐν δὲ τοῖς ἑσπερίοις Αἰθίοψι τοὺς ἀέρας πλατεῖς φήσας ταῖς τε ὀρθριναῖς ὥραις καὶ ταῖς δειλιναῖς, παχεῖς καὶ ἀχλυώδεις εἶναι τοὺς ἀέρας· πῶς γὰρ ἐν αὐχμώδεσι καὶ καυματηροῖς τόποις ταῦτ᾽ εἶναι; Αὐτὸς δὲ τούτων πολὺ χείρω λέγει περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους. Μετανάστας γάρ τινας ἱστορεῖ Λωτοφάγους, οἳ τὴν ἄνυδρον νέμοιντο· σιτοῖντο

δὲ λωτὸν πόαν τινὰ καὶ ῥίζαν, ἀφ᾽ ἧς οὐδὲν δέοιντο ποτοῦ. Παρήκειν δ᾽ αὐτοὺς μέχρι τῶν ὑπὲρ Κυρήνης τόπων· τοὺς δ᾽ ἐκεῖ καὶ γαλακτοποτεῖν, καὶ κρεωφαγεῖν, καίπερ ταυτοκλινεῖς ὄντας. Καὶ Γαβίνιος δὲ ὁ τῶν Ῥωμαίων συγγραφεὺς οὐκ ἀπέχεται τῆς τερατολογίας τῆς περὶ τὴν Μαυρουσίαν· πρὸς γὰρ τῇ Τιγγὶ Ἀνταίου μνῆμα ἱστορεῖ, καὶ σκελετὸν πηχῶν ἑξήκοντα, ὃν Σερτώριον γυμνῶσαι, καὶ πάλιν ἐπιβαλεῖν γῆν. Καὶ τὰ περὶ τῶν ἐλεφάντων μυθώδη· φησὶ γὰρ, τἄλλα μὲν θηρία φεύγειν τὸ πῦρ, τοὺς δ᾽ ἐλέφαντας πολεμεῖν καὶ ἀμύνεσθαι, διότι τὴν ὕλην φθείρει· πρὸς δὲ τοὺς ἀνθρώπους διαμάχεσθαι κατασκόπους προπέμποντας· καὶ ὅταν ἴδωσιν ἐκείνους φεύγειν, καὶ αὐτοὺς, ἐπειδὰν τραύματα λάβωσιν, ἱκετήριον προτείνειν κλάδους, ἢ βοτάνην, ἢ κόνιν.

Μετὰ δὲ τὴν τῶν Μαυρουσίων γῆν ἡ τῶν Μασσαισυλίων ἐστὶν, ἀπὸ τοῦ Μολοχὰθ ποταμοῦ τὴν ἀρχὴν λαμβάνουσα, τελευτῶσα δὲ ἐπὶ τὴν ἄκραν, ἣ καλεῖται ὅριον τῆς τε Μασσαισύλων, καὶ τῆς Μασυλίβων γῆς· στάδιοι δ᾽ εἰσὶν ἀπὸ τοῦ Μεταγωνίου μέχρι τοῦ Τρητοῦ ἑξακισχίλιοι· οἱ δ᾽ ἐλάττους φασίν. Ἔχει δ᾽ ἡ παραλία πόλεις τε πλείους καὶ ποταμοὺς, καὶ χώραν εὐφυῆ· τῶν δ᾽ ἐν ὀνόματι ἀρκεῖ μνησθῆναι. Ἔστι δὲ πόλις Σίγα ἐν χιλίοις σταδίοις ἀπὸ τῶν λεχθέντων ὅρων, καὶ βασίλειον Σύφακος· κατέσπασται δὲ νῦν· τὴν δὲ χώραν μετὰ Σύφακα κατέσχε Μασσανίσσης, εἶτα Μικίψας· εἶτα καὶ οἱ ἐκεῖνον διαδεξάμενοι· καθ᾽ ἡμᾶς δὲ Ἰούβας ὁ πα-

τὴν τοῦ νεωστὶ τελευτήσαντος Ἰούβα· κατέσπασται δὲ καὶ Ζάμα τὸ τούτου βασίλειον ὑπὸ Ῥωμαίων. Μετὰ δὲ τὴν Σίγα Θεῶν λιμὴν ἐν ἑξακοσίοις σταδίοις· εἶτ᾽ ἄλλοι ἄσημοι τόποι. Τὰ μὲν οὖν ἐν βάθει τῆς χώρας ὀρεινὰ καὶ ἔρημα ἔσθ᾽ ὅτε παρέσπαρται, ἃ κατέχουσιν οἱ Γαιτοῦλοι μέχρι καὶ Σύρτεων· τὰ δ᾽ ἐκεῖ πρὸς θαλάττῃ καὶ πεδία εὐδαίμονά ἐστι, καὶ πόλεις πολλαὶ, καὶ ποταμοὶ, καὶ λίμναι.

Ποσειδώνιος δ᾽ οὐκ οἶδ᾽ εἰ ἀληθῆ φήσας ὀλίγοις καὶ μικροῖς διαῤῥεῖσθαι ποταμοῖς τὴν Λιβύην· αὐτοὺς γὰρ οὓς Ἀρτεμίδωρος εἴρηκε, καὶ μεγάλους. Ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ ταῦτ᾽ ἀληθέστερον εἰπεῖν· εἴρηκε δὲ τούτου τὴν αἰτίαν αὐτός· μὴ γὰρ κατομβρεῖσθαι τοῖς ἀρκτικοῖς μέρεσι· καθάπερ οὐδὲ τὴν Αἰθιοπίαν φασὶ, διὸ πολλάκις λοιμικὰ ἐμπίπτειν ὑπὸ αὐχμῶν, καὶ τὰς λίμνας τελμάτων πίμπλασθαι, καὶ τὴν ἀκρίδα ἐπιπολάζειν. Ἔτι φησὶ τὰ μὲν ἀνατολικὰ ὑγρὰ εἶναι· τὸν γὰρ ἥλιον ἀνίσχοντα ταχὺ παραλλάττειν, τὰ δ᾽ ἑσπέρια ξηρά· ἐκεῖ γὰρ καταστρέφειν· ὑγρὰ γὰρ καὶ ξηρὰ, τὰ μὲν παρ᾽ ὑδάτων ἀφθονίαν ἢ σπάνιν λέγεται· τὰ δὲ παρὰ τὴν τῶν ἡλίων· βούλεται δὲ λέγειν τὰ παρὰ τοὺς ἡλίους· ταῦτα δὲ πάντες ἀρκτικοῖς καὶ μεσημβρινοῖς κλίμασιν ἀφορίζουσι· καὶ μὴν ἀνατολικά τε καὶ δυσμικὰ, τὰ μὲν πρὸς τὰς οἰκήσεις λεγόμενα καθ᾽ ἑκάστην τὴν οἴκησιν, καὶ τὴν μετάπτωσιν τῶν ὁριζόντων, ἄλλα καὶ ἄλλα ἐστὶν, ὥστ᾽ οὐδέν ἐστι καθολικῶς εἰπεῖν ἐπὶ τῶν ἀπεριλήπτων τὸ πλῆθος· ὅτι τὰ μὲν ἀνατολικὰ ὑγρὰ, τὰ δὲ δυσμικὰ ξηρά. Ὡς δὲ λέ-

γεται πρὸς τὴν οἰκουμένην ὅλην καὶ τὰς ἐσχατιὰς τὰς τοιαύτας, οἷα καὶ ἡ Ἰνδικὴ, καὶ ἡ Ἰβηρία, λέγοιτ᾽ ἂν κατά γε τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν. Τίς οὖν ἡ πιθανότης τῆς αἰτιολογίας; ἐν γὰρ περιφορᾷ συνεχεῖ τε καὶ ἀδιαλείπτῳ τοῦ ἡλίου, τίς ἂν εἴη καταστροφή; τό, τε τάχος τῆς παραλλαγῆς πανταχοῦ ἴσον. Ἄλλως τε παρὰ τὴν ἐνάργειάν ἐστι, τὰ ἔσχατα τῆς Ἰβηρίας, ἢ τῆς Μαυρουσίας, τὰ πρὸς δύσιν, ξηρὰ λέγειν ἁπάντων μάλιστα, καὶ τὸ περιέχον εὔκρατον ἔχειν, καὶ πλείστων ὑδάτων εὐπορεῖν. Εἰ δὲ τὸ καταστρέφειν τοιοῦτον εἴληπται, ὅτι ἐνταῦθα τὰ ὕστατα τῆς οἰκουμένης ὑπὲρ γῆς γίνεται, τί τοῦτο συντείνει πρὸς ξηρασίαν; καὶ γὰρ ἐνταῦθα, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις τόποις τῆς οἰκουμένης τοῖς ταυτοκλινέσι, τὸν ἴσον διαλιπὼν χρόνον τὸν τῆς νυκτὸς, ἐπάνεισι πάλιν καὶ θερμαίνει τὴν γῆν.

Ἔστι δέ που αὐτόθι καὶ ἀσφάλτου πηγὴ, καὶ χαλκωρυχία, καὶ σκορπίων δὲ καὶ πτηνῶν καὶ ἀπτέρων λέγεται πλῆθος, μεγέθει δὲ ἑπτὰ σπονδύλων, ὁμοίως δὲ καὶ φαλάγγια, καὶ μεγέθει καὶ πλήθει διαφέροντα· σαύρας δὲ διπήχεις φασίν. Ἐν μὲν οὖν τῇ παρωρίῳ λίθους εὑρίσκεσθαί φασι τοὺς λυχνίτας καὶ καρχηδονίους λεγομένους· ἐν δὲ τοῖς πεδίοις ὀστρακίων καὶ χηραμύδων πλῆθος, οἷον ἐν τοῖς περὶ τοῦ Ἄμμωνος λόγοις εἰρήκαμεν· καὶ δένδρον δέ ἐστι μελίλωτον καλούμενον, ἐξ οὗ σκευάζουσιν οἶνον· τινὲς δ᾽ αὐτῶν καὶ δίκαρπον ἔχουσι τὴν γῆν, καὶ δύο θεριστικὰ καρποῦνται, τὰ μὲν θερινά, τὰ δὲ ἐαρινά· ἔστι δὲ ἡ καλάμη πενταπήχης τὸ ὕψος,

πάχος δὲ τοῦ μικροῦ δακτύλου· τὸν δὲ καρπὸν διακοσιοτεσσαρακοντάχουν ἀποδίδωσι· τοῦ δὲ ἔαρος οὐδὲ σπείρουσιν, ἀλλὰ παλιούροις συνδεδεμέναις ἐπικαταψήσαντες τὴν χώραν, τῷ ἐκπεσόντι στάχυϊ κατὰ τὸν θερισμὸν ἀρκοῦνται· τελεσικαρπεῖ γὰρ τὸν θερινὸν καρπόν. Διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν θηρίων κνημῖδας ἔχοντες ἐργάζονται, καὶ τἄλλα δὲ μέρη διφθεροῦνται· καθεύδοντες δὲ περιχρίουσι τοὺς κλινόποδας σκορόδοις τῶν σκορπίων χάριν, καὶ παλιούροις περιδοῦσιν.

Ἦν δ᾽ ἐν τῇ παραλίᾳ ταύτῃ πόλις Ἰὼλ ὄνομα, ἣν ἐπικτίσας Ἰούβας ὁ τοῦ Πτολεμαίου πατὴρ, μετωνόμασε Καισάρειαν, ἔχουσαν καὶ λιμένα, καὶ πρὸ τοῦ λιμένος νησίον. Μεταξὺ δὲ τῆς Καισαρείας καὶ τοῦ Τρητοῦ μέγας ἐστὶ λιμὴν, ὃν Σάλδαν καλοῦσι· τοῦτο δ᾽ ἐστὶν ὅριον τῆς ὑπὸ τῷ Ἰούβᾳ, καὶ τῆς ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις· πολυτρόπως γὰρ οἱ μερισμοὶ γενένηνται τῆς χώρας, ἅτε τῶν νεμομένων αὐτὴν πλειόνων γενομένων, καὶ τῶν Ῥωμαίων ἄλλοτ᾽ ἄλλως τούτων τοῖς μὲν φίλοις χρωμένων, τοῖς δὲ καὶ πολεμίοις· ὥςτε καὶ ἀφαιρεῖσθαι καὶ χαρίζεσθαι συνέβαινεν ἄλλοις ἄλλα, καὶ οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἦν δὲ ἡ μὲν πρὸς τῇ Μαυρουσίᾳ προσοδικωτέρα τε καὶ δυναμικωτέρα· ἡ δὲ πρὸς τῇ Καρχηδονίᾳ καὶ τῇ Μασσυλιαιων ἀνθηροτέρα τε καὶ κατεσκευασμένη βέλτιον, καίπερ κεκακωμένη διὰ τὰ Καρχηδόνια τὸ πρῶτον, ἔπειτα διὰ τὸν πρὸς Ἰουγούρθαν πόλεμον· ἐκεῖνος γὰρ Ἀδάρβαλα ἐκπολιορκήσας ἐν Ἰτύκῃ, καὶ ἀνελὼν φίλον ὄντα Ῥωμαίων, ἐνέπλησε τὴν χώραν

πολέμου· εἶτ᾽ ἄλλοι ἐπ᾽ ἄλλοις συνέστησαν πόλεμοι· τελευταῖος δὲ ὁ πρὸς Σκιπίωνα Καίσαρι τῷ θεῷ συστάς, ἐν ᾧ καὶ Ἰούβας ἀπέθανε· συνηφανίσθησαν δὲ τοῖς ἡγεμόσι καὶ αἱ πόλεις, Τισιαούς τε, καὶ Οὔατα, καὶ Θάλα, ἔτι δὲ καὶ Κάψα τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ Ἰουγούρθα, καὶ Ζάμα, καὶ Ζίγχα, καὶ πρὸς αἷς κατεπολέμησε Καῖσαρ Σκιπίωνα ὁ θεός· πρὸς Ῥουσπῖνον μὲν πρῶτον νικῶν, εἶτα πρὸς Οὐζίτοις, εἶτα πρὸς Θαψῷ, καὶ τῇ πλησίον λίμνῃ καὶ ταῖς ἄλλαις· πλησίον δὲ καὶ Ζέλλα καὶ Ἀχόλλα, ἐλεύθεραι πόλεις· εἷλε δ᾽ ἐξ ἐφόδου Καῖσαρ τὴν . . . . νῆσον, καὶ Θέναν, πολίχνην ἐπιθαλαττιδίαν. Τούτων πασῶν αἱ μὲν τελέως ἠφανίσθησαν, αἱ δ᾽ ἡμίσπαστοι κατελείφθησαν. Φαρὰν δ᾽ οἱ Σκιπίωνος ἱππεῖς ἐνέπρησαν.

Μετὰ δ᾽ οὖν Τρητὸν ἡ Μασσυλιαίων ἐστὶ καὶ ἡ Καρχηδονίων παραπλησία χώρα. Κίρτα τέ ἐστιν ἐν μεσογαίᾳ, τὸ Μασσανίσσου καὶ τῶν ἑξῆς διαδόχων βασίλειον, πόλις εὐερκεστάτη, κατεσκευασμένη καλῶς τοῖς πᾶσι· καὶ μάλιστα ὑπὸ Μικίψα, ὅςτις καὶ Ἕλληνας συνῴκισεν ἐν αὐτῇ, καὶ τοσαύτην ἐποίησεν, ὥςτ᾽ ἐκπέμπειν μυρίους ἱππέας, διπλασίους δὲ πεζούς. Ἥ τε δὴ Κίρτα [πόλις] ἐνταῦθα, καὶ οἱ δύο Ἱππῶνες, ὁ μὲν πλησίον Ἰτύκης, ὁ δὲ ἀπωτέρω πρὸς τῇ Τρητῷ μᾶλλον, ἄμφω βασίλεια. Ἡ δὲ Ἰτύκη δευτέρα μετὰ Καρχηδόνα τῷ μεγέθει καὶ τῷ ἀξιώματι· καταλυθείσης δὲ τῆς Καρχηδόνος, ἐκείνη ἦν ὡς ἂν μητρόπολις τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ ὁρμητήριον πρὸς τὰς ἐν Λιβύῃ πράξεις· ἵδρυται δ᾽ ἐν τῷ

αὐτῷ κόλπῳ τῷ Καρχηδονιακῷ, πρὸς θατέρῳ τῶν ἀκρωτηρίων τῶν ποιούντων τὸν κόλπον· ὧν τὸ μὲν πρὸς τῇ Ἰτύκῃ καλοῦσιν Ἀπολλώνιον, θάτερον δ' Ἑρμαίαν, καὶ εἰσὶν ἐν ἐπόψει ἀλλήλαις αἱ πόλεις. Ῥεῖ δὲ τῆς Ἰτύκης πλησίον ὁ Βαγράδας ποταμός. Εἰσὶ δ' ἀπὸ Τρητοῦ μέχρι Καρχηδόνος στάδιοι δισχίλιοι πεντακόσιοι. Οὐδὲ τοῦθ' ὁμολογεῖται τὸ διάστημα· οὔτε τὸ μέχρι Σύρτεων.

Καὶ Καρχηδὼν δὲ ἐπὶ Χεῤῥονήσου τινὸς ἵδρυται, περιγραφούσης κύκλον τριακοσίων ἑξήκοντα σταδίων ἔχοντα τεῖχος, οὗ τὸ ἑξηκοντστάδιον μῆκος αὐτὸς ὁ αὐχὴν ἐπέχει, καθήκων ἀπὸ θαλάττης ἐπὶ θάλατταν, ὅπου τοῖς Καρχηδονίοις ἦσαν αἱ τῶν ἐλεφάντων στάσεις, καὶ τόπος εὐρυχωρής. Κατὰ μέσην δὲ τὴν πόλιν ἡ ἀκρόπολις, ἣν ἐκάλουν Βύρσαν, ὀφρὺς ἱκανῶς ὀρθία, κύκλῳ περιοικουμένη· κατὰ δὲ τὴν κορυφὴν ἔχουσα Ἀσκληπίον, ὅπερ κατὰ τὴν ἅλωσιν ἡ γυνὴ τοῦ Ἀσδρούβα συνέπρησεν αὐτῇ. Ὑπόκεινται δὲ τῇ ἀκροπόλει οἵ τε λιμένες καὶ ὁ Κώθων, νησίον περιφερὲς Εὐρίπῳ περιεχόμενον, ἔχοντι νεωσοίκους ἑκατέρωθεν κύκλῳ.

Κτίσμα δ' ἐστὶ Διδοῦς ἀγαγούσης ἐκ Τύρου λαόν. Οὕτω δ' εὐτυχὴς ἡ ἀποικία τοῖς Φοίνιξιν ὑπῆρξε καὶ αὕτη, καὶ ἡ μέχρι τῆς Ἰβηρίας τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς ἔξω στηλῶν, ὥςτε καὶ τῆς Εὐρώπης ἔτι νῦν τὴν ἀρίστην νέμονται Φοίνικες κατὰ τὴν ἤπειρον καὶ τὰς προσεχεῖς νήσους· τήν τε Λιβύην κατεκτήσαντο πᾶσαν, ὅσον μὴ νομαδικῶς οἷόν τ' ἦν οἰκεῖν. Ἀφ' ἧς δυνάμεως πόλιν τε ἀντίπαλον τῇ Ῥώ-

μη κατεσκευάσαντο, καὶ τρεῖς ἐπολέμησαν πρὸς αὐτοὺς μεγάλους πολέμους. Γένοιτο δ' ἂν εὔδηλος ἡ δύναμις αὐτῶν ἐκ τοῦ ὑστάτου πολέμου, ἐν ᾧ κατελύθησαν ὑπὸ Σκιπίωνος τοῦ Αἰμιλιανοῦ, καὶ ἡ πόλις ἄρδην ἠφανίσθη. Ὅτε γὰρ ἤρξαντο πολεμεῖν τοῦτον τὸν τρόπον, πόλεις μὲν εἶχον τριακοσίας ἐν τῇ Λιβύῃ, ἀνθρώπων δ' ἐν τῇ πόλει μυριάδας ἑβδομήκοντα· πολιορκούμενοι δὲ καὶ ἀναγκασθέντες τραπέσθαι πρὸς ἔνδοσιν, πανοπλιῶν μὲν ἔδοσαν μυριάδας εἴκοσι· καταπελτικὰ δὲ ὄργανα τρισχίλια, ὡς οὐ πολεμηθησόμενοι. Κριθέντος δὲ πάλιν τοῦ ἀναπολεμεῖν, ἐξαίφνης ὁπλοποιΐαν συνεστήσαντο· καὶ ἑκάστης ἡμέρας ἀνεφέροντο θυρεοὶ μὲν ἑκατὸν καὶ τετταράκοντα πεπηγότες· μάχαιραι δὲ τριακόσιαι, καὶ λόγχαι πεντακόσιαι, χίλια δὲ βέλη καταπελτικά· τρίχα δὲ τοῖς καταπέλταις αἱ θεράπαιναι παρεῖχον· ἔτι τοίνυν ναῦς ἔχοντες δώδεκα ἐξ ἐτῶν πεντήκοντα κατὰ τὰς ἐν τῷ δευτέρῳ πολέμῳ συνθήκας· τότε, καίπερ ἤδη συμπεφευγότες εἰς τὴν Βύρσαν, ἐν διμήνῳ κατεσκευάσαντο ναῦς ἑκατὸν εἴκοσι καταφράκτους, καὶ τοῦ στόματος τοῦ Κώθωνος φρουρουμένου, διώρυξαν ἄλλο στόμα, καὶ προῆλθεν αἰφνιδίως ὁ στόλος· ὕλη γὰρ ἦν ἀποκειμένη παλαιά, καὶ τεχνιτῶν πλῆθος προσεδρεῦον καὶ σιταρκούμενον δημοσίᾳ. Τοιαύτη δ' οὖσα Καρχηδὼν, ὅμως ἑάλω καὶ κατεσκάφη. Τὴν δὲ χώραν τὴν μὲν, ἐπαρχίαν ἀπέδειξαν οἱ Ῥωμαῖοι, τὴν ὑπὸ τοῖς Καρχηδονίοις· τῆς δὲ, Μασινίσσην ἀπέδειξαν κύριον, καὶ τοὺς ἀπογόνους τοὺς περὶ Μικίψαν. Μάλιστα γὰρ ἐσπουδά-

σθη παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὁ Μασσινίσσης δι᾽ ἀρετὴν καὶ φιλίαν· καὶ γὰρ δὴ καὶ οὗτός ἐστιν ὁ τοὺς Νομάδας πολιτικοὺς κατασκευάσας καὶ γεωργοὺς, ἔτι δ᾽ ἀντὶ τοῦ ληστεύειν διδάξας στρατεύειν. Ἴδιον γάρ τοι τοῖς ἀνθρώποις συνέβη τούτοις. Χώραν γὰρ οἰκοῦντες εὐδαίμονα, πλὴν τοῦ θηρίοις πλεονάζειν, ἐάσαντες ἐκφέρειν ταῦτα, καὶ τὴν γῆν ἐργάσασθαι μετὰ ἀδείας, ἐπ᾽ ἀλλήλοις ἐτρέποντο, τὴν δὲ γῆν τοῖς θηρίοις ἀφῆκαν. Οὕτω δ᾽ αὐτοῖς συνέβαινε πλάνητα καὶ μετανάστην βίον ζῆν, μηδὲν ἧττον τῶν ὑπὸ ἀπορίας καὶ λυπρότητος τόπων ἢ ἀέρων εἰς τοῦτο περιϊσταμένων τὸν βίον, ὥςτε καὶ ἴδιον τοῦθ᾽ εὑρίσκεσθαι τοὔνομα τοὺς Μασσαισυλίους· καλοῦνται γὰρ Νομάδες. Ἀνάγκη δὲ τοὺς τοιούτους εὐτελεῖς εἶναι τὸν βίον, καὶ τὸ πλέον ῥιζοφάγους, ἢ κρεωφάγους, γάλακτι δὲ καὶ τυρῷ τρεφομένους. Ἠρημωμένης δ᾽ οὖν ἐπὶ πολὺν χρόνον τῆς Καρχηδόνος, καὶ σχεδόν τι τὸν αὐτὸν χρόνον, ὅνπερ καὶ Κόρινθος, ἀνελήφθη πάλιν περὶ τοὺς αὐτούς πως χρόνους ὑπὸ Καίσαρος τοῦ θεοῦ, πέμψαντος ἐποίκους Ῥωμαίων τοὺς προαιρουμένους, καὶ τῶν στρατιωτῶν τινάς· καὶ νῦν εἴ τις ἄλλη καλῶς οἰκεῖται τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ πόλεων. Κατὰ μέσον δὲ τὸ στόμα τοῦ Καρχηδονίου κόλπου νῆσός ἐστι Κόρσουρα.

Ἀντίπορθμος δ᾽ ἐστὶν ἡ Σικελία τοῖς τόποις τούτοις ἡ κατὰ Λιλύβαιον, ὅσον ἐν διαστήματι χιλίων καὶ πεντακοσίων σταδίων· τοσοῦτον γάρ φησι τὸ ἐκ Λιλυβαίου μέχρι Καρχηδόνος· οὐ πολὺ δὲ τῆς Κορσούρας διέχουσιν, οὐδὲ τῆς Σικελίας ἄλλαι τε

νῆσοι καὶ Αἰγίμουρος. Διάπλους δ' ἐστὶν ἐκ Καρχηδόνος ἑξήκοντα σταδίων εἰς τὴν προσεχῆ περαίαν· ὅθεν εἰς Νέφεριν ἀνάβασις σταδίων ἑκατὸν εἴκοσι, πόλιν δ' ἐρυμνὴν ἐπὶ πέτρας ᾠκισμένην. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ κόλπῳ, ἐν ᾧπερ καὶ ἡ Καρχηδὼν, Τύνις ἐστὶ πόλις, καὶ θερμὰ, καὶ λατομίαι τινές· εἶθ' ἡ Ἑρμαία ἄκρα τραχεῖα, καὶ ἐπ' αὐτὴν πόλις ὁμώνυμος· εἶτα Νεάπολις· εἶθ' ἄκρα Ταφῖτις, καὶ ἐπ' αὐτῇ λόφος Ἀσπὶς καλούμενος ἀπὸ τῆς ὁμοιότητος· ὅνπερ συνῴκισεν ὁ τῆς Σικελίας τύραννος Ἀγαθοκλῆς, καθ' ὃν καιρὸν ἐπέπλευσε τοῖς Καρχηδονίοις· συγκατεσπάσθησαν δὲ τῇ Καρχηδονίᾳ ὑπὸ Ῥωμαίων αἱ πόλεις αὗται. Ἀπὸ δὲ τῆς Ταφίτιδος ἐν τετρακοσίοις σταδίοις νῆσός ἐστι Κόσσουρα κατὰ Σελινοῦντα τῆς Σικελίας ποταμὸν, καὶ πόλιν ἔχουσα ὁμώνυμον, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα σταδίων οὖσα τὴν περίμετρον, διέχουσα τῆς Σικελίας περὶ ἑξακοσίους σταδίους. Ἔστι δὲ καὶ Μελίτη νῆσος ἐν πεντακοσίοις σταδίοις ἀπὸ τῆς Κοσσούρας· εἶτα Ἀδρύμη πόλις, ἐν ᾗ καὶ νεώρια ἦν· εἶθ' αἱ Ταριχεῖαι λεγόμεναι, νησία πολλὰ καὶ πυκνά· εἶτα Θάψος πόλις· καὶ μετὰ ταύτην νῆσος πελαγία Λοπάδουσα· εἶτα ἄκρα Ἄμμωνος [βαλίθωνος πρὸς θυννοσκοπίαν·] εἶτα Θαίνα πόλις περὶ τὴν ἀρχὴν κειμένη τῆς μικρᾶς Σύρτεως· πολλαὶ δ' εἰσὶ καὶ ἄλλαι μεταξὺ πολίχναι οὐκ ἄξιαι μνήμης· παράκειται δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς Σύρτεως νῆσος παραμήκης, ἡ Κέρκιννα, εὐμεγέθης, ἔχουσα ὁμώνυμον πόλιν· ἄλλη ἐλάττων Κερκιννῖτις.

Συνεχὴς δ' ἐστὶν ἡ μικρὰ Σύρτις, ἣν καὶ Λω-

τοφαγῖτιν Σύρτιν λέγουσιν. Ἔστι δ' ὁ μὲν κύκλος τοῦ κόλπου τούτου σταδίων χιλίων ἑξακοσίων· τὸ δὲ πλάτος τοῦ στόματος ἑξακοσίων· καθ' ἑκατέραν τὴν ἄκραν τὴν ποιοῦσαν τὸ στόμα προσεχεῖς εἰσὶ τῇ ἠπείρῳ νῆσοι, ἥ τε λεχθεῖσα Κέρκιννα καὶ ἡ Μῆνιγξ, πάρισοι τοῖς μεγέθεσι. Τὴν δὲ Μήνιγγα νομίζουσιν εἶναι τὴν τῶν Λωτοφάγων γῆν, τὴν ὑφ' Ὁμήρου λεγομένην· καὶ δείκνυταί τινα σύμβολα, καὶ βωμὸς Ὀδυσσέως, καὶ αὐτὸς ὁ καρπός· πολὺ γάρ ἐστι τὸ δένδρον ἐν αὐτῇ τὸ καλούμενον λωτὸν, ἔχον ἥδιστον καρπόν· πλείους δ' εἰσὶν ἐν αὐτῇ πολίχναι· μία δ' ὁμώνυμος τῇ νήσῳ· καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ Σύρτει πολίχναι τινές εἰσι. Κατὰ δὲ τὸν μυχόν ἐστι παμμέγεθες ἐμπορεῖον, ποταμὸν ἔχον ἐμβάλλοντα εἰς τὸν κόλπον· διατείνει δὲ μέχρι δεῦρο τὰ τῶν ἀμπώτεων πάθη καὶ τῶν πλημμυρίδων, καθ' ὃν καιρὸν ἐπὶ τὴν θήραν τῶν ἰχθύων ἐπιπηδῶσιν οἱ πρόσχωροι κατὰ σπουδὴν θέοντες.

Μετὰ δὲ τὴν Σύρτιν Ζοῦχίς ἐστι λίμνη σταδίων τετρακοσίων, στενὸν ἔχουσα εἴσπλουν, καὶ παρ' αὐτὴν πόλις ὁμώνυμος, πορφυροβαφεῖα ἔχουσα καὶ ταριχείας παντοδαπάς· εἶτ' ἄλλη λίμνη πολὺ ἐλάττων· καὶ μετὰ ταύτην Ἀβρότονον πόλις, καὶ ἄλλαι τινές. Συνεχῶς δὲ Νεάπολις, ἣν καὶ Λέπτιν καλοῦσιν· ἐντεῦθεν δ' ἐστὶ δίαρμα τὸ Λοκρῶν τῶν Ἐπιζεφυρίων τρισχίλιοι ἑξακόσιοι στάδιοι. Ἑξῆς δ' ἐστὶ ποταμὸς Κίνυφος· καὶ μετὰ ταῦτα διατείχισμά τι, ὃ ἐποίησαν Καρχηδόνιοι, γεφυροῦντες βάραθρά τινα εἰς τὴν χώραν ἀνέχοντα· εἰσὶ δὲ καὶ ἀλίμενοί τι-

νες ἐνταῦθα τόποι, τῆς ἄλλης παραλίας ἐχούσης λιμένας· εἶτ' ἄκρα ὑψηλὴ καὶ ὑλώδης, ἀρχὴ τῆς μεγάλης Σύρτεως, καλοῦσι δὲ Κεφαλάς· εἰς ταύτην δὲ τὴν ἄκραν ἐκ Καρχηδόνος στάδιοί εἰσι μικρῷ πλείους τῶν πεντακισχιλίων.

Ὑπέρκειται δὲ τῆς ἀπὸ Καρχηδόνος παραλίας μέχρι Κεφαλῶν καὶ μέχρι τῆς Μασσαισυλίων ἡ τῶν Λιβοφοινίκων γῆ, μέχρι τῆς τῶν Γαιτούλων ὀρεινῆς, ἤδη Λιβυκῆς οὔσης. Ἡ δ' ὑπὲρ τῶν Γαιτούλων ἐστὶν ἡ τῶν Γαραμαντῶν γῆ παράλληλος ἐκείνῃ, ὅθεν οἱ Καρχηδόνιοι κομίζονται λίθοι· τοὺς δὲ Γαράμαντας ἀπὸ τῶν Αἰθιόπων καὶ τῶν παρωκεανιτῶν ἀφεστάναι φασὶν ἡμερῶν ἐννέα ἢ καὶ δέκα ὁδόν· τοῦ δὲ Ἄμμωνος καὶ πεντεκαίδεκα. Μεταξὺ δὲ τῆς Γαιτούλων καὶ τῆς ἡμετέρας παραλίας πολλὰ μὲν πεδία, πολλὰ δὲ ὄρη καὶ λίμναι μεγάλαι καὶ ποταμοί, ὧν τινὲς καὶ καταδύντες ὑπὸ γῆς ἀφανεῖς γίνονται· λιτοὶ δὲ σφόδρα τοῖς βίοις εἰσὶ καὶ τῷ κόσμῳ· πολυγύναικες δὲ καὶ πολύπαιδες, τἄλλα δὲ ἐμφερεῖς τοῖς νομάσι τῶν Ἀράβων· καὶ ἵπποι δὲ καὶ βόες μακροχηλότεροι τῶν παρ' ἄλλοις· ἱπποφόρβια δ' ἐστὶν ἐσπουδασμένα διαφερόντως τοῖς βασιλεῦσιν, ὥστε καὶ ἀριθμὸν ἐξετάζεσθαι πώλων κατ' ἔτος εἰς μυριάδας δέκα. Τὰ δὲ πρόβατα γάλακτι καὶ κρέασιν ἐτρέφετο, καὶ μάλιστα πρὸς τοῖς Αἰθίοψι. Τοιαῦτα μὲν τὰ ἐν τῇ μεσογαίᾳ.

Ἡ δὲ μεγάλη Σύρτις τὸν μὲν κύκλον ἔχει σταδίων ἐννακοσίων τριάκοντά που· τὴν δ' ἐπὶ τὸν μυχὸν διάμετρον χιλίων πεντακοσίων· τοσοῦτον δέ που

καὶ τὸ τοῦ στόματος πλάτος. Ἡ χαλεπότης δὲ καὶ ταύτης τῆς Σύρτεως καὶ τῆς μικρᾶς, ὅτι πολλαχοῦ τεναγώδης ἐστὶν ὁ βυθὸς κατὰ τὰς ἀμπώτεις καὶ τὰς πλημμυρίδας, συμβαίνει τισὶν ἐμπίπτειν εἰς τὰ βράχη καὶ καθίζειν· σπάνιον δ' εἶναι τὸ σωζόμενον σκάφος. Διόπερ πόῤῥωθεν τὸν παράπλουν ποιοῦνται, φυλαττόμενοι, μὴ ἐμπέσοιεν εἰς τοὺς κόλπους ὑπ' ἀνέμων ἀφύλακτοι ληφθέντες· τὸ μέντοι παρακίνδυνον τῶν ἀνθρώπων, ἁπάντων διαπειρᾶσθαι ποιεῖ· καὶ μάλιστα τῶν παρὰ γῆν περίπλων. Εἰσπλέοντι δὴ τὴν Μεγάλην Σύρτιν ἐν δεξιᾷ μετὰ τὰς Κεφαλὰς, ἔστι λίμνη τριακοσίων που σταδίων τὸ μῆκος, ἑβδομήκοντα δὲ τὸ πλάτος, ἐκδιδοῦσα εἰς τὸν κόλπον, ἔχουσα καὶ νησία καὶ ὕφορμον πρὸ τοῦ στόματος. Μετὰ δὲ τὴν λίμνην τόπος ἐστὶν Ἀσπὶς, καὶ λιμὴν κάλλιστος τῶν ἐν τῇ Σύρτει. Συνεχὴς δὲ ὁ Εὐφράντας πύργος ἐστὶν, ὅριον τῆς πρότερον Καρχηδονίας γῆς, καὶ τῆς Κυρηναίας τῆς ὑπὸ Πτολεμαίῳ· εἶτ' ἄλλος τόπος Χάραξ καλούμενος, ᾧ ἐμπορείῳ ἐχρῶντο Καρχηδόνιοι κομίζοντες οἶνον, ἀντιφορτιζόμενοι δὲ ὀπὸν καὶ σίλφιον παρὰ τῶν ἐκ Κυρήνης λάθρα παρακομιζόντων· εἶθ' οἱ Φιλαίνων βωμοί· καὶ μετὰ τούτους Αὐτόμαλα φρούριον, φυλακὴν ἔχον, ἱδρυμένον κατὰ τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου παντός· ἔστι δ' ὁ διὰ τοῦ μυχοῦ τούτου παράλληλος, τοῦ μὲν δι' Ἀλεξανδρείας μικρῷ νοτιώτερος χιλίοις σταδίοις, τοῦ δὲ διὰ Καρχηδόνος ἐλάττοσιν, ἢ δισχιλίοις· πίπτοι δ' ἂν τῇ μὲν καθ' Ἡρώων πόλιν τὴν ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, τῇ δὲ κατὰ

τὴν μεσόγαιαν τῶν Μασσαισυλίων καὶ τῶν Μαυρουσίων, ὅπου τὸ λειπόμενον ἤδη τῆς παραλίας ἐστὶν εἰς πόλιν Βερενίκην, στάδιοι ἐννακισχίλιοι πεντακόσιοι. Ὑπέρκεινται δὲ τοῦ μήκους, τοῦ δὲ πλάτους παρήκοντες, καὶ μέχρι τῶν Φιλαίνου βωμῶν, οἱ προσαγορευόμενοι Νασαμῶνες, Λιβυκὸν ἔθνος· ἔχει δὲ τὸ μεταξὺ διάστημα καὶ λιμένας οὐ πολλοὺς, ὑδρεῖα δὲ σπάνια. Ἔστι δὲ ἄκρα λεγομένη Ψευδοπενιὰς, ἐφ᾽ ἧς ἡ Βερενίκη τὴν θέσιν ἔχει, παρὰ λίμνην τινὰ Τριτωνίδα, ἐν ᾗ μάλιστα νησίον ἐστὶ, καὶ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης ἐν αὐτῷ· ἔστι δὲ καὶ λιμὴν Ἑσπερίδων, καὶ ποταμὸς ἐμβάλλει Λάθων. Ἐνδοτέρω δὲ τῆς Βερενίκης ἐστὶ τὸ μικρὸν ἀκρωτήριον λεγόμενον Βόρειον, ὃ ποιεῖ τὸ στόμα τῆς Σύρτεως πρὸς τὰς Κεφαλάς· κεῖται δὲ ἡ Βερενίκη κατὰ τὰ ἄκρα τῆς Πελοποννήσου, κατὰ τὸν καλούμενον Ἰχθὺν· καὶ ἔτι κατὰ τὴν Ζάκυνθον, ἐν διάρματι σταδίων τρισχιλίων ἑξακοσίων. Ἐκ ταύτης τῆς πόλεως τριακοσταῖος πεζῇ περιώδευσε τὴν Σύρτιν Μάρκος Κάτων, κατάγων στρατιὰν πλειόνων ἢ μυρίων ἀνδρῶν, εἰς μέρη διελὼν τῶν ὑδρείων χάριν· ὥδευσε δὲ πεζὸς ἐν ἄμμῳ βαθείᾳ καὶ καύμασι. Μετὰ δὲ Βερενίκην πόλις ἐστὶ Ταύχειρα, ἣν καὶ Ἀρσινόην καλοῦσιν· εἶθ᾽ ἡ Βάρκη πρότερον, νῦν δὲ Πτολεμαΐς· εἶτα Φυκοῦς ἄκρα, ταπεινὴ μὲν, πλεῖστον δὲ κειμένη πρὸς ἄρκτον παρὰ τὴν ἄλλην Λιβυκὴν παραλίαν· κεῖται δὲ κατὰ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς ἐν διάρματι δισχιλίων ὀκτακοσίων σταδίων· ἔστι δὲ καὶ πολίχνιον ὁμώνυμον τῇ ἄκρᾳ. Οὐ πολὺ δὲ τοῦ Φυκοῦντος

ἀπέχει τὸ τῶν Κυρηναίων ἐπίνειον ἡ Ἀπολλωνιὰς, ὅσον ἑκατὸν καὶ ἑβδομήκοντα σταδίοις, τῆς δὲ Βερενίκης χιλίοις, τῆς δὲ Κυρήνης ὀγδοήκοντα, πόλεως μεγάλης ἐν τραπεζοειδεῖ πεδίῳ κειμένης, ὡς ἐκ τοῦ πελάγους ἑωρῶμεν αὐτήν.

Ἔστι δὲ Θηραίων κτίσμα Λακωνικῆς νήσου, ἣν καὶ Καλλίστην ὠνόμαζον τὸ παλαιὸν, ὡς φησὶ καὶ Καλλίμαχος·

Καλλίστη τὸ πάροιθε, τὸ δ᾽ ὕστερον οὔνομα Θήρη,
Μήτηρ εὐΐππου πατρίδος ἡμετέρης.

Κεῖται δὲ τὸ τῶν Κυρηναίων ἐπίνειον κατὰ τὸ ἑσπέριον ἄκρον τῆς Κρήτης, τὸ τοῦ Κριοῦ μέτωπον, ἐν διάρματι χιλίων σταδίων· ὁ δὲ πλοῦς Λευκονότῳ. Λέγεται δὲ ἡ Κυρήνη κτίσμα Βάττου· πρόγονον δὲ τοῦτον ἑαυτοῦ φάσκει Καλλίμαχος· ηὔξησε δὲ διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας· καὶ γὰρ ἱπποτρόφος ἐστὶν ἀρίστη, καὶ καλλίκαρπος, καὶ πολλοὺς ἄνδρας ἀξιολόγους ἔσχε, καὶ δυναμένους ἀξιολόγως ἐλευθερίας προΐστασθαι, καὶ πρὸς τοὺς ὑπερκειμένους βαρβάρους ἰσχυρῶς ἀντέχειν. Τὸ μὲν οὖν παλαιὸν αὐτόνομος ἦν ἡ πόλις· εἶτα οἱ τὴν Αἴγυπτον κατασχόντες Μακεδόνες αὐξηθέντες ἐπέθεντο αὐτοῖς, ἀρξάντων τῶν περὶ Θίβρωνα τῶν ἀνελόντων τὸν Ἅρπαλον. Βασιλευθέντες δὲ χρόνους τινὰς, εἰς τὴν Ῥωμαίων ἐξουσίαν ἦλθον· καὶ νῦν ἐστιν ἐπαρχία τῇ Κρήτῃ συνεζευγμένη· τῆς δὲ Κυρήνης ἐστὶ περιπόλια, ἥ τε Ἀπολλωνία καὶ ἡ Βάρκη καὶ ἡ Ταύχειρα, καὶ Βερενίκη, καὶ τὰ ἄλλα πολίχνια τὰ πλησίον.

Ὁμορεῖ δὲ τῇ Κυρηναίᾳ ἡ τὸ σίλφιον φέρουσα, καὶ τὸν ὀπὸν τὸν Κυρηναῖον, ὃν ἐκφέρει τὸ σίλφιον ὄπισθεν· ἐγγὺς δ' ἦλθε τοῦ ἐκλιπεῖν, ἐπελθόντων τῶν βαρβάρων κατὰ ἔχθραν τινὰ, καὶ φθειράντων τὰς ῥίζας τοῦ φυτοῦ· εἰσὶ δὲ Νομάδες. Ἄνδρες δ' ἐγένοντο γνώριμοι Κυρηναῖοι, Ἀρίστιππός τε ὁ Σωκρατικὸς, ὅςτις καὶ τὴν Κυρηναϊκὴν κατεβάλετο φιλοσοφίαν, καὶ θυγάτηρ Ἀρήτη τοὔνομα, ἥπερ διεδέξατο τὴν σχολὴν, καὶ ὁ ταύτην πάλιν διαδεξάμενος υἱὸς Ἀρίστιππος, ὁ κληθεὶς Μητροδίδακτος καὶ Ἀννίκερις, ὁ δοκῶν ἐπανορθῶσαι τὴν Κυρηναϊκὴν αἵρεσιν, καὶ παραγαγεῖν ἀντ' αὐτῆς τὴν Ἀννικερίαν. Κυρηναῖος δ' ἐστὶ καὶ Καλλίμαχος, καὶ Ἐρατοσθένης, ἀμφότεροι τετιμημένοι παρὰ τοῖς τῶν Αἰγυπτίων βασιλεῦσιν· ὁ μὲν ποιητὴς ἅμα καὶ περὶ γραμματικὴν ἐσπουδακὼς· ὁ δὲ καὶ ταῦτα, καὶ περὶ φιλοσοφίαν καὶ τὰ μαθήματα, εἴ τις ἄλλος διαφέρων. Ἀλλὰ μὴν καὶ Καρνεάδης· οὗτος δὲ τῶν ἐξ Ἀκαδημίας ἄριστος φιλοσόφων ὁμολογεῖται· καὶ ὁ Κρόνος δὲ Ἀπολλώνιος ἐκεῖθέν ἐστιν, ὁ τοῦ διαλεκτικοῦ Διοδώρου διδάσκαλος, τοῦ καὶ αὐτοῦ Κρόνου προσαγορευθέντος, μετενεγκόντων τινῶν τὸ τοῦ διδασκάλου ἐπίθετον ἐπὶ τὸν μαθητήν. Μετὰ δὲ τὴν Ἀπολλωνίαν ἐστὶν ἡ λοιπὴ τῶν Κυρηναίων παραλία μέχρι Καταβαθμοῦ σταδίων δισχιλίων διακοσίων, οὐ πάνυ εὐπαράπλους· καὶ γὰρ λιμένες ὀλίγοι καὶ ὕφορμοι καὶ κατοικίαι, καὶ ὑδρεῖαι. Τῶν δὲ μάλιστα ὀνομαζομένων κατὰ τὸν παράπλουν τό-

πων τό, τε ναύσταθμόν ἐστι, καὶ τὸ Ζεφύριον, πρόςορμον ἔχον, καὶ ἄλλο Ζεφύριον, καὶ ἄκρα χεῤῥόνησος λιμένα ἔχουσα· κεῖται δὲ κατὰ Κύκλον τῆς Κρήτης ἐν διάρματι χιλίων καὶ πεντακοσίων σταδίων νότῳ· εἶτα Ἡράκλειόν τι ἱερὸν, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ κώμη Παλίουρος· εἶτα λιμὴν Μενέλαος καὶ Ἀρδανάξης, ἄκρα ταπεινὴ ὕφορμον ἔχουσα· εἶτα μέγας λιμὴν, καθ᾽ ὃν ἡ ἐν τῇ Κρήτῃ χεῤῥόνησος ἵδρυται, τρισχιλίων που σταδίων δίαρμα ἀπολιποῦσα μεταξύ· ὅλη γὰρ σχεδόν τι τῇ παραλίᾳ ταύτῃ ἀντίκειται παράλληλος ἡ Κρήτη στενὴ καὶ μακρά. Μετὰ δὲ τὸν μέγαν λιμένα ἄλλος λιμὴν Πλῦνος, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν Τετραπύργια. Τὸ δὲ λοιπὸν μέχρι Παραιτονίου, κἀκεῖθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καλεῖται δὲ ὁ τόπος Κατάβαθμος· μέχρι δεῦρο ἡ Κυρηναία, ἣ καὶ εἴρηται ἡμῖν ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς.

Τὴν δ᾽ ὑπερκειμένην ἐν βάθει χώραν τῆς Σύρτεως καὶ τῆς Κυρηναίας κατέχουσιν οἱ Λίβυες, παράλυπρον καὶ αὐχμηράν· πρῶτον μὲν οἱ Νασαμῶνες, ἔπειτα Ψύλλοι καί τινες Γαιτοῦλοι, ἔπειτα Γαράμαντες· πρὸς ἕω δ᾽ ἔτι μᾶλλον οἱ Μαρμαρίδαι, προσχωροῦντες ἐπὶ πλέον τῇ Κυρηναίᾳ, καὶ παρατείνοντες μέχρι Ἄμμωνος. Τεταρταίους μὲν οὖν φασὶν ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τῆς μεγάλης Σύρτεως τοὺς κατ᾽ αὐτὸ μαλακῶς βαδίζοντας ὡς ἐπὶ χειμερινὰς ἀνατολὰς ἀφικνεῖσθαι. Ἔστι δὲ ὁ τόπος οὗτος ἐμφερὴς τῷ Ἄμμωνι, φοινικότροφός τε καὶ εὔυδρος· ὑπέρκειται δὲ τῆς Κυρηναίας τῆς πρὸς μεσημβρίαν· μέχρι

μὲν σταδίων ἑκατὸν καὶ δενδροφόρος ἐστὶν ἡ γῆ· μέχρι δ' ἄλλων ἑκατὸν σπείρεται μόνον. Ὀρυζοτροφεῖ δ' ἡ γῆ διὰ τὸν αὐχμόν. Ὑπὲρ δὲ τούτων ἡ τὸ σίλφιον ἔχουσά ἐστιν· εἶθ' ἡ ἀοίκητος καὶ ἡ τῶν Γαραμαντῶν· ἔστι δ' ἡ τὸ σίλφιον φέρουσα στενὴ καὶ παραμήκης καὶ παράξηρος, μῆκος μὲν ὡς ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς ἰόντι, ὅσον σταδίων χιλίων, πλάτος δὲ τριακοσίων ἢ μικρῷ πλειόνων τό γε γνώριμον. Εἰκάζειν μὲν γὰρ ἅπασαν πάρεστι διηνεκῶς τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παραλλήλου κειμένην, τοιαύτην εἶναι κατά τε τοὺς ἀέρας καὶ τὴν τοῦ φυτοῦ φοράν· ἐπεὶ δ' ἐμπίπτουσιν ἐρημίαι πλείους, οὐ τοὺς πάντας τόπους ἴσμεν· παραπλησίως δ' ἀγνοεῖται καὶ τὰ ὑπὲρ τοῦ Ἄμμωνος καὶ τῶν Ἀνάσεων μέχρι τῆς Αἰθιοπίας. Οὐδ' ἂν ἔχοιμεν λέγειν τοὺς ὅρους, οὔτε τῆς Αἰθιοπίας, οὔτε τῆς Λιβύης, ἀλλ' οὐδὲ τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ τρανῶς, μήτιγε τῆς πρὸς τῷ ὠκεανῷ. Τὰ μὲν οὖν καθ' ἡμᾶς μέρη τῆς οἰκουμένης οὕτω διάκειται.

Ἐπεὶ δ' οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἀρίστην αὐτῆς καὶ γνωριμωτάτην κατέχουσιν, ἅπαντας ὑπερβεβλημένοι τοὺς πρότερον ἡγεμόνας, ὧν μνήμην ἴσμεν· ἄξιον διὰ βραχέων καὶ τὰ τούτων εἰπεῖν. Ὅτι μὲν οὖν ἐκ μιᾶς ὁρμηθέντες πόλεως τῆς Ῥώμης ἅπασαν τὴν Ἰταλίαν ἔσχον διὰ τὸ πολεμεῖν καὶ πολιτικῶς ἄρχειν, εἴρηται· καὶ διότι μετὰ τὴν Ἰταλίαν τὰ κύκλῳ προσεκτήσαντο, τῇ αὐτῇ ἀρετῇ χρώμενοι. Τριῶν δὲ ἠπείρων οὐσῶν, τὴν μὲν Εὐρώπην σχεδόν τι πᾶσαν

ἔχουσι, πλὴν τῆς ἔξω τοῦ Ἴστρου καὶ τῶν μεταξὺ τοῦ Ῥήνου καὶ τοῦ Ταναΐδος παρωκεανιτῶν. Τῆς δὲ Λιβύης ἡ καθ' ἡμᾶς παραλία πᾶσα ὑπ' αὐτοῖς ἐστιν· ἡ δὲ ἄλλη ἀοίκητός ἐστιν, ἢ λυπρῶς καὶ νομαδικῶς οἰκεῖται. Ὁμοίως δὲ καὶ τῆς Ἀσίας ἡ καθ' ἡμᾶς παραλία πᾶσα ὑποχείριός ἐστιν· εἰ μή τις τὰ τῶν Ἀχαιῶν, καὶ Ζυγῶν, καὶ Ἡνιόχων ἐν λόγῳ τίθεται, ληστρικῶς καὶ νομαδικῶς ζώντων ἐν στενοῖς καὶ λυπροῖς χωρίοις. Τῆς δὲ μεσογαίας καὶ τῆς ἐν βάθει τὴν μὲν ἔχουσιν αὐτοὶ, τὴν δὲ Παρθυαῖοι, καὶ ὑπὲρ τούτων βάρβαροι· πρός τε ταῖς ἀνατολαῖς καὶ ταῖς ἄρκτοις Ἰνδοὶ καὶ Βάκτριοι καὶ Σκύθαι, εἶτ' Ἄραβες καὶ Αἰθίοπες· προστίθεται δὲ ἀεί τι παρ' ἐκείνων αὐτοῖς. Ταύτης δὲ τῆς συμπάσης χώρας τῆς ὑπὸ Ῥωμαίοις, ἡ μὲν βασιλεύεται· ἣν δ' ἔχουσιν αὐτοὶ καλέσαντες ἐπαρχίαν· καὶ πέμπουσιν ἡγεμόνας καὶ φορολόγους. Εἰσὶ δέ τινες καὶ ἐλεύθεραι πόλεις, αἱ μὲν ἐξαρχῆς κατὰ φιλίαν προσελθοῦσαι, τὰς δ' ἠλευθέρωσαν αὐτοὶ κατὰ τιμήν. Εἰσὶ δὲ καὶ δυνάσται τινὲς καὶ φύλαρχοι καὶ ἱερεῖς ὑπ' αὐτοῖς· οὗτοι μὲν δὴ ζῶσι κατά τινας πατρίους νόμους.

Αἱ δ' ἐπαρχίαι διῄρηνται ἄλλοτε μὲν ἄλλως· ἐν δὲ τῷ παρόντι, ὡς Καῖσαρ ὁ Σεβαστὸς διέταξεν. Ἐπειδὴ γὰρ ἡ πατρὶς ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν προστασίαν τῆς ἡγεμονίας, καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης κατέστη κύριος διὰ βίου, δίχα διεῖλε πᾶσαν τὴν χώραν· καὶ τὴν μὲν ἀπέδειξεν ἑαυτῷ, τὴν δὲ τῷ δήμῳ· ἑαυτῷ μὲν, ὅση στρατιωτικῆς φρουρᾶς ἔχει χρείαν· αὐ-

τη δ' ἐστὶν ἡ βάρβαρος καὶ πλησιόχωρος τοῖς μήπω κεχειρωμένοις ἔθνεσιν, ἢ λυπρὰ καὶ δυσγεώργητος, ὥσθ' ὑπὸ ἀπορίας τῶν ἄλλων, ἐρυμάτων δ' εὐπορίας ἀφηνιάζειν καὶ ἀπειθεῖν· τῷ δήμῳ δὲ τὴν ἄλλην, ὅση ἦν εἰρηνικὴ, καὶ χωρὶς ὅπλων ἄρχεσθαι ῥαδία· ἑκατέραν δὲ τὴν μερίδα εἰς ἐπαρχίας διένειμε πλείους· ὧν αἱ μὲν καλοῦνται Καίσαρος, αἱ δὲ τοῦ δήμου. Καὶ εἰς μὲν τὰς Καίσαρος ἡγεμονίας καὶ διοικητὰς Καῖσαρ πέμπει, διαιρῶν ἄλλοτε ἄλλως τὰς χώρας, καὶ πρὸς τοὺς καιροὺς πολιτευόμενος· εἰς δὲ τὰς δημοσίας ὁ δῆμος στρατηγοὺς ἢ ὑπατούς· καὶ αὗται δ' εἰς μερισμοὺς ἄγονται διαφόρους, ἐπειδὰν κελεύῃ τὸ συμφέρον. Ἀλλ' ἐν ἀρχαῖς τε διέθηκε ποιήσας ὑπατικὰς μὲν δύο· Λιβύην μὲν, ὅση ὑπὸ Ῥωμαίοις, ἔξω τῆς ὑπὸ Ἰούβᾳ μὲν πρότερον, νῦν δὲ Πτολεμαίῳ τῷ ἐκείνου παιδί· καὶ Ἀσίαν τὴν ἐντὸς Ἅλυος καὶ τοῦ Ταύρου, πλὴν Γαλατῶν, καὶ τῶν ὑπὸ Ἀμύντα γενομένων ἐθνῶν, ἔτι δὲ Βιθυνίας καὶ τῆς Προποντίδος· δέκα δὲ στρατηγίας· κατὰ μὲν τὴν Εὐρώπην, καὶ τὰς πρὸς αὐτῇ νήσους, τήν τε ἐκτὸς Ἰβηρίαν λεγομένην, ὅση περὶ τὸν Βαίτην ποταμὸν καὶ τὸν Ἄτακα· καὶ τῆς Κελτικῆς τὴν Ναρβωνῖτιν. Τρίτην δὲ Σαρδὼ μετὰ Κύρνου, καὶ Σικελίαν τετάρτην. Πέμπτην δὲ καὶ ἕκτην τῆς Ἰλλυρίδος τὴν πρὸς τῇ Ἠπείρῳ, καὶ Μακεδονίαν. Ἑβδόμην δ' Ἀχαΐαν μέχρι Θετταλίας καὶ Αἰτωλῶν καὶ Ἀκαρνάνων, καί τινων Ἠπειρωτικῶν ἐθνῶν, ὅσα τῇ Μακεδονίᾳ προσώριστο. Ὀγδόην δὲ Κρήτην μετὰ

τῆς Κυρηναίας. Ἐννάτην δὲ Κύπρον. Δεκάτην δὲ Βιθυνίαν, μετὰ τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Πόντου τινῶν μερῶν· τὰς δὲ ἄλλας ἐπαρχίας ἔχει Καῖσαρ· ὧν εἰς ἃς μὲν πέμπει τοὺς ἐπιμελησομένους ὑπατικοὺς ἄνδρας, εἰς ἃς δὲ στρατηγικοὺς, εἰς ἃς δὲ καὶ ἱππικούς. Καὶ βασιλεῖς δὲ καὶ δεκαρχίαι καὶ δυνάσται τῆς ἐκείνου μερίδος καὶ εἰσὶ, καὶ ὑπῆρξαν ἀεί.

DATE DUE

WELLESLEY COLLEGE LIBRARY
3 5002 03037 9536

